סֵפֶר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

חֵלֶק נב

וְהוּא קֹבֶץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מִקּוֹר חָכְמָה יְסֻדָתָם, עִנְיָנִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הִתְחַזְּקוּת וְהִתְעוֹרְרוּת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דַּרְגָּה וְדַרְגָּה מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא, יְהִיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה.

❖

בָּנוּי וּמְיֻסָּד עַל־פִּי דִּבְרֵי
רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוּצִינָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
וְעַל־פִּי דִּבְרֵי תַּלְמִידוֹ, מוֹרֵנוּ הַגָּאוֹן
הַקָּדוֹשׁ, אוֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רָז לֹא אָנִיס לֵיהּ
רַבִּי נָתָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
וּמְשֻׁלָּב בְּפִסּוּקֵי תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמַאֲמְרֵי
חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֹהַר הַקָּדוֹשׁ

❖

הוּבָא לְדְפוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עִיהַ"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבַב"א

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהר"אש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
ניצני הקודש הוצאה לאור
יבנאל ת.ד 599
טלפקס: 151-774-419-808
דואר אלקטרוני: nizaniakodes@gmail.com

* * *

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות
"ניצני הקודש הוצאה לאור" - חנות

054-2287882

בני ברק - 052-7138892
הרצליה - 052-2491719

הוצאה לאור
ניצני הקודש

פְּתַח דָּבָר

הִנֵּה חֶלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מַהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בָּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְּחַיִּים וּמְחַזְּקִים עַצְמָם עִם סְפָרִים אֵלּוּ, וְכָל חִיּוּתָם וְהַתְמָדָתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמַה גַּם שֶׁאַפִלּוּ אֶת הַנְּהָגָתָם בְּגַשְׁמִיּוּת הֵם גַּם־כֵּן לוֹקְחִים מִסְּפָרִים אֵלּוּ, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאָב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שֶׁלֹּא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כֶּרֶךְ מְעֹרָבִים מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לָזֹאת לָקַחְנוּ עַל עַצְמֵנוּ לְסַדֵּר אֶת כָּל חֶלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מֵהַמִּכְתָּב הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפַּס עַד עַתָּה, דָּבָר הַמִּסְתַּכֵּם בְּיוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים אֶלֶף מִכְתָּבִים, וְסִדַּרְנוּ אֶת הַמִּכְתָּבִים עַל־פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיָדֵינוּ אַחַר־כָּךְ מִכְּתַב יָד, אֲשֶׁר טֶרֶם רָאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וּכְמוֹ־כֵן סִדַּרְנוּ אֶת הַמִּכְתָּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדֶּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהַיֹּפִי, וְהִכְנַסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַּנַ"ךְ וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים זַ"ל, כַּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מַפְתֵּחַ הָעִנְיָנִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמֵּבִיא תַּמְצִית הַנּוֹשְׂאִים שֶׁמְּדַבֵּר עֲלֵיהֶם בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עָמָל וִיגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מַדְפִּיסִים עַתָּה אֶת כֶּרֶךְ **נב**,
וּמְקַוִּים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׁאָר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כֶּרֶךְ אַחַר כֶּרֶךְ, וּבְלִבֵּנוּ תִּקְוָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּקְרָא בָּזֶה, יֵהָנֶה וְיִחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצָר כְּלִי חֶמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דֶּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפֵרוּשִׁים נִפְלָאִים עַל פְּסוּקֵי תַּנ״ךְ וְעַל מַאמְרֵי חַזַ״ל הַקְּדוֹשִׁים בִּגְמָרָא וּמִדְרָשִׁים וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְכוּ׳, וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת, מְלֻבָּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלִבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֲפִלּוּ הַיָּרוּד וְהַנִּמְךְ בְּיוֹתֵר, יוּכַל גַּם־כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֹפֶן נִפְלָא וְנַעֲלֶה מְאֹד, מִשֵּׂכֶל עֶלְיוֹן לְשֵׂכֶל תַּחְתּוֹן, מֵעֵילָא לְעֵלּוֹל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שֶׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֵצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְנוֹתְנִים עֵצוֹת נִפְלָאוֹת אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעָיוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמִיד בָּהֶם, וְאָז יַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ עֲרֵבוּת, נְעִימוּת, יְדִידוּת, זִיו וְחִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְאשֶׁר אֲמִתִּי וְנִצְחִי לָאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חַ׳בָּלִים י׳פְלוּ לָ׳נוּ בַּ׳נְּעִימִים, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עַ׳יִן ל׳א רָ׳אֲתָה אֱ׳לֹקִים זּ׳וּלָתֶיךָ י׳עֲשֶׂה, וְיִזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁ׳לֵ׳מָ׳ה׳, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמּוֹצִיאִים לָאוֹר

הַקְדָּמָה

מְבאָר בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס״א: עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים יְכוֹלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לָאוֹר.

הַיְנוּ מִכָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁאָדָם לוֹמֵד, צָרִיךְ שֶׁיְּקַבֵּל וְיוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפְּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מְעֻקָּל, שֶׁיְּקַבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁלּוֹמֵד מִשְׁפְּטֵי הַנְהָגוֹת, שֶׁיֵּדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג — הֵן לְעַצְמוֹ וְהֵן לַאֲחֵרִים, שֶׁמִּתְנַהֲגִים לְפִי דַּעְתּוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וּכְפִי הַמֶּמְשָׁלָה וְהָרַבָּנוּת שֶׁיֵּשׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמֵעַט, וְכָל זֶה זוֹכִים עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ׳.

וְהִנֵּה עִקַּר שְׁלֵמוּת אֱמוּנַת חֲכָמִים הוּא, כְּשֶׁיִּזְכֶּה לְסַלֵּק אֶת דַּעַת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְיֵדַע וְיָבִין בֶּאֱמֶת בְּאֵיזֶה מַעֲמַד וּמַצָּב אֲנִי נִמְצָא, וְעַל־כֵּן עָלַי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכָל מַה שֶּׁאוֹמֵר לִי הֶחָכָם הָרַב הָאֱמֶת, אֲנִי צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלַי כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כְּהוּא זֶה — דָּבָר קָטָן וְדָבָר גָּדוֹל, וְלִבְלִי לִנְטוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יָמִין וּשְׂמֹאל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (סִפְרִי, שׁוֹפְטִים יא): אַפִּלּוּ אוֹמֵר לְךָ עַל יָמִין שֶׁהוּא שְׂמֹאל וְכוּ׳; וּלְהַשְׁלִיךְ מֵאִתּוֹ כָּל הַחָכְמוֹת, וּלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כְּאִלּוּ אֵין לוֹ שׁוּם שֵׂכֶל בִּלְעֲדֵי אֲשֶׁר יְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שֶׁבַּדּוֹר. וְכָל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֶצְלוֹ שֵׂכֶל עַצְמוֹ, הוּא אֵינוֹ בִּשְׁלֵמוּת וְאֵינוֹ מְקֻשָּׁר וּמְקֹרָב לַצַּדִּיק, אֲבָל כְּשֶׁזּוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֶל

הַצַּדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אָז יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֵצוֹת עַל כָּל דָּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לַאֲחֵרִים — הַחֲפֵצִים לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלוֹ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לָצֵאת מִשִּׁגְעוֹנוֹ וּמִשְּׁטְיוֹתָיו, שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ עַל־יְדֵי עֲוונוֹתָיו (עַיֵּן שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן סז), כִּי הַצַּדִּיק הוּא מָלֵא עֵצוֹת וְחִדּוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים מִגָּדוֹל וְעַד קָטָן, דָּרֵי מַעְלָה וְדָרֵי מַטָּה, וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ רַק לְהַעְתִּיק דִּבְרֵי הַצַּדִּיק כִּפְשׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דָּבָר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לוֹמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרֵסְיוֹת וְכוּ׳, כִּי כָּל אֵלּוּ הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק, לִמּוּדָם הוּא מִמּוֹתָרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל, וְלֹא דַּי שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים אֲפִלּוּ לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָן, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לְהַנְהִיג אֶת אֲחֵרִים וְכוּ׳.

וְעַל־כֵּן הָעִקָּר לָשׁוּב עַל פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזֶה דָּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֵצָה בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, הָעִקָּר לְהָשִׁיב דִּבְרֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל־יְדֵי שֶׁזֶּה מַקְשֶׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מֵשִׁיב וּמְתָרֵץ אֶת הַשְּׁאֵלָה, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשָׂה סֵפֶר שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שֵׁכֶל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ׳.

וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עַכְשָׁו וְגַם עֲתִידִים לִהְיוֹת עוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, וְאָסוּר לִלְעֹג עֲלֵיהֶם, חַס וְשָׁלוֹם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, קִדּוּשִׁין, הֲלָכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מֵחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבִעוּר חָמֵץ וּשְׂאוֹר וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְרָאוּי לִגְזֹר שֶׁלֹּא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ׳, אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, בְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדֶרֶךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, בְּוַדַּאי מִצְוָה גְּדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְּדַבֵּר מֵעִנְיְנֵי תּוֹרָה הֵן בְּדֶרֶךְ פְּשָׁט, אוֹ דְּרוּשׁ, אוֹ רֶמֶז, אוֹ

סוֹד, אוֹ פֵּרוּשׁ, אוֹ בֵּאוּר, אוֹ סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ סִפְרֵי מוּסָר וְאַגָּדוֹת וְכַיּוֹצֵא בָּהֶם, כֻּלָּם נְכוֹחִים לַמֵּבִין, וְכֻלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים, כִּי כֻלָּם מְדַבְּרִים מֵרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, הַנֶּעֱלָם בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְווֹת, וּבְוַדַּאי אָסוּר לָקוּץ בִּרְבּוּי סְפָרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָאִים קְצָת, אֲשֶׁר עֵינָם צָרָה כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ עוֹד אֵיזֶה סֵפֶר חָדָשׁ, וְעָתָק יוֹצֵא מִפִּיהֶם כְּאִלּוּ מְצְטַעֲרִים עַל הָרִאשׁוֹנִים, שֶׁכְּבָר יֵשׁ הַרְבֵּה סְפָרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבֶאֱמֶת לֹא בְּדַעַת יְדַבְּרוּ, כִּי "לַכֹּל זְמַן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ" (קֹהֶלֶת ג, א), כִּי מִי יַכְרִיחַ אוֹתָם לִלְמֹד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנַאי לִלְמֹד זֶה הַסֵּפֶר הֶחָדָשׁ, רַק יְבַלּוּ יְמֵיהֶם בִּסְפָרִים שֶׁיֵּשׁ מִכְּבָר, מִי יִמְחֶה בְּיָדָם, וּמָה אִכְפַּת לָהֶם, שֶׁיֵּשׁ עוֹד סְפָרִים בָּעוֹלָם, אוּלַי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמִּסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דַּוְקָא, כְּמוֹ שֶׁרוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם חִיּוּת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְּחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעַצְמוֹ יֵשׁ שִׁנּוּיִים בֵּין הַזְּמַנִּים, לִפְעָמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי דָּבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלִפְעָמִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל־יְדֵי דִּבְרֵי תּוֹרָה וּמוּסָר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנַּפְשׁוֹ חָשְׁקָה בַּתּוֹרָה, וּמְבַלֶּה יָמָיו עָלֶיהָ כָּרָאוּי כִּי לְכָךְ נוֹצָר, יֵשׁ פְּנַאי בִּימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעַיֵּן וּלְהַבִּיט בִּסְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ בַּמָּה גְּדוֹלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיאִים בְּכַמָּה סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וָחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכָל עִנְיְנֵי חָכְמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וָרִיק, צֵל עוֹבֵר, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סְפָרִים בַּאֲרִיכוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֶצְלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכִמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בִּרְבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמַדּוּעַ נִבְגֹּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשָׁלוֹם, עַל רִבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ אָרֹךְ וְטוֹב לְעוֹלְמֵי עַד וּלְנֵצַח נְצָחִים?! וַהֲלֹא כַּמָּה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכַמָּה סְפָרִים לַאֲלָפִים

וְלִרְבָבוֹת מְחַבְּרִים בִּשְׁבִיל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וָחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וָחֹמֶר כַּמָּה אַלְפֵי אֲלָפִים וְרֹב רִבֵּי רִבְבוֹת רִבְבוֹת וְכוּ׳ סְפָרִים עַד אֵין קֵץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בִּשְׁבִיל הַתּוֹרָה הָאַחֲרוֹנָה לָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהָכִין לְעַצְמֵנוּ צֵידָה לְדַרְכֵּנוּ הָרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבָלָיו וּבְטָעֲיוֹתָיו וְכוּ׳, וְכַמָּה סְפָרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לִמְצֹא עֵצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנֶפֶשׁ בָּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כֻּלָּם מִנִּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נִצְחִיִּים, לְקָרְבָם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוֹדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ, כִּי תּוֹרַת ה׳ תְּמִימָה, כִּי לֹא נָגְעוּ בָּהּ עֲדַיִן.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכְּבָר נִמְצָאִים בָּעוֹלָם, עֲדַיִן לֹא נָגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהָבֵן כַּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנַּתְחִיל לִגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן לָבוֹא לַחֲדָרֶיהָ וְלֵירֵד לְעֻמְקָהּ, עַל־כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁחִבְּרוּ עַד הֵנָּה, עֲדַיִן אֵינָם חֵלֶק אֶחָד מֵאֶלֶף מֵעֹמֶק רִבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלּוּ עוֹד, בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלּוּ סִתְרֵי וְרָזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל־כֵּן צְרִיכִים לְהִזָּהֵר לֹא לִלְעֹג וּלְבַזּוֹת שׁוּם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל־פִּי דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל־פִּי הַגְּמָרָא וְהַמִּדְרָשִׁים וְסִפְרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְהָאֲרִיזַ״ל, כִּי כֻּלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מִדִּינוֹת וַעֲיָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבִמְקוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלּוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחַיִּין אֶת עַצְמָן בָּהֶם, וּבִמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחַיִּין אֶת עַצְמָן בִּסְפָרִים אֲחֵרִים דַּיְקָא וְכוּ׳.

וְהִנֵּה תַּמְצִית הַסֵּפֶר הַזֶּה הִיא מִכְתָּבִים, אֲשֶׁר נִכְתְּבוּ לִמְקֹרָבִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לָאֵל, בָּאִים וּמִתְקָרְבִים אֶל הָאוֹר הַגָּנוּז וְהַנֶּעֱלָם, אוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְרִיצִים מִכְתְּבֵיהֶם לְהוֹרוֹתָם הַדֶּרֶךְ, לִרְאוֹת אוֹר וְלָצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ וְהָרָע שֶׁנִּלְבְּדוּ בּוֹ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהַמִּכְתָּבִים הָאֵלּוּ נִכְתְּבוּ תְּשׁוּבוֹת עַל מִכְתְּבֵיהֶם.

וּבֶאֱמֶת לֹא נִתְחַדֵּשׁ בּוֹ שׁוּם דָּבָר, כַּאֲשֶׁר יִרְאֶה הָרוֹאֶה, רַק נִלְקַט מִכָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכֵלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִים, וּכְדֶרֶךְ הָרוֹפֵא אֲשֶׁר מְעָרֵב כַּמָּה סַמִּים יַחַד (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נז), כִּי כָּל הָרְפוּאוֹת הֵן הַרְכָּבוֹת, דְּהַיְנוּ שֶׁלּוֹקְחִים סַם פְּלוֹנִי וְעֵשֶׂב פְּלוֹנִי בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל כָּךְ וְכָךְ, וְכֵן עֵשֶׂב אַחֵר, שֶׁמִּשְׁקָלוֹ כָּךְ וְכָךְ, וְכֵן שׁוֹקְלִים מִכַּמָּה מִינִים, וְכָל עֵשֶׂב וָעֵשֶׂב יֵשׁ לוֹ כֹּחַ אַחֵר, וּמְעָרְבִין אֵלּוּ הַמִּינִים בְּיַחַד, וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַהַרְכָּבָה, וְזֹאת הַהַרְכָּבָה יֵשׁ לָהּ כֹּחַ לְרַפֵּא הַחוֹלַאַת, כִּי עִקַּר הָרְפוּאָה הוּא עַל־יְדֵי הַרְכָּבָה דַּיְקָא, שֶׁנַּעֲשָׂה לָהּ כֹּחַ אַחֵר חָדָשׁ, עַל־יְדֵי הַכֹּחַ שֶׁקִּבְּלָה מִכָּל אֵלּוּ הָעֲשָׂבִים שֶׁנִּתְעָרְבוּ, וּבְזֶה הַכֹּחַ הֶחָדָשׁ שֶׁל הַהַרְכָּבָה דַּוְקָא מְרַפְּאִין כָּל מִינֵי חוֹלָאוֹת וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם; וְדָבָר זֶה יָכוֹל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְחֻיָּב לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל נְפָשׁוֹת מֵרֶדֶת שַׁחַת, וּבִפְרָט אִם בָּא אֶחָד וְשׁוֹאֵל אוֹתוֹ, מֻטָּל עָלָיו חִיּוּב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הַרְבֵּה דּוֹרוֹת תְּלוּיִים בְּנֶפֶשׁ זוֹ, וְאִם תִּרַחֵקֵהוּ בַּעֲנָוָה שֶׁל שֶׁקֶר, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בּוֹ וְכוּ׳, וְזֶהוּ הַחֶסֶד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם, וְאֵין עוֹד חֶסֶד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשֶׁזּוֹכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֱמֶת בַּחֲבֵרָיו, וּבִפְרָט בָּעִתִּים הַלָּלוּ אֲשֶׁר הַחֹשֶׁךְ וְהָאֲפֵלָה נִתְפַּשְׁטוּ בָּעוֹלָם, וְנִתְקַיֵּם בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים (אֵיכָה ד, א): ״תִּשְׁתַּפֵּכְנָה אַבְנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת״, דְּהַיְנוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְגַּלְגְּלִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרָטִיּוּת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים

עֲלֵיהֶם בָּעִתִּים הַלָּלוּ נִסְיוֹנוֹת כָּאֵלּוּ, אֲשֶׁר לֹא שִׁעֲרוּם אֲבוֹתֵינוּ וַאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ בִּלִי שׁוּם גֻּוְמָא כְּלָל, מַמָּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמַּבּוּל, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְאֵין מִי שֶׁיְּרַחֵם עֲלֵיהֶם כְּלָל, כִּי נִתְפַּשְׁטוּ סִפְרֵי מִינוּת וְנָאוּף לַאֲלָפִים וְלִרְבָבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפַּסּוּ בָּזֶה בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְחַבְרָא חַבְרֵי אִית לֵיהּ, וְחַבְרָא דְּחַבְרֵי חַבְרֵי אִית לֵיהּ, וְאֶחָד מַכְשִׁיל אֶת חֲבֵרוֹ, וְשׁוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָה וּמַשְׁגִּיחַ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה כְּלָל (אוֹ עוֹשֶׂה אֶת עַצְמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ), וְעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם; עַל־כֵּן הַהֶכְרֵחַ לְהַרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר בְּכַמָּה מִינֵי דִּבּוּרִים, כַּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, לְמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל: כְּשֶׁיַּגִּיעַ בִּכְתִיבָתוֹ לְעִנְיַן ״אֱמוּנָה״ אוֹ ״צַדִּיק״, יַרְחִיב אֶת הָעִט, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִנָּצֵל וְלָצֵאת מֵהַחשֶׁךְ, כִּי אִם עַל־יְדֵי הִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲמִתָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הָרוֹפֵא הָאֲמִתִּי, הָרוֹפֵא הַמֻּמְחֶה מְאֹד מְאֹד (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ל), וְהוּא וַאֲנָשָׁיו יְכוֹלִים לֵירֵד אֶל כָּל מִינֵי צְנוֹרוֹת שֶׁל הַסִּטְרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְּלָהּ, וּלְהָרִים אֶת הַנְּפָשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקְעוּ שָׁם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ח).

עַל־כֵּן אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁהוּא גְּמַר כָּל הַתְּקוּנִים וְכוּ׳, שֶׁהוּא תִּקּוּת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִקּוּת כָּל הַדּוֹרוֹת וְתִקּוּת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ׳, נַחַל הַנּוֹבֵעַ בּוֹ מִקּוֹר הַחָכְמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשָּׁלֹשׁ רֹאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ׳, גְּאֻלָּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳, וְאֶל אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁהֵם צַדִּיקֵי הָאֱמֶת שֶׁבַּדּוֹר, כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו הוּא אֵיבָר לַצַּדִּיק, וּבְהִתְחַבְּרוּתָם יַחַד, שָׁם כָּל הַצַּדִּיק וְכוּ׳.

וְאָז יִזְכֶּה לְתִקּוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכֶּה לְהִתְגַּלּוּת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר עַיִן לֹא רָאֲתָה אֱלֹקִים זוּלָתֶךָ יַעֲשֶׂה וְיִזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁלֵמָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן!

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
פֶּרֶק נב

ט׳ תשסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, הַוָּיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (חֵלֶק ב׳ קז.), שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה בְּדִיחָא דְּמַלְכָּא, הוּא שִׂמַּח אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת עִם הַשִּׁירִים וְהַתִּשְׁבָּחוֹת שֶׁלּוֹ. וּמָצִינוּ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת ד.): כָּךְ אָמַר דָּוִד לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לֹא חָסִיד אֲנִי? שֶׁכָּל מַלְכֵי מִזְרָח וּמַעֲרָב יְשֵׁנִים עַד שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת, וַאֲנִי ״חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ״ (תְּהִלִּים קיט, סב) וְכוּ׳, שֶׁכָּל מַלְכֵי מִזְרָח וּמַעֲרָב יוֹשְׁבִים אֲגַדּוֹת אֲגַדּוֹת בִּכְבוֹדָם, וַאֲנִי יָדַי מְלֵכְלָכוֹת בְּדָם, וּבְשָׁפִיר וּבְשַׁלְיָה, כְּדֵי לְטַהֵר אִשָּׁה לְבַעְלָהּ; דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָסַק כָּל יָמָיו רַק לְקָרֵב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. אַפִלּוּ שֶׁהָיוּ בְּמָקוֹם שֶׁהָיוּ, דָּוִד הַמֶּלֶךְ הוּא גִּלָּה לָנוּ דֶּרֶךְ אֵיךְ שֶׁכָּל אֶחָד יָכוֹל לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אַפִלּוּ בַּמַּצָּבִים הֲכִי קָשִׁים וַהֲכִי מְסֻבָּכִים שֶׁרַק עוֹבְרִים. וְאֵיךְ? עַל־יְדֵי סֵפֶר הַתְּהִלִּים שֶׁלּוֹ. וְלָכֵן גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהַסֵּפֶר תְּהִלִּים שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה — הַהִתְבּוֹדְדוּת שֶׁלּוֹ, הַיְנוּ שֶׁהִרְגִּיל עַצְמוֹ כָּל־כָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד אֲשֶׁר מִכָּל מַשְׁבֵּר, שֶׁרַק עָבַר וְחָלַף עָלָיו בְּחַיָּיו —

בָּרַח אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְעָשָׂה מִזֶּה תְּפִלָּה. וּמִכָּל זֶה נִבְנָה סֵפֶר־הַתְּהִלִּים. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עג), שֶׁתְּהִלִּים מְסֻגָּל לִתְשׁוּבָה. וְלָכֵן אוֹמְרִים תְּהִלִּים בִּימֵי הַסְּפִירָה, סְפִירַת הָעֹמֶר, כִּי אָז הֵם גַּם־כֵּן יְמֵי תְּשׁוּבָה. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁבִּימֵי אֱלוּל וַעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים תְּהִלִּים.

וְלָמָּה יְמֵי הַסְּפִירָה הֵם יְמֵי תְּשׁוּבָה? כִּי בִּשְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים: רְאוּבֵן, שִׁמְעוֹן, לֵוִי, יְהוּדָה, יִשָּׂשכָר, זְבוּלוּן, דָּן, אָשֵׁר, גָּד, נַפְתָּלִי, יוֹסֵף, בִּנְיָמִין, יֶשְׁנָם אַרְבָּעִים וָתֵשַׁע אוֹתִיּוֹת, אֵלּוּ הָאַרְבָּעִים וָתֵשַׁע אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל, הֵם כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים וָתֵשַׁע אוֹתִיּוֹת שֶׁל סְפִירַת הָעֹמֶר, שֶׁסּוֹפְרִים אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה יָמִים לָעֹמֶר. מַה הַקֶּשֶׁר בֵּין אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה יָמִים שֶׁיֵּשׁ מִיצִיאַת מִצְרַיִם עַד קַבָּלַת הַתּוֹרָה, לְבֵין אַרְבָּעִים וָתֵשַׁע אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁנֵים־עָשָׂר שִׁבְטֵי יָ״ה? אֶלָּא יָדוּעַ, שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ קֹדֶם שֶׁנִּסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם קָרָא אֶת כָּל הַשְּׁנֵים־עָשָׂר בָּנָיו, וְנֶעֱמְדוּ בְּאַרְבָּעָה כִּוּוּנֵי הַמִּטָּה: שְׁלֹשָׁה שְׁבָטִים מִכָּל צַד. וְיַעֲקֹב אָבִינוּ הָיָה שׁוֹכֵב וּמְהַרְהֵר, אוּלַי נִכְנְסוּ אֵילּוּ מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת בְּלֵב בָּנָיו?!

יַעֲקֹב אָבִינוּ זָכָה שֶׁכָּל־כָּךְ נִכְלָל בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁקָּרְאוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֵ״ל, שֶׁהוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יח.): מִנַּיִן שֶׁקָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְיַעֲקֹב אֵל? שֶׁנֶּאֱמַר: אֵל אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל. כָּל יָמָיו שֶׁל יַעֲקֹב הֶחְדִּיר בְּבָנָיו אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְעַכְשָׁו הוֹלֵךְ לְהִסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם וּמְהַרְהֵר: אוּלַי יֵשׁ אֵיזוֹ מַחֲשָׁבָה בְּאֵיזֶה בֵּן מִשְּׁנֵים־עָשָׂר בָּנָיו, מַחֲשָׁבָה נֶגֶד הָאֱמוּנָה.

פָּתְחוּ כֻּלָּם וְאָמְרוּ: ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַוָ״ה אֱלֹקֵינוּ הַוָ״ה אֶחָד״. שְׁמַע אַבָּא יִשְׂרָאֵל, כְּשֵׁם שֶׁבִּלְבְּךָ אֵין אֶלָּא אֵל אֶחָד, כָּךְ בְּלִבֵּנוּ אֵין אֶלָּא אֵל אֶחָד. כֵּיוָן שֶׁשָּׁמַע אֶת זֹאת יַעֲקֹב אָבִינוּ, פָּתַח וְאָמַר: ״בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד״ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה צח, סִימָן ג׳). אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן יא), שֶׁשְּׁנֵי הַפְּסוּקִים הַלָּלוּ: ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַוָ״ה אֱלֹקֵינוּ הַוָ״ה אֶחָד״, ״בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ

לְעוֹלָם וָעֶד״, זֶה יְחוּדָא עִלָּאָה וְיִחוּדָא תַּתָּאָה. וְהָעִנְיָן בָּזֶה הוּא יְחוּדָא עִלָּאָה זֶה הַיְחוּד שֶׁאָנוּ מְיַחֲדִים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, שֶׁיֵּשׁ רִבְבוֹת רִבְבוֹת עוֹלָמוֹת לְמַעְלָה מֵהָעוֹלָמוֹת, שֶׁאֵין לָנוּ שׁוּם מֻשָּׂג מַה קּוֹרֶה לְמַעְלָה מֵהַשָּׂגָתֵנוּ, אַף־עַל־פִּי־כֵן אָנוּ אוֹמְרִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא שָׁם, וְהוּא בָּרָא אֶת כֻּלָּם. וּלְעִמַּת זֹאת, יְחוּדָא תַּתָּאָה הוּא, שֶׁאָנוּ מְגַלִּים, שֶׁפֹּה דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — הַכֹּל אֱלֹקוּת, וְאֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל. וְלָכֵן כְּשֶׁאָדָם מַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֱמוּנָה זוֹ, שֶׁאֵין בִּלְעָדֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הֵן בַּתַּחְתּוֹנִים וְהֵן בָּעֶלְיוֹנִים, זֶה נִקְרָא יְחוּדָא עִלָּאָה וְיִחוּדָא תַּתָּאָה.

וְעַל זֶה אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לו), שֶׁשְּׁנֵי הַפְּסוּקִים הַלָּלוּ: ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל״ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד״, מְסֻגָּלִים לְשַׁבֵּר בָּאָדָם תַּאֲוַת נְאוּף שֶׁבּוֹעֶרֶת בּוֹ. וּמַסְבִּיר מוֹהַרַנַ״תְּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע, הֲלָכָה ה׳): מַדּוּעַ דַּיְקָא שְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלּוּ, שֶׁאִם מִתְגַּבֶּרֶת עַל הָאָדָם תַּאֲוָה זוֹ, מַה יוֹעִילוּ הַפְּסוּקִים הַלָּלוּ? אֶלָּא שְׁנֵי הַפְּסוּקִים הַלָּלוּ הֵם אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. בָּרֵגַע שֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא חָזָק בְּעַצְמוֹ, שֶׁאֲפִלּוּ בְּכָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁלּוֹ גַּם שָׁם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לְבַסּוֹף יְשַׁבֵּר אֶת כָּל הַתַּאֲוֹת מִמֶּנּוּ. כָּל זְמַן שֶׁאָדָם אֵינוֹ חָזָק בֶּאֱמוּנָה, כָּל זְמַן שֶׁיֵּשׁ לוֹ סְפֵקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא מְאֹד מְסֻכָּן, כִּי הַתַּאֲוֹת וּבִפְרָט תַּאֲוַת נְאוּף יוֹרִידוּ אוֹתוֹ מִשִּׁוּוי מִשְׁקָלוֹ, יוֹרִידוּ אוֹתוֹ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

וּבָרֵגַע שֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה, כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ הֵם חַיִּים אֲחֵרִים לְגַמְרֵי. אֲבָל כְּשֶׁחוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל ״כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי״ (דְּבָרִים ח, יז), שֶׁהַכֹּל מִקְרֶה וּמַזָּל, אָז הוּא נֶעֱקָר מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְנִמְצָא בְּצָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד. כִּי מִי שֶׁחַי בְּלִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, חַיָּיו אֵינָם שָׁוִים מְאוּמָה, וּמִסְתּוֹבֵב בְּעוֹלָם הַתֹּהוּ, עוֹלַם הַדִּמְיוֹן. מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, חַיָּיו חַיִּים אֲחֵרִים לְגַמְרֵי. הוּא מַרְגִּישׁ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֹּה נִמְצָא, וְאֵין בִּלְעָדָיו נִמְצָא, וְיָכוֹל לְדַבֵּר אֵלָיו. בָּרֵגַע שֶׁאָדָם חָזָק שֶׁכָּל מַה שֶּׁיַּעֲבֹר עָלָיו יִבְרַח רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיִסַּפֵּר לְפָנָיו כָּל אֲשֶׁר מֵעִיק וּמֵצִיק לוֹ, הוּא כְּבָר אֵינוֹ צָרִיךְ אַף אֶחָד, יֵשׁ לוֹ אֶל מִי לִפְנוֹת בְּעֵת צָרָה. הֵיכָן שֶׁיִּשְׁמוּ

אוֹתוֹ — יִמְצָא אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. זֶה בְּחִינַת הַפְּסוּקִים: ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָ״ה אֱלֹקֵינוּ יְהוָ״ה אֶחָד״, ״בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד״.

וְזֶהוּ הַקֶּשֶׁר וְהַשַּׂיָכוּת, שֶׁבַּפְּסוּקִים הַלָּלוּ יֵשׁ אַרְבָּעִים וָתֵשַׁע אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה יְמֵי הַסְּפִירָה, כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים וָתֵשַׁע אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשְּׁבָטִים; כִּי צָרִיךְ לְהַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי, זוֹ שְׁלֵמוּת הָאֱמוּנָה. אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁאֵין נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלוּם, רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְאַף שֶׁאָנוּ רוֹאִים רְשָׁעִים אֲרוּרִים, וְאַף שֶׁאָנוּ רוֹאִים רוֹצְחִים, וְאַף שֶׁאָנוּ רוֹאִים כָּל מִינֵי תַּאֲוֹת וּמִדּוֹת רָעוֹת, צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁבְּכָל דָּבָר נִמְצָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּבְכָל פְּרָט מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה, יֵשׁ בָּזֶה כַּוָּנָה עֶלְיוֹנָה, וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לַחֲזֹר אֶל הָאֶחָד.

וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳): אֶחָ״ד גִּימַטְרִיָּה אַהֲבָ״ה, אִם אָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֶחָ״ד — אַחְדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז יֵשׁ לוֹ אַהֲבָה, שֶׁהוּא אוֹהֵב אֶת כָּל יְהוּדִי, הוֹלֵךְ לוֹ בַּחַיִּים לַעֲזֹר לִיהוּדִי שֵׁנִי. אֲבָל אִם אֵין לָאָדָם אֱמוּנָה, בַּר מִינָן, יֵשׁ לוֹ שִׂנְאָה עַל פְּלוֹנִי אוֹ אַלְמוֹנִי, כִּי הוּא עָקַר אֶת עַצְמוֹ מֵהַשֹּׁרֶשׁ שֶׁלּוֹ.

וְלָכֵן דַּיְקָא בִּימֵי הַסְּפִירָה נִסְתַּלְּקוּ תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, כִּי לֹא כִּבְּדוּ זֶה אֶת זֶה (יְבָמוֹת סב:). רַבִּי עֲקִיבָא הֶרְאָה לָנוּ דֶּרֶךְ אֵיךְ יְהוּדִי צָרִיךְ לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בִּשְׁבִיל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְנִשְׁמָתוֹ יָצְאָה בְּתֹכֶת אֶחָד, כִּי הוּא כָּל יוֹם הֶרְאָה דֻּגְמָא אֵיךְ יְהוּדִי צָרִיךְ לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת סא:): בְּשָׁעָה שֶׁהוֹצִיאוּ אֶת רַבִּי עֲקִיבָא לַהֲרִיגָה אָמַר: ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָ״ה אֱלֹקֵינוּ יְהוָ״ה אֶחָד״, וְהָיוּ סוֹרְקִים אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמַסְרְקוֹת בַּרְזֶל. עַד שֶׁהִגִּיעַ לְתֹכֶת אֶחָ״ד — יָצְאָה נִשְׁמָתוֹ. רַבִּי עֲקִיבָא הֶעֱמִיד עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף תַּלְמִידִים וְכֻלָּם מֵתוּ בִּימֵי הַסְּפִירָה.

וּבְתִקּוּפָה זוֹ אָנוּ סוֹפְרִים אֶת הַיָּמִים, וּמְתַקְּנִים אֶת הַמִּדּוֹת. מַהִי מִדָּה? צִמְצוּם, אָדָם צָרִיךְ לְצַמְצֵם עַצְמוֹ לֹא לְהִכָּנֵס בִּתְחוּם חֲבֵרוֹ, כִּי בָּרֶגַע שֶׁנִּכְנָס לִתְחוּם חֲבֵרוֹ מַתְחִילוֹת בְּעָיוֹת. אָסוּר לוֹ לָאָדָם

לְהִתְעָרֵב בְּמַעֲשֶׂה הַזּוּלַת, אֶלָּא צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד נִבְרָא בְּזֶה הָעוֹלָם עִם כַּוָּנָה מְיֻחֶדֶת, וְאֵין לְהִתְעָרֵב עִם הַשֵּׁנִי. כְּמוֹ שֶׁהַשֵּׁנִי חָשׁוּב אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ־כֵן אַתָּה חָשׁוּב אֵצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ הַמְּדָה וְהַסְּפִירָה וְהַשְׁלִיחוּת שֶׁלּוֹ, וְלָכֵן אֵין לְךָ לְהִתְעָרֵב בְּמַעֲשֵׂה זוּלָתְךָ.

וְזֶהוּ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לא), שֶׁלְּכָל אֶחָד יֵשׁ נְקֻדָּה אֲשֶׁר אֵין בַּחֲבֵרוֹ. תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא הִתְעָרְבוּ זֶה לָזֶה, וְלֹא כִּבְּדוּ זֶה אֶת זֶה. וְלָכֵן מֵתוּ דַּיְקָא בִּימֵי הַסְּפִירָה, שֶׁאָנוּ סוֹפְרִים כָּל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר הוּא יוֹם אַחַר. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (זֹהַר חֵלֶק ג׳ צז:), שֶׁכָּתוּב בִּסְפִירַת הָעֹמֶר: ״וּסְפַרְתֶּם לָכֶם״ (וַיִּקְרָא כג, טו) — לָכֶם לְעַצְמְכֶם. כָּל אֶחָד מְחֻיָּב לִסְפֹּר סְפִירָה לְעַצְמוֹ, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל זֶה מִזֶּה. וְאוֹמֵר עַל זֶה מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, פֶּסַח, הֲלָכָה ט׳), שֶׁזּוֹ הָיְתָה עֲבוֹדַת הַתֹּם הַקָּדוֹשׁ (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ט׳), שֶׁהַתֹּם אַף פַּעַם לֹא הִסְתַּכֵּל עַל אַף אֶחָד, וְאָמַר: מָה אִכְפַּת לִי מִמַּעֲשֶׂה הַשֵּׁנִי, זֶה מַעֲשֶׂה שֶׁלּוֹ וְזֶה מַעֲשֶׂה שֶׁלִּי, וְהָיָה שָׁמֵחַ בְּחֶלְקוֹ.

וְזֶה סוֹד עֲבוֹדַת הַיָּמִים הַלָּלוּ — שֶׁכָּל אֶחָד יִשְׂמַח בְּחֶלְקוֹ, וַאֲפִלּוּ שֶׁנִּכְשַׁל בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת, בָּא רַבִּי עֲקִיבָא וְגָלָה לָנוּ, שֶׁיְּכוֹלִים לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה. כִּי רַבִּי עֲקִיבָא בְּעַצְמוֹ הָיָה בִּתְחִלָּה עַם הָאָרֶץ, הָיָה רָחוֹק מֵהַתּוֹרָה, מֵהָאֱמוּנָה וּמִקִּיּוּם הַמִּצְוֹות, עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁשָּׁנָא צַדִּיקִים, וְאָמַר: מִי יִתֵּן לִי תַּלְמִיד חָכָם וְאֶנְשָׁכֶנּוּ כַּחֲמוֹר (פְּסָחִים מט:) [רוֹאִים מַה זֶּה עַם הָאָרֶץ, שֶׁרוֹצֶה לְכַלּוֹת אֶת הַצַּדִּיק לְגַמְרֵי], עִם כָּל זֹאת אֲפִלּוּ אָדָם כָּזֶה יָכוֹל לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, וְלֹא רַק שֶׁחָזַר בִּתְשׁוּבָה, אֶלָּא רוֹמֵם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף תַּלְמִידִים. וְלָכֵן דּוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אוֹמְרִים: עֲקִיבָ״א רָאשֵׁי תֵּבוֹת: יֵ״שׁ קוֹנֶה עוֹלָמוֹ בְּשָׁעָה אַחַת (יוֹנַת אֵלֶם, חֵלֶק א׳, פֶּרֶק מו); בְּשָׁעָה אַחַת יְכוֹלִים לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה וְלִהְיוֹת כְּמוֹ הַתַּנָּא רַבִּי עֲקִיבָא — אִם רַק רוֹצִים.

רַבִּי עֲקִיבָא יְחַיֵּב אֶת כֻּלָּנוּ, שֶׁלֹּא נֹאמַר שֶׁאֵינֶנּוּ יְכוֹלִים לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה. וְכָךְ יֹאמַר: רְאוּ — הָיִיתִי עַם הָאָרֶץ וְשָׂנֵאתִי צַדִּיקִים,

וְחָזַרְתִּי בִּתְשׁוּבָה, וְלֹא רַק שֶׁרַק שֶׁאֲנִי בְּעַצְמִי חָזַרְתִּי, אֶלָּא הִגְבַּהְתִּי עוֹד עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף תַּלְמִידִים. אוֹמֵר הָאַר״י זַ״ל, שֶׁהַתַּלְמִידִים הַלָּלוּ הָיוּ, אֵלּוּ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּכְשְׁלוּ בִּפְגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלָן, בַּעֲוֹן פְּעוֹר, שֶׁבִּלְעָם הָרָשָׁע טִמֵּא אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲשֵׂה פְּעוֹר, וְאָז נִסְתַּלְּקוּ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כה, ט): ״וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף״, אֵלּוּ הָיוּ תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שֶׁעָסַק לְתַקֵּן נְשָׁמוֹת אֵלּוּ שֶׁנִּפְגְּמוּ בִּפְגַם הַבְּרִית, אֲבָל הֵם הָיוּ צְרִיכִים לֶאֱהֹב זֶה אֶת זֶה, כִּי מַהוּ תִּקּוּן הַבְּרִית? לֶאֱהֹב אֶת הַזּוּלַת.

וְלָכֵן מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית, הוּא צָרִיךְ לַעֲסֹק בַּתִּקּוּן הַזֶּה — אַהֲבָה, שֶׁזֶּה אֶח״ד גִּימַטְרִיָּה אַהֲבָ״ה, שֶׁצָּרִיךְ לֶאֱהֹב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְלִמְסֹר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּר כָּל יְהוּדִי. זֶה מַה שֶּׁהִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל — לֶאֱהֹב אֶת כָּל יְהוּדִי, וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רלט), שֶׁלִּפְנֵי הַתְּפִלָּה מְקַבְּלִים עַל עַצְמֵנוּ מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״, כִּי אִם רוֹצִים לְהַגִּיעַ לְמַדְרֵגַת רַבִּי עֲקִיבָא, צְרִיכִים לֶאֱהֹב אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, אֲבָל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא לֹא כִּבְּדוּ זֶה אֶת זֶה, וְלָכֵן מֵתוּ וְלֹא נוֹתָר מֵהֶם מְאוּמָה, עַד שֶׁהֵקִים תַּלְמִידִים חֲדָשִׁים כְּדֶגְמַת: רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי וְרַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס, שֶׁהֵם הֵאִירוּ לְכָלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַד הַיּוֹם כְּבָר כִּמְעַט אַלְפַּיִם שָׁנָה, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל נוֹסְעִים אֶל הַצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבִּי בַּר יוֹחָאי בְּמֵרוֹן, וְאֵצֶל רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס בִּטְבֶרְיָה, כִּי הֵם קִבְּלוּ בִּשְׁלֵמוּת אֶת הַכֹּחַ שֶׁל רַבָּם רַבִּי עֲקִיבָא, שֶׁגַּם־כֵּן טָמוּן בִּטְבֶרְיָה. רַבִּי עֲקִיבָא לִמֵּד אֶת הַלִּמּוּד שֶׁל ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״, תֹּאהַב אֶת כָּל יְהוּדִי, זֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה.

וְלָכֵן בִּימֵים אֵלּוּ עָלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַהֲבַת הַזּוּלַת בְּיֶתֶר שְׂאֵת, וְזֶה תִּקּוּן נִשְׁמָתֵנוּ, וּבַמֶּה מִתְבַּטֵּא שֶׁאָנוּ אוֹהֲבִים אֶת הַזּוּלַת, אוּלַי אָנוּ מַטְעִים אֶת עַצְמֵנוּ? אֶלָּא הַסִּימָן הוּא, אִם אֲנִי הִתְקָרַבְתִּי אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת יָרַד אֵלַי, לַטְּנוּף וְהַלִּכְלוּךְ שֶׁאֲנִי נִמְצָא שָׁם, וְהוּא הִצְלִיחַ לְהַגְבִּיהַּ אוֹתִי, וּלְהַחְדִּיר בִּי גַּם־כֵּן אֱמוּנָה, וּלְהַכְנִיס בִּי גַּם־כֵּן תְּשׁוּקָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּפוֹתֵחַ לִי אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֶל

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְעַכְשָׁו עַז חֻפְצִי וּרְצוֹנִי — אִם צַדִּיק כָּזֶה הָיָה יָכוֹל הָיָה לָקַחַת טִנּוּף כָּמוֹנִי, וּלְנַקּוֹת וּלְזַכֵּךְ וּלְכַבֵּס אוֹתִי, וּלְהַלְבִּישֵׁנִי בִּלְבוּשִׁים, וּלְגַלּוֹת לִי אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לָמָּה שֶׁלֹּא אֲגַלֶּה אֶת הָאוֹר הַזֶּה לְעוֹד נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם אֵינוֹ מְגַלֶּה אֶת הַצַּדִּיק לַאֲחֵרִים, סִימָן שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ רָחוֹק מֵהַצַּדִּיק, כָּל זְמַן שֶׁאָדָם אֵינוֹ חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, אַף פַּעַם לֹא יַחֲזִיר אֲחֵרִים בִּתְשׁוּבָה. מָתַי נֵדַע שֶׁאָדָם חָזַר בִּתְשׁוּבָה? כְּשֶׁחָפֵץ בְּכָל מְאֹדוֹ לְהָשִׁיב אֲחֵרִים בִּתְשׁוּבָה. זֶה מְאֹד קַל לָשִׂיר: הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים אוֹתְךָ, אַךְ מֵאַיִן בֶּאֱמֶת אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁאָנוּ אוֹהֲבִים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא? אֶלָּא אִם אָנוּ מַחֲזִירִים עוֹד יְהוּדִים בִּתְשׁוּבָה, וּבְנַפְשֵׁנוּ הַדָּבָר — אִם אָנוּ הָיִינוּ בְּטִנּוֹפֶת, בְּזֶהֱמָה, וְהַצַּדִּיק מְנַקֶּה אוֹתָנוּ, וַעֲדַיִן מְזַכֵּךְ אוֹתָנוּ, וּמְגַלֶּה לָנוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמַכְנִיס בָּנוּ שִׂמְחַת הַחַיִּים, לָמָּה שֶׁלֹּא נְגַלֶּה אֶת זֹאת לְעוֹד יְהוּדִי. הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע אָמַר: מִי שֶׁאוֹהֵב אֶת הָאַבָּא — אוֹהֵב אֶת הַבָּנִים, וּמִי שֶׁאוֹהֵב אֶת הַבָּנִים — אוֹהֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְלָכֵן אָנוּ רוֹאִים דְּבַר פֶּלֶא, יֵשׁ לָנוּ אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע יָמִים מִיצִיאַת מִצְרַיִם עַד קַבָּלַת הַתּוֹרָה, כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע אוֹתִיּוֹת הַשְּׁבָטִים: רְאוּבֵן, שִׁמְעוֹן, לֵוִי, יְהוּדָה וְכוּ׳, לְהוֹרוֹת שֶׁאָנוּ מִתְאַחֲדִים עִמָּם יַחַד. וּמַה גַּם שֶׁאוֹתִיּוֹת ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ״ה אֱלֹקֵינוּ״, ״בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ״ וְכוּ׳, זֶה גַּם־כֵּן אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע אוֹתִיּוֹת, זֶה מְאַחֵד אוֹתָנוּ יַחַד.

וְהִנֵּה מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל אוֹמֵר, שֶׁאִם נִסְפֹּר אֶת חֶלְקֵי הַמְּנוֹרָה, הָיוּ בָּזֶה אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה חֲלָקִים: שִׁבְעָה קָנִים, וְהַפְּרָחִים וְהַגְּבִיעִים וְהַכַּפְתּוֹרִים, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמִּשֶּׁה רַבֵּנוּ הָיָה לוֹ קָשֶׁה מְאֹד, אֵיךְ עוֹשִׂים מְנוֹרָה כָּזוֹ, שֶׁהָיְתָה צְרִיכָה לִהְיוֹת מֻחְתֶּיכֶת זָהָב אַחַת, וְלֹא חֲלָקִים חֲלָקִים, וּמִי שֶׁיּוֹדֵעַ אָמָנוּת, קֹדֶם עוֹשִׂים אֶת הַקָּנִים, וְאַחַר־כָּךְ מְצָרְפִים לַבָּסִיס, וְאַחַר־כָּךְ מוֹסִיפִים אֶת הַקְּשׁוּטִים הַפְּרָחִים וְהַגְּבִיעִים וְהַכַּפְתּוֹרִים וְכוּ׳, אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: קַח חֻתֶּיכֶת זָהָב וְתִזְרֹק לָאֵשׁ וְתִרְאֶה מַה יֵּצֵא.

שׁוֹאֲלִים: מֶה הָיָה קָשֶׁה לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְהָבִין, עַד שֶׁגִּלָּה לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְהַשְׁלִיךְ לָאֵשׁ וְתֵצֵא הַמְּנוֹרָה? אֶלָּא לֹא יָכוֹל הָיָה

לְהָבִין, אֵיךְ הַשְּׁבָטִים: רְאוּבֵן, שִׁמְעוֹן, לֵוִי וְכוּ׳, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ דַּעַת אַחֶרֶת, שְׁנֵים־עָשָׂר שִׁבְטֵי יָ״ה, שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה עֵדוֹת וְנֶסְתָּאוֹת, אֵיךְ יְכוֹלִים לְהִתְאַחֵד יַחַד, זֶה הָיָה לוֹ קָשֶׁה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנִּפְרַק אֶת זֹאת, שֶׁאוֹתִיּוֹתֵיהֶם הָיוּ בְּיַחַד אַרְבָּעִים וָתֵשַׁע, אֵיךְ יְכוֹלִים לְחַבֵּר אוֹתָם, כִּי גַּם רְאוּבֵן הָיָה כָּלוּל מֵהֲמוֹן מִשְׁפָּחוֹת, וְגַם לֵוִי וְגַם יְהוּדָה וְכוּ׳, וְכָל אֶחָד הָיוּ בֵּינֵיהֶם חִלּוּקֵי דֵּעוֹת, וְאֵיךְ יְכוֹלִים לְאַחֲדָם? זֶה הָיָה לוֹ קָשֶׁה, אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תַּשְׁלִיךְ בָּאֵשׁ וְתֵצֵא מִזֶּה הַמְּנוֹרָה.

וְזֶה הַלִּמּוּד שֶׁל יְמֵי הַסְּפִירָה. עָלֵינוּ לִזְרֹק עַצְמֵנוּ לְתוֹךְ הָאֵשׁ. מַהוּ אֵשׁ? הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא אֵשׁ אָכְלָה אֵשׁ (פְּסִיקְתָא רַבָּתִי יא). אִם אָנוּ מוּכָנִים לְהִשָּׁרֵף עַל קִדּוּשׁ ה׳, אָז אֵין גִּזְעָנוּת יוֹתֵר. כֻּלָּנוּ אוֹמְרִים: ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יָ״ה אֱלֹקֵינוּ יָ״ה אֶחָד״, ״בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ״, אֵין יוֹתֵר גִּזְעָנוּת: אַשְׁכְּנַזִי סְפָרַדִי, תּוּנִיסָאִים פָּרְסִים וְכוּ׳, הַכֹּל זֶה שֵׁמוֹת שֶׁל הַגָּלוּת, אֶלָּא שֶׁכֻּלָּנוּ בְּיַחַד אוֹמְרִים ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל״.

וְזֹאת רָאִינוּ כְּשֶׁהָעַמָּלֵקִים, יִמַּח שְׁמָם וְזִכְרָם, לָקְחוּ אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל מִכָּל הָעֵדוֹת וְהַמְּדִינוֹת, וְהִכְנִיסוּ אוֹתָם בְּתָאֵי הַגַּזִּים, אוֹ שָׂרְפוּ אוֹתָם חַיִּים, כֻּלָּם צָעֲקוּ בְּיַחַד: ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יָ״ה אֱלֹקֵינוּ יָ״ה אֶחָד״. לָמָּה אָנוּ סוֹבְלִים גָּלוּת? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ט: סט:): רַק מֵחֲמַת שִׂנְאַת חִנָּם, שֶׁיְּהוּדִים שׂוֹנְאִים אֶת זוּלָתָם. וְכֵן מוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (רַעְיָא מְהֵימְנָא נָשָׂא קכה:), שֶׁאֵלּוּ רָאשֵׁי הָעֵרֶב־רַב, הֵם אֲשֶׁר גּוֹרְמִים פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּהוּ מַה שֶּׁכָּתוּב (אֵיכָה א, ה): ״הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ״ — הַצָּרִים הֵם נַעֲשִׂים רָאשִׁים, וְגוֹנְבִים וְגוֹזְלִים וְעוֹשְׁקִים אֶת הַצִּבּוּר, וְאֵינָם חֲסֵרִים דָּבָר, וַעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ו, יג): ״כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם״, אִינּוּן גַּזְלָנִים, מִלֵּאי שִׂחַד, אִינּוּן דַּיָּנֵי רָאשֵׁי הָעָם. עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר: ״הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ״, שֶׁהָעֵרֶב־רַב הֵם הַצָּרִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵם נַעֲשִׂים רָאשִׁים וּמַנְהִיגִים. וְאַל נָא נִשְׁכַּח מִי הֵם הָעֵרֶב־רַב (זֹהַר שָׁם): ״וּרְשָׁעִים בַּחֶשֶׁךְ יִדָּמּוּ״ — אִינּוּן עֵרֶב־רַב; וְהַזֹּהַר מַרְבֶּה לְדַבֵּר מָה עַם יִשְׂרָאֵל יִסְבְּלוּ מֵהָרָע־בָּנִים הַלָּלוּ, שֶׁהֵם רְשָׁעִים אֲרוּרִים,

הַמּוֹלִיכִים אֶת הֲמוֹן־עַם שׁוֹלָל, שַׁקְרָנִים, רַמָּאִים, צְבוּעִים, שֶׁרֶ״ץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ. עַל זֶה מִתְלוֹנֵן רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי, וְהֵם יַעֲשׂוּ שַׁמּוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בִּמְקוֹם לְאַחֵד אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵם עוֹשִׂים פֵּרוּדִים וּפְלוּגִים, וְגוֹזְלִים אֶת הַצִּבּוּר, בִּמְקוֹם לְלַמֵּד עִמָּהֶם תּוֹרָה, בִּמְקוֹם לִשְׂרֹף אֶת הַגִּזְעָנוּת, אֶת הַשִּׂנְאַת חִנָּם שֶׁיֵּשׁ בְּעַם יִשְׂרָאֵל, הֵם עוֹד מַרְבִּים שִׂנְאַת חִנָּם, הֵם גּוֹרְמִים מַחֲלוֹקוֹת וּמְרִיבוֹת. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִתְרַחֵק מֵהֶם כְּמוֹ שֶׁמִּתְרַחֲקִים מֵעֲבוֹדָה זָרָה, כִּי הֵם טְמֵאִים מְטַמְּאִים, וְהֵם הַמַּעֲבִירִים עַל הַדַּת.

וְלָכֵן דַּיְקָא עַכְשָׁו בִּימֵי סְפִירַת הָעֹמֶר, עָלֵינוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ רַק עַל דָּבָר אֶחָד — אֵיךְ זוֹכִים לְאַחֵד נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ זוֹכִים לְהַפְרִיד אוֹתָם מֵאֵלּוּ הָרְשָׁעִים אֲרוּרִים הָעֲרֶב־רַב, הָרָע־בָּנִים, שֶׁמְּפִיצִים טְרֻפּוֹת וּנְבֵלוֹת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמַאֲכִילִים אוֹתָם עִם בְּשַׂר פְּגוּלִים. וְעַל זֶה עָלֵינוּ לִמְסֹר נַפְשֵׁנוּ — עַל קִדּוּשׁ ה׳, לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סז): כְּשֶׁמִּתְגַּלֶּה הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא הַחֵן וְהַיֹּפִי וְהַפְּאֵר שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אָז מִתְבַּטְּלִים כָּל הַשַּׁקְרָנִים וְהָרַמָּאִים וְהַצְּבוּעִים, הַמְאוֹרֵי אֵשׁ, שֶׁגּוֹרְמִים רַע וּמַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וּמִי שֶׁרוֹצֶה בֶּאֱמֶת לִהְיוֹת מְקֹרָב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁיִּלְמַד הַרְבֵּה ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, וְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, הַמּוּבָאוֹת בְּ״חַיֵּי־מוֹהֲרַ״ן״ וְ״שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, וְיִמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ, וְיִרְאֶה מַה זֶּה אֱמֶת, רַבֵּנוּ זַ״ל מְגַלֶּה לָנוּ אֶת הָאֱמֶת, רַבֵּנוּ זַ״ל מְגַלֶּה לָנוּ מַה זּוֹ שִׂמְחָה, שֶׁנַּרְגִּיל עַצְמֵנוּ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזּוֹ הַהַצְלָחָה הֲכִי גְּדוֹלָה. הַצַּדִּיקִים זוֹכִים שֶׁהַשֵּׁם שֶׁלָּהֶם נַעֲשֶׂה שֵׁם מִשְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

יָדוּעַ שֶׁהַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע הָיוּ לוֹ שְׁנֵי יְלָדִים: בֵּן וּבַת, בְּנוֹ הָיָה ר׳ צְבִי, הוּא הִבְטִיחַ לְבְנוֹ, אַחַר שֶׁאֶסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם, בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁתִּרְצֶה לִרְאוֹתֵנִי, תְּבַקֵּשׁ אוֹתִי וּתְחַפֵּשׂ אַחֲרַי, וְאֶתְגַּלֶּה אֵלֶיךָ. וְחָלְפוּ שָׁנִים, וְכֵן הָיָה, שֶׁנִּתְגַּלָּה לְבְנוֹ אִימָתַי שֶׁרָצָה אוֹתוֹ, וּלְפֶתַע הִפְסִיק מִלָּבוֹא אֵלָיו, וְהָיָה לְבְנוֹ צַעַר גָּדוֹל מְאֹד, וְנָסַע לַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ

רַבִּי פִּנְחָס מִקּוֹרִיץ זי״ע, שֶׁהָיָה תַּלְמִיד הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ, וּשְׁאָלוֹ: מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה שֶׁאֵינִי רוֹאֶה אֶת הָאַבָּא יוֹתֵר? עָנָה וְאָמַר לוֹ: אָבִיךָ נַעֲשָׂה שֵׁם מִשְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן תִּכַּוֵּן אֶת הַשֵּׁמוֹת שֶׁל ״אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ״ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְתֹכֶף כְּשֶׁגָּמַר לוֹמַר: רָאָה אֶת אָבִיו. וְנִתְפַּלֵּא מְאֹד, וְהֵשִׁיב לוֹ: הַצַּדִּיקִים זוֹכִים כָּל־כָּךְ לְזַכֵּךְ עַצְמָם, עַד שֶׁהַשֵּׁם שֶׁלָּהֶם נַעֲשֶׂה שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהַשֵּׁם בְּעַצְמוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, זֶה מַה שֶּׁמַּצִּיל אֲנָשִׁים.

וְלָכֵן פַּעַם פָּתְחוּ קָמִיעַ שֶׁהַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זי״ע נָתַן, וְחָשְׁבוּ שֶׁיִּרְאוּ שָׁם אֵיזֶה שֵׁם, וְרָאוּ שֶׁכָּתוּב שָׁם: יִשְׂרָאֵל בַּעַל שֵׁם טוֹב, וְזֶה הוֹעִיל. כִּי הַשֵּׁם שֶׁל הַצַּדִּיק זֶה מַה שֶּׁמַּצִּיל אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה שֵׁם מִשְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, מֵע״ב שֵׁמוֹת. אֶת הַצְּרוּפִים שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְכוֹלִים לְצָרֵף בְּכָל מִינֵי צְרוּפִים, וְיֵשׁ צֵרוּף שֶׁל ע״ב שֵׁמוֹת, וְשָׁם יוֹצְאִים הַשֵּׁמוֹת שֶׁל כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק שֶׁדָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְלָכֵן עָלֵינוּ לִרְאוֹת וּלְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק בָּעוֹלָם, וְלֹא לְפַחֵד מֵאַף אֶחָד, וְרַק עַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לְקָרֵב אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

עָלֵינוּ לַעֲסֹק בַּהֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה. הַסְּפָרִים יֵשׁ לָהֶם רַגְלַיִם, יֵשׁ לָהֶם כְּנָפַיִם, כָּל סֵפֶר וְחוֹבֶרֶת יַגִּיעוּ לְבַסּוֹף אֶל מִי שֶׁצָּרִיךְ לְהַגִּיעַ, וְיַצִּילוּ אוֹתוֹ מִמָּוֶת בָּטוּחַ לְחַיִּים בְּטוּחִים. וְלָכֵן עָלֵינוּ לַעֲסֹק בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְאִם אָנוּ רוֹצִים לְתַקֵּן מַה שֶּׁקִּלְקְלוּ, עָלֵינוּ לַעֲסֹק בְּקִרּוּב רְחוֹקִים, וּבִפְרָט שֶׁיֵּשׁ לָנוּ עֵדִין הַרְבֵּה הַרְבֵּה מַה לְתַקֵּן, כִּי, רַחֲמָנָא לִצְלָן, עֲדַיִן אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּמַצָּב מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה, אַף אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְפָּאֵר שֶׁהוּא כְּבָר נָקִי מִפְּגַם הַבְּרִית, שֶׁהוּא נָקִי כְּבָר מִמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אות נאוף, סימן מא): תִּקּוּן לְהוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה, שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל לְהַחֲזִיר בְּנֵי־אָדָם בִּתְשׁוּבָה, אִם אַתָּה רוֹצֶה לְתַקֵּן הַחֵטְא הַזֶּה, לֵךְ תֵּצֵא וְתָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזֶה הַתִּקּוּן שֶׁלָּנוּ.

וְלָכֵן אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, בֹּאוּ וְנִקַּח עַל עַצְמֵנוּ לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, זֶה הַתִּקּוּן שֶׁלָּנוּ, מָתַי נֵדַע שֶׁאָנוּ מְקֻרָבִים אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל? כְּשֶׁנְּפַרְסֵם אוֹתוֹ לְעוֹד יְהוּדִי. מָתַי נֵדַע שֶׁחָזַרְנוּ בִּתְשׁוּבָה? כְּשֶׁהוֹלֵךְ לָנוּ בַּחַיִּים לְהָשִׁיב עוֹד יְהוּדִים בִּתְשׁוּבָה, יְהוּדִים הֵם קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים וְרוֹצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְלָכֵן בֹּאוּ וְנִקַּח עַל עַצְמֵנוּ עַכְשָׁו בְּחֹדֶשׁ אִיָּר, חֹדֶשׁ הַסְּפִירָה, חֹדֶשׁ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רעז): אִיָּ״ר רָאשֵׁי תֵּבוֹת: אֵיבֵי יְשׁוּבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע, כָּל הַשּׂוֹנְאִים שֶׁלָּנוּ יִפְּלוּ תַּחְתֵּינוּ. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת סְפִירַת הָעֹמֶר): בִּסְפִירַת הָעֹמֶר יְכוֹלִים לְהַכְנִיעַ אֶת הַמָּסוֹר; מִי שֶׁמּוֹסֵר אֶת הַזּוּלַת, הוּא מָסוֹר וְחַיָּב מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם, וְעַכְשָׁו הַזְּמַן לְהַפִּילוֹ, וְסִימָן לָעֹמֶ״ר — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: מֵ׳אִגְרָא רָ׳מָא לְ׳בִירָא עַ׳מִיקְתָא; עָלֵינוּ רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיּוֹשִׁיעֵנוּ, יְהוּדִי אָסוּר לוֹ לְהַגְבִּיהַּ יָד עַל חֲבֵרוֹ, יְהוּדִי אָסוּר לוֹ לַהֲרֹג שׁוּם בְּרִיָּה. מוֹהֲרַנַ״תְּ זַ״ל מֵבִיא, שֶׁלְּאַף אֶחָד לֹא יִהְיֶה נֶשֶׁק, וְאַף בַּר יִשְׂרָאֵל לֹא יִהְיֶה רוֹצֵחַ, חַס וְשָׁלוֹם, וְלָכֵן עִקַּר הַכְּלִי נֶשֶׁק שֶׁלָּנוּ רַק תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה, לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁיּוֹצִיאֵנוּ מֵהַצָּרָה שֶׁנָּפַלְנוּ לְתוֹכָהּ, שֶׁהִתְקוֹמֵם עָלֵינוּ מוֹסֵר וּמַלְשִׁין, שֶׁנִּזְכֶּה לָצֵאת מֵהָרְשָׁעִים שֶׁמָּסְרוּ אוֹתָנוּ, וְזֶה זוֹכִים רַק עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה. אִם נִקַּח עַצְמֵנוּ עַכְשָׁו בַּיָּדַיִם, וְכֻלָּנוּ נִתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד, שֶׁיַּעֲשֶׂה סוֹף וָקֵץ לְכָל צָרוֹתֵינוּ וּתְחִלָּה וָרֹאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ, וְגַם נֵצֵא לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז נִהְיֶה מֻבְטָחִים שֶׁכְּבָר נִרְאֶה אֶת הַגְּאֻלָּה עַל פְּתְחֵנוּ.

אֲנִי רוֹצֶה עַתָּה בְּיֶתֶר שְׂאֵת לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא הַמְאוֹרֵי אוֹר, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְבַּטֵּל הַמְאוֹרֵי אֵשׁ. וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּזְכֶּה לִהְיוֹת בֵּין הַמְפִיצִים אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּתְאַחֵד יַחַד בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, וְנִרְאֶה אֶת עַצְמֵנוּ אֵצֶל רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם כֶּסֶף הַפִּדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִמְּךָ כָּל הַדִּינִים עַל־יְדֵי פְּלֵא עֶלְיוֹן, וְיֵמְשֵׁךְ עָלֶיךָ תָּמִיד רַק רַחֲמִים וַחֲסָדִים גְּמוּרִים.

נָא וְנָא אַל תִּירָא וְאַל תֵּחַת. הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה רָגִיל לוֹמַר: כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד, וַאֲפִלּוּ שֶׁהָיָה מִבַּעַל בְּחִירָה, שֶׁגֵּרְשׁוּ אוֹתוֹ, וְכָבָה הַנֵּר, וְאָכְלוּ אֶת הַתַּרְנְגֹלֶת, וְטָרְפוּ אֶת חֲמוֹרוֹ (עַיֵּן בְּרָכוֹת ס.), לֹא נִשְׁבַּר, רַק יָדַע, שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ, זֶה בְּחִינַת מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא מַמָּשׁ.

וַאֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁאִם תִּתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלֵב אֱמֶת, וְתִמְסֹר אֶת כָּל כֶּלְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזַי תִּרְאֶה תֵּכֶף־וּמִיָּד יְשׁוּעָה, שִׁדּוּד הַטֶּבַע וְנֵס גָּלוּי, שֶׁהַכֹּל יִתְבַּטֵּל מֵעָלֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט׳ תשסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָיִיתִי מְיֻעָץ לְךָ לִלְמֹד עַכְשָׁו בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ס׳, אֶת כָּל הַמַּאֲמָר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְתֹאמַר עָלָיו אֶת הַתְּפִלָּה הַנּוֹרָאָה בְּלִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, וְתוֹצִיא לְעַצְמְךָ רְמָזִים בַּעֲבוּרְךָ, וְזֶה בְּוַדַּאי יוֹעִיל לְךָ וִיקָרֵב אֶת יְשׁוּעָתְךָ. כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ

(בְּרָכוֹת יב:): וּמִי חָשִׁיד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּעָבִיד דִּינָא בְּלָא דִּינָא, בְּוַדַּאי יֵשׁ מַשֶּׁהוּ וְכוּ׳, וּצְרִיכִים לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, לַחֲזוֹר עַד הַמַּכֶּהוּ, וּבְוַדַּאי יַעֲזֹר לְךָ לָצֵאת מֵהַסְּבָךְ הַזֶּה.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, (תְּהִלִּים כ, ח): ״אֵלֶּה בָּרֶכֶב וְאֵלֶּה בַּסּוּסִים, וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם ה׳ אֱלֹקֵינוּ נַזְכִּיר״, וּזְכֹר אֶת זֶה הֵיטֵב, הָעִקָּר לֹא לִפֹּל בְּרוּחֲךָ, הַחֲזֵק מַעֲמָד בַּמַּצָּבִים הַכִּי קָשִׁים שֶׁאַתָּה עוֹבֵר, כִּי לֹא יִטֹּשׁ אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּזְכוּת הָאֵשֶׁל הַגָּדוֹל שֶׁאָנוּ חוֹסִים בְּצִלּוֹ, שֶׁהוּא הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל הַחֲסָדִים הַמְרֻבִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֶּר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר לִקְנוֹת לְעַצְמוֹ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת וַאֲרִיכַת אַפַּיִם, לְהַאֲרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִסְבֹּל בְּסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה, וּלְחַכּוֹת וּלְקַוּוֹת וּלְצַפּוֹת אֶל יְשׁוּעַת ה׳, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם בְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִי צִפּוּי וְקִוּוּי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁזּוֹ מַעֲלַת הַבִּטָּחוֹן, לִבְטֹחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא יַעֲזֹב אוֹתוֹ, כִּי הַבִּטָּחוֹן עוֹשֶׂה כְּלִי, כַּמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן עו), אֲשֶׁר הַבִּטָּחוֹן עוֹשֶׂה כְּלִי, וְאִם הָאָדָם בּוֹטֵחַ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל כֵּלּוֹ מִסְתַּכֵּל רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ כְּלִי, שֶׁמַּמְשִׁיךְ בּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת הַשֶּׁפַע, וְנַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ אוֹר יָשָׁר וְאוֹר חוֹזֵר, וְנִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע אָמַר: מִי שֶׁחָזָק בֶּאֱמוּנָה וּבְטָחוֹן, לֹא יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דָּבָר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לִשְׁמֹר עַל הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלְּךָ, כִּי אֵין עוֹד אֲבֵדָה כַּאֲבֵדַת הַזְּמַן, כִּי הַזְּמַן הוֹלֵךְ וְהוֹמֶה, וְהַגּוּף אֶפְשָׁר הַיּוֹם בָּא יוֹמוֹ. וְלָכֵן חֲבָל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, אֲשֶׁר יְכוֹלִים לִקְנוֹת בּוֹ בְּנָקֵל אוֹצָרֵי אוֹצָרוֹת, וְלֹא צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן נה): רֵוַח הָעוֹלָם הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעֵר, וְאֵין צָרִיךְ לְהַשְׁקִיעַ מִשֶּׁל עַצְמוֹ כְּלָל. כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל ״אָמֵן״ שֶׁעוֹנִין עַל הַבְּרָכָה, שָׁוֶה מִלְיוֹן דּוֹלָר, וְאִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ אֶת זֶה, הָיָה נִזְהָר לַעֲנוֹת בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּעָמִים ״אָמֵן״, וְכֵן עַל כָּל בְּרָכָה מְשַׁלְּמִים בְּלִיוֹן דּוֹלָר, אֲזַי אֵיךְ אָדָם צָרִיךְ לִשְׁמֹר וְלוֹמַר אֶת הַבְּרָכוֹת בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה?! וּמִכָּל שֶׁכֵּן כָּל דִּבּוּר שֶׁזּוֹכִים לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיזֶה רֹשֶׁם זֶה עוֹשֶׂה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת! וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֵרֶךְ כָּל פָּסוּק וְכָל מִשְׁנָה, כָּל מֵימְרָא וְכָל הֲלָכָה, לֹא יְכִילֵהוּ הָרַעְיוֹן אֶל אֵילוּ אוֹצָרוֹת יְכוֹלִים לְהַגִּיעַ בְּכָל יוֹם, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַשְׁקִיעַ שׁוּם דָּבָר. וְהַגְרָ״א זַ״ל כּוֹתֵב בְּמִכְתָּבוֹ הַיָּדוּעַ, אֲשֶׁר עַל כָּל פַּעַם שֶׁאָדָם שׁוֹתֵק מִדִּבְרֵי חֹל, מְקַבֵּל עַל זֶה שָׂכָר נִצְחִי. וְלָכֵן תִּתְאַר לְעַצְמְךָ מַה יֵּשׁ תַּחַת יָדְךָ בְּכָל יוֹם, וְאֶל אֵילוּ מַטְמוֹנִים אַתָּה יָכוֹל לִזְכּוֹת.

רַק זֹאת תֵּדַע, שֶׁאָסוּר לְסַגֵּף עַצְמוֹ עִם שֵׁנָה, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאַתָּה מַרְגִּישׁ עָיֵף — לֵךְ לִישׁוֹן, וְכָךְ יִהְיוּ לְךָ מֹחִין מְיֻשָּׁבִין, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לְהִסְתּוֹבֵב כָּל הַיּוֹם כְּסוּס, שֶׁגַּם יָשֵׁן מְעַט מְאֹד, אֲבָל נִשְׁאָר סוּס וְכוּ׳,

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים שֶׁתֵּלֵךְ בְּכָל לַיְלָה לִישֵׁן מֻקְדָּם, כְּדֵי שֶׁתּוּכַל לָקוּם מֻקְדָּם מְאֹד, עוֹד קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם, שֶׁאָז הַמֹּחִין צְלוּלִים, וְאָז אַתָּה יָכוֹל לִלְמֹד בְּמֹחִין מְיֻשָּׁבִין, וְתַרְגִּישׁ אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי.

רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: עִקַּר עֲבוֹדַת חֲצוֹת לָקוּם מִן הַשֵּׁנָה דַּיְקָא, וְכֵן נָהֲגוּ כָּל הַמְקֻבָּלִים לֵילֵךְ לִישֹׁן מֻקְדָּם, וְקָמוּ בַּחֲצוֹת אוֹ אַחַר־כָּךְ, וּכְבָר נִשְׁאֲרוּ עֵרִים עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר, וְהִתְפַּלְּלוּ תְּפִלַּת הַוָּתִיקִין.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, שֶׁהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מַשְׁגִּיחַ עַל הַכֹּל. וְצָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, אֲשֶׁר גַּם הַטֶּבַע הוּא הַשְׁגָּחָה, כַּמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן יז), כִּי אֵין הֶפְרֵשׁ בֵּין טֶבַע לְהַשְׁגָּחָה, וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רנ): הַטֶּבַע מְחַיֵּב כָּךְ וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנֶּה אֶת הַטֶּבַע; וְלָכֵן הָעִקָּר הוּא תְּפִלָּה, לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לִשְׁפֹּךְ שִׂיחַ וּתְפִלָּה רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל־א׳ כב, יז): ״וְלֹא אָבוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לִשְׁלֹחַ אֶת יָדָם לִפְגֹּעַ בִּכֹהֲנֵי הַוָי״ה״, הַמֶּלֶךְ זֶה מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְלָכִים הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְכָל בְּנֵי־אָדָם הֵם עֲבָדָיו, וּבָרַע שֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא נַעֲשֶׂה בְּחִינַת כֹּהֵן הַוָי״ה, שֶׁהוּא לְשׁוֹן מְשָׁרֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָז אֵין רוֹצִים עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁהֵם בְּנֵי־אָדָם לִפְגֹּעַ בּוֹ, כִּי הָעִקָּר הוּא רַק לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל אֶל הָאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא תָּמִיד, וְהוּא יִשְׁמֹר אוֹתוֹ מֵהַכֹּל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַדְּבֵק עַצְמְךָ תָּמִיד רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אָב הָרַחֲמָן, וּמַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, הָאָדָם רַק צָרִיךְ לְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו כָּאן לְמַטָּה, וְאָז מִמֵּילָא הַכֹּל יִהְיֶה מְתֻקָּן לְמַעְלָה, כִּי בְּאִתְעָרוּתָא דִּלְתַתָּא אִתְעַר דִּלְעֵילָא (זֹהַר חֵלֶק א׳ פח.), כִּי הַכֹּל קָשׁוּר וּמְיֻחָד וּמְשֻׁלָּב יַחַד.

הָעִקָּר זֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹשֶׂה. וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן טו): כְּשֶׁיֵּשׁ דִּין לְמַטָּה, אֵין דִּין לְמַעְלָה (דִּבְרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ה׳, סִימָן ה׳), כִּי אִם אֵין הָאָדָם שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ כָּאן, אֲזַי יֵשׁ כֹּחַ לְמִדַּת הַדִּין לְהִתְלַבֵּשׁ בִּבְנֵי־אָדָם אוֹ בְּחַיּוֹת וּמַזִּיקִים וְכוּ׳, לְהַזִּיק לוֹ, אֲבָל בּוֹ בָּרֶגַע שֶׁהוּא שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ, מוֹרִיד מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַיִּרְאוֹת הַנְּפוּלוֹת וְכוּ׳, וְלֹא יְכוֹלִים לְהַפְחִידוֹ אוֹ לְהַזִּיקוֹ.

וְלָכֵן עֲצָתִי אֱמוּנָה, רְאֵה לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁפֹּט אֶת עַצְמְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁאַתָּה עוֹשֶׂה, וְאָז תִּרְאֶה אֵיךְ הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

מָה אֹמַר לָךְ! יְסוֹד גָּדוֹל בַּחַיִּים לַעֲמֹד בְּכָל הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁמְּנַסִּים אֶת הָאָדָם. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל אֶל תַּלְמִידוֹ הַנֶּאֱמָן מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן ש׳): כָּל מַה שֶּׁאַתָּה רוֹאֶה, זֶה הַכֹּל בִּשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן, כִּי מְנַסִּים אֶת הָאָדָם לִרְאוֹת אִם לִבּוֹ שָׁלֵם עִם אֱלֹקָיו, וְזֶה בְּחִינַת הָעֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת שֶׁנִּסּוּ אֶת אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְאֶחָד מֵהַנִּסְיוֹנוֹת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹמֵר לְאַבְרָהָם: ״לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ״ וְגוֹ׳, וְאַחַר־כָּךְ כָּתוּב: ״וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָהָם מִצְרַיְמָה״ וְגוֹ׳, וּפֵרֵשׁ רַשִׁ״י: לְנַסּוֹתוֹ אִם יִתְרָהֵר אַחַר דְּבָרָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁאָמַר לוֹ לָלֶכֶת אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן, וְעַכְשָׁו מַשִּׁיאוֹ לָצֵאת מִמֶּנָּהּ. וְדָבָר זֶה סוֹבֵב אֵצֶל כָּל אֶחָד, פַּעַם נִכְנָס בְּמִסַּ מַחֲשַׁבְתּוֹ דָּבָר אֶחָד לַעֲשׂוֹתוֹ, וְהוּא בָּטוּחַ שֶׁזֶּה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ [הַיְנוּ אַחַר הַרְבֵּה יְשׁוּב הַדַּעַת וּתְפִלָּה וּבַקָּשָׁה וּבְכִיּוֹת עֲצוּמוֹת וּדְבֵקוּת בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, נִכְנֶסֶת בּוֹ מַחֲשָׁבָה אֵיךְ לְהִתְנַהֵג], וְאַחַר־כָּךְ כְּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה אֶת זֶה, הַכֹּל טוֹפֵחַ לוֹ חֲזָרָה עַל הַפָּנִים, וְנַעֲשָׂה בְּדִיּוּק הַהֶפּוּךְ וְכוּ׳, וְעַכְשָׁו הוּא בִּמְבוּכָה גְּדוֹלָה, מַה וְלָמָּה עָשָׂה דָּבָר זֶה וְכוּ׳, הֲרֵי הֵם שְׁנֵי דְּבָרִים מְנֻגָּדִים; מִצַּד אֶחָד רָאָה וְהִשִּׂיג מָקוֹם שֶׁרָאָה וְהִשִּׂיג שֶׁיַּעֲשֶׂה כָּךְ וְכוּ׳, וְאַחַר־כָּךְ כְּשֶׁעָשָׂה כְּבָר כָּךְ, הַכֹּל טָפֵחַ לוֹ עַל פָּנָיו. צָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, יְדִידִי! אֲשֶׁר זֶה הָיָה נִסָּיוֹן מִן הַשָּׁמַיִם, לְנַסּוֹתוֹ אֵיךְ יַחֲזִיק מַעֲמָד וְלֹא יִשָּׁבֵר, וְיִהְיֶה חָזָק בְּאוֹתָהּ מִדָּה שֶׁל אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְבֶן אָדָם, רַק אַחַר הִתְבּוֹנְנוּת עֲמֻקָּה עָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ.

וְלָכֵן רְאֵה רַק לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְהַרְגֵּל עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַה שֶּׁאַתָּה כּוֹתֵב, שֶׁקָּשֶׁה לְךָ לְהִתְרַכֵּז וְכוּ׳, אֲנִי נוֹתֵן לְכֻלָּם עֵצָה — לְהִתְבּוֹדֵד חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וְזֶה בְּנָקֵל לְקַיֵּם, וְאַחַר־כָּךְ עוֹד חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וְכֵן בְּכָל פַּעַם וְכוּ׳, עַד שֶׁבְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם יִהְיֶה לוֹ הַרְבֵּה יוֹתֵר מִשָּׁעָה הִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁזֶּה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

זְרֹק מִמְּךָ אֶת הַחָכְמוֹת וְהַהֶבֶל, וּתְעַיֵּן בִּדְבָרַי וּתְקַיְּמֵם, וְאָז תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁכָּךְ הוּא הָאֱמֶת וְדוֹ״ק.

הַמְצַפֶּה לִרְאוֹתְךָ בְּקָרוֹב מְאֹד...

ט׳ תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֲהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תֵּדַע, שֶׁהַ׳בַּעַל הַתַּנְיָא׳ הָיָה בְּתִפִּיסָה עַל־פִּי מְסִירוֹת הַמּוֹסֵר הַטָּמֵא, שֶׁקָּרָא לְעַצְמוֹ ״רַב״, וּכְשֶׁהִגִּיעַ בְּסֵדֶר אֲמִירָתוֹ בְּתְהִלִּים, אָחַז בְּדִיּוּק בַּפָּסוּק (תְּהִלִּים נה, יט): ״פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי״, וְאָז בִּשְׂרוּ לוֹ שֶׁהוּא מְשֻׁחָרָר; הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ, אֲשֶׁר הַכֹּל מֻשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הָעִקָּר לִבְרֹחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵין לְךָ מֻשָּׂג מִי הָיָה הַ׳בַּעַל הַתַּנְיָא׳ זִי״ע, אֲשֶׁר מִי שֶׁרַק מְעַיֵּן בִּכְתָבָיו הַקְּדוֹשִׁים: הַתַּנְיָא קַדִּישָׁא, הַלִּקּוּטֵי תּוֹרָה, וְתוֹרָה אוֹר וְהַמַּאֲמָרִים שֶׁלּוֹ, מִשְׁתָּאֶה וְעוֹמֵד נִבְהָל וּמִשְׁתּוֹמֵם כְּשָׁעָה חֲדָא אֵיךְ זָכָה יְלוּד אִשָּׁה לְהַשָּׂגוֹת כָּל־כָּךְ גְּבוֹהוֹת בִּגְלוּיֵי אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, מַמָּשׁ עֶצֶם אֱלֹקוּת. עִם כָּל זֹאת קָם עָלָיו אֶחָד בְּשֵׁם ״רַב״, שֶׁהָיָה בְּהַצְנֵעַ שִׁכּוֹר, וּכְפִי מַעֲשָׂיו שֶׁמָּסַר אוֹתוֹ, אֵין שׁוּם סָפֵק וּסְפֵק סְפֵקָא שֶׁהָיָה טָמֵא מְטֻמָּא, רָשָׁע אָרוּר, כִּי מִי שֶׁמּוֹסֵר אֶת הַזּוּלַת, הוּא כְּבָר רָשָׁע מְרֻשָּׁע, טָמֵא מְטֻמָּא, אָרוּר נִבְזֶה, וְדִינוֹ כְּבָר נִפְסַק בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט, סִימָן שפח).

וְלָכֵן הַחֲזֵק מַעֲמָד וְאַל תִּשָּׁבֵר, רְאֵה מַה שֶּׁקָּרָה לְמוֹהַרַנ״תְ זַ״ל, שֶׁגְּדוֹלִים וּמְפֻרְסָמִים מָסְרוּ אוֹתוֹ, וְרָצוּ רַק שֶׁיִּשְׁלְחוּ אוֹתוֹ אַחַת וּלְתָמִיד לְסִבִּיר, שֶׁהוּא מָוֶת בָּטוּחַ, וְלֹא עָלְתָה בְּיָדָם, וּלְבַסּוֹף הַכֹּל נִתְהַפֵּךְ עֲלֵיהֶם, כָּל אֵלּוּ הֶצְרְכוּ לְבַדָּם לֵישֵׁב בַּכֶּלֶא הָרוּסִי, וְאֶחָד מִשְׁלָשְׁתָּם מֵת מִיתָה מְשֻׁנָּה, שֶׁיָּצְאוּ לוֹ הַבְּנֵי מֵעַיִם, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

רוֹאִים מִכָּל זֶה, מִי שֶׁהוּא מוֹסֵר וּמַלְשִׁין עַל חֲבֵרוֹ, לְבַסּוֹף יִתְגַּלֶּה קְלוֹנוֹ בָּרַבִּים, וְהוּא בְּעַצְמוֹ יִפֹּל בַּבּוֹר וּבַפַּח שֶׁרָצָה לְהַכְנִיס בּוֹ אֶת זוּלָתוֹ.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, חֲשֹׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה אוֹתִיּוֹת מַחֲשָׁבָ״ה — חֻשׁ״ב מָ״ה, וּפֵרֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פב): מַ״ה חַיֵּינוּ, מַ״ה כֹּחֵנוּ, צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁאֲנַחְנוּ אֶפֶס וּכְלוּם לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְאָז יֵלֵךְ לָנוּ הַכֹּל כְּסִדְרָן.

בְּעִנְיַן סִפְרֵי הָרַב [הַיְנוּ ה׳בַּעַל הַתַּנְיָא׳] תֵּדַע, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל הִפְלִיג מְאֹד בְּמַעֲלָתוֹ, וְלָכֵן שֶׁלֹּא יְסַפְּרוּ לְךָ סִפּוּרִים, אַדְרַבָּה רַבֵּנוּ זַ״ל כִּנָּה אוֹתוֹ בְּשֵׁם ׳שַׂר הָאֶלֶף׳, וְכִבְּדוֹ וְיִקְּרוֹ מְאֹד, רַק בִּשִׁיטַת הַקַּבָּלָה הָיוּ אֵילּוּ חִלּוּקֵי דֵּעוֹת בֵּין כָּל הַצַּדִּיקִים, אֲבָל לָנוּ אָסוּר לְהִתְעָרֵב בִּדְבָרִים אֵלּוּ, כִּי עַל זֶה גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל אֶת הַמַּאֲמָר בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ה׳, שֶׁאִם שׁוֹמְעִים מַחֲלֹקֶת בֵּין הַצַּדִּיקִים, צְרִיכִים לָדַעַת שֶׁהַכֹּל זֶה בִּשְׁבִילְךָ, כְּדֵי לְרַחֵק מִפְּנֵי שֶׁפַּגְמָתָּ בַּבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְאֵינְךָ רָאוּי לִרְאוֹת בְּיֹפִי הַצַּדִּיקִים וּבְחִדּוּשֵׁיהֶם, כִּי נִפְגָּם מֹחֲךָ וְדַעְתְּךָ, וְעַל־כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ לְשׁוֹן־הָרָע וּמַחֲלֹקֶת עַל דַּרְכֵי הַצַּדִּיקִים, כְּדֵי לְרַחֵק אוֹתְךָ מֵהֶם, וּכְדֵי שֶׁלֹּא תִּזְכֶּה לֵהָנוֹת מֵאוֹרָם הַגָּדוֹל.

נָא וְנָא זְרֹק אֶת עַצְמְךָ עַל הָאָרֶץ בְּפִשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם, וְתִבְכֶּה בִּבְכִיּוֹת עֲצוּמוֹת עַל זֶה שֶׁפַּגְמָתָּ בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, וְעָשִׂיתָ לֵיצָנוּת מִסִּפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים הַמְגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה סִימָן שֶׁעֲדַיִן רֹאשְׁךָ מָלֵא צוֹאָה וְטִנּוּף, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא), שֶׁיֵּשׁ סְפָרִים וַעֲתִידִים שֶׁיִּהְיוּ סְפָרִים, וּמִי שֶׁלּוֹעֵג עֲלֵיהֶם זֶה סִימָן שֶׁרֹּאשׁוֹ מָלֵא צוֹאָה וְטִנּוּף, וַעֲשָׂנִים סְרוּחִים מְסַבְּבִים אֶת מֹחוֹ, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

וְלָכֵן כְּלָל זֶה תִּקַּח בְּיָדֶיךָ: מִי שֶׁמְּדַבֵּר נֶגֶד סְפָרִים הַמְגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶהוּ סִימָן שֶׁרֹּאשׁוֹ מָלֵא צוֹאָה וְטִנּוּף, וְלֹא כְּמוֹ שֶׁקּוֹרְאִים אוֹתָם: נְקֵיֵּי הַדַּעַת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם, זֶה סְתָם מְגֻחָךְ, צְחוֹק

מָר וּמָרִיר, אֶחָד עִם מ״חַ קְ״טָן, שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁיּוֹדֵעַ לְפַלְפֵּל אֵילּוּ פִּלְפּוּלִים שֶׁל הֶבֶל בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, הוּא כְּבָר מִי יוֹדֵעַ מָה, בְּשָׁעָה שֶׁכֻּלָּנוּ יוֹדְעִים, שֶׁזֶּה רַבּוֹת בַּשָּׁנִים הוּא עוֹמֵד בֵּין כָּל הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

מָה אֹמַר לְךָ! בְּמִקּוֹם מְרִיבָה — שָׁם הַסִּטְרָא אַחֲרָא. וְלָכֵן בְּרַח לְךָ מִמַּחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת, הֵן בַּחוּץ — שֶׁלְּבַל תִּתְעָרֵב בְּשׁוּם מַחֲלֹקֶת עַל שׁוּם חֲסִידוּת אוֹ שִׁיטָה וְכוּ׳, אֵלּוּ וָאֵלּוּ דִּבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, וְהֵן בִּפְנִים אָסוּר לְהִתְעָרֵב בְּמַחֲלֹקֶת כְּלָל, עָלֵינוּ רַק לִבְרֹחַ אֶל תּוֹךְ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאַל יֶחְסַר לְךָ יוֹם בְּלִי שֶׁתִּלְמַד תּוֹרָה אַחַת, וְתֹאמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִלְּקוּטֵי־תְּפִלּוֹת, וְתַרְגִּישׁ חִיּוּת אֲמִתִּית וְנִצְחִית.

רְאֵה מָה אֲנִי סוֹבֵל בִּיבְנְאֵל, אֲשֶׁר גַּם שָׁם קָם עָלַי רָשָׁע אָרוּר, טָמֵא מְטֻמָּא, מוֹסֵר וּמַלְשִׁין, וְהַכֹּל עוֹשֶׂה בְּעַרְמוּמִיּוּת וּמִתְפָּאֵר, שֶׁהוּא אֵינוֹ מַנִּיחַ עֲקֵבוֹת... אֲבָל תִּהְלָה לָאֵל, קָלַטְנוּ אֶת הַטֻּמְאָה הַזּוֹ, וַאֲנַחְנוּ מִתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי, וּמִי יוֹדֵעַ מָה עוֹד יִהְיֶה, אֲבָל הַסּוֹף בְּוַדַּאי יִהְיֶה נִפְלָא מְאֹד, שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ קְהִלָּה נִפְלָאָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַכְּלִי טָמֵא טֶלֶוִיזְיָה שֶׁשָּׁאַלְתָּ וְכוּ׳, פֶּלֶא עַל גַּבֵּי פֶּלֶא שֶׁאַתָּה שׁוֹאֵל עַל כְּלִי שׁוּפְכִין כָּזֶה, אֲשֶׁר מִלְּבַד שֶׁיֵּשׁ אִסּוּר מֻהָרַבָּנִים הַגְּאוֹנִים, שֶׁאָסוּר לְהַחֲזִיקוֹ בַּבַּיִת, גַּם הַשֵּׂכֶל הַפָּשׁוּט אוֹמֵר, שֶׁזֶּהוּ כְּלִי מְטֻנָּף, רַחֲמָנָא לִצְלָן, שֶׁמַּרְאִין שָׁם כָּל מִינֵי נְאוּף, שִׁקּוּץ, תִּעוּב וְזִהוּם, וְכֵן מַרְאִין שָׁם כָּל מִינֵי עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁל אֻמּוֹת הָעוֹלָם וְכָל מִינֵי סְרָטִים שֶׁל רְצִיחוֹת, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, נִמְצָא אֲשֶׁר הַכְּלִי הַזֶּה

כָּלוּל מֵעֲבוֹדָה זָרָה, גִּלּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, שִׁלֹּשׁ הָעֲבֵרוֹת הֲכִי חֲמוּרוֹת. וּמִלְּבַד זֹאת רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁהַכֹּל דִּמְיוֹן אֶחָד גָּדוֹל, זֶה מְטַמְטֵם אֶת הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל, כִּי הַכֹּל אַחִיזַת עֵינַיִם, וּמַרְאִים שָׁם כָּל מִינֵי דִּמְיוֹנוֹת וּסְרָטִים, שֶׁפָּשׁוּט שׁוֹרְפִים אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר לֹא לוֹמְדִים וְלֹא מִתְפַּלְּלִים, וְלֹא מְקַיְּמִים אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן אֲפִלּוּ לֹא הוֹלְכִים לַעֲבֹד, אֶלָּא יוֹשְׁבִים בָּטֵל וּמִשְׁתַּעְמְמִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן. וְלָכֵן אַשְׁרֵי אָדָם שֶׁזּוֹרֵק אֶת הַמַּכְשִׁיר הַטָּמֵא הַזֶּה. וְכֵן אָסוּר לְהַחֲזִיק בַּיָּד עִתּוֹנִים הַמְלֵאִים זֶבֶל נאוּף, כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, וְדִבְרֵי נְאָצָה וְטִנּוֹפֶת וְכוּ׳, וְעַל זֶה צָעַק הֶחָכָם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי ה׳): ״הַרְחֵק מֵעָלֶיהָ דַּרְכֶּךָ, וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ, פֶּן תִּתֵּן לַאֲחֵרִים הוֹדֶךָ וּשְׁנוֹתֶךָ לְאַכְזָרִי, פֶּן יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי״, כִּי כָּל כְּלֵי הַתִּקְשֹׁרֶת רַק מַכְנִיסִים בָּאָדָם מֶרֶט עֲצַבִּים, וְעוֹשִׂים לוֹ שִׁטְיפַת מֹחַ עִם טִנּוּף וְצוֹאָה, כִּי מִי הֵם הַכַּתָּבִים וְהַשַּׁדְרָנִים וְכוּ׳? סְתָם נוֹאֲפִים חַסְרֵי רֶגֶשׁ, שׁוֹטִים וְרֵיקִים וְכוּ׳, וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כה): הַיּוֹם צְרִיכִים לִקְרֹא אֶת הַיֵּצֶר הָרָע בְּשֵׁם כֹּחַ הַמְדַמֶּה, כֵּן כָּל כְּלֵי הַתִּקְשֹׁרֶת זֶה כֹּחַ הַמְדַמֶּה אֶחָד גָּדוֹל שֶׁמְּטַפֵּשׁ אֶת הַשֵּׂכֶל שֶׁל הָאָדָם, וּמוֹלִיכוֹ שׁוֹלָל לְגַמְרֵי, וְזֶה בְּדִיּוּק כְּמוֹ הָעַכָּבִישׁ שֶׁיּוֹרֵק מִפִּיו קוּרֵי עַכָּבִישׁ, וְכָךְ נִתְפָּסִים זְבוּבִים, כְּמוֹ־כֵן כָּל אֵלּוּ הַכַּתָּבִים וְהַשַּׁדְרָנִים לְמִינֵיהֶם, יוֹרְקִים מִפִּיהֶם הַטָּמֵא זֶבֶל וְלִכְלוּךְ נֶגֶד הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקָּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְתוֹפְסִים בֵּין כָּךְ אֶת הַמּוֹחוֹת הַקְּטַנִּים, וְשׁוֹטְפִים אוֹתָם בְּלִכְלוּךְ וְטִנּוּף, כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁמּוֹצִיא מִבֵּיתוֹ אֶת הַזֶּהֱמָה הַזּוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לָךְ! רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳): כְּשֶׁרוֹצֶה לְהִכָּלֵל בִּרְצוֹן אֵין סוֹף, צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת הַיֵּשׁוּת שֶׁלּוֹ; וְעַל קֹטֶב זֶה צְרִיכִים לַעֲבֹד הַרְבֵּה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם רָצוֹן אַחֵר מִבִּלְעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזּוֹ שְׁלֵמוּת עֲלִיַּת הַמַּלְכוּת, שֶׁיַּשִּׂיג אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ נִמְצָא רַק תַּחַת מֶמְשַׁלְתּוֹ וּמַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַף שֶׁאֲנַחְנוּ רוֹאִים עַכְשָׁו, שֶׁהַמֶּמְשָׁלָה וְהַמַּלְכוּת אֵצֶל הַגּוֹיִים וְהָרְשָׁעִים מַצְלִיחִים, כָּל זֶה בָּא רַק מִצַּד הָעֲבִיוֹת וְהַגַּשְׁמִיוּת, הַיֵּשׁוּת וְהַמְצִיאוּת שֶׁעוֹשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֲבָל כְּשֶׁבַּר יִשְׂרָאֵל שׁוֹבֵר אֶת כָּל יֵשׁוּתוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם רָצוֹן אַחֵר מִבִּלְעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז מֵאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהֶאָרָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה, וְיוֹדֵעַ אֲשֶׁר כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו הוּא לְטוֹבָתוֹ, כִּי מְאִירָה בּוֹ הֶאָרַת הָעוֹלָם הַבָּא. וְזֶה זוֹכִים עַל־יְדֵי שְׁלֵמוּת הַדִּבּוּר, לְדַבֵּר וּלְהִתְוַדּוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי הַדִּבּוּר נִתְבַּטֵּל יֵשׁוּתוֹ לְגַמְרֵי, וְנִכְלָל בְּחַי הַחַיִּים בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

הַמְצַפֶּה לִרְאוֹתְךָ בְּקָרוֹב...

ט׳ תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ דֶּרֶךְ נִפְלָאָה לָדוּן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רפב), וְרָאוּי לְךָ לִלְמֹד אֶת הַמַּאֲמָר הַזֶּה, כִּי בְּעִנְיַן לִמּוּד זְכוּת עַל הַזּוּלַת, יֵשׁ בָּזֶה לִמּוּדִים עֲמֻקִּים, עָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁדָּנִים אֶת הַזּוּלַת לְכַף זְכוּת, יְכוֹלִים לְהוֹצִיאוֹ מִכַּף חוֹב וּלְשַׁנּוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְלָכֵן אַל יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּכָלָל מִפְּנֵי וְכוּ׳, כִּי אַדְרַבָּה אַתָּה מֻכְרָח לָדוּנוֹ לְכַף, כִּי הוּא כְּוִן לְהָרַע לְךָ וְכוּ׳, וּמִי יוֹדֵעַ אוּלַי הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִמְּךָ וְכוּ׳, אוּלַי אֵין לוֹ מָה לְחַדֵּשׁ וְלוֹמַר לְךָ וְכוּ׳,

וְלָכֵן לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לִכְעֹס וּלְהַקְפִּיד עָלָיו, הֱוֵי דָּן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְאָז תִּרְאֶה שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ מְיַזְּמָתוֹ יַחֲזֹר אֵלֶיךָ.

מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל הָיָה רָגִיל לוֹמַר לְאֵלּוּ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהִתְוַכְּחוּ עִם הַמִּתְנַגְּדִים בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן: ״דִּי אַלֶּע וָואס הָאבֶּן גִּירֶעדְט הָאבֶּן זִיךְ נִישְׁט דֶּערְהַאלְטֶן״, כָּל אֵלּוּ שֶׁדִּבְּרוּ וְהִתְוַכְּחוּ לֹא הֶחֱזִיקוּ מַעֲמָד, כִּי לְבַסּוֹף יִפְּלוּ בְּאֵין סוֹמֵךְ, וְזֶה רָאוּ בְּחוּשׁ בְּמֶשֶׁךְ הַדּוֹרוֹת, שֶׁכָּל אֵלּוּ שֶׁאָהֲבוּ לְהִכָּנֵס בְּוִכּוּחִים וּבְמְרִיבוֹת עִם הַמִּתְנַגְּדִים, לְבַסּוֹף נִתְקַיֵּם אֶצְלָם ״הֲרֵי זֶה בָּא לְלַמֵּד וְנִמְצָא לָמֵד״, הַיְנוּ אֶחָד רוֹצֶה לְקָרֵב אֶת הַזּוּלַת, וּלְבַסּוֹף קוֹרֶה בְּדִיּוּק הַהֵפֶךְ, שֶׁהוּא מוֹרִיד אוֹתְךָ לַשְּׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֻׁגְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל תּוֹרָה נִפְלָאָה עַד מְאֹד בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נ״ט, מֵעִנְיַן ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, שֶׁכָּל מִי שֶׁמְּקָרֵב אֶת הַזּוּלַת, צָרִיךְ לִשְׁמֹר שֶׁלֹּא יִתְאַחֵז בּוֹ הָרָע שֶׁל אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים שֶׁהוּא מְקָרֵב, עַיֵּן שָׁם דְּבָרִים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים. וְלָכֵן עָצְתִּי אֱמוּנָה, שֶׁתִּהְיֶה רָגִיל מִפַּעַם לְפַעַם לִלְמֹד אֶת הַמַּאֲמָר הַזֶּה, וְלוֹמַר עָלָיו אֶת הַתְּפִלָּה מִלְּקוּטֵי־תְּפִלּוֹת, הַשַּׁיֶּכֶת אֶל הַתּוֹרָה וְהַמַּאֲמָר הַזֶּה, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ מְאֹד לְהִנָּצֵל מִכָּל הָרָע שֶׁל אֵלּוּ הַמִּתְקָרְבִים עַל יָדְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הָעִקָּר אַל תְּדַבֵּר בִּסְפֵקוֹת וּבְפַחַד וְכוּ׳, אֶלָּא הַחֲזֵק עַצְמְךָ חָזָק, וּתְדַבֵּר רַק חִיּוּבִי וּבְרַוָּאוּת גְּמוּרָה וּבִבְטָחוֹן עַצְמִי חָזָק עַד מְאֹד, וְאָז תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ בָּזֶה וּבַבָּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא אַל תִּכָּנֵס בְּלַחַץ, כִּי הַלַּחַץ זֶה הַדְּחַק, הוּא הַדָּבָר הֲכִי

מְסֻגָּן לָאָדָם, כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִהְיוֹת רָגוּעַ, וְלִקְנוֹת לְעַצְמוֹ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, שֶׁזּוֹ הַמִּדָּה הֲכִי יָפָה וְיִקָּרָה בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם, וּבְחַיֵּי הָאָדָם בִּכְלָל וּבִפְרָט, וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנה): הַסַּבְלָנוּת שֶׁזּוֹ אֲרִיכַת אַפַּיִם, תְּלוּיָה רַק בֶּאֱמוּנָה, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שֶׁמַּאֲמִין שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי יִסְבֹּל אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו. וְהִנֵּה אַל תַּחְשֹׁב לְרֶגַע שֶׁזֶּה קַל, כִּי יֵשׁ בֶּן אָדָם שֶׁהוּא בֶּאֱמֶת מַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עִם כָּל זֹאת אֵין לוֹ סַבְלָנוּת, כִּי דּוֹחֲקִים וְלוֹחֲצִים אוֹתוֹ, חוֹלְקִים עָלָיו וּמְעַצְבְּנִים אוֹתוֹ מְאֹד, וְהוּא סָגוּר מִכָּל הַכִּוּוּנִים, וּמַה יֵּעָשֶׂה בְּמַצָּב כָּזֶה?! זוֹ שְׁאֵלָה מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבָה, וּצְרִיכִים לָדַעַת בֶּאֱמֶת מָה עוֹשִׂים, אֲנִי מַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן זוֹרְקִים אוֹתִי מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמַלְחִיצִים אוֹתִי, שׂוֹחֲקִים לִי וְלוֹעֲגִים וּבָזִים לִי, מָה עוֹשִׂים?! בָּא רַבֵּנוּ זַ״ל וּמְגַלֶּה לָנוּ עֵצָה נִפְלָאָה (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נה) לְלַמֵּד זְכוּת עַל הָרָשָׁע, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה נִצּוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ בְּחִינַת צֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה נא, טז): ״וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךְ״, כִּי צְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּעַצְמוֹ שֶׁהַכֹּל יַד הַוָּיָ״ה, וְזֶה יַמְשִׁיךְ עָלָיו צֵל לְהִסְתַּתֵּר שָׁם, כִּי תֹּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מְכֻסֶּה עִם צֵל, אֲזַי צֵל הָאֱמוּנָה מֵגֵן עָלָיו מֵהָרָשָׁע שֶׁרוֹצֶה לְהָצִיק לוֹ. וּזְכֹר אֲשֶׁר מוּבָא כַּמָּה פְּעָמִים בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאֱמוּנָה וּתְפִלָּה תְּלוּיוֹת זוֹ בָּזוֹ, הַיְנוּ אִם אָדָם מַאֲמִין בֶּאֱמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא נִמְצָא כָּאן אִתִּי, עִמִּי וְאֶצְלִי, אָז יְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי לָמָּה אֵין אָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ? מִפְּאַת שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא פֹּה עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, כִּי אִם הָיְתָה לוֹ אֱמוּנָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּאן, הָיָה מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סב). וְלָכֵן זֶהוּ עִקַּר הָעֵצָה כְּשֶׁמַּלְחִיצִים אֶת הָאָדָם, וְצַר וּמֵר לוֹ מִכָּל הַבְּחִינוֹת, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁכֻּלָּם כְּנֶגְדּוֹ פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, אֵין עֵצָה אַחֶרֶת, רַק לְהִיוֹת רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתִמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, וַאֲפִלּוּ יָכוֹל לְהַגִּיעַ מַצָּב כָּזֶה, שֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁגַּם מִלְּמַעְלָה לֹא שׁוֹמְעִים לוֹ, וְלֹא צְרִיכִים אוֹתוֹ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אָסוּר לְהִתְיָאֵשׁ, אֶלָּא לִזְרֹק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ אֶת הַתְּפִלּוֹת, עַד יַשְׁקִיף וְיִרְאֶה ה׳ מִן

הַשָּׁמַיִם. כִּי יֵאוּשׁ מִתְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, זֶה הַדָּבָר הֲכִי גָּרוּעַ.

וְזֶה הַלִּמּוּד שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא מִזֶּרַע דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וְזֶה יִהְיֶה הַלִּמּוּד שֶׁמְּשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יַכְנִיס בְּעַם יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן אַל תִּכָּנַע לְאַף אֶחָד בָּעוֹלָם, וְכֵן אַל תִּשָּׁבֵר וְאַל תִּכָּנֵס בְּלַחַץ, קוּם בְּרַח לְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָשִׂיחַ וּתְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבְּךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת שֶׁל הֶבֶל כְּלָל. כִּי בֶּאֱמֶת מַהוּ הָאָדָם? כְּלוּם, מָ״ה עוֹלֶה כְּמִסְפַּר אָדָ״ם, מָ״ה אָנוּ מַ״ה חַיֵּינוּ, מַ״ה כֹּחֵנוּ, אָדָם הוּא טִפָּה סְרוּחָה, בָּא מִן הֶעָפָר וְיַחֲזֹר אֶל הֶעָפָר, וְלָכֵן מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים לִבְרֹחַ תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ז׳): אֱמוּנָה, תְּפִלָּה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְנִסִּים קְשׁוּרִים זֶה בָּזֶה, עַיֵּן שָׁם; נִמְצָא, שֶׁאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְפוֹרֵר כָּל פְּרָט בִּנְפָרָד, וְאַחַר־כָּךְ לְקַשְּׁרוֹ וּלְשַׁלְּבוֹ יַחַד; הַיְנוּ קֹדֶם אֱמוּנָה, אָדָם צָרִיךְ לְהַכְנִיס בְּעַצְמוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה אֲשֶׁר אֵין בִּלְעָדֶיהָ יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא; דּוֹמֶם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — זֶה לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת שֶׁל טֶבַע, מִקְרֶה אוֹ מַזָּל, אֶלָּא כָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה עִם הָאָדָם — בֵּין בִּרְצוֹנוֹ וּבֵין שֶׁאֵין בִּרְצוֹנוֹ, בֵּין בְּטִיבוֹ וּבֵין בְּעִיקּוֹ, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְחַמֵּק מִזֶּה בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וְזֶהוּ מֵהַנִּסְיוֹנוֹת הֲכִי קָשִׁים, שֶׁלֹּא יַטִּיחַ אָדָם בְּעֵת צָרוֹתָיו כְּלַפֵּי מַעְלָה, חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא יֵדַע כִּי הַכֹּל בְּחֶשְׁבּוֹן צֶדֶק מֻשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ דַּיְקָא.

וְאַחַר שֶׁהֶחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה זוֹ, אָזַי צָרִיךְ לֵידַע, אֲשֶׁר חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תַּעֲנִית ב:): אֵיזוֹהִי עֲבוֹדָה שֶׁבַּלֵּב? הֱוֵי אוֹמֵר תְּפִלָּה, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים יא, יג): ״וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם״, עַל־יְדֵי בֵּרוּר וְזִכּוּךְ אֱמוּנָה, שֶׁהַכֹּל תָּלוּי רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה יִפְתַּח אֶת פִּיו וִידַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וִיבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁצָּרִיךְ — בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְיֵדַע שֶׁתְּפִלָּה זֶה הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהִכָּנֵס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פד). וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁצָּרִיךְ מַשֶּׁהוּ — דָּבָר גָּדוֹל אוֹ דָּבָר קָטָן, עָלָיו לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה נִקְרָא ״הִתְבּוֹדְדוּת״ בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁזֶּה עוֹלֶה עַל כָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כה): הַהִתְבּוֹדְדוּת הִיא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה מֵהַכֹּל, וְאֵין דָּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב בַּשָּׁמַיִם מִזֶּה, וְגוֹרֵם שַׁעֲשׁוּעִים כָּאֵלּוּ, שֶׁעוֹד לֹא עָלוּ שַׁעֲשׁוּעִים כָּאֵלּוּ מִימוֹת עוֹלָם.

וּתְפִלָּה מְבִיאָה אֶת הָאָדָם אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁשָּׁם הוּא גִּלּוּי הַהַשְׁגָּחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יא, יב): ״עֵינֵי הַוָ״ה אֱלֹקֶיךָ בָּהּ מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית הַשָּׁנָה״, וְעַל־יְדֵי גִּלּוּי הַהַשְׁגָּחָה, אֲשֶׁר יוֹדֵעַ שֶׁרַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַשְׁגִּיחַ עָלָיו כְּמוֹ עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָזַי יִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׁדוּד הַטֶּבַע דַּיְקָא, מַמָּשׁ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים, שֶׁבַּעֲלֵי בְּחִירָה יְשַׁנּוּ אֶת דַּעְתָּם וְכוּ׳, וְיִתְבַּטְּלוּ לְגַמְרֵי מִלְּפָנָיו. וְדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהָבִין וּלְהַסְבִּיר מַה זֶּה נִסִּים, שֶׁהַכֹּל מִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כַּאֲשֶׁר רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ מִכָּל הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים, שֶׁהֶרְאוּ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים, שְׁדוּד הַטֶּבַע מַמָּשׁ, כִּי הָיוּ מְלֻמָּדִים בְּנִסִּים כִּרְבִי חֲנִינָא בֶּן דּוֹסָא.

וּבָזֶה נָבִין אֶת הַקֶּשֶׁר וְהַחִבּוּר וְהַשִּׁלּוּב שֶׁבְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל: אֱמוּנָה, תְּפִלָּה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְנִסִּים תְּלוּיִים זֶה בָּזֶה, וּמִי שֶׁיֵּלֵךְ בְּדַרְכּוֹ זוֹ, לֹא יֶחְסַר לוֹ שׁוּם דָּבָר, וְיִהְיֶה תָּמִיד רָגוּעַ, וְיִהְיֶה סַבְלָן גָּדוֹל עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְיִחְיֶה חַיִּים נִצְחִיִּים, חַיִּים מְתֻקִּים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדֶגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּעֲמִיק עַצְמוֹ בִּדְבָרִים אֵלּוּ,

וּמְקַיְּמָם בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, אָז יִרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת. וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יְהַרְהֵר אַחֲרֵי דַּרְכֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא, אַשְׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט׳ תשפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת כְּלָל.

רְאֵה לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, וְעִקַּר הָרַחֲמָנוּת לְהָאִיר בָּהֶם דַּעַת הָאֱמֶת, שֶׁהִיא דַּעַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ז׳). וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מָמוֹן, סִימָן ג׳): אֵין הָעֹשֶׁר מִתְקַיֵּם מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְרַחֲמִים עַל הַבְּרִיּוֹת; וְעַל־כֵּן מִי שֶׁזּוֹכֶה לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת וּלְקָרְבָם אֶל הַתּוֹרָה, וּלְהָאִיר בָּהֶם דַּעַת הָאֱמֶת, זוֹכֶה לַעֲשִׁירוּת מֻפְלֶגֶת; אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, אַשְׁרֵי לוֹ בָּזֶה וְאַשְׁרֵי לוֹ בַּבָּא!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּהְיֶה חָזָק בָּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

רְאֵה לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי אֵין לְךָ עוֹד מַדְרֵגָה יוֹתֵר גְּבוֹהָה, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִזְכּוֹת לָזֶה כְּמוֹ מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וּמִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד — הוּא מַצְלִיחַ. וְכֵן רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ. כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל הַחַיִּים הֵם נִסָּיוֹן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְרוֹצִים לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּבוֹר עָמֹק, וְהָאָדָם צָרִיךְ לְהַחֲזִיק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי כֹּחוֹת, שֶׁלֹּא יִפֹּל בַּפַּח הַיָּקוּשׁ הַזֶּה.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, וּבִפְרָטִיּוּת אַתָּה, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְגַלּוֹתוֹ וּלְפַרְסְמוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן ל׳): מִי שֶׁהוֹלֵךְ בִּשְׁבִיל צְדָקוֹת, הוּא מְשַׁכֵּךְ חֵמָה מִן הָעוֹלָם; וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁהַצְּדָקָה הִיא גַּם בַּעֲבוּר הַפָּצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאֵין לְמַעְלָה מִצְּדָקָה כָּזוֹ, וּבְוַדַּאי מְשַׁכֵּךְ חֵמָה עַזָּה מִן הָעוֹלָם; אַשְׁרֵי מִי שֶׁעוֹסֵק בָּזֶה בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, אַשְׁרֵי לוֹ בָּזֶה וְאַשְׁרֵי לוֹ בַּבָּא!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי אֵין לְךָ דָּבָר גָּדוֹל יוֹתֵר מִשִּׂמְחָה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד!

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַשִּׂמְחָה מְבַטֶּלֶת מֵהָאָדָם כָּל מִינֵי דְּמְיוֹנוֹת. וְלִזְכּוֹת לְשִׂמְחָה הוּא עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁצְּרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּכָּנֵס שִׂמְחָה בְּלִבְּךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּרַח לְךָ מִכָּל מִינֵי דְּמְיוֹנוֹת. רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר עִקַּר תְּשׁוּקַת הָאָדָם הוּא רַק לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָבוֹא אֶל בְּטוּל אֲמִתִּי, וּלְהִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁלֹּא יִרְאֶה לְמַרְאֶה עֵינָיו, כִּי אִם אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִכְלֹל אֶת כָּל הָעוֹלָם בִּמְחֻיָּב הַמְצִיאוּת (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נב), וְיוֹתֵר מִזֶּה הַכֹּל הֶבֶל וְדִמְיוֹן גָּדוֹל.

נָא וְנָא אַל תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַוִּכּוּחִים עוֹקְרִים אֶת הָאָדָם מִשָּׁרְשׁוֹ. אַתָּה יָכוֹל לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה עַד מַדְרֵגַת רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ וּנְבוּאָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, אִם לֹא תִּהְיֶה בַּטְלָן, וְאִם לֹא תִּכָּנֵס בְּקֻשְׁיוֹת וּבְסִכְסוּכִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ תָּמִיד.

רְאֵה לִזְכֹּר אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ תָּמִיד, וְאַל תִּשְׁכַּח מִמֶּנּוּ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּסֵפֶר־הַמִּדּוֹת, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עִקַּר הָאָדָם. וְהָעִקָּר

מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ לַעֲבֹד עַל עַצְמְךָ, הוּא לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא תִּהְיֶה עַצְבָּנִי, וְלֹא תָּבוֹא לִידֵי כַּעַס וּקְפֵדוּת, וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת עַל אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם מְאֹד מְאֹד מַקְפִּידִים עַל דָּבָר זֶה. רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל — שָׂמַחְתִּי שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אות לְמוּד, סִימָן לג): הֶרְגֵּל הַלְּמוּד הוּא עוֹלֶה לְמַעְלָה עַל קִיּוּם כָּל הַמִּצְווֹת, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד אֶל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאַל תִּסְתַּכֵּל חֲזָרָה כְּלָל, תָּמִיד רְאֵה לְדַלֵּג וְלִקְפֹּץ עַל הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפו.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, ... גֵּרוּ יָאִיר.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת כְּלָל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף תִּזְכֶּה לִרְאוֹת יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

זְכֹר דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאָה, סִימָן לח): הַחֵשֶׁק שֶׁחוֹשֵׁק לָאָדָם לַעֲשׂוֹת מִצְוָה, הוּא סִימָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ יִרְאָה; וְזֶה שֶׁיֵּשׁ לְךָ כָּל־כָּךְ חֵשֶׁק לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים בִּזְכֻיּוֹת חִנָּם אֶל הַתַּכְלִית הַנִּצְחִית, זֶה סִימָן שֶׁכַּוָּנָתְךָ רְצוּיָה לַשָּׁמַיִם.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ בִּימֵי חַיֶּיךָ בַּזְּמַן הַקָּצָר הַזֶּה, בַּשָּׁנִים הָאַחֲרוֹנוֹת אַתָּה לְכָל הַפָּחוֹת עָסַקְתָּ בְּהַדְפָּסַת וּבַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי זְכִיתָ אֶת הָרַבִּים בִּזְכוּת נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה כָּזוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, זְכוּת הָרַבִּים לְדוֹרוֹת, וּמֶה עָבַר עַל אֲחֵרִים; וּלְדַעְתִּי, בָּזֶה אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמְךָ מְאֹד מְאֹד כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי. וְאִם מִצַּד אֶחָד אֲנִי מְאֹד שָׂמֵחַ, שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׁאֵר לְךָ רַק דָּבָר זֶה, כִּי בָּזֶה שָׁוִוכִים לְקָרֵב אֲחֵרִים, אֵין עוֹד לְמַעְלָה מִזֶּה, וְאֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְאֹד יָקָר כְּשֶׁמְּקָרְבִים אֶת בָּנָיו אֵלָיו, וְזֶהוּ תִּקּוּן הַבְּרִית.

אַךְ אֲנִי מְאֹד מִצְטַעֵר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְהוּא צַעַר קָשֶׁה לִשְׁמֹעַ נַאֲקוֹתֶיךָ.

עֲצָתִי, שֶׁתַּעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאָז תִּרְאֶה אֶת גֹּדֶל הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי הַשִּׂמְחָה מוֹצִיאָה אֶת הָאָדָם מִכָּל שִׁגְעוֹנוֹתָיו, וּמִי שֶׁשָּׂמֵחַ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר לְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַנְּקֻדָּה שֶׁלּוֹ אֲשֶׁר אֵין בַּחֲבֵרוֹ, וְדָבָר זֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.

אַתָּה תַּעֲשֶׂה עִם בִּנְךָ כְּפִי שֶׁטּוֹב לוֹ, הֵינוּ רְאֵה שֶׁיִּלְמַד בִּישִׁיבָה כָּזוֹ, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ הַצְלָחָה. וְהָאָדָם צָרִיךְ רַק לְהִסְתַּכֵּל עַל הַצְלָחָתוֹ

וְהַצָּלָחַת בָּנָיו. זְכֹר דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁאָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צָדָקָה, סִימָן ל׳): מִי שֶׁהוֹלֵךְ בִּשְׁבִיל צְדָקוֹת, הוּא מְשַׁכֵּךְ חֵמָה מִן הָעוֹלָם; וּבְוַדַּאי דָּבָר זֶה סוֹבֵב עַל עֲבוֹדַתְכֶם עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ שֶׁאַתֶּם עוֹסְקִים. יַעֲזֹר לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁתַּצְלִיחוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמוֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וּמָתַי בְּדִיּוּק קִבַּעְתֶּם אֶת זְמַן הַחֲתֻנָּה לְמַזָּל טוֹב?! וּכְפִי הַנִּרְאֶה מִשְׁתַּנָּה הַתָּכְנִית שֶׁלִּי, וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲנִי נוֹסֵעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה בְּעֶרֶךְ שְׁבוּעַיִם אַחַר חַג הַשָּׁבוּעוֹת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תשצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמוֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹר עַל שְׁמֵנוּ, שֶׁלֹּא יֵצֵא, חַס וְשָׁלוֹם, שֵׁם רָע עָלֵינוּ, כִּי מַסְפִּיק לָנוּ הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַמַּחֲלֹקֶת מִבַּחוּץ, וְאֵין אָנוּ צְרִיכִים מִבִּפְנִים.

רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת כָּל הַמֶּרֶץ שֶׁלְּךָ רַק בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז תִּרְאֶה הַצְלָחָה רַבָּה, וְתֵצֵא מֵהַצָּרוֹת וְהַפַּח שֶׁנָּפַלְתָּ בּוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת הַדִּירָה, אָסוּר לָכֶם לִפֹּל בְּדַעְתְּכֶם כְּלָל, כִּי בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְהָיָה טוֹב לָכֶם, שֶׁתִּקְחוּ בֵּין כָּךְ דִּירָה בִּשְׂכִירוּת.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל יוֹם וָיוֹם, כִּי אֵין לְךָ טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה (אָבוֹת פֶּרֶק ו׳); וְהָעִקָּר רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּלִמּוּד מִשְׁנָיוֹת, שֶׁהָאֲרִיזַ״ל הָיָה מְאֹד מְזָרֵז אֶת תַּלְמִידָיו לַעֲסֹק הַרְבֵּה בְּמִשְׁנָיוֹת, וּמִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת נְשָׁמָה, וְגַם אוֹתִיּוֹת מְשַׁנֶּה, שֶׁמְּשַׁנֶּה אֶת טֶבַע הָאָדָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תִּזְכֶּה לְבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, וּבִפְרָטִיּוּת בְּשׂוֹרוֹת כָּאֵלּוּ, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְשַׁנּוֹת אֶת הֶרְגֵּלְךָ הָרָע.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ.

רְאֵה לְדַבֵּר בְּצוּרָה יָפָה עִם אִשְׁתְּךָ, בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וּלְבַל תְּצַעֲרָהּ, חַס וְשָׁלוֹם. כִּי לְמַעְלָה מְאֹד מַקְפִּידִים עַל דָּבָר זֶה יוֹתֵר מֵהַכֹּל. וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: "הַלָּשׁוֹן אֶחָד מִן הַחֲרָבוֹת", וּבִפְרָטִיּוּת אַתָּה, שֶׁהִרְגַּלְתָּ עַצְמְךָ לִדְקֹר אֶת אִשְׁתְּךָ בִּלְשׁוֹנְךָ, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד מַקְפִּידִים עַל זֶה בַּשָּׁמַיִם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא מְצִיעָא נט.): אָסוּר לְאוֹנוֹת אֶת אִשְׁתּוֹ, שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁדִּמְעָתָהּ מְצוּיָה — אוֹנָאָתָהּ קְרוֹבָה; וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַקְפִּיד עַל זֶה, עַיֵּן שָׁם.

אוֹדוֹת פַּרְנָסָה, אַל תִּהְיֶה עָצֵל, וְאָז יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם. וּבִפְרָט אַתָּה, שֶׁהִנְּךָ רוֹצֶה לַעֲזֹר לִי בְּבִנְיַן "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", אֲשֶׁר בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַבַּעַל־דָּבָר, וְיִרְצֶה לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ. עַל־כֵּן זְכֹר דִּבְרֵי רַבֵּנוּ

זַ״ל, שֶׁאָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח): וְדַע, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹר עַל גֶּשֶׁר צַר מְאֹד, וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא לְהִתְפַּחֵד כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְדַבֵּר עִם כָּל מְיֻדָּעֶיךָ רַק מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: הַיְפֵי הוּא בַּלָּשׁוֹן. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְכַבֵּד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּלְשׁוֹנְךָ, וְתָמִיד תְּדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְאֶת גֹּדֶל שִׂמְחָתִי שֶׁיֵּשׁ לִי — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תְּבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה גַּם־כֵּן לִישׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם.

חֶמְדַּת לִבִּי! רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאָה, סִימָן כו): מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יִרְאָה, אֵינוֹ נוֹפֵל מִגְּדֻלָּתוֹ וְהוֹלֵךְ וְגָדֵל. וְעִקַּר הַיִּרְאָה זוֹכִים עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁהָאָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִשְׁפֹּךְ אֶת לִבּוֹ, אָז בְּנָקֵל לוֹ לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְזוֹכֶה לְיִרְאַת שָׁמַיִם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן טו).

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשצה.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְאֶת גִּדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם עַל נֵעֶם חֶלְקֵנוּ, ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ שָׁם גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, הַמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ, וּכָזֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעֲדֵי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל?!

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה. וְהִתְבּוֹדְדוּת פּוֹתַחַת אֶת הַמֹּחַ וְהַדַּעַת שֶׁל הָאָדָם שֶׁיֵּצֵא מִדְּמְיוֹנוֹתָיו. אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

נָא וָנָא רְאֵה לְהַזְכִּירֵנִי בְּכָל יוֹם בִּתְפִלּוֹתֶיךָ, שֶׁאֶזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל חֶשְׁקִי וּרְצוֹנִי לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ עִם אוֹר וְדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אַל תִּשְׁכַּח לְהַשְׁלִים אֶת מַה שֶּׁנָּדַרְתָּ בַּעֲבוּר הַהַדְפָּסָה, כִּי אֵין לְךָ צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ, אַשְׁרֵי מִי שֶׁנּוֹתֵן אֶת צְדָקוֹתָיו תָּמִיד לְהַדְפָּסַת וְהַפָּצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין עֵרֶךְ לִצְדָקָה כָּזוֹ, וּכְמוֹ שֶׁמְּחַיִּים הַסְּפָרִים אוֹתְךָ, כֵּן יְחַיּוּ עוֹד אֲלָפִים וּרְבָבוֹת.

ט׳ תשצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר, ז׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הַוָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! חִזְקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה כַּאֲשֶׁר גִּלָּה לָנוּ בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר שָׁם פָּנָיו, שִׂכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ גְּנוּזִים, וְעַל־כֵּן כָּל מִי שֶׁלּוֹמֵד יוֹתֵר סִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ, יוֹתֵר מֵאִיר אֶצְלוֹ אוֹרוֹ הַגָּנוּז.

נָא וָנָא, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֹעַם חֶלְקְכֶם, ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ שָׂם גּוֹרָלְכֶם, וְאַתֶּם זוֹכִים לָדַעַת מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, אֲשֶׁר הַשִּׂמְחָה הַזּוֹ עוֹלָה עַל כָּל הַשְׂמָחוֹת. וְרָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ בָּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְלֹא יִשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ שׁוּם דָּבָר. כְּמַאֲמַר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ (אָבוֹת פֶּרֶק ו׳): אֵין מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת, אֶלָּא תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּלְבָד. וְרַבֵּנוּ זַ״ל מְזַכֶּה אוֹתָנוּ עִם כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְלָכֵן רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, וּלְהִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד לֵילֵךְ בְּדַרְכּוֹ הַנָּאָה וְהַנִּפְלָאָה שֶׁדָּרַךְ לְפָנֵינוּ, וְכֵן לְהַשְׁפִּיעַ מֵהָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה גַּם לַאֲחֵרִים, כִּי דֶּרֶךְ הַטּוֹב לְהֵיטִיב, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֵיזֶה דָּבָר טוֹב, רָאוּי לוֹ לְהֵיטִיב עִם זוּלָתוֹ.

רְאוּ, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! לִהְיוֹת חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי כָּל פָּסוּק וְכָל מִשְׁנָה וְכָל מֵימְרָא מֵחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְכָל הֲלָכָה מֵהַפּוֹסְקִים שֶׁהָאָדָם לוֹמֵד וּמַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ, זוֹ הַצְּלָחָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה עַד מְאֹד, כְּמַאֲמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת לְמוּד, סִימָן י׳): כָּל יְדִיעָה בְּמִשְׁפְּטֵי הַתּוֹרָה — הֵן מִצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, וְהֵן מִצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְקוֹנוֹ, הַיְדִיעָה הַזֹּאת בְּעַצְמָהּ הִיא

הַצָּלַחַת הַנֶּפֶשׁ, עַיִן שָׁם; עַל־כֵּן רְאוּ לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְכֶם לְגַמְרֵי בְּתוֹךְ יְדִיעַת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְהִשְׁתַּדְּלוּ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם: ״מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, רַמְבַּ״ם, טוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ״, מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד שִׁעוּר קָבוּעַ — מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, אֲבָל לֹא יֶחְסַר לָכֶם יוֹם מִבִּלְעֲדֵי הַלִּמּוּדִים הָאֵלּוּ. וּמְאֹד מְאֹד יָקָר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מִי שֶׁלּוֹמֵד תּוֹרָה, וּדְבָרָיו וּתְפִלּוֹתָיו נִשְׁמָעִים וְנִתְקַבָּלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ חֵן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שָׁם, סִימָן לג): הֶרְגֵּל הַלִּמּוּד הוּא עוֹלֶה לְמַעְלָה עַל קִיּוּם כָּל הַמִּצְוֹות; וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ אֵין פָּרָשָׁה שֶׁלֹּא יַפְלִיג מְמַעֲלַת הַזּוֹכֶה לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאֵיךְ שֶׁפִּתּוּחִים לְפָנָיו כָּל הָעוֹלָמוֹת.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! דַּיְקָא בִּזְמַן כָּזֶה אֲשֶׁר הָאֲוִירָה בַּחוּץ מְלֵאָה כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, דֵּעוֹת נִפְסָדוֹת, מִינוּת, שִׁקּוּץ וְתִעוּב, זֶהֱמַת הַנָּאוּף וְכוּ׳ וְכוּ׳, דַּיְקָא בָּעֵת הַזֹּאת צְרִיכִים לְבָרֵחַ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּלְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי בְּתוֹכָהּ, וְלִלְמֹד עַל־פִּי סֵדֶר־הֶרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר הוּא הַמַּתָּנָה הֲכִי יָקָה שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ זוֹ, אֲזַי חַיָּיו הֵם חַיִּים אֲחֵרִים לְגַמְרֵי — הֵן בְּגַשְׁמִיּוּת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוּת.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! אַל יַטְעֶה אֶתְכֶם יִצְרְכֶם כְּאִלּוּ יֵשׁ אֵיזֶה דָּבָר טוֹב יוֹתֵר מִלִּמּוּד תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלּוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים וְאָמְרוּ (אָבוֹת, פֶּרֶק ו׳): אֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה; וְאָמְרוּ (מִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא, פָּרָשַׁת הַאֲזִינוּ): אֵין טוֹב לָאָדָם, כִּי אִם לְהָמִית עַצְמוֹ עַל דִּבְרֵי תּוֹרָה, וְלַעֲסֹק בָּהּ תָּמִיד יוֹמָם וָלַיְלָה. וּבֶאֱמֶת כְּפִי מַה שֶּׁעוֹבֵר בָּעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד — יְרִידוֹת וְקַטְנוּת וּנְפִילוֹת וְהַשְׁלָכוֹת וְכוּ׳, מוּבָן מִמֵּילָא הַטּוֹב, כְּמַאֲמַר הֶחָכָם: ״אֵין טוֹב נִכָּר אֶלָּא מִתּוֹךְ הֲפֵכוֹ״; וּמוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ: אִלְמָלֵא אוּכְמָא לָא אֶשְׁתְּמוֹדַע חִיוָרָא, אִם לֹא צֶבַע הַשָּׁחוֹר, לֹא הָיוּ מַכִּירִים אֶת צֶבַע הַלָּבָן, כִּי לֵית טוֹב אֶלָּא הַהוּא דְּנָפִיק מִגּוֹ בִּישָׁא, אֵין הַטּוֹב יוֹצֵא אֶלָּא מִתּוֹךְ הָרָע (עֵין זֹהַר הַקָּדוֹשׁ, חֵלֶק ב׳, דַּף קפד); הַיְנוּ דַּיְקָא כְּשֶׁיֵּשׁ שָׁחֹר, כְּשֶׁיֵּשׁ רָע, אָז נִכָּר הַטּוֹב; וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הַחֹשֶׁךְ וְהַשֶּׁקֶר וְהַכְּפִירוּת מְמַלְאִים אֶת כָּל הָאָרֶץ, וְכָל אֶחָד מְקַבֵּל אֶת הַשְׁקָפָתוֹ בְּחַיָּיו מֵהָרַדְיוֹ וְהַטֶּלֶוִיזְיָה,

רַחֲמָנָא לִצְלָן, הָעִתּוֹנִים וְהָעֲלוֹנִים וְהַשְׁבוּעוֹנִים וְהַיַּרְחוֹנִים שֶׁיּוֹצְאִים לָאוֹר בְּכָל יוֹם וָיוֹם, רַחֲמָנָא לִצְלָן. וְעַל־כֵּן בְּעֵת כָּזֹאת צְרִיכִים לִבְרֹחַ מִכָּל מִינֵי שִׁקּוּץ וְתִעוּב הַזֶּה, וְלָרוּץ וְלִבְרֹחַ הַיִּשֵּׁר אֶל תּוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשַׁלְמִי, רֹאשׁ הַשָּׁנָה, פֶּרֶק ד׳, הֲלָכָה ח׳): כֵּיוָן שֶׁקִּבַּלְתֶּם עֲלֵיכֶם עֹל תּוֹרָה, מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלּוּ לֹא חָטָאתֶם מִימֵיכֶם; וְאָמְרוּ (יְרוּשַׁלְמִי חֲגִיגָה, פֶּרֶק א׳, הֲלָכָה ז׳): הַלְוַאי אוֹתִי עָזְבוּ וְתוֹרָתִי שָׁמָרוּ, כִּי הַמָּאוֹר שֶׁבָּהּ מַחֲזִירָם לְמוּטָב, עַיֵּן שָׁם; וְעַל־כֵּן אֲפִלּוּ מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחָטָא אוֹ פָּגַם וְקִלְקֵל בְּמַעֲשָׂיו עַד עַכְשָׁו, יַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִלְמֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְיַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ אֶל תּוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאָז יִמְחֹל לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיָאִיר לוֹ עֲרֵבוּת נְעִימוּת זִיו יְדִידוּת חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עֲרוֹךְ אֵלֶיהָ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל עַל תַּכְלִיתוֹ הַנִּצְחִית בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אַשְׁרֵי מִי שֶׁלּוֹמֵד עַל־פִּי סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אֱמֹר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּתִמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר חֲזַק.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם תִּזְכּוּ לְהִתְוַעֵד יַחַד עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם אַחַת בַּשָּׁבוּעַ, וּלְדַבֵּר מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרוֹךְ אֲלֵיהֶן, אֲשֶׁר הַדִּבּוּר בְּעַצְמוֹ שֶׁמְּדַבְּרִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל הִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד, שֶׁלְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה מִנְיָן בִּפְנֵי עַצְמָם, עַל־כֵּן בְּכָל עִיר וַעֲיָרָה שֶׁיֵּשׁ שָׁם כַּמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, רָאוּי לָהֶם לַעֲשׂוֹת מִנְיָן מְיֻחָד, וְלִבְנוֹת לְעַצְמָם בֵּית־הַמִּדְרָשׁ עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְדַבֵּר שָׁם מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת, אַשְׁרֵי הַמְקַיְּמִים אֶת דְּבָרָיו!

נָא וְנָא אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְוַעֵד יַחַד וּלְדַבֵּר מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר זֶה הָיָה רְצוֹנוֹ זַ״ל, שֶׁנְּדַבֵּר תָּמִיד מִמֶּנּוּ, וּבָזֶה נִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ אוֹתוֹ אֵלֵינוּ.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם לִהְיוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אָנוּ מְקֻרָבִים אֶל קְדֻשָּׁה כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיגָהּ וּלְקַבְּלָהּ, כִּי אִם עַל־יְדֵי הָאַהֲבָה, הָאַחֲוָה וְהָרֵעוּת שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לָדוּן אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ לְכַף זְכוּת תָּמִיד, כִּי אִם רַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ כָּל־כָּךְ לָדוּן אֶת אֲחֵרִים לְכַף זְכוּת (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רפב), עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁהֻזְהַרְנוּ לָדוּן אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים לְכַף זְכוּת, וְתָמִיד תִּשְׁתּוֹקְקוּ לְהִסְתַּכֵּל רַק בְּמַעֲלַת חַבְרֵיכֶם וְלֹא בְּחֶסְרוֹנָם.

נָא וְנָא רְאוּ לִבְרֹחַ מִמַּחֲלֹקֶת, שֶׁלֹּא יִהְיוּ נִמְצָאִים בְּמַחֲנֵנוּ שׁוּם בַּעֲלֵי מַחֲלֹקֶת, אַדְרַבָּה הַשָּׁלוֹם יִהְיֶה מִשְׁכַּן כְּבוֹדֵנוּ.

אַתֶּם לְבַדְּכֶם יוֹדְעִים, אֵיךְ שֶׁזֶּה לִי יָמִים וְשָׁנִים שֶׁאֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי לְהָקִים חֶבְרַיָּא קַדִּישָׁא עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁיְּקַיְּמוּ אֶת עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה. וְהֵיכָן שֶׁרַק הָיָה רֵיחַ שֶׁל מַחֲלֹקֶת — בָּרַחְתִּי מִשָּׁם. עַל־כֵּן נָא וְנָא רְאוּ שֶׁהַד׳ אֲמוֹת שֶׁלָּנוּ יִהְיוּ נְקִיִּים מִמַּחֲלֹקֶת וּמִסְּכְסוּכִים אִישׁ עַל רֵעֵהוּ.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁמְּדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הָאָרַת אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְיוֹדֵעַ בְּבֵרוּר שֶׁהַכֹּל לַכֹּל אֱלוֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְכָל כִּסּוּפָיו וְחֶשְׁקוֹ וּרְצוֹנוֹ הוּא

רַק לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָדָם כָּזֶה אַף פַּעַם לֹא יִתְלוֹנֵן עַל חֲבֵרוֹ וְכוּ׳, אָדָם כָּזֶה אַף פַּעַם לֹא יִהְיוּ לוֹ טְעָנוֹת עַל חֲבֵרוֹ וְכוּ׳, אָדָם כָּזֶה אַף פַּעַם לֹא יִפְחַד שֶׁחֲבֵרוֹ יִקַּח מִמֶּנּוּ אֵיזֶה דָּבָר וְכוּ׳.

עַל־כֵּן רְאוּ לְהִשְׁתּוֹקֵק רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל כְּסוּפֵיכֶם וְחֶשְׁקְכֶם יִהְיֶה רַק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁלֹּא יִהְיוּ לָכֶם שׁוּם כְּסוּפִים אֲחֵרִים — רַק לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תַּרְגִּישׁוּ חַיִּים אֲחֵרִים, וְהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לָכֶם לְטוֹבָה.

רְאוּ, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! לֹא לִרְצוֹת שׁוּם רָצוֹן אַחֵר מִבִּלְעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז כָּל חַיֵּיכֶם וַהֲלָךְ מַחֲשַׁבְתְּכֶם יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר, ט׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאַתָּה מִשְׁתּוֹקֵק לָקוּם בַּחֲצוֹת, אֲשֶׁר לְפִי דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי אָז הוּא עֵת רָצוֹן גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה אֶת סֵדֶר תִּקּוּן חֲצוֹת, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיּוֹם, כִּי מִי שֶׁאוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה תִּקּוּן חֲצוֹת, נִמְשָׁךְ עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַיּוֹם הַזֶּה (עֵין חֲגִיגָה יב:), אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין נְדָרִים ט:): רְשָׁעִים מְלֵאִים חֲרָטוֹת, הַדָּבָר הוּא בִּפְשִׁיטוּת כָּךְ, שֶׁאַפִלּוּ רָשָׁע גָּמוּר, נִכְנֶסֶת בּוֹ בְּכָל יוֹם חֲרָטָה עַל מַעֲשָׂיו, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּמְשִׁיךְ אֶת חֲרָטָתוֹ, וְאֵינוֹ נִשְׁכָּח מִמֶּנּוּ.

בְּעִנְיַן הַגִּרְסָה בַּגְּמָרָא — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּגְרֹס

בְּכָל יוֹם כַּמָּה דַּפִּים גְּמָרָא, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח. כִּי לִמּוּד גְּמָרָא עוֹלֶה עַל כָּל הַלִּמּוּדִים.

וּבָזֶה שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לְאִשְׁתְּךָ, אֵין בָּזֶה שׁוּם בִּטּוּל תּוֹרָה, אַדְרַבָּה אַתָּה עוֹזֵר לְעַצְמְךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְאִשְׁתְּךָ, שֶׁתַּעֲבֹר הַכֹּל בְּשָׁלוֹם וּבְנָקֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תשצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר, ט׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הַמְּרִירוּת כְּלָל, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה קָשֶׁה וְכָבֵד לְךָ מְאֹד מְאֹד מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, עִם כָּל זֹאת כָּךְ קִבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁצְּרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהַמְתִּיק אֶת הַמְּרִירוּת, וְלֹא לְהַנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת שֶׁתַּהֲרֹס אוֹתְךָ, חַס וְשָׁלוֹם, רַק אַתָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּבֵיתְךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר, עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ, כִּי הַשִּׂמְחָה עוֹזֶרֶת לָאָדָם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר, ט׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֶּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל שִׂמְחָתִי אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וּבִפְרָטִיּוּת בָּזֶה שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי, שֶׁאַתָּה מְחַיֶּה אֶת עַצְמְךָ עִם הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, זֶה עוֹלֶה אֶצְלִי עַל הַכֹּל, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁאֵין יְגִיעָתֵנוּ הוֹלֶכֶת לָרִיק, חַס וְשָׁלוֹם.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לָתֵת תּוֹדָה וְהוֹדָיָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם עַל נֵעֶם חֶלְקֵנוּ, "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה וּמֵעֵצוֹת נִפְלָאוֹת וְנוֹרָאוֹת כָּאֵלּוּ, חִיּוּת וְזִיו וְאוֹר כָּזֶה.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ, וּבְוַדַּאי אִם נְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל — נַצְלִיחַ בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ אוֹדוֹת הַדִּירָה שֶׁמְּצָאתֶם קוֹנֶה, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְהַכְנֵס בְּדִירָה רְחָבָה, וְשֶׁתִּהְיֶה לָכֶם הַרְחָבַת הַדַּעַת בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת גַּם יַחַד, וּכְבָר יִהְיֶה שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד, וְלֹא תֵּדְעוּ מִמְּרִיבוֹת וְצָרוֹת כְּלָל.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּמַצָּב רוּחַ טוֹב, וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְעַיֵּן בְּכָל יוֹם בְּקוּנְטְרֵס חָדָשׁ מֵהַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, וְאָז תַּרְגִּישׁ טַעַם נִפְלָא בְּחַיֶּיךָ, כִּי כֻּלָּם נִכְתְּבוּ בִּישׁוּעַת ה׳.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדְרַ בְּהַר, ט׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ רוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

וְהִנֵּה לְנַחֲמְךָ — יִקְצְרוּ הֲמוֹן יְרִיעוֹת. וּבְוַדַּאי כְּבָר שָׁמַעְתָּ מֵאָתָּנוּ דִּבּוּרִים וְהִתְחַזְּקוּת, וְכֵן קָרָאתָ בְּסִפְרֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הִתְחַזְּקוּת, עָלֶיךָ לִרְאוֹת שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה אֶצְלְךָ חָדָשׁ לְגַמְרֵי, כִּי זֶה עִקַּר מַעֲלַת הַהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל — כְּשֶׁהַדִּבּוּרִים הֵם חֲדָשִׁים אֶצְלוֹ לְגַמְרֵי כְּאִלּוּ עַכְשָׁו שׁוֹמְעָם, וְכֵן בְּכָלְלִיּוּת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עִקַּר חֲשִׁיבוּת הַלִּמּוּד הוּא — כְּשֶׁנִּלְמַד בְּהִתְחַדְּשׁוּת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, כִּי בְּכָל יוֹם וָיוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִיפְרֵי פָּרָשַׁת וָאֶתְחַנַּן), וְכֵן צָרִיךְ לִהְיוֹת הַלִּמּוּד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְקַיֵּם עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְאָז דַּיְקָא יַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ.

רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בְּהַעְתָּקַת הַשִּׂיחוֹת, וְתִשְׁלְחֵם אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יָאִיר, כִּי יִהְיֶה נִצְרָךְ לְדוֹרוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתב.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר, ט׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ בִּבְרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה, וְתִזְכֵּי לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּנָקֵל.

נָא וְנָא רְאִי לְכַבֵּד אֶת בַּעְלֵךְ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט׳): אֵיזוֹהִי אִשָּׁה כְּשֵׁרָה? הָעוֹשָׂה רְצוֹן בַּעְלָהּ; וְכָל הַבַּיִת יְשִׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, בְּשָׁעָה שֶׁהָאִשָּׁה עוֹשָׂה רְצוֹן בַּעְלָהּ; כִּי כְּשֶׁנִּתְרַחֶבֶת דַּעַת הַבַּעַל, אָז הִיא טוֹבָה גַּם לָאִשָּׁה.

עַל־כֵּן רְאִי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהַרְחִיב אֶת דַּעַת בַּעְלֵךְ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ, וְאָז כַּמַּיִם הַפָּנִים אֶל הַפָּנִים, הוּא גַּם־כֵּן יַעֲשֶׂה רְצוֹנֵךְ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדֶּר בְּהַר, י׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲנַחְנוּ זוֹכִים עוֹד לַיְלָה אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם לְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל. כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֲנַחְנוּ מְלֻבָּשִׁים בִּלְבוּשׁ גַּשְׁמִי וְחָמְרִי, אֵיֶנּוּ יוֹדְעִים לְהַעֲרִיךְ אֶת גֹּדֶל הָעִנְיָן הַזֶּה — לְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל. רַבֵּנוּ זַ״ל נִשְׁלַח מַתָּנָה בַּדּוֹר הַזֶּה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן רנא): לֹא רַק אֶתְכֶם אֲנִי יָכוֹל לְהַחֲזִיר בִּתְשׁוּבָה, אֶלָּא אֲפִלּוּ אֶת הַגּוֹיִים אֲנִי יָכוֹל לְהָבִיא קָרוֹב לְדַת יִשְׂרָאֵל [וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ (שָׁם): יֵשׁ לָאֵל יָדִי לְהַחֲזִיר כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ לְמוּטָב, וְלֹא בִּלְבָד אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, אֶלָּא אֲפִלּוּ צַדִּיקִים וַאֲנָשִׁים גְּדוֹלִים, אֲנִי יָכוֹל לְהַחֲזִירָם לְמוּטָב, כִּי גַּם הַצַּדִּיקִים צְרִיכִים לְהַחֲזִירָם לְמוּטָב, וְלֹא מִבַּעְיָא יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, אֶלָּא כָּל אֻמּוֹת כֻּלָּם אֲנִי יָכוֹל לְהַחֲזִירָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהָיִיתִי יָכוֹל לְהוֹלִיכָם סָמוּךְ לְדַת יִשְׂרָאֵל, אַךְ דַּיּוֹ לְעֶבֶד לִהְיוֹת כְּרַבּוֹ].

רַבֵּנוּ זַ״ל מְגַלֶּה לָנוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּגִלּוּי כָּזֶה, עַד שֶׁמִּי שֶׁרַק שׁוֹמֵעַ אֶת דִּבּוּרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, הֵם נִקְלָטִים אֶצְלוֹ בְּתוֹךְ הַלֵּב, וּמְעוֹרְרוֹ מֵהַשֵּׁנָה הָעֲמֻקָּה שֶׁיְּשֵׁן בָּהּ. כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס׳): יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁיְּשֵׁנִים אֶת יְמֵיהֶם; יְכוֹלִים לַעֲבֹר עֲלֵיהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְהֵם כִּישֵׁנִים, וְאַף שֶׁהֵם לוֹמְדִים וּמְקַיְּמִים מִצְוֹות, זֶה הַכֹּל בְּחִינַת שֵׁנָה. מַה זּוֹ שֵׁנָה? הַיְנוּ שֶׁהַמֹּחִין יְשֵׁנִים, שֶׁאֵין מַכִּירִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֹּה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ. וְהָרְאָיָה — שֶׁאֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל, רַק לֹא לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. זֶה סִימָן שֶׁהַמֹּחַ יָשֵׁן. בְּעֵת שֵׁנָה אָדָם אֵינוֹ יָכוֹל לְדַבֵּר, הוּא נָח, שָׁקוּעַ בְּתַרְדֵּמָה. כָּךְ אָדָם אֵינוֹ מְסֻגָּל לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזּוֹ נִקְרֵאת 'הִתְבּוֹדְדוּת', אֶלָּא אִם הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת הַקּוֹל שֶׁל הַצַּדִּיק, כִּי הַצַּדִּיק מְעוֹרֵר מֵהַשֵּׁנָה.

וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּרוּמוֹת א, ב): חֵרֵשׁ — שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר, מֵחֲמַת שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹל הַצַּדִּיק, לָכֵן אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְכֵן דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים יט, ד): אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם, כְּשֶׁלֹּא שׁוֹמְעִים אֶת קוֹל הַצַּדִּיק, אָז אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים — הַיְנוּ שֶׁאֵין מְדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

תְּתָאֲרוּ לְעַצְמְכֶם, אִם אָדָם הָיָה עֵר, עֵרָנִי, הָיָה מַרְגִּישׁ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֹּה, תָּמִיד הָיָה מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד הָיָה שָׂמֵחַ. אִם הָיָה עֵרָנִי בְּשָׁעָה שֶׁהוֹלֵךְ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית, הָיָה אוֹמֵר: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי נוֹתֵן לְךָ תּוֹדָה, שֶׁזִּכִּיתָ אוֹתִי עַכְשָׁו לְקַיֵּם מִצְוַת צִיצִית״, וְהָיָה שָׂמֵחַ בְּמְאֹד מְאֹד שֶׁזּוֹכֶה לַעֲטֹף אֶת עַצְמוֹ בְּבֶגֶד הַמֶּלֶךְ. וּכְשֶׁהָיָה תּוֹפֵס אֶת הַתְּפִלִּין, הָיָה מְנַשֵּׁק וְאוֹמֵר: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מוֹדֶה וּמְהַלֵּל לְפָנֶיךָ, שֶׁאֲנִי זוֹכֶה לְהִתְעַטֵּר בְּכֶתֶר הַמֶּלֶךְ״. וְכֵן שְׁאָר הַמִּצְוֹות, הָיָה אָדָם מְקַיְּמָן בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהָיָה נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ קֹדֶם הַמִּצְוָה וְאַחַר הַמִּצְוָה עַל שֶׁזָּכָה לְהִבָּרֵא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂהוּ גּוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלָמָּה אֲנַחְנוּ כָּל הַיּוֹם מִסְתּוֹבְבִים עֲצוּבִים, שְׁבוּרִים, מְדֻכָּאִים, עֲצֻבָּנִיִּים?! כִּי הָאֱמוּנָה אֶצְלֵנוּ אֵינֶנָּה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת, אֵין מַרְגִּישִׁים שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֹּה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ. וְהַכֹּל — מִפְּנֵי שֶׁאֵינֶנּוּ זוֹכִים לִשְׁמֹעַ אֶת קוֹל הַצַּדִּיק, אֵינֶנּוּ זוֹכִים לְהַחְדִּיר בְּעַצְמֵנוּ אֶת תּוֹרַת הַצַּדִּיק. כִּי אִם הָיִינוּ מַכְנִיסִים בְּעַצְמֵנוּ תּוֹרַת הַצַּדִּיק, הָיִינוּ מַרְגִּישִׁים אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, וְהָיִינוּ מְקַיְּמִים כָּל מִצְוָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, סִימָן א׳): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלִּבּוֹ שָׁלֵם לְאֵלֹקָיו; וְזֶה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁמְּעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה, וּפוֹתֵחַ לָנוּ אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְלָכֵן כָּל זְמַן שֶׁאֵין אָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ בִּכְבֵדוּת, הַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ בְּעַצְבוּת, בִּמְרִירוּת וּבְדִכָּאוֹן, כִּי אֵינוֹ מַרְגִּישׁ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֹּה אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְאָז שַׂיָּךְ אֶצְלוֹ יֵאוּשׁ. אֲבָל אִם אָדָם הָיָה חָשׁ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא עִמּוֹ וְאִתּוֹ, תָּמִיד הָיָה מְדַבֵּר אֵלָיו, וְתָמִיד הָיָה מִתְחַזֵּק וּמַחֲזִיק מַעֲמָד.

לָכֵן עָלֵינוּ לִהְיוֹת שְׂמֵחִים בִּמְאֹד מְאֹד, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל פַּעַם בַּשָּׁבוּעַ, וְזוֹהִי זְכוּת גְּדוֹלָה בַּעֲבוּרֵנוּ.

מְסַפְּרִים, שֶׁפַּעַם אַחַת בָּא יְהוּדִי מֵעִיר וִילְנָא, אֶל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ, הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר זְצַ״ל, וְאָמַר לְפָנָיו: יֵשׁ לִי כַּמָּה סְפוּרִים לְסַפֵּר לָכֶם מֵהַגְּרַ״א זְצַ״ל. עָנָה וְאָמַר הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַנַּ״ל לָאוֹרֵחַ: אֲנִי מְעֻנְיָן לִשְׁמֹעַ, אַךְ הַמְתֵּן מְעַט. וְנִכְנַס לַחֶדֶר הַשֵּׁנִי וְהִלְבִּישׁ עַצְמוֹ בִּבְגְדֵי שַׁבָּת, וְהִתְעַטֵּף בְּטַלִּית וְהִתְעַטֵּר בִּתְפִלִּין, וְנִכְנַס בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה, בְּרֶתֶת וּבְזִיעַ, וְאָמַר לוֹ: עַכְשָׁו תְּסַפֵּר לִי. הַיְהוּדִי הַנַּ״ל הִתְפַּעֵל מְאֹד, עַד כְּדֵי כָּךְ?!

לְמֵדִים מִכָּאן, כְּשֶׁהוֹלְכִים לִשְׁמֹעַ דִּבּוּר מֵהַצַּדִּיק, אֵיךְ צְרִיכִים לְקַבְּלוֹ — בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבְיִרְאַת שָׁמַיִם גְּדוֹלָה, וּלְהִתְלַבֵּשׁ בְּבִגְדֵי שַׁבָּת, לְהִתְעַטֵּף בְּטַלִּית וּתְפִלִּין, זוֹ הָיְתָה הַהַשְׁגָּה שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר — מַהִי אֱמוּנַת חֲכָמִים, אִם מְדַבְּרִים מִצַּדִּיק — אֵיךְ צְרִיכִים לִשְׁמֹחַ.

רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לִשְׂמֹחַ, שֵׁשׁ לָכֶם רַבִּי כָּזֶה, וּבֶאֱמֶת אָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִם אֵינֶנּוּ שְׂמֵחִים עִם רַבֵּנוּ זַ״ל, סִימָן שֶׁאֵינֶנּוּ מְקֻרָבִים אֵלָיו.

לָזֹאת, הַשִּׂמְחָה שֶׁלָּנוּ צְרִיכָה לִהְיוֹת חֲזָקָה בִּמְאֹד מְאֹד, שֶׁזָּכִינוּ לָדַעַת מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי שֶׁמְּעוֹרֵר אוֹתָנוּ מֵהַשְּׁנָה הָעַמָּקָה שֶׁיָּשַׁנּוּ בָּהּ עַד כֹּה, וְאָנוּ מַתְחִילִים לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. אֵיזוֹ זְכוּת הִיא לָאָדָם 'לְגְנֹב' בְּכָל יוֹם חָמֵשׁ דַּקּוֹת, עֶשֶׂר דַּקּוֹת, רֶבַע שָׁעָה, וּלְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל אֲשֶׁר מֵעִיק לוֹ, כָּל אֲשֶׁר מֵצִיק לוֹ. הֲרֵי כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם אֶל מִי לִבְרֹחַ — הוּא הֲכִי מְאֻשָּׁר. רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם מְשַׁלְּמִים מֵאוֹת וְאַלְפֵי דּוֹלָרִים לְרוֹפְאִים, לִפְסִיכִיאַטְרִים, לְסַפֵּר לָהֶם בְּעָיוֹתֵיהֶם וּמְצוּקוֹתֵיהֶם, וּמְחַפְּשִׂים פְּסִיכוֹלוֹג מֻמְחֶה שֶׁיָּבִין אוֹתָם, שֶׁיִּתֵּן לָהֶם עֵצָה אֵיךְ לָצֵאת מִמָּר גּוֹרָלָם, אֵיךְ לְהִנָּצֵל מֵהַפַּח שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹכוֹ, וְהִנֵּה רַבֵּנוּ זַ״ל מְגַלֶּה לָנוּ סוֹד נִפְלָא — רַק פְּתַח אֶת פִּיךָ, וְאַתָּה כְּבָר אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פכ): הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכָּנֵס אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זֶה הַפֶּה — עַל־יְדֵי תְּפִלָּה. אָנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים כָּל־כָּךְ רוֹצִים לְהַגִּיעַ לְמַדְרֵגוֹת עֶלְיוֹנוֹת, לִהְיוֹת בַּשָּׁמַיִם, דְּבוּקִים בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְרוֹצִים לַעֲלוֹת לְרוּם גָּבְהֵי מְרוֹמִים, אֲבָל אֵינָם יוֹדְעִים הַדֶּרֶךְ לְכָךְ, כִּי נִתְקַיֵּם בָּהֶם הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית יט, יא): ״וְאֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים וְגוֹ׳, וַיִּלְאוּ לִמְצֹא אֶת הַפָּתַח״; הֵם כְּעִוְרִים, אֵינָם רוֹאִים מְאוּמָה. וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רעו) עַל מַאֲמָרָם זַ״ל (יוֹמָא עד:): הַסּוּמָא אֵין לוֹ שִׂבְעָה; מִי שֶׁהוּא עִוֵּר — אֵינֶנּוּ שָׂבֵעַ, הוּא תָּמִיד רָעֵב, כִּי אֵינוֹ רוֹאֶה הַמַּאֲכָלִים, אֵינוֹ מַרְגִּישׁ טַעַם בָּאֹכֶל. מְפָרֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁזֶּה סוֹבֵב עַל רוּחָנִיּוּת: הַסּוּמָא — מִי שֶׁעִוֵּר, וְאֵינוֹ רוֹאֶה רוּחָנִיּוּת אֱלֹקוּת, אֵין לוֹ שׂוֹבַע, הוּא אַף פַּעַם אֵינוֹ שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, הוּא אַף פַּעַם אֵינֶנּוּ שָׂבֵעַ וּמְרֻצֶּה, תָּמִיד מַרְגִּישׁ צְמָאוֹן וְרַעֲבוֹן. אִם אָדָם הָיָה מַרְגִּישׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא פֹּה אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, הָיָה שָׂמֵחַ תָּמִיד, וְרוֹקֵד שֶׁיֵּשׁ לוֹ צִיצִית, תְּפִלִּין, מְזוּזָה, שַׁבָּת, כַּשְׁרוּת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁזּוֹכֶה לֵילֵךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁזּוֹכֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הֲלָכָה וְאַגָּדָה, אֵיזוֹ שִׂמְחָה הִיא זוֹ! אַךְ דָּא עָקָא שֶׁאָדָם מִסְכֵּן, אֵינוֹ רוֹאֶה כְּלוּם, מָרִים לוֹ הַחַיִּים. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרָשׁ תְּהִלִּים קמו): אֵין צַעַר גָּדוֹל, וְאֵין יִסּוּרִים גְּדוֹלִים וְקָשִׁים כְּעִוָּרוֹן עֵינַיִם; כְּשֶׁאָדָם עִוֵּר וְאֵינוֹ רוֹאֶה אֱלֹקוּת, חֹשֶׁךְ וּמָר לוֹ, זֶה הַצַּעַר הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.

וְהָעֵצָה לִזְכּוֹת שֶׁיִּפָּתַח לָנוּ הַלֵּב וְהָעֵינַיִם, שֶׁיִּפָּתַח לָנוּ הַמֹּחַ — לְהַתְחִיל לִלְמֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל. עַל־כֵּן רְאוּ לְקַבֵּעַ לְעַצְמְכֶם שִׁעוּר בְּכָל יוֹם בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: הַסֵּפֶר שֶׁלִּי הוּא אַתְחַלְתָּא דִּגְאֻלָּה, הַסֵּפֶר שֶׁלִּי יִפְתַּח לָכֶם אֶת הַלֵּב, הַסֵּפֶר שֶׁלִּי יַחֲזִיר אֶתְכֶם בִּתְשׁוּבָה, הַסֵּפֶר שֶׁלִּי יָבִיא אֶתְכֶם לִהְיוֹת בַּעֲלֵי הַשָּׂגָה, בַּעֲלֵי מַדְרֵגָה. הַאִם אָנוּ לוֹמְדִים סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכָל יוֹם?! הַאִם אֲנַחְנוּ מִתְבּוֹנְנִים הֵיטֵב הֵיטֵב מָה אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים?! הֲלֹא רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנָיו,

שִׁכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר. וְלָכֵן אִם אֲנַחְנוּ רוֹצִים לִרְאוֹת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, עָלֵינוּ לִלְמֹד הָרַבֵּה ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״, שָׁם נִמְצָא אֶת הַפָּנִים שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל. גַּם צְרִיכִים לִלְמֹד בְּכָל יוֹם ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס׳), שֶׁעַל־יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת נִתְעוֹרְרִים מֵהַשֵּׁנָה. אִם אָנוּ רוֹצִים לְהִתְעוֹרֵר מֵהַשֵּׁנָה הָעֲמֻקָּה שֶׁאָנוּ נִמְצָאִים בָּהּ, עָלֵינוּ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, אֲפִלּוּ קֶטַע אֶחָד, וּלְהַסְבִּיר לְעַצְמֵנוּ אֶת עֹמֶק הַפְּשָׁט שֶׁל הַסִּפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת. רַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה מְאֹד שֶׁנִּלְמַד אֶת ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, וְלָכֵן בִּקֵּשׁ שֶׁנַּדְפִּיסוֹ בְּמַהֲדוּרָה קְטַנָּה, כְּדֵי שֶׁכָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ יוּכַל לְהַחֲזִיקוֹ בְּכִיסוֹ, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עִקַּר הָאָדָם. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר עַל ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״ שֶׁזֶּה עֲשָׂאוֹ לִיהוּדִי. הַמִּדּוֹת הֵן הַיְסוֹד, וּבְלִי מִדּוֹת אָדָם הוּא כְּמוֹ חַיָּה.

רַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד מְאֹד עַל דֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְאָמַר פַּעַם: אִם קֵיסָרִין וּמְלָכִים הָיוּ יוֹדְעִים אֵיךְ שֶׁאֲנִי מְלַמֵּד אֶת תַּלְמִידַי דֶּרֶךְ אֶרֶץ, הָיוּ שׁוֹלְחִים בְּנֵיהֶם לִלְמֹד אֶצְלִי דֶּרֶךְ אֶרֶץ. כִּי אֶצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל הָיָה עִנְיַן דֶּרֶךְ אֶרֶץ גָּדוֹל מְאֹד, לֹא הָיוּ דְּחִיפוֹת וּקְטָטוֹת. וְלָכֵן צְרִיכִים לִלְמֹד הָרַבֵּה מְאֹד ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סוֹטָה ח׃): בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ, אֵילּוּ מִדּוֹת שֶׁיֵּשׁ לְךָ — כָּךְ תְּקַבֵּל חֲזָרָה.

אֵלּוּ הֵם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל: ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, שֶׁרָאוּי לָנוּ לַעֲשׂוֹת לְעַצְמֵנוּ שִׁעוּר בָּהֶם בְּכָל יוֹם, וְאָז יִהְיֶה לָנוּ חִזּוּק עַל כָּל הַיּוֹם, וּלְכָל הַשָּׁבוּעַ וּלְכָל הַחֹדֶשׁ וּלְכָל הַשָּׁנָה.

הָיָה יְהוּדִי אֶחָד בְּשֵׁם רַבִּי יִשְׂרָאֵל קַארְדוּנֶער זְצַ״ל, שֶׁהָיָה עוֹבֵד ה׳ גָּדוֹל מְאֹד, וְקֵרֵב הַרְבֵּה אֲנָשִׁים אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל. פַּעַם אַחַת הִתְלוֹנֵן לְפָנָיו יְהוּדִי אֶחָד שֶׁקֵּרֵב, וְאָמַר לוֹ: רַבִּי, אֵין לִי כֹּחַ, עוֹבְרִים עָלַי כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, עַד שֶׁכָּשֵׁל כֹּחַ הַסֵּבֶל. יֵשׁ לִי יְרִידוֹת, הַיֵּצֶר הָרָע בּוֹעֵר בִּי, אֲנִי בַּעַל חוֹב גָּדוֹל, שָׁבוּר מֵעֲבָרִי, מָה עוֹשִׂים?! עָנָה וְאָמַר רַבִּי יִשְׂרָאֵל: אַתָּה יוֹדֵעַ מַה הַהֶפְרֵשׁ בֵּינִי

לְבֵינְךָ, הַאֲמֵן לִי גַּם עָלַי עוֹבֵר מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אֶלָּא הַהֶפְרֵשׁ הוּא, שֶׁאֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, עִם הַתִּרוּפוֹת שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל נוֹתֵן לָנוּ בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאַתָּה אֵינְךָ מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם עֲצוֹתָיו שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

עָלֵינוּ לְהַתְחִיל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָעֵצוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל. כָּל תּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן — זֶהוּ מִרְשָׁם לִתְרוּפָה אַחֶרֶת, לְמַחֲלָה אַחֶרֶת, לִירִידָה אַחֶרֶת. כָּל סִפּוּר בְּ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״ — זֶה גִּלּוּי רַב וְנִפְלָא מְאֹד. עָלֵינוּ לִקְנוֹת לְעַצְמֵנוּ מִדּוֹת טוֹבוֹת. רֵאשִׁית, עָלֵינוּ לִקְנוֹת לְעַצְמֵנוּ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, לִהְיוֹת סַבְלָן, הַסַּבְלָן הוּא הַמְנַצֵּחַ, מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ סַבְלָנוּת — הוּא יְנַצֵּחַ, רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנה): אֵיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְסַבְלָנוּת? עַל־יְדֵי אֱמוּנָה. אִם אָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁהַכֹּל זֶה אֶלְקוּת וֶאֱלֹקוּת זֶה הַכֹּל, שׁוּם דָּבָר אֵינוֹ יָכוֹל לְהַפִּילוֹ, מֵאַחַר שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל זֶה מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְעָלָיו לִבְרֹחַ רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת לא.): אֱמוּנָה זֶה סֵדֶר זְרָעִים; כְּדֶגֶמֶת גַּרְעִין שֶׁלּוֹקְחִים וּמַכְנִיסִים אוֹתוֹ בָּאֲדָמָה, וְאַחַר שֶׁנִּרְקָב בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, מְטַפְּלִים בּוֹ הֵיטֵב, שׁוֹפְכִים עָלָיו מַיִם, וְאַט אַט מַכֶּה שָׁרָשִׁים, עַד שֶׁגָּדֵל אִילָן נָאֶה. וּכְכָל שֶׁמֻּשְׁרָשׁ יוֹתֵר בָּאֲדָמָה, כֵּן יוֹצֵא אִילָן חָסוֹן יוֹתֵר, עַד שֶׁיּוֹצֵא אִילָן גָּדוֹל, שֶׁמּוֹצִיא פֵּרוֹת עֲרֵבִים וּטְעִימִים לַחֵךְ. וַאֲפִלּוּ כָּל רוּחוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכְלוּ לְעָקְרוֹ, וּמַדּוּעַ? כִּי מֻשְׁרָשׁ הֵיטֵב בָּאֲדָמָה. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: אֱמוּנָה זֶה בְּחִינַת אֲדָמָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לז, ג): ״שְׁכָן אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה״; כְּכָל שֶׁנִּתְחַזֵּק יוֹתֵר בֶּאֱמוּנָה, שׁוּם רוּחַ רָעָה לֹא תּוּכַל לְהַפִּילֵנוּ, וְיִהְיֶה לָנוּ כֹּחַ הַגָּדֵל וְכֹחַ הַצּוֹמֵחַ, וְזוֹ הִיא אֲרִיכַת אַפַּיִם, לְהַאֲרִיךְ עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֵינוּ, שֶׁזּוֹ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת. כְּשֶׁאָדָם סַבְלָן, הוּא לֹא יִשָּׁבֵר כָּל־כָּךְ מַהֵר. לְכֻלָּנוּ יֶשְׁנָם נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים. קֹדֶם כֹּל מֵעַצְמֵנוּ, אֲנַחְנוּ רוֹצִים לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, אֲנַחְנוּ רוֹצִים לִהְיוֹת דְּבוּקִים בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲנַחְנוּ רוֹצִים לִרְאוֹת אֶת שֵׁם הַוָּ״ה תָּמִיד לְפָנֵי עֵינֵינוּ, אַךְ אֵינֵנוּ מַצְלִיחִים. כְּכָל שֶׁאָנוּ מְנַסִּים לְהִתְנַתֵּק מֵהָרָע, הָרָע רוֹדֵף אַחֲרֵינוּ, עַד שֶׁרֹב בְּנֵי־אָדָם מִתְיָאֲשִׁים וְאוֹמְרִים: ״זֶה לֹא בִּשְׁבִילֵנוּ, לְעוֹלָם כְּבָר לֹא נִהְיֶה צַדִּיקִים, נִסִּינוּ

כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה, וְזֶה לֹא הוֹלֵךְ לָנוּ״, זֶה בָּא מֵחֹסֶר הַסַּבְלָנוּת, אֲשֶׁר נוֹבֵעַ מֵחֹסֶר אֱמוּנָה. אִם הָיְתָה לָנוּ אֱמוּנָה, הָיְתָה לָנוּ סַבְלָנוּת. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא), כְּמוֹ שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא צָרִיךְ לְהַאֲמִין בְּעַצְמוֹ, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לְהַגִּיעַ לְכָל הַמַּדְרֵגוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וְצָרִיךְ רַק סַבְלָנוּת, מְנַסִּים אוֹתְךָ לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם אֵיךְ תִּתְחַזֵּק.

וְלָכֵן מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיכֶם רְאוּ לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר כְּלָל וּכְלָל, רַק לָרוּץ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְדַבֵּר אֵלָיו וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ, וַאֲפִלּוּ שֶׁעוֹבְרִים יָמִים וְשָׁבוּעוֹת, חֳדָשִׁים וְשָׁנִים, וַעֲדַיִן אֲנַחְנוּ מַרְגִּישִׁים שֶׁאֲנַחְנוּ בַּחוּץ, לֹא נִתְיָאֵשׁ וְנַמְשִׁיךְ הָלְאָה וָהָלְאָה בְּמִלְחֶמֶת הַחַיִּים הַמַּתְמֶדֶת.

כְּמוֹ־כֵן בַּבַּיִת עִם הָאִשָּׁה, אָדָם צָרִיךְ לִקְנוֹת לְעַצְמוֹ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, לִהְיוֹת סַבְלָן גָּדוֹל, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה גַּם וַתְּרָן. הַדֶּרֶךְ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל הָיְתָה תָּמִיד שֶׁלֹּא לְהִתְעַקֵּשׁ (עֵין חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תל), אַתָּה רוֹצֶה כָּךְ — שֶׁיִּהְיֶה כָּךְ, אַתָּה רוֹצֶה כָּךְ — שֶׁיִּהְיֶה כָּךְ, וּלְבַסּוֹף הָיָה תָּמִיד כְּמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה. אִם אָדָם אֵינוֹ הוֹלֵךְ עִם הַזּוּלַת בְּדַרְכּוֹ שֶׁל רֹאשׁ בְּרֹאשׁ, הַזּוּלַת מְמִילָא יִתְבַּטֵּל אֵלָיו. וְזֶה מַתְחִיל בַּבַּיִת, צְרִיכִים לִהְיוֹת וַתְּרָנִיִּים. וְכֵן עִם שְׁכֵנִים, עִם קְרוֹבִים וְעִם שְׁאָר בְּנֵי מִשְׁפָּחָה. בְּכָל דָּבָר צְרִיכִים לִהְיוֹת וַתְּרָנִיִּים. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת יז.): עַל רַבָּן יוֹחָנָן, שֶׁמֵּעוֹלָם לֹא הִקְדִּים לוֹ אָדָם שָׁלוֹם, אֲפִלּוּ גּוֹי בַּשּׁוּק — זוֹ מִדַּת הַוַּתְּרָנוּת. אָדָם צָרִיךְ לְוַתֵּר וְלֹא לְהִתְעַקֵּשׁ, אָז יִרְוַח לוֹ וְתִהְיֶה לוֹ מְנוּחָה. וְזֹאת עָלָיו לְיַדֵּעַ: לִי אֵין בָּעוֹלָם רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמַה שֶּׁאֲנִי צָרִיךְ אֲבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַק אֵלָיו אֶבְרַח. וְאָז הַכֹּל בָּטֵל וּמְבֻטָּל, וּכְבָר לֹא יִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר.

מְסַפְּרִים עַל הַצַּדִּיק הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ ה׳חָזוֹן אִישׁ׳ זְצַ״ל, שֶׁסָּבַל הַרְבֵּה עַל הַלֵּב וּבְנֵי מֵעַיִם, וְיָעַץ לוֹ רוֹפֵא גָּדוֹל, שֶׁכָּל יוֹם יֵלֵךְ מַהֲלָךְ שֶׁל שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה קִילוֹמֶטְרִים לְטַיֵּל, וְזֶה יַעֲזֹר לוֹ, שֶׁהָעוֹרֶק הָרָאשִׁי סְבִיב הַלֵּב לֹא יִסָּתֵם, וְהָאֹכֶל יִתְעַכֵּל, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם כְּאֵב

בַּמְּעַיִם. וְכֵן עָשָׂה, שֶׁהָלַךְ כָּל יוֹם כַּמָּה קִילוֹמֶטְרִים, וְהָיָה כָּל־כָּךְ דָּבוּק בַּתּוֹרָה, שֶׁבְּעֵת שֶׁטַּיֶּל הִרְהֵר בַּתּוֹרָה, וְנָטַל עִמּוֹ תּוֹסְפוֹת, וְחָזַר עָלָיו, וְנִתַּח אוֹתוֹ — מַה הַתּוֹסְפוֹת שׁוֹאֵל וּמָה עוֹנֶה, וְהַרְבֵּה פְּעָמִים מִתּוֹךְ שֶׁהִתְעַמֵּק בְּדִבְרֵי הַתּוֹסְפוֹת אוֹ בְּדִבְרֵי הַגְּמָרָא בַּסֹּגְיָה שֶׁעָסַק בָּהּ, שָׁכַח שֶׁהָלַךְ כְּבָר שְׁלֹשָׁה קִילוֹמֶטְרִים, וְטִיֵּל כְּשִׁשָּׁה קִילוֹמֶטְרִים, וּלְעִתִּים אַף תָּעָה בְּדַרְכּוֹ. וְכָךְ נָהַג כָּל יוֹם וָיוֹם. וּכְפִי הַמַּסְלוּל שֶׁלּוֹ הָיָה עוֹבֵר דֶּרֶךְ בַּיִת אֶחָד, שֶׁיָּשַׁב בּוֹ יְהוּדִי שֶׁלֹּא הִכִּירוֹ, הַהוּא יָשַׁב בְּמִרְפַּסְתּוֹ וְהִסְתַּכֵּל בַּחוּץ כְּדֶרֶךְ אָדָם שֶׁאֵין לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת. וְהִנֵּה רָאָה שֶׁבְּכָל יוֹם עוֹבֵר תַּחַת בֵּיתוֹ יְהוּדִי וּמְטַיֵּל, אֲזַי נִכְנַס בַּעֲצַבִּים, וְיָרַד לְמַטָּה וְהִמְתִּין, וּכְשֶׁעָבַר שָׁם הַ׳חֲזוֹן־אִישׁ׳, צָעַק וְצָוַח עָלָיו: ״מָה אִתְּכֶם?! אָדָם זָקֵן אֵין לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת, הוֹלֵךְ וּמְטַיֵּל, לְכוּ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת וְתֹאמְרוּ תְּהִלִּים, אוֹ תִּגְרְסוּ מִשְׁנָיוֹת, מַה זֶּה לֵילֵךְ בָּטֵל?!״ הַ׳חֲזוֹן־אִישׁ׳ שָׁתַק וְהִמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ. לְמָחֳרַת עָבַר שׁוּב בְּמַסְלוּל זֶה, הַיְהוּדִי רָאָהוּ שׁוּב, וְיָרַד בְּכַעַס וְצָעַק: ״תַּגִּידוּ לִי, שְׁכַחְתֶּם מַה שֶּׁאָמַרְתִּי לָכֶם אֶתְמוֹל?!״ וְהַ׳חֲזוֹן־אִישׁ׳ שָׁתַק וְהִמְשִׁיךְ דַּרְכּוֹ. אַךְ לְמָחֳרַת שִׁנָּה אֶת הַמַּסְלוּל, וְהָלַךְ דֶּרֶךְ אַחֶרֶת.

מָה אָנוּ הָיִינוּ עוֹשִׂים, אִם הָיָה קוֹרֶה לָנוּ דָּבָר זֶה?! הָיִינוּ מִתְנַפְּלִים עַל אָדָם זֶה בִּצְעָקוֹת: מָה אִכְפַּת לְךָ, מָה עִסְקְךָ?! מָה אַתָּה תּוֹחֵב אַפְּךָ בְּעִנְיָנִים לֹא לְךָ?! אַךְ הַ׳חֲזוֹן־אִישׁ׳ הָיָה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, דָּבוּק בַּתּוֹרָה, לֹא עִנְיֵן אוֹתוֹ שׁוּם דָּבָר.

חָלְפוּ עָבְרוּ כַּמָּה חֳדָשִׁים, וּבִתּוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁבִּזָּה אֶת הַ׳חֲזוֹן־אִישׁ׳ נֶחְלְתָה, וְהָלַךְ לְטוֹבֵי הָרוֹפְאִים, וְלֹא נָתְנוּ לוֹ סִכּוּי, וּבָכָה בִּמְאֹד מְאֹד עַל מָר גּוֹרָלוֹ. שְׁכֵנוֹ שֶׁל אוֹתוֹ יְהוּדִי שָׁמַע בְּכִיָּתוֹ, וְנִכְנַס לְבֵיתוֹ וּשְׁאָלוֹ לְפֶשֶׁר הַדָּבָר. וְעָנָה וְאָמַר: ״הִנֵּה טוֹבֵי הָרוֹפְאִים הִתְיָאֲשׁוּ מִבִּתִּי, וּמָה אֶעֱשֶׂה עַתָּה, בַּת יְחִידָה יֵשׁ לִי, וּמַה יִּהְיֶה לִי?!״ עָנָה וְאָמַר לוֹ הַשָּׁכֵן: ״אִם יְיַאֲשׁוּ אֶתְכֶם הָרוֹפְאִים, פֹּה גָּר לֹא רָחוֹק צַדִּיק בְּשֵׁם הַ׳חֲזוֹן־אִישׁ׳, אֲנָשִׁים נִכְנָסִים אֵלָיו וְהוּא מִתְפַּלֵּל וּפוֹעֵל יְשׁוּעוֹת, וּמַדּוּעַ לֹא תְּנַסּוּ?!״ וּמַה לֹּא עוֹשִׂים כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת הַבַּת. וְהָלַךְ אוֹתוֹ יְהוּדִי וְהִמְתִּין בַּתּוֹר לְקַבָּלַת קָהָל. כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ תּוֹרוֹ וְנִכְנַס לַ׳חֲזוֹן־אִישׁ׳, נָפַל עַל הָאָרֶץ וְהִתְעַלֵּף, וְשָׁפְכוּ

עָלָיו מַיִם לְעוֹרְרוֹ, וְהִתְעוֹרֵר וְשׁוּב הִתְעַלֵּף, הִתְעוֹרֵר וְשׁוּב הִתְעַלֵּף, וְהֵחֵל לִבְכּוֹת וּלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה — ״לֹא יָדַעְתִּי מִי אַתֶּם, בִּזְיתִיכֶם עַל לֹא דָּבָר״. וְהַ׳חָזוֹן־אִישׁ׳ הֵחֵל לְלַטְּפוֹ וּלְנַחֲמוֹ: ״מֶה עָשִׂיתָ לִי״ וְכוּ׳. וְהַיְהוּדִי בִּשְּׁלוֹ: ״הֲלֹא צָעַקְתִּי עֲלֵיכֶם״ וְכוּ׳. עָנָה הַ׳חָזוֹן־אִישׁ׳: ״לָאו, נְתַתֶּם לִי עֵצָה לֵילֵךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת לוֹמַר תְּהִלִּים, וְכֵן אֲנִי עוֹשֶׂה כָּל יוֹם״.

זוֹ נִקְרֵאת גַּדְלוּת שֶׁל וַתְּרָנוּת, זוֹ נִקְרֵאת סַבְלָנוּת, זוֹ נִקְרֵאת אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, לֹא אִכְפַּת לִי אִם אַתָּה תְּבַזֶּה אוֹתִי, לֹא אִכְפַּת לִי אִם תִּצְעַק עָלַי. וְזֶה מַה שֶּׁרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ר׳): עִקַּר הַתְּשׁוּבָה — יִשְׁמַע בְּזִיּוֹנוֹ וְיִדֹּם וְיִשְׁתֹּק; רוֹאִים זוּג שֶׁיְּכוֹלִים הָיוּ לִחְיוֹת כְּזוּג יוֹנִים, וּמִי שׁוֹבֵר אֶת הַבַּיִת? הַכַּעַס, מְאַבְּדִים אֶת הַסַּבְלָנוּת, אֵין מְוַתְּרִים. זֶה מַה שֶּׁהוֹרֵס אֶת הַבַּיִת, וְזֶה מַה שֶּׁעָלֵינוּ לִקְנוֹת לְעַצְמֵנוּ — מִדַּת הָאֱמוּנָה, שֶׁנַּאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ בֵּיתֵנוּ. כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה יז.): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶן. אֵצֶל הָאִישׁ יֵ״שׁ י׳ וְאֵצֶל הָאִשָּׁה — ה׳, וּבְיַחַד זֶה י״ה שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, ״כִּי בְיָ״ה יְיָ״ה צוּר עוֹלָמִים״ (יְשַׁעְיָה כו, ד), וְאָז תִּהְיֶה אַהֲבָה בֵּינֵינוּ וְנַעֲזֹר אֶחָד לַשֵּׁנִי, וְהַיְלָדִים יִרְאוּ אֵיךְ שֶׁהַהוֹרִים אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, וּמְכַבְּדִים זֶה אֶת זֶה, וּמְדַבְּרִים רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיִגְדְּלוּ בְּרִיאִים בְּנַפְשָׁם וּבְשִׂכְלָם.

וְכָךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת גַּם בַּחוּץ, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִם כֻּלָּם מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וַאֲפִלּוּ עִם גּוֹי צְרִיכִים לְדַבֵּר מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים צו, ג): ״סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ״, וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁכַּאֲשֶׁר מְדַבְּרִים עִם גּוֹי מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא כְּבָר מִתְבַּטֵּל, אִם אוֹמְרִים לוֹ: ״הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְבָרֵךְ אוֹתְךָ״, הוּא מֵהֲנֵהֶן בְּרֹאשׁוֹ לְאוֹת תּוֹדָה. רוֹאִים אֶת הַכֹּחַ שֶׁל אֱמוּנָה, אִם אָדָם חָזָק בֶּאֱמוּנָה, יָכוֹל לִשְׁבֹּר אֶת כָּל הַמְּחִצוֹת וְהַדְּלָתוֹת. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ה׳), שֶׁכָּל הַמַּחֲלוֹת הָרָעוֹת שֶׁאָדָם סוֹבֵל, זֶה רַק מֵחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה, כִּי אִם אָדָם הָיָה מַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לֹא הָיָה חָסֵר לוֹ מְאוּמָה. רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם

שֶׁסּוֹבְלִים עַל עַצְבֵיהֶם, וְזֶה רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהֶם אֱמוּנָה, וְאֵינָם יוֹדְעִים שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

כִּי זֹאת עָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁאִם עוֹבֵר עָלֶיךָ אֵיזֶה מַשְׁבֵּר, בְּרַח לְךָ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַרְגֵּל עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דִּבּוּר, כָּל שִׂיחָה שֶׁמְּשִׂיחִים בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, זֶה עוֹשֶׂה רַעַשׁ בַּשָּׁמַיִם. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תַּנְחוּמָא וַיֵּרָא א׳): אָמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל, חֲבִיבִין זְהִירִים בִּתְפִלָּה, שֶׁאֵין מִדָּה אַחֶרֶת יָפָה הֵימֶנָּה, וְהִיא גְּדוֹלָה מִכָּל הַקָּרְבָּנוֹת, וַאֲפִלּוּ אֵין אָדָם כְּדַאי לֵעָנוֹת בִּתְפִלָּתוֹ וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמּוֹ, כֵּיוָן שֶׁמִּתְפַּלֵּל וּמַרְבֶּה בְּתַחֲנוּנִים, אֲנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמּוֹ; כָּל־כָּךְ חָשׁוּב בְּעֵינֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תְּפִלָּה, וּבְפָרָט שֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי שִׂמְחָה, שֶׁאַרְגִּישׁ אוֹתְךָ, תֵּן לִי שִׂמְחַת הַמִּצְוֹות, שֶׁאֶהְיֶה שָׂמֵחַ שֶׁאֲנִי מַנִּיחַ תְּפִלִּין, שֶׁאֲנִי מִתְעַטֵּף בְּצִיצִית, שֶׁאֲנִי אוֹכֵל בָּשָׂר, שֶׁאֲנִי שׁוֹמֵר שַׁבָּת". הַשִּׂמְחָה זוֹ הַהַצְלָחָה שֶׁל הָאָדָם.

אֲבָל צְרִיכִים לִזְכֹּר, שֶׁהַסָּמ"ךְ־מ"ם מְאֹד מְאֹד מְפַחֵד מִשִּׂמְחָה, הוּא יוֹדֵעַ שֶׁשִּׂמְחָה מוֹחֶקֶת אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְלָכֵן הוּא עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁהָאָדָם לֹא יִהְיֶה שָׂמֵחַ, וּמַזְכִּיר לוֹ אֶת עֲוֹנוֹתָיו, אֶת עֲבָרוֹ וְכָל מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו, הָעִקָּר שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה. וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כד): מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלִרְאוֹת לְהַרְחִיק מֵעַצְמוֹ אֶת הָעַצְבוּת בְּכָל מְחִיר. וּצְרִיכִים לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לִהְיוֹת שָׂמֵחַ, כִּי זֶה לֹא כָּל־כָּךְ קַל. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי, סִימָן ב׳): אֵין הַשִּׂמְחָה מַמְתֶּנֶת לָאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשָּׂמֵחַ הַיּוֹם שָׂמֵחַ לְמָחָר; וְלָכֵן הָבָה וְנַתְחִיל הַלַּיְלָה לִשְׂמֹחַ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ"ל, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, בֹּאוּ וְנַתְחִיל לִרְקֹד בְּיַחַד, בֹּאוּ נִרְאֶה לְשַׂמֵּחַ אֶת הָאִשָּׁה. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ו׃): אִשָּׁה — בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ; וְנִרְאֶה לְשַׂמֵּחַ אֶת הַיְלָדִים.

וְכָל אֵלּוּ שֶׁעֲדַיִן לֹא זָכוּ לִבְנוֹת בַּיִת, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהִתְחַתֵּן, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת

סב:): כָּל אָדָם שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה, שָׁרוּי בְּלֹא שִׂמְחָה. וְלָכֵן רָצָה רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד — הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּתְחַתֵּן, אֲשֶׁר זֶה תִּקּוּן הַבְּרִית, שְׁמִירָה מֵעֲוֹנוֹת, כִּי אִם אָדָם עָלוּל לִפְגֹּם בַּבְּרִית, לֹא כְּדַאי לִהְיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם אֲפִלּוּ יוֹם אֶחָד, אֲפִלּוּ שָׁעָה אַחַת וְרֶגַע אֶחָד. וּכְשֶׁאָדָם הוּא רַוָּק, הוּא מַגִּיעַ לַחֲטָאִים חֲמוּרִים, וּבִפְרָט כַּיּוֹם, שֶׁהַפְּרִיצוּת נוֹרָאָה וַאֲיֻמָּה, וְנִכְשָׁלִים בִּרְאִיּוֹת אֲסוּרוֹת, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סוֹטָה ח.): אֵין יֵצֶר הָרָע שׁוֹלֵט, אֶלָּא בַּמֶּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת; אִם אָדָם מַפְקִיר אֶת עֵינָיו, יָבוֹא אַחַר־כָּךְ לִידֵי חֲטָאִים. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת בַּיִת.

אֲבָל כְּדֵי לִמְצֹא זִוּוּג, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סג.): נְחוֹת דַּרְגָּה וּנְסִיב אִיתְּתָא; עַל־פִּי־רֹב אָדָם רוֹצֶה אֶת הַשִּׁדּוּךְ הֲכִי מְצֻיָּן וַהֲכִי מֻצְלָח, אֲשֶׁר בְּעַצְמוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה הוּא רוֹצֶה, אַךְ רָאוּי לוֹ לְהִתְפַּשֵּׁר וּלְהִתְחַתֵּן, וְהִיא תִּהְיֶה לוֹ הֲכִי טוֹבָה וַהֲכִי מֻצְלַחַת, זֶה תָּלוּי רַק בָּאָדָם בְּעַצְמוֹ.

וְאִם־כֵּן שִׂמְחָה — זֶה הַיְסוֹד בַּיַּהֲדוּת. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן י״): כְּשֶׁיְּהוּדִי רוֹקֵד וּמוֹחֵא כַּף אֶל כַּף, הוּא מַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים; וְרוֹאִים בְּנֵי־אָדָם, שֶׁסּוֹבְלִים סֵבֶל עַל הָעֲצַבִּים, זֶה בָּא מֵחֲמַת עַצְבוּת. כִּי אִם אָדָם הָיָה תָּמִיד שָׂמֵחַ, לֹא הָיָה חָסֵר לוֹ שׁוּם דָּבָר. וּמַה זּוֹ שִׂמְחָה? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת כה:): אֵיזֶהוּ עָשִׁיר? כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ נַחַת רוּחַ בְּעָשְׁרוֹ. יֶשְׁנָם אֲנָשִׁים עֲתִירֵי נְכָסִים, אַךְ הֵם תָּמִיד בִּדְאָגוֹת וּבִסְפֵקוֹת, וְרוֹצִים עוֹד וְעוֹד מָמוֹן וְעוֹד מָמוֹן, וּמַה יִּהְיֶה כְּבָר? יִהְיֶה לָהֶם עוֹד מָמוֹן, וְיִרְבּוּ דַּאֲגוֹתֵיהֶם וְכוּ׳. אַךְ כְּשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ בַּמֶּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ, הוּא הֶעָשִׁיר הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.

וּבֶאֱמֶת כְּשֶׁבָּא פְּלוֹנִי וְנוֹקֵשׁ עַל דַּלְתְּךָ, רְאֵה לְתֵת לוֹ, וְאַל תְּשִׁיבֶנּוּ רֵיקָם. כָּתוּב בַּזֹּהַר (וַיֵּרָא קד.): אֶת מִי שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב — נוֹתֵן לוֹ מַתָּנָה עָנִי לִזְכוֹת בּוֹ. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְקַבֵּל עֲנִיִּים בְּשִׂמְחַת יָדַיִם, וּלְקָרֵב אוֹתָם, לְחַזְּקָם וּלְעוֹדְדָם. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בָּבָא בַּתְרָא ט:): הַנּוֹתֵן פְּרוּטָה לֶעָנִי מִתְבָּרֵךְ בְּשֵׁשׁ בְּרָכוֹת,

וְהַמְפַיְסוֹ בִּדְבָרִים — זוֹכֶה בְּאַחַת־עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת. אִם אָדָם נוֹתֵן פְּרוּטָה לְעָנִי מְקַבֵּל שֵׁשׁ בְּרָכוֹת, אַף אִם מְחַזְּקוֹ וּמְעוֹדְדוֹ וּמְשַׂמְּחוֹ מִתְבָּרֵךְ בְּהַרְבֵּה יוֹתֵר. מַהִי גְּדֶל הַמַּעֲלָה לְפַיֵּס אֶת הֶעָנִי, עַד שֶׁזּוֹכִים לְכִמְעַט פִּי שְׁנַיִם בִּבְרָכוֹת?! אֶלָּא הַזְּמַן יָקָר בִּמְאֹד מְאֹד, וּכְמַאֲמַר הַפִּתְגָּם: ״זְמַן זֶה כֶּסֶף״, וְיכוֹלִים לַעֲשׂוֹת בּוֹ הַרְבֵּה דְּבָרִים טוֹבִים. וְאִם אַף־עַל־פִּי־כֵן אָדָם לוֹקֵחַ עַצְמוֹ וּבִזְמַנּוֹ הַיָּקָר הוֹלֵךְ לְחַזֵּק יְהוּדִים, זֶה חָשׁוּב בִּמְאֹד מְאֹד.

וְזֶה סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל. וְלָכֵן אוֹמֵר מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, בִּרְכוֹת־הַשַּׁחַר, הֲלָכָה ה׳): הַצַּדָּקָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר הִיא — לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: ״צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת״, אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאֶרֶת לָאָדָם לְעוֹלָם? כְּשֶׁנּוֹתֵן לְהַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (כְּתֻבּוֹת נ.): ״עֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת״ (תְּהִלִּים קו, ג) — זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמַשְׁאִילָם לַאֲחֵרִים. כְּשֶׁנּוֹתְנִים לָאָדָם צְדָקָה — דּוֹלָר, שְׁנֵי דּוֹלָר, עֲשָׂרָה דּוֹלָר, שְׁמוֹנָה־עָשָׂר דּוֹלָר, הוּא הָלַךְ, קָנָה בָּזֶה אֹכֶל, אוֹ שִׂלֵּם אֵיזֶה חוֹב וְכוּ׳, וּלְמָחָר הוּא שׁוּב זָקוּק לְמַתָּנַת בָּשָׂר וָדָם, שֶׁהֲלֹא הוּא צָרִיךְ לֶאֱכֹל כָּל יוֹם, וְכֵיצַד יְכוֹלִים לַעֲזֹר בְּאֹפֶן תָּמִידִי לִיהוּדִי?! אַף אִם אָדָם נוֹתֵן בַּעֲבוּר אֵיזֶה סֵפֶר חִזּוּק כַּמָּה שְׁקָלִים, רֶבַע דּוֹלָר, חֲצִי דּוֹלָר, דּוֹלָר וְכוּ׳, הוּא קִבֵּל סֵפֶר, אֲנִי הוֹלֵךְ, הוּא הוֹלֵךְ, וּפוֹתֵחַ אֶת הַסֵּפֶר, וּמַתְחִיל לִמְצֹא עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְאוֹמֵר: אֲהָהּ! הַצַּדִּיק הַזֶּה מֵבִין אוֹתִי, הַצַּדִּיק הַזֶּה מְדַבֵּר אֵלַי, זוֹ הַצְּדָקָה הֲכִי גְּדוֹלָה. וְלָכֵן ״עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת״ — זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמַשְׁאִילָן לַאֲחֵרִים, זוֹ הַצְּדָקָה הֲכִי גְּדוֹלָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת תָּמִיד צְדָקָה וָחֶסֶד, וְנִזְכֶּה לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלַהֲפִיצָם בְּכָל הָעוֹלָם. וְהָעִקָּר, שֶׁאֲנַחְנוּ נַתְחִיל לִלְמֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אִם אָנוּ רוֹצִים לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁגַּם אֲחֵרִים יִתְחַזְּקוּ וְיַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, וְכָל הָעוֹלָם יַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עָלֵינוּ לְהַתְחִיל עִם עַצְמֵנוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ נַתְחִיל לִלְמֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל. וְאִם נִהְיֶה חֲזָקִים בָּזֶה, נְחַזֵּק אֶת עַצְמֵנוּ וְאֶת אֲחֵרִים, אָז נִזְכֶּה לִדְבָרִים יָפִים מְאֹד.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁכָּלָנוּ נִזְכֶּה לְקַבֵּל פְּנֵי הַשְּׁכִינָה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַר, י׳ אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מְרִירוּת, וְנִצְטַעַרְתִּי מְאֹד לִשְׁמֹעַ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ דַּקּוֹת, וּלְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיּוֹצִיאֲךָ מִתַּאֲוַת נְאוּף, וְלִהְיוֹת עַקְשָׁן בְּדָבָר זֶה, לְבַקְּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַצִּילֵנִי מִתַּאֲוַת נְאוּף. וּתְנַסֵּה אֶת זֹאת שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם רַק חֲמֵשׁ דַּקּוֹת, וְתִרְאֶה אֵיךְ הַתְּפִלָּה תִּפְעַל לְהוֹצִיאֲךָ מֵהַזֶּהֲמָה שֶׁנִּפַלְתָּ אֵלֶיהָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זְכָה אוֹתְךָ עִם אִשָּׁה טוֹבָה וְיַלְדֵי חֶמֶד, וְאַתָּה הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת שְׁטֻיּוֹת וַהֲבָלִים?! אֵינֶנִּי מֵבִין אוֹתְךָ!

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְהִזָּהֵר מְאֹד לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְהִשָּׁמֵר מְאֹד מָה אַתָּה אוֹכֵל, כִּי סְתָם בָּשָׂר שֶׁקּוֹנִים בַּשּׁוּק, אֲפִלּוּ שֶׁכָּתוּב "כָּשֵׁר", זֶה נְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת! וּבָרֵגַע שֶׁאוֹכְלִים נְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, הַדָּם נַעֲשֶׂה עָכוּר, וְאִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הָאֱמוּנָה.

וְלָכֵן רְאֵה לָקַחַת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתַעֲשֶׂה הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, אֲבָל תִּהְיֶה עַקְשָׁן — כָּל בֹּקֶר חֲמֵשׁ דַּקּוֹת תְּדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. כָּל צָהֳרַיִם חֲמֵשׁ דַּקּוֹת תְּדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. כָּל לַיְלָה חֲמֵשׁ דַּקּוֹת תְּדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתַעֲמֹד עַל כָּךְ בְּעַקְשָׁנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, חֲמֵשׁ דַּקּוֹת בִּלְבָד! אֵין זֶה הַרְבֵּה, אַךְ לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם זֶה

הַרְבֵּה מְאֹד. וְתִהְיֶה עֲקֻשָּׁן בְּדָבָר זֶה, וְאַל תַּנִּיחַ עַצְמְךָ, וְאָז תִּרְאֶה שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחַל לְךָ.

יֵשׁ לְךָ כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בִּלְתִּי מֻגְבָּלִים, וְלָכֵן הַסָּמ״ךְ־מֵ״ם לוֹכֵד אוֹתְךָ בִּרְשָׁתוֹ כָּל־כָּךְ חָזָק, וְעַל־כֵּן קַח עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה, שֶׁהַשָּׁבוּעַ יַתְחִיל אֶצְלְךָ עִם שִׂמְחָה, כִּי כְּפִי שֶׁמַּתְחִיל הַשָּׁבוּעַ, כְּבָר צְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לַעֲרֹךְ תָּכְנִית שֶׁכָּךְ יִהְיֶה כָּל הַשָּׁבוּעַ. וְלָכֵן בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבָּת צְרִיכִים לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ תָּכְנִית לְכָל הַשָּׁבוּעַ. וְהַדָּבָר הָרִאשׁוֹן — לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ לִהְיוֹת שָׂמֵחַ כָּל הַשָּׁבוּעַ, וְלִרְאוֹת לְשַׂמֵּחַ גַּם אֶת אֲחֵרִים. וְאִם מְשַׂמְּחִים אֶת אֲחֵרִים — גַּם בּוֹ מִתְרַבֶּה הַשִּׂמְחָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

וְכִיצַד יוֹדְעִים אִם כְּלִי הוּא מָלֵא נוֹזְלִים? כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁעוֹלֶה עַל גְּדוֹתָיו, סִימָן שֶׁהוּא מָלֵא בְּתוֹכוֹ. כְּמוֹ־כֵן כֵּיצַד יוֹדְעִים אִם אָדָם הוּא שָׂמֵחַ? אִם יָכוֹל לְשַׂמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים, סִימָן שֶׁהוּא מָלֵא שִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה עוֹלָה עַל גְּדוֹתָיו, עַד שֶׁמְּשַׂמֵּחַ אֶת זוּלָתוֹ.

וְלָכֵן רְאֵה לְהַחְדִּיר בְּךָ מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה הָרִאשׁוֹנָה צְרִיכָה לִהְיוֹת לְאִשָּׁה. כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ. וְלָכֵן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִם תִּהְיֶה שִׂמְחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ — הַשְׁכִּינָה תִּשְׁרֶה שָׁם. כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת לא.): אֵין

הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה אֶלָּא בִּמְקוֹם שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה. וְלָכֵן זֶה מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ לְהַחְדִּיר בְּעַצְמְךָ, וְאַל תִּהְיֶה בַּטְלָן, רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית בְּמִנְיָן דַּיְקָא, וְתָבוֹא בַּחֲלִיפָה וּבְכוֹבַע לְבֵית־הַכְּנֶסֶת וּבְצוּרָה מְכֻבֶּדֶת, כָּרָאוּי לָבוֹא לְבֵיתוֹ שֶׁל מֶלֶךְ.

וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַשָּׁבוּעַ הַזֶּה יִהְיוּ לָכֶם הַפְתָּעוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם.

עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּמְאֹד מְאֹד. גֹּדֶל זְכוּתְכֶם — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר, בַּמֶּה שֶׁאַתֶּם עוֹזְרִים לִי לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל. כִּי סוֹף כָּל סוֹף מַה יִּשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ — רַק זֶה! הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ פּוֹרְחִים, הַנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, הִנֵּה לַיְלָה וְהִנֵּה יוֹם, וְכָךְ עוֹבֵר יוֹם אַחַר יוֹם, וְלֹא נִשְׁאָר מְאוּמָה. וְלָכֵן אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים שְׁנֵיכֶם, 'תִּגְנְבוּ' הִתְבּוֹדְדוּת בְּכָל יוֹם חָמֵשׁ דַּקּוֹת, אֵינְכֶם יוֹדְעִים מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חָמֵשׁ דַּקּוֹת, אַף שֶׁזֶּה נִרְאֶה דָּבָר קָטָן, אַךְ לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד.

וּכְדַאי לְהַמְשִׁיךְ הָלְאָה לְפַרְסֵם אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר בָּזֶה מְקָרְבִים אֶת הַגְּאֻלָּה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁמָרְכֶם מִכָּל רַע.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳, הָעִקָּר רְאֵה לְכַבְּדָהּ וּלְיַקְּרָהּ בִּמְאֹד מְאֹד, וְרַק כָּךְ יְכוֹלִים לְהַחֲזִיק שְׁלוֹם־בַּיִת, כִּי צְרִיכִים תָּמִיד לִהְיוֹת מְסוּרִים לָאִשָּׁה, וְלִתֵּן לָהּ תְּשׁוּמֶת לֵב הַרְבֵּה מְאֹד, וְרַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה מְאֹד שֶׁנַּקְפִּיד עַל שְׁלוֹם־בַּיִת. וְאִם תִּהְיֶה חָזָק בָּזֶה — הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַעַזְבֶךָּ.

אַךְ הָעִקָּר רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְ׳תִּגְנֹב׳ חֲמֵשׁ דַּקּוֹת פֹּה וְחָמֵשׁ דַּקּוֹת שָׁם, אֲשֶׁר זֶה חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד בַּשָּׁמַיִם.

כְּמוֹ־כֵן רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁיְּגַמֵּר הַשִּׁדּוּךְ אֵצֶל אֲחוֹתְךָ בְּכִי טוֹב, וְיִבְנוּ בְּיַחַד בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְכוּ׳, כָּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ב): ״כַּשּׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת״, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין זֹהַר חֵלֶק ב׳ קפט:): מַה שּׁוֹשַׁנָּה זוֹ שֶׁנִּמְצֵאת בֵּין הַחוֹחִים, בָּא אֲוִיר מִמִּזְרָח וְדוֹקֵר אוֹתָהּ, בָּא אֲוִיר מִמַּעֲרָב וְדוֹקֵר אוֹתָהּ, בָּא אֲוִיר מִצָּפוֹן וְדוֹקֵר אוֹתָהּ, בָּא אֲוִיר מִדָּרוֹם וְדוֹקֵר אוֹתָהּ. הַשּׁוֹשַׁנָּה זוֹ הַנְּשָׁמָה, זוֹ הַשְּׁכִינָה, וְהַקּוֹצִים דּוֹקְרִים אוֹתָהּ מִכָּל הַכִּוּוּנִים, וּצְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק

וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁאֲפִלּוּ שֶׁנִּמְצָאִים בֵּין הַחוֹחִים, אַךְ אָנוּ הַשּׁוֹשַׁנָּה. וּבִפְרָט, שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת מְקֻרָבִים אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל — זוֹ הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה. וּבִפְרָט אַתָּה, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְחַלֵּק בָּשָׂר לַעֲנִיִּים לִכְבוֹד שַׁבָּת, זוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה שֶׁלְּךָ.

וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ בִּזְכוּת זֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֶּר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלַתְכֶם וְכוּ׳, מַה מְּאֹד חָבָל לָגוּר בִּשְׁכִירוּת אֵצֶל אֲחֵרִים, וּלְשַׁלֵּם בְּכָל חֹדֶשׁ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אַרְבַּע־מֵאוֹת דּוֹלָרִים דְּמֵי שְׁכִירוּת, כְּשֶׁיְּכוֹלִים לִקְנוֹת בַּיִת, וּלְשַׁלֵּם מַשְׁכַּנְתָּא כָּל חֹדֶשׁ, וְאַחַר־כָּךְ הַדִּירָה נִשְׁאֶרֶת לְךָ. לָמָּה לְשַׁלֵּם לַזּוּלַת, וּלְךָ לֹא יִשָּׁאֵר מִזֶּה מְאוּמָה?!

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּקְנֶה בַּיִת יָפֶה מְאֹד, וְתוּכַל לְהִתְרַחֵב מִכָּל הַצְּדָדִים.

אַךְ זֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית בְּמִנְיָן, וְזֶה יָבִיא לְךָ דָּבָר שֶׁבִּמְנְיָן — הַצְלָחָה בְּכֶסֶף, וְאִם תִּהְיֶה חָזָק בָּזֶה, אָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

וְאוֹדוֹת מַה שֶּׁשָּׁאַלְתָּ וְכוּ׳, רְאֵה לְהַכְנִיס בְּעַצְמְךָ בִּטָּחוֹן עַצְמִי, וְלֹא לִפְחֹד מֵאַף אֶחָד, וְדָבָר זֶה אֲנִי מַקְנֶה בְּתוֹךְ הַתַּלְמִידִים, שֶׁלֹּא יִתְיָרְאוּ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מַה יֵּשׁ

לְהִתְפַּעֵל מִבָּשָׂר וָדָם?! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַק כָּךְ נַצְלִיחַ.

חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּירָא וְאַל תֵּחַת כְּלָל!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... שֶׁיִּחְיוּ.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם.

אֵינְכֶם יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר מַעֲלַת הַפָּצָה, וּבִפְרָט בֵּין בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זוֹ זְכוּת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּפְרִין בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַצִּילָם מֵעֲבֵרוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְךָ מַעֲלָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סוֹטָה כא:): הֵיכִי דָּמֵי חָסִיד שׁוֹטֶה, כְּגוֹן: דְּקָא טָבְעָה אִיתְתָא בְּנַהֲרָא, וְאָמַר לָאו אֹרַח אָרְעָא לְאִיסְתַּכּוֹלֵי בָּהּ וְאַצּוֹלָהּ [מַה נִּקְרָא חָסִיד שׁוֹטֶה? כְּשֶׁרוֹאֶה אִשָּׁה טוֹבַעַת בַּיָּם, וְאוֹמֵר: אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהַצִּילָהּ]. כְּמוֹ־כֵן לְעִנְיָנֵנוּ, מִסְכְּנִים בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, נִכְנְסוּ בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, וְאֵין מִי שֶׁיַּצִּילֵם, וְלָכֶם יֵשׁ הַכֹּחוֹת לְהִכָּנֵס שָׁם, וּלְהָפִיץ לָהֶם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וּלְשַׂמְּחָם, עֲלֵיכֶם מֻנַּחַת חוֹבַת הַיּוֹם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שֶׁתִּזְכּוּ בֶּאֱמֶת לְהַצְלִיחַ, לְהַצִּיל מַה שֶּׁיּוֹתֵר בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַּם לָכֶם תִּהְיֶה טוֹבָה נִצְחִית.

רַק תִּהְיוּ חֲזָקִים בַּהֲפָצָה, וּתְעוֹרְרוּ עוֹד וָעוֹד בַּחוּרִים לְהִתְקָרֵב אֶל צוּר מַחֲצַבְתָּם, וְתִתְּנוּ לָהֶם אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר רַק זֶה יְשִׁיבֵם בִּתְשׁוּבָה.

אוֹדוֹת שְׁאֵלַתְכֶם וְכוּ׳, אָדָם צָרִיךְ לָגוּר בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹחַ לְבוֹ, כִּי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סוֹטָה מז.): חֵן מָקוֹם עַל יוֹשְׁבָיו; אִם הַמָּקוֹם הַזֶּה מוֹצֵא חֵן בְּעֵינֵיכֶם, סִימָן שֶׁאַתֶּם צְרִיכִים לִהְיוֹת שָׁם. וּבִפְרָט שֶׁיֵּשׁ לָכֶם תַּפְקִיד חָשׁוּב, לְהָפִיץ בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בִּמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים לֹא תִמְצָאֵם, וְאִם־כֵּן רָאוּ לְהִשָּׁאֵר שָׁם.

עִקַּר הַחוֹב הַמֻּנָּח עָלֵינוּ — לְהַצִּיל אֶת כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכֻּלָּם יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, וּלְהַחְדִּיר בְּכֻלָּם אֶת הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה מַה שֶּׁעוֹשִׂים הַקּוֹנְטְרֵסִים הַיְקָרִים מִפַּז וּמִפְּנִינִים, שֶׁמְּשִׁיבִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל בּוֹרְאָם וְיוֹצְרָם.

אוֹדוֹת רֶכֶב וְכוּ׳, כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ רֶכֶב. רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁכָּל יְהוּדִי צָרִיךְ לִרְאוֹת שֶׁתִּהְיֶה לוֹ עֲגָלָה עִם סוּסִים, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לִנְסֹעַ לְהִתְבּוֹדְדוּת, הַיְנוּ פַּעַם הַכְּלִי תַּחְבּוּרָה הָיָה עֲגָלָה וְסוּסִים, וְכַיּוֹם הַמַּשְׁמָעוּת הִיא שֶׁיִּהְיֶה לְכָל אֶחָד רֶכֶב (עֵץ חַיִּי־מוֹהַר״ן, סִימָן רל), שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד מְאֹד, שֶׁיִּהְיֶה לְכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עֲגָלָה עִם סוּסִים. אֲבָל צְרִיכִים תָּמִיד לְהִתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ, שֶׁלֹּא יִכָּשְׁלוּ, וְיִנָּצְלוּ מִכָּל רַע.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יֵשׁ דִּבּוּר מִמּוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל, שֶׁאָמַר: אִם אַתָּה תִּתְחַתֵּן, וְתֹאמַר לִי שֶׁאַתָּה שָׁמֵחַ, וְאַתָּה אִישׁ כָּשֵׁר — אַאֲמִין לְךָ, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁלֹּא הִתְחַתַּנְתָּ, וְתֹאמַר שֶׁאַתָּה שָׂמֵחַ וְאִישׁ כָּשֵׁר — לֹא אַאֲמִין לְךָ. כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה אוֹמֶרֶת (בְּרֵאשִׁית ב, יח): ״לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ״. וְלָכֵן אִם הַשִּׁדּוּךְ נִרְאֶה לְךָ, רְאוּ לִגְמֹר מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר, וְלִקְבֹּעַ מוֹעֵד לַחֲתֻנָּה וְכוּ׳, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר אֶצְלְךָ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

רְאֵה לִהְיוֹת עַקְשָׁן גָּדוֹל, לִלְמֹד בְּכָל יוֹם ח״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת. אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה לֹא קַל, אֲבָל אִם אָדָם חָזָק בָּזֶה — יַצְלִיחַ. וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן! רְאֵה ׳לְגִנֹּב׳ ח״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת בְּכָל יוֹם. וְיכוֹלִים לְחַלֵּק אֶת זֹאת שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם: שִׁשָּׁה פְּרָקִים לִפְנֵי הַצָּהֳרַיִם, שִׁשָּׁה פְּרָקִים אַחַר הַצָּהֳרַיִם, וְשִׁשָּׁה פְּרָקִים בָּעֶרֶב בְּגִרְסָה, וְזֶה יְטַהֵר אֶת הַנְּשָׁמָה שֶׁלְּךָ. תִּהְיֶה חָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְכוּ׳, אָדָם צָרִיךְ לְהַאֲמִין רַק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלַעֲזֹב אֶת כָּל הַדִּמְיוֹנוֹת שֶׁל מַזָּלוֹת וְכוֹכָבִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים רַק בַּבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֵין לָנוּ שׁוּם טֶבַע, מִקְרֶה וּמַזָּל, אֶצְלֵנוּ לוֹמְדִים רַק אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ.

וְאֵין צְרִיכִים לַחֲקֹר אַחַר עֲתִידוֹת וְאַחַר שֵׁמוֹת, צְרִיכִים רַק שֵׁם יְהוּדִי, וְלֹא שֵׁם שֶׁל הֶבֶל — שֶׁל גֶּשֶׁם, שֶׁל בַּעַל־חַיִּים, שֶׁל פֶּרַח וְכוּ׳, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד. רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְכוּ׳, רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן פה): אִם רוֹאִים נְסִיעָה לְפָנָיו — צְרִיכִים לִנְסֹעַ, וְלֹא לִשְׁאֹל שְׁאֵלוֹת וְקֻשְׁיוֹת, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שֶׁתֵּצֵא וְתַצְלִיחַ, וְהָעִקָּר — תִּהְיֶה שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵבָב.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתיג.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, הֲלֹא עַד כֹּה הִצְלַחְתְּ כָּל־כָּךְ בַּעֲבוֹדַת הַהוֹרָאָה, וּמַדּוּעַ תִּרְצִי לְהַפְסִיק?! רֵאשִׁית, עָלַיִךְ לְסַיֵּם עַד סוֹף הַזְּמַן, וְכֵן אַחַר־כָּךְ רָאוּי לָךְ מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ בָּזֶה, אֲשֶׁר זוֹ מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד לְחַנֵּךְ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל.

הֵן אֱמֶת, שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה קָשֶׁה בִּמְאֹד מְאֹד, כִּי לִהְיוֹת מְלַמֶּד אוֹ מוֹרָה זוֹ הָעֲבוֹדָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר, וּמַה גַּם שֶׁזּוֹ אַחֲרָיוּת עֲצוּמָה. עִם כָּל זֹאת חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בָּבָא בַּתְרָא ח:): עַל הַפָּסוּק (דָּנִיֵּאל יב, ג): ״וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים״ — אֵלּוּ מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת. וּמַדּוּעַ דִּמּוּ אוֹתָם לְכוֹכָבִים? אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁכּוֹכָבִים אֵין יְכוֹלִים לְסָפְרָם, וְזֶה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי כְּלָל וּכְלָל, כָּךְ מַה שֶּׁמְּלַמֵּד אוֹ מוֹרָה מַשְׁקִיעִים בַּיְלָדִים, אַף אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁלֵּם עַל כָּךְ, אֵין שָׂכָר בָּעוֹלָם הַזֶּה כְּלָל, וְכֵן אֵין יְכוֹלִים לְתָאֵר גֹּדֶל שְׂכָרָם וּמַעֲלָתָם בָּעוֹלָם הַבָּא.

כִּי סוֹף כָּל סוֹף זִכְרִי הֵיטֵב, הִנֵּה הֵן בָּנוֹת צְעִירוֹת, תַּחְדִּירִי בָּהֶן אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, צְנִיעוּת, קִיּוּם הַמִּצְוֹות: נְטִילַת יָדַיִם שַׁחֲרִית, אֲשֶׁר יָצַר, נְטִילַת יָדַיִם לָאֲכֹל וְכוּ׳, וּשְׁאָר מִצְוֹות, אַף שֶׁזֶּה נִרְאֶה דָּבָר פָּעוּט בְּיוֹתֵר, אַךְ זֶה יְלַוֶּה אוֹתָן כָּל הַחַיִּים, שִׁבְעִים שָׁנָה וְיוֹתֵר אֵלּוּ הַבָּנוֹת תִּחְיֶינָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְתָמִיד תְּבָרֵכְנָה הַבְּרָכוֹת, וְעוֹד הֵן תָּקְמְנָה בָּתִּים, וְתַמְשֵׁכְנָה אֶת הָאֱמוּנָה גַּם בִּילָדֵיהֶן, וְאַתְּ הִתְחַלְתְּ בָּזֶה, הֲרֵי אֵין יְכוֹלִים לְהַסְבִּיר גֹּדֶל שְׂכָרֵךְ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין מַעֲרִיכִים וְלֹא יַעֲרִיכוּ אֶת גֹּדֶל הַהַשְׁקָעָה שֶׁהַמְלַמְּדִים וְהַמּוֹרוֹת מַחְדִּירִים בַּבָּנִים וּבַבָּנוֹת. נִדְמֶה לַהוֹרִים שֶׁזֶּה טִבְעִי וְכָךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת, אַךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ הָאֱמֶת. וְלָכֵן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: ״וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים״ — אֵלּוּ מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ בִּמְאֹד מְאֹד, רְאִי לְהִתְחַזֵּק, וְתֹאמְרִי לַמְנַהֶלֶת, שֶׁעַד סוֹף הַזְּמַן תַּמְשִׁיכִי, וְאַחַר־כָּךְ תַּחְשְׁבִי.

וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָךְ כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְהַחְדִּיר בַּבָּנוֹת אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת, וּבִזְכוּת זֶה יְזַכֶּה אוֹתָךְ בְּעוֹד יְלָדִים. הִנֵּה הַבֵּן הַזֶּה שֶׁלָּךְ הוּא בֵּן נִסִּי, בֵּן שֶׁל נֵס, וּצְרִיכִים לְהוֹדוֹת עַל הַנֵּס הַזֶּה, וְלִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל הַבֵּן שֶׁחָנַן אֶתְכֶם. וַאֲנִי סָמוּךְ וּבָטוּחַ שֶׁיִּהְיוּ לָךְ עוֹד יְלָדִים. וּבִזְכוּת שֶׁתַּחְדִּירִי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּתוֹךְ הַיְלָדוֹת, תִּרְאִי עוֹד הַרְבֵּה דְּבָרִים יָפִים בַּחַיִּים.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מְרִירוּת.

אוֹדוֹת מַה שֶּׁעָבַר עָלַיִךְ וְכוּ׳, רְאֵה לַעֲשׂוֹת הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי יִמְחֹל לְךָ עַל הַכֹּל, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אָב הָרַחֲמָן. וְעַל־כֵּן הַרְגֵּל עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְכָל הַפָּחוֹת חָמֵשׁ דַּקּוֹת, אַף שֶׁזֶּה נִרְאֶה קַל מְאֹד, אַךְ זֹאת תֵּדַע, כִּי חָמֵשׁ דַּקּוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, וְעוֹשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם.

וּבְדֶרֶךְ כְּלָל לָמָּה אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא? כִּי הוּא אוֹמֵר: אֵין לִי כֹּחַ עַכְשָׁו לָלֶכֶת וּלְדַבֵּר שָׁעָה, שְׁעָתַיִם, שָׁלֹשׁ וְכוּ׳, אֵין זֶה בִּשְׁבִילִי. עַל־כֵּן זֹאת עֲשֵׂה, קַח שָׁעוֹן, וְתַנִּיחַ לִפְנֵי עֵינֶיךָ, וְחָמֵשׁ דַּקּוֹת תָּשִׂיחַ בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנְךָ, וְתִשְׁפֹּךְ כָּל אֲשֶׁר לוֹחֵץ עַל לִבְּךָ, וְאָז בְּקַלּוּת יִפְרְחוּ הֶחָמֵשׁ דַּקּוֹת, וּלְמַעְלָה זֶה עוֹשֶׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל מְאֹד. יֵשׁ מְצָוַת עֲשֵׂה שֶׁל וִדּוּי, כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, אִם הוּא מִתְוַדֶּה — אוֹמֵר הָרַמְבַּ״ם, שֶׁזֶּה עִקַּר הַתְּשׁוּבָה. וְכָל הַמַּרְבֶּה לְהִתְוַדּוֹת הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח. וְסֵפֶר הַחִנּוּךְ בְּפָרָשַׁת נָשֹׂא מַסְבִּיר — בָּזֶה שֶׁאָדָם מִתְוַדֶּה לְפָנָיו

יִתְבָּרַךְ, וְאוֹמֵר: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כָּזֹאת וְכָזֹאת עָשִׂיתִי״, וִיפָרֵט אֶת הַחֵטְא שֶׁלּוֹ: ״הִסְתַּכַּלְתִּי עַל דְּבָרִים מְגֻנִּים, עָשִׂיתִי מַעֲשִׂים רָעִים״, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְיֹאמַר זֹאת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ — זוֹ מִצְוַת עֲשֵׂה, וּבָזֶה הוּא מְגַלֶּה שֶׁמַּאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, הָעֲוונוֹת נִכְנָסִים בְּתוֹךְ עַצְמוֹתָיו, וְזֶה מַה שֶּׁנּוֹקֵם בּוֹ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לד, כב): ״תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה״, הָרָע מֵמִית אֶת הָרָשָׁע. אֲבָל אִם אָדָם מִתְוַדֶּה, הוּא מוֹצִיא אֶת כָּל הַצְּרוּפִים הָרָעִים מֵעַצְמוֹתָיו, וְזוֹכֶה לִהְיוֹת כְּלִי לָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

מָה אִתְּךָ?! קַח עַצְמְךָ בַּיָּדַיִם, וְתַתְחִיל לְהַחֲזִיר בִּנֵי הַנְּעוּרִים בִּתְשׁוּבָה. וּבִזְכוּת זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחֹל גַּם לְךָ, כִּי אֵין עוֹד תִּקּוּן כְּמוֹ לְהַחֲזִיר אֲחֵרִים בִּתְשׁוּבָה.

יֵשׁ לְךָ כֹּחַ הַדִּבּוּר וְהַשִּׂכְנוּעַ חָזָק מְאֹד, יֵשׁ לְךָ כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בִּלְתִּי מֻגְבָּלִים, בִּיכָלְתְּךָ לְהָשִׁיב בִּתְשׁוּבָה מֵאוֹת בַּחוּרִים, וַחֲבָל שֶׁלֹּא תַּעֲשֶׂה אֶת זֹאת. לָכֵן אֲבַקֶּשְׁךָ בִּמְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, וּלְקָרֵב אֶת הַנֹּעַר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתַחְדִּיר בָּהֶם אֱמוּנָה. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִימָן לג): עַל־יְדֵי אֱמוּנָה יִסְלַח לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עֲוונוֹתֶיךָ; וְאֵין זֶה קָשֶׁה כָּל־כָּךְ — אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא! הֲנֵה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֹּה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאָצְלֵנוּ, מִי נוֹשֵׂם בָּנוּ? הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא! מִי הוֹלֵךְ בָּנוּ? הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא! מִי מִתְנוֹעֵעַ בָּנוּ? הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְזֶה כָּל־כָּךְ פָּשׁוּט, לָכֵן תַּחְדִּיר אֶת זֹאת בַּבַּחוּרִים וּתְחַזֵּק אוֹתָם, וּבִזְכוּת זֶה יִמְחֹל לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא גַּם־כֵּן.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּתְעַלֶּה עֲלֵיהָ אַחַר עֲלֵיהָ. הָעִקָּר תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִם כָּל מְיֻדָּעֶיךָ דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְחַזֵּק אוֹתְךָ, שֶׁתַּמְשִׁיךְ הָלְאָה בִּפְעֻלּוֹתֶיךָ הַטּוֹבוֹת, וְתִזְכֶּה וּתְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ בְּעִנְיַן וְכוּ׳, כָּתוּב (תְּהִלִּים קו, טז): ״וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה

בַּמַּחֲנֶה, וּלְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ הֲוָיָ״ה״. וְהַפְּרוֹשׁ הוּא כָּךְ: קֹרַח וְכָל הַמָּאתַיִם חֲמִשִּׁים רַבָּנִים וְכָל הַלֵּיצָנִים שֶׁהָלְכוּ עִמּוֹ, לֹא הֵבִינוּ אֵיךְ יָכוֹל לִהְיוֹת שְׁנֵי הֲפָכִים: מֹשֶׁה — הִנֵּה הוּא בָּהָר דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בָּטֵל וּמְבֻטָּל לָאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְהִנֵּה הוּא צָרִיךְ לָרֶדֶת לַמַּחֲנֶה, לְהוֹרִיד עַצְמוֹ לַשּׁוּק, לִמְקוֹם הַיַּרְקָנִים וְהָרוֹכְלִים. לְאַהֲרֹן — הִנֵּה הוּא מִסְתּוֹבֵב בֵּין גְּבָרִים וּבֵין נָשִׁים, וְעוֹשֶׂה שָׁלוֹם, קְדוֹשׁ הֲוָיָ״ה — אֵיךְ הוּא יָכוֹל לִהְיוֹת קְדוֹשׁ ה׳?! דָּבָר זֶה לֹא הֵבִינוּ! וְזֶה פֵּרוּשׁ הַפָּסוּק: וַיִּקָּנְאוּ — הֵם קִנְּאוּ בְּמֹשֶׁה וּבְאַהֲרֹן, כִּי לְמֹשֶׁה — הִנֵּה אַתָּה מֹשֶׁה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהִנֵּה אַתָּה בַּמַּחֲנֶה, יוֹרֵד וּמְדַבֵּר עִם הֲמוֹן עָם, אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים וּפְחוּתִים וִירוּדִים. לְאַהֲרֹן — הִנֵּה אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת בֵּין בְּנֵי הַזּוּג, וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם־בַּיִת בֵּינֵיהֶם, וְלִשְׁמֹעַ אֶת כָּל הַסִּפּוּרִים הָאִישִׁיִּים שֶׁלָּהֶם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהִנֵּה קְדוֹשׁ הֲוָיָ״ה — הִנֵּה אַתָּה קָדוֹשׁ, וּבָטֵל בָּאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא. דָּבָר זֶה לֹא יָכְלוּ לְהָבִין — לֹא קֹרַח, לֹא עֲדָתוֹ, וְלֹא מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים רַבָּנִים, וְלֹא כָּל הַלֵּיצָנִים שֶׁהָלְכוּ עִמּוֹ.

כִּי זֶהוּ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, מְגַלֶּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ז׳), הִנֵּה הוּא עוֹלֶה עַד לַשָּׁמַיִם, עַיִן לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זוּלָתֶךָ יֵעָשֶׂה לִמְחַכֶּה לוֹ (יְשַׁעְיָה סד, ג), וְהִנֵּה הוּא צָרִיךְ לָרֶדֶת לְמַטָּה, לְכָל הַמְּקוֹמוֹת הַמְּטֻנָּפִים, וּמְקָרֵב יְהוּדִים פְּחוּתִים וִירוּדִים — זֹאת הֵם לֹא הֵבִינוּ.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְכוּ׳, כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת ד׳): דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר, כָּל הַמְּלָכִים יְשֵׁנִים עַד אַחַר זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ, וַאֲנִי יָדַי מְלֻכְלָכוֹת בְּדָם, בְּשָׁפִיר וּבְשִׁלְיָה, כְּדֵי לְטַהֵר אִשָּׁה לְבַעְלָהּ; וְהִנֵּה גַּם אֲנִי יָכוֹל לוֹמַר, אֲשֶׁר בַּעֲבוּר זֶה מְדַבְּרִים עָלַי, כִּי אֲנִי עוֹסֵק בָּזֶה כָּל הַיּוֹם וּלְרַבּוֹת הַלַּיְלָה, רַק לְקָרֵב בַּחוּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּלְהַצִּילָם מֵחֵטְא, וְכֵן לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם־בַּיִת בֵּין זוּגוֹת. וְתִרְאֶה אֵיזוֹ עֲלִילַת שָׁוְא וָרֶשַׁע מַעֲלִילִים עָלַי.

אֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאַתָּה לֹא תִּפָּחֵף לִהְיוֹת בֵּין עוֹשֵׂי עַוְלָה.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וּתְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ לְצַיֵּת אוֹתִי, וְלֹא תִּתְחָרֵט — לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בָּעוֹלָם הַבָּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

אֵינְךָ יוֹדֵעַ אֵיךְ אַתָּה מְחַזֵּק אוֹתִי בָּזֶה שֶׁאַתָּה מְצַלְצֵל אֵלַי, כִּי אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ גֹּדֶל הָאַהֲבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, הָיִיתָ רוֹקֵד מֵרֹב שִׂמְחָה. וּמַדּוּעַ גְּדוֹלָה אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ? כִּי אַתָּה עוֹסֵק בְּקֵרוּב רְחוֹקִים, וְאֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זֶה הַדָּבָר הֲכִי גָּדוֹל. אֵינְךָ יָכוֹל לְתָאֵר מַהִי מַעֲלַת קֵרוּב רְחוֹקִים?! תְּתָאֵר לְעַצְמְךָ, מֶלֶךְ אֹבֵד אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ, יֵשׁ לוֹ אַרְמוֹן מְפֹאָר, מֵאוֹת וְאַלְפֵי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, חַיָּלִים, עֲיָרוֹת, אֲנִיּוֹת, מְטוֹסִים, כֶּסֶף וְזָהָב וְיַהֲלוֹמִים, וְרַק בְּנוֹ יְחִידוֹ נֶעֱלָם לוֹ, אֲזַי כָּל חַיָּיו אֵינָם שָׁוִים כְּלָל. וְהִנֵּה בָּא אָדָם, וּמֵשִׁיב לוֹ בַּחֲזָרָה בְּנוֹ יְחִידוֹ. הַמֶּלֶךְ אֵין לוֹ כֶּסֶף לְשַׁלֵּם בְּעַד זֶה, אֵין מַסְפִּיק שָׂכָר לָתֵת לָאָדָם שֶׁהֶחֱזִיר לוֹ אֶת הַבֵּן. וּבְאֵין עֵרֶךְ כְּלָל אֵצֶל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אִם מַחֲזִירִים יְהוּדִי אֶחָד בִּתְשׁוּבָה, תֵּדַע לְךָ, שֶׁזֶּה גּוֹרֵם לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם יְחוּדִים גְּדוֹלִים מְאֹד. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְהָשִׁיב בִּתְשׁוּבָה רַבִּים מֵעָוֹן, בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנָּפְלוּ לִשְׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, שֶׁהָעֵרֶב־רַב נִתְקוּ אוֹתָם מֵחֵיקוֹ יִתְבָּרַךְ, עָלֶיךָ לִהְיוֹת שָׂמֵחַ בְּמְאֹד מְאֹד.

כְּמוֹ־כֵן זֹאת תֵּדַע לְךָ, אִם מְדַבְּרִים עִם יְלָדִים אֱמוּנָה — זֶה יִשָּׁאֵר לָהֶם. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בָּבָא בַּתְרָא ח:): וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים (דָּנִיֵּאל יב, ג) — אֵלּוּ מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן; לָמָּה הִשְׁווּ אֶת הַמְלַמְּדִים דַּיְקָא לְכוֹכָבִים? אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁכּוֹכָבִים אֵין

יְכוֹלִים לִסְפֹּר, כִּי יֵשׁ אֵין סְפֹר כּוֹכָבִים, בְּלִי בְּלְיוֹנִים, כָּךְ אִם אֶחָד מַחְדִּיר אֱמוּנָה בַּתַּלְמִיד, אֵין שִׁעוּר וָקֵץ לִשְׂכָרוֹ.

וְלָכֵן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַחְדִּיר אֱמוּנָה בְּתַלְמִידֶיךָ, וְכֵן תְּחַזֵּק אֶת בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתִרְאֶה לְחַתָּנָם. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּשָּׂא חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוֹאֶיךָ, וְתַמְשִׁיךְ הָלְאָה בִּשְׁעוּרֵי הַחִזּוּק שֶׁאַתָּה נוֹתֵן, וְתַצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

וְאוֹדוֹת שֶׁשָּׁאַלְתָּ וְכוּ׳, רְאֵה לָצֵאת בְּכָל יוֹם לַשָּׂדֶה, וְתִפֹּל עַל הָאָרֶץ וְתִבְכֶּה: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי פַּרְנָסָה, פַּרְנְסֵנִי״, וְתִרְאֶה אֶל מַה תַּגִּיעַ. פַּעַם בָּא אָדָם אֶל מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל וְאָמַר לוֹ: אֵין לִי פַּרְנָסָה, וְאֵינֶנִּי יָכוֹל לַעֲבֹד אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, כִּי חֹסֶר הַפַּרְנָסָה הוֹרֵס אוֹתִי, אֲנִי בְּדַחֲקוּת, עָלַי לְשַׁלֵּם שְׂכַר דִּירָה, וּמְזוֹנוֹת לִבְנֵי בֵּיתִי. עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל: אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתְּבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רַק עַל פַּרְנָסָה, כִּי זֶה אַתָּה מַרְגִּישׁ, זֶה כּוֹאֵב לְךָ. וְלָכֵן רְאֵה לְבַקֵּשׁ רַק עַל זֶה, וְאָז תִּרְאֶה אֶל מַה תַּגִּיעַ. וְלָכֵן גַּם לְךָ אֲנִי אוֹמֵר: תְּבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — ״תֵּן לִי שֶׂפַע פַּרְנָסָה״ וְכוּ׳, אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה זּוֹ תְּפִלָּה, חָמֵשׁ דַּקּוֹת וְלֹא יוֹתֵר, וְתַתְחִיל בְּדָבָר קָטָן, וּתְבַקֵּשׁ עָלָיו, וּלְבַסּוֹף תִּתְאָרֵךְ לְךָ הַהִתְבּוֹדְדוּת עוֹד וָעוֹד, וְלֹא תָּשִׂים לֵב כְּלָל, וּבָזֶה תַּרְעִישׁ אֶת כָּל הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם.

וּתְעוֹרֵר אֶת הַתַּלְמִידִים שֶׁיִּתְפַּלְלוּ גַּם בַּעֲבוּרִי, אֲנִי זָקוּק לְהַרְבֵּה רַחֲמֵי שָׁמַיִם, כִּי אֲנִי רוֹאֶה, שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם אֵינוֹ עוֹזֵב אוֹתִי, אַךְ אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן, וְיוֹדֵעַ מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּתְפִלָּה מְשַׁנָּה אֶת הַטֶּבַע, וְכַמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רנ): הַטֶּבַע מְחַיֵּב כָּךְ, וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנֶּה אֶת הַטֶּבַע. וְלָכֵן רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בָּזֶה.

וְעַל כֻּלָּם תִּתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנִי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁאֶהְיֶה שָׂמֵחַ וְאַרְגִּישׁ אוֹתְךָ״, אֵיזֶה נֹעַם הוּא זֶה לִדְבֹק בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתטז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מְרִירוּת.

מָה אֹמַר לְךָ! נָא וָנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, תֵּדַע לְךָ שֶׁהַתִּקּוּן שֶׁלְּךָ רַק לִהְיוֹת שָׂמֵחַ. מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל נָתַן לְאֶחָד תִּקּוּן, שֶׁכָּל יוֹם יִרְקֹד, וְהַהוּא קַיֵּם אֶת זֹאת. וְלָכֵן רְאֵה לִהְיוֹת רַק שָׂמֵחַ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל אַף אֶחָד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עֲזָרְךָ שֶׁהִתְקָרַבְתָּ אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, זוֹ זְכוּת כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה, שֶׁאֵינְךָ יָכוֹל לְתָאֵר כְּלָל. וַאֲנִי מְקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּסַּע לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

אַךְ זֹאת אֲבַקְשְׁךָ, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וְתִהְיֶה עַקְשָׁן בָּזֶה, וְזֶה יְטַהֵר אוֹתְךָ לְגַמְרֵי, זֶה יְנַקֶּה אוֹתְךָ לְגַמְרֵי.

גַּם רְאֵה לֵילֶךְ בְּכָל יוֹם לַמְקֻוֶּה, אֲשֶׁר יְזַכֶּךָּ אֶת נִשְׁמָתְךָ. וְכֵן תֹּאמַר בְּכָל יוֹם ״תִּקּוּן הַכְּלָלִי״, וּרְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ וְהַרְבֵּה הֲלָכָה, וְאָז תִּרְאֶה שֶׁתִּהְיֶה אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי.

וְעַל כֻּלָּם — 'תִּגְנֹב' הִתְבּוֹדְדוּת בְּכָל יוֹם, חָמֵשׁ דַּקּוֹת לְדַבֵּר עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתִרְאֶה אֵיךְ זֶה יַעֲשֶׂה מַהְפֵּכָה רוּחָנִית בְּנִשְׁמָתְךָ.

וְאוֹדוֹת שֶׁשָּׁאַלְתָּ וְכוּ', הֲלֹא מִצְוַת כִּבּוּד אָב וָאֵם הִיא חֲמוּרָה שֶׁבַּחֲמוּרוֹת (יְרוּשַׁלְמִי פֵּאָה, דַּף ג:), וְעַל־כֵּן רְאֵה לְקַיְּמָהּ בִּקְפִידָה, וּמִפַּעַם לְפַעַם לְצַלְצֵל לְהוֹרֶיךָ וְלִשְׁאֹל בִּשְׁלוֹמָם, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ לָזֶה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּמְאֹד מְאֹד. אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַהֲפָצָה, אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מָה אַתָּה פּוֹעֵל בַּשָּׁמַיִם, בָּזֶה שֶׁאַתָּה מְקָרֵב יְהוּדִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הָיִיתָ מֵפִיץ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז. וְלָכֵן עָלֶיךָ לִהְיוֹת חָזָק בְּמְאֹד מְאֹד בְּדָבָר זֶה — לְהָפִיץ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבִּזְכוּת זֶה שֶׁאַתָּה מְקָרֵב יְהוּדִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, תִּרְאֶה אֵילוּ נִסִּים יַעֲשֶׂה עִמְּךָ.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּשָּׁבֵר כְּלָל וּכְלָל, כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְהָפִיץ, סוֹפֵג לְעִתִּים עֶלְבּוֹנוֹת וּבְזָיוֹנוֹת, וְלָכֵן עֲשֵׂה כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים שֶׁבָּעוֹלָם לְהַחֲזִיק מַעֲמָד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר. וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁעוֹד תִּרְאֶה הַרְבֵּה דְּבָרִים יָפִים בְּחַיֶּיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם.

אֵינְכֶם יוֹדְעִים אֵיךְ אַתֶּם מְחַיִּים אוֹתִי, וּמְחַיִּים אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל — בָּזֶה שֶׁאַתֶּם מְפִיצִים, כִּי אַתֶּם מַצִּילִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ. בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים, עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁעוֹבֵר מִכָּל עֵבֶר וָעֵבֶר, וְאֵין אִישׁ קוֹלֵט זֹאת; מִצַּד אֶחָד — הַיֵּצֶר הָרָע בּוֹעֵר בָּהֶם, מִצַּד שֵׁנִי — הֵם נִמְצָאִים בְּמָקוֹם סַכָּנָה, שֶׁיְּכוֹלִים

לְהַהֲרֵג בְּכָל פַּעַם, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם. וּבַעֲבוּר זֶה הֵם בְּצַעַר גָּדוֹל מְאֹד, וְאֵינָם יְכוֹלִים לָשִׁית עֵצוֹת לְנַפְשָׁם. וּבָזֶה שֶׁאַתֶּם מְחַזְּקִים אוֹתָם וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה, אַתֶּם מְקָרְבִים יְהוּדִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וּבָזֶה רָאוּי לָכֶם לִשְׂמֹחַ בִּמְאֹד מְאֹד.

עֲלֵיכֶם נָפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם, וְאָסוּר לְהִסְתַּכֵּל עַכְשָׁו עַל שׁוּם חֶשְׁבּוֹנוֹת פְּרָטִיִּים, כִּי עוֹמֶדֶת גְּזֵרָה גְּדוֹלָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְאִי אֶפְשָׁר לְבַטְּלָהּ, אֶלָּא בְּאֹפֶן שֶׁנִּזְכֶּה לְקָרֵב אֶת עַם יִשְׂרָאֵל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְגַלּוֹת לָהֶם אֶת בּוֹרְאָם וְיוֹצְרָם, וְזֶה יְבַטֵּל אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וּמָרוֹת, כִּי עַל־יְדֵי גִּלּוּי אֱלוֹקוּת — נִתְבַּטֵּל כָּל הָרָע. וֶהֱיוֹת שֶׁאַתֶּם גָּרִים בְּמָקוֹם רָחוֹק סָמוּךְ לַגְּבוּל, עֲלֵיכֶם לִמְסֹר נַפְשְׁכֶם רַק לְהָפִיץ וּלְגַלּוֹת אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְלֹא תִּהְיֶינָה מְרִיבוֹת, וְנִהְיֶה כֻּלָּנוּ מְחֻבָּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזֶּה הַיְסוֹד.

וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְתֹאמַר לְאִשְׁתְּךָ שֶׁלֹּא תִּדְאַג כְּלָל, הַכֹּל יַעֲבֹר בְּנֶקֶל, וְתֵלֵד בְּשָׂעָה טוֹבָה וּמֻצְלַחַת.

רַק חִזְקוּ וְאִמְצוּ וְטוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

וּבְעִנְיַן שֶׁשָּׁאַלְתָּ וְכוּ׳, הֲלֹא כְּשֶׁיֵּשׁ שְׂרָפָה וּבוֹעֶרֶת אֵשׁ, אֵין מִסְתַּכְּלִים מִי הַמְנַהֵל, מִי הַסְּגָן, מִי בַּעַל־הַבַּיִת, מִי שָׂכִיר אוֹ פּוֹעֵל פָּשׁוּט, אֶלָּא כֻּלָּם רָצִים וּמְנַסִּים לְהַצִּיל כְּכָל שֶׁיְּכוֹלִים, וְהִנֵּה בּוֹעֶרֶת עַכְשָׁו אֵשׁ, אָז הָעִקָּר לָקַחַת וּלְהָפִיץ לָקַחַת וּלְהָפִיץ מַה שֶּׁיּוֹתֵר, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה כְּבָר לְאוֹר הַגְּאֻלָּה.

הַנַּ״ל.

ט׳ תתיט.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם הַמָּלֵא צַעַר וּמְרִירוּת.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ בֵּן אוֹ בַּת לֹא בְּרִיאִים בַּבַּיִת, מִזֶּה נַעֲשׂוֹת כָּל הַמְּרִיבוֹת, הַבַּעַל מַשְׁלִיךְ הָאַשְׁמָה עַל הָאִשָּׁה, וְהָאִשָּׁה מַשְׁלִיכָה הָאַשְׁמָה עַל הַבַּעַל, וּבֶאֱמֶת שְׁנֵיהֶם אֵינָם אַשֵּׁמִים. יֶשְׁנָם שְׁלֹשָׁה שֻׁתָּפִים בָּאָדָם: אַבָּא וְאִמָּא וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא (נִדָּה לא.). וְלָכֵן בְּשׂוּם פָּנִים וָאֹפֶן אָסוּר לָכֶם לְהִתְגָּרֵשׁ, הֵן אַתֶּם זוּג מִן הַשָּׁמַיִם, וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה בִּמְאֹד מְאֹד. זֶה שֶׁאֵרַע לָכֶם אָסוֹן, תֵּדְעוּ לָכֶם שֶׁזֶּהוּ תִּקּוּן מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵינֶנּוּ יוֹדְעִים מַה וּמִי וְאֵימַת, אוּלַי זוֹ אֵיזוֹ נְשָׁמָה שֶׁהִגִּיעָה בְּגִלְגּוּל, וּצְרִיכָה לַעֲבֹר אֶת הַשָּׁלָב הַזֶּה לְמֶשֶׁךְ זְמַן, וּלְהַגִּיעַ לְתִקּוּנָהּ, וְאַחַר־כָּךְ לַחֲזֹר לְבוֹרְאָ עוֹלָם, וְאָסוּר לָכֶם לְהַאֲשִׁים אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, שְׁנֵיכֶם אֵינְכֶם אַשֵּׁמִים בְּדָבָר.

מְסֻפָּר עַל הַ׳חָזוֹן־אִישׁ׳, זֵכֶר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לִבְרָכָה, כְּשֶׁנִּכְנְסוּ אֶלָּיו הוֹרִים, שֶׁהָיָה לָהֶם יֶלֶד חוֹלֶה בְּמַחֲלָה מְסֻכֶּנֶת, הָיָה קָם לִפְנֵיהֶם. כִּי הוּא הֵבִין מַהוּ סֵבֶל שֶׁל הוֹרִים. וְלָכֵן תִּתְלוּ אֶת זֹאת בַּשֻּׁתָּף הַשְּׁלִישִׁי — זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וּבְוַדַּאי יֵשׁ כָּאן אֵיזֶה עִנְיָן שֶׁל תִּקּוּן. וְלָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה שֶׁתִּתְגָּרְשׁוּ כְּלָל וּכְלָל, יֵשׁ לְךָ אִשָּׁה מַשְׁכֶּלֶת, אִשָּׁה מֻצְלַחַת, אִשָּׁה הַמּוּכָנָה לַעֲזֹר לְךָ בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם, וְלָמָּה תִּגָּרְשֶׁנָּה?!

רְאוּ לְהַשְׁלִים בֵּינֵיכֶם, וְתִהְיוּ וַתְּרָנִיִּים זֶה לָזֶה, וְהִתְרַחֲקוּ מִמַּחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת, אֲשֶׁר זוֹ עֲצַת הַסָּמ״ךְ־מ״ם הָרוֹצָה לְשַׁבֵּר אֶת בֵּיתְכֶם, וְהַשָּׁלוֹם־בַּיִת יָשׁוּב וְיִשְׂרֹר בְּמְעוֹנְכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחֹל לָכֶם עַל כָּל הַקְּלָלוֹת וְהָעֶלְבּוֹנוֹת וְהַבְּזָיוֹנוֹת שֶׁבִּזִּיתֶם זֶה אֶת זֶה, וְיִהְיֶה לָכֶם אַךְ טוֹב בְּחַיֵּיכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בִּכְלָלִיּוּת וּבִפְרָטִיּוּת, עִם כָּל זֹאת בְּוַדַּאי קִבַּלְתָּ כְּבָר מִמֶּנִּי הֲמוֹן מִכְתָּבִים, וְשָׁמַעְתָּ הַרְבֵּה שִׂיחוֹת יְקָרוֹת, וְהַכֹּל עַל קֹטֶב אֶחָד, שֶׁאָסוּר לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה. עָלֶיךָ לִרְאוֹת שֶׁהַדִּבּוּרִים לֹא יִתְיַשְּׁנוּ אֶצְלְךָ, כִּי זוֹ מַעֲלַת הַהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּשֶׁאֵין הַדִּבּוּרִים מִתְיַשְּׁנִים אֶצְלוֹ, רַק בְּכָל פַּעַם הֵם חֲדָשִׁים.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי כָּל אֵלּוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁלֹּא הִטְעוּ אֶת עַצְמָם כְּלָל, רַק חִדְּשׁוּ אֶת עַצְמָם בְּכָל יוֹם בַּמֶּה שֶּׁעָבַר עֲלֵיהֶם, הֵם דַּיְקָא זָכוּ לְהַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת. וְעַל־כֵּן אַף שֶׁכְּבָר שָׁמַעְתָּ אֶת כָּל הַדִּבּוּרִים הָאֵלּוּ, רְאֵה שֶׁלֹּא יִתְיַשְּׁנוּ אֶצְלְךָ, רַק יִהְיוּ חֲדָשִׁים לְגַמְרֵי, וְאָז דַּיְקָא תַּצְלִיחַ. כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר — מְרִירוּת דִּמְרִירוּת עַד אֵין סוֹף, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד.

רְאֵה לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וְתַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָיָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ. הֵן אֱמֶת שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר — מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁבְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ אַתָּה אָדָם הַשָּׁלֵם, וַאֲפִלּוּ כְּדֵי לְהִנָּצֵל פַּעַם אַחַת מֵעֲבֵרָה, כְּבָר הָיָה כְּדַאי לְהִתְחַתֵּן.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! מִי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָיָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תָּמִיד, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְרַחֵב לוֹ לִבּוֹ, וְזוֹכֶה לְהַצְלִיחַ בְּדַרְכּוֹ.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה אַתָּה מִצְדְּךָ לִהְיוֹת בְּשָׁלוֹם עִם אִשְׁתְּךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת הַשִּׁדּוּךְ, לְדַעְתִּי, רְאֵה לְגָמְרוֹ בְּכִי טוֹב, וְאַל תְּדַקְדֵּק כְּלָל בְּעִנְיַן הַשֵּׁמוֹת, וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְהוֹסִיף שֵׁם כְּלָל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמֹר אוֹתְךָ מִכָּל רָע.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכֵּי לִרְווֹת רֹב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצַיִךְ, וְתִתְבָּרְכִי בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם. וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת רְאִי לְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה, כִּי אָז הַתְּפִלּוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת, מְאֹד רְצוּיוֹת וּמְקֻבָּלוֹת בַּשָּׁמַיִם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ — תַּשְׂכִּילוּ וְתַצְלִיחוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְיךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וּמַכְנִיסָה בּוֹ יִשּׁוּב הַדַּעַת, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם יִשּׁוּב הַדַּעַת, אֲזַי הַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ כְּבָר בְּאֹפֶן אַחֵר.

הַרְחֵק מִמְּךָ אֶת כָּל הַדְּאָגוֹת וּלְבַל תִּדְאַג כְּלָל, כִּי הַדְּאָגוֹת מְכַלּוֹת אֶת הָאָדָם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ דּוֹאֵג, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בַּהֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִי שֶׁעוֹסֵק בַּהֲפָצָתָם, בְּוַדַּאי יִמְחֹל לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עֲוֹונוֹתָיו, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד יָקָר וְחָשׁוּב מִי שֶׁמְּקָרֵב אֲחֵרִים בִּתְשׁוּבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסַף נִכְסַפְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב וְלֹא זָכִיתִי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאֵין זוֹ עֵצָה כְּלָל לִפֹּל כָּל־כָּךְ בְּדַעְתּוֹ. הֵן אֱמֶת שֶׁעָבַר עָלֶיךָ מַשְׁבֵּר כָּזֶה, עִם כָּל זֹאת כְּבָר לִמֵּד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֵיךְ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲמֹד עַל עָמְדוֹ, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וּבִפְרָטִיּוּת אַתָּה, שֶׁכְּבָר זָכִיתָ לִהְיוֹת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, רָאוּי לְךָ לִשְׁמֹחַ בָּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי זוֹ זְכוּת נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יְסֻפַּר.

רְאֵה לַעֲבֹד עַכְשָׁו עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, לִהְיוֹת שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב. הֵן אֱמֶת שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה הַדָּבָר הֲכִי קָשֶׁה לָאָדָם לְהַגִּיעַ אֵלָיו, כִּי אָדָם מֵרֹב צָרוֹתָיו וּבִלְבּוּלָיו, קָשֶׁה לוֹ מְאֹד לִשְׂמֹחַ, עִם כָּל זֶה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה פּוֹרֶצֶת גָּדֵר, וּמְקָרֶבֶת אוֹתוֹ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאַל תִּתְבַּיֵּשׁ כְּלָל, כִּי אַתָּה חָקוּק בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, יַעְזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתִזְכֶּה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְהַפִּיל אוֹתְךָ וְלִשְׁבֹּר אוֹתְךָ.

וּמַה מְּאֹד גָּדְלָה שִׂמְחָתִי בָּזֶה שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם עַל־פִּי סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ עוֹד טוֹב מִזֶּה. וּמִי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִלְמֹד בְּדֶרֶךְ זוֹ, אַזַי עוֹלָמוֹ יִרְאֶה בְּחַיָּיו.

גַּם אֲנִי שָׂמֵחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁלָּקַחְתָּ עַל עַצְמְךָ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים רַמְבַּ״ם כְּפִי שֶׁיֵּשׁ עַכְשָׁיו הִתְעוֹרְרוּת עַל זֶה, אַשְׁרֶיךָ וְאַשְׁרֵי חֶלְקְךָ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלְךָ. חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּתְעוֹרְרוּ עוֹד חֲכָמִים וְצַדִּיקִים לְעוֹרֵר אֶת תַּלְמִידֵיהֶם וַאֲנָשֵׁיהֶם לְשִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, אֲשֶׁר זֶה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּסֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁלּוֹ, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִמּוּד רַמְבַּ״ם כְּבָר סִיְּמוּ תַּלְמִידֵינוּ אֶת כָּל סִפְרֵי ״הַיָּד הַחֲזָקָה״, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, וְעוֹרֵךְ לְעַצְמוֹ בְּכָל יוֹם כַּמָּה וְכַמָּה לִמּוּדִים, כִּי הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ אָמַר (אָבוֹת ו, י): אֵין מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב, אֶלָּא תּוֹרָה וּמִצְוֹות וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּלְבָד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ. אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵינוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ כָּל־כָּךְ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל גְּדֶל הַחֶסֶד הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא הַזֶּה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת לִבּוֹ וְדַעְתּוֹ שֶׁל הָאָדָם, וּמְקָרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. כִּי אִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַשִּׂמְחָה, הָיוּ תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים.

הָעִקָּר רְאֵה שֶׁהָעֲצוֹת לֹא יִתְיַשְּׁנוּ בְּעֵינֶיךָ, רַק בְּכָל יוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים. וְזֶה עִקַּר מַעֲלַת הַהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּשֶׁהוּא מְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכז.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֹל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַתְמִיד בְּ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן״ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר סֵפֶר זֶה כָּלוּל מִכָּל הַטּוֹב, וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר מִי שֶׁלּוֹמֵד בְּסֵפֶר זֶה, כְּבָר אֵינוֹ צָרִיךְ שׁוּם סֵפֶר מוּסָר אַחֵר, כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה כָּלוּל מִכָּל סִפְרֵי מוּסָר.

הָעִקָּר רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדִּבּוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ מְזַכֵּךְ לוֹ אֶת מֹחוֹ, וְזוֹכֶה לִישׁוּב הַדַּעַת נִפְלָא. וּכְבָר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַן, סִימָן רכח), שֶׁמִּי שֶׁמְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא כְּמִי שֶׁקָּם מִשֵּׁנָה טוֹבָה, כִּי הַהִתְבּוֹדְדוּת מַכְנֶסֶת יִשּׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי בָּאָדָם.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בִּלְמוּד הַשִּׁעוּרִים כְּסִדְרָן, שִׁעוּרִים קְבוּעִים שֶׁלָּקַחְתָּ עַל עַצְמְךָ, כִּי אֵין לְךָ טוֹב מִתּוֹרָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י״ב אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶתְמוֹל שָׁלַחְתִּי לְךָ עַל־יְדֵי ... אֶת "תּוֹךְ הַנַּחַל" שֶׁהֶעְתִּיקוּ הַתַּלְמִידִים, וַאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתְּקַבְּלֶנּוּ, גַּם נִגְמְרוּ עַכְשָׁו שְׁמוֹנָה חֲלָקִים מִסִּפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", וְהֵם חֶלְקֵי: סב, סג, סד, סה, סו, סז, סח, סט (מַהֲדוּרָה יְשָׁנָה), וּלְצַעֲרִי הָרַב, אֲנִי רוֹאֶה שֶׁלֹּא מֻגָּה כָּרָאוּי, וְאַף שֶׁכַּמָּה תַּלְמִידִים עָבְרוּ עַל זֶה, עִם כָּל זֹאת נִשְׁאֲרוּ הַרְבֵּה טָעֻיּוֹת, וּמַה גַּם בַּחֲלָקִים שֶׁכְּבָר נִדְפְּסוּ עַד עַכְשָׁו יֵשׁ הַרְבֵּה טָעֻיּוֹת, וַחֲבָל מְאֹד עַל זֶה.

נָא וְנָא רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאַל תִּהְיֶה שָׁבוּר כְּלָל, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לִהְיוֹת כָּל־כָּךְ שָׁבוּר, וּלְהַנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ לִפֹּל, אַדְרַבָּה, זֶה עִקַּר גְּדֻלַּת הָאָדָם — כְּשֶׁזּוֹכֶה לַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַיְרִידוֹת לַעֲלִיּוֹת גְּדוֹלוֹת. וּבִפְרָטִיּוּת אַתָּה, שֶׁזָּכִיתָ כְּבָר כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה, אֲשֶׁר שׂוּם בְּרִיָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עֲדַיִן לֹא זָכְתָה, אֵין רָאוּי לְךָ לִפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל, זֶה עִקַּר הַנִּסָּיוֹן שֶׁלְּךָ, וּמִי יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ?!

תַּאֲמִין לִי, שֶׁעוֹד יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וּתְסַפֵּר הַכֹּל בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה חִכִּיתִי וְצִפִּיתִי לִרְאוֹת כְּתַב יָדְךָ. עָלַי לְהוֹדִיעַ לְךָ, כִּי כָּל מִכְתָּב שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל, אֲנִי בְּעַצְמִי פּוֹתֵחַ אוֹתוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ, וְכֵן לְמִי שֶׁצְּרִיכִים לַעֲנוֹת, אֲנִי עוֹנֶה בְּעַצְמִי, וְלָכֵן כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב שֶׁאַתָּה שׁוֹלֵחַ לִי, מַגִּיעַ רַק לְיָדִי, וְאֵין לְזָר חֵלֶק בָּזֶה.

רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בַּאֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תְּצַיֵּר בְּדַעְתְּךָ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מְסַבֵּב אוֹתְךָ, וְאַתָּה עוֹמֵד בָּאֶמְצַע, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה לְזַכֵּךְ אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי. כִּי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה מְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת.

וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים, לֹא תַּעֲשׂוּ אֶלָּא מֵאַהֲבָה (סִפְרֵי פָּרָשַׁת עֵקֶב); הַיְנוּ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לָלֶכֶת בְּמִדַּת הָאַהֲבָה, לֶאֱהֹב אֶת עַצְמוֹ וְלֶאֱהֹב אֶת זוּלָתוֹ, לֶאֱהֹב אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלֶאֱהֹב אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְווֹת, וְלֶאֱהֹב אֶת כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי מִסְטָרָא דְּאַהֲבָה מֹחָא חִיוָרָא כְּכַסְפָּא (תִּקּוּנֵי־זֹהַר קכט.), הַיְנוּ כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ תָּמִיד בְּדֶרֶךְ אַהֲבָה, זוֹכֶה לְמֹחִין בְּרוּרִים כְּמוֹ כֶּסֶף הַמְזֻכָּךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגוֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסַף נִכְסַפְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, זָכִיתִי לִשְׁמֹעַ, וּמִי יִתֵּן, שֶׁאֶזְכֶּה לִרְאוֹת כְּתִיבַת יָדְךָ מִדֵּי פַּעַם בְּפַעַם, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

מַה מְּאֹד גָּדְלָה שִׂמְחָתִי, בָּזֶה שֶׁאַתֶּם זוֹכִים לִלְמֹד בְּצַוְותָא סִפְרֵי

רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֲלֵיהֶם, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאֲתֶם זוֹכִים לְהוֹסִיף חֲבֵרִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְהִתְקָרֵב לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְגַם לְקָרֵב אֲחֵרִים.

נָא וְנָא לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, וּבָזֶה תְּקַדְּשׁוּ אֶת שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְקָרְבוּ אֲחֵרִים.

כְּשֶׁאָדָם מַכְנִיס בְּעַצְמוֹ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז נִפְתָּח פִּיו לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, תְּלוּיִים כְּפִי מִדַּת הָאֱמוּנָה שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה, שֶׁמִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה, וְיוֹדֵעַ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, אָז תָּמִיד מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם זְמַן לִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁאֵין לְךָ בֵּן חוֹרִין מִמִּי שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה.

אוֹדוֹת אִשְׁתְּךָ וְכוּ׳, רְאֵה לִהְיוֹת סַבְלָן גָּדוֹל, וְאָז הַכֹּל יָבוֹא עַל נָכוֹן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי זְכוּתְךָ גְּדוֹלָה מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁזּוֹכֶה לְקָרֵב רְחוֹקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. כַּמּוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (נָשֹׂא קכח.): זַכָּאָה מָאן דְּאָחִיד בִּידוֹהִי דְּחַיָּבָא.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר בְּדַעְתְּךָ אֶת גֹּדֶל זְכוּתְךָ שֶׁזָּכִיתָ

בִּזְכוּת הָרַבִּים, כִּי אַף פַּעַם לֹא הָיָה נִדְפַּס אֲפִלּוּ קוּנְטְרֵס אֶחָד, אִם לֹא הָיִיתָ מַדְפִּיסָם.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה בְּקָרוֹב מְכוֹנַת הַדְּפָסָה, וְנִזְכֶּה לְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּצוּרָה יָפָה מְאֹד.

רְאֵה לְכָתֹב לִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ לִשְׁמֹעַ בְּשׂוֹרָה מְשַׂמַּחַת מִכֶּם, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וְתַצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם, וְתִהְיֶה הוֹלָדָה בְּנָקֵל, וְתִזְכּוּ לִמְצֹא דִּירָה טוֹבָה וּרְחָבָה בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם.

נָא וְנָא רְאוּ לִהְיוֹת בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וּלְשַׂמֵּחַ אִישׁ אֶת אָחִיו, כִּי בְּבֵית שֶׁיֵּשׁ שִׂמְחָה וְאַהֲבָה, שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה, אֲשֶׁר קָשֶׁה לָךְ לִמְצֹא זִוּוּגֵךְ.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לִפֹּל כָּל־כָּךְ בְּדַעְתּוֹ.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת דַּעַת הָאָדָם, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם יוֹתֵר שָׂמֵחַ — יוֹתֵר מַצְלִיחַ.

נָא וְנָא לֹא לִבְרֹר הַרְבֵּה, רַק הַשִּׁדּוּךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁיַּצִּיעוּ לָךְ תְּקַבְּלִי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ וּלְכָל הַמִּשְׁפָּחָה לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגְכֶם, וּלְהוֹשִׁיעַ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ, יַעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְהוֹשִׁיעַ בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה.

לְדַעְתִּי, הָיָה רָאוּי לָךְ לָתֵת יוֹתֵר תְּשׁוּמֶת־לֵב לְבַעְלֵךְ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְכַבְּדוֹ וּלְיַקְּרוֹ, כִּי כַּאֲשֶׁר מוֹצֵא הַבַּעַל אַהֲבָה בַּבַּיִת וּבִפְרָט תְּשׁוּמֶת־לֵב וַהֲבָנָה, אֲזַי לֹא יִבְרַח מֵהַבַּיִת. וְאִם תַּעֲשִׂי כֵּן, אָז יַתְחִיל לְהִשָּׁאֵר בַּבַּיִת, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבָּת, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ. גַּם רְאִי לְהַדְלִיק ד׳ גֵּרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ וּלְהוֹסִיף ב׳ גֵּרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְהִתְפַּלֵּל אָז לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבַּעְלֵךְ יִרְצֶה לְהִשָּׁאֵר בַּבַּיִת, וְיֹאהַב אוֹתָךְ וְאֶת הַיְלָדִים, כִּי הַתְּפִלּוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז, מְאֹד מְקֻבָּלוֹת בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ שֶׁקָּנִיתָ וְכוּ׳, וְזֶה יִהְיֶה לְךָ כְּלִי לְפַרְנָסָה. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזוֹר לְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע גָּדוֹל, וְתוּכַל לְשַׁמֵּשׁ תָּמִיד אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל וְאֶת תַּלְמִידָיו שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם. הָעִקָּר רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בֶּאֱמִירַת חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר הוּא סְגֻלָּה גְּדוֹלָה לְהָרֵג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע.

גַּם הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלֶה עַל רוּחֲךָ, אֶלָּא לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ. וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: ״כָּל הַמְדַבֵּר מַה שֶּׁלִּבּוֹ חָפֵץ, יִשְׁמַע לְבַסּוֹף מַה שֶּׁאֵינוֹ חָפֵץ״.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִהְיוֹת אַחַר חַג הַשָּׁבוּעוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְלִשְׁבוֹת שָׁם בְּלִי נֶדֶר שִׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהִתְאַכְסֵן בְּבֵיתְךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָבִיא בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְאִשְׁתְּךָ תִּחְיֶה תַּעֲבֹר הַכֹּל בְּשָׁלוֹם, וְתֵלֵד בְּנָקֵל בְּלִי שׁוּם קְשִׁי כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִהְיֶה בָּרִיא וְשָׁלֵם, וּכְבָר לֹא תֵּדַע מִשּׁוּם צָרָה כְּלָל.

רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיכִים רוּחַ חַיִּים לָאָדָם.

גַּם רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה, כִּי לִפְעָמִים בִּשְׁבִיל מְזוּזָה פְּסוּלָה, אוֹ כְּשֶׁחֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה בַּבַּיִת — הָאָדָם סוֹבֵל.

אֲנִי מִתְפַּלֵּל לִבְרִיאוּת גּוּפְךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, וִירַחֵם עָלֶיךָ וְיוֹשִׁיעַ אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וּבִפְרָטִיּוּת בְּעִנְיָן שֶׁקָּשֶׁה וְכָבֵד לְךָ לִמְצֹא אֶת זִוּוּגְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר ! אֵין עוֹד צַעַר גָּדוֹל כְּצַעֲרוֹ שֶׁל בָּחוּר, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, כִּי בְּוַדַּאי בֹּא יָבֹא יוֹם יְשׁוּעָתְךָ, וְאַל תִּתְיָאֵשׁ כְּלָל.

הַיּוֹם הוּא פֶּסַח שֵׁנִי, שֶׁבּוֹ נִתְעוֹרֶרֶת הָאָרַת הָרְחוֹקִים, שֶׁבָּאִים בְּטַעֲנָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאוֹמְרִים: לָמָּה נִגָּרַע (בַּמִּדְבָּר ט, ז), וְהַקָּדוֹשׁ־

בָּרוּךְ־הוּא עוֹנֶה לָהֶם, וְעוֹזֵר לָהֶם עִם פֶּסַח שֵׁנִי, שֶׁיִּזְכּוּ לִישׁוּעָה חֲדָשָׁה. כֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא גַּם־כֵּן עִם יְשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ.

הָעִקָּר רְאֵה לֹא לִבְרֹר הַרְבֵּה, רַק הַשִּׁדּוּךְ הָרִאשׁוֹן תִּקַּח תֵּכֶף וּמִיָּד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, וְיוֹשִׁיעַ לְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה אֶרְשֹׁם לְךָ כְּתֹבֶת שֶׁל אֵיזוֹ הַצָּעַת שִׁדּוּךְ, וְאִם מֵהַשֵּׁם יָצָא הַדָּבָר, לֹא נוֹכַל לְדַבֵּר מִטּוֹב וְעַד רַע.

ט׳ תתלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי בְּצֵרוּף הַמָּעוֹת, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא עִקַּר הָאָדָם, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם שָׂמֵחַ יוֹתֵר — נִתְרַחֵב לִבּוֹ וְדַעְתּוֹ, וְיֵשׁ לוֹ סַבְלָנוּת.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁאַתָּה שׁוֹקֵד עַל דַּלְתֵי הַתּוֹרָה. יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי רַק זֶה יִשָּׁאֵר לְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שַׁבָּת עז:): כָּל מַה

שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעוֹלָמוֹ, לֹא בָּרָא דָּבָר אֶחָד לְבַטָּלָה, כִּי בְּכָל פְּרָט וּפְרָט אֲשֶׁר קוֹרֶה בְּזֶה הָעוֹלָם וּמַה שֶּׁנִּבְרָא בְּזֶה הָעוֹלָם, הַכֹּל הוּא בִּשְׁבִיל הָאָדָם — לְקָרְבוֹ וּלְיַחֲדוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם אֶת לִבּוֹ וְאֶת דַּעְתּוֹ וְאֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ וְאֶת כִּסּוּפָיו אֶל פְּנִימִיּוּת הַדָּבָר, וּלְהַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁבָּרָא דָּבָר זֶה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאִשְׁתְּךָ וְלִילָדֶיךָ, וּבְפָרְטִיּוּת לְבִתְּךָ ... תְּחִיֶּה.

רְאֵה לַעֲזֹר לְהַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... בַּהַדְפָּסָה, וּבִזְכוּת זֶה יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה בְּכָל הָעִנְיָנִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר (פֶּסַח שֵׁנִי) ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיֶּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁכְּבָר תִּזְכֵּי לְהִוָּשַׁע בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה, וְלִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֶךָ מִן הַשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא אַל תִּתְיָאַשִׁי, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאָסוּר לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל, אַף שֶׁנִּדְמֶה לָךְ כְּאִלּוּ אָבַד מָנוֹס וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אֵין זוֹ עֵצָה לִהְיוֹת כָּל־כָּךְ שְׁבוּרָה, עַד שֶׁתִּכְתְּבִי — ״טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי״, וְלַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל הִתְאַבְּדוּת, חַס וְשָׁלוֹם. עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גָּדוֹל מְאֹד, וּבְוַדַּאי עוֹד תִּרְאִי נִפְלָאוֹת רַבּוֹת בְּחַיַּיִךְ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׁמֹחַ מְאֹד, וְהַשִּׂמְחָה תַּעֲזֹר לָךְ לְהִוָּשַׁע בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, שֶׁחָזַרְתָּ אֶל לִמּוּדְךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבִּזְמַן הַקַּיִץ הַזֶּה תִּזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת בַּתּוֹרָה וּבְיִרְאַת שָׁמַיִם.

אַשְׁרֶיךָ מַה טּוֹב חֶלְקֶךָ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֶךָ, שֶׁתִּבְלֶה אֶת חָדְשֵׁי הַקַּיִץ חוּץ לַיִּשּׁוּב, וְלֹא תִּצְטָרֵךְ לִהְיוֹת בָּעִיר.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ בְּעִנְיַן לִמּוּד סִפְרֵי קַבָּלָה וְכוּ׳, לְדַעְתִּי חַכֶּה עוֹד קְצָת, רַק רְאֵה לְהַרְבּוֹת בְּלִמּוּד פּוֹסְקִים, כִּי כֵן צִוָּה רַבֵּנוּ זַ״ל אֶת מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל קֹדֶם שֶׁהִתְחִיל לִלְמֹד קַבָּלָה, שֶׁיִּרְבֶּה בְּלִמּוּד הַפּוֹסְקִים.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּלְמַד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי הַקְצוּרִים, הַיְנוּ א. קִצּוּר שֻׁלְחָן עָרוּךְ. ב. חַיֵּי אָדָם. ג. שֻׁלְחָן עָרוּךְ הָרַב. וְלַחֲזֹר בָּהֶם הַרְבֵּה, כִּי הַהֲלָכָה הִיא יְסוֹד הַכֹּל. וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד עַל לִמּוּד הֲלָכָה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת אֱצְלְךָ כְּרֶגַע, כִּי עַכְשָׁו בִּימֵי הַנְּעוּרִים, אֵין לְךָ טוֹב מֵהֶם, וּבִפְרָטִיּוּת בָּחוּר צָעִיר קֹדֶם הֱיוֹתוֹ בֶּן י״ח, אָמַר רַבֵּנוּ אִישׁ הָאֱלֹקִים, רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, שֶׁיָּכוֹל לְשַׁנּוֹת אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי. וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי וְאַשְׁרֵי בָּחוּר צָעִיר, שֶׁמַּתְחִיל בְּעוֹדוֹ בִּצְעִירוּתוֹ לְהִכָּנֵס בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכָל שֶׁכֵּן קֹדֶם הֱיוֹתוֹ בֶּן י״ח, שֶׁאָז בְּנָקֵל לוֹ לְשַׁנּוֹת אֶת טִבְעוֹ כַּנַּ״ל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זָכָה אוֹתִי בִּזְכֻיּוֹת חִנָּם לְהִתְוַדַּע וּלְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּהִיוֹתִי בְּגִיל ט״ז, וְאַף שֶׁהָיִיתִי עַד אָז שׁוֹבָב גָּדוֹל וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁהֵאִיר לִי אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל עָזַבְתִּי אֶת הַכֹּל, וְלָקַחְתִּי אֶת עַצְמִי בְּיָדַי, וְהָיִיתִי עַקְשָׁן גָּדוֹל מְאֹד עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט וּבְכָל הַנְהָגָה וְהַנְהָגָה שֶׁרָאִיתִי אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְגוֹדֶל עַקְשָׁנוּתִי לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל, זֶה אֲשֶׁר הָיָה בְּעֶזְרָתִי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַהַנְהָגָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁקִּבַּלְתִּי מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל הָיְתָה אֲמִירַת חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת בְּכָל יוֹם, כִּי מָצָאתִי וְרָאִיתִי בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, שֶׁנָּתַן תִּקּוּן לְמוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל לוֹמַר בְּכָל יוֹם חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וּמוּבָא שָׁם, שֶׁתִּקּוּן זֶה אָמַר ״לְעוֹד כַּמָּה אֲנָשִׁים״, וְאָמַרְתִּי לְעַצְמִי: מַדּוּעַ לֹא אֶתְחֹב אֶת רֹאשִׁי בֵּין ״הָעוֹד כַּמָּה אֲנָשִׁים״ הָאֵלּוּ?! וּמֵאָז שֶׁקִּבַּלְתִּי עַל עַצְמִי לוֹמַר בְּכָל יוֹם חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, הִרְגַּשְׁתִּי מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ שִׁנּוּי לְטוֹבָה, וְאַף שֶׁבָּאָה לִי הָאֲמִירָה שֶׁל חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת קָשֶׁה וְכָבֵד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת הָיִיתִי עַקְשָׁן גָּדוֹל עַד מְאֹד, וְלֹא הִנַּחְתִּי אֶת מְקוֹמִי בְּשׁוּם אֹפֶן שֶׁבָּעוֹלָם, וְזֶה אֲשֶׁר הִכְנִיס אוֹתִי אַחַר־כָּךְ בְּהַתְמָדַת הַלִּמּוּד, כִּי בְּמֶשֶׁךְ כַּמָּה חֳדָשִׁים, שֶׁזָּכִיתִי לְסַיֵּם כַּמָּה פְּעָמִים שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, נִכְנַס בִּי חֲמִידוּ דְּאוֹרַיְתָא, וְהִתְחַלְתִּי לְהַתְמִיד בְּשִׁאָר חֶלְקֵי הַתּוֹרָה.

חֶמְדַּת לִבִּי! עַכְשָׁו בִּימֵי הֲרַת עוֹלָם הָאֵלּוּ, אֲשֶׁר רוֹאִים שֶׁנִּפְתְּחוּ אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם, וּמְנַסִּים אֶת כְּלַל יִשְׂרָאֵל בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְעִקַּר הַנִּסָּיוֹן — שֶׁנֶּעֱלָמִים וְנִסְתָּרִים הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁיְּכוֹלִים לְהָאִיר אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּעֵת כָּזֹאת עָלֵינוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ וְלַחְתֹּר וְלִדְלוֹת לְעַצְמֵנוּ עֵצוֹת וְהִתְחַזְּקוּת אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

רְאֵה לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גָּדוֹל, שֶׁתִּהְיֶה לְאוֹת וּלְמוֹפֵת לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל — רְאֵה לְהַצְנִיעַ אֶת הִתְקָרְבוּתְךָ, בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יִתְגַּבְּרוּ עָלֶיךָ הַמְנִיעוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וּבְתַקֶּף דַּחֲקוּתְךָ וְיִסּוּרֶיךָ מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ, אַתָּה מַחֲזִיק מַעֲמָד, כֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תְּחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל? וּבָזֶה שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלֵידַע שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְכָל מַה שֶּׁתַּכְנִיס בְּעַצְמְךָ דָּבָר זֶה, כְּמוֹ־כֵן תִּזְכֶּה לְהִזְדַּכֵּךְ מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, כִּי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ מְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם מְאֹד, וְהָאֱמוּנָה הִיא הַדְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִי שֶׁמְּחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, נִמְשָׁכוֹת אֵלָיו כָּל הַבְּרָכוֹת (עֵין מִשְׁלֵי כח, כ).

עַל־כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם, אֵיךְ שֶׁאַתֶּם מְחַזְּקִים אֶת עַצְמְכֶם יַחַד, כֵּן רָאוּי וְנָכוֹן הַדָּבָר, שֶׁהָאִשָּׁה תַּעֲזֹר לְבַעְלָהּ, וְהַבַּעַל יַעֲזֹר לְאִשְׁתּוֹ, וְיִחְיוּ יַחַד בַּהֲבָנָה וּבְאַהֲבָה, וְאָז הַשְׁכִינָה תִּשְׁרֶה בֵּינֵיהֶם, וּכְשֶׁהַשְׁכִינָה תִּשְׁרֶה בֵּינֵיהֶם, אֲזַי כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת וְהָרְפוּאוֹת יִשְׁרוּ בֵּינֵיהֶם.

לְדַעְתִּי, רְאִי לְהַסִּיחַ אֶת דַּעְתֵּךְ מֵהַבֵּן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁיִּתְפַּתְּחוּ כָּל חוּשָׁיו וְיִגְדַּל, וְעוֹד תִּרְוּוּ מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת.

נָא וְנָא לֹא לִדְחֹק עָלָיו, כִּי יֵשׁ יְלָדִים שֶׁטִּבְעָם שֶׁמִּתְפַּתְּחִים קְצָת מְאֻחָר, וְלֹא צְרִיכִים לִדְאֹג כְּלָל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁמֹר אֶתְכֶם, וַיְמַשִּׁיךְ לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, יְשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת וּפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרָךְ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ. יַעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְתִזְכּוּ לִישׁוּעָה וּלְרִפוּאָה מִן הַשָּׁמַיִם.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! מַה שֶּׁגּוֹרֵם לְךָ כָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, הוּא רַק הָעַצְבוּת וְהַמְּרִירוּת, וְאֵינְךָ דָּן אֶת עַצְמְךָ לְכַף זְכוּת. וּבֶאֱמֶת לֹא כֵּן לִמֵּד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אַדְרַבָּה רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ עֵצוֹת וְהַנְהָגוֹת יְשָׁרוֹת אֵיךְ לַהֲפֹךְ אֶת הַמְּרִירוּת לִמְתִיקוּת, אֶת הָעַצְבוּת לְשִׂמְחָה.

עַל־כֵּן רְאֵה לְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וּתְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי

אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל־פִּי דַּרְכֵי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

נָא וְנָא רְאֵה לָדוּן אֶת אִשְׁתְּךָ לְכַף זְכוּת תָּמִיד וּתְכַבְּדָהּ, כִּי עִקַּר הָעֲשִׂירוּת בְּבֵית הָאָדָם הוּא רַק בִּזְכוּת הָאִשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנָשֵׁיכוּ כִּי הֵיכֵי דְּתִתְעַשְּׁרוּ; תְּכַבְּדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדֵי שֶׁתִּזְכּוּ לַעֲשִׂירוּת.

רְאֵה לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת רַק שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב תָּמִיד, וְתִבְרַח מֵעַצְלוּת וְעַצְבוּת שֶׁזֶּה עִקַּר נְשִׁיכַת הַנָּחָשׁ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפט).

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ אֶצְלְךָ לְטוֹבָה, וְתִזְכֶּה לְהִוָּשַׁע בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת אֲחֵרִים, וְכֵן הִתְחַלְתָּ לִלְמֹד עוֹד פַּעַם אֶת סֵדֶר הַשַּׁ״ס עִם פֵּרוּשׁ רַשְׁ״י, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְסַיְּמוֹ, וּלְהַתְחִיל עוֹד פַּעַם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְכֵן תִּרְאֶה לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים תָּמִיד, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

מָה אֹמַר לְךָ, חֶמְדַּת לְבָבִי ! עִקַּר עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא — לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, לֵידַע אֲשֶׁר אֵין שׂוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְכָל מַה

שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּדָבָר זֶה, כְּמוֹ־כֵן זוֹכֶה לְהִזְדַּכֵּךְ לְגַמְרֵי, כִּי הָאֱמוּנָה מְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם וּמְטַהֶרֶת אוֹתוֹ.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! מוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ הָאֲרִיזַ״ל (סֵפֶר הַלִּקּוּטִים) עַל פָּסוּק (עָמוֹס ז, ב): ״מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא״, רָצָה לוֹמַר מִי שֶׁהוּא אִימָא עִלָּאָה יָקוּם יַעֲקֹב וְיַעֲשֶׂהוּ גָּדוֹל, וְאָמַר כִּי קָטֹן הוּא, רָצָה לוֹמַר, כְּשֶׁיַּעֲקֹב בְּבֶטֶן אִמּוֹ, שֶׁאָז נִקְרָא קָטֹן, וּכְשֶׁנִּפְתָּחִים הַנִּ׳ שַׁעֲרֵי בִּינָה, אָז נִקְרָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב מִקַּטְנוּתוֹ, הַיְנוּ אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי הַנִּקְרָא יַעֲקֹב, בְּעֵת הַסְּפִירָה, שֶׁאָז מִתְחַלְּפִים הַמֹּחִין, מֹחִין דְּגַדְלוּת וּמֹחִין דְּקַטְנוּת, רֹאשׁוֹן וְשֵׁנִי וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהוּא דֶּגְמַת הָעֻבָּר בְּתוֹךְ בֶּטֶן אִמּוֹ, אָז מָר וּמָרוֹר לוֹ, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵאת הַמַּחֲלֹקֶת בֵּין אֶחָד לְהַשֵּׁנִי, כִּי בְּשָׁעָה שֶׁיֵּשׁ קַטְנוּת דְּקַטְנוּת, אָז רַבִּים אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי, שֶׁכָּל זֶה הָיָה בִּימֵי הַסְּפִירָה, שֶׁהֵם יְמֵי הַצִּמְצוּמִים וְהַקַּטְנוּת, וְעַל־כֵּן הָרְגוּ אֶת עַצְמָם תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא. אֲבָל עַל־יְדֵי מִי שֶׁהוּא שַׁעַר הַנִּ׳ שֶׁל הַבִּינָה, שֶׁהוּא בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת, אָז נִמְתָּקִים כָּל הַדִּינִים. וְעַל־כֵּן בְּלַ״ג בָּעֹמֶר פָּסְקוּ לָמוּת תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, כִּי רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי גִּלָּה אֶת שַׁעַר הַנִּ׳ שֶׁל הַבִּינָה, וְעַל־כֵּן מִלַּ״ג בָּעֹמֶר כְּבָר מַתְחִילִים לְהַרְגִּישׁ הֶאָרַת קַבָּלַת הַתּוֹרָה, וְכֵן יֵשׁ ט״ו יָמִים בֵּין לַ״ג בָּעֹמֶר לְחַג הַשָּׁבוּעוֹת בְּסוֹד י״ה, שֶׁהֵם הַמֹּחִין — חָכְמָה וּבִינָה, הַמַּתְחִילִים לְהִבָּנוֹת בְּיָמִים אֵלּוּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְתִזְכֶּה לְהַתְמִיד בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וְאַל יֶחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד שֶׁלֹּא תְּדַבֵּר עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתמה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּדְאַג דַּאֲגַת חִנָּם, כִּי בָּעִתִּים הַלָּלוּ, אַשְׁרֵי הָאִישׁ הַזּוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, וְלוֹמֵד עִמָּהֶם תּוֹרָה, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד יָפֶה אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־כֵּן אַל תִּבַּלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ כְּלָל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְעִקַּר הַשִּׂמְחָה הִיא — כְּשֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לִשְׂמֹחַ בְּחֶלְקוֹ תָּמִיד, אֲשֶׁר זֶה סוֹד הַשַּׁבָּת, כִּי שַׁבָּת רָאשֵׁי תֵּבוֹת: שָׂ׳מֵחַ בְּ׳חֶלְקוֹ תָּ׳מִיד, כִּי הַזּוֹכֶה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, אָז נִתְגַּלֶּה לוֹ אוֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, וְהוּא שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ תָּמִיד, וְאֵינוֹ מְקַנֵּא שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

וּכְפִי שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ, וּלְחַכּוֹת וּלְקַוּוֹת לְשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, כְּמוֹ־כֵן מֵאִיר עָלָיו אוֹר הַשַּׁבָּת. כִּי הַשִּׁשָּׁה יָמִים הֵם כְּנֶגֶד הַזְּעֵיר אַנְפִּין, ו׳ שֶׁל שֵׁם הַוָ״ה בָּרוּךְ הוּא, וְהַשַּׁבָּת הִיא כְּנֶגֶד הַמַּלְכוּת, ה׳ שֶׁל שֵׁם הַוָ״ה בָּרוּךְ הוּא, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְחַכּוֹת וּלְקַוּוֹת כָּל הַשִּׁשָּׁה יָמִים לְשַׁבּוֹת, אָז כְּשֶׁבָּא שַׁבָּת, נַעֲשֶׂה הַיִּחוּד בֵּין ו׳ אֶל ה׳, שֶׁזֶּה יִחוּד זְעֵיר אַנְפִּין וְנוּקְבָא דִּילֵיהּ. וְזֶה וְ׳שָׁ׳בַ׳תָ׳ הָאָרֶץ שַׁבָּת לַה׳ (וַיִּקְרָא כה, ב), הַיְנוּ כְּשֶׁשּׁוֹמְרִים שַׁבַּת־קֹדֶשׁ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָז נַעֲשֶׂה הַיִּחוּד בֵּין ו׳ אֶל ה׳, שֶׁזֶּה סוֹד וְ׳שָׁ׳בַ׳תָ׳ה׳, שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אוֹתִיּוֹת שַׁ׳בָּ׳ת׳ ו׳ה׳. וּמֵחֲמַת שֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא רוֹאָה שֶׁעִקַּר הַיִּחוּד בֵּין זְעֵיר אַנְפִּין לְנוּקְבָא דִּילֵיהּ תָּלוּי בִּשְׁמִירַת שַׁבָּת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן הֵם מִתְפַּשְּׁטִים עַכְשָׁו מְאֹד מְאֹד בְּחִלּוּל שַׁבָּת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר כָּמוֹהוּ לֹא הָיְתָה. וְאָנוּ רוֹאִים אֲשֶׁר בְּוַדַּאי בֹּא יָבוֹא הַיּוֹם, שֶׁיַּעֲקְרוּ אֶת הַסִּטְרָא אָחֳרָא לְגַמְרֵי, וְיִקַּיֵּם: ״וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַה׳״.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ אֵיךְ שֶׁאַתְּ מְחַזֶּקֶת אֶת עַצְמֵךְ.

נָא וְנָא רְאִי לִהְיוֹת בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת עִם בַּעְלֵךְ, וּתְקָרְבִי אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי הִתְקָרְבֻיּוֹת, וְתַרְאִי לוֹ פָּנִים שְׂמֵחוֹת וְעַלִּיזוֹת, וְעַל־יְדֵי שֶׁתְּחַזְּקִי אוֹתוֹ, תִּשְׁמְרִי אוֹתוֹ מִכָּל מִינֵי רָע, כִּי זֶה עִקַּר עֲבוֹדַת הָאִשָּׁה — לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת בַּעְלָהּ, וּלְהַגְבִּיהַּ אֶת רוּחוֹ, וְאָז כַּאֲשֶׁר טוֹב לוֹ — יִהְיֶה טוֹב לָאִשָּׁה, וְאַשְׁרֵי הָאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ דַּעַת וָשֵׂכֶל אֵיךְ לְהַגְבִּיהַּ אֶת דַּעַת בַּעְלָהּ.

רְאִי לְהַמְשִׁיךְ לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ, וְתַחְדִּיר בַּבַּחוּרִים אֱמוּנָה, אֱמוּנַת חֲכָמִים, אֱמוּנַת צַדִּיקִים, כִּי זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְחַזֵּק אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי לְבַעַל בְּחִירָה מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה, כִּי כָּל מַה שֶּׁתִּגָּלֶה לוֹ, זֶה לְעֻמַּת זֶה קָם הַסָּמ״ךְ־מ״ם וּמְדַבֵּר לְהַפֶּךְ. וְלָכֵן תַּחְדִּיר בַּבַּחוּרִים יִרְאַת שָׁמַיִם וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכֵּךְ.

וּבְזְכוּת הַגְּמִילוּת חֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּפְתַּח לְךָ אֶת יְמִין חַסְדּוֹ, וְיָאִיר לְךָ תָּמִיד חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּבְּרִיאוּת וְכוּ׳.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בִּרְמ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂ״ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ, וּכְבָר לֹא תֵּדַע מִשּׁוּם צַעַר וּמַכְאוֹב כְּלָל, וּבִפְרָטִיּוּת בְּחֹדֶשׁ אִיָּר יִקַּיֵּם אֶצְלְךָ: אֲ׳נִי יְ׳יָ ר׳וֹפְאֶךָ, כִּי בְּחֹדֶשׁ אִיָּר נִמְשְׁכוֹת הָרְפוּאוֹת בָּעוֹלָם, כַּמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רעז), וְגַם נִמְשֶׁכֶת מַפָּלָה גְּדוֹלָה לְכָל הַשּׂוֹנְאִים, בְּסוֹד: א׳יְבֵי יְ׳שׂוּבוּ יֵ׳בֹשׁוּ רָ׳גַע, עַיִן שָׁם.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! נִבְהַלְתִּי מְאֹד לִשְׁמֹעַ גֹּדֶל הַתּוֹעֵבוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ עַכְשָׁו בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, עַל־יְדֵי מֶמְשֶׁלֶת הָעֵרֶב־רַב, אֲשֶׁר לֵב אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי נִקְרָע לִי״ב גְּזָרִים מֵרֹב צַעַר, אֵיךְ שֶׁבָּאוּ זָדִים וְחִלְּלוּ אֶת כָּל הַקָּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּמַרְבִּים פְּסוּלִים וְזֶהֳמָא וְתוֹעֵבוֹת רָעוֹת בֵּין כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מֵאָז הָיָה עַם יִשְׂרָאֵל לְגוֹי, עוֹד לֹא יָדְעוּ צָרָה גְּדוֹלָה כְּמוֹ הַגָּלוּת הַמָּרָה הַזּוֹ, שֶׁהִיא גָּלוּת הָעֵרֶב־רַב, שֶׁנִּתְעָרְבוּ בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַ׳מָּלֵקִים ר׳שָׁעִים בִּ׳ריוֹנִים ר׳וֹצְחִים בִּ׳וּגְדִים.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַלֵּב כּוֹאֵב וְשׂוֹתֵת דָּם, כְּשֶׁרוֹאִים וְשׁוֹמְעִים כָּל מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עַכְשָׁו בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, אֵיךְ שֶׁלָּקְחוּ אֶת עַצְמָם לַעֲקֹר אֶת שֵׁם ה׳ מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וּלְעָרְבָם בֵּין גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, לִהְיוֹת כְּכָל הַגּוֹיִים בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמְפַטְּמִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם

בְּשַׂר חֲמוֹרִים וְסוּסִים וְכוּ׳, וּמְחַלְּלִים אֶת שֵׁם יִשְׂרָאֵל בְּרֵישׁ גְּלֵי עַל־יְדֵי חִלּוּל שַׁבָּת וְכוּ׳, וְגִלּוּי עֲרָיוֹת, וּשְׁפִיכוּת דָּמִים. וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל — עֲבוֹדָה זָרָה, שֶׁעוֹזְרִים לְכָל מִינֵי כִּתּוֹת הַמִּסְיוֹן, יִמַּח שְׁמָם וְזִכְרָם, שֶׁיִּלְכְּדוּ בִּרְשָׁתָם הַטְּמֵאָה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵין פּוֹצֶה פֶּה וּמְצַפְצֵף וְכוּ׳.

וְהָעוֹלֶה עַל כָּל, הַכְּאֵב הַזֶּה, אֲשֶׁר כְּבָר נִמְצְאוּ אֲנָשִׁים מֵאַנְשֵׁי הַבַּעַל תְּפִלָּה, שֶׁהֵם תַּלְמִידֵי ״הֶיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, קְדֵשׁ קָדָשִׁים, הַיּוֹצְאִים בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית ה״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים, תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ ז״ל וְגִלּוּי הָאֱלֹקוּת בְּהִתְגַּלּוּת כָּזוֹ, אֲשֶׁר עֲדַיִן לֹא הָיָה, וּמְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְשֶׁכְּלַל יִשְׂרָאֵל יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, וְלֹא יִתְיָאֲשׁוּ בְּשׁוּם אֹפֶן שֶׁבָּעוֹלָם. דַּיְקָא עַלֵּיהֶם קָמוּ תַּרְבּוּת אֲנָשִׁים חֲטָאִים, עֵרֶב־רַב שֶׁנִּתְעָרְבוּ בֵּינֵינוּ, וְהֵם אֵינָם מִתְבַּיְּשִׁים לְדַבֵּר עָלֵינוּ כָּל דָּבָר אָסוּר, וּמוֹנְעִים אֶת אֲחֵרִים לְהִסְתַּכֵּל בַּקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים וּבַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים וְכוּ׳.

בְּכָל יוֹם וָיוֹם יוֹצְאִים לַאֲלָפִים וְרִבְבוֹת עִתּוֹנִים וּשְׁבוּעוֹנִים וַיַּרְחוֹנִים הַמְלֵאִים כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, שִׁקּוּץ וְתִעוּב, תְּמוּנוֹת עֵרֹם וְזֵהֲמָא וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאֵין פּוֹצֶה פֶּה וּמְצַפְצֵף, וְאַדְרַבָּה כָּל אֶחָד קוֹנֶה אֶת זֶה וְכוּ׳, זֶה בְּכֹה וְזֶה בְּכֹה וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲבָל אֵין אָדָם שֶׁיִּהְיֶה נָקִי, שֶׁלֹּא יִקְנֶה אֵיזֶה עִתּוֹן וְכוּ׳, אֲשֶׁר יָדוּעַ שֶׁכָּל הָעִתּוֹנִים בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל מְלֵאִים אֶרֶס וְכוּ׳, פּוֹלִיטִיקָה וְשֶׁקֶר וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעַל זֶה אֵין שׁוּם מִתְנַגְּדִים, אֶלָּא רַק עַל הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים וְהַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, הַמְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת גִּלּוּי הָאֱלֹקוּת בְּתַכְלִית הַגִּלּוּי. מִכָּל זֶה רוֹאִים אֶת רִשְׁעוּת הַיֵּצֶר.

וְאָנוּ אֵין לָנוּ שׁוּם עֵצָה, אֶלָּא לִתְלוֹת עֵינֵינוּ אֶל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מֵאֵלּוּ הָרְשָׁעִים וְהַנּוֹאָפִים, הָעֵרֶב־רַב הַמִּסְתּוֹבְבִים בֵּינֵינוּ, וְנַמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁיִּקַּיֵּם (זְכַרְיָה יג, ב): ״וְאֶת רוּחַ הַטֻּמְאָה אַעֲבִיר

מִן הָאָרֶץ״ וְגוֹ׳, ״וְעַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב ה׳ צִיּוֹן״ וְגוֹ׳, ״וּמָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה לָדַעַת אֶת ה׳״ וְגוֹ׳.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וַעֲכְשָׁו קְרָאתִיו, וּמַמָּשׁ זוֹ הַשְׁגָּחָה נִפְלָאָה בְּעִתּוֹ וּבִזְמַנּוֹ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ — מַה דַּעְתִּי בָּזֶה שֶׁלְּאַחֲרוֹנָה מְפַרְסְמִים בְּכָל הָעוֹלָם, וְעוֹשִׂים תַּעֲמוּלָה גְּדוֹלָה, אֵיךְ שֶׁהִגִּיעַ פֶּתֶק מִן הַשָּׁמַיִם... לְאֵיזֶה אָדָם מְסֻיָּם, וּבוֹ כָּתוּב, שֶׁאִם יֹאמְרוּ: נ׳ נח׳ נחמ׳ נחמן׳ מֵאוּמָן — יִזְכּוּ לִישׁוּעוֹת, נִסִּים וְנִפְלָאוֹת... עָלַי לְהַגִּיד לְךָ דַּעְתִּי, שֶׁהַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ וּשְׁטוּת גְּדוֹלָה וְשֶׁקֶר גַּס. כְּפִי שֶׁיָּדוּעַ לָנוּ הַיּוֹם כְּבָר מִי הִכְנִיס אֶת הַפֶּתֶק הַזֶּה לַזָּקֵן בִּהְיוֹתוֹ גָּר בָּעִיר טְבֶרְיָה וְכוּ׳.

וְהִנֵּה נִשְׁבַּר לִבִּי בְּקִרְבִּי, אֵיךְ יְכוֹלִים לְהַטְעוֹת בְּנֵי־אָדָם בְּשֶׁקֶר גַּס כָּזֶה, וְאַף אֶחָד מִבֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵינוֹ יוֹצֵא לִמְחוֹת נֶגְדָּם, אַדְרַבָּה, זֶה פּוֹטֵר אוֹתוֹ עִם בַּת צְחוֹק... וְזֶה אוֹמֵר — אוּלַי זֶה אֱמֶת... וְזֶה אוֹמֵר, שֶׁזֶּה סְתָם שְׁטֻיּוֹת... וְהָאֱמֶת עֵד לְעַצְמוֹ, מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל עַל אֵלּוּ הַמִּסְתּוֹבְבִים סְבִיבוֹ, יִרְאֶה וָרַעַד יִפְלוּ עָלָיו, אֵיזוֹ טֻמְאָה וְאֵיזוֹ כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁיֵּשׁ תַּחַת הַפֶּתֶק הַזֶּה.

וּכְבָר יָדוּעַ, שֶׁמַּהוּת הָאָדָם מַכִּירִים עַל־יְדֵי תַּלְמִידָיו וַאֲנָשָׁיו. וְעָלַי לְהַגִּיד לְךָ מַה שֶּׁקָּרָה בְּדִיּוּק בְּשַׁבָּת קֹדֶשׁ זוֹ, אֲשֶׁר רָאִיתִי וְגַם שָׁמַעְתִּי, וְכֵן רָאוּ וְשָׁמְעוּ אֶת זֶה עוֹד כַּעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, וְכֻלָּם יְכוֹלִים לְהָעִיד בַּפֶּה לִפְנֵי בֵּית־דִּין, שֶׁאֵלּוּ הַמְחַלְּקִים אֶת הַפֶּתֶק הַזֶּה גָּרִים בְּדִירָה שְׁכוּרָה לֹא רָחוֹק מֵאִתָּנוּ, וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, בְּשַׁבָּת זוֹ רָאִינוּ

וְשָׁמַעְנוּ אֵיךְ שֶׁחִלְּלוּ אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ בְּרֵישׁ גְּלֵי וְכוּ׳, וְגַם הֶאֱזִינוּ לְתַקְלִיטִים שֶׁל זַמָּר, רַחֲמָנָא לִצְלָן וְכוּ׳, וְגַם הִסְתּוֹבַבְנוּ בֵּינֵיהֶם גּוֹיָה, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וְאַף שֶׁהֵם הוֹלְכִים עִם כּוֹבַע חֲסִידִי (סוּפֶּעֶר), וּפֵאוֹת מְפֻזָּרוֹת וַאֲרֻכּוֹת כְּדֶרֶגְמַת חֲסִידִים... וְכָל זֶה קָרָה בְּשַׁבָּת הַזּוֹ בְּמַעֲמָד יוֹתֵר מֵעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, שֶׁיְּכוֹלִים לְהָעִיד לְךָ זֹאת בְּבֵית־דִּין, וְעַל־כֵּן כָּתַבְתִּי לְךָ, שֶׁבְּדִיּוּק בְּעִתּוֹ וּבִזְמַנּוֹ קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, לִרְשֹׁם לְךָ מַה חַוַּת דַּעְתִּי עַל הַפֶּתֶק הַנַּ״ל.

הוֹי! הוֹי! שִׂמּוּ שָׁמַיִם עַל גֹּדֶל הַחִלּוּל הַשֵּׁם הַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁיּוֹצֵא עַל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאֲנָשִׁים הַהוֹלְכִים בִּלְבוּשׁ חֲסִידִי, וְקוֹרְאִים אֶת עַצְמָם עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְחַלְּקִים פֶּתֶק דְּמְיוֹנִי כָּזֶה, שֶׁיִּתְנַהֲגוּ בְּצוּרָה כָּזוֹ, וְלֹא שׁוֹמְעִים מֵאַף אֶחָד מִכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שׁוּם תְּגוּבָה עַל זֶה. רַק עָלֵינוּ, שֶׁאָנוּ מוֹסְרִים אֶת נַפְשֵׁנוּ זֶה יוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים שָׁנָה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ רְצוּפִים לְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ וּלְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל וְאֶת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וּלְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, אֲשֶׁר מִלֹּא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל וְכוּ׳ וְכוּ׳, דַּיְקָא עָלֵינוּ מְדַבְּרִים כָּל דָּבָר אָסוּר, וְעוֹשִׂים כָּל מִינֵי לֵיצָנוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

וַאֲשֶׁר בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, זָכִינוּ לְהָקִים חֶבְרַיָּא קַדִּישָׁא אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הָאוֹמְרִים בְּכָל לַיְלָה חֲצוֹת, וּבוֹכִים וּמְבַכִּים עַל חֻרְבַּן־בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל חִלּוּל שְׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ, וּמִתְבּוֹדְדִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, וְשׁוֹקְדִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עַל־פִּי סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְטַיְּלִים בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הֲלָכוֹת וְאַגָּדוֹת, בְּרֵיתוֹת וְתוֹסֶפְתּוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְהֵם זֶרַע בֵּרַךְ ה׳, הַמְגַלִּים וּמְפַרְסְמִים אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם. דַּיְקָא עָלֵינוּ יָצָא הַקֶּצֶף וְהַשֶּׁקֶר וְהַלָּשׁוֹן־הָרָע, וְכָל בּוּר וָרִיק מְדַבֵּר עָלֵינוּ כָּל דָּבָר רָע וְכוּ׳, וּמִי שֶׁרַק רוֹצֶה לְהִסְתַּכֵּל בְּאֵיזֶה קוּנְטְרֵס מֵהַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים אוֹ בְּאֵיזֶה סֵפֶר מֵהַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, תֵּכֶף־וּמִיָּד קוֹפְצִים עָלָיו בִּנְכָלֵי עַרְמוּמִיּוּת, וּמְדַבְּרִים נֶגֶד זֶה כָּל דָּבָר אָסוּר.

הוֹי! הוֹי! שִׁמּוּ שָׁמַיִם עַל זֹאת! עַד מָתַי יִהְיֶה כֹּחוֹת לַסָּמ״ך־מ״ם וְכַת דִּילֵהּ לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אֶת הָאֱמֶת?! עַד מָתַי יַהֲפְכוּ אֶת הַיּוֹצְרוֹת, אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ יִקְרְאוּ בֶּן הַשִּׁפְחָה, וְאֶת בֶּן הַשִּׁפְחָה יִקְרְאוּ בֶּן הַמֶּלֶךְ?! הָאוֹמְרִים לָרָע טוֹב וְלַטּוֹב רָע, שָׂמִים אוֹר לְחֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ לְאוֹר וְכוּ׳. וּמֶה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת? רַק לִבְרֹחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי נִתְקַיְּמָה נְבוּאַת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁבְּעִקְבְתָא דִּמְשִׁיחָא חֻצְפָּא יַסְגֵּי, וְיִתְגַּבֵּר הַשֶּׁקֶר וְהָעֵרֶב־רָב, וְאָנוּ מְחַכִּים וּמְקַוִּים וּמְצַפִּים בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע, שֶׁיָּבוֹא וְיִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, וְיִגַּלֶּה אֶת הָאֱמֶת לְכָל הָעוֹלָם.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ אֵיךְ זוֹכִים לִמְצֹא אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּיִּים? מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! לֹא בְּנָקֵל הוֹלֵךְ הַדָּבָר, כִּי צְרִיכִים לִפֹּל עַל פָּנָיו בְּכָל יוֹם, וְלִשְׁטֹחַ אֶת פָּנָיו עַל הָאָרֶץ, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אוּלַי וְאוּלַי יִזְכֶּה לִמְצֹא אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁיְּכוֹלִים לַעֲזֹר לוֹ. וְהָיָה רָאוּי לְךָ, שֶׁתִּלְמַד עַכְשָׁו בְּ״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הִלְכוֹת שְׁלוּחִין, הֲלָכָה ה׳, וְשָׁם מַרְבֶּה מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל לְדַבֵּר בְּרוּחַ קָדְשׁוֹ, וּמְגַלֶּה אֵיךְ שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר יֵשׁ לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת תַּלְמִידִים וַאֲנָשִׁים אֲמִתִּיִּים וְכוּ׳, וְאֵיךְ שֶׁצְּרִיכִים לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְחַפְּשָׂם וּלְבַקְּשָׂם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְזֶה לֹא בָּא בְּנָקֵל לִמְצֹא אוֹתָם. לְדַעְתִּי, אִם תְּעַיֵּן בַּהֲלָכָה זוֹ, וְתַחֲזֹר עָלֶיהָ כַּמָּה פְּעָמִים, תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

לְדַעְתִּי, כָּל הַצָּרוֹת הִתְחִיל בְּבֵיתְכֶם מֵאָז שֶׁנִּפְטַר אֲבִיכֶם וְכוּ׳, שֶׁזֶּה הִשְׁאִיר רֹשֶׁם לֹא טוֹב עַל הָאַחִים, וּבִפְנִימִיּוּת לָקְחוּ אֶת זֶה בְּצוּרָה חֲמוּרָה עַד מְאֹד, עַד שֶׁהִזִּיק לְנַפְשָׁם וּלְרוּחָם וְכוּ׳ וְכוּ׳.

לְדַעְתִּי, הָיָה רָאוּי לָךְ לְהַעֲבִיר עַל מִדּוֹתַיִךְ, וּלְהַתְחִיל לְדַבֵּר עִם אָחִיךְ הַגָּדוֹל, וּלְסַפֵּר לוֹ אֶת מָר לִבֵּךְ וְכוּ׳, וְאֶת הָרְגָשׁוֹת שֶׁלָּךְ וְכוּ׳, וְאִם קָשֶׁה לָךְ לְדַבֵּר, רְאִי לִכְתֹּב לוֹ מִכְתָּב בַּאֲרִיכוּת, וְאָז בְּיַחַד תְּטַכְּסוּ עֵצָה לָדַעַת מַה לַּעֲשׂוֹת עִם אַחִיכֶם הַצָּעִיר.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, אוֹ אִם אֵין חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה בְּאֵיזֶה חֶדֶר, וְכֵן לִבְדֹּק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵית הָאִמָּא. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ וּלְבַעְלֵךְ בְּחַיִּים אֲרֻכִּים, חַיִּים מְתוּקִים, וְתִזְכּוּ לִרְווֹת רֹב נַחַת מֵהַיְלָדִים.

רְאִי לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ וּלְהוֹסִיף ב׳ נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבִשְׁעַת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם צְרִיכִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז, רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחִי אֶת הָעַצְבוּת שֶׁתֹּאכַל אוֹתָךְ, כִּי הָעַצְבוּת וְהַדְּכָאוֹן הִיא מַחֲלָה שֶׁהוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם.

רְאִי לַעֲבֹד עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְאַף שֶׁזֶּה קָשֶׁה וְכָבֵד מְאֹד לִהְיוֹת

שָׂמֵחַ, תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וּתְחַיְכִי לְכֻלָּם, וּבְזְכוּת זֶה יִשְׁתַּנֶּה מַזָּלֵךְ לְטוֹבָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ הָאֲמִתִּי, וְתִתְחַתְּנִי בִּמְהֵרָה. הָעִקָּר אַל תִּבְרְרִי כָּל־כָּךְ, וְאָז טוֹב לָךְ.

רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ. גַּם תְּדַקְדְּקִי בְּכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיֶּה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וַאֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִסְתַּדֵּר בֵּינֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאִי לָדוּן אֶת בַּעְלֵךְ לְכַף זְכוּת תָּמִיד, וְאַתְּ צְרִיכָה לָדַעַת, כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ הֶלֶךְ מַחֲשָׁבָה אַחֵר, וּבְוַדַּאי אֵין שְׁנֵי בְּנֵי־אָדָם שָׁוִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה הֵם שְׁנֵי הֲפָכִים, וְעִקַּר הַשְׁלֵמוּת שֶׁיִּשְׁתַּוּוּ יַחַד.

הַרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ בְּעֵת הַפְּנַאי לוֹמַר תְּהִלִּים, וְאַשְׁרֵי הָאִשָּׁה הַזּוֹכָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם ״יוֹם שֶׁל תְּהִלִּים׳, בְּאֹפֶן שֶׁתְּסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבָה תְּפִלַּת הָאִשָּׁה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁגַּם מוֹרִידָה דְּמָעוֹת.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֵּר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וּבִפְרָט שֶׁאַתָּה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים בִּזְכֻיּוֹת כָּאֵלּוּ לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם לָהֶם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל. וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְשַׂמְּחָם בִּכְלֵי זֶמֶר, אֲשֶׁר זֶה הָיָה רְצוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאֲנָשָׁיו הַקְּדוֹשִׁים יְחַזְּקוּ וְיאַמְּצוּ אֶת כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וּבְפֵרוּשׁ אָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים: אִם הֱיִיתֶם שְׂמֵחִים, הָיָה טוֹבָה מְאֹד לָעוֹלָם. וְאַתָּה מְקַיֵּם אֶת זֶה בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, רָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד.

חֶמְדַּת לִבִּי! רְאֵה לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ רַק אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי שֹׂרֶשׁ עַם יִשְׂרָאֵל הֵם מְמַחֲשָׁבָה דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּי יִשְׂרָאֵל עָלוּ בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁמְּקַדְּשִׁים אֶת הַמַּחֲשָׁבָה, וְחוֹשְׁבִים רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אָז נִכְלָלִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשָׁם לְמַעְלָה נִתְבַּטֵּל הֶעָבָר וְהַהֹוֶה וְהֶעָתִיד, כִּי נִכְלָל לְגַמְרֵי בָּאֵין סוֹף, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לָזֶה, עַל־יְדֵי־זֶה נִדְבָּק שִׂכְלוֹ בְּמַשְׂכִּילוֹ, וְזוֹכֶה לִנְבוּאָה וְרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ. וּבִפְרָטִיּוּת כְּשֶׁהוּא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר זוֹ הָיְתָה עֲבוֹדַת הַנְּבִיאִים, שֶׁהָיָה לִפְנֵיהֶם תָּמִיד תֹּף וָנֵבֶל וְכִנּוֹר וְכוּ׳, וְשָׁרוּ וְשָׂמְחוּ, וְהִמְשִׁיכוּ עַל עַצְמָם הָאָרַת הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁנִּדְבְּקוּ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

ט׳ תתנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מִבִּתְּךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ חֵן עַל בִּתְּךָ, וְתִזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגָהּ הָאֲמִתִּי, וְתִנָּשֵׂא בְּקָרוֹב.

רְאֵה לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה בְּאֵיזֶה חֶדֶר מְזוּזָה. גַּם תְּדַקְדְּקוּ בְּכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַשְׁפִּיעַ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְרֹב נַחַת מִכָּל הַיְלָדִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, כִּי אַתָּה חָקוּק בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁזָּכִיתָ לִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ כָּל־כָּךְ בַּעֲבוּר הַדְּפָסַת וַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. תַּאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיָּקָר ! כָּל מַה שֶׁאֶכְתֹּב לְךָ מֵהֲפָצָה, וְכָל מַה שֶׁאֲסַפֵּר לְךָ, עֲדַיִן לֹא נָגַעְנוּ לִגְדֻלַּת הָעִנְיָן הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא הַזֶּה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה הֵימֶנּוּ.

הֵן אֱמֶת אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה סוֹבֵל בִּשְׁבִיל זֶה מַה שֶּׁאַתָּה סוֹבֵל —

בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, עִם כָּל זֹאת תַּאֲמִין לִי, שֶׁלְּבַסּוֹף הַכֹּל יִשְׁתַּלֵּם, כִּי כֵן עוֹבֵר עָלַי מַה שֶּׁעוֹבֵר זֶה יָמִים וְשָׁנִים, עִם כָּל זֹאת אֵינִי מִתְחָרֵט, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹזֵר לִי בְּכָל פַּעַם בְּנִסִּים וּבְנִפְלָאוֹת, שְׁדוּד הַטֶּבַע מַמָּשׁ, כֵּן יִהְיֶה עִמְּךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֹל שִׂמְחָתִי שֶׁזָּכִיתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי, אַתָּה נוֹפֵחַ בִּי רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה וְתִקְוָה חֲדָשָׁה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה. הֵן אֱמֶת, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה הַדָּבָר הֲכִי קָשֶׁה לָאָדָם לְהַגִּיעַ אֵלָיו, כִּי שִׂמְחָה הִיא הָעֲבוֹדָה הֲכִי קָשָׁה, כִּי עוֹבֶרֶת עַל כָּל אֶחָד מְרִירוּת דְּמְרִירוּת עַד אֵין סוֹף וְכוּ׳, צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, הַרְפַּתְקָאוֹת שׁוֹנוֹת, וְעִקַּר גְּדֻלּוּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי — כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! כְּשֶׁזּוֹכִים לְקָרֵב עוֹד יְהוּדִי אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשַּׂעֲשׁוּעִים שֶׁנּוֹתְּנִים מִזֶּה לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וּבִזְכוּת זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לָאָדָם עַל כָּל הַחֲטָאִים שֶׁבָּעוֹלָם (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תמז). כִּי כְּשֶׁזּוֹכִים לְקָרֵב עוֹד יְהוּדִי, מַכְנִיסִים שִׂמְחָה רַבָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהוּא בְּדֶרֶגְמַת מֶלֶךְ שֶׁאִבֵּד אֶת בְּנוֹ, וּמְחַפֵּשׂ אוֹתוֹ זְמַן הַרְבֵּה, וּמְצַטַּעֵר מְאֹד שֶׁנֶּאֱבַד. וּכְשֶׁבָּא אֶחָד וּמַחֲזִיר אֶת הַבֵּן, אֵין אָנוּ יְכוֹלִים לְתָאֵר אֶת גֹּדֶל שִׂמְחַת הַמֶּלֶךְ, וְהוּא מַעֲנִיק לָאָדָם שֶׁהֶחֱזִיר אֶת בְּנוֹ עֲשִׁירוּת נִפְלָאָה, וּמַעֲלֶה אוֹתוֹ עַלְיָה אַחַר עַלְיָה, וּמְכַבְּדוֹ בְּכָבוֹד גָּדוֹל וְשָׂמֵחַ אִתּוֹ.

כֵּן הַדָּבָר הוּא בְּרוּחָנִיּוּת, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַחֲזִיר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁגּוֹרְמִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וַאֲנַחְנוּ בָּנָיו, וּבִזְכוּת זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַעֲנִיק לָנוּ שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, שִׂמְחָה וְחֶדְוָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּוָּשַׁע בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁעָזַבְתָּ אֶת כָּל עִנְיַן הַתַּעֲנִיּוֹת, אֲשֶׁר לְפִי דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל לֹא צְרִיכִים לְהִתְעַנּוֹת, רַק הַתַּעֲנִיּוֹת הַמְבֹאָרוֹת בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ.

וְהִנֵּה עָלַי לְהוֹדִיעַ לְךָ, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁקֹּדֶם שֶׁנִּכְנָסִים אֶל הַקְּדֻשָּׁה, מַנִּיחִים לָאָדָם הַרְבֵּה נְסִיּוֹנוֹת, וְלִפְעָמִים גַּם מַעֲמִידִים ״יִרְאֵ שָׁמַיִם״ עַל הַפֶּתַח, שֶׁהוּא יִהְיֶה הַמּוֹנֵעַ וְהַמְעַכֵּב, וְהוּא הוּא הַמֵּסִית וְכוּ׳, לִמְנֹעַ וּלְעַכֵּב וּלְהָסִית אֶת הָאָדָם, שֶׁלֹּא יִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

וְעַל־כֵּן רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁלֹּא יַטְעוּ אוֹתְךָ, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר מַלְבִּישׁ עַצְמוֹ בְּמִצְווֹת, וְעִקַּר הַמִּצְוָה שֶׁל הַבַּעַל־דָּבָר הוּא מַחֲלֹקֶת, שֶׁרוֹצֶה לְנַתֵּק אֶת הָאָדָם מִשָּׁרְשׁוֹ, וּלְהַכְשִׁילוֹ עַל־יְדֵי־זֶה בַּמֶּה שֶׁיַּכְשִׁילוֹ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ מִמֶּנּוּ!

חֶמְדַּת לִבָּבִי! עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי לִגְדוֹלוֹת וּנְצוּרוֹת אַתָּה מוּכָן, וְאִם לֹא תְּבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ בְּמַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת, יוֹלִיךְ אוֹתְךָ רַבֵּנוּ זַ״ל בַּדֶּרֶךְ הַמּוֹלִיכָה בֵּית־אֵל, וְתַגִּיעַ אֶל מַעֲלוֹת נִפְלָאוֹת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם

יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן שב), שֶׁאֵין הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה לִי זֹאת, חַס וְשָׁלוֹם, בְּשׁוּם פַּעַם, לִקַּח מִמֶּנִּי אֵיזֶה אִישׁ מֵאֲנָשַׁי בָּאֶמְצַע, כְּלוֹמַר רַק כָּל אֶחָד יַאֲרִיךְ יָמִים וְשָׁנִים, וְיִחְיֶה בְּוַדַּאי וְיִתְיַגֵּעַ וְיַחְתֹּר חֲתִירָה אַחַר חֲתִירָה, עַד אֲשֶׁר יִזְכֶּה לָבוֹא לְעִנְיָנוֹ וּלְמַדְרֵגָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהוּא צָרִיךְ לָבוֹא בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּשְׁבִיל זֶה נִבְרָא.

עָלֶיךָ לִזְכֹּר מַה שֶּׁמּוּבָא בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן (חֵלֶק א׳, סִימָן ה׳), שֶׁתַּאֲמִין שֶׁכָּל הַמְּרִיבוֹת הַנִּשְׁמָעוֹת בְּאָזְנְךָ, הֵן כְּדֵי לְרַחֲקְךָ, עַיֵּן שָׁם.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת חָזָק מְאֹד מְאֹד לֹא לִבְרֹחַ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל וּמִתַּלְמִידָיו הָאֲמִתִּיִּים, וְאָז בְּוַדַּאי מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים עוֹד תִּזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ נְעִימוּת אֲמִתִּית בְּחַיֶּיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֶּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְהִסְתַּדֵּר עִם אִשְׁתְּךָ, וּבְיַחַד תָּגוּרוּ בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וְתַעְזְרוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי, וְאָז הַשְּׁכִינָה תִּשְׁרֶה בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

כַּמָּה טוֹב וְיָפֶה הַבַּיִת כְּשֶׁיֵּשׁ שָׁלוֹם וְאַהֲבָה וַהֲבָנָה הֲדָדִית, וְאָז הָאֲוִירָה בַּבַּיִת כְּבָר אַחֶרֶת לְגַמְרֵי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תַּחֲשֹׁב אֶת הַטּוֹב, וְאָז בְּוַדַּאי יִהְיֶה טוֹב, כִּי כְּפִי שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב — כֵּן נִצְטַיֵּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כה, לא): ״עַל שְׂדֵה הָאָרֶץ יֵחָשֵׁב וְגוֹ׳ וּבַיֹּבֶל יֵצֵא״, הַיְנוּ אֲפִלּוּ שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב עַל

גַּשְׁמִיּוּת שְׂדֵה הָאָרֶץ, אֲבָל אִם מְקַשֵּׁר אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֶל הַיּוֹבֵל הָעֶלְיוֹן, שֶׁהוּא הַבִּינָה, אָז יֵצֵא לַחָפְשִׁי. כִּי הַמַּחֲשָׁבָה צְרִיכָה לִהְיוֹת תָּמִיד דְּבוּקָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּעֶה אֶת עַצְמוֹ.

רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּמֶרֶץ חָדָשׁ לְהָפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה, כִּי הִיא זְכוּת הָרַבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְאִם מִצַּד אֶחָד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ שֶׁחָזַרְתָּ בִּתְשׁוּבָה, כֵּן יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁגַּם בַּעְלֵךְ יִזְכֶּה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, אֲבָל מִצַּד שֵׁנִי מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה, שֶׁהַמְּרִיבָה מְצוּיָה בֵּינֵיכֶם, וַחֲבָל מְאֹד מְאֹד, כִּי אַתֶּם זוּג מַתְאִים עַד מְאֹד, וַחֲבָל לִשְׁבֹּר בַּיִת כָּל כָּךְ חַם.

אַל תִּדְאֲגִי, בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לַעֲבֹר עַל כָּל הַקְּשָׁיִים, הָעִקָּר רְאִי לְכַבֵּד אֶת בַּעְלֵךְ וְלֶאֱהֹב אוֹתוֹ, וּבְיַחַד תָּדוּרוּ בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וְחַס וְשָׁלוֹם, לֹא לְהַכְבִּיד עָלָיו שׁוּם דָּבָר, כִּי בַּיִת אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ אֲוִירָה שֶׁל נֹעַם וַהֲבָנָה — תָּמִיד מַצְלִיחַ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּיִת שֶׁהוּא בִּמְרִיבוֹת — הַכְּשָׁלוֹנוֹת כְּרוּכוֹת בּוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לַעֲבֹר אֶת הַהֶרְיוֹן בְּנָקֵל, וְתֵלְדִי בְּנָקֵל.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מִשְׁפָּחַת ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

לְדַעְתִּי, עֲלֵיכֶם לְהִתְיַעֵץ עִם רוֹפֵא פְּרָטִי.

רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְגַם תַּקְפִּידוּ עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים וְעַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהַדְלִיק לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה נֵרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז עַל רְפוּאַת בְּנְכֶם, וְהַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה בַּשָּׁמַיִם.

תְּקַבְּלוּ עַל עַצְמְכֶם לִשְׁמֹר טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וּלְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְאָז הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ רוּחַ חַיִּים לְבְנְכֶם, וְיַאֲרִיךְ יָמִים וְשָׁנִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, ט״ז אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה רוֹצֶה וּמִשְׁתּוֹקֵק לְהִכָּנֵס בְּדַרְכֵי הַקְּדֻשָּׁה, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְכַוֵּן אֶת הָאֱמֶת, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לִמְנֹעַ וּלְעַכֵּב אוֹתְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בִּתְחִלַּת הַהִתְקָרְבוּת מִתְגַּבֶּרֶת וּמִתְפַּשֶּׁטֶת הַסִּטְרָא אָחֳרָא מְאֹד מְאֹד, וּצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְהִשָּׁאֵר וְלַעֲמֹד עַל עָמְדָם, כִּי מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, עוֹמְדוֹת עָלָיו

תֵּכֶף־וּמִיָּד מְנִיעוֹת כְּחוֹמַת בַּרְזֶל לִמְנֹעַ וּלְעַכֵּב, וּמְאֹד מְאֹד מְפַחֵד הַבַּעַל־דָּבָר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְהוּא מַלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, הָעִקָּר שֶׁיִּתְרַחֵק הָאָדָם מֵרַבֵּנוּ זַ״ל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַחֲזִיק מַעֲמָד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, וְאָז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, לַ״ג בָּעֹמֶר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת עַצְמְךָ לִפֹּל בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ שׁוּם דָּבָר, רַק מַה שֶּׁזָּכִינוּ לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל.

הֵן אֱמֶת, שֶׁעַכְשָׁו הַכֹּל חוֹכָא וּטְלוֹלָא, אֲבָל עוֹד יָבוֹא זְמַן, שֶׁנִּקְטֹף אֶת הַפֵּרוֹת מֵהַיְגִיעוֹת וְהַטְּרָחוֹת, שֶׁטָּרַחְנוּ וְיָגַעְנוּ בִּשְׁבִיל רַבֵּנוּ זַ״ל. וּבֶאֱמֶת כָּל הַטְּרָחוֹת וְהַיְגִיעוֹת הֵן בִּשְׁבִילֵנוּ, שֶׁבָּזֶה שֶׁזּוֹכֶה לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל — מְשַׁמֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ, הַיְנוּ אֶת נִשְׁמָתוֹ.

כַּיָּדוּעַ אֶצְלֵנוּ הַסִּפּוּר, שֶׁר׳ מֵיכֶלִי, נֶכֶד מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל, הָיָה נִזְהָר מְאֹד בְּמִצְוַת הַכְנָסַת אוֹרְחִים, וּבִפְרָט בְּעִנְיַן לְהַצִּיעַ אֶת הַמִּטָּה. פַּעַם יָגַע וְטָרַח מְאֹד, וְנִגַּשׁ אֵלָיו בְּנוֹ וְאָמַר לוֹ: אַבָּא, לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהַטְרִיחַ אֶת עַצְמְךָ, אֲנִי אַצִּיעַ אֶת הַמִּטָּה. עָנָה וְאָמַר לוֹ אָבִיו: לֹא, לֹא, בְּנִי יַקִּירִי! אֲנִי מַצִּיעַ אֶת הַמִּטָּה בִּשְׁבִילִי (הַיְנוּ בִּשְׁבִיל נִשְׁמָתוֹ).

כֵּן הַדָּבָר, בָּזֶה שֶׁמְּשַׁמְּשִׁים אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בֶּאֱמֶת בְּשָׂרְשׁוֹ, אָנוּ

מְשַׁמְּשִׁים אֶת עַצְמָנוּ, כִּי יָבוֹא הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה שֶׁנִּזְכֶּה לְהִפָּרֵד מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאָז יָבוֹא לָנוּ כָּל הָעִנְיָן שֶׁל הַשִּׁמּוּשׁ לְעֵזֶר גָּדוֹל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הִנֵּה פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ מְדַבֶּרֶת מֵעִנְיַן הַתּוֹכֵחָה. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹכִיחַ אוֹתָנוּ בְּאִם לֹא תִשְׁמְעוּ לִי, וְלֹא תַעֲשׂוּ כָּל הַמִּצְוֹות הַלָּלוּ, אֲזַי כָּאֵלּוּ וְכָאֵלּוּ עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמָרִים תְּקַבְּלוּ. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, שֶׁכָּל מַה שֶּׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה — הַכֹּל זֶה רַק לְטוֹבָה. וּמִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לֹא יוֹצֵא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֵיכָה ג, לח): ״מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב״; הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה רַק חֶסֶד, אַךְ דָּא עָקָא, שֶׁאֵינֵנּוּ מְבִינִים כְּשֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ אֵיזֶה צַעַר, יִסּוּרִים וּמַכְאוֹבִים, וַהֲרֵי זֶה הַחְסָרוֹן שֶׁלָּנוּ. אֲבָל רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרָעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא; כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל הָעוֹבֵר עָלָיו — בֵּין בְּרוּחָנִיּוּת וּבֵין בְּגַשְׁמִיּוּת זֶה לְטוֹבָה, הוּא מַמָּשׁ גֵּר בָּעוֹלָם הַזֶּה כְּדֶגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא שַׁיָּךְ שֶׁיִּהְיֶה אֵיזֶה רַע. וּבְכָל זֹאת אָנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים שֶׁסּוֹבְלִים סֵבֶל גָּדוֹל מְאֹד; יֶשְׁנָם רָנָקִים וְרָנָקוֹת, אֲשֶׁר הַקְּשָׁיִ שֶׁלָּהֶם גָּדוֹל מְאֹד, כִּי אֵין עוֹד צָרָה וּקְלָלָה לָאָדָם כְּמוֹ שֶׁהוּא רָנָק. וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (יְבָמוֹת סב:): כָּל אָדָם שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה, שָׁרוּי בְּלֹא שִׂמְחָה, שָׁרוּי בְּלֹא טוֹבָה, שָׁרוּי בְּלֹא שָׁלוֹם, שָׁרוּי בְּלֹא חוֹמָה, שָׁרוּי בְּלֹא תּוֹרָה, וּבְלֹא בַּיִת. עַל רָנָק הָעִידָה הַתּוֹרָה (בְּרֵאשִׁית ב, יח): ״לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ״, וְלָכֵן זוֹ הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר. אֲבָל אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הוֹלֵךְ עִמּוֹ בְּרַחֲמָנוּת, וְרוֹצֶה

לְהֵיטִיב לוֹ, רַק שֶׁהוּא אֵינוֹ רוֹצֶה לְקַבֵּל אֶת הַטּוֹבָה, כִּי עָלָיו נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי יט, ג): ״אִוֶּלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ, וְעַל הַוָי״ה יִזְעַף לִבּוֹ״; אָדָם עוֹשֶׂה אִוֶּלֶת, וְאַחַר־כָּךְ יֵשׁ לוֹ טְעָנוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ.

כְּמוֹ־כֵן יֶשְׁנָם אֲנָשִׁים שֶׁאֵין לָהֶם פַּרְנָסָה, וְהֵם מְמֻרְמָרִים מְאֹד, כִּי עֲנִי זֶהוּ צַעַר גָּדוֹל מְאֹד, וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה לא, סִימָן יד): אִלּוּ נִתְקַבְּצוּ כָּל הַיִּסּוּרִים לְצַד אֶחָד וְהָעֲנִיּוּת לְצַד אַחֵר — הָעֲנִיּוּת מַכְרַעַת; וּבֶאֱמֶת יֵשׁ פַּרְנָסָה, יֵשׁ שֶׂפַע, כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מָלֵא כֶּסֶף, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (חַגַּי ב, ח): ״לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם הַוָי״ה צְבָאוֹת״, וּמַדּוּעַ אֵין לָאָדָם כֶּסֶף? מִפְּנֵי שֶׁהוּא בָּרְרָן, וְחוֹשֵׁב: אֵינִי צָרִיךְ עֲבוֹדָה פְּלוֹנִית אֶלָּא אַלְמוֹנִית וְכוּ׳, אִם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (פְּסָחִים קיג.): פִּשְׁט נְבֵילְתָא בְּשׁוּקָא, וּשְׁקִיל אַגְרָא, וְלָא תֵּימָא כַּהֲנָא אֲנָא וְגַבְרָא רַבָּה אֲנָא, וְסַנְיָא בִּי מִלְתָא; יֵשׁ בָּרְחוֹב נְבֵלָה, וְאוֹמְרִים לָאָדָם: הוֹרֵד אֶת עוֹרָהּ וּתְקַבֵּל תְּמוּרָתָהּ, כִּי מֵעוֹר הַבְּהֵמָה עוֹשִׂים כָּל מִינֵי שְׁמוּשִׁים, אַךְ אָדָם חוֹשֵׁב: אֵין מַתְאִימָה לִי עֲבוֹדָה בְּזוּיָה זוֹ, אַךְ לֹא־כֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, אֶלָּא פְּשֹׁט נְבֵלָה בַּשּׁוּק, וְאַל תֹּאמַר שֶׁאֵין זֶה מַתְאִים לְךָ. כְּמוֹ־כֵן בְּעִנְיַן שִׁדּוּכִים, אֵין מוֹצְאִים שִׁדּוּךְ, כִּי יֵשׁ גֵּאוּת וְיֵשׁוּת, שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב: לִי לֹא מַתְאִים לָקַחַת הַצָּעָה זוֹ, מִפְּאַת אֵין סְפֹר חֶסְרוֹנוֹת, אָז אוֹמְרִים מִן הַשָּׁמַיִם: נָתַתִּי לְךָ הַצָּעָה, נָתַתִּי לְךָ פַּרְנָסָה, וְאֵינְךָ רוֹצֶה אֶת זֹאת — עַכְשָׁו תִּסְבֹּל, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן. וְאֵיךְ יֵשׁ תּוֹכֵחָה שְׁלֵמָה מְלֵאָה קְלָלוֹת? אֶלָּא צַדִּיקִים פֵּרְשׁוּ אֶת רֹב הַתּוֹכֵחָה לִבְרָכוֹת, הֲכִיצַד? אֶלָּא לְפִנֵי רְאוֹת עֵינֵינוּ, לְפִי קִטְנוּת דַּעְתֵּנוּ, זוֹ קְלָלָה וְצָרָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, אֲבָל הַצַּדִּיקִים פֵּרְשׁוּ אוֹתָם לִבְרָכוֹת.

מְסַפְּרִים עַל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ מִקְשִׁינוֹב זי״ע, שֶׁהָיָה תַּלְמִיד הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶ׳ענְסְק. וְאָמַר פַּעַם: לָמָּה יֵשׁ מִנְהָג בָּעוֹלָם לִקְרֹא אֶת הַתּוֹכֵחָה בְּשֶׁקֶט? זֶה כְּדֶגְמַת אָב הַמַּזְהִיר לְבָנָיו: רְאֵה, אִם לֹא תְקַיְּמִים אֶת אֲשֶׁר בִּקַּשְׁתִּיךָ, אַעֲנִישׁ אוֹתְךָ, וּמַתְחִיל לְפָרֵט אֵילּוּ עֲנָשִׁים, וְהַיֶּלֶד מַתְחִיל לִפְחֹד. כְּמוֹ־כֵן הַתּוֹכֵחָה בְּפָרָשָׁה זוֹ וּבְפָרָשַׁת כִּי תָבוֹא, יֵשׁ נוֹהֲגִים לֶאֱמָרָהּ בְּקוֹל נָמוּךְ, כְּדֵי לְהַפְחִידֵנוּ: אִם לֹא נְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, תִּרְאוּ מַה מְּחַכֶּה לָנוּ.

וּלְדַאֲבוֹנֵנוּ הָרַב, רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ וְהָיִינוּ עֵדִים, וְקָרָאנוּ בַּסְּפָרִים, מֶה עָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל הַתּוֹכֵחָה — הֵן בְּפָרָשַׁת בְּחֻקֹּתַי וְהֵן בְּפָרָשַׁת כִּי תָבוֹא, לְדַאֲבוֹנֵנוּ הָרַב נִתְקַיְּמָה, וּמַדּוּעַ? מִפְּנֵי שֶׁלֹּא רָצִינוּ לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. עִם כָּל זֹאת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וּמְבַקְּשֵׁנוּ בְּמְאֹד מְאֹד שֶׁנַּחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה. וְלָכֵן קוֹרְאִים אֶת הַתּוֹכֵחָה פְּעָמַיִם בַּשָּׁנָה: פַּעַם בְּפָרָשַׁת בְּחֻקֹּתַי, וּפַעַם בְּפָרָשַׁת כִּי תָבוֹא. וְעַל־פִּי־רֹב חָל זְמַן קְרִיאַת פָּרָשַׁת הַתּוֹכֵחָה לִפְנֵי חַג הַשָּׁבוּעוֹת, וְלִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. בְּחֻקֹּתַי זֶה עַל־פִּי־רֹב שָׁבוּעַ לִפְנֵי שָׁבוּעוֹת, כִּי תָבוֹא זֶה שָׁבוּעַ קֹדֶם רֹאשׁ הַשָּׁנָה. מָה אֵלּוּ הַתּוֹכֵחוֹת שֶׁמּוֹכִיחִים אוֹתָנוּ? אֶלָּא לִפְנֵי קַבָּלַת הַתּוֹרָה מַזְהִירִים אוֹתָנוּ — דְּעוּ וּרְאוּ, שֶׁאִם לֹא תִּשְׁמְעוּ לַאֲשֶׁר כָּתוּב בַּתּוֹרָה, וְלֹא תְּקַיְּמוּ מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, תְּקַבְּלוּ עֹנֶשׁ גָּדוֹל מְאֹד. וְלָכֵן רְאוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמְכֶם אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. כְּמוֹ־כֵן הַתּוֹכֵחָה בְּכִי תָבוֹא, אוֹמְרִים לָאָדָם: דַּע לְךָ, אַתָּה עוֹמֵד קֹדֶם יוֹם הַדִּין, אִם תָּשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, אֲזַי תֵּצֵא זַכַּאי בַּדִּין, אֲבָל אִם, חַס וְשָׁלוֹם, לֹא תָּשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, אֲזַי תִּכָּנֵס בְּדִין וְתֵצֵא חַיָּב. אַךְ כָּאָמוּר לָעֵיל, כָּל הַתּוֹכֵחָה זֶה בְּרָכוֹת.

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי חַיִּים חַיְקֵל מֵהַמְּדוּרָא זי״ע, תַּלְמִיד הַמַּגִּיד מִמֶּעזְרִיטְשׁ זי״ע, אָמַר כָּךְ: אֵינֶנִּי מֵבִין, מַדּוּעַ הֻצְרְכוּ לִתֵּן לָנוּ תּוֹכֵחָה, קְלָלוֹת כָּאֵלּוּ, הֲלֹא הַתּוֹרָה כָּל־כָּךְ נְעִימָה וּמְתֻקָּה, הַמִּצְוֹות כָּל־כָּךְ עֲרֵבוֹת, וּמַדּוּעַ שֶׁלֹּא נְקַיְּמָן?! יְהוּדִי הוֹלֵךְ עִם זָקָן וּפֵאוֹת, צִיצִית, תְּפִלִּין, מְזוּזָה עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ, אוֹכֵל כַּשְׁרוּת, אִשָּׁה הוֹלֶכֶת בִּצְנִיעוּת, שׁוֹמְרִים עַל טָהֳרַת מִשְׁפָּחָה, מַדְלִיקִים נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבָּת, שֻׁלְחָן שַׁבָּת עָרוּךְ וְכוּ׳, אֵיזֶה יִפְּי יֵשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לְאֻמּוֹת הָעוֹלָם מַתָּנוֹת כָּאֵלּוּ; וְכֵן אוֹכְלִים מַצָּה בְּפֶסַח, יוֹשְׁבִים בַּסֻּכָּה בְּסֻכּוֹת, מַדְלִיקִים נֵר חֲנֻכָּה, בְּפוּרִים מַזְכִּירִים אֶת הַסּוֹף שֶׁהָיָה לְהָמָן, וְהַסּוֹף שֶׁיִּהְיֶה לְכָל ה׳הָמָנִים׳ שֶׁקָּמִים עַל עַם יִשְׂרָאֵל, [אֲשֶׁר רַק בַּעֲבוּר זֶה קוֹרְאִים אֶת הַמְּגִלָּה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יז.): כָּל הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה לְמַפְרֵעַ — לֹא יָצָא; וּפֵרֵשׁ הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע, מִי שֶׁקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה כְּאִלּוּ הָיְתָה סִפּוּר שֶׁל עָבָר, שֶׁל פַּעַם, לֹא יָצָא. אֶלָּא קוֹרְאִים אֶת הַמְּגִלָּה עַל הֶעָתִיד, שֶׁנִּגְזַר, אֲשֶׁר

כְּשֵׁם שֶׁהָיָה הָמָן, שֶׁהֵכִין עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה לְמָרְדֳּכַי, כְּמוֹ־כֵן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, יֵשׁ סָמ״ךְ־מֵ״ם, שֶׁהוּא מֵכִין עֵץ חֲמִשִּׁים אַמָּה לַצַּדִּיק, וּלְבַסּוֹף נִתְלֶה הָרָשָׁע, וְהַצַּדִּיק נִצּוֹל מִפַּח נִשְׁבָּר]. וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מִצְוֹות נִפְלָאוֹת לְכָל יוֹם וָיוֹם, לְכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, וּלְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, אָז לֹא הֵבִין הַצַּדִּיק ר׳ חַיִּים חַייְקֶל מֵהַמְדוּרָא זי״ע, לָמָּה צְרִיכִים לְהַעֲנִישׁ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי מִי אֵינוֹ רוֹצֶה אֶת הַתּוֹרָה?!

יָדוּעַ, שֶׁהַבַּעַל הַתַּנְיָא זי״ע, הָיָה בַּעַל קוֹרֵא אֵצֶל רַבּוֹ הַמַּגִּיד מִמֶּעזְרִיטְשׁ זי״ע, וּכְשֶׁהוּא קָרָא פָּרָשַׁת בְּחֻקֹּתַי אוֹ פָּרָשַׁת כִּי תָבוֹא, הַמַּגִּיד הַקָּדוֹשׁ הִגְבִּיהַּ בְּכָל פַּעַם אֶת יָדָיו כְּלַפֵּי מַעְלָה, וְהָיָה שָׂמֵחַ מְאֹד, כִּי שָׁמַע רַק בְּרָכוֹת, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְבָרְכֵנוּ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ מְאֹד, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֵינוֹ רוֹצֶה לְהַעֲנִישֵׁנוּ.

כִּי בֶּאֱמֶת אִם רוֹאִים רַוָּקִים וְרַוָּקוֹת, הֵם אֲשֵׁמִים בַּדָּבָר, כִּי הֵם בָּרָנִים וְכוּ׳. וְכֵן יֵשׁ כָּל מִינֵי פַּרְנָסוֹת, אַךְ אָדָם בָּרָן, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְקַבְּלָן, וְלָכֵן עוֹבֶרֶת עָלָיו עֲנִיּוּת וְדַחֲקוּת; כִּי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמַּמְשִׁיכִים עַל עַצְמָם יִסּוּרִים וּקְלָלוֹת. הֵן אֱמֶת שֶׁהַחַיִּים אֵינָם קַלִּים, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁאָדָם בָּרִיא, יֵשׁ לוֹ רְמ״ח אֵיבָרִים וְשָׁסָ״ה גִּידִים בְּרִיאִים, הוּא הוֹלֵךְ בְּכֹחוֹת עַצְמוֹ, וְאֵינוֹ זָקוּק לְכִסֵּא גַּלְגַּלִּים, הוּא מִתְנוֹעֵעַ וּמִתְפַּקֵּד, אֵינֶנּוּ צָרִיךְ עֶזְרָה מֵאַף אֶחָד, אֵינֶנּוּ עִוֵּר, בַּר מִינָן — זוֹ נִקְרֵאת בְּרָכָה, וּשְׁאָר הַדְּבָרִים זֶה הֶבֶל וָרִיק! פַּרְנָסָה זֶה לֹא חָסֵר, רַק תִּרְצֶה וְיִהְיֶה לְךָ שֶׁפַע שֶׁל כֶּסֶף, רַק תִּרְצֶה תִּתְחַתֵּן, אֵינְךָ רוֹצֶה — הַבְּעָיָה הִיא שֶׁלְּךָ. בְּרִיאוּת זוֹ בְּעָיָה. אֲבָל גַּם בָּזֶה צְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד, הָרַמְבַּ״ם מַאֲרִיךְ מְאֹד בְּהִלְכוֹת דֵּעוֹת, שֶׁאִם אָדָם יֹאכַל מַאֲכָלִים שֶׁהֵם סַם הַמָּוֶת, הוּא יַהֲרֹג אֶת עַצְמוֹ. מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא רֹב הַמַּחֲלוֹת שֶׁבְּנֵי־אָדָם סוֹבְלִים, זֶה רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵינָם אוֹכְלִים מַאֲכָלִים כְּשֵׁרִים. כְּגוֹן: בָּשָׂר. אִם אוֹכְלִים בָּשָׂר שֶׁאֵין עָלָיו הֶכְשֵׁר מְהֻדָּר, זֶה כָּוֹל לִהְיוֹת טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת, וּמֵבִיא מַחֲלוֹת וָחֳלָאִים רָעִים. וְאָסוּר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן לוֹמַר: יֵשׁ עַל זֶה הֶכְשֵׁר שֶׁל 'הָרַבָּנוּת' וְכוּ', וְזֶה טוֹב, חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא הַהֶכְרֵחַ לָדַעַת וּלְהַכִּיר מִיהוּ הַבֵּית־דִּין הַמַּכְשִׁיר, שֶׁיִּהְיוּ יְרֵאִים וּשְׁלֵמִים, עוֹבְדֵי ה׳ אֲמִתִּיִּים, וְאִם לֹא, זֶה

עָלוּל לִהְיוֹת בְּשַׂר פִּגּוּלִים, טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת מַמָּשׁ, כְּפִי שֶׁהַגּוֹיִים אוֹכְלִים, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַם יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, הַתּוֹרָה הִזְהִירָה אוֹתָנוּ מַה לֶּאֱכֹל וּמַה לֹּא. וְאִם אָנוּ חֲכָמִים בְּעֵינֵינוּ, וְאוֹכְלִים כָּל מִינֵי שְׁרָצִים וּרְמָשִׂים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, מִזֶּה בָּאוֹת כָּל מִינֵי מַחֲלוֹת וָחֳלָאִים רָעִים. וְלָכֵן אוֹמֶרֶת הַתּוֹרָה (וַיִּקְרָא יט, ב): ״קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ, כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָ״ה אֱלֹקֵיכֶם״, הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְבַקֶּשֶׁת שֶׁנִּהְיֶה קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, וְלֹא נֵלֵךְ בְּדַרְכֵי הַגּוֹיִים, אֶלָּא נִהְיֶה שְׁמוּרִים לֹא לֶאֱכֹל כָּל מִינֵי שְׁקָצִים וְחַיּוֹת טְמֵאוֹת, וְכָךְ מַזְהִירָה אוֹתָנוּ (שָׁם יא, מג): ״אַל תְּשַׁקְּצוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ, וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָהֶם וְנִטְמֵיתֶם״. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְבַקְּשֵׁנוּ: שִׁמְרוּ מְאֹד בַּמֶּה שֶׁאַתֶּם אוֹכְלִים. וְאִם־כֵּן אָמַר הַצַּדִּיק רַבִּי חַיִּים חַייְקֶל מֵהַמְּדוּרָא זי״ע: אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ מַדּוּעַ צְרִיכִים קְלָלוֹת, הֲלֹא הַתּוֹרָה כָּל־כָּךְ עֲרֵבָה וּמְתֻקָּה, אֵין דָּבָר יוֹתֵר טוֹב מִלִּלְמֹד תּוֹרָה, אֵין עוֹד יְפִי כְּמוֹ לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹות. מִי שֶׁרַק טָעַם טַעַם שַׁבָּת, כְּבָר אֵינֶנּוּ רוֹצֶה לַעֲזֹב אֶת הַשַּׁבָּת. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נָתַן לָנוּ יוֹם אֶחָד מְנוּחָה, בָּאָה שַׁבָּת — בָּאָה מְנוּחָה, וְגוֹי אֵין לוֹ אֶת זֹאת. מִסְכֵּן, הוּא נוֹסֵעַ וְרָץ מֵהֶכָא לְהָתָם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְטוֹרֵחַ וְיָגֵעַ. וְאִלּוּ יְהוּדִי שׁוֹמֵר שַׁבָּת וְנָח בְּמְנוּחָה, וְאֵינוֹ יוֹצֵא חוּץ מִן הָעִיר, חוּץ לָעֵרוּב, שַׁבָּת זוֹ הַמַּתָּנָה הַיָּפָה בְּיוֹתֵר שֶׁנָּתַן לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְכָךְ אָמַר לְמֹשֶׁה (שַׁבָּת י׃): מַתָּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנָזַי וְשַׁבָּת שְׁמָהּ, וַאֲנִי רוֹצֶה לִתְּנָהּ לְיִשְׂרָאֵל. עַל־כֵּן לֹא הֵבִין הַצַּדִּיק רַבִּי חַיִּים חַייְקֶל מֵהַמְּדוּרָא, לָמָּה צָרִיךְ לוֹמַר תּוֹכֵחָה.

וְהַמַּגִּיד מִמֶּעזְרִיטְשׁ זי״ע, בְּעֵת שֶׁתַּלְמִידוֹ הַ׳בַּעַל־הַתַּנְיָא׳ קָרָא אֶת הַתּוֹכֵחָה, הִגְבִּיהַּ יָדָיו, וְצָעַק: אוֹהוֹ, אוֹהוֹ, בַּהֲנָאָה גְּדוֹלָה, כִּי שָׁמַע רַק בְּרָכוֹת. וְכֵן אַחַר הִסְתַּלְקוּת הַמַּגִּיד מִמֶּעזְרִיטְשׁ זי״ע, הָיָה הַ׳בַּעַל הַתַּנְיָא׳ בַּעַל קוֹרֵא, וּבְנוֹ רַבִּי דֹּב בֶּער הָאַדְמוֹ״ר הָאֶמְצָעִי זי״ע, כְּשֶׁשָּׁמַע אֶת אָבִיו קוֹרֵא אֶת הַתּוֹכֵחָה, הָיָה גַּם־כֵּן בְּשִׂמְחָה, כִּי שָׁמַע רַק בְּרָכוֹת. וּפַעַם אַחַת לֹא הָיָה אָבִיו בְּבֵיתוֹ, וְאַחַר קָרָא אֶת הַתּוֹרָה, וְהֵחֵל הַבֵּן לִבְכּוֹת מְאֹד, שְׁאָלוּהוּ: מַדּוּעַ תִּבְכֶּה? וְעָנָה וְאָמַר: כְּשֶׁאָבִי קוֹרֵא אֶת הַתּוֹכֵחָה, אֲנִי שׁוֹמֵעַ רַק בְּרָכוֹת, אֲבָל עַכְשָׁו

כְּשֶׁשָּׁמַעְתִּי קְלָלוֹת, זֶה לֹא מַגִּיעַ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן אֲנִי בּוֹכֶה. נִמְצָא, שֶׁהַתּוֹכָחָה זֶה רַק בְּרָכוֹת, אֲבָל צְרִיכִים שֶׁכֻּלָּל לָדַעַת אֵיךְ וּמִי וְאֵימַת, אֵיךְ קוֹרְאִים בַּתּוֹרָה.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ח׳): לֹא כָּל אֶחָד רָאוּי לוֹמַר תּוֹכֵחָה, וּלְהוֹכִיחַ אֶת הַשֵּׁנִי. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁאֵין לָהֶם מַה לַּעֲשׂוֹת, רַק לִהְיוֹת מוֹכִיחִים אֶת הַזּוּלַת. וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קסג): יֵשׁ צַדִּיק, שֶׁכֻּלָּם צְרִיכִים לְדַבֵּר עָלָיו, אֲפִלּוּ אֵינָם מַכִּירִים אוֹתוֹ; כְּמוֹ־כֵן יֶשְׁנָם הַחוֹשְׁבִים שֶׁצְּרִיכִים לְדַבֵּר עַל כָּל אֶחָד, וְכָל פַּעַם נִטְפָּלִים לְאֵיזוֹ מִשְׁפָּחָה וּמְנַתְּחִים אוֹתָהּ, וְעוֹד אוֹמְרִים שֶׁזֶּה לְשֵׁם שָׁמַיִם׳, הַיִתָּכֵן?! וְכִי סִיַּמְתֶּם עִם עַצְמְכֶם?! יֵשׁ לָכֶם זְמַן פָּנוּי, אֵין לָכֶם מַה לַּעֲשׂוֹת בּוֹ? תֵּלְכוּ לְבֵית־מִדְרָשׁ לִלְמֹד, אֵינְכֶם מְסֻגָּלִים? תֵּלְכוּ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, תֹּאמְרוּ תְּהִלִּים, תֵּלְכוּ לַהֲפָצָה, תַּעֲשׂוּ חֶסֶד, תֵּלְכוּ לַעֲזוֹר לַזּוּלַת, תִּתְנַדְּבוּ בְּבָתֵּי חוֹלִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, תֵּלְכוּ לְכַבֵּד הוֹרִים, לִרְאוֹת מַהֶם צָרְכֵיהֶם וְכוּ׳, הַזְּמַן מְאֹד יָקָר, וְאוֹי לְמִי שֶׁמְּבַזְבְּזוֹ לָרִיק, כָּל דַּקָּה שֶׁחוֹלֶפֶת — מֵתָה, וְלֹא תָּשׁוּב יוֹתֵר, כָּל שָׁעָה שֶׁעוֹבֶרֶת, כְּבָר אֵינָהּ חוֹזֶרֶת לְעוֹלָם, מִכָּל שֶׁכֵּן יוֹם, נִגְמַר הַיּוֹם — זֶהוּ זֶה, מַה שֶּׁתָּפְסוּ בַּיּוֹם הַזֶּה דְּבָרִים טוֹבִים — זֶה מַה שֶּׁיִּשָּׁאֵר לָנוּ. תַּעֲשׂוּ חֶסֶד, וְהַחֶסֶד הֲכִי גָּדוֹל — לְחַזֵּק זֶה אֶת זֶה. אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לְעוֹדֵד אֶת זוּלָתוֹ. יֵשׁ נָשִׁים קְשׁוֹת יוֹם, יֵשׁ בְּעָלִים תַּקִּיפִים מְאֹד, שֶׁלֹּא חֻנְּכוּ כָּרָאוּי, וְלֹא עָבְדוּ עַל מִדּוֹתֵיהֶם הָרָעוֹת, אֲזַי מוֹצִיאִים עַצַבֵּיהֶם עַל נְשׁוֹתֵיהֶם, אֲשֶׁר זֶה מְגֻנֶּה מְאֹד. וְכֵן לְהֵפֶךְ, יֶשְׁנָן נָשִׁים מְאֹד תַּקִּיפוֹת הַמְמָרְרוֹת אֶת חַיֵּי בְּעָלֵיהֶן. וַעֲלֵיהֶן נֶאֱמַר (קֹהֶלֶת ז, כו): ״וּמוֹצֵא אֲנִי מָר מִמָּוֶת אֶת הָאִשָּׁה״; וְזֶה נוֹבֵעַ מֵאַחַר שֶׁלֹּא לָמְדוּ מִדּוֹת טוֹבוֹת, וְלֹא עָקְרוּ אֶת הַמִּדּוֹת הָרָעוֹת.

וְלָכֵן נָתַן לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, שֶׁחִבְּרוּ כְּשֶׁהָיָה בְּגִיל שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה, וְרָצָה שֶׁנַּדְפִּיסוֹ בְּמַהֲדוּרָה קְטַנָּה, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה תָּמִיד בַּכִּיס שֶׁלָּנוּ, שֶׁנּוּכַל תָּמִיד לְעַיֵּן בָּזֶה, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוֹד הָאָדָם. וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (סוֹטָה ח׃): בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ; בְּלִי מִדּוֹת, בְּלִי נְמוּס, אָדָם הוּא חַיָּה. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ח׳), שֶׁלֹּא כָּל אֶחָד יָכוֹל לוֹמַר תּוֹכֵחָה, מִי

שֶׁאֵינוֹ בְּדֶרֶגְמַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, אֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹכִיחַ. כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הִסְתַּכֵּל בְּעֵין טוֹבָה עַל הַזּוֹלֶת, לְמֵד זְכוּת עַל כֻּלָּם, וְהָיָה רַחֲמָן אֲמִתִּי.

אֲנָשִׁים אֵין לָהֶם מָה לַעֲשׂוֹת, וּמְרַכְּלִים עַל פְּלוֹנִי וְאַלְמוֹנִי. לָמָּה צָרִיךְ לְרַכֵּל עַל הַזּוֹלֶת?! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תַּעֲנִית ח.), שֶׁשָּׁאֲלוּ לַנָּחָשׁ, מָה הֲנָאָה יֵשׁ לְךָ, שֶׁאַתָּה מַכְנִיס אֶרֶס בִּבְנֵי אָדָם? חַיּוֹת אֵינָן טוֹרְפוֹת, אֶלָּא אִם יִהְיוּ רְעֵבוֹת, וְהַנָּחָשׁ נוֹגֵעַ בִּלְשׁוֹנוֹ, וּמַשְׁלִיךְ אֶרֶס בְּלִי סִבָּה, וּמַרְעִיל אֶת הָאָדָם. וְעָנָה הַנָּחָשׁ: וְלִי אַתֶּם שׁוֹאֲלִים? שַׁאֲלוּ לְבַעַל הַלָּשׁוֹן; כִּי הַמְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרָע, מָה הֲנָאָה יֵשׁ לוֹ בְּדִבּוּרוֹ?! בְּשָׁעָה שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן רפב), שֶׁצָּרִיךְ לָדוּן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְכֵן אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סח), שֶׁיֵּשְׁנָם בְּנֵי־אָדָם הַמְחַפְּשִׂים רַק אֶת הָרָע שֶׁל הַזּוֹלֶת, שֶׁהֵם כְּדֶרֶגְמַת קַיִן, הָרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת קֵץ כָּל בָּשָׂר, לְהַרְאוֹת שֶׁהַכֹּל אֵינוֹ בְּסֵדֶר. וְכָתוּב בַּזֹּהַר (חֵלֶק א׳ לה:), שֶׁהַנָּחָשׁ עָלָיו רוֹכֵב הַסַּמ״ךְ־מֵ״ם, וְכָךְ פִּתָּה אֶת חַוָּה, וְגָרַם מָה שֶׁגָּרַם.

וְלָכֵן עָלֵינוּ לְשָׂרֵשׁ מֵאִתָּנוּ אֶת הַשִּׂנְאָה וְהָרְכִילוּת, וְלֶאֱהֹב זֶה אֶת זֶה, מַסְפִּיק שֶׁיֵּשׁ שִׂנְאָה בַּחוּץ, אֲבָל בִּפְנִים הַהֶכְרֵחַ שֶׁתִּהְיֶה אַחְדוּת וְאַהֲבָה, וְיַעְזְרוּ זֶה לָזֶה. מֵהֵיכָן נוֹבֵעַ שֶׁמְּרַכְּלִים זֶה עַל זֶה? מִגַּאֲוָה. רוֹצִים לְהַרְאוֹת שֶׁהַהוּא כְּלוּם, וּמְמַלְּא אֲנִי חָשׁוּב יוֹתֵר. חוֹשְׁבִים שֶׁבָּזֶה שֶׁיַּשְׁפִּילוּ אֶת הַזּוֹלֵת, נַעֲשִׂים גְּדוֹלִים יוֹתֵר, אַךְ אֵין יוֹדְעִים, שֶׁנַּעֲשִׂים בָּזֶה מְאוּסִים.

וּבָזֶה פֵּרַשְׁתִּי אֶת הַפָּסוּק (וַיִּקְרָא כו, יט): ״וְשָׁבַרְתִּי אֶת גְּאוֹן עֻזְּכֶם, וְנָתַתִּי אֶת שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל וְאֶת אַרְצְכֶם כַּנְּחֹשֶׁה״. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פב): לָמָּה הוֹלֵךְ לָאָדָם שֶׁלֹּא כְּסֵדֶר, לָמָּה הוֹלֵךְ לָאָדָם הָפוּךְ מֵרְצוֹנוֹ? כִּי יֵשׁ לוֹ גַּאֲוָה: אֲנָא אֶמְלֹךְ, אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת מֶלֶךְ, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ו׳): כְּשֶׁאָדָם חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, צָרִיךְ שֶׁיִּהְיוּ לוֹ שְׁנֵי מִינֵי בְּקִיאֻיּוֹת: בָּקִי בְּרָצוֹא, וּבָקִי בְּשׁוּב, כְּשֶׁעוֹלִים לְמַעְלָה וּמְקַיְּמִים מִצְוֹת, לוֹמְדִים תּוֹרָה, צְרִיכִים לָדַעַת — בֶּאֱמֶת חָזַרְנוּ בִּתְשׁוּבָה, וְאָנוּ מְקַיְּמִים אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, אֲבָל עֲדַיִן אֵין זֶה מַסְפִּיק, וְעָלֵינוּ לַעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי

אֵין סוֹף לִגְדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ — זֶה בָּקִי בְּרָצוֹא. וּלְהֵפֶךְ בָּקִי בְּשׁוֹב — כְּשֶׁנּוֹפְלִים חֲזָנָה, נִתְקָרְרִים מִלַּעֲשׂוֹת מִצְוָה, מַתְחִילִים לְזַלְזֵל, בַּר מִינָן, בַּמִּצְוֹות, מִתְרַשְּׁלִים בְּלִמּוּד תּוֹרָה, אָז צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק — זֶה בָּקִי בְּשׁוֹב. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ז׳), שֶׁהַצַּדִּיק נִקְרָא כֹּל, כִּי הַתַּרְגּוּם אוֹמֵר: ״כִּי כֹל בַּשָּׂמַיִם וּבָאָרֶץ״, דְּאָחִיד בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לח), שֶׁגְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא לְמַטָּה וּלְמַעְלָה, וּלְמַעְלָה וּלְמַטָּה. בְּנֵי־אָדָם חוֹשְׁבִים שֶׁאִם הַצַּדִּיק לְמַטָּה — אֵיךְ הוּא לְמַעְלָה?! וְאִם הוּא לְמַעְלָה — אֵיךְ הוּא לְמַטָּה?! וְלָכֵן אֵינָם יְכוֹלִים לְהָבִין אֶת הַצַּדִּיק.

וְזֶה הָיָה פְּגַם קֹרַח, שֶׁחָלַק עַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שָׁהָה בַּשָּׁמַיִם אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וְאַחַר־כָּךְ כְּתִיב (שְׁמוֹת יט, יד): ״מִן הָהָר אֶל הָעָם״. אַהֲרֹן הַכֹּהֵן עָשָׂה שְׁלוֹם־בַּיִת, דִּבֵּר עִם שְׁנֵי בְּנֵי זוּג, וְהִנֵּה נִכְנָס לִפְנֵי וְלִפְנִים לְהַקְטִיר קְטֹרֶת. דָּבָר זֶה קֹרַח לֹא יָכוֹל הָיָה לְהָבִין, אֵיךְ יָכוֹל לִהְיוֹת דָּבָר כָּזֶה — אוֹ שֶׁהוּא לְמַטָּה, אוֹ שֶׁהוּא לְמַעְלָה, אֵיךְ יִתָּכֵן שֶׁהוּא לְמַעְלָה וּלְמַטָּה?! אַךְ זוֹ גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, הִנֵּה הוּא דָּבוּק בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְהִנֵּה הוּא יָכוֹל לְדַבֵּר עִם כָּל קְשֵׁה יוֹם יָרוּד וְנָפוּל, וְהִנֵּה הוּא חוֹזֵר לְהִתְבַּטֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, בְּנֵי־אָדָם חוֹשְׁבִים שֶׁצַּדִּיק צָרִיךְ לְהֵרָאוֹת אַחֶרֶת, אֲבָל אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קטז), שֶׁהַצַּדִּיק מְבַחוּץ נִרְאֶה כְּכָל הָאָדָם, אֲבָל בִּפְנִימִיּוּת הוּא דָּבוּק בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן צא), שֶׁהַצַּדִּיק מְסַפֵּר סִפּוּרִים עִם אֲנָשִׁים, מְדַבֵּר שִׂיחוֹת חֻלִּין, וְהַכֹּל כְּדֵי לְקָשְׁרָם אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. אַךְ בְּנֵי־אָדָם אֵינָם יְכוֹלִים לְהָבִין דָּבָר זֶה. וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קו, טז): ״וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה, וּלְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ ה׳״. קֹרַח וַעֲדָתוֹ, דָּתָן וַאֲבִירָם, קִנְאוּ בְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, וְלֹא הֵבִינוּ: הִנֵּה מֹשֶׁה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, נִמְצָא בְּהַר סִינַי, וְהִנֵּה בַּמַּחֲנֶה, יוֹרֵד לַהֲמוֹן־עַם בַּשּׁוּק, וּמִתְעַסֵּק עִם פְּחוּתֵי עֵרֶךְ, אֵיךְ יִתָּכֵן?! וְהִנֵּה אַהֲרֹן רָץ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם־בַּיִת, וְצָרִיךְ לְדַבֵּר עִם נָשִׁים וּגְבָרִים וּלְהָפֵנֵס לִפְרָטֵי פְּרָטִים, וְהִנֵּה הוּא קְדוֹשׁ הַוָיְ״ה, דָּבָר זֶה לֹא יָכְלוּ לְהָבִין.

וְזֶהוּ שֶׁכְּתִיב (וַיִּקְרָא כו, יט): ״וְשָׁבַרְתִּי אֶת גְּאוֹן עֻזְּכֶם״, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁבֹּר לָנוּ אֶת הַגַּאֲוָה, וְאָז ״וְנָתַתִּי אֶת שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל, וְאַרְצְכֶם כַּנְּחֹשֶׁת״, שָׁמַיִם מְרַמְּזִים עַל רוּחָנִיּוּת, וְאֶרֶץ עַל גַּשְׁמִיּוּת. צְרִיכִים שְׁתֵּי בְּקִיאֻיּוֹת, כְּשֶׁנִּמְצָאִים לְמַעְלָה צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁאָסוּר לְהִשָּׁבֵר, אֲפִלּוּ כָּל הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָנוּ: מָה אַתָּה עוֹשֶׂה פֹּה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ לְמֹשֶׁה (שַׁבָּת פח:): מַה לִּילוּד אִשָּׁה בֵּינֵינוּ, אַךְ צְרִיכִים לִהְיוֹת חֲזָקִים כַּבַּרְזֶל, וְלָדַעַת — אֲנִי אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֵינֶנִּי עוֹזֵב. וְאִם אָדָם לְמַטָּה, אֲנָשִׁים מְדַבְּרִים עָלָיו, וּמַעֲלִילִים עָלָיו עֲלִילוֹת שָׁוְא וָרֶשַׁע, הוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת חָזָק כַּבַּרְזֶל, כַּנְּחֹשֶׁת, וְזֶה: ״וְנָתַתִּי שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל״, בַּשָּׁמַיִם אַל תִּפְחַד מִמַּלְאָכִים, ״וְאֶת אַרְצְכֶם כַּנְּחוּשָׁה״ — כְּשֶׁאַתָּה בָּאָרֶץ, תִּהְיֶה חָזָק כַּפְּלָדָה, וְאַל תִּפְחַד מֵאַף אֶחָד. וְאֵיךְ זוֹכִים לָזֶה? עַל־יְדֵי שֶׁשּׁוֹבְרִים אֶת הַגַּאֲוָה.

וּבָזֶה נָבִין אֶת הַמַּחֲלֹקֶת בֵּין שַׁמַּאי לְהִלֵּל. שַׁמַּאי אוֹמֵר כְּשֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת הַבְּרִיאָה, בָּרָא קֹדֶם אֶת הַשָּׁמַיִם, וְהִלֵּל אוֹמֵר שֶׁבָּרָא קֹדֶם אֶת הָאָרֶץ. בָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי וְאָמַר: תָּמֵהַּ אֲנִי עַל אֲבוֹת הָעוֹלָם, לָמָּה רַבִּים בֵּינֵיהֶם, אֲנִי אוֹמֵר, שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא כְּעֵין סִיר עִם כִּסּוּי, הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. מַהִי הַמַּשְׁמָעוּת בָּזֶה?

אֶלָּא שַׁמַּאי הָיָה קַפְּדָן, וְרָצָה שֶׁאָדָם יִהְיֶה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, וְאִם לֹא, אֵין לְךָ מָה לַעֲשׂוֹת פֹּה, וְהָלַךְ בְּחֹמֶר הַדִּין, וְלָכֵן אָמַר, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בָּרָא אֶת הָעוֹלָם בִּשְׁבִיל אֲנָשִׁי שָׁמַיִם, וְאִם אֵינָם טוֹבִים — אֵין לָעוֹלָם קִיּוּם. אֲבָל הִלֵּל אָמַר: לָאו, כָּל דָּבָר קָטָן שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה חָשׁוּב מְאֹד, וְאָמַר שֶׁהָאָרֶץ נִבְרְאָה תְּחִלָּה. בָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי וְחִבֵּר אֶת שְׁנֵיהֶם, וְאָמַר: כְּשֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת הַבְּרִיאָה, בְּרָאָם בְּיַחַד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית א, א): ״בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ״, צְרִיכִים לִהְיוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה לְמַטָּה וּלְמַעְלָה, שֶׁזֶּה כָּל הַגְּלוּיִ שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי, שֶׁמְּגַלֶּה לָנוּ רָזֵי וְסִתְרֵי תוֹרָה, זֶה הַסּוֹד שֶׁהַצַּדִּיקִים מְגַלִּים לָנוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנַּחֲזִיק לְמַעְלָה, וְאִם רוֹצִים הַמַּלְאָכִים לְשָׁבְרֵנוּ, עָלֵינוּ לִהְיוֹת חֲזָקִים כַּבַּרְזֶל, וּבֵין לְמַטָּה — כְּשֶׁמְּנַסִּים

לִשְׁבֹּר אוֹתָנוּ שֶׁאָנוּ לְמַטָּה, עָלֵינוּ לִהְיוֹת חֲזָקִים כַּנְּחשֶׁת, וְכֵיצַד נִהְיֶה חֲזָקִים? עַל־יְדֵי שֶׁנִּשְׁבֹּר אֶת הַגַּאֲוָה שֶׁלָּנוּ.

כָּתוּב בַּסֵּפֶר ״מְגַלֶּה עֲמֻקוֹת״, שֶׁמַּה שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נַעֲשֶׂ״ה אָדָם (בְּרֵאשִׁית א, כו), מְרֻמָּז בָּזֶה רָאשֵׁי־תֵבוֹת: נ׳מְלַךְ ע׳ם שׁ׳מַאי ה׳לֵל, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הִתְיַעֵץ עִמָּהֶם אֵיךְ לִבְרֹא אֶת הָעוֹלָם, שַׁמַּאי אָמַר: בְּמִדַּת הַדִּין, וְהִלֵּל אָמַר: בְּרַחֲמָנוּת. צַדִּיקִים אוֹמְרִים: בְּשָׁעָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָמַר: נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ, הוּא תָּפַס אֶת נִשְׁמָתוֹ שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי, וְאָמַר לַמַּלְאָכִים: אֲנִי רוֹצֶה שֶׁכָּל יְהוּדִי יִהְיֶה כְּמוֹתוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי, לְמֵד זְכוּת עַל כָּל יְהוּדִי, וּכְשֶׁיָּצָא מֵהַמְּעָרָה בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחַר שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה, רָאָה אֲנָשִׁים עוֹבְדִים, חוֹרְשִׁים, וּשְׁרָפָם בְּהֶבֶל פִּיו, וְיָצְאָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה: לְהַחֲרִיב עוֹלָמִי בָּאתֶם, שׁוּבוּ לַמְּעָרָה, וְחָזְרוּ לִשְׁנַת הַשִּׁלֹּשׁ־עֶשְׂרֵה. וּכְשֶׁיָּצָא אַחַר־כָּךְ, רָאָה זָקֵן יוֹצֵא עִם שְׁנֵי הֲדַסִּים בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וּשְׁאָלוֹ מַדּוּעַ? וְעָנָה וְאָמַר: כְּנֶגֶד שָׁמוֹר וּכְנֶגֶד זָכוֹר, וְשִׁבְּחוֹ לָאָדָם זֶה מְאֹד (עֵין שַׁבָּת לג:), כִּי הִרְגִּיל אוֹתָנוּ וְלִמְּדָנוּ רַק לְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל אָדָם, וּלְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב שֶׁל כָּל אֶחָד.

חַכָּמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שְׁבוּעוֹת ל.): ״בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ״ (וַיִּקְרָא יט, טו) — הֱוֵי דָּן אֶת חֲבֵרְךָ לְכַף זְכוּת; מַדּוּעַ שֶׁלֹּא תָּדוּנוּ זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, יֵשׁ לָנוּ קְהִלָּה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה, שֶׁאֵין לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ בָּהּ מִשּׁוּם קְהִלָּה בָּעוֹלָם. אֶצְלֵנוּ אָסוּר לְרַכֵּל זֶה עַל זֶה, אֶלָּא לְהַרְבּוֹת בְּשָׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה. הַיּוֹם הַנֹּעַר בְּמַצָּב מְסֻכָּן מְאֹד, הָרְחוֹב פָּרוּץ מְאֹד, וּמַה יַּעֲשֶׂה הַבֵּן שֶׁלֹּא יֵחֶטָא (בְּרָכוֹת לב.), וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם שׁוֹנֵא אוֹתִי כָּל־כָּךְ, כִּי אֲנִי מַכְנִיס קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים.

מַעֲשֶׂה בִּשְׁנֵי צַדִּיקִים גְּדוֹלִים, אֲשֶׁר נִפְטַר רַבָּם לְבֵית עוֹלָמוֹ, וְהִגִּיעוּ כָּל הַתַּלְמִידִים לְלַוּוֹתוֹ, וְכֵן שְׁנֵי הַצַּדִּיקִים הַיְדִידִים הָיוּ בַּלְוָיָה, וְהִנֵּה הַשָּׁעָה מְתְאַחֶרֶת, נַעֲנָה וְאָמַר הָאֶחָד לַחֲבֵרוֹ: הַשָּׁעָה מְאֻחֶרֶת, וְהַהֶכְרֵחַ לִי לָלֶכֶת. וְנִתְפַּלֵּא חֲבֵרוֹ: הֵיתָכֵן, זֶה הָרַבִּי שֶׁלְּךָ

שֶׁנִּפְטַר, וּמַדּוּעַ תִּלֵּךְ? וְאָמַר הַצַּדִּיק: הַהֶכְרֵחַ לִי לָלֶכֶת וְכוּ׳. וְנִסְתַּקְּרָן הֶחָבֵר מָה עוֹשֶׂה בְּעֵת כָּזוֹ חֲבֵרוֹ, כְּשֶׁהַלְוָיָה שֶׁל רַבּוֹ עוֹמֶדֶת עַל הַפֶּרֶק וְכוּ׳, וְהָלַךְ לַעֲקֹב אַחֲרָיו. וְרָאָהוּ עוֹמֵד בַּחֲנוּת פְּרָחִים, וְשׁוֹאֵל מְחִירִים שֶׁל עֲצִיצִים וְגָדְלָם וְצוּרָתָם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְקוֹנֶה אֵיזֶה עָצִיץ, וְיָצָא מֵהַחֲנוּת וְנֶעֱלַם. הֶחָבֵר לֹא נִרְגַּע, הַיִתָּכֵן שֶׁבִּשְׁבִיל דָּבָר כָּזֶה עוֹזְבִים לְוָיָה שֶׁל הָרַבִּי?! לְמָחֳרַת שְׁאָלוֹ: מַה קּוֹרֶה פֹּה, הַיִתָּכֵן שֶׁתִּכָּנֵס לַחֲנוּת פְּרָחִים לִקְנוֹת עָצִיץ בְּעֵת שֶׁרַבְּךָ נִפְטַר? וְהֶחָבֵר נִסָּה לְהִתְחַמֵּק, אֲבָל הֱיוֹת שֶׁרֵעֵהוּ הִתְעַקֵּשׁ, הֶכְרַח לוֹמַר אֶת הָאֱמֶת, וְכֹה הָיוּ דְּבָרָיו: בְּבֵית־חוֹלִים הָיָה יְהוּדִי קָשִׁישׁ וְגַלְמוּד, שֶׁהָיָה חוֹלֶה בְּמַחֲלָה מְדַבֶּקֶת, וְלֹא הָיָה לוֹ שׁוּם מָקוֹר וּמוֹדָע, וְנִפְטַר לְבֵית עוֹלָמוֹ. וְהַחֹק בְּבֵית־חוֹלִים אוֹמֵר, שֶׁאִם אָדָם חוֹלֶה בְּמַחֲלָה מְדַבֶּקֶת וְנִפְטַר, צְרִיכִים לִשְׂרֹף אֶת כָּל חֲפָצָיו וּבְגָדָיו וְכוּ׳, וֶהֱיוֹת שֶׁנֶּהֱגְתִּי לֵילֵךְ לְבֵית־הַחוֹלִים לְבַקֵּר חוֹלִים, נִתְקַלְתִּי בַּמִּקְרֶה הַזֶּה, וְשָׁמַעְתִּי שֶׁהָרוֹפֵא אוֹמֵר שֶׁצְּרִיכִים לִשְׂרֹף אֶת כָּל בְּגָדָיו לְרַבּוֹת הַתְּפִלִּין שֶׁלּוֹ. וְהִתְעַקַּשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי לָרוֹפֵא, שֶׁאָסוּר לִשְׂרֹף תְּפִלִּין, וְהָרוֹפֵא בְּשֶׁלּוֹ, וְהִסְבַּרְתִּי לוֹ מַה כָּתוּב בַּתְּפִלִּין הַקְּדוֹשִׁים: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַוָ"ה אֱלֹקֵינוּ הַוָ"ה אֶחָד", וְעַד שֶׁשִּׁכְנַעְתִּי אֶת הָרוֹפֵא, שֶׁאֶקַּח אֶת הַתְּפִלִּין, וְאַכְנִיסוֹ בִּכְלִי חֶרֶס וְאֶקְבְּרֵנוּ. הָרוֹפֵא אָמַר לִי, שֶׁהַהֶכְרֵחַ לַחְתֹּם לוֹ שֶׁזֶּה בְּאַחֲרָיוּתִי. וְחָבַשְׁתִּי כְּפָפוֹת, וְהוֹצֵאתִי אֶת הַפְּרָחִים שֶׁהָיוּ בֶּעָצִיץ, וְנָטַלְתִּי אֶת הַתְּפִלִּין וְקָבַרְתִּי אוֹתָם. וְהָיִיתִי חַיָּב לְהַזְדָּרֵז, כִּי אַחֶרֶת הָיוּ זוֹרְקִים אֶת הַתְּפִלִּין וְשׂוֹרְפִים אוֹתָם, חַס וְשָׁלוֹם.

אָמַר הַצַּדִּיק: מֵאָז קִבַּלְתִּי עַל עַצְמִי, שֶׁאַף פַּעַם לֹא אֲדַבֵּר עַל שׁוּם יְהוּדִי. הָיְתָה לִי קֻשְׁיָה כָּל־כָּךְ חֲזָקָה, וְעַכְשָׁו אֲנִי רוֹאֶה מָה חֲבֵרִי עָשָׂה, אֵיזוֹ מִצְוָה גְּדוֹלָה. זֶה נִקְרָא: "בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ" — לָדוּן לְכַף זְכוּת.

וְזֹאת אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם, הַקְּהִלָּה שֶׁלָּנוּ גְּדֹלָה וְגָדְלָה וְגָדְלָה, וְאִם אָמַרְתִּי לַעֲשָׂרָה רִאשׁוֹנִים שֶׁהַמָּקוֹם יִגְדַּל, הֲרֵי זֶה הוֹלֵךְ וּמִתְגַּשֵּׁם, יְהִיוּ פֹּה אַלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כֵּן יִרְבּוּ, וְאֵין זֶה חֲלוֹם, זוֹ מְצִיאוּת! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְסַפְּרִים עַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ (בְּרָכוֹת ג׃),

שֶׁאָמַר לְתַלְמִידָיו: לְכוּ וְהִתְפַּרְנְסוּ זֶה מִזֶּה. כְּמוֹ־כֵן אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם: נִפְתְּחָה פֹּה חֲנוּת שֶׁל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִקְנוּ שָׁם, כִּי הַהֶכְרֵחַ לְהִתְפַּרְנֵס זֶה מִזֶּה. נִפְתְּחוּ עוֹד חֲנֻיּוֹת וּמְקוֹרוֹת פַּרְנָסָה, רְאוּ לְפַרְנֵס זֶה אֶת זֶה, וְלֹא לִהְיוֹת צָרֵי עַיִן, חַס וְשָׁלוֹם.

הִנְנִי מַזְהִירְכֶם בְּאַזְהָרָה כְּפוּלָה, שִׁמְרוּ עַל הַקְּהִלָּה שֶׁלָּנוּ, שִׁמְרוּ עַל הַשֵּׁם טוֹב שֶׁלָּנוּ, וְזֶה מַתְחִיל אֶצְלֵנוּ, לֹא לְרַכֵּל זֶה עַל זֶה, וְלֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרָע אֶחָד עַל הַשֵּׁנִי, הַיְסוֹד אֶצְלֵנוּ אַחְדוּת וְאַהֲבָה, כָּבוֹד הֲדָדִי, אַהֲבַת הַבְּרִיּוֹת, עֲשׂוֹת צְדָקָה וָחֶסֶד, וְלָדוּן לְכַף זְכוּת אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, צְנִיעוּת גְּדוֹלָה — הֵן בַּלְּבוּשׁ וְהֵן בַּדִּבּוּר, אַשְׁרֵי הָאִשָּׁה שֶׁאֵין נִתְגַּלּוֹת שַׂעֲרוֹת רֹאשָׁהּ, כִּי גִּלּוּי שֵׂעָר מֵבִיא קְלָלָה בַּבַּיִת, וְהַיְלָדִים אֵינָם חֲשׁוּבִים בַּדּוֹר, וְהָעֲנִיּוּת פּוֹקֶדֶת אֶת הַבַּיִת — וְעַל כָּל זֶה מְבֻסֶּסֶת הַקְּהִלָּה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד נִתָּרֶאֶה, הַמְשִׁיכוּ לְהִתְפַּלֵּל, הַתְּפִלּוֹת עוֹשׂוֹת רֹשֶׁם בַּשָּׁמַיִם, מַה וּמִי וְאֵימַת — רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ, אֲבָל אָסוּר לָנוּ לְהִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, צְרִיכִים לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁבִּזְכוּת הַקְּהִלָּה שֶׁלָּנוּ נִזְכֶּה לְהִגָּאֵל.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, שֶׁאֲנִי זוֹכֶה לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֲשֶׁר זֶה יָקָר אֶצְלִי מְאֹד מְאֹד, כִּי אַתָּה חָקוּק בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם,

וְהָעִקָּר — שֶׁלִּבְּךָ יִבְעַר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רמט): עִקַּר הַגְּבוּרָה בַּלֵּב, כִּי מִי שֶׁלִּבּוֹ חָזָק, וְאֵינוֹ מִתְיָרֵא מִשּׁוּם אָדָם וּמִשּׁוּם דָּבָר, יָכוֹל לַעֲשׂוֹת גְּבוּרוֹת נוֹרָאוֹת, וְלִכְבֹּשׁ הַמִּלְחָמוֹת עַל־יְדֵי חֹזֶק וְתֹקֶף לִבּוֹ, שֶׁאֵינוֹ מִתְיָרֵא, וְרָץ לְתוֹךְ תֹּקֶף הַמִּלְחָמָה. וְזֶה בְּחִינַת (אָבוֹת פֶּרֶק ד׳): אֵיזֶהוּ גִּבּוֹר? הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ; וְזֶה בְּחִינַת גְּבוּרוֹת שִׁמְשׁוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שׁוֹפְטִים יג): ״וַתָּחֶל רוּחַ ה׳ לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה דָן בֵּין צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאוֹל״, שֶׁבְּאוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת צָלְחָה עָלָיו רוּחַ ה׳ וְלָבַשׁ גְּבוּרָה, דְּהַיְנוּ שֶׁבָּא לוֹ חֹזֶק וְתֹקֶף גְּבוּרָה בַּלֵּב, וְעַל־יְדֵי־זֶה עָשָׂה גְּבוּרוֹת נוֹרָאוֹת, עַיֵּן שָׁם. וְדָבָר זֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁמִּתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, עָלָיו לִזְכֹּר אֶת הַתּוֹרָה הַנּוֹרָאָה וְהַנִּפְלָאָה הַזּוֹ, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כֹּחַ וָחֹזֶק לַעֲבֹר וּלְדַלֵּג עַל הַכֹּל, וְלֹא לְהִתְפַּחֵד מִשּׁוּם בְּרִיָּה כְּלָל. וּמִכָּל שֶׁכֵּן מֵאֵלּוּ הַלֵּצִים הַנּוֹאֲפִים כִּכְלָבִים, הַמִּסְתּוֹבְבִים סְבִיבוֹת הַקְּדֻשָּׁה וְכוּ׳.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! רְאֵה לִהְיוֹת שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב תָּמִיד, וְאָז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת וְנִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

וְעַל כֻּלָּם, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, וּמְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרָךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בִּפְגָמֵי הַבְּרִית וְכוּ׳.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי עֲוֹן הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה, הוּא חָמוּר בִּמְאֹד מְאֹד וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי מִכָּל טִפָּה יָכוֹל לְהִוָּצֵר וָלָד וְכוּ׳, וְעַל־יְדֵי הוֹצָאָתוֹ לְבַטָּלָה, בָּזֶה הוֹרֵג וָלָד.

רְאֵה, חֻמְדַּת לִבָּבִי! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זָכָה אוֹתְךָ בְּאֵשֶׁת חַיִל הָרוֹצָה אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר זוֹ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה, וְהִיא רוֹצָה לִשְׁמֹר אוֹתְךָ מֵהֶעָוֹן הַמָּר הַזֶּה. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְכַבְּדָהּ וּלְיַקְּרָהּ, וְלִחְיוֹת עִמָּהּ בְּיִחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּנָּצֵל מִפְּגַם הַבְּרִית, כִּי בְּלִי תְּפִלָּה אִי אֶפְשָׁר לְהִנָּצֵל בְּשׁוּם אֹפֶן שֶׁבָּעוֹלָם.

הָיָה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהָיְתָה לוֹ חֲנוּת שֶׁל תַּכְשִׁיטֵי נָשִׁים, וְדַרְכּוֹ הָיְתָה לָקוּם בְּכָל יוֹם קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם, וְהָיָה מִתְפַּלֵּל וְצוֹעֵק הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לְהִנָּצֵל מִכָּל רָע וְכוּ׳. תִּתָּאֵר לְעַצְמְךָ אֵיךְ עָבַר לוֹ כְּבָר הַיּוֹם.

רְאֵה לַעֲסֹק בָּעֵסֶק הַקָּדוֹשׁ שֶׁל לְשַׁמֵּחַ אֲחֵרִים עִם כְּלֵי זֶמֶר, אֲשֶׁר הִיא מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וּמַה גַּם שֶׁמַּתָּן שְׂכָרָהּ בִּצְדָדָהּ, וְתִזְכֶּה עַל־יְדֵי־זֶה לְפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, כ״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, הַנְיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַיּוֹם הַזֶּה חָל יוֹם הַהֻלֶּדֶת שֶׁלִּי. וְהִנֵּה לֹא הָיָה נָהוּג אֶצְלֵנוּ לַעֲרֹךְ סְעֻדַּת יוֹם הֻלֶּדֶת, שֶׁכֵּן כְּתִיב בַּתּוֹרָה פַּעַם אַחַת: ״וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת פַּרְעֹה״ (בְּרֵאשִׁית מ, כ). עִם כָּל זֹאת מָצִינוּ שֶׁצַּדִּיקִים גְּדוֹלִים עָשׂוּ סְעֻדַּת יוֹם הֻלֶּדֶת, כְּגוֹן: מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, שֶׁנּוֹלַד בְּט״וּ בְּשְׁבָט, וְהָיָה עוֹשֶׂה סְעֻדָּה. וּמַדּוּעַ אֵין עוֹשִׂים בְּדֶרֶךְ כְּלָל סְעֻדַּת שִׂמְחָה? כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה מח, סִימָן א׳): מָשָׁל לִשְׁתֵּי סְפִינוֹת, שֶׁהָיוּ נוֹסְעוֹת טְעוּנוֹת סְחוֹרָה, אֵימָתַי מְרִיעִים וּמְנַגְּנִים בַּחֲצוֹצְרוֹת וּשְׂמֵחִים לְעֻמָּתָן? רַק כַּאֲשֶׁר הָאֳנִיָּה עוֹגֶנֶת כְּבָר, וְשָׁבָה מִמַּסָּעָהּ בְּשָׁלוֹם, כִּי כַּאֲשֶׁר יוֹצֵאת הִיא לְמַסָּע, אֵין שְׂמֵחִים כְּלָל, כִּי מִי יוֹדֵעַ אִם תַּגִּיעַ בְּשָׁלוֹם לִמְחוֹז חֶפְצָהּ, שֶׁמָּא יִתְפְּסוּהָ שׁוֹדְדִים, וְיִשְׁבּוּ אֶת אֳנָשֶׁיהָ, וְיִשְׁדְּדוּ סְחוֹרוֹתֶיהָ. וְלָכֵן רַק כְּשֶׁמַּגִּיעוֹת הָאֳנִיּוֹת בְּשָׁלוֹם אֶל הַנָּמֵל, אֲזַי מְקַבְּלִים אוֹתָן בִּבְרָכָה, וּמְרִיעִים וְתוֹקְעִים בַּחֲצוֹצְרוֹת וְכוּ׳. וְעַל זֶה אוֹמֵר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ (קֹהֶלֶת ז, א): ״טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב, וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ״, כְּשֶׁאָדָם מֵת, טוֹב יוֹתֵר מִיּוֹם שֶׁנּוֹלַד, כִּי כְּשֶׁמֵּת יוֹדְעִים מַה זָּכָה בִּימֵי חַיָּיו.

וְלָכֵן בְּיוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל צַדִּיקִים עוֹשִׂים סְעֻדָּה, וְזֶה נִקְרָא יוֹם הַחֲתֻנָּה, כִּי רוֹאִים מַה הַצַּדִּיק פָּעַל בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁחָצָה אֶת הַיָּם, וְהִגִּיעַ בְּשָׁלוֹם הַשָּׁמַיְמָה, וְלָכֵן יוֹם פְּטִירָתוֹ שֶׁל צַדִּיק הוּא יוֹם שִׂמְחָה, כְּמוֹ יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי, אֲשֶׁר הוֹתִיר לָנוּ אֶת הַזֹּהַר וְהַתִּקּוּנִים, וְלֹא בְּחִנָּם שָׁבְאִים אֲלָפִים וְרִבְבוֹת אֲנָשִׁים לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחָתוֹ, כִּי רוֹאִים בְּחוּשׁ מַה פָּעַל. וְכֵן אֵצֶל כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק כְּשֶׁנִּפְטָר עוֹשִׂים סְעֻדַּת הַהִלּוּלָא, כְּדֶגְמַת הָאֳנִיָּה שֶׁשָּׁבָה עִם כָּל הַסְּחוֹרָה בְּשָׁלוֹם לְיַעֲדָהּ, לְלֹא כָּל פֶּגַע וְתַקָּלָה. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּיוֹם הֻלֶּדֶת אֵין נוֹהֲגִים לַעֲשׂוֹת אָז סְעֻדָּה וְשִׂמְחָה, כִּי אֵין יוֹדְעִים מַה הַיֶּלֶד הַזֶּה שֶׁנּוֹלַד מְסַגֵּל, יֶלֶד אֶחָד יָכוֹל לַהֲפֹךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וּלְהַמְרִיד נֶגֶד הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְרָאִינוּ זֹאת בְּחוּשׁ מֶשֶׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, יֶלֶד נוֹלַד, גָּדַל וְגָדַל, וְאַחַר־כָּךְ נַעֲשָׂה רָשָׁע מְרֻשָּׁע, וְהִמְרִיד אַלְפֵי אֲנָשִׁים נֶגְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהֶחְדִּיר בָּהֶם כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

וְלָכֵן כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חַי, הוּא נִמְצָא בְּסַכָּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד, עַד

שֶׁאֵינוֹ עוֹבֵר אֶת הַיָּם הַסּוֹעֵר שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמַגִּיעַ בְּשָׁלוֹם, וְרוֹאִים מַה פָּעַל כְּבָר, אָז אֵין יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת יוֹם הֻלֶּדֶת, וְלָכֵן זֶהוּ הַטַּעַם שֶׁאֵין עוֹרְכִים יוֹם הֻלֶּדֶת, רַק יוֹם הִלּוּלָא. אַךְ יֶשְׁנָם צַדִּיקִים שֶׁזָּכוּ, שֶׁעוֹד בַּחַיִּים חַיּוֹתָם רוֹאִים מַה הֵם עָשׂוּ, שֶׁהִדְפִּיסוּ סְפָרִים כָּאֵלּוּ, שֶׁאַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבְבוֹת נְשָׁמוֹת מְחַיּוֹת עַצְמָם מֵהַסְּפָרִים, אֲזַי הֵם יְכוֹלִים לַעֲרֹךְ יוֹם הֻלֶּדֶת, כִּי רוֹאִים כְּבָר לְמַה זָּכוּ בְּחַיֵּיהֶם. כְּגוֹן מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, שֶׁהִדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל: ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן״, ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״ וְכוּ׳, רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר אֶת הַדִּבּוּרִים הָאֵלּוּ, וּמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל כָּתָבָם, וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאִם לֹא ר׳ נָתָן, לֹא הָיָה נוֹתָר מִמֶּנּוּ אֲפִלּוּ עָלֶה אֶחָד, וּמִמֵּילָא רוֹאִים מַה פָּעַל. וְלָכֵן יֵשׁ לִשְׂמֹחַ בְּיוֹם הֻלַּדְתּוֹ. וְלוּלֵא ר׳ נָתָן, לֹא הָיִינוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל כְּלָל, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הָיָה נְשָׁמָה קְדוֹשָׁה מְאֹד בָּעוֹלָם, וּמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל פִּרְסְמוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְלֹא פֶּלֶא שֶׁהַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם רָצָה לִתְפֹּס אֶת מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, וּלְשַׁלְּחוֹ לְסִבִּיר, וְהָיָה זֶה בִּדְמוּת שְׁלשָׁה צַדִּיקִים מְפֻרְסָמִים, שֶׁמְּסָרוּהוּ לַשִּׁלְטוֹנוֹת, וְהִכְנִיסוּהוּ לְבֵית סֹהַר, וּלְבַסּוֹף נִתְהַפֵּךְ הַגַּלְגַּל, וּמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל חַי אֶת חַיָּיו וְכוּ׳, וְהוֹתִיר לָנוּ מַתָּנָה — אֶת הַ״לִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם הַגַּן־עֵדֶן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. [כְּשֶׁהִדְפִּיסוּ פַּעַם אֶת סֵפֶר הַשֶּׁלָּ״ה הַקָּדוֹשׁ — שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, וְהֶרְאוּ אוֹתוֹ לְמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, וְאָמְרוּ שֶׁזֶּהוּ כָּל־בּוֹ, בַּאֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ מוּסָר וַהֲלָכוֹת וְקַבָּלָה, הִתְחַזְּקוּת וְהִתְעוֹרְרוּת, (הַשֶּׁלָּ״ה הַקָּדוֹשׁ טָמוּן בַּחֲצַר הָרַמְבַּ״ם, לְיַד הַתַּנָּא רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי וַחֲמֶשֶׁת תַּלְמִידָיו, וְגַם הוּא עָבַר מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים רַבִּים מְאֹד, וְהִכְנִיסוּהוּ בְּבֵית־סֹהַר, וְכֵן חִבֵּר פֵּרוּשׁ עַל כָּל הַתְּפִלָּה, שֶׁנִּקְרָא: ״שַׁעַר הַשָּׁמַיִם״ וְכוּ׳], עָנָה וְאָמַר מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל: אֲבָל הַסֵּפֶר שֶׁלִּי זֶהוּ הַגַּן־עֵדֶן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ; מִי שֶׁלּוֹמֵד ״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ מַרְגִּישׁ טַעַם גַּן־עֵדֶן...

וּמָה אֹמַר לָכֶם? סִפְרֵי שו״ת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ שֶׁחִבַּרְתִּי, זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, לֹא גַּן־עֵדֶן וְלֹא גֵּיהִנּוֹם, לֹא עוֹלָם הַזֶּה וְלֹא עוֹלָם הַבָּא, זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ! וּמִי שֶׁיַּרְגִּיל עַצְמוֹ לְעַיֵּן בְּכָל יוֹם בְּכַמָּה מִכְתָּבִים שו״ת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, יַרְגִּישׁ עַצְמוֹ שֶׁדָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שָׁם אֵין עוֹלָם הַבָּא וְאֵין עוֹלָם הַזֶּה,

שָׁם יֵשׁ רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, גִּלּוּי שְׁכִינָה כָּזֶה, שֶׁכְּבָר לֹא רוֹצִים שׁוּם שָׂכָר, רַק לִהְיוֹת דָּבוּק בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, כִּי הָאֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ שָׁם לֹא תִּמְצְאוּ בְּשׁוּם סֵפֶר בָּעוֹלָם, וּמַה גַּם, שֶׁאַפִלּוּ הֲכִי יָרוּד וּפָחוּת, יֵשׁ לוֹ הַשָּׂגָה כָּזֶה, וְגַם נָשִׁים וִילָדִים מַרְגִּישִׁים שָׁם גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּמַדְרֵגָה נִפְלָאָה. וְלָכֵן מִי שֶׁיַּעֲזוֹר לְהַדְפִּיס "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" חֵלֶק אֶחָד — תִּהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה, וְלֹא יֶחְסַר לוֹ מְאוּמָה. וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּהַדְפָּסַת כְּרֶךְ "אֲשֶׁר בַּנַּחַל".

וַאֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד, שֶׁיַּדְפִּיסוּ אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים שֶׁיֵּשְׁנָם — לְמַעְלָה מִשְּׁלֹשִׁים אֶלֶף מִכְתָּבִים, וְיֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה מְאֹד בִּכְתַב יָד וְכוּ׳, וּמַה גַּם שֶׁאָבְדוּ הַרְבֵּה מִכְתָּבִים, לְצַעֲרִי הָרַב וְכוּ׳. וְלָכֵן אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּקְבְּעוּ לְעַצְמְכֶם בְּכָל יוֹם שִׁעוּר בְּכַמָּה מִכְתָּבִים "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", וְאָז תִּהְיוּ מֻבְטָחִים שֶׁאַף פַּעַם לֹא תִּפְּלוּ, כִּי עוֹבֵר כַּיּוֹם עַל הַדּוֹר מַה שֶּׁעוֹבֵר, וּבִפְרָט עַל בַּחוּרִים, אֲשֶׁר אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ — רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְהַצַּדִּיק. כִּי יְכוֹלִים לְהַסְתִּיר מִכֻּלָּם, אֲבָל לֹא מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלֹא מֵהַצַּדִּיק, שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לד, טז): "עֵינֵי הָוָ"ה אֶל צַדִּיקִים", כִּי הַצַּדִּיק רוֹאֶה תָּמִיד שֵׁם ע"ב — שֶׁזֶּה שֵׁם הָעֵינַיִם, וְאֵין יְכוֹלִים לְהַסְתִּיר מִמֶּנּוּ מְאוּמָה, וּמִי שֶׁיִּלְמַד בְּכָל יוֹם שׁוּ"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", יִהְיֶה מֻבְטָח שֶׁאַף פַּעַם לֹא יִפֹּל וְלֹא תֶּחְלַשׁ דַּעְתּוֹ. וְכֵן רָצִיתִי מְאֹד מְאֹד שֶׁתַּעֲזְרוּ לְהַדְפִּיסוֹ, וּמִי שֶׁיָּכוֹל לִתְרֹם בַּעֲבוּר הַדְפָּסָה — אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ, וְתִהְיֶה לוֹ טוֹבָה גְּדוֹלָה בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא!

עַל־כָּל־פָּנִים מוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל, שֶׁהוֹתִיר לָנוּ אֶת הַ"לִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת", הוּא יָכוֹל הָיָה לַעֲשׂוֹת יוֹם הֻלֶּדֶת, כִּי רָאוּ מָה אָדָם זֶה הִשְׁאִיר לָנוּ. כְּמוֹ־כֵן צַדִּיק, שֶׁהִשְׁאִיר סְפָרִים עוֹד בַּחַיִּים חַיּוּתוֹ וְהִדְפִּיסוּ אוֹתָם, וַאֲנָשִׁים מְחַיִּים עַצְמָם בָּהֶם, זֶה סִימָן שֶׁהוּא עָבַר בְּשָׁלוֹם אֶת הַיָּם סוֹעֵר, וְיַגִּיעַ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם, בְּשָׁלוֹם אֶל הַמָּקוֹם שֶׁצָּרִיךְ לְהַגִּיעַ.

מוּבָא מֵהַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ בַּעַל הַ"יִשְׂמַח מֹשֶׁה": סֵפֶר שֶׁנִּדְפַּס שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּחַיֵּי הַמְחַבֵּר, סִימָן שֶׁהוּא מְקֻבָּל בַּשָּׁמַיִם. וְהִנֵּה אֶת הַסֵּפֶר "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" הִדְפִּיסוּ כְּבָר יוֹתֵר מִשָּׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּחַיָּי. וְכֵן

הַסֵּפֶר ״אֶרֶךְ אַפַּיִם״, הַמְדַבֵּר מִסַּבְלָנוּת, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת סַבְלָן עַל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, הֵן מֵעַצְמוֹ — שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מֵעַצְמוֹ, יֵצֶר הָרָע גָּדוֹל וְכוּ׳, שֶׁזּוֹ מַחֲלָה נוֹרָאָה מְאֹד, וְתַאֲוָה מְגֻנָּה בְּיוֹתֵר, וְצָרִיךְ סַבְלָנוּת עִם עַצְמוֹ. אַחַר־כָּךְ כְּשֶׁמִּתְחַתֵּן — צָרִיךְ סַבְלָנוּת עִם הָאִשָּׁה. יֵשׁ לוֹ יְלָדִים — צָרִיךְ סַבְלָנוּת בַּעֲבוּרָם. הַפַּרְנָסָה עֲדַיִן בִּדְחַק — צָרִיךְ לְהִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת. וְהַסֵּפֶר הַזֶּה ״אֶרֶךְ אַפַּיִם״, זָכִיתִי לִרְאוֹתוֹ נִדְפָּס בַּחַיִּים חַיּוֹתִי — לְמַעְלָה מֵחֲמִשִּׁים פַּעַם, וְאַף שֶׁנִּרְאֶה כְּגֶזְמָה, אֲבָל זוֹ הַמְצִיאוּת! וּבַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁהִדְפַּסְתִּי אוֹתוֹ, הָיְתָה כַּמּוּת שֶׁל חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים סְפָרִים, פַּעַם שְׁנִיָּה — אַלְפַּיִם סְפָרִים, פַּעַם שְׁלִישִׁית — עֶשְׂרִים אֶלֶף. וְהַמַּדְפִּיס שֶׁהָיָה יְהוּדִי חַם מְאֹד וִירֵא שָׁמַיִם, עָנָה וְאָמַר לִי בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן: רַבִּי, אַתֶּם מְאַבְּדִים עַצְמְכֶם לָדַעַת, אַתֶּם יוֹדְעִים מַה זֶּה עֶשְׂרִים אֶלֶף סְפָרִים?! הֲרֵי לֹא תּוּכְלוּ לִמְכֹּר אוֹתָם וְכוּ׳, וְהִגֵּה הַכֹּל אָזַל וְנֶחְטַף, וְלֹא נוֹתַר אֶחָד. אֵיֶּנִּי יוֹדֵעַ אִם בַּהִיסְטוֹרְיָה הָיָה אִי פַּעַם דָּבָר כָּזֶה, שֶׁיַּדְפִּיסוּ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה פְּעָמִים סֵפֶר בְּחַיֵּי הַמְחַבֵּר, וּבְמִסְפָּרִים כָּל־כָּךְ גְּדוֹלִים. וְאֵיֶּנִּי מְדַבֵּר מֵהַקּוּנְטְרֵסִים הַנִּפְלָאִים, שֶׁהִדְפִּיסוּ כְּבָר מֵאוֹת פְּעָמִים, וְתָמִיד מְחַפְּשִׂים וְרוֹצִים אוֹתָם.

וְלָכֵן רָאוּ לְפַרְסֵם אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים, וְיִהְיֶה לְכֻלְּכֶם חֵלֶק בְּהַדְפָּסַת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, וְשִׁמְכֶם יוּפִיעַ כְּהַקְדָּשָׁה בְּסוֹפוֹ. כִּי סֵפֶר זֶה מְחַיֶּה מֵאוֹת וַאֲלָפֵי אַבְרֵכִים וּבַחוּרִים, אֲשֶׁר מִשָּׁם כָּל הַחִיּוּת שֶׁלָּהֶם. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁעוֹד יִחְיֶה הַרְבֵּה מְאֹד, וּמִי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּהַדְפָּסָתָם, יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּהִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה וְהִתְחַזְּקוּת בְּקֶרֶב אֲנָשִׁים.

וְכֵן רָצִיתִי מְאֹד שֶׁיָּפִיצוּ אֶת הַסֵּפֶר בֵּין הַבַּחוּרִים, אֲשֶׁר עוֹבְרִים סֵבֶל גָּדוֹל מְאֹד.

בַּחוּרִים צְרִיכִים לְהִתְחַתֵּן. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (קִדּוּשִׁין ל.): הַאי דַּעֲדִיפְנָא מֵחַבְרָאי, דְּנָסִיבְנָא בְּשִׁיתְסָר, וְאִי הֲוָה נְסִיבְנָא בְּאַרְבִּיסָר, הֲוָה אֲמִינָא לְשָׂטָן גִּירָא בְּעֵינֶיךְ [זֶה שֶׁאֲנִי עָדִיף מֵחֲבֵרַי, כִּי נִשֵּׂאתִי בְּגִיל שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה, וְאִם הָיִיתִי נִשָּׂא בְּאַרְבַּע־עֶשְׂרֵה, הָיִיתִי

אוֹמֵר לַשָּׂטָן — חִצִּים בְּעֵינֶיךָ, הֵינוּ שֶׁאֵינִי מְפַחֵד מִמְּךָ]; לְדַאֲבוֹנֵנוּ הָרַב, בַּחוּרִים עוֹבְרִים אֶת גִּיל הָעֶשְׂרִים, עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים וְכוּ׳, וַעֲדַיִן אֵינָם מִתְחַתְּנִים מֵאֵיזוֹ סִבָּה שֶׁלֹּא תִּהְיֶה, וּבֵין כָּךְ עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁעוֹבֵר, וְהַחִיּוּת שֶׁלָּהֶם זֶה ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״!

וְלָכֵן רָצִיתִי מְאֹד, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם חֵלֶק בְּהַדְפָּסַת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ וְלַהֲפִיצָם בֵּין יְהוּדִים. וַאֲנִי מַבְטִיחַ, מִי שֶׁיַּעֲזֹר לְהַדְפִּיס כֶּרֶךְ אֶחָד מִשּׁוּ״ת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, וְיַעֲזֹר לַהֲפָצָתָם בֵּין שִׁכְבוֹת הָעָם, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה עִמּוֹ נִסִּים נִגְלִים. וְכֵן רָאוּי לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַיְקָרִים מִפַּז וּמִפְּנִינִים, וּלְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וּבָזֶה לְקָרְבָם אֶל אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר זֶהוּ תִּקּוּן גָּדוֹל לְזַכּוֹת אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְקָרֵב אֲפִלּוּ יְהוּדִי אֶחָד לְצוּר מַחֲצַבְתּוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁנֵי יְהוּדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה וְכוּ׳ וְכוּ׳.

וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּלְקָרֵב בִּיאַת מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְאֵיךְ עוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳, וּרְאֵה לִכְתֹּב לִי כַּמָּה שׁוּרוֹת, כִּי מַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

עָלֶיךָ לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֵידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מַכְנִיס יְדִיעָה זוֹ בְּלִבּוֹ וּבְדַעְתּוֹ, כָּל הֲלָךְ מַחֲשַׁבְתּוֹ מְשֻׁתָּנָה לְטוֹבָה, וּכְבָר אֵינוֹ מִתְיָרֵא וּמְפַחֵד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהוֹצִיא מֵעַצְמְךָ כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת יִתֵּרוֹת וְדִמְיוֹנוֹת וְכוּ׳, (שֶׁקּוֹרִין פָּרָנוֹאִין), שֶׁמְּפַחֵד מִזּוּלָתוֹ וְכוּ׳, וְגַם מַה שֶּׁאֹמַר עָלָיו זוּלָתוֹ. עָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁיֵּשׁ בְּךָ כֹּחוֹת עֲצוּמִים, וְאָסוּר לְךָ לְבַזְבֵּז אֶת הַכֹּחוֹת הָאֵלּוּ עַל חֲשָׁשׁוֹת מְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְסַפֵּר סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צַדִּיקִים, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רמח), שֶׁסִּפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִצַּדִּיקִים, הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, כִּי עַל־יְדֵי סִפּוּרִים מִצַּדִּיקִים — נִתְעוֹרֵר וְנִתְלַהֵב הַלֵּב בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּחֵשֶׁק נִמְרָץ מְאֹד, כִּי הָרְשִׁימוּ שֶׁעָשָׂה אוֹתוֹ הַצַּדִּיק שֶׁמְּסַפְּרִים מִמֶּנּוּ, עַל־יְדֵי עֲבוֹדָתוֹ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זֹאת הָרְשִׁימוּ נִתְעוֹרֶרֶת בְּעֵת שֶׁמְּסַפְּרִים מֵהַצַּדִּיק, וְהִיא מְעוֹרֶרֶת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה, עַיֵּן שָׁם.

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם.

רְאִי לְחַזֵּק עַצְמֵךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי סוֹף כָּל סוֹף בַּעְלֵךְ יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי, וְהָעִקָּר הוּא סַבְלָנוּת, וּבִפְרָטִיּוּת בַּבַּיִת — אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת הַיּוֹם, כִּי אִם עַל־יְדֵי סַבְלָנוּת, כִּי לְכָל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ חֶסְרוֹנוֹת, וְאֵין זוֹ עֵצָה לְחַפֵּשׂ אֶת הַחֶסְרוֹנוֹת אֵצֶל אֲחֵרִים, אֲפִלּוּ שֶׁיִּהְיֶה בֶּאֱמֶת, עִקַּר הַשְׁלֵמוּת רַק לִמְצֹא אֶת הַטּוֹב בַּאֲחֵרִים, מִכָּל שֶׁכֵּן אֵצֶל הַבַּעַל.

רְאִי לְשַׂמֵּחַ אֶת בַּעְלֵךְ מְאֹד, וּתְכַבְּדִי וּתְיַקְּרִי אוֹתוֹ, וְאָז תִּרְאִי אֵיךְ שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תַּרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, אֲפִלּוּ כַּמָּה דִּבּוּרִים, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד יָקָר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו, וּבִפְרָטִיּוּת אִשָּׁה — כְּשֶׁהִיא מְדַבֶּרֶת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מְאֹד מְקֻבֶּלֶת תְּפִלָּתָהּ בַּשָּׁמַיִם. כִּי הָעִקָּר הוּא תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה.

וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לְגַדֵּל אֶת בִּתֵּךְ בְּנָקֵל, וְתִרְווּ רֹב נַחַת מִמֶּנָּהּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעַ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרָךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בִּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לְהַרְחָבָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְגַם יִשְׁתַּנֶּה הַכֹּל לְטוֹבָה, וְתִזְכִּי לַעֲבֹר אֶת הַחַיִּים בְּנָקֵל. תַּאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיָּקָר! כִּי בְּכָל מְחִיר אָסוּר לָךְ לְהִתְגָּרֵשׁ, כִּי חָבָל מְאֹד עַל הַיְלָדִים, כִּי בְּדֶרֶךְ כְּלָל רַק הַיְלָדִים סוֹבְלִים מִגֵּרוּשִׁין, וְעַל־כֵּן בְּשׂוּם פָּנִים וָאֹפֶן אַל תִּתְגָּרֵשׁ.

רְאֵה לִהְיוֹת וַתְּרָן, וְלֹא תַּפְסִיד בִּשְׁבִיל זֶה. עָלַיִךְ לָדַעַת כִּי הַוַּתְּרָן, אַף שֶׁהוּא מַפְסִיד מִצַּד אֶחָד, אַךְ מַרְוִיחַ מֵהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁיִּהְיֶה לָךְ כְּבָר נַחַת מֵהַיְלָדִים, וְהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת שֶׁנִּתְהַוּוֹת בַּבַּיִת, הֵן רַק בִּשְׁבִיל מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

גַּם רְאֵה לְהַזְהֵר לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיכִים חַיִּים וּבְרָכָה לָאָדָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר בְּבֵיתְכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם לְשָׁלוֹם בַּיִת אֲמִתִּי, וְיִתְרַחֵב לָכֶם בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְלֹא יֶחְסַר לָכֶם שׁוּם דָּבָר.

נָא וְנָא רְאִי לְבַל תַּאֲשִׁימִי אֶת בַּעְלֵךְ אוֹדוֹת הַיֶּלֶד, כִּי גַּם בַּעְלֵךְ סוֹבֵל כְּמוֹ שֶׁאַתְּ סוֹבֶלֶת וְכוּ׳. תַּאֲמִינִי לִי, שֶׁלֹּא כְּדַאי לִשְׁבֹּר בַּיִת כָּל־כָּךְ נֶחְמָד כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ לָכֶם — בִּשְׁבִיל שְׁטֻיּוֹת.

הֵן אֱמֶת, שֶׁיֵּשׁ לָךְ הַרְבֵּה טְעָנוֹת עַל בַּעְלֵךְ, עִם כָּל זֹאת אֵין זוֹ עֵצָה לִחְיוֹת תָּמִיד רַק עִם טְעָנוֹת אֶחָד עַל זוּלָתוֹ, כִּי זֶה רַק מַחֲרִיב אֶת הַבַּיִת, וּמַה גַּם שֶׁמַּחֲרִיף אֶת הַיְחָסִים בֵּין הַבַּעַל לָאִשָּׁה.

הַרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לִהְיוֹת וַתְּרָנִית, וְאַף שֶׁזֶּה דָּבָר קָשֶׁה, עִם כָּל זֹאת לֹא תִּתְחָרְטִי, כִּי הַוַּתְּרָן תָּמִיד מַרְוִיחַ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּצַיְּתִי אוֹתִי, וְאָז טוֹב לָךְ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

רְאִי בִּשְׁעַת הַדְּלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה

שֶׁאַתְּ צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בִּשְׁעַת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת — מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךְ בִּבְרִיאוּת גּוּפְךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף בִּרְמַ״ח אֵיבָרֶיךְ וּבְשָׂסָ״ה גִּידֶיךְ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךְ.

בְּעִנְיַן עֲצִירוּת שֶׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךְ וְכוּ׳, עָלֶיךְ לִשְׁמֹר מְאֹד מָה אַתָּה אוֹכֵל.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת נָאוּף, חֵלֶק ב׳, סִימָן ד׳): עַל־יְדֵי תַּאֲוַת נָאוּף — בָּאָה עֲצִירוּת, וְעַל־יְדֵי עֲצִירוּת בָּאָה צָרַעַת; הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁמֹר אוֹתְךְ מִכָּל רָע וְתִנָּצֵל מֵהַכֹּל.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם אֵינָן צְרִיכוֹת תִּקּוּן. גַּם תְּבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךְ, וְתִרְאֶה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְאָז תִּהְיֶה לְךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְהַפֵּךְ לְךָ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְתִזְכֶּה לָצֵאת מִצָּרוֹתֶיךָ, וְלִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ בְּקָרוֹב.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ. וְאַף שֶׁיִּצְרְךָ מִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ לְחַלֵּל שַׁבָּת, חַס וְשָׁלוֹם, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְחַלְלָהּ. וְעָלֶיךָ לִזְכֹּר, כִּי הַזּוֹכֶה לִשְׁמֹר שַׁבָּת בְּתִמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, אֵין לְךָ עוֹד נֹעַם וְזִיו וְחִיּוּת יוֹתֵר מִזֶּה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, בִּזְכוּת שְׁמִירַת שַׁבָּת, לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ הָאֲמִתִּית, וְגַם יִהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע וּבְרִיאוּת, כִּי שַׁ׳בָּ׳ת׳ — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: שַׁ׳בָּת בּ׳וֹ תִּ׳תְרַפֵּא, שַׁ׳בָּת בּ׳וֹ תִּ׳תְעַשֵּׁר, שַׁ׳בָּת בּ׳וֹ תִּ׳תְחַתֵּן, כִּי בִּזְכוּת שְׁמִירַת שַׁבָּת זוֹכִים לִרְפוּאָה וְלַעֲשִׁירוּת וְלִמְצֹא אֶת בַּת זוּגוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר. וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁזָּכִיתָ לְהוֹלִיד בֵּן לְמַזָּל טוֹב, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְגַדֵּל אֶת כָּל יְלָדֶיךָ לְתוֹרָה וּלְיִרְאָה.

אוֹדוֹת לַעֲבֹר בְּמָקוֹם אַחֵר, לְדַעְתִּי, הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּשַּׁנֶּה אֶת מְקוֹמְךָ, וּמְשַׁנֶּה מָקוֹם — מְשַׁנֶּה מַזָּל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ עִם פַּרְנָסָה בְּהַרְחָבָה, כִּי הַפַּרְנָסָה תְּלוּיָה רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ וְלֹא בְּיַד בָּשָׂר וָדָם. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (כְּתֻבּוֹת סז:): כָּל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פַּרְנָסָתוֹ בְּעִתּוֹ, וּבְוַדַּאי כְּבָר הִגִּיעַ הָעֵת וְהַזְּמַן גַּם לְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ וְאֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִהְיוּ שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים וְתִשְׁמְרוּ אֶת עַצְמְכֶם מִכָּל מִינֵי רִיב וּמַחֲלֹקֶת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכּוּ לִבְרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה וּלְפַרְנָסָה בְּהַרְחָבָה, וְהַצְלָחָה בְּכָל הָעִנְיָנִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֶּר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, לִרְאוֹת אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה לַחֲשֹׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתָּמִיד תַּחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ בְּעַצְמוֹ תָּמִיד אֵיךְ אוֹחֵז בֶּאֱמוּנָה (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ה׳).

כִּי בֶּאֱמֶת הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל־כָּךְ חָזָק בֶּאֱמוּנָה, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן בִּלְי קִשּׁוּר הַדָּבָר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְזֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת הָאֱמוּנָה, שֶׁלֹּא יָזִיז אֶת יָדָיו וְאֶת רַגְלָיו בִּלְי הָאֱמוּנָה, רַק תָּמִיד יִזְכֹּר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכּוֹ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת כְּלָל, כִּי בֹּא יָבוֹא

יוֹם יְשׁוּעָתֶךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לָצֵאת מֵהֶבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּדְבֵקוּת אֱמֶת.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל פַּעַם שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ יְחִידִי תְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה שֶׁאֵין כָּמוֹהָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם. וְהָעִקָּר תַּכְנִיס אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַיְנוּ שֶׁתָּמִיד תְּצַיֵּר לְפָנֶיךָ, שֶׁמְּלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא. וּכְכָל שֶׁתְּצַיֵּר יוֹתֵר דָּבָר זֶה, כְּמוֹ־כֵן יָאִיר עָלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהֶאָרָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה מְאֹד, עַד שֶׁתַּרְגִּישׁ כְּאִלּוּ אַתָּה בְּאֶמְצַע הָאוֹר, וְהָאוֹר מְסַבֵּב אוֹתְךָ.

אָחִי, אָחִי! מָה אֹמַר לְךָ! אֵין לְךָ עוֹד נְעִימוּת וְזִיו וְחִיּוּת יוֹתֵר מִזֶּה, שֶׁהָאָדָם מַרְגִּישׁ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְסַבֵּב אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְנִדְבָּק עִם מַחֲשַׁבְתּוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָז נַעֲשֶׂה אֶחָד עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וּכְשֶׁאָדָם מַתְמִיד בְּדָבָר זֶה, אָז נִזְדַּכֵּךְ חֻמְרוֹ הָעַב וְהַגַּס וְכוּ׳,

עַד שֶׁזּוֹכֶה לְהַאֲרַת זִיו הַשְׁכִינָה, וּמִתְנוֹצֵץ בּוֹ רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ. אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה זֹאת — לְמַה יְכוֹלִים לִזְכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם. וְאֵל כָּל זֶה רוֹצֶה רַבֵּנוּ זַ״ל לְזַכּוֹתֵנוּ! וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה בֶּאֱמֶת לִהְיוֹת מְקֹרָב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים, וְאָז טוֹב לְךָ.

נָא וְנָא אַל תִּרְחַק אֶת הַשָּׁעָה, כִּי סוֹף כָּל סוֹף בְּוַדַּאי תִּקַּבֵּל תְּפִלָּתְךָ, וְתִהְיֶה אִישׁ כָּשֵׁר כִּרְצוֹנְךָ וְכִרְצוֹן הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳.

חֶמְדַּת לִבִּי! רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתֵכֶף וּמִיָּד כְּשֶׁתַּכְנִיס בְּעַצְמְךָ יְדִיעוֹת אֵלּוּ, אָז לֹא תִּפְחַד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

אַתָּה תְּקַבֵּל עַל עַצְמְךָ בְּכָל מָקוֹם שֶׁרַק תֵּלֵךְ תְּדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּתְגַלֶּה וּתְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָפִיץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָטִיּוּת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיְּגָרְשׁוּ אוֹתְךָ לְגַמְרֵי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה

שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תְּסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לְךָ עוֹד דָּבָר טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, אֲנִי רָגִיל לוֹמַר תָּמִיד, אֲשֶׁר בְּעִנְיַן חִנּוּךְ הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת, אָסוּר לְהַכְנִיס שׁוּם פּוֹלִיטִיקָה, רַק כָּל אָב וָאֵם יַכְנִיסוּ אֶת בְּנֵיהֶם לְמָקוֹם שֶׁיּוֹדְעִים שֶׁיַּצְלִיחוּ בְּרוּחָנִיּוּת, כִּי חִנּוּךְ הַיְלָדִים הוּא הַיְסוֹד וְעִקַּר בַּיַּהֲדוּת, וּבִפְרָטִיּוּת בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, אֲשֶׁר הַכּוֹפְרִים, הַמִּינִים וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, לָקְחוּ אֶת עַצְמָם הָעִקָּר עַל הַיְלָדִים, כִּי הָרְשָׁעִים יוֹדְעִים — אִם אֵין גְּדָיִים אֵין תְּיָשִׁים וְכוּ׳ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ב׳, סִימָן ג׳). עַל־כֵּן עָלֵינוּ לִשְׁמֹר מְאֹד עַל חִנּוּךְ בָּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ, וְלִתֵּן לָהֶם חִנּוּךְ כָּשֵׁר, וּלְהַחְדִּיר בָּהֶם אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּלְהַתְחִיל לִלְמֹד עִמָּהֶם בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת אָלֶ״ף־בֵּי״ת, סִדּוּר וְכוּ׳, חֻמָּשׁ וְכוּ׳, מִשְׁנָה וְכוּ׳, גְּמָרָא וְכוּ׳, שֶׁיִּגְדַּל הַיֶּלֶד כָּרָאוּי, כָּךְ צְרִיכִים לִלְמֹד עִמּוֹ, כְּמוֹ שֶׁלָּמְדוּ אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ זֶה אַלְפַּיִם שָׁנוֹת גָּלוּתֵנוּ, וְאָסוּר לְהָזִיז שׁוּם זִיז כָּלְשֶׁהוּ מֵהַחִנּוּךְ הַיָּשָׁן.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁכָּל עַם יִשְׂרָאֵל יְחַנְּכוּ אֶת בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם עַל־פִּי דַּרְכֵי הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל הַיָּנִיק וְחַכִּים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ.

רְאֵה לְצַיֵּת אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְּךָ, וְאָז תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ, כִּי מִצְוַת כִּבּוּד אָב וָאֵם עוֹלָה עַל הַכֹּל.

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר הַבֵּר־מִצְוָה תָּבֹא לְלִמּוֹד אֶצְלֵנוּ ״בְּהֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ עִם חֲבֵרְךָ הַיָּקָר, וּבְיַחַד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר חֲזַק.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ אַתָּה מְסַדֵּר אֶת עַצְמְךָ, וְאֵיךְ אַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ.

וּמָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! תַּאֲמִין לִי, שֶׁכּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וַאֲנִי תָּמִיד עוֹמֵד וּמְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיָּחוּס וְיִרַחֵם עָלֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהִוָּשַׁע כְּבָר לִהְיוֹת אָדָם הַשָּׁלֵם.

זֶה כַּמָּה שֶׁאֲנִי מְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתְךָ וְכוּ׳ עַל אוֹדוֹת הַהַדְפָּסָה וַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָט הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת

בְּרוּרָה מֵהַלִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת הַקְּדוֹשִׁים, עִם כָּל זֹאת לְדַעְתִּי, עוֹד לֹא הִתְחַלְתִּי לְחַזֵּק אוֹתְךָ כְּפִי גֹּדֶל הָעִנְיָן הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא הַזֶּה, וְכַמָּה שֶׁרַק אֲחַזֵּק אוֹתְךָ, אֵין מִלִּים בְּפִי לְחַזֵּק אוֹתְךָ בַּעֲבוּר זֶה.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְשׂוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאַף שֶׁכְּבָר כָּתַבְתִּי לְךָ זֶה בְּעַצְמוֹ כַּמָּה פְּעָמִים, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב. לְעֵת עַתָּה רְאֵה לְהַדְפִּיס אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים לָאֻלָּפִים וְלִרְבָבוֹת.

נָא וְנָא שְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ מֵחוֹבוֹת, שֶׁלְּבַל תִּפֹּל בְּחוֹבוֹת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וְתִזְכֶּה לְבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֵּר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל הַיָּנִיק וְחַפִּים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים עִם שׂוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְכֵן אַל תִּשָּׁבֵר מִשּׂוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

אֲקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּכְרֹךְ־וּמְיַד אַחַר הַבֵּר־מִצְוָה תָּבוֹא לְלִמּוֹד אֶצְלֵנוּ "בְּהֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים.

רְאֵה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל הוֹרִים וּמוֹרִים וְלֹא תַּפְסִיד מִזֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ.

הֵן אֱמֶת, שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֳפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׁאֵר לָנוּ רַק מַה שֶּׁאָנוּ זוֹכִים לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאֵה לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקְךָ, שֶׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר עִם שִׂמְחָה זוֹ אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי הַזְּכוּת הַזּוֹ עוֹלָה עַל הַכֹּל, כַּאֲשֶׁר בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לָבוֹא אֶל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ וּלְהִשְׁתַּטֵּחַ שָׁם, וְלוֹמַר הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים, שֶׁהֵם 'תִּקּוּן הַכְּלָלִי', וְהִבְטִיחַ עִם שְׁנֵי עֵדִים נֶאֱמָנִים, שֶׁיַּעֲשֶׂה לָאוֹמְרוֹ טוֹבָה נִצְחִית בָּעוֹלָם הַבָּא, וְיוֹצִיאוֹ מֵהַשְׁאוֹל תַּחְתִּית, אַף שֶׁעָבַר עֲוֹנוֹת קָשִׁים. עַל־כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּשִׂמְחָה זוֹ, וּמוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (חֵלֶק ב׳ קפד:), שֶׁבְּאוֹתָהּ הַשִּׂמְחָה שֶׁאָדָם שָׂמֵחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, כֵּן נִמְשָׁךְ עָלָיו לְמַעְלָה, עַל־כֵּן רְאֵה לִשְׂמֹחַ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְהַשִּׂמְחָה תִּשְׁמֹר אוֹתְךָ מִכָּל רָע.

נָא וְנָא רְאֵה לְפָרֵשׁ שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי אֵין לוֹ לָאָדָם עוֹד חָבֵר וָרֵעַ טוֹב וְכוּ׳ וְאַבָּא קָרוֹב, כְּמוֹ, כִּבְיָכוֹל, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְפָרֵשׁ אֶת שִׂיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְאָז לְרַב טוֹב הַצָּפוּן יִזְכֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

פֹּה תְּקַבֵּל רָצוּף מִכְתָּב לְאִשְׁתְּךָ, וּתְקַיְּמוּ כָּל מַה שֶּׁאֲנִי כּוֹתֵב, וְיוֹתֵר מִזֶּה אַל תְּבַלְבְּלוּ אֶת עַצְמְכֶם.

ט׳ תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, וְיִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתְךָ שֶׁאַתְּ מִתְפַּלֶּלֶת אֵלָיו, וְתִזְכִּי לִבְרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה וּלְנַחַת מֵהַיְלָדִים, וּלְהַצְלָחָה בְּכָל הָעִנְיָנִים.

נָא וְנָא לְעוֹרֵר אֶת כָּל הַנָּשִׁים, נְשׁוֹת ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיהֶן אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, כִּי בָּזֶה תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה — כְּשֶׁנְּשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵן בְּיַחַד, אֲזַי גַּם בַּעְלֵיהֶן בְּיַחַד, וּכְשֶׁבַּעְלֵיהֶן בְּיַחַד, אָז תִּצְמַחְנָה מִזֶּה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הֲלֹא לָאִשָּׁה יֵשׁ הַשְׁפָּעָה גְּדוֹלָה עַל בַּעְלָהּ — לְטוֹבָה אוֹ לְהִפּוּךְ. עַל־כֵּן רְאִי לְהַשְׁפִּיעַ עַל כָּל נְשׁוֹת ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיהֶן אַהֲבָה וְשָׁלוֹם, וְאִשָּׁה תַּעֲזֹר לְרֵעוּתָהּ. וְתָמִיד תְּדַבְּרִי וּתְסַפְּרִי מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר הַדִּבּוּר וְהַסִּפּוּר מִמֶּנּוּ זַ״ל, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּסַפֵּר תָּמִיד מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאָז דּוֹחֶה אֶת הַחֹשֶׁךְ מֵהָעוֹלָם, וּמַמְשִׁיךְ אֶת רוּחַ הַמָּשִׁיחַ (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּגָדִים, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳).

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תּוּכַל לְבַשְּׂרֵנִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת. וְעִקַּר הַבְּשׂוֹרָה טוֹבָה — שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּדַרְכֵי עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִלְמֹד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, בְּתִמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, כְּפִי שֶׁאַתָּה לוֹמֵד בְּכָל יוֹם, כִּי אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה. וּמַה שֶּׁשָּׁאַלְתָּ בְּעִנְיַן לִמּוּד ׳חֹק לְיִשְׂרָאֵל׳, הוּא גַּם־כֵּן לִמּוּד טוֹב מְאֹד, וְהוּא תִּקּוּן מֵהָאֲרִיזַ״ל וְהַחִיד״א וּמֵעוֹד צַדִּיקִים, וְעַל־כֵּן אִם אַתָּה מַרְגִּישׁ חִיּוּת בְּלִמּוּד זֶה — תַּמְשִׁיךְ בּוֹ.

רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עַל נֹעַם חֶלְקְךָ, ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ שָׁם גּוֹרָלְךָ, אֲשֶׁר אַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבִּי נִפְלָא וְנוֹרָא כָּזֶה. בְּעֵת לִמּוּדְךָ אֶת הַלִּמּוּדִים, תֹּאמַר בְּפֶה מָלֵא, שֶׁזֶּה גַּם לְטוֹבַת נִשְׁמַת אָבִיךָ זַ״ל, כִּי לְמַעְלָה בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים יֵשׁ לְהַנְּשָׁמָה שֶׁמַּזְכִּירִים שְׁמָהּ טוֹבָה גְּדוֹלָה מִזֶּה וְשַׁעֲשׁוּעַ גָּדוֹל.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

הִנֵּה עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי מְצֻוֹת כִּבּוּד אָב וָאֵם הִיא מֵהַחֲמוּרָה שֶׁבַּחֲמוּרוֹת (יְרוּשַׁלְמִי פֵּאָה, דַּף ג.), וְעַל־כֵּן לְדַעְתִּי, אַל תָּגִיבוּ כְּלָל, רַק

תַּעֲשׂוּ אֶת עַצְמְכֶם כְּאֵינְכֶם יוֹדְעִים, וְאַל תִּתְעָרְבוּ בְּרִיב מִשְׁפַּחְתִּי, מַה לָּכֶם וְלַצָּרָה הַזֹּאת?!

הָעִקָּר רְאִי לִהְיוֹת בְּיַחַד עִם בַּעְלֵךְ בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וּתְכַבְּדִי אֶת הוֹרָיו.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי טֶבַע זֶה יֵשׁ אֵצֶל הָרְבֵּה הוֹרִים, שֶׁרוֹצִים לְהִתְעָרֵב אֵצֶל הַזּוּג, וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם גּוֹרְמִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, פֵּרוּד בֵּינֵיהֶם.

עַל־כֵּן רְאִי לִבְרֹחַ מִכָּל זֶה, וְהָעִקָּר אַל תָּגִיבִי כְּלָל, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשָּׁבֵר, חַס וְחָלִילָה, הַשָּׁלוֹם־בַּיִת אֶצְלְכֶם.

עָלַיִךְ לָדַעַת, אֲשֶׁר אֶת הַהוֹרִים צְרִיכִים לְכַבֵּד, אֲבָל הָעִקָּר לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל בַּעְלֵךְ, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט׳): אֵיזוֹהִי אִשָּׁה כְּשֵׁרָה? הָעוֹשָׂה רְצוֹן בַּעְלָהּ; וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁבַּעְלֵךְ צָרִיךְ לְכַבֵּד אוֹתָם, וְלֹא יִכָּנֵס עִמָּהֶם בְּשׁוּם דִּין וּדְבָרִים, רַק יַעֲלִים עַיִן מֵהֶם.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְתִזְכּוּ לְרִוּוּת רֹב נַחַת מֵהַיְלָדִים, שֶׁיִּגְדְּלוּ בְּנָקֵל, וְיִהְיוּ קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךְ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךְ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לְךָ טוֹב מֵאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּמִי שֶׁחָזָק בֶּאֱמוּנָה — חַיָּיו חַיִּים, וּלְהִפּוּךְ מִי שֶׁחָסֵר בֶּאֱמוּנָה — חַיָּיו מְרוֹרִים מְאֹד מְאֹד, עַל־כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה, וַחֲזוֹר עַל לְמוּד הָאֱמוּנָה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, כִּי לְמוּד הָאֱמוּנָה הוּא לְמוּד עָמֹק מְאֹד מְאֹד, וְלֹא מַסְפִּיק שֶׁכְּבָר יוֹדְעִים, אֶלָּא צְרִיכִים לַחֲזוֹר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וְכָל הַמַּרְבֶּה לַחֲזוֹר בֶּאֱמוּנָה — הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָיָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם וָיוֹם, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֹרֵבֵנוּ זַ״ל, הַמְלַמְּדֵנוּ לְמוּד הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה. וְעִקַּר הָאֱמוּנָה נִתְגַּלִּית דַּיְקָא עַל־יְדֵי תְּפִלָּה, כָּל מַה שֶּׁהָאָדָם יוֹתֵר מִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּיָדוּעַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. עַל־כֵּן רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאֶה אֶת גֹּדֶל הַנִּסִּים, שֶׁיְּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לָךְ וְלַיְלָדִים, וְכֵן יַמְשִׁיךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, שֶׁלְּבַעְלֵךְ תִּהְיֶה פַּרְנָסָה בְּרֶוַח וְיֵצֵא מֵהַחוֹבוֹת, וּכְבָר לֹא יֵדַע מֵרַע.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד וּבְפָנִים שׁוֹחֲקוֹת, וּתְקָרְבִי מְאֹד אֶת בַּעְלֵךְ, וְתִשְׁתַּדְּלִי לְחַזְּקוֹ וּלְכַבְּדוֹ וּלְיַקְּרוֹ מְאֹד, כִּי עַל־פִּי־רֹב הָאָדָם נוֹפֵל בִּשְׂכְרוּת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַרְבֵּה

בְּעָיוֹת, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ לִבְרֹחַ, עַל־כֵּן הוּא לוֹקֵחַ אֶת עַצְמוֹ אֶל הַשִּׂכְרוּת, וְלָכֵן רְאִי לְקָרְבוֹ בְּכָל מִינֵי הִתְקָרְבֵיוֹת, וְאָז יִבְרַח מֵהַשִּׂכְרוּת וְיֹאהַב לִהְיוֹת בַּבַּיִת.

רְאִי לְהַדְלִיק לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ ד׳ נֵרוֹת, וּלְהוֹסִיף ב׳ נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז, מְאֹד מְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרָךְ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ בִּרְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּבִרְפוּאַת הַגּוּף, וְתִזְכֶּה לָצֵאת מֵהַצָּרוֹת וְהַחוֹבוֹת שֶׁמְּסוֹבְבוֹת אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא אַל תִּפֹּל בְּדַכָּאוֹן וּבְיֵאוּשׁ, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי אִם תְּחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע שֶׁהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה בְּנָקֵל יִהְיֶה לְךָ לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת וְכוּ׳. וּבִפְרָטִיּוּת בְּעִנְיַן פְּגַם הַבְּרִית וְכוּ׳.

וְהִנֵּה חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזָּכָה אוֹתְךָ בְּזִכְיוֹת חִנָּם לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי עַל יָדוֹ תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הַשְׁלֵמוּת הָאֲמִתִּית, וְלָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה כְּמוֹ שֶׁהֶבְטִיחַ רַבֵּנוּ זַ״ל בְּעַצְמוֹ, וְאָמַר, שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּתְקָרֵב אֵלָיו וְלַאֲנָשָׁיו, בְּוַדַּאי יִהְיֶה לוֹ תִּקּוּן נִפְלָא. עַל־כֵּן רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְשָׁם תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּזְכֶּה לְקַבֵּעַ לְעַצְמְךָ שִׁעוּר בְּ׳עֵין יַעֲקֹב׳, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל בְּעַצְמוֹ שָׂקַד בָּזֶה הַרְבֵּה מְאֹד, וְהַלִּמּוּד ׳עֵין יַעֲקֹב׳ מְאֹד מְסֻגָּל לָאָדָם לְהַגִּיעַ אֶל יִרְאַת שָׁמַיִם.

גַּם הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם שִׁעוּר בְּ״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ כְּסִדְרָן, וְאָז תַּרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר בְּחַיֶּיךָ.

וְעַל כֻּלָּם — רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעֶם חֶלְקְךָ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלְךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ שֶׁיִּפָּתַח פִּיךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל תִּקּוּן הָאָדָם תָּלוּי כְּפִי שֶׁמְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וּבֶאֱמֶת עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִנָּצֵל מִכָּל הַחֲטָאִים וְהָעֲוונוֹת, כִּי אִם עַל־יְדֵי רִבּוּי שִׂיחָה וּתְפִלָּה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבָבָא לָנֶצַח.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לַיְלָדִים רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְתִזְכִּי לְרְווֹת רֹב נַחַת מֵהֶם, וּכְבָר לֹא תֵּדְעוּ מִשּׁוּם צָרָה וּמָרָה כְּלָל.

נָא לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת הֵן בִּשְׁבִיל קִלְקוּל הַמְּזוּזוֹת.

רְאִי לְהַדְלִיק ד׳ נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף ב׳ נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבִשְׁעַת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בְּעִנְיַן הַהַכָּאוֹת שֶׁהִכּוּ אֶת אִשְׁתֵּךְ. אַתָּה צָרִיךְ לְהָבִין, כִּי אָסוּר לְהַנִּיחַ דָּבָר זֶה אֲפִלּוּ כְּרֶגַע, וְעַל־כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּצַד אִשְׁתֵּךְ וְתַעֲזֹר לָהּ, וְתִבְרַח מֵאֲחוֹרֶיהָ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא תַּנִּיחַ אוֹתָהּ עוֹד לְהִכָּנֵס בְּבֵיתֵךְ. עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי תֻּכְךְ־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מִתְחַתֵּן, נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ב, כד): ״עַל־כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד״, וְתֻכְךְ־וּמִיָּד כְּשֶׁזָּכִיתָ לְהִתְחַתֵּן, עָלַיִךְ לִהְיוֹת לְעֵזֶר לְאִשְׁתֵּךְ, וְלַעֲמֹד עַל יְמִינָהּ, וְאַתָּה צָרִיךְ לִשְׁמֹר מְאֹד עָלֶיהָ. אִם אַתָּה רוֹצֶה לְהִשָּׁאֵר עִם אִשְׁתֵּךְ עָלַיִךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְרַחֵק אֶת מִשְׁפַּחְתֵּךְ מִבֵּיתֵךְ, וְאַף שֶׁזֶּה דָּבָר קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אִם כְּבָר הִגִּיעַ לְמַצָּב כָּזֶה שֶׁל הַכָּאוֹת וְכוּ׳, עָלַיִךְ לְהַרְחִיק אֶת מִשְׁפַּחְתֵּךְ וְתִדְבַּק בְּאִשְׁתֵּךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לִשְׁלוֹם־בַּיִת אֲמִתִּי, וְיִהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית וַעַד לַחֲכָמִים, וּכְבָר לֹא תֵּדְעוּ מִשּׁוּם צָרוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְתִּיק מִכֶּם אֶת כָּל הַדִּינִים, וְיַמְשִׁיךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּבֵיתְכֶם.

נָא וְנָא לְהַדְלִיק נֵרוֹת כְּמִסְפַּר אַנְשֵׁי הַבַּיִת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, הַיְנוּ נֵר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּלְהוֹסִיף ב׳ נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתְּ צְרִיכָה בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

רְאִי לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּיתֵךְ, לְבַל תָּרִיבִי עִם בַּעְלֵךְ, כִּי בְּבַיִת שֶׁיֵּשׁ רִיב, שָׁם הַמָּקוֹם שֶׁל הַסִּטְרָא אָחֳרָא, עַל־כֵּן רְאִי שֶׁמִּצִּדֵּךְ יִהְיֶה שָׁלוֹם בְּבֵיתֵךְ.

נָא וְנָא רְאִי לִהְיוֹת סַבְלָנִית, כִּי הַסַּבְלָנוּת הִיא יְסוֹד גָּדוֹל בְּחַיֵּי הָאָדָם, וּבִפְרָטִיּוּת בְּבֵיתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד, שֶׁצְּרִיכִים לַעֲשׂוֹת שָׁם מִקְדָּשׁ מְעַט, מְקוֹם הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה, שָׁם צְרִיכִים סַבְלָנוּת, כִּי מִי שֶׁהוּא סַבְלָן, בְּיָדוּעַ שֶׁיֵּשׁ אֶצְלוֹ הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה. וּבְיוֹתֵר צְרִיכָה הָאִשָּׁה שֶׁהִיא עֲקֶרֶת הַבַּיִת, לִהְיוֹת סַבְלָנִית, וְלֹא לְהַקְפִּיד כָּל־כָּךְ עַל כָּל דָּבָר. וּרְאִי לָדוּן אֶת בַּעְלֵךְ לְכַף זְכוּת תָּמִיד.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה לְהִכָּנֵס לְאֵיזוֹ יְשִׁיבָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה בְּבֵיתְךָ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּפָּטֵר מֵהַבְּעָיָה הַפּוֹקֶדֶת אוֹתְךָ.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים שֶׁתִּסַּע אֶל צִיּוֹן הַתָּנָא רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס, וְתִמְרַח שָׁם אֶת פָּנֶיךָ מֵהַשֶּׁמֶן זַיִת הַבּוֹעֵר שָׁם לִכְבוֹדוֹ, וְאָז יַעַבְרוּ כָּל הַפְּצָעִים מִפָּנֶיךָ.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּזְכֶּה לְהִשְׁתַּטֵּחַ מִדֵּי פַּעַם בְּפַעַם עַל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַתָּנָא רַבָּן גַּמְלִיאֵל, אֲשֶׁר טָמוּן בָּעִיר יַבְנֶה, וּמֵאַחַר שֶׁאַתָּה גָּר שָׁם, עָלֶיךָ לִהְיוֹת רָגִיל לִהְיוֹת עַל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁבִּזְכוּת הַתָּנָא הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, תִּזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אִם תִּשְׁתַּדֵּל לְנַקּוֹת אֶת הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁיִּהְיֶה נָקִי, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַטּוֹבוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת שֶׁיֵּצֵא לְךָ מִזֶּה.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּנַקֶּה וּמְיַפֶּה וּמְכַבֵּד אֶת צִיּוּן שֶׁל תַּנָּא אוֹ אָמוֹרָא אוֹ שֶׁל צַדִּיק קָדוֹשׁ, אָז תֻּמְשַׁךְ עָלָיו בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ,

אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה.

נָא וְנָא שְׁמֹר עַל בְּרִיאוּת גּוּפְךָ, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד עַל דָּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָטִיּוּת אַתָּה, שֶׁאַתָּה נִמְצָא בְּאַתְרָא קַדִּישָׁא בְּמֵרוֹן, אַתָּה צָרִיךְ לִשְׁמֹר מְאֹד מָה אַתָּה אוֹכֵל.

רְאֵה לִשְׁמֹר עַל נְקִיּוּת גּוּפְךָ, כִּי הַנְּקִיּוּת הִיא יְסוֹד גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל דָּבָר זֶה.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בִּרְמַ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂסָ״ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ, וּכְבָר לֹא תֵּדַע מִשּׁוּם צָרָה.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת אֶצְלְךָ כְּרֶגַע.

הָעִקָּר רְאֵה לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכָל מַה שֶׁתַּכְנִיס יוֹתֵר בְּדַעְתְּךָ יְדִיעָה זוֹ, כְּמוֹ־כֵן תִּזְכֶּה לִרְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׂפַע, וְלֹא תֵּדַע מִשּׁוּם צַעַר.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וִילָדֶיךָ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, כַּאֲשֶׁר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר יֵשׁ עִנְיָן שֶׁנִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

ט׳ תתצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בְּבֵיתֵךְ, וּבִפְרָטִיוּת עַל כָּל מִשְׁפַּחְתֵּךְ בִּכְלָלִיוּת. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלַיִךְ שִׂמְחָה אֲמִתִּית, שֶׁבִּזְכוּתָהּ תִּזְכּוּ לְהַרְחָבַת הַדַּעַת, וְלַעֲבֹר וּלְדַלֵּג עַל כָּל הַצָּרוֹת וְהַבְּעָיוֹת שֶׁסְּבִבוּ אוֹתָךְ.

עָלַיִךְ לִהְיוֹת סַבְלָנִית וּרְגוּעָה, וְאֶל כָּל זֶה יְכוֹלִים לִזְכּוֹת עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה.

נָא וְנָא רְאִי לְכַבֵּד אֶת בַּעְלֵךְ הַיָּקָר, וְכֵן אַל תְּדַקְדְּקִי עַל בְּנֵךְ, וְתַנִּיחִי אוֹתוֹ לְנַפְשׁוֹ, וְאָז יְדַבֵּר כָּשׁוּרָה, כִּי הַגִּמְגּוּם בַּלָּשׁוֹן בָּא מִפַּחַד גָּדוֹל וּמִמֹּתַח חָזָק.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבַעְלֵךְ וְלִבְנֵךְ וּלְכָל הַמִּשְׁפָּחָה.

נָא וְנָא רְאִי לְהַדְלִיק חֲמִשָּׁה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְתוֹסִיפִי שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, שֶׁאָז בִּשְׁעַת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת תְּבַקְּשִׁי כָּל מַה שֶּׁמֵּעִיק לָךְ עַל לִבֵּךְ בְּלָשׁוֹן שֶׁאַתְּ רְגִילָה בָּהּ, הַיְנוּ שֶׁתַּמְצִיאִי מִדַּעְתֵּךְ

וּמִלִּבְּךָ תְּפִלּוֹת וּבַקָּשׁוֹת אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי הַתְּפִלּוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד מְקֻבָּלוֹת בַּשָּׁמַיִם.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת אוֹ לֹא, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בְּבֵית הָאָדָם בָּאוֹת לוֹ מִמְּזוּזוֹת שֶׁאֵינָן כְּשֵׁרוֹת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בְּעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ בְּקָרוֹב, וְתִתְחַתְּנִי וְתִבְנִי בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל. הָעִקָּר רְאִי לֹא לִבְרֹר כָּל־כָּךְ.

שִׁמְרִי מְאֹד עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלַיִךְ חֵן, שֶׁתִּשְׁאִי חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוֹאַיִךְ, וְתִתְבָּרְכִי בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

נָא וְנָא רְאִי לִבְרֹחַ מֵעַצְבוּת וְדַכָּאוֹן, אֲשֶׁר לֹא יָבִיא אוֹתָךְ אֶל שׁוּם דָּבָר, רַק יַהֲרֹס אוֹתָךְ לְגַמְרֵי, חַס וְשָׁלוֹם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָרִים אֶת מַזָּלֵךְ, וְתִזְכִּי לְכָל טוּב.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּבֵיתְכֶם, רְפוּאוֹת וִישׁוּעוֹת, וְתִזְכּוּ לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּנָקֵל.

רְאִי לְהַדְלִיק נֵרוֹת כְּמִסְפַּר אַנְשֵׁי הַבַּיִת, הַיְנוּ אַתְּ וּבַעְלֵךְ וְהַיְלָדִים, וּלְהוֹסִיף עוֹד ב׳ נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת תְּבַקְשִׁי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתְּ צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

הָיִיתִי מְיַעֵץ לָךְ, שֶׁלְּבַל תְּבַלְבְּלִי אֶת עַצְמֵךְ מֵאֲחֵרִים, רַק רְאִי לִבְנוֹת אֶת בֵּיתֵךְ שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ שְׁלוֹם־בַּיִת אֲמִתִּי, וְתִהְיִי שְׂמֵחָה וְעַלִּיזָה, כִּי רִבּוּי הַמַּחֲשָׁבוֹת מַכְנִיס דְּכָאוֹן בָּאָדָם וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְעַל־כֵּן רְאִי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לֹא לְבַלְבֵּל אֶת עַצְמֵךְ וְגַם מִמִּשְׁפַּחְתֵּךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּנָּצְלִי מִדְּכָאוֹן.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לַהֲפֹךְ הַכֹּל לְשִׂמְחָה, וְאַל תִּהְיִי כָּל־כָּךְ מְמֻרְמֶרֶת, כִּי זֶה לֹא יָבִיא אוֹתָךְ אֶל שׂוּם דָּבָר, רַק יְכַלֶּה אֶת בְּרִיאוּת גּוּפֵךְ.

נָא וְנָא לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, הַגָּרוֹת בְּיַבְנְאֵל ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶן יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מִנְהַג יִשְׂרָאֵל לִלְמֹד מִפָּסַח עַד שָׁבוּעוֹת מַסֶּכֶת ״אָבוֹת״. וְהַטַּעַם לָזֶה — כִּי דֶּרֶךְ אֶרֶץ קָדְמָה לַתּוֹרָה. לִפְנֵי קַבָּלַת הַתּוֹרָה, אָנוּ צְרִיכִים לִלְמֹד דֶּרֶךְ אֶרֶץ, מִדּוֹת טוֹבוֹת, כֵּיצַד לְהִתְנַהֵג בְּחַיֵּי הַיּוֹם יוֹם. הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה הִיא אוֹר אֱלֹקִי מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, רְמַ״ח מִצְווֹת עֲשֵׂה כְּנֶגֶד רְמַ״ח אֵיבָרִים, וְשָׁסָ״ה לֹא תַּעֲשֶׂה כְּנֶגֶד שָׁסָ״ה גִּידִים שֶׁל הָאָדָם, אִם אָדָם מְקַיֵּם מִצְוָה, הוּא מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מֵהַשָּׁמַיִם עַל הָאֵיבָר הַזֶּה, וְאִם נִשְׁמָר שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת רַע, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ עַל הַגִּיד אוֹר גָּדוֹל. וּבָזֶה אָדָם מְקֻשָּׁר פֹּה לְמַטָּה אֶל הָעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים. וְרַבֵּנוּ חַיִּים וִיטָאל מַרְאֶה בְּסִפְרוֹ ״שַׁעֲרֵי קְדֻשָּׁה״, אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים הֵם בְּדֶגְמַת שָׁסָ״ה אֵיבְרֵי הָאָדָם וּרְמַ״ח גִּידָיו, רְמַ״ח עוֹלָמוֹת מִצַּד אֶחָד וּשְׁסָ״ה עוֹלָמוֹת מֵאִידָךְ, בְּסוֹד הַכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית א, כו): ״נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ״, וְאִם אָדָם מְקַיֵּם מִצְווֹת, וְנִשְׁמָר מִלְּאוִין, נִשְׁפָּע עָלָיו אוֹר גָּדוֹל מְאֹד מִלְּמַעְלָה.

מַהוּ הָאוֹר הַזֶּה? הָאֹשֶׁר בְּחַיֵּי הָאָדָם. עוֹבֵר עַל הָאָדָם מַה שֶּׁעוֹבֵר, אֲבָל הוּא צָרִיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בַּמַּצָּבִים הַכִּי קָשִׁים. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״, שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר: אֵימָתַי שֶׁהָיָה לִי צַעַר, חִפַּשְׂתִּי אֶת הַהַרְחָבָה וּמְצָאתִיהָ. דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה דֻּגְמָא שֶׁל סֵבֶל, הוּא סָבַל מֵאֶחָיו צָרוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁגֵּרְשׁוּהוּ, מֵחָמִיו — שֶׁגִּיֵּס צָבָא לְלָכְדוֹ, מֵאִשְׁתּוֹ מִיכַל שֶׁלָּעֲגָה לוֹ. מִילָדָיו — אַמְנוֹן וְתָמָר, שֶׁגָּרְמוּ לוֹ בּוּשׁוֹת וּבְזָיוֹנוֹת, מֵאַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ, שֶׁמֵּרַר אֶת חַיָּיו, וּרְדָפוֹ עַד חָרְמָה, וְהָכְרַח לַעֲזֹב אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְאֶת כִּסֵּא הַמְלוּכָה וְלִבְרֹחַ, וְאִם לֹא דַּי בָּזֶה, צָץ לוֹ מִתַּחַת לָאֲדָמָה שִׁמְעִי בֶּן גֵּרָא וְקִלְלוֹ קְלָלוֹת נִמְרָצוֹת, וְכֵן הָיוּ לוֹ צָרוֹת מֵאֲנָשִׁים שֶׁהֵצִיקוּ לוֹ מְאֹד, עַד שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת יג.): אֵין לְךָ דּוֹר שֶׁאֵין בּוֹ לֵיצָנִים, וְאֵין לְךָ דּוֹר כְּדוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד שֶׁהָיוּ מְלֵאֵי לֵיצָנִים, וְהָיוּ שׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ: אֵימָתַי יִבְנֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְכַוָּנָתָם הָיְתָה לִשְׁאֹל — אֵימָתַי תִּסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם; כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָמַר לְדָוִד, שֶׁלֹּא הוּא יִבְנֶה אֶת בֵּית הַבְּחִירָה אֶלָּא בְּנוֹ, אֲזַי בָּאוּ לִלְעֹג לוֹ וּלְשָׁאֲלוֹ:

דָּוִד, אֵימָתַי יִבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, הַיְנוּ אֵימָתַי תָּמוּת; וְאַף־עַל־פִּי־כֵן דָּוִד הַמֶּלֶךְ תָּמִיד מָצָא הַרְחָבָה בְּתוֹךְ הַצָּרָה, וְאָמַר: ״שָׂמַחְתִּי בְּאוֹמְרִים לִי בֵּית ה׳ נֵלֵךְ״.

וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁצָּרִיךְ לִלְמֹד מִדָּוִד הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר אָמַר: בַּצָּר לִי — הִרְחַבְתָּ לִי, הַיְנוּ צָרִיכִים תָּמִיד לִמְצֹא הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת וְהַסֵּבֶל, שֶׁאֵין זֶה כָּל־כָּךְ נוֹרָא כִּפְי שֶׁחוֹשְׁבִים, אַף שֶׁהַחַיִּים מָרִים מְאֹד מְאֹד וְקָשִׁים מִנְּשֹׁא, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לִמְצֹא הַטּוֹב בַּצָּרוֹת וּבַיִּסּוּרִים, שֶׁזֶּה הַיְסוֹד בַּיַּהֲדוּת — לֹא לְהִתְיָאֵשׁ, לֹא לְהִשָּׁבֵר, לֹא לְהִכָּנֵס בְּדִכָּאוֹן, וְלֹא לִפְחֹד מִשּׁוּם דָּבָר. וְכָל זֶה נִקְרָא אוֹרוֹת שֶׁיּוֹרְדִים מֵהַשָּׁמַיִם, שֶׁמַּרְגִּישִׁים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵיךְ שֶׁהַכֹּל רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. זֶהוּ אֹשֶׁר שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם בַּחַיִּים, שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה מְאוּמָה רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְלֹא צָרִיךְ כְּלָל מִנַּשְׁמִיּוּת הָעוֹלָם הַזֶּה כְּלוּם, כָּל מְגַמָּתוֹ רַק רוּחָנִיּוּת אֱלֹקוּת, אֲשֶׁר זֶהוּ הַתַּעֲנוּג הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁרַק יָכוֹל לִהְיוֹת — הֶאָרַת הָעוֹלָם הַבָּא בָּעוֹלָם הַזֶּה.

וְלָכֵן דַּיְקָא בְּיָמִים אֵלּוּ שֶׁבֵּין פֶּסַח לְשָׁבוּעוֹת, לוֹמְדִים מַסֶּכֶת אָבוֹת, שֶׁהֵן הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁלִּמְּדוּ הַתַּנָּאִים, שֶׁאָנוּ צְרִיכִים לִקְנוֹת לְעַצְמֵנוּ. הָאַלְשִׁי״ךְ הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר, שֶׁבְּיָמִים אֵלּוּ, יְמֵי הַסְּפִירָה, צְרִיכִים לִלְמֹד אָבוֹת — מִדּוֹת הַתַּנָּאִים, וְכֵן מִשְׁלֵי — שֶׁהוּא סֵפֶר מוּסָר, אֲשֶׁר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ מְלַמְּדֵנוּ מוּסָר אֵיךְ לְהִתְנַהֵג. שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר: ״הַחֲזֵק בְּמוּסָר וְאַל תֶּרֶף, כִּי הִיא חַיֶּיךָ״. לֹא מַסְפִּיק שֶׁלָּמַדְתִּי פַּעַם מוּסָר, וַאֲנִי יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג, אֶלָּא תָּמִיד עָלַי לְהַחֲזִיק בְּמוּסָר. חוֹלֶה בְּבֵית־חוֹלִים הַזָּקוּק לְחַמְצָן, אֵין יְכוֹלִים לוֹמַר לוֹ תִּקַּח מְעַט וְזֶהוּ זֶה, כִּי בָּרֶגַע שֶׁיַּפְסִיק אֶת הַחַמְצָן — יָמוּת. וְזֶהוּ שֶׁאוֹמֵר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ: הַחֲזֵק בְּמוּסָר וְאַל תַּפְסִיק, כִּי הִיא חַיֶּיךָ, זֶה הַחַיִּים שֶׁלְּךָ!

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי חַיִּים מִצַּאנְז זי״ע, בַּעַל מְחַבֵּר סֵפֶר ״דִּבְרֵי חַיִּים״, שָׁאַל פַּעַם מְלַמֵּד אֶחָד: הַאִם אַתָּה לוֹמֵד מוּסָר עִם הַתַּלְמִידִים? וְעָנָה בְּחִיּוּב. וּשְׁאָלוֹ: אֵיזֶה מוּסָר אַתָּה לוֹמֵד? וְאָמַר: אֲנִי מַפְחִיד אֶת תַּלְמִידַי עִם גֵּיהִנּוֹם וְכוּ׳, עָנָה הַצַּדִּיק וְאָמַר: אֵין זֶה מוּסָר, אֶלָּא תְּסַפֵּר לָהֶם סִפּוּרֵי צַדִּיקִים מֵהָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע

וְהָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא זי״ע, זֶה נִקְרָא מוֹסָר. אִם מְדַבְּרִים מִצַּדִּיקִים, אִם מְסַפְּרִים סִפּוּרֵי צַדִּיקִים זֶה הַמּוֹסָר הֲכִי גָּדוֹל. צַדִּיק שֶׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, צַדִּיק שֶׁסּוֹבֵל בִּשְׁבִיל הַזּוּלַת, וְהוּא מַחֲזִיק מַעֲמָד, וְעוֹד מְחַזֵּק אוֹתָנוּ, זֶה הַמּוֹסָר הֲכִי גָּדוֹל!

זִכְרוּ הֵיטֵב מַה שֶּׁהַצַּדִּיק עָשָׂה בַּעֲבוּרְכֶן, שֶׁאַתֶּן יוֹשְׁבוֹת כָּאן עַכְשָׁו, שְׂמֵחוֹת וְעַלִּיזוֹת, רְווֹת נַחַת מִיַּלְדֵיכֶן, מִי גָּרַם לָכֶן כָּל זֹאת, אִם לֹא הַצַּדִּיק?! וְעָלָיו נֶאֱמַר (יְשַׁעְיָה נג, ה): ״וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵנוּ״, הוּא צָרִיךְ לִסְבֹּל מֵהַחֲטָאִים שֶׁלָּנוּ, הַצַּדִּיק שֶׁמּוֹסֵר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּרֵנוּ, הַצַּדִּיק שֶׁעָזַר לָנוּ לְהַגִּיעַ לְכָל הַטּוֹב הַזֶּה, עַכְשָׁו הוּא צָרִיךְ לִסְבֹּל בַּעֲבוּר זֶה. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קיח), מַהוּ ״וְהוּא מְחוֹלָל מִפְּשָׁעֵינוּ״? אֶלָּא מוּבָא בְּתִקּוּנֵי זֹהַר (דַּף נד:): אִתְעָבִיד חַל בְּגִינַיְיהוּ, הוּא נַעֲשָׂה חַל בְּעֵינֵי בְּנֵי־אָדָם, אֵין מַחֲשִׁיבִים אוֹתוֹ. אִם הָיִינוּ מַחֲשִׁיבִים אֶת הַצַּדִּיק, אִם הָיִינוּ מְדַבְּרִים מִשְׁבַּח הַצַּדִּיק, וּבְאֵיזֶה צַדִּיק מְדֻבָּר כָּאן? שֶׁעָזַר לָכֶן לִבְנוֹת בָּתִּים, זְכֵה אֶתְכֶן בְּשִׁדּוּךְ טוֹב, זְכִיתֶן לִילָדִים, כְּשֶׁמְּסַפְּרִים סִפּוּרִים מִמֶּנּוּ — זֶה הַמּוֹסָר הֲכִי גָּדוֹל. וְלָכֵן אָמַר הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי חַיִּים מִצַּאנְז זי״ע לְמְלַמֵּד: אִם אַתָּה רוֹצֶה לְלַמֵּד מוּסָר לַיְלָדִים, סַפֵּר לָהֶם סִפּוּרֵי צַדִּיקִים.

כָּל זְמַן שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהוּא צָרִיךְ לִלְמֹד מוּסָר, וּלְסַפֵּר סִפּוּרֵי צַדִּיקִים, שֶׁזֶּה הַמּוֹסָר הֲכִי גָּדוֹל, זֶה יִתֵּן לוֹ חִזּוּק. רְאוּ גַּם רְאוּ, הֲבִינוּ גַּם תָּבִינוּ מַה הַצַּדִּיק סוֹבֵל בִּשְׁבִילֵנוּ. הַסָּמ״ךְ־מֵ״ם הָרָשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ, מָסַר אֶת הַצַּדִּיק בְּמְסִירוֹת נוֹרָאוֹת, כְּשֶׁהַצַּדִּיק שֹׁקֵם אֶתְכֶן, בָּנָה אֶתְכֶן, בָּנָה לָכֶן בָּתִּים, וְיֵשׁ לָכֶן יַלְדֵי חֶמֶד, וּבִלְעָדָיו הָיִיתֶן מִסְתּוֹבְבוֹת עֲדַיִן רֵנָקוֹת, וּמִי יוֹדֵעַ הֵיכָן הָיִיתֶן מֻנָּחוֹת?! כָּל זְמַן שֶׁלֹּא תַּעֲשׂוּ לְעַצְמְכֶן בְּכָל יוֹם חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, כָּל זְמַן שֶׁלֹּא תִּסְתַּכְּלוּ בְּכָל יוֹם בַּמַּרְאָה, וְתִרְאוּ אֶת פַּרְצוּפְכֶן, וְתֹאמְרוּ לְעַצְמְכֶן — מִי הֵבִיאַנִי לְהָקִים בַּיִת כָּזֶה, עִם יַלְדֵי חֶמֶד כָּאֵלּוּ — אִם לֹא הַצַּדִּיק?!

לְכָל בֵּית־חֲרֹשֶׁת יֵשׁ בַּעַל־הַבַּיִת, שֶׁהַמִּפְעָל שַׁיָּךְ לוֹ, וְיֵשׁ רוֹאֶה חֶשְׁבּוֹן. רוֹאֶה חֶשְׁבּוֹן יוֹדֵעַ הֵיטֵב יוֹתֵר מִבַּעַל־הַבַּיִת מַה קוֹרֶה בַּמִּפְעָל שֶׁלּוֹ, כִּי הוּא עוֹרֵךְ הַחֶשְׁבּוֹנוֹת, הוּא בָּקִי בַּהַכְנָסוֹת

וּבַהוֹצָאוֹת. אַךְ הוּא אֵינֶנּוּ בַּעַל־הַבַּיִת, לְמָחָרַת יְכוֹלִים לְפַטֵּר אֶת רוֹאֶה הַחֶשְׁבּוֹן וְלִטֹּל אַחֵר בִּמְקוֹמוֹ. וְלָכֵן זֹאת זִכְרוּ הֵיטֵב, אַתֶּם תְּשָׁאֲרוּ לְתָמִיד עִם בַּעֲלֵיכֶן, אֵלּוּ הַיְלָדִים שֶׁלָּכֶן, שֶׁחָנַן אֶתְכֶן הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, זֶה שֶׁעוֹרֵךְ עֲלֵיכֶן חֶשְׁבּוֹנוֹת הוּא עוֹמֵד בַּחוּץ, לְמָחָר יְכוֹלִים לְהַחֲלִיפוֹ, זֶה שֶׁעוֹרֵךְ עֲלֵיכֶן בְּקוֹרוֹת — אֵין לוֹ שַׂיָּכוּת אֲלֵיכֶן, וְאַל תִּתְיַחֲסוּ אֵלָיו, אַךְ הִסְתַּכְּלוּ עַל הַבַּעַל־הַבַּיִת, שֶׁבָּנָה לָכֶן אֶת הַמִּפְעָל, זֶה הַצַּדִּיק, שֶׁאֵלָיו תִּתְיַחֲסוּ. כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פט), שֶׁהַצַּדִּיק הוּא הַשַּׁרְתָּן, הַמְשַׁמֵּחַ כָּל הַשְּׂדוּכִים, וְלָכֵן זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו, תִּזְכְּרוּ אֶת הַנִּסִּים שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזִּכִּיתֶן לְהִתְחַתֵּן וּלְהוֹלִיד יְלָדֵי חֶמֶד, וְלָכֵן עֲלֵיכֶן לְהַחֲזִיק עַצְמְכֶן בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

וְלָכֵן לִפְנֵי חַג מַתַּן תּוֹרָה לוֹמְדִים ״אָבוֹת״, שֶׁהוּא סֵפֶר מוּסָר, מִדּוֹת הַתַּנָּאִים כְּפִי שֶׁהִתְנַהֲגוּ. וְלָכֵן רָצָה רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁנִּלְמַד הַרְבֵּה מְאֹד ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְמִדּוֹת טוֹבוֹת. כָּל זְמַן שֶׁאַתֶּן זוֹכְרוֹת מַה שֶּׁהַצַּדִּיק עָשָׂה בַּעֲבוּרְכֶן, זֶה טוֹב מְאֹד, בָּרֵגַע שֶׁתִּשְׁכְּחוּ — מָר לָכֶן מְאֹד.

הָלַךְ פַּעַם אָב לְטַיֵּל עִם בְּנוֹ בָּעֲבִי הַיַּעַר, וְתוֹךְ כְּדֵי שִׁטּוּטָיו וְסִפֵּר הָאָב סִפּוּרִים לִבְנוֹ, בֵּין כָּךְ חָלְפוּ שָׁעוֹת, וְתָעוּ עָמֹק בָּעֲבִי הַיַּעַר, וְלֹא יָדְעוּ לָצֵאת, בְּכֵן מַה יַּעֲשׂוּ? הַבֵּן הֵחֵל לִצְעֹק: אַבָּא, אֲנִי רָעֵב, תֵּן לִי לֶאֱכֹל. הָאָב מְחַזֵּק אֶת בְּנוֹ: עוֹד מְעַט נֵצֵא וְכוּ׳, וּבְמָקוֹם לָצֵאת, הֵם תּוֹעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁנַּעֲשָׂה חֲשֵׁכָה גְּדוֹלָה, וּפַחַד גָּדוֹל נָפַל עַל שְׁנֵיהֶם. וְהַבֵּן נָפַל עַל כְּתֵפֵי אָבִיו בְּפַחַד גָּדוֹל מְאֹד, בְּלֵית בְּרֵרָה עָלוּ עַל עֵץ גָּבֹהַּ וְיָשְׁבוּ שָׁם. בַּלַּיְלָה שָׁמְעוּ קוֹלוֹת חַיּוֹת וְנִבְהֲלוּ מְאֹד. חִכּוּ בְּקֹצֶר רוּחַ לַבֹּקֶר, שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ תֵּצֵא וְתָאִיר. וּבֵין כָּךְ צָעַק הַבֵּן: אַבָּא, אֲנִי רָעֵב, יָרְדוּ מֵהָעֵץ וְלָקְטוּ עֲשָׂבִים וְאָכְלוּ אוֹתָם. הַבֵּן אָכַל עֵשֶׂב וְצָעַק: אַבָּא, אֲנִי חָשׁ בִּבְטְנִי. הָאָבָא מְנַחֵמוֹ — אֵין מַה לֶּאֱכֹל, זֶה מַה שֶּׁיֵּשׁ לָנוּ וְצָרִיךְ לְהַשְׂלִים עִם הַמַּצָּב. וְכָךְ עָבְרוּ חָלְפוּ כַּמָּה יָמִים, וְאָכְלוּ עֲשָׂבִים וַעֲשָׂבִים, וְאַחַר כַּמָּה יְמֵי הֶרְגֵּל, אָמַר הַבֵּן לְאָבִיו: אַבָּא, אֵינִי חָשׁ כְּבָר בִּבְטְנִי, כִּי הִרְגַּלְתִּי עַצְמִי לֶאֱכֹל עֲשָׂבִים. וְהֵחֵל הָאָב לִבְכּוֹת, וְאָמַר: אֲנִי בּוֹכֶה כִּי נָפַלְתָּ מִצּוּרַת אָדָם וְנַעֲשֵׂיתָ

עֵז, גַּם עִזִּים אוֹכְלוֹת עֲשָׂבִים. כָּל זְמַן שֶׁבָּכִיתָ שֶׁאַתָּה חָשׁ בִּבְטְנְךָ, יָדַעְתִּי שֶׁאַתָּה עֲדַיִן בֶּן־אָדָם, אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָכוֹל לֶאֱכֹל עֵשֶׂב, כֵּיוָן שֶׁאַתָּה טוֹעֵן, כִּי כְּבָר הִתְרַגַּלְתָּ לַעֲשָׂבִים וְטוֹב לְךָ — עַל זֶה אֲנִי בּוֹכֶה.

כְּמוֹ־כֵן כָּל זְמַן שֶׁזּוֹכְרִים אֶת הַצַּדִּיק, כָּל זְמַן שֶׁזּוֹכְרִים הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבְּלוּ מֵהַצַּדִּיק, אַתֶּם בְּנֵי־אָדָם, אֲבָל כְּשֶׁשּׁוֹכְחִים מֶה עָשָׂה הַצַּדִּיק בִּשְׁבִילְכֶם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁבָּא אֶחָד וּמְדַבֵּר רַע עַל הַצַּדִּיק וּמַאֲמִינִים לוֹ, כְּבָר נַעֲשִׂים כְּבָשִׂים וְעִזִּים.

וְלָכֵן זִכְרוּ הֵיטֵב מַה שֶּׁהַצַּדִּיק עָשָׂה בַּעֲבוּרְכֶן, כָּל זְמַן שֶׁתִּזְכְּרוּ טוֹבוֹתָיו, סִימָן שֶׁיֵּשׁ לָכֶן הַכָּרַת הַטּוֹב. זֶה הַמּוּסָר שֶׁצְּרִיכִים לִלְמֹד בֵּין פֶּסַח לְחַג הַשָּׁבוּעוֹת. תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא לֹא רָצוּ לִלְמֹד אֶת זֹאת, וְלֹא כִּבְּדוּ זֶה אֶת זֶה, וְנִסְתַּלְּקוּ בְּיָמִים אֵלּוּ (יְבָמוֹת סב:). וְלָכֵן הִתְקִינוּ שֶׁיִּלְמְדוּ אָבוֹת, שֶׁהֵן מִדּוֹת הַתַּנָּאִים, כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה מִדּוֹת טוֹבוֹת. וְאֵין מִדָּה יוֹתֵר יָפָה כְּהַכָּרַת הַטּוֹב.

שָׁעוֹן כַּאֲשֶׁר מִתְקַלְקֵל — הוֹלְכִים לְשָׁעָן לְתַקְּנוֹ. וּמַה הוּא עוֹשֶׂה? מְפָרֵק אֶת הַשָּׁעוֹן, וְיֵשׁ לוֹ מִבְרֶשֶׁת קְטַנְטַנָּה וַעֲדִינָה מְאֹד, וּמְנַקֶּה אֶת הָאָבָק שֶׁנִּכְנָס, וְסוֹגְרוֹ, וְהַשָּׁעוֹן מַתְחִיל לַעֲבֹד. בֶּגֶד הַמֶּנַח בָּאָרוֹן, מִתְמַלֵּא בְּאָבָק, וּמָה עוֹשִׂים? לוֹקְחִים מִבְרֶשֶׁת חֲזָקָה יוֹתֵר וּמְסִירִים אֶת הָאָבָק. רָהִיטִים שֶׁכִּסּוּ בְּאָבָק, לוֹקְחִים מִבְרֶשֶׁת עֲבָה יוֹתֵר וּמְנַקִּים אוֹתָם. רִצְפָּה שֶׁכִּסְּתָה בְּאָבָק, לוֹקְחִים מַטְאטֵא גַּס יוֹתֵר וּמְנַקִּים אוֹתָהּ. חָצֵר שֶׁנִּתְמַלְּאָה בְּאָבָק, לוֹקְחִים מְטַאטֵא גַּס יוֹתֵר לְנַקּוֹתָהּ. נִמְצָא, שֶׁכְּכָל שֶׁהַחֵפֶץ יָקָר יוֹתֵר, לוֹקְחִים מִבְרֶשֶׁת עֲדִינָה יוֹתֵר. זֶה הַמּוּסָר שֶׁעָלֵינוּ לִלְמֹד — לְהָסִיר מֵאִתָּנוּ אֶת הָאָבָק, אֲנוּ שׁוֹכְחִים אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵהַצַּדִּיק, וְעָלֵינוּ לָקַחַת מִבְרֶשֶׁת עֲדִינָה וּלְהָסִיר אֶת הָאָבָק שֶׁנָּפַל עָלֵינוּ, וְכַאֲשֶׁר נָסִיר אֶת הָאָבָק, אָז נִזְכֶּה בְּטוֹבוֹת הַצַּדִּיק.

וְלָכֵן דַּיְקָא בְּיָמִים אֵלּוּ תִּסְפְּרוּ סְפוּרִים מֵהַצַּדִּיק, לְחַזֵּק זוֹ אֶת זוֹ, לְסַפֵּר אֶת הַנִּסִּים שֶׁאֵרְעוּ לָכֶן, שֶׁבְּנִיתֶן בָּתִּים לְתִפְאָרָה.

וַאֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד אֶת בַּעֲלֵיכֶן. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט׳): אֵיזוֹ אִשָּׁה כְּשֵׁרָה? הָעוֹשָׂה רְצוֹן בַּעְלָהּ. וְאֵיזֶה רָצוֹן? כְּשֶׁרוֹצֶה הַבַּעַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם.

תְּלַכְנָה בִּצְנִיעוּת, וְתָסֵרְנָה אֶת שַׂעֲרוֹת רֹאשְׁכֶן, כִּי אִשָּׁה שֶׁנִּתְגַּלּוֹת שַׂעֲרוֹתֶיהָ בַּחוּץ, מְבִיאָה קְלָלָה וְחֻרְבָּן וַעֲנִיּוּת וּמַחֲלוֹת בַּבַּיִת, רַחֲמָנָא לִצְלָן. וְלָכֵן גְּלוּי שֵׂעָר הוּא חָמוּר בְּיוֹתֵר. הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מְנַחֵם מֶנְדֶּל מֵרִימְנוֹב זי״ע אָמַר, שֶׁכָּל הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה רַק בְּשַׂעֲרָה אַחַת, הַיְנוּ כָּל זְמַן שֶׁיֵּשׁ לָאִשָּׁה שַׂעֲרוֹת, זֶה מְעַכֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, הוֹרִדָנָה אֶת שַׂעֲרוֹת רֹאשְׁכֶן, וְזוֹ הַמִּצְוָה הֲכִי גְּדוֹלָה לָאִשָּׁה, וְאִשָּׁה שֶׁתַּעֲשֶׂה כֵּן יִהְיֶה לָהּ רַק טוֹב בַּחַיִּים.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכְּרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה אִתְּכֶן הַצַּדִּיק. וְתָמִיד תְּדַבְּרוּ מִשְׁבַּח הַצַּדִּיקִים, שֶׁזֶּה הַמּוֹסָר הֲכִי גָּדוֹל. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כט), שֶׁעַל־יְדֵי שְׁבַח הַצַּדִּיקִים זוֹכִים לִמְחַ נָקִי.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּהְיֶה מוּכָנִים כָּרָאוּי לְקַבָּלַת הַתּוֹרָה, וְנִזְכֶּה כְּבָר לַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לָכֶן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ, יַעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תְּבַשְּׂרִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר אֶצְלְכֶם בְּכִי טוֹב.

נָא וְנָא רְאִי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאַל תִּפְחֲדִי מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי גָּדוֹל

אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אִם תַּרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדִּבּוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ מַמְשִׁיךְ לָאָדָם בְּרָכָה וִישׁוּעָה בְּכָל הָעִנְיָנִים. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ, וּמְדַבֵּר עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם, וְאָז רַב טוּב הַצָּפוּן מְחַכֶּה לוֹ.

רְאִי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְשַׂמֵּחַ אֶת בַּעְלֵךְ, כִּי הַשִּׂמְחָה תַּמְשִׁיךְ לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא וּפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע, כִּי הַכֹּל תָּלוּי בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךְ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִזְכִּי לִבְרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

רְאִי לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לְךְ עוֹד טוֹב וְנַעֲם כְּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כָּמוֹהָ, וְזֶה מְחַזֵּק אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּמַמְשִׁיךְ לָאָדָם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַתְמִיד בְּדָבָר זֶה, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְגֶצַח נְצָחִים.

הָעִקָּר רְאִי לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמֵךְ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד גָּדוֹל בַּיַּהֲדוּת. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, הַצְלָחָה, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳): מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד, עַל־יְדֵי־זֶה מַצְלִיחַ. וְהַהַצְלָחָה הַזּוֹ סוֹבֶבֶת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, עַד שֶׁהֻכְרַחְתָּ לְהִכָּנֵס לְבֵית־הַחוֹלִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְבָר לֹא תֵדַע מְשׁוּם רַע.

רְאֵה לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד מָה אַתָּה אוֹכֵל, שֶׁיִּהְיוּ הַמַּאֲכָלִים טְרִיִּים, וְכֵן שֶׁלֹּא יִהְיוּ מְלוּחִים, כִּי מַה שֶּׁאַתָּה סוֹבֵל עַל הַכָּבֵד, רַחֲמָנָא לִצְלָן, זֶה, לְדַעְתִּי, רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵינְךָ נִזְהָר מִמַּה שֶּׁאַתָּה אוֹכֵל. עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בָּאֹכֶל צְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד מָה אוֹכְלִים.

בָּזֶה שֶׁנִּכְנַסְתָּ לְבֵית־הַחוֹלִים, הֶרְאוּ לְךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת מַעֲלַת הַהֲפָצָה בְּבָתֵּי חוֹלִים, וּמַה פּוֹעֵל הַקּוּנְטְרֵס "רְפוּאָה שְׁלֵמָה" וְהַקּוּנְטְרֵס "רוֹפֵא חוֹלִים", וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לִי לְהַדְפִּיס בְּקָרוֹב אֶת הַקּוּנְטְרֵס "בּוֹרֵא רְפוּאוֹת" וְהַקּוּנְטְרֵס "בִּקּוּר חוֹלִים" וְהַקּוּנְטְרֵס "עֲזֹר לְעַצְמְךָ", שֶׁסּוֹבְבִים עַל חוֹלִים בְּבָתֵּי חוֹלִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְרַגְלֶיךָ, וְתוּכַל לְהָפִיץ רִבְבוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳ סְפָרִים מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, לְמַלֵּא אֶת כָּל אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

נָא וְנָא לִשְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ, שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ עָלֶיךָ הָרוֹפְאִים בְּדִיקוֹת שָׁוְא וְכוּ׳ וְכוּ׳.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בִּרְמַ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂסָ״ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָמֶיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת גַּם יַחַד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ כְּבָר לְהִתְנַחֵם בְּנֶחָמָה אֲמִתִּית.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים וְכוּ׳, וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר מַה שֶּׁעוֹבֵר — מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְכָל אֶחָד עִם הַבְּעָיוֹת שֶׁלּוֹ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֵצַח נְצָחִים.

עָלַיִךְ לְהַכְנִיס אֶת עַצְמֵךְ לְגַמְרֵי בָּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלֵידַע כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא. וְעַל־כֵּן מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תַּרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלָשׁוֹן שֶׁאַתְּ רְגִילָה, וּתְסַפְּרִי אֶת כָּל הַבְּעָיוֹת שֶׁלָּךְ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ.

כִּי בֶּאֱמֶת מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה, וְיוֹדֵעַ וָעֵד, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, תָּמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, מוֹרִיד אֶבֶן כְּבֵדָה מֵעַל לִבּוֹ, כִּי רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָכוֹל לַעֲזֹר לוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי כְּבָר לִרְאוֹת שִׂמְחָה וְנַחַת בְּחַיַּיִךְ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתקג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, יַעֲזֹר לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּבְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לִבְרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכּוּ לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים.

גַּם רְאוּ לִשְׁמֹר מְאֹד עַל הַמַּאֲכָלִים שֶׁיִּהְיוּ מַאֲכָלִים כְּשֵׁרִים דַּיְקָא, כִּי כָּל הַמַּחֲלוֹת הַבָּאוֹת עַל הָאָדָם, הֵן רַק כְּשֶׁאֵינוֹ נִזְהָר בְּכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בִּרְכָתוֹ, וְתִזְכּוּ לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים וְלִבְרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאוּ לִשְׁמֹר עַל טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה כְּהִלְכָתָהּ וּלְהַרְחִיק הַמִּטּוֹת בְּעֵת הַצֹּרֶךְ וְכוּ׳.

רְאִי לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז כָּל מַה שֶּׁאַתְּם צְרִיכִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

רְאֵה לִקְנוֹת לְאִשְׁתְּךָ ה״א הַנַּעֲשֶׂה מִכֶּסֶף, שֶׁתִּתְלֶה עַל צַוָּארָהּ, וְשֶׁתֵּלֵךְ עִם זֶה (יְכוֹלִים לִקְנוֹת דָּבָר זֶה בְּכָל חֲנוּת הַמּוֹכְרִים תַּכְשִׁיטִים).

רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חָסֵר בְּאֵיזֶה פֶּתַח מְזוּזָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם זֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, שֶׁתִּפָּקְדוּ בִּמְהֵרָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרָךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּבֵיתְךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּבֵיתְךָ, וְתִזְכֶּה לִרְווֹת רֹב נַחַת מִיּוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ, וְתֶמְשַׁךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאִשְׁתְּךָ.

נָא וְנָא לִרְאוֹת לְהִיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַיְסוֹד וְהָעִקָּר בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם שָׂמֵחַ יוֹתֵר מַצְלִיחַ יוֹתֵר, וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְלָחָה, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳): מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד הוּא מַצְלִיחַ.

הָעִקָּר רְאֵה לְהַכְנִיס בְּעַצְמְךָ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לֵידַע שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְכָל מַה שֶּׁתַּחֲזֹר עַל זֶה יוֹתֵר תַּצְלִיחַ, כִּי ״אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת״ (מִשְׁלֵי כח, כ), וְהָעִקָּר תָּלוּי בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵם כְּשֵׁרוֹת. גַּם רְאֵה לִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְתִוָּשַׁע בְּכָל מִינֵי יְשׁוּעוֹת וּבְרָכוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ וְתִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב. הָעִקָּר רְאֵה לֹא לִבְרֹר כָּל־כָּךְ.

רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיךְ עַל הָאָדָם חַיִּים בְּרָכָה וִישׁוּעָה. גַּם רְאֵה לִשְׁמֹר מְאֹד עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים. גַּם רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר בִּזְכוּת זֶה יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְהִוָּשַׁע בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה, וְתַעֲשֶׂה אָדָם הַשָּׁלֵם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מִבְּנְכֶם.

רְאִי לְהַכְנִיסוֹ לְאֵיזֶה מוֹסָד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם לְהַרְחֶבֶת הַדַּעַת, שֶׁתִּזְכּוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא תַּנִּיחוּ אֶת הָעַצְבוּת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁיִּתְגַּבֵּר עֲלֵיכֶם.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּחַיָּיו יִסּוּרִים מָרִים וְכוּ׳, זֶה בְּכֹה וְזֶה בְּכֹה וְכוּ׳, אֵין גַּם אֶחָד שֶׁיִּהְיֶה נִפְטָר מִיִּסּוּרִים בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, כָּל אֶחָד כְּפִי יוֹמוֹ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְיַרְחִיב אֶת פַּרְנָסַתְכֶם, וְתִרְווּ רֹב נַחַת מֵהַיְלָדִים, וּכְבָר לֹא תֵּדְעוּ מִשּׁוּם צָרָה וּמִשּׁוּם יִסּוּרִים, וְתִוָּשְׁעוּ בִּישׁוּעָה גְּדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל עֶרֶב שַׁבַּת־קֹדֶשׁ בְּשָׁעָה שֶׁתַּדְלִיקִי אֶת הַנֵּרוֹת עַל רְפוּאָה וִישׁוּעָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד מְקֻבֶּלֶת וּמְרֻצָּה בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי — עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקֹּתַי, כ״א אִיָּר ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךְ הַקָּשֶׁה, אֵיךְ שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר הִתְחִיל לְבַלְבֵּל אוֹתְךְ בִּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת.

עָלַי לְהַזְהִיר אוֹתְךְ מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּרְאֶה לִשְׁמֹר עַל בְּרִיאוּת גּוּפְךְ, וְתֹאכַל דַּיְקָא וְתִשְׁתֶּה דַּיְקָא וְתִישַׁן דַּיְקָא, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן פד): ״תִּקּוּן הַגּוּף קוֹדֵם לְתִקּוּן הַנֶּפֶשׁ״, וְזֶה יְסוֹד גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וִידוּעִים דִּבְרֵי רַבֵּנוּ

אִישׁ הָאֱלֹקִי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זי״ע, שֶׁאָמַר: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בַּגּוּף, נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בַּנְּשָׁמָה, הַיְנוּ כְּשֶׁאָדָם מְסַגֵּף אֶת עַצְמוֹ בְּתַעֲנִיּוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲזַי נֶחֱלָשׁ, וְאָז כְּבָר נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בִּנְשָׁמָתוֹ, שֶׁאֵינוֹ לוֹמֵד וְאֵינוֹ מִתְפַּלֵּל, וְאֵינוֹ מְקַיֵּם מִצְוֹותָיו הַקְּדוֹשׁוֹת.

עַל־כֵּן עָלַי לְהַזְהִירְךָ, שֶׁתִּבְרַח מִכָּל אֵלּוּ הַדִּמְיוֹנוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בְּךָ וְכוּ׳, הָעֲבוֹדוֹת וְהַיְגִיעוֹת וְהַסִּגּוּפִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ.

עָלֶיךָ לְהַכְנִיס בְּעַצְמְךָ אֶת הָאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְתִהְיֶה מְעֹרָב בֵּין הַבְּרִיּוֹת דַּיְקָא, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתִרְאֶה לִבְרֹחַ מִכָּל מִינֵי לֵצִים אֲפִלּוּ לֵצִים הַמִּסְתּוֹבְבִים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בַּעֲוֹונוֹתֵינוּ הָרַבִּים.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי! לִשְׁמֹר עַל עַצְמְךָ, שֶׁלֹּא תִּדְבַּק בְּךָ רוּחַ רָעָה, כִּי יְכוֹלִים לִחְיוֹת אֶת הַחַיִּים בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, וְהָאָדָם בְּעַצְמוֹ מְקַלְקֵל אֶת עַצְמוֹ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁתְּצֵיֵּת אוֹתִי, וְאָז יִשְׁתַּנֶּה כָּל מַצַּב בְּרִיאוּתְךָ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא אַל תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים, וְאַל תַּחְקֹר עַל שׁוּם בֶּן אָדָם, כִּי תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאֶחָד אוֹמֵר מְבִינוּת עַל הַשֵּׁנִי, תֵּדַע שֶׁהוּא שַׁקְרָן, ״אֲפִלּוּ שֶׁלּוֹמֵד בָּרַבִּים ׳לְקוּטֵי־מוֹהֲר״ן׳״, ״וַאֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ זָקָן אָרֹךְ״ וְכוּ׳ וְכוּ׳, אִם כְּבָר אוֹמֵר מְבִינוּת עַל אֲחֵרִים, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאוֹמֵר שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהָאַחֵר הוּא בַּעַל גַּאֲוָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, תֵּדַע שֶׁהוּא שַׁקְרָן גָּדוֹל, כִּי עִנְיַן הַגַּאֲוָה וְהַגְּדֻלּוּת זֶה נֶעֱלָם מִכָּל אָדָם, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהוֹכִיחַ לְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁהוּא בַּעַל גַּאֲוָה אוֹ עָנָו גָּדוֹל, כִּי דָּבָר זֶה נֶעֱלָם מֵעֵינֵי כֹּל, וְיָדוּעַ רַק לְהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְעַל־כֵּן מִי שֶׁאוֹמֵר עַל מִישֶׁהוּ שֶׁהוּא בַּעַל גַּאֲוָה, צְרִיכִים לֵידַע שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ הַבַּעַל גַּאֲוָה הֲכִי גָּדוֹל, וְהַגַּאֲוָה מַסְרַחַת מִמֶּנּוּ וְכוּ׳ וְכוּ׳.

וּבְכָלָל לֹא כְּדַאי לְבַלְבֵּל אֶת עַצְמוֹ מֵאֲחֵרִים, הַלְוַאי שֶׁנִּתְקֵן אֶת עַצְמֵנוּ, מַה יֵּשׁ לָנוּ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאֲחֵרִים?!

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּצַיֵּת אוֹתִי, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן רֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁכְּבָר לֹא תִּדְעִי מִשּׁוּם צָרָה.

אוֹדוֹת אֲחוֹתֵךְ, לְדַעְתִּי אִם הִיא רוֹצָה לְהִתְחַתֵּן, תְּנִי לָהּ לְהִתְחַתֵּן, כִּי מִי יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת סִתְרֵי הַבּוֹרֵא, וּמִי אוֹמֵר שֶׁחַס וְשָׁלוֹם, הִיא תִּתְגָּרֵשׁ, אַדְרַבָּה רָאוּ בְּחוּשׁ, שֶׁמַּבְחוּרִים וּבַחוּרוֹת שֶׁהָיוּ בְּמַצָּבִים יוֹתֵר גְּרוּעִים — הִתְחַתְּנוּ, וְהַכֹּל הִסְתַּדֵּר אֶצְלָם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל בֵּיתְכֶם בִּבְרָכָה וִישׁוּעָה וְהַרְחָבָה, וְכָל בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

אוֹדוֹת נְסִיעָתֵךְ לְחוּץ לָאָרֶץ לְחָדְשֵׁי הַקַּיִץ, זֶה רַעְיוֹן טוֹב, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עַיֵּן רֹאשׁ הַשָּׁנָה טז:): מְשַׁנֶּה מָקוֹם — מְשַׁנֶּה מַזָּל.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן רֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה.

הָיָה מְאֹד רָצוּי שֶׁתִּרְאֶה לִכְתֹּב לִי יוֹתֵר פְּרָטִים אוֹדוֹת הַצָּעַת הַשִּׁדּוּךְ וְכוּ׳, וְכֵן מִי בְּאֶמֶת הַמְעַכֵּב, וְאָז אוּכַל לְהָשִׁיב לְךָ תְּשׁוּבָה.

לְעֵת עַתָּה רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִלְמֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. הָיָה טוֹב מְאֹד שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעַצְמְךָ סֵדֶר בְּ׳עֵין יַעֲקֹב׳, כִּי הַלִּמּוּד בּוֹ מְסֻגָּל לְיִרְאַת שָׁמַיִם. גַּם רְאֵה לִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וּתְדַקְדֵּק לֹא לְדַבֵּר עִם הַתְּפִלִּין.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי ב׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל מִשְׁפָּחַת ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת גַּם יַחַד.

רְאוּ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנֵּרוֹת, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז מְאֹד מְקֻבֶּלֶת וּמְרֻצָּה בַּשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, אִם עַכְשָׁו מָר וְחֹשֶׁךְ לָכֶם, סוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הָעִקָּר אַל תַּמְשִׁיכוּ אֶת עַצְמְכֶם אֶל הַצַּעַר, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּצְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי ב׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה וּרְפוּאָה בְּשֶׁפַע גָּדוֹל.

רְאוּ לְבָדֵק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת הֵן כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת אֵינָן כְּשֵׁרוֹת. גַּם תִּשְׁמְרוּ מְאֹד עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי ב׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה.

לְדַעְתִּי, הֱיִיתֶם צְרִיכִים לְהִתְעַלֵּם לְגַמְרֵי מִמַּעֲשֵׂה בְּנְכֶם, מֵאַחַר שֶׁהוּא רַק רוֹצֶה אֶת תְּשׂוּמֶת לִבְּכֶם, וּבְשָׁבִיל זֶה הוּא עוֹשֶׂה דָּבָר זֶה וְכוּ׳, וְתֵכֶף־וּמִיָּד אִם תִּתְעַלְּמוּ מִמֶּנּוּ, תִּרְאוּ אֵיךְ שֶׁיִּפְסִיק וְכוּ׳, וְדָבָר זֶה בָּרוּר גַּם מִבְּחִינָה פְּסִיכוֹלוֹגִית, שֶׁהוּא רַק רוֹצֶה לְצַעֵר אֶתְכֶם וְלִמְשֹׁךְ אֶת תְּשׂוּמֶת לִבְּכֶם אֵלָיו, אֲבָל אִם תִּתְעַלְּמוּ מִמֶּנּוּ — תִּרְאוּ שֶׁיִּפְסִיק.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה בְּאֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה. גַּם רְאוּ מְאֹד לִשְׁמֹר עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, כִּי רֹב הַמַּחֲלוֹת וְהַסֵּבֶל וְהַמְּתָחִים נִגְרָמִים לָאָדָם עַל־יְדֵי מַאֲכָלִים שֶׁאֵינָם כְּשֵׁרִים.

רְאוּ לְהַדְלִיק שִׁבְעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל הַצְלָחַת הַיְלָדִים, וְאָז תִּרְאוּ בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן אֶת גֹּדֶל הַיְשׁוּעָה שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי ב׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ בְּפַרְנָסָה בְּרֶוַח, וְאַל יֶחְסַר לְךָ שׁוּם דָּבָר.

רְאֵה לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, כִּי עִקַּר הַפַּרְנָסָה תָּלוּי בָּאִשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנָשֵׁיכוּ, כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ; וְכֵן גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סט): עִקַּר הַשֶּׁפַע בָּא רַק מִצַּד הָאִשָּׁה, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְיַקֵּר וּלְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ, וְאָז לֹא יֶחְסַר לְךָ שׁוּם דָּבָר.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיכִים חַיִּים לָאָדָם (עֵין מְנָחוֹת מד.).

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי ב׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעִנְיַן פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה וְכוּ׳.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל יָרַד לְזֶה הָעוֹלָם בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת כָּל אֵלּוּ שֶׁנִּפְגְּמוּ בִּפְגַם הַבְּרִית, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאָז בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְתִקּוּן נִצְחִי.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְעַיֵּן בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָטִיּוּת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְשָׁם תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וְאַל תִּפֹּל בְּשׁוּם יֵאוּשׁ, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְרַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וּבִפְרָטִיּוּת מִי שֶׁכְּבָר נִכְשַׁל בִּפְגַם הַבְּרִית, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר מַעֲלָתוֹ בַּשָּׁמַיִם, כִּי מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מִי שֶׁאֵינוֹ מְיָאֵשׁ עַצְמוֹ, רַק מַחֲזִיק מַעֲמָד.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מָלֵא רַחֲמִים, וְחָפֵץ מְאֹד שֶׁהָאָדָם יַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה. וְעִקַּר הַתְּשׁוּבָה הוּא וְדוּי דְּבָרִים, שֶׁיְּרַגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהִתְוַדּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז יִרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לִפְנֵי חַג הַשָּׁבוּעוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְרַב חֶסֶד לִידִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקְשְׁךָ לִשְׁמֹר, שֶׁלֹּא יִתְהַוֶּה, חַס וְשָׁלוֹם, שׁוּם פֵּרוּד בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, כִּי אֲנִי רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר עוֹבֵד עַל דָּבָר זֶה חָזָק מְאֹד מְאֹד, וּמוֹלִיךְ לְשׁוֹן־הָרָע מֵהָכָא לְהָתָם וּמֵהָתָם לְהָכָא וְכוּ׳.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אֲנִי צוֹחֵק מִכָּל זֶה, וְאֶצְלִי, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, לֹא נִתְקַבֵּל שׁוּם לְשׁוֹן־הָרָע, אֲבָל עִם כָּל זֹאת לְמֵיחַשׁ מִבָּעֵי, וּצְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד, כִּי לְשׁוֹן־הָרָע עֲבִידָא לְהִתְקַבֵּל, וַחֲבָל מְאֹד מְאֹד עַל זֶה, כִּי אַחֲרֵי שֶׁכְּבָר יָגַעְנוּ כַּמָּה שָׁנִים לְהָקִים חֶבְרַיָּא קַדִּישָׁא הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, עַל מַה וְלָמָּה נְאַבֵּד הַכֹּל בִּשְׁבִיל לְשׁוֹן הָרָע.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים, שֶׁתִּהְיֶה אַחְדוּת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וּבָאֹפֶן הַזֶּה נִזְכֶּה לְהָפִיץ וּלְגַלּוֹת אֶת אוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, הַתָּלוּי אַךְ וְרַק בְּאַחְדוּת וְאַהֲבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לִפְנֵי חַג הַשָּׁבוּעוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לָנֶצַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל שִׂמְחָתִי עַל הַנֵּס שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר. וּמִזֶּה רוֹאִים מַה שֶּׁתְּפִלָּה פּוֹעֶלֶת, וַאֲפִלּוּ רַק כַּמָּה תֵּבוֹת שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל תֵּבָה וְתֵבָה הִיא כְּלִי לְהַמְשָׁכַת הַשֶּׁפַע, אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּרְבֶּה לוֹמַר הַרְבֵּה תֵּבוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֹעַם חֶלְקְךָ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלְךָ, וּבְוַדַּאי כַּאֲשֶׁר רָאִיתָ עַד עַכְשָׁו נִסִּים נִפְלָאִים, עוֹד תִּזְכֶּה לִרְאוֹת כָּהֵנָּה וְכָהֵנָּה בְּחַיֶּיךָ.

הָעָקָר רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר כְּלָל. וּבָזֶה נִמְדֶּדֶת גְּדֻלַּת הָאָדָם, אַשְׁרֵי לוֹ!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי קֹדֶם חַג הַשָּׁבוּעוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְשָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְאֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, לִמְצֹא בְּעַצְמְךָ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת תָּמִיד.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, שֶׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ זְכוּת גְּדוֹלָה מִזּוֹ.

אוֹדוֹת הַקַּטְנוּת וְהַיְרִידוֹת וְכוּ׳ שֶׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ וְכוּ׳, תֵּדַע כִּי אֵין מִי שֶׁיִּהְיֶה נָקִי מִזֶּה, כִּי עַל כָּל אֶחָד הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עוֹבְרִים מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר וְכוּ׳, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֵינוֹ נוֹפֵל בַּחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, רַק בּוֹעֵר בְּכָל פַּעַם בְּיֶתֶר שְׂאֵת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אֵין לָנוּ עֵצָה אַחֶרֶת, רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כְּכָל שֶׁיְּדַבֵּר יוֹתֵר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, יוֹתֵר וְיוֹתֵר יִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר הִיא הַצְלָחָה נִצְחִית.

רְאֵה לְהַחֲזִיק בְּהַשְׁעוּרִים קְבוּעִים: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ וְכוּ׳, כִּי רַק זֶה יִשָּׁאֵר לְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לִפְנֵי חַג הַשָּׁבוּעוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לְנֵצַח נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל הַכְּאֵבִים וְהַמַּחֲלוֹת שֶׁסְּבִבוּ אוֹתְךָ. לְדַעְתִּי, הַכֹּל בִּשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן, לִרְאוֹת אֶל מִי תִּפְנֶה בְּעֵת צָרוֹתֶיךָ וּמַכְאוֹבֶיךָ וְכוּ׳. עַל־כֵּן רְאֵה לְהַגְבִּיהַּ עֵינֶיךָ לַשָּׁמַיִם, וּתְדַבֵּר מִפַּעַם בְּפַעַם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר לְמֵד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתְךָ וְגַם אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל עָלֶיךָ, שֶׁתִּתְרַפֵּא בִּמְהֵרָה, וְתוּכַל לְהַמְשִׁיךְ לְהָפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּחֵשֶׁק חָדָשׁ.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! שְׁמֹר מְאֹד מְאֹד מַה שֶּׁאַתָּה אוֹכֵל, כִּי רִבּוּי הַמַּחֲלוֹת בָּא לָאָדָם עַל־יְדֵי שֶׁאֵינוֹ נִזְהָר בְּמַאֲכָלָיו וְכוּ׳. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּתוֹךְ מַאֲכָלֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כג, כה): ״וּבֵרַךְ אֶת לַחְמְךָ וְאֶת מֵימֶיךָ, וַהֲסִירוֹתִי מַחֲלָה מִקִּרְבֶּךָ״, כַּאֲשֶׁר פֵּרֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳), אֲשֶׁר עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, נִמְשֶׁכֶת לוֹ רְפוּאָה דֶּרֶךְ מַאֲכָלוֹ — לֶחֶם וּמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לִפְנֵי חַג הַשָּׁבוּעוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל הַכְּאֵב וְהַמַּכְאוֹב שֶׁיֵּשׁ לִי מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל. וְתַאֲמִין לִי, שֶׁאֲנִי תָּמִיד

חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת אֵיךְ לַעֲזֹר לְךָ וְכוּ׳, וְכֵן תָּמִיד מִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרְךָ וְכוּ׳, וְאֵין לִי שׁוּם מֶשֶׁג עַל מַה וְלָמָּה מִתְעַכֶּבֶת יְשׁוּעָתְךָ וְכוּ׳, אִם לֹא שֶׁהַכֹּל הוּא רַק בִּשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן, לְנַסּוֹת אֶת לִבָּבְךָ, אִם אָמְנָם כְּבָר נִסּוּ אוֹתְךָ בַּאֲלָפִים וְרִבְבוֹת נִסְיוֹנוֹת וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת מִי יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת סִתְרֵי הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּבְוַדַּאי סוֹף כָּל סוֹף מֵהַכֹּל תִּצְמַח טוֹבָה גְּדוֹלָה בְּגָלוּי וּבַסֵּתֶר.

וְאוֹדוֹת שֶׁאַתָּה מַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, מְאֹד מְאֹד הֶחֱיַיתָנִי, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׁאֵר לָנוּ רַק דָּבָר זֶה. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת ה, יח): כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, זְכוּת הָרַבִּים תְּלוּיָה בּוֹ; וּמַה גַּם שֶׁיִּכָּנֵס בִּמְחִיצָה אַחַת עִם הַצַּדִּיקִים הַמְזַכִּים אֶת הָרַבִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי קֹדֶם חַג הַשָּׁבוּעוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי בְּצֵרוּף הַמֵּאָה לִירוֹת שְׁטֶעְרְלִינְג בַּעֲבוּר הַדְּפָסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִרְאוֹת וְלִשְׁמֹעַ מִמְּקֹרָב חָדָשׁ הָרוֹצֶה לְהָאִיר אֶת נַפְשׁוֹ בְּהֶאָרַת זִיו נֹעַם שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כָּזֶה, רַבִּי הַמְלַמְּדֵנוּ עֵצוֹת נִפְלָאוֹת כָּאֵלּוּ, וּבְפָרָט אַתָּה, שֶׁזָּכִיתָ גַּם־כֵּן לִהְיוֹת עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ ז״ל, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַזְּכוּת הַזּוֹ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר

הַדִּבּוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית. וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיוּ עוֹסְקִים בָּזֶה בְּהַתְמָדָה רַבָּה.

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִכְתֹּב לְךָ עוֹד בַּאֲרִיכוּת, וְעַכְשָׁו הַהֶכְרֵחַ לִי לְקַצֵּר מֵחֲמַת טִרְדוֹת הֶחָג. גַּם אֶרְאֶה עוֹד לִכְתֹּב לְךָ בְּעִנְיַן הַדְּפָסַת "שִׂפַת הַנַּחַל".

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי קֹדֶם חַג הַשָּׁבוּעוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְכֵן הַמָּעוֹת לְהַדְפָּסָה גַּם־כֵּן קִבַּלְתִּי — הֵן בַּדֹּאַר וְהֵן עַל־יְדֵי הַשָּׁלִיחַ, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

וְהִנֵּה הָיָה בִּרְצוֹנִי לְהַאֲרִיךְ לְךָ, אַךְ טִרְדוֹתַי רַבּוּ עַכְשָׁו — עַל־כֵּן אֲקַצֵּר.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּתִי הַיְקָרָה תִּחְיִ׳ הָרָה, וְגַם יָלְדָה בַּת לְמַזָּל טוֹב הַיּוֹם, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לִי, שֶׁאֶזְכֶּה לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָּנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, וְהֵם יִרְאֵי שָׁמַיִם בֶּאֱמֶת, עַל־פִּי הַדֶּרֶךְ שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָנוּ עוֹמְדִים עַכְשָׁיו לִפְנֵי קַבָּלַת הַתּוֹרָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לְקַבֵּל מֻחְלָט אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְשָׁנָה זוֹ נִזְכֶּה לַחֲזֹר וּלְטַיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הֲלָכוֹת וְאַגָּדוֹת, בְּרֵיתוֹת וְתוֹסֶפְתּוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי עֶרֶב חַג הַשָּׁבוּעוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אַף שֶׁכְּבָר כָּתַבְתִּי לְךָ אֶתְמוֹל, אָמַרְתִּי לָרוּץ אֵלֶיךָ עַל־כָּל־פָּנִים בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ, הֱיוֹת שֶׁכָּתַבְתָּ לִי שֶׁנִּקַּדְתָּ אֶת הַהוֹדָעוֹת נְחוּצוֹת שֶׁבִּקְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמִּטָּה, אָמַרְתִּי לְהַצִּיעַ לְךָ, שֶׁתַּחֲזֹר וְתַדְפִּיס אֶת סֵדֶר קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה בְּצוּרָה כָּזוֹ: א. הַשַּׁעַר יִהְיֶה כְּמוֹ שֶׁנִּדְפַּס עַד עַכְשָׁו. ב. אַחַר כָּךְ תַּדְפִּיס אֶת הַהַקְדָּמָה. ג. וְתֵכֶף־וּמִיָּד אַחַר הַהַקְדָּמָה תַּדְפִּיס אֶת כָּל סֵדֶר הַקְּרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה כַּמּוּבָן עִם אוֹתִיּוֹת חֲדָשׁוֹת בְּלֹא הַכַּוָּנוֹת, רַק הַמִּזְמוֹרִים וְסֵדֶר הַוִּדּוּי. ד. אַחַר־כָּךְ תַּדְפִּיס אֶת כָּל הַמַּאֲמְרֵי חַז״ל. ה. וְאַחַר־כָּךְ עִנְיַן הַוִּדּוּי שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים קֹדֶם הַשָּׁנָה. ו. וְאַחַר־כָּךְ הַשִּׂיחוֹת וְהַהוֹדָעוֹת נְחוּצוֹת, וּרְאֵה לְפַעְנֵחַ אֶת הָרָאשֵׁי תֵּבוֹת.

לְדַעְתִּי, תּוּכַל לְהַדְפִּיסוֹ בְּצוּרָה כָּזוֹ, שֶׁיִּהְיֶה סַךְ הַכֹּל אַרְבָּעִים וְשִׁשָּׁה עַמּוּדִים, שֶׁהוּא גִּלָּיוֹן אֶחָד, וְזֶה יִהְיֶה דָּבָר יָפֶה מְאֹד מְאֹד. וְעַל הַכְּרִיכָה תַּדְפִּיס: ״תִּקּוּן קְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמִּטָּה מֵהָאֲרִיזַ״ל״.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאַחַר זֶה כְּבָר תִּמְצָא אֶת זִוּוּגֵךְ, וּבִזְכוּת הָרַבִּים הַזּוֹ לְזַכּוֹת אֶת נַעֲרֵי עַם יִשְׂרָאֵל לוֹמַר אֶת סֵדֶר הַקְּרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה, תַּעֲמֹד זְכוּתְךָ, שֶׁכְּבָר תִּזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בַּת זִוּגֵךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה שֶׁלֹּא זָכִיתִי לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ שׁוּם דָּבָר. אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד שֶׁתִּרְאֶה לִכְתֹּב לִי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים חִזּוּק חָדָשׁ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּבִפְרָטִיּוּת מִי שֶׁרוֹצֶה לִבְנוֹת אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְהַחְדִּיר אֶת לְמוּדוֹ בֵּין כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא צָרִיךְ חִזּוּק יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, כִּי עָלָיו מִתְגַּבֵּר הַבַּעַל־דָּבָר מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סֵפֶר נד.): כָּל הַגָּדוֹל מֵחֲבֵרוֹ יִצְרוֹ גָּדוֹל הֵימֶנּוּ; הַיְנוּ מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כֹּחוֹת עֲצוּמִים לְקָרֵב רְחוֹקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עָלָיו דַּיְקָא מִתְפַּשֶּׁטֶת הַסִּטְרָא אָחֳרָא בְּכָל כֹּחוֹתֶיהָ. וְזֶה לְעֻמַּת זֶה צְרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק כְּנֶגְדָּהּ.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, לֵידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל. וְתַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ אֶל תּוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאָז תַּרְגִּישׁ חַיִּים אֲחֵרִים בְּחַיֶּיךָ. כִּי עִקַּר הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא הָאֱמוּנָה, לְהַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא כֹּל יָכוֹל. וְעַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה, שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְהַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְשֶׁמְּלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה נִפְתָּח פִּיו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, כַּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ עַל זֶה רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

רְאוּ לְבָרֵךְ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי רֹב הַצָּרוֹת שֶׁנִּתְהַוּוּ בְּבֵית הָאָדָם, הֵן מֵחֲמַת מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת, עַל־כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁיִּהְיוּ לָכֶם מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת, כִּי מִי שֶׁנִּזְהָר בְּמִצְוַת מְזוּזָה, נִמְשֶׁכֶת עָלָיו רוּחַ חַיִּים, וְזוֹכֶה לִבְרָכוֹת וִישׁוּעוֹת.

גַּם רְאִי מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, לֹא לֶאֱכֹל שׁוּם מַאֲכָל שֶׁאֵין לוֹ הֶכְשֵׁר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לֶאֱכֹל מַאֲכָל שֶׁיֵּשׁ עַל זֶה אֵיזֶה פְּקָפּוּק, חַס וְשָׁלוֹם.

רְאוּ לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבָּת, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בִּבְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם. וַאֲנִי מִתְפַּלֵּל עַל טוֹבַתְכֶם הַנִּצְחִית שֶׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְצַיֵּת, וְאָז תִּרְאוּ יְשׁוּעָה נִפְלָאָה בְּחַיֵּיכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, הַוָּיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

זִכְרוּ הֵיטֵב, אֲשֶׁר חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עוֹד לַיְלָה אֶחָד אַתֶּם יְכוֹלִים לְהִתְקַבֵּץ יַחַד, וּלְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר כָּל זְמַן שֶׁאָדָם מְלֻבָּשׁ בִּלְבוּשׁ הַגַּשְׁמִי וְהַחָמְרִי, אֵינוֹ יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הָעִנְיָן, שֶׁמִּתְקַבְּצִים יַחַד וּמְדַבְּרִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, הֱיֶה שֶׁיֵּשׁ קְבוּצָה שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, הִשְׁתַּדְּלוּ לְהִתְקַבֵּץ יַחַד פַּעַם בַּשָּׁבוּעַ עַל־כָּל־פָּנִים, וּתְדַבְּרוּ מֵאֲמוּנָה וְהַשְׂגָּחָה פְּרָטִית, כְּמוֹ שֶׁלִּמֵּד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי רַק זוֹ

הָעֵצָה. וְיָדוּעַ, שֶׁמּוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל אָמַר פַּעַם עַל הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית מט, א): ״הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר יִקְרֶה אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים״, שֶׁקֹּדֶם בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ יִהְיֶה מָר מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר תִּהְיֶה אֶפִּיקוֹרְסוּת גְּדוֹלָה בָּעוֹלָם. וּמַהִי הָעֵצָה? סִיֵּם מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל: הֵאָסְפוּ, שֶׁצְּרִיכִים לְהִתְאַסֵּף יַחַד. וְכֵן לִפְנֵי הַהִסְתַּלְקוּת שֶׁלּוֹ אָמַר — יִהְיֶה זְמַן שֶׁיִּצְטָרְכוּ לְהִתְאַסֵּף יַחַד, וּשְׁאָלוּהוּ תַּלְמִידָיו — הֵיכָן? וְאָמַר: בָּעוֹלָם הַבָּא. כִּי בֶּאֱמֶת אִם מִתְאַסְּפִים בְּזֶה הָעוֹלָם, יִתְאַסְּפוּ גַּם לְמַעְלָה. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁכֻּלְּכֶם תִּתְאַסְּפוּ פַּעַם בַּשָּׁבוּעַ. וּמִלְּבַד זֹאת תִּתְאַסְּפוּ בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּתְדַבְּרוּ מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

יָדוּעַ, כְּשֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל נָסַע לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עָבַר עָלָיו מַה שֶּׁעָבַר, וְיָשַׁב עִמּוֹ הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי זְאֵב וולף מִטְּשֶׁעְרְנִי אוֹסְטְרָאָה זי״ע, וְהוּא גָּר בִּצְפַת וּבְטִבֶּרְיָה וְהֵקִים שָׁם תַּלְמִידִים. קֹדֶם הִסְתַּלְקוּתוֹ לְעֵילָא, נִכְנַס אֵלָיו תַּלְמִיד, וְרָאָה אֵיךְ שֶׁרַבּוֹ שׁוֹכֵב בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת, וְהֵחֵל לִבְכּוֹת: רַבִּי, רַבִּי, עַל מִי אַתָּה עוֹזֵב אוֹתָנוּ, כִּי הָיָה נִדְמֶה לוֹ כְּאִלּוּ רַבּוֹ כְּבָר נִסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם. וְנִתְעוֹרֵר הָרַבִּי וְאָמַר: אֵינֶנִּי עוֹזֵב אֶתְכֶם. עִם כָּל זֹאת אִם אֲנִי עוֹזֵב אֶת זֶה הָעוֹלָם, דְּעוּ לָכֶם, שֶׁהָעֵצָה אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק — שֶׁתִּתְאַסְּפוּ יַחַד וּתְדַבְּרוּ מֵהַצַּדִּיקִים. וַאֲפִלּוּ מִמֶּנִּי, כִּי בָּזֶה שֶׁיְּדַבְּרוּ מִצַּדִּיקִים, בָּזֶה יוּכְלוּ לְהַחֲזִיק אֶת עַצְמְכֶם יַחַד.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כֻּלְּכֶם, רְאוּ לְהִתְאַסֵּף יַחַד, וּלְדַבֵּר מִדִּבּוּרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וּמֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְתַרְבּוּ לְדַבֵּר הַרְבֵּה מֵאֱמוּנַת חֲכָמִים, וּלְהִתְרַחֵק מִלֵּיצָנוּת, כִּי גַּם בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִסְתּוֹבְבִים לֵצִים גְּדוֹלִים מְאֹד, וּצְרִיכִים לִבְרֹחַ מֵהֶם. כִּי לֵיצָנִים הֵם מֵהַכְּתָּה שֶׁאֵינָם מְקַבְּלִים פְּנֵי שְׁכִינָה (סוֹטָה מב.). וְלָכֵן לָמָּה לָכֶם לְהִתְעָרֵב וְלִהְיוֹת עִמָּהֶם בְּיַחַד?! רְאוּ לִבְרֹחַ מֵהֶם, וְאָז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שֶׁבָּעוֹלָם לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ —

זוֹ הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמִּתְבּוֹדֵד תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְרַב טוּב הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן יִזְכֶּה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֵּר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

רְאִי לְחַזֵּק וּלְשַׂמֵּחַ אֶת בַּעְלֵךְ, וּלְכַבְּדוֹ וּלְיַקְּרוֹ, וְאָז יִהְיֶה לָכֶם רַק שָׂמֵחַ. בְּדֶרֶךְ כְּלָל אִשָּׁה צְרִיכָה לְקַבֵּל שִׂמְחָה מִבַּעְלָהּ, אֲבָל עַכְשָׁו זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת הַהֵפֶךְ — רְאִי אַתְּ לְשַׂמֵּחַ אֶת בַּעְלֵךְ, וְאִם תִּתְּנִי לוֹ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה שִׂמְחָה וְאַהֲבָה, הוּא יַחֲזִיר לָךְ בַּחֲזָרָה.

רַק רְאוּ שְׁנֵיכֶם לִהְיוֹת שְׂמֵחִים וּמְאֻשָּׁרִים. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נָתַן לָכֶם מַתָּנוֹת — יְלָדִים, וְהָעִקָּר בֵּינֵיכֶם שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם־בַּיִת, וּרְאִי לַעֲבֹד אַתְּ וּבַעְלֵךְ עַל נְקֻדַּת הַשָּׁלוֹם, וְאָסוּר לָכֶם לָרִיב בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וְזֶה יָבִיא לָכֶם פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סט), שֶׁהַכֶּסֶף בָּא בִּזְכוּת הָאִשָּׁה. וְלָכֵן רְאִי אַתְּ לְשַׂמֵּחַ אֶת בַּעְלֵךְ, וְהוּא כְּבָר יְסַתֵּדֵר בְּפַרְנָסָה כָּרָאוּי.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתקכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֵּר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ הָאָרֹךְ, וְנִצְטַעַרְתִּי מְאֹד לִשְׁמֹעַ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ וְכוּ׳.

הִנֵּה אַתָּה בְּעַצְמְךָ כּוֹתֵב בְּכָל פַּעַם מִכְתָּב, שֶׁאַתָּה מָלֵא נְאוּף, שִׁקּוּץ, תִּעוּב וְזִהוּם, וְעוֹשֶׂה מַעֲשִׂים מִתְעָבִים, וְאַתָּה מִסְתּוֹבֵב בִּמְקוֹמוֹת מְגֻנִּים וּמְלֻכְלָכִים, וּמִסְתַּכֵּל בִּתְמוּנוֹת תּוֹעֵבָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּלְבַסּוֹף אַתָּה גַּם כּוֹתֵב שֶׁיֵּשׁ לְךָ קֻשְׁיוֹת עָלַי, הָאֵין זֶה פֶּלֶא?!

וְלָכֵן הוּא הַדָּבָר שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר תָּמִיד, מִי שֶׁהוּא נוֹאֵף, יֵשׁ לוֹ קֻשְׁיוֹת עָלַי, וְזֶה פָּשׁוּט! וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁמְּדַבֵּר עָלַי צְרִיכִים לָדַעַת שֶׁהוּא נוֹאֵף.

וְעַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה לִצְעֹק לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלַי, תּוֹצִיאֵנִי מִתַּאֲוַת נְאוּף, שֶׁלֹּא אֶסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, אֲשֶׁר זֶה מְגָרֶה בִּי אֶת הַיֵּצֶר הָרָע הַבּוֹעֵר בִּי״, וְאִם תִּצְעַק הַרְבֵּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אָז תִּטַּהֵר לְךָ אֶת הַמַּחֲשָׁבָה. הָעִקָּר רַק לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לו), שֶׁעַל־יְדֵי אֲמִירַת ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַוָ״ה אֱלֹקֵינוּ הַוָ״ה אֶחָד״, ״בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד״, שׁוֹרְפִים אֶת הַנּאוּף שֶׁבּוֹעֵר בּוֹ, וּמְבַטְּלִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְאָמַר מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע, הֲלָכָה ה׳), שֶׁזֶּה סוֹבֵב עַל אֱמוּנָה, אִם אָדָם מִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מַנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן, וְהַכֹּל זֶה אֱלֹקוּת וֶאֱלֹקוּת זֶה הַכֹּל, שׁוּם דָּבָר אֵינוֹ מְבַלְבְּלוֹ, אַדְרַבָּה, הוּא מִסְתַּכֵּל רַק עַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְלֹא עַל נָשִׁים. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רמב), שֶׁיֵּשׁ אָרִיךְ אַנְפִּין דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁהֵיכָן שֶׁאָדָם מִסְתַּכֵּל הוּא רַק רוֹאֶה אֱלֹקוּת, וּלְהֶפֶךְ יֵשׁ אָרִיךְ אַנְפִּין דְּקִלְפָּה, שֶׁהֵיכָן שֶׁמִּסְתַּכֵּל רוֹאֶה נָשִׁים פְּרוּצוֹת, וְלָכֵן הַבְּחִירָה בְּיָדֶיךָ לִבְחֹר כִּרְצוֹנְךָ, רְאֵה מַה לְּפָנֶיךָ — אוֹרוֹת אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

אֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהָיִיתָ בַּשִּׁעוּר שֶׁדִּבַּרְנוּ מִגִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּתַכְלִית הַמַּדְרֵגָה הָעֶלְיוֹנָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתַּחְדִּיר אֶת זֹאת הֵיטֵב הֵיטֵב בְּתוֹךְ תּוֹכְךָ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּנָּצֵל מֵהַנּאוּף שֶׁבּוֹעֵר בְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קסט): כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׂוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית. וְלָכֵן אִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, לֹא תֵּלֵךְ לְחַטֵּט בַּזְּבָלִים אַחַר תְּמוּנוֹת תּוֹעֵבָה, וְלֹא תָּבוֹא לִידֵי גֵּרוּי יֵצֶר הָרָע, שֶׁיָּבִיא אוֹתְךָ לִפְגַם הַבְּרִית — הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה, שֶׁזֶּהוּ עָוֹן הֲכִי חָמוּר, כִּי מִכָּל טִפָּה יָכוֹל לְהִוָּלֵד וְלָד. וְלָכֵן אוֹי לוֹ לָאָדָם שֶׁחוֹטֵא בַּחֵטְא הַזֶּה. וּבִפְרָט שֶׁאַתָּה כְּבָר אַבְרֵךְ, מַה לְּךָ וְלַזֶּבֶל הַזֶּה וְכוּ׳ וְכוּ׳.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּחְדִּיר דִּבּוּרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לִבְּךָ, וְתִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָכֵן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְכוּ׳, אֵינְךָ יָכוֹל לְתָאֵר מַהִי מַעֲלַת הַפָּצָה, לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, לְגַלּוֹת לְכֻלָּם שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, אֵיזוֹ זְכוּת הִיא זוֹ לְהַחְדִּיר אֱמוּנָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶהוּ הַדָּבָר הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, וְאֵין דָּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב וְגָדוֹל מִזֶּה, וְזוֹ הַמַּדְרֵגָה הַגְּבוֹהָה בְּיוֹתֵר — לְהַכְנִיס אֱמוּנָה בִּבְנֵי־אָדָם.

וְהַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה שֶׁלִּי, שֶׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ שֶׁמַּרְבִּים בַּהֲפָצָה, וּמְפִיצִים אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי אֲנִי מַרְגִּישׁ שֶׁבָּאתִי לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלָכֵן הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם לָקַח עַצְמוֹ הֵיטֵב הֵיטֵב עָלַי, הֵן מִבִּפְנִים שֶׁשּׁוֹנְאִים אוֹתִי מְאֹד מְאֹד, וְהֵן מִבַּחוּץ, אֲבָל לֹא יוֹעִיל לַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם מְאוּמָה, אֲנִי אַדְפִּיס עוֹד מִלְיוֹנִים סְפָרִים, וּנְפִיצָם בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. הִדְפַּסְנוּ כְּבָר בִּשְׁתִּים־עֶשְׂרֵה שָׂפוֹת אֶת

הַחוֹבְרוֹת וְהַקוּנְטְרֵסִים, וְזֶה הוֹלֵךְ בְּכָל הָעוֹלָם, שֶׁאֻפְלוּ גּוֹיִים לוֹקְחִים אוֹתָם, וְנִתְקַיֵּם: ״לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי״, שֶׁיִּתְגַּלֶּה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְכֻלָּם.

כִּי הָעִקָּר הוּא רַק אֱמוּנָה. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ז׳), שֶׁעִקַּר הַגְּלוּת זֶה רַק מֵחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה, נִמְצָא, שֶׁהַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה רַק בֶּאֱמוּנָה, וְעָלֵינוּ לְגַלּוֹת אֱמוּנָה לְכֻלָּם, וְלֹא לִפְחֹד מֵאַף אֶחָד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֶּר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל הָאַבְרֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ.

מָה אֹמַר לְךָ! אֵין אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁיֵּלֵךְ לוֹ הַכֹּל טוֹב, עַל כָּל אֶחָד עוֹבֵר לִימוֹן בַּחַיִּים, אֲבָל הֶחָכָם מַכְנִיס מַיִם וְסֵכָר וּמְעָרָבָם בְּצַוָּתָא, וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה לִימוֹנָדָה, הַחָכְמָה בְּזֶה הָעוֹלָם לַעֲשׂוֹת מִלִּימוֹן לִימוֹנָדָה, כִּי אִם יִשָּׁאֵר רַק לִימוֹן, תָּמִיד יִהְיֶה אָדָם חָמוּץ. וְדָבָר זֶה צְרִיכִים לָדַעַת בַּבַּיִת — הֵן הַבַּעַל עִם הָאִשָּׁה, וְהֵן הָאִשָּׁה עִם הַבַּעַל, וְאִם לָאו — שְׁנֵיהֶם חֲמוּצִים בִּמְאֹד מְאֹד, וְהַטַּעַם רַע וָמָר. וְלָכֵן שְׁנֵיהֶם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בִּמְאֹד מְאֹד, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נָתַן לְךָ שְׁנֵי יְלָדִים מַתָּנָה, הֲיוֹדֵעַ אַתָּה מַה זֶּה?! הֲלֹא אֲנָשִׁים הָיוּ מְשַׁלְּמִים בִּלֵּי בִּלְיוֹנִים בַּעֲבוּר בֵּן אֶחָד אוֹ בַּת אַחַת, וְלָכֶם נָתַן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שְׁנֵי יְלָדִים מַתָּנָה. וְלָכֵן לָמָּה לֹא תִּסְתַּדְּרוּ בֵּינֵיכֶם?! אִם לֹא תַּעֲשׂוּ אֲוִירָה שֶׁל נֹעַם וְשַׁלְוָה, אֵיךְ תִּרְצוּ שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם־בַּיִת בֵּינֵכֶם?! קִבַּלְתָּ

מַתָּנָה נִפְלָאָה — אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת. וְאַתְּ קִבַּלְתְּ מַתָּנָה נִפְלָאָה — בַּעַל נֶהְדָּר, וְצָרִיךְ רַק לְלַטֵּשׁ אוֹתוֹ.

מָה רְצוֹנְכֶם? תִּקְחוּ חָתוּל וְתִנָּעֲלוּ אוֹתוֹ בְּקֻפְסָה, וְאַל תִּתְּנוּ לוֹ לֶאֱכֹל, הֲלֹא הֶחָתוּל יִקְפֹּץ וְיִשְׂרֹט אֶתְכֶם, אוֹ תִּקְחוּ מַקֵּל וְתַכּוּ אֶת הֶחָתוּל, מַה יִּקְרֶה אָז? יִשְׂרֹט אֶתְכֶם. כְּמוֹ־כֵן בֵּין הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה, רְאוּ שֶׁתִּהְיֶה הֲבָנָה הֲדָדִית בֵּינֵיכֶם, וְאַל תַּרְגִּיזוּ וְאַל תַּכְעִיסוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, כִּי אָז תְּקַבְּלוּ בַּחֲזָרָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים לְזוּלַתְכֶם. הַחַיִּים הֵם כְּרְאִי, מַגְּבִיהִים יָד וְרוֹאִים בַּמַּרְאָה יָד מֻגְבַּהַת, אִם מַחְמִיצִים פָּנִים — כֵּן רוֹאִים בַּחֲזָרָה. וְלָכֵן רְאוּ לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ זֶה אֶת זֶה, וּכְכָל שֶׁאַתָּה תְּחַזֵּק אוֹתָהּ, הִיא תְּחַזֵּק אוֹתְךָ, וְתִהְיֶה הֲבָנָה הֲדָדִית בֵּינֵיכֶם.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיִּרְבֶּה הַשָּׁלוֹם־בַּיִת בֵּינֵיכֶם, וְנִשְׁמַע בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... גֵּרוּ יָאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

זֹאת תֵּדַע, כִּי צְרִיכִים לְהִתְיַחֵס לְאִשָּׁה בְּכָבוֹד רַב, וּלְשַׂמְּחָהּ מְאֹד, וְכָךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ו׃): אִשָּׁה — בַּעֲלָהּ מְשַׂמְּחָהּ; זְכֹר גַּם זְכֹר מֶה עָבַר עָלֶיךָ כְּשֶׁהָיִיתָ רָנָק, אֵילוּ חֲטָאִים עָשִׂיתָ, אֵילוּ מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים עָבְרוּ עָלֶיךָ, וְהָיָה לְךָ מַר מְמָּוֶת, וְרָצִיתָ לְהִתְחַתֵּן, וְהִנֵּה עַכְשָׁו נִתָּנָךְ ה׳ אֱלֹקֶיךָ אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת, וְכֵן נָתַן לְךָ מַתָּנָה יְלָדִים, וְשֵׁם הַצַּדִּיק בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וּלְבַסּוֹף אַתָּה מְזַלְזֵל בָּהּ, מָה אִתְּךָ?!

הִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה, וּתְבַקֵּשׁ סְלִיחָתָהּ וּתְכַבְּדָהּ בִּמְאֹד מְאֹד. כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סב:): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ, וְהַמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד): "וְיָדַעְתָּ כִּי שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ". אַתָּה אוֹהֵב אֶת גּוּפְךָ?! אַתָּה נוֹתֵן לוֹ לֶאֱכֹל?! אַתָּה אוֹכֵל עָרֵב לַחֵךְ?! כָּךְ עָלֶיךָ לֶאֱהֹב גַּם אֶת אִשְׁתְּךָ, וְלִתֵּן גַּם לָהּ אֹכֶל, כְּמוֹ שֶׁאַתָּה אוֹהֵב אֶת גּוּפְךָ, כָּךְ תִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתְּךָ. וְהַמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, מַהוּ מְכַבְּדָהּ? חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שַׁבָּת קיג.): רַבִּי יוֹחָנָן קָרָא לִבְגָדָיו: מְכַבְּדוֹתָא, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לִקְנוֹת בְּגָדִים לָאִשָּׁה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר קוֹנִים לְעַצְמוֹ.

וְלָכֵן רְאֵה לְהִשְׁתַּנּוֹת, וְתִתֵּן יַחַס הוֹלֵם לְאִשְׁתְּךָ, וְלֹא — לְבַסּוֹף תִּתְגָּרְשׁוּ, וְלֹא תִּרְאֶה אַף פַּעַם אֶת הַיְלָדִים. מָה אִתְּךָ?! קַח עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ. הַפְסִיקוּ לָרִיב, הַפְסֵק לְהָצִיק לְאִשְׁתְּךָ. בְּרַח לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ כָּל יוֹם, וְתִלְמַד: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הֲלָכָה, וְאָז תַּרְגִּישׁ נֹעַם בְּחַיֶּיךָ. תֵּצֵא בָּהָר וְתִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וּתְבַקֵּשׁ: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי שִׂמְחַת הַחַיִּים, שֶׁאֶרְאֶה רַק נַחַת בַּבַּיִת"; תַּפְסִיק כְּבָר לְצַעֵר אֶת אִשְׁתְּךָ, וְאָז תִּרְאֶה אֵיזוֹ אִשָּׁה טוֹבָה תִּהְיֶה לְךָ! אַךְ אִם אַתָּה עוֹשֶׂה טָעֻיּוֹת, תְּשַׁלֵּם מְחִיר כָּבֵד עֲלֵיהֶן. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה כב, סִימָן ב׳): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לִשְׁנֵיהֶם בְּלֹא שְׁכִינָה; וְלָכֵן אִם אַתָּה שׁוֹגֶה בִּשְׁגִיאוֹת, אַתָּה מְגָרֵשׁ אֶת הַשְּׁכִינָה מֵהַבַּיִת, וְאָז עָלוּל לְהִתְפָּרֵק הַבַּיִת.

עַל־כֵּן רְאֵה לַחְדֵּל מִשְּׁטֻיּוֹתֶיךָ, וּלְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ. זָכִיתָ בְּאִשָּׁה טוֹבָה מְאֹד. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שַׁבָּת כה:): אֵיזֶהוּ עָשִׁיר? כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ אִשָּׁה נָאָה בְּמַעֲשִׂים; וְאַתָּה זָכִיתָ לָזֶה. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד: רְאֵה לְבַקֵּשׁ עַכְשָׁו סְלִיחָה מֵאִשְׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי.

אֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד שֶׁאַתָּה מַבְטִיחֵנִי לַעֲשׂוֹת כֵּן, וּבְרַוַּאי לֹא תִּתְחָרֵט.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (נְדָרִים מא.): בְּחֹסֶר כֹּל (דְּבָרִים כח, נז) — בְּלֹא אִשָּׁה. אִם לֹא תִּהְיֶה לְךָ אִשָּׁה, תִּסְתּוֹבֵב בַּזְּבָלִים לְחַפֵּשׂ

אֹכֶל, וְאִישׁ לֹא יְרַחֵם עָלֶיךָ. וְלָכֵן תִּשְׁתַּנֶּה וּתְשַׁנֶּה מַעֲשֶׂיךָ, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נָתַן לְךָ אִשָּׁה צַדֶּקֶת. וְכַמָּה אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהִיא יְכוֹלָה לִסְבֹּל מִמְּךָ? ! רְאֵה לְרַחֵם עַל עַצְמְךָ, אִם לֹא לְרַחֵם עַל אִשְׁתְּךָ וִילָדֶיךָ, כִּי לְבַסּוֹף תִּתְגָּרְשׁוּ, וְאָז רַע וָמָר יִהְיֶה גּוֹרָלְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לַעֲזֹר בַּבַּיִת לְאִשְׁתְּךָ, וְתַשֶּׂה שְׂכָם לְסַיֵּעַ לָהּ בַּכֹּל, וְאִם תִּרְאֶה מִמְּךָ הַעֲרָכָה וְיַחַס כְּלַפֶּיהָ, לֹא תָּצִיק לְךָ בְּעִנְיְנֵי כְּסָפִים.

רְאֵה לְהִשְׁתַּנּוֹת לְגַמְרֵי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שֶׁהַשְׁכִינָה תִּשְׁרֶה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְכוּ׳, הָעֵרֶב־רַב הִכְנִיסוּ בְּעַם יִשְׂרָאֵל שֵׁמוֹת שֶׁל עֵץ וָאֶבֶן, מַיִם, רוּחַ, עָפָר, פֵּרוֹת, וְלָכֵן יֵשׁ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה בְּעָיוֹת. ׳דְּמֶן׳, אֵין זֶה שֵׁם, זֶה עֵץ שֶׁל תָּמָרָה. אַתָּה נִדְמֶה כָּעֵץ, שֶׁאֵינוֹ נוֹתֵן יַחַס לְאַף אֶחָד, וְאַף גָּרוּעַ מִזֶּה, כִּי עֵץ לְכָל הַפָּחוֹת יֵשׁ לוֹ עָלִים וְעוֹשֶׂה צֵל, וְאַתָּה אֵינְךָ עוֹשֶׂה אֲפִלּוּ צֵל לְאִשְׁתְּךָ, וְאֵינְךָ עוֹזֵר לָהּ כְּלָל.

עָלֶיךָ לְהִשְׁתַּנּוֹת לְגַמְרֵי, וּבִמְקוֹם דְּמֶן, הַשֵּׁם שֶׁלְּךָ פְּנִחָס, וְהָבֵן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר, הַשׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְתִהְיֶה לְךָ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַרְגֵּל עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל־כָּל־פָּנִים חָמֵשׁ דַּקּוֹת, אֲשֶׁר זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת תְּסַפֵּר לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז תִּרְאֶה אֶת הַנִּסִּים נִגְלִים שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הָעִקָּר חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רַק רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ, וּכְמַאֲמָרָם ז״ל (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ; וְהַשִּׂמְחָה בַּבַּיִת מְבִיאָה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת. וְאַל תִּתֵּן שֶׁיַּפִּילוּ אוֹתְךָ וְיִשְׁבְּרוּ אוֹתְךָ.

הַנַּ״ל...

ט׳ תתקלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר מַה שֶּׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ ז״ל זֶה ״הִתְחַזְּקוּת״, זְיךְ צוּ דֶעֶר הַאלְטִין — לְהַחֲזִיק מַעֲמָד מִכָּל מַה שֶּׁרַק עוֹבֵר. אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה מְאֹד

מְאֹד קָשֶׁה לְךָ, וּבִפְרָטִיּוּת אַחֲרֵי שֶׁכֻּלָּם עָזְבוּ אוֹתְךָ, עִם כָּל זֹאת זְכֹר הֵיטֵב, אֲשֶׁר רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא עָזַב אוֹתְךָ, כִּי הוּא מְחַיֶּה אוֹתְךָ, הוּא הוֹלֵךְ בְּךָ, הוּא נוֹשֵׁם בְּךָ, וְזֶה בְּעַצְמוֹ מַרְאֶה שֶׁאֵין לְךָ מַה לְּהִתְיָאֵשׁ, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא וּבִלְעָדָיו אֵין שׁוּם נִמְצָא. וְלָכֵן אָסוּר לְךָ לִפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל, מָה אַתָּה צָרִיךְ לַחֲשֹׁב מֵאֲחֵרִים, הָעִקָּר רַק לַחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיוֹת רָגִיל רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַק אֵלָיו אָנוּ צְרִיכִים לַחֲזֹר, וּלְבַסּוֹף נַעֲמֹד לְפָנָיו, וְנִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן עַל הַכֹּל. וְלָכֵן מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם כְּבָר עַכְשָׁו מַרְגִּילִים עַצְמָם לְחָיוֹת כִּדְגֻמַּת עוֹלָם הַבָּא, מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעוֹשִׂים לְעַצְמוֹ דִּין וְחֶשְׁבּוֹן עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט, וּמִתְיַעֲצִים רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז כְּבָר אֵין נַפְקָא מִינָהּ אִם הוּא נִמְצָא בָּעוֹלָם הַזֶּה אוֹ בָּעוֹלָם הַבָּא, מֵאַחַר שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דָּבָר רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַבֵּנוּ ז״ל לִמֵּד אוֹתָנוּ לְמוּד כָּזֶה, אֲשֶׁר בְּעוֹדוֹ בַּחַיִּים חַיּוּתוֹ יַרְגִּיל עַצְמוֹ לִחְיוֹת כִּדְגֻמַּת הָעוֹלָם הַבָּא (עֵין שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן צו).

וּכְדַאי לָלֶכֶת עִם הַשִּׂיחָה הַזּוֹ, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּב דָּבָר, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. מָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת אֲחֵרִים, לֹא כְּדַאי אֲפִלּוּ לְהִתְיַחֵס לְמַה שֶּׁאֲחֵרִים אוֹמְרִים וּמְדַבְּרִים עָלֶיךָ, יוֹתֵר טוֹב רַק לְדַבֵּק עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לֵידַע שֶׁהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן. וְלָכֵן עָדִיף רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁצְּרִיכִים, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לַעֲזֹר, וְהוּא בַּעַל־הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם. אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל־כָּךְ חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁשּׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתוֹ, כִּי תֵּדַע, אֲשֶׁר חֲלִישׁוּת הַדַּעַת יֵשׁ לְכֻלָּם, עָגְמַת נֶפֶשׁ, צַעַר וְיִסּוּרִים, עֲנִיּוּת וְדַחֲקוּת וְכוּ׳ — יֵשׁ לְכֻלָּם, וְלָכֵן הָעִקָּר רַק לִמְסֹר אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְפִי שֶׁהוּא רוֹצֶה — כָּךְ יִהְיֶה אָדָם, צָרִיךְ רַק לְהַכְנִיס אֶת בַּקָּשָׁתוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אִם יִתֵּן — יִתֵּן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, זֶה רַק מֵחֲמַת הָעֲצָבוּת וְהַמָּרָה שְׁחוֹרָה שֶׁנּוֹפֶלֶת עָלֶיךָ בְּכָל פַּעַם. אִם תְּעַיֵּן בְּמִכְתְּבֵי מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל הַנִּדְפָּסִים בַּסֵּפֶר ״עָלִים לִתְרוּפָה״, תִּרְאֶה בֵּין הַשּׁוּרוֹת, אֲשֶׁר כַּמָּה פְּעָמִים הוּא כּוֹתֵב בְּפֵרוּשׁ, ״כִּי עִקַּר הַיִּסּוּרִים שֶׁלִּי הוּא הַמָּרָה שְׁחוֹרָה״, וְאִם בַּאֲרָזִים נָפְלָה שַׁלְהֶבֶת, מַה יֹּאמְרוּ אֲזוֹבֵי הַקִּיר — כָּמוֹנוּ הַיּוֹם?! וְעִם כָּל זֹאת כּוֹתֵב: ״אֲנִי מְחַיֶּה אֶת עַצְמִי עִם הַדִּבּוּרִים שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת״; רוֹאִים מִכָּל זֶה שֶׁגַּם עָלָיו עָבַר מַה שֶּׁעָבַר, וְזוֹ הָיְתָה הַהִתְחַזְּקוּת שֶׁלּוֹ. וְלָכֵן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

בְּעִנְיַן הָאַבְרֶךְ וְכוּ׳, שֶׁעָבַר מַה שֶּׁעָבַר וְכוּ׳ וְכוּ׳, רַחֲמָנָא לִצְלָן, הָעִקָּר לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁיִּסַּע לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי רַק רַבֵּנוּ זַ״ל יָכוֹל לְתַקֵּן אוֹתוֹ, הַצִּיּוֹן הַקָּדוֹשׁ — שָׁם הוּא הָאֶבֶן שְׁתִיָּה וְשָׁם תִּקּוּנוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת שֶׁיֵּשׁ לְךָ וְכוּ׳, דַּע לְךָ, אֲשֶׁר מוּבָא בְּשֵׁם הַגְּרָ״א זִי״ע: אִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מִמַּה הוּא נִפְטָר עַל־יְדֵי־זֶה, הַיְנוּ

מַה מְּנַכִּים לוֹ לְמַעְלָה מִכָּל מַה שֶּׁהָיָה רָאוּי לָבוֹא עָלָיו, הָיָה רוֹקֵד מֵרֹב שִׂמְחָה, כִּי לְמַעְלָה מְאֹד מְאֹד מִתְחַשְּׁבִים בַּחֲלִישׁוּת הַדַּעַת וּבַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם.

וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפֹּל עַל־יְדֵי־זֶה לִידֵי דְּכָאוֹן, אֲפִלּוּ שֶׁבֶּאֱמֶת רָאוּי לְךָ לִהְיוֹת שָׁבוּר, כִּי אֵין עוֹד צַעַר כָּזֶה, כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה, עַז פָּנִים וּמְחֻצָּף, וּמִתְחַצֵּף נֶגֶד אָבִיו, וְעוֹשֶׂה דַּוְקָא, וְאֵינוֹ מִתְפַּלֵּל וְכוּ׳, וְהוּא קַל שֶׁבַּקַּלִּים וְכוּ׳, זֶה הַצַּעַר הַכִּי גָּדוֹל שֶׁיֵּשׁ, כִּי כָּל אָדָם הָיָה רוֹצֶה שֶׁבְּנוֹ יֵלֵךְ בְּדַרְכֵי אֲבוֹתָיו, וְיִהְיֶה הַבֵּן שֶׁלּוֹ יְרֵא שָׁמַיִם וְכוּ׳.

מָה אֹמַר לְךָ! קַח אֶת הַנֶּשֶׁק הַיְחִידִי שֶׁיֵּשׁ לָנוּ, שֶׁזּוֹ תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה, וְתַשְׁלִיךְ עַצְמְךָ בְּכָל יוֹם עַל הָאָרֶץ, וּתְבַקֵּשׁ וְתִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי רַק זֶה מַה שֶּׁיַּעֲזֹר לְךָ, וְאִם יֵשׁ תִּקְוָה — רַק זוֹ הַתִּקְוָה הַיְחִידָה!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לִזְכֹּר, אֲשֶׁר הַכֹּל לַכֹּל אֶלְקוּת גָּמוּר הוּא, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן הַכֹּל מֻשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲבָל בִּשְׁבִיל שֶׁתִּהְיֶה בְּחִירָה, הַכֹּל נֶעֱלָם וְנִסְתָּר לְגַמְרֵי, וּמַה גַּם שֶׁהַשֶּׁקֶר חוֹגֵג, צָצִים בְּכָל פַּעַם שַׂ׳קְרָנִים רַ׳מָאִים צְ׳בוּעִים — שֶׁ׳רֶ׳ץ׳ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר הֵם הֵם מַעֲלִימִים יוֹתֵר אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהֵם מִסְטָרָא דְּעֶרֶב־רַב, כַּמּוּבָא בַּזֹּהַר (נָשֹׂא קכה), אֲשֶׁר אֵלּוּ הָרְשָׁעִים מִתְרַבְרְבִים לִהְיוֹת מַנְהִיגִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֵיכָה א, ה): ״הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ״, אֵלּוּ

הַצָּרִים נַעֲשִׂים רָאשִׁים, וְהֵם כֻּלָּם מָארֵי שׂחַד וְכוּ׳, וְלֹא חָסֵר לָהֶם שׁוּם דָּבָר וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם.

וְכֵן הוּא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סז), שֶׁיֵּשׁ מְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר, שֶׁהֵם בִּבְחִינַת מְאוֹרֵי אֵשׁ, וּצְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד מֵהֶם, וּבִפְרָט בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּכָל פַּעַם מִתְפַּרְסְמִים כָּל מִינֵי שַׁקְרָנִים, אַבְרֵכִים קַלִּים, רֵיקִים וּפוֹחֲזִים וְכוּ׳, אֲשֶׁר לֹא קָרְאוּ וְלֹא שָׁמְשׁוּ, וְעוֹד מַנְהִיגִים אֶת אֲחֵרִים, בְּשָׁעָה שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא), אֲשֶׁר הֵם לֹא יְכוֹלִים לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָם, וְאֵיךְ יַנְהִיגוּ אֶת אֲחֵרִים?! וְכֵן הָרַבָּנִים מִטַּעַם אֵלּוּ הֵם רְשָׁעִים אֲרוּרִים, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, כִּי הֲרֵי מִתְפַּרְנְסִים וְכוּ׳, וְהַהֶכְרֵחַ לָהֶם לִפְסֹק כְּפִי שֶׁמַּכְתִּיבִים לָהֶם, וְלֹא כְּפִי שֶׁהַתּוֹרָה פּוֹסֶקֶת וְכוּ׳.

נָא וְנָא רְאֵה לִמְסֹר עַצְמְךָ לְהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִית, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְסוֹף כָּל סוֹף תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ, כִּי לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן וְכוּ׳, הַכֹּל זֶה בְּחֶשְׁבּוֹן צֶדֶק, בְּחֶשְׁבּוֹן מְדֻיָּק, וּמִי יֹאמַר לוֹ מַה תַּעֲשֶׂה וּמַה תִּפְעַל, אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לָדַעַת, אֲשֶׁר (תְּהִלִּים קמה, יז): ״צַדִּיק ה׳ בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו״, צְרִיכִים רַק לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה תָּמִיד, וְהַשֵּׁם הַטּוֹב יַעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁהוּא מֵבִין, רַק עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּמְסֹר אֶת הָרַחֲמָנוּת בְּיָדֵינוּ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סג), אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ צְרִיכִים יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה בְּגַשְׁמִיּוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַל תִּתְיַחֵס אֶל הָרְשָׁעִים הַקּוֹרְאִים אֶתְכֶם 'שְׁחוֹרִים' וְכוּ׳,

שְׁחוֹרִים הֵם בַּעֲוונוֹת מִינוּת וּכְפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת. וְאַדְרַבָּה מוּבָא בַּשַּׁ״ךְ, סָעִיף קָטָן ג׳ (יוֹרֶה דֵּעָה, סִימָן קעח): וְצֶבַע הַשָּׁחוֹר הוּא דֶּרֶךְ צְנִיעוּת וְהַכְנָעָה, עַיֵּן שָׁם. וְלָכֵן אַל תִּתְפַּעֵל מֵאִלּוּ הָרְשָׁעִים הַמִּתְלוֹצְצִים מֵהַחֲרֵדִים לִדְבַר ה׳, שֶׁהוֹלְכִים בִּבְגָדִים שְׁחוֹרִים, כִּי זֶה מִדַּרְכֵי הַצְּנִיעוּת וְהַהַכְנָעָה.

עָלֵינוּ לִשְׁמֹחַ, שֶׁאֲנַחְנוּ מֻבְדָּלִים מֵהַגּוֹיִם וְהָרְשָׁעִים וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים, וְאֵין לָנוּ שַׂיָּכוּת אֲלֵיהֶם כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן שֶׁשָּׁאַלְתָּ אוֹדוֹת אַשְׁכְּנַזִּים הָרוֹצִים לְשַׁנּוֹת הַמִּבְטָא לְנוֹסַח סְפָרַדִּים, אָסוּר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וְגַם לְהַפּוּךְ — שֶׁסְּפָרַדִּים יְשַׁנּוּ אֶת הַמִּבְטָא לְנוֹסַח אַשְׁכְּנַזִּים גַּם־כֵּן אָסוּר, כַּמּוּבָא בַּאֲרִיכוּת בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ ״וַיְוַאֵל מֹשֶׁה״ (מַאֲמַר לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ, סִימָן כ׳); וּצְרִיכִים מְאֹד לִשְׁמֹר כְּשֶׁשּׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ אִם אַתָּה מְדַבֵּר ״עִבְרִית״, תֹּאמַר תֵּכֶף־וּמִיָּד לֹא, אֲנִי מְדַבֵּר רַק לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ, כִּי בֶּאֱמֶת הַשָּׂפָה חִבֵּר רָשָׁע אָרוּר, טָמֵא מְטֻמָּא, שֶׁאָכַל בְּפַרְהֶסְיָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים לְהַכְעִיס, כַּיָּדוּעַ לַכֹּל, וְגַם כָּתַב אֶת הַשָּׂפָה בְּשַׁבָּת בְּרֵישׁ גְּלֵי, וְלָכֵן אֵין לָנוּ עִם הַשָּׂפָה הַזּוֹ וְלֹא כְלוּם, אֲנַחְנוּ אֵינָנּוּ מְדַבְּרִים עִבְרִית, אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים רַק לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ, וְזוֹ דַּרְכִּי לוֹמַר תָּמִיד לְאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרַדִּים מֵעֵדוֹת הַמִּזְרָח, כְּשֶׁשּׁוֹאֲלִים אוֹתִי — אִם אֲנִי מְדַבֵּר עִבְרִית, אֲנִי אוֹמֵר: לֹא, אֲנִי מְדַבֵּר רַק לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ, וְיֵשׁ בָּזֶה הֶפְרֵשׁ גָּדוֹל. וּכְדַאי

שֶׁתִּעַיֵּן בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה: ״מַאֲמַר לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ״, וְשָׁם תִּרְאֶה מַה הוּא מְבָרֵר לַהֲלָכָה בְּעִנְיָן זֶה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, אַף שֶׁאַתָּה בְּלַחַץ זֶה הַדְּחַק וְכוּ׳, וְעוֹבְרִים עָלֶיךָ מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים וְכוּ׳, עָלֶיךָ לִזְכֹּר אֶת הַגְּלוּי שֶׁגָּלָה רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים ד): ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״, שֶׁצְּרִיכִים לִמְצֹא הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת, וְאָז יִתְבַּטְּלוּ הַצָּרוֹת לְגַמְרֵי. רְאֵה גַּם רְאֵה עַל מִי אָמַר אֶת זֶה דָּוִד הַמֶּלֶךְ? עַל בְּנוֹ אַבְשָׁלוֹם, שֶׁגֵּרְשׁוֹ מֵהַמְלוּכָה בִּירוּשָׁלַיִם, וְהָיָה צָרִיךְ לַעֲזֹב אֶת הַכֹּל, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אָמַר: טוֹב שֶׁזֶּה בְּנִי, מֶה הָיִיתִי עוֹשֶׂה שֶׁמָּא זֶה עֶבֶד אוֹ זֶה מַמְזֵר?! עָמֹד וּרְאֵה מַה זֶּה לִמְצֹא הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ צָרוֹתָיו! וּתְהִלָּה לָאֵל, אַתָּה עֲדַיִן לֹא נִמְצָא בְּמַצָּב כָּזֶה, וְלָכֵן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מְחִיר, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּל־כָּךְ. הֵן אֱמֶת, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה כּוֹאֵב לְךָ מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת רַחֵם עַל הַבְּרִיאוּת שֶׁלְּךָ, כִּי לֹא תַּגִּיעַ לְשׁוּם מָקוֹם עִם הַדְּאָגוֹת. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סַנְהֶדְרִין ק:) לֹא תְּעַיֵּל דַּוְיָא בְּלִבָּךְ, דְּגַבְרֵי גָּבְרִין קָטַל דַּוְיָא; לֹא תַּכְנִיס דְּאָגָה בְּלִבְּךָ, כִּי הַרְבֵּה אֲנָשִׁים גִּבּוֹרִים הָרְגָה הַדְּאָגָה. וְלָכֵן מַה וְלָמָּה לְךָ לְדָאֹג?!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמא.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֶּר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לִקְנוֹת לְעַצְמְךָ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, אֲשֶׁר אֵין מִדָּה טוֹבָה יוֹתֵר מִזּוֹ, כִּי בֶּאֱמֶת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִפְרִי מַטּוֹת ה׳): בָּא לְכְלַל כַּעַס — בָּא לְכְלַל טָעוּת; תָּמִיד תִּזְכֹּר אֲשֶׁר עִם כַּעַס וְעַצְבָּנוּת לֹא מַגִּיעִים אֶל שׁוּם דָּבָר, רַק מְסְתַּבְּכִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ׳, וְלֹא מַשִּׂיגִים מְאוּמָה. וְלָכֵן אָמַר הֶחָכָם: ״הַסַּבְלָנוּת הִיא סְגֻלָּה לְמִי שֶׁאֵין לוֹ סַבְלָנוּת״; בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאָסוּר לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, רַק לְהַחֲזִיק בֶּאֱמוּנָה יְתֵרָה, הַיְנוּ תָּמִיד רַק לַחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וִיצִיר בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ הוּא אוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל זֶה אֱלֹקוּת, וֶאֱלֹקוּת זֶה הַכֹּל, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאֱלֹקוּת, כִּי אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ מְסַבֵּבֶת אוֹתוֹ בְּכָל צַד וְכוּ׳.

מָה אֹמַר לְךָ! אָחִי, יְדִידִי, יַקִּירִי! אֵין עוֹד נֹעַם וַעֲרֵבוּת יוֹתֵר מִזּוֹ, וְזֶה הַתַּעֲנוּג הֲכִי גָּדוֹל, כִּי מִי שֶׁזּוֹכֶה לַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, לֹא אִכְפַּת לוֹ כְּבָר אִם נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, אוֹ אִם הוּא נִמְצָא בָּעוֹלָם הַבָּא, כִּי הוּא דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי כָּל חַד כְּפוּם מַה דְּמִשַּׁעֵר בְּלִבֵּיהּ, וְעַל הַשָּׂגָה זוֹ אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן א׳) שֶׁרְמַז דָּוִד הַמֶּלֶךְ בָּזֶה שֶׁאָמַר (תְּהִלִּים קלה, ה): ״כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָּדוֹל ה׳״, אֲנִי דַּיְקָא, כִּי אֶת גְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר אֶחָד לַשֵּׁנִי, כִּי דָּבָר רוּחָנִי אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן לַזּוּלַת. וּבוֹ בָּרֵגַע שֶׁאַתָּה תַּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ יְדִיעוֹת אֵלּוּ, אָז תּוּכַל לִהְיוֹת סַבְלָן גָּדוֹל עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי תָּמִיד תֵּדַע, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן נִמְשָׁךְ רַק בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן.

הִנֵּה נִכְנַסְנוּ לָגוּר בְּיַבְנְאֵל, וַאֲנִי רוֹצֶה לִבְנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַהַשְׁגָּחָה הָעֶלְיוֹנָה סוֹבְבָה שֶׁאָבוֹא לְשָׁם וְכוּ׳, וְהִנֵּה חָשַׁבְתִּי

שֶׁכְּבָר אָבוֹא אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה, וְתִהְיֶה לִי כְּבָר נַיְחָא, וְדַיְקָא כָּאן קָפַץ עָלַי רָגְזוֹ שֶׁל הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם הָרָשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, שֶׁהִתְחִיל לִרְדֹּף אוֹתִי עַד מְאֹד, אַף שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עַדַיִן בְּשֶׁקֶט ״תַּחַת הַשַּׁלְחָן״, כְּמוֹ הַקֵּיסָר הָרָשָׁע, שֶׁרָדַף אֶת הַבָּחוּר בֶּן הַבֶּערְגֶיר, וְעָשָׂה לוֹ רָעוֹת, בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יַרְגִּישׁ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה אֶת זֶה (עַיֵּן סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה י׳, מֵהַבֶּערְגֶער וְהֶעָנִי), כְּמוֹ־כֵן הָרָשָׁע מְרֻשָּׁע הַזֶּה עוֹשֶׂה לִי פֹּה, הוּא מַלְבִּישׁ עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא ״הָרָע הַמְקוֹמִי״, וְרוֹצֶה לַעֲזֹר, אֲבָל בְּשֶׁקֶט הוּא עוֹשֶׂה אֶת כָּל הָרִשְׁעוּת שֶׁרַק יָכוֹל לַעֲשׂוֹת, הוּא מוֹסֵר וּמַלְשִׁין, וְגוֹרֵם לָנוּ צָרוֹת צְרוּרוֹת וְכוּ׳, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר, הוּא רוֹצֶה לַעֲקֹר אֶת הַחִנּוּךְ הַכָּשֵׁר שֶׁאֲנִי עוֹסֵק לְהָקִים, וְאַף שֶׁהַכֹּל עוֹשֶׂה בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא נַרְגִּישׁ וְכוּ׳, כִּי לְכֻלָּם הוּא אוֹמֵר שֶׁרַק עוֹזֵר לָנוּ, וַאֲנִי קוֹלֵט שֶׁזֶּה רָשָׁע מְרֻשָּׁע, טָמֵא מְטֻמָּא, יְצוּר כָּזֶה שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ מֵהֵיכָן שָׂרְשׁוֹ הַטָּמֵא שֶׁל טָמֵא רָשָׁע אָרוּר כָּזֶה, וְלֹא תֵּאַרְתִּי שֶׁיִּהְיֶה לִי עֵסֶק עִם דָּבָר כָּזֶה, וַאֲנִי מְאֹד חוֹשֵׁשׁ, שֶׁבַּשָּׁנִים הַבָּאוֹת עָלֵינוּ, עוֹד נִסְבֹּל מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה מְאֹד, אֲבָל לְבַסּוֹף יִתְבַּטֵּל וְכוּ׳, וּמִי יוֹדֵעַ כַּמָּה זְמַן זֶה יִהְיֶה וְכוּ׳.

עַל־כָּל־פָּנִים עָלֵינוּ לְקָנוֹת לְעַצְמֵנוּ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, כִּי הַסַּבְלָנוּת זוֹ הַהַצְלָחָה שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, רַק עַל־יְדֵי שֶׁקּוֹנִים לְעַצְמָם מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, שֶׁבָּאָה עַל־יְדֵי תֹּקֶף הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנה), שֶׁעַל־יְדֵי אֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ זוֹכִים לַאֲרִיכַת אַפַּיִם, שֶׁהִיא מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְשׁוּם רוּחַ רָעָה לֹא יְכוֹלָה לַעֲקֹר אוֹתוֹ, כִּי יֵשׁ לוֹ כֹּחַ הַגָּדֵל וְכֹחַ הַצּוֹמֵחַ. וְזֶה יְסוֹד בְּחַיֵּי הָאָדָם, שֶׁצָּרִיךְ לֵידַע, שֶׁכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו יוֹם יוֹם, שָׁעָה שָׁעָה, רֶגַע רֶגַע, זֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵין דָּבָר שֶׁלֹּא תִּהְיֶה בּוֹ הַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִית, וַאֲפִלּוּ שֶׁצָּרִיךְ לְסִבֹּל מִבַּעַל בְּחִירָה, גּוֹי עָרֵל טָמֵא, אוֹ מֵאָרוּר רָשָׁע מְרֻשָּׁע, יְצוּר שֶׁאֵין יוֹדְעִים מֵהֵיכָן בָּא, אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה רַע וְרִשְׁעוּת, תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי בְּנָקֵל לוֹ לְקַבֵּל הַכֹּל. כִּי יוֹדְעִים שֶׁרְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ נִתְלַבֵּשׁ בְּזֶה הַדָּבָר אוֹ בְּזֶה הַיְצוּר לְצַעֲרוֹ. וּכְעֵין שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־

מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ר״ן), אֲשֶׁר אִם הָיָה הָאָדָם מַכְנִיס בְּעַצְמוֹ אֶת הַשְׂגָּחָתוֹ הַפְּרָטִית, וְהָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל זֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי אֲפִלּוּ יְסוֹרֵי הַגּוּף הָיָה מְקַבֵּל בְּנָקֵל, אַף שֶׁכּוֹאֵב לוֹ, רַחֲמָנָא לִצְלָן, אֵיזֶה אֵבֶר, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי הַכְּאֵב גָּדוֹל וְנוֹרָא, עִם כָּל זֹאת אִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁהַכֹּל רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בְּנָקֵל הָיָה יָכוֹל לְקַבֵּל אֶת זֶה, מִכָּל שֶׁכֵּן דְּבָרִים שֶׁחוּץ לַגּוּף, כְּגוֹן: אֶחָד שֶׁאֵין לוֹ כָּבוֹד, אוֹ אֵין לוֹ כֶּסֶף, אוֹ אֵיזֶה רָשָׁע מְרֻשָּׁע טָמֵא מְטֻמָּא, יְצוּר מְשֻׁנֶּה מֵצִיק וּמְצַעֵר אוֹתוֹ, בְּוַדַּאי הָיָה יָכוֹל לְקַבֵּל זֹאת, אִם הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר, אֶלָּא לְמִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַדְּבֵקוּת. אַשְׁרֵי מִי שֶׁנִּכְנָס בְּתוֹךְ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַרְגִּישׁ אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי חַיֵּי עוֹלָם הַבָּא יַרְגִּישׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאַבְרֵךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן הַמְקֻבָּלִים... וּבְפָרָט וְכוּ׳... שֶׁכָּתַבְתָּ, דִּבּוּרֶיךָ וְסִפּוּרֶיךָ מְגֻחָכִים, וּמַעֲלִים כְּאֵב, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא מוֹצְאִים אֵצֶל שׁוּם תַּלְמִידֵי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע וְתַלְמִידֵי תַּלְמִידָיו הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁהָיוּ דְּבוּקִים לְגַמְרֵי בָּאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא בְּבִטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתֵיהֶם, וּכְמוֹ שֶׁרוֹאִים מֵהַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם בְּרָכָה — גְּלוּיִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים בָּאוֹר הָאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא, אַף אֶחָד מֵהֶם לֹא הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּעִנְיָנִים אֵלּוּ שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב, וּבִכְלָל כָּל עִנְיַן הַקַּבָּלָה הָיוּ לוֹמְדִים בְּהֶסְתֵּר, בְּחֶדֶר לִפְנִים מֵחֶדֶר, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע (הַנְהָגוֹת הָאָדָם, סָעִיף ה׳): לִפְעָמִים יִלְמֹד בְּאֵימָה בִּמְעַט, אֵיזֶה כְּתָבִים מֵהָאֲרִיזַ״ל, וְכָל זֶה בְּאֵימָה וּבִירְאָה וּפַחַד ה׳; וּמִכָּל

שֶׁכֵּן הַנְּהָגוֹת וְתִקּוּנִים שֶׁכָּתַבְתָּ מֵהֶם, הַכֹּל כְּאֵב מַצְחִיק, לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, מַטְעִים בְּנֵי־אָדָם בְּכָל מִינֵי תַּחְבּוּלוֹת לְהוֹצִיא מֵהֶם כֶּסֶף וְכוּ׳, כִּי בַּדּוֹר הַזֶּה עוֹבֵר עַל כְּלַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מְרִירוּת וְהַרְפַּתְקָאוֹת, צָרוֹת וְיִסּוּרִים מְשֻׁנִּים, אֵין בַּיִת שֶׁלֹּא יִהְיֶה שָׁם סֵבֶל נוֹרָא, אוֹ עֲנִיּוּת וְדַחֲקוּת, אוֹ בֵּן אוֹ בַּת שֶׁיְּצָאוּ לְתַרְבּוּת רָעָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, אוֹ אֶחָד נִפְטָר בְּגִיל צָעִיר, אוֹ אֶחָד חוֹלֶה, אוֹ אֶחָד עָנִי וְכוּ׳ (לֹא חֲסֵרוֹת צָרוֹת), וְלָכֵן כָּל אֶחָד הַטּוֹבֵעַ בְּיַם הַצָּרוֹת — נִתְלֶה בְּאֵיזוֹ חֲתִיכַת קַשׁ, אוּלַי זֶה יַעֲזֹר לוֹ... אֲשֶׁר בֶּאֱמֶת הַכֹּל דִּמְיוֹן גָּדוֹל.

כְּמוֹ־כֵן הוּא עִם אֵלּוּ הַמְקֻבָּלִים... מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל הָיָה רָגִיל לַחֲזֹר עַל הַפָּסוּק (אִיּוֹב ג, יט): ״קָטָן וְגָדוֹל שָׁם הוּא״, מִי שֶׁהוּא גָּדוֹל אוֹ מִי שֶׁהוּא קָטָן, זֶה יֵדְעוּ רַק שָׁם בַּשָּׁמַיִם, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן נא): הָעוֹלָם מַטְעֶה מְאֹד, וְאֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם;

וְלָכֵן כַּלֵּךְ מִכָּל אֵלּוּ הַהֲבָלִים... טֶבַע שֶׁל בְּנֵי־אָדָם שֶׁאוֹהֲבִים לִשְׁמֹעַ דְּבָרִים שֶׁאֵינָם מְבִינִים, אֲשֶׁר אָז נִדְמֶה לָהֶם מַה שֶּׁנִּדְמֶה וְכוּ׳, כָּל אֶחָד כְּפִי הַדִּמְיוֹן שֶׁלּוֹ, כִּי בְּנֵי־אָדָם אֵינָם אוֹהֲבִים פְּשָׁטוּת, אֶלָּא אוֹהֲבִים אֵיזֶה דָּבָר שֶׁנִּדְמֶה לָהֶם אַחֶרֶת מִמַּה שֶּׁהֵם... וְדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר, כִּי כְּבָיְכוֹל הוּא יִתְבָּרַךְ גַּם־כֵּן פָּשׁוּט בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוּת, וְאֵין בּוֹ יִתְבָּרַךְ שׁוּם הַשָּׂגָה, וְלָכֵן אַף אֶחָד אֵינוֹ מְחַפֵּשׂ וּמְבַקֵּשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה כָּל עִנְיַן הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּתִמִּימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, וּבְשִׂכֵּל זֶה אֵין לְבְנֵי־אָדָם שׁוּם הַשָּׂגָה בְּכָל זֶה, וְלָכֵן מִתְרַשְּׁלִים בָּזֶה עַד מְאֹד, וְאַדְרַבָּה עוֹד תַּכְלִית הַהִפּוּךְ חוֹשְׁבִים עַל אָדָם שֶׁעוֹסֵק בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, כְּאִלּוּ אֵינוֹ מִן הַיִּשּׁוּב כְּלָל, כִּי מַה זֶּה שֶׁיִּלּוּד אִשָּׁה יְדַבֵּר עִם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא רָם עַל רָמִים, וְנִשָּׂא עַל כָּל הַמִּתְנַשְּׂאִים וְכוּ׳ וְכוּ׳?! וְזוֹ טָעוּתָם, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אַף שֶׁהוּא מְרוֹמָם וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת פֶּה, וְכִבְיָכוֹל נִמְצָא אֵצֶל כָּל אֶחָד וְשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ. וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם חֲזָקִים בָּזֶה, לֹא הָיוּ צְרִיכִים כְּבָר שׁוּם דָּבָר מוּזָר,

כְּגוֹן: מְקֻבָּלִים... עוֹשֵׂי פֶּלֶא... אֲשֶׁר יֵשׁ בֵּינֵיהֶם מְשֻׁגָּעִים מַמָּשׁ, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, סוֹבְלִים עַל עַצְבֵיהֶם, וּבְנֵי־אָדָם רָצִים אַחַר הַתְּנוּעוֹת הַמְשֻׁנּוֹת... כִּי זֶה מְאֹד מְעַנְיֵן... וְדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לִבְנֵי־אָדָם כְּלָל.

אַךְ דָּבָר זֶה רוֹצֶה לְהַחְדִּיר בָּנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְאֵין לָנוּ אֶלָּא אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַק אֵלָיו צְרִיכִים לָבוֹא. אֲבָל כְּדֵי לְהַגִּיעַ לָזֶה צְרִיכִים לִהְיוֹת מְקֹרָבִים אֶל צַדִּיק אֱמֶת, הַיָּכוֹל לְבָרֵר לָנוּ אֶת הַמְּדַמֶּה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ח׳): הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא הַמְבָרֵר לָנוּ אֶת הַמְּדַמֶּה, וּמַכְנִיס בָּנוּ גִּלּוּי אֱלֹקוּת, עַד שֶׁזּוֹכִים לְהַרְגִּישׁ חִדּוּשׁ הָעוֹלָם, אֵיךְ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְחַדֵּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע מַמָּשׁ, וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַזֶּה אֵינֶנּוּ אַחֵר אֶלָּא רַבֵּנוּ זַ״ל! וְלָכֵן צְרִיכִים לִשְׁקֹד הַרְבֵּה בְּסִפָּרָיו הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר הֵם מְלֵאִים אוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, סוֹדוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, גִּלּוּיִים חֲדָשִׁים שֶׁעוֹד לֹא נִתְגַּלּוּ בָּעוֹלָם, וּמְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יְגַלֶּה אֶת זֶה לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּפָרְסְמוֹ בָּעוֹלָם, וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סז), שֶׁהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא הַחֵן וְיִפְיִ וְהַפְאֵר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. וּכְשֶׁמְּגַלִּים אוֹתוֹ, אֲשֶׁר הוּא מְאוֹרֵי אוֹר — מִתְגַּלֶּה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בָּעוֹלָם, שֶׁהוּא הָאוֹר אֵין סוֹף. מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁמִּתְגַּלִּים וּמִתְפָּרְסְמִים שַׁקְרָנִים רַמָּאִים צְבוּעִים — שֶׁרֶץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ, כָּל מִינֵי טַאטְרִין, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְגַּבֶּרֶת הָאֵשׁ בָּעוֹלָם, אֵשׁ הַתַּאֲוֹת, אֵשׁ הַמַּחֲלֹקֶת.

מָה אֹמַר לְךָ! אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים רָאוּי לָהֶם לִרְקֹד בְּכָל יוֹם מֵרֹב שִׂמְחָה, שֶׁזָּכוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְגַלֶּה לָנוּ נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת כָּאֵלּוּ, שֶׁבָּשָׂר וָדָם טִפָּה סְרוּחָה יוּכַל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, בְּתִמִּימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר אֵין עֵרֶךְ אֶל דָּבָר זֶה, וּמַלְאֲכֵי מַעְלָה מְקַנְּאִים בְּאָדָם הַנִּמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, הַמָּלֵא הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת, הַמָּלֵא תַּאֲוֹת וְהַמְּדוֹת רָעוֹת וְכִסּוּיִים, שֶׁמְּכַסִּים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהִנֵּה נִמְצָא בָּשָׂר וָדָם, טִפָּה סְרוּחָה, וּבוֹרֵחַ אֵלָיו

יִתְבָּרַךְ, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוֹפֵךְ אֶת שִׁבְרוֹן לִבּוֹ לְפָנָיו, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, כִּי יָמֵינוּ כַּצֵּל עוֹבֵר, הִנֵּה עוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִכָּאן, וּמַה יִשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ? רַק אֵלּוּ הַדִּבּוּרִים שֶׁדִּבַּרְנוּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, כָּל דִּבּוּר הוּא כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אוֹר הָאֱלֹקִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמג.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאַבְרֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, אָהוּבִי, יְדִידִי! אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת א, טו): הֱוֵי מְקַבֵּל אֶת כָּל אָדָם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת; וְזֶה כְּלָל גָּדוֹל, אֲשֶׁר הַכֹּל תָּלוּי בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם, אִם הָאָדָם תָּמִיד עִם חִיּוּךְ עַל הַפָּנִים, זֶה נִקְרָא אַנְפִּין נְהִירִין, וְזֶה מַרְאֶה שֶׁהוּא מְקַבֵּל בְּתוֹכוֹ אֶת פְּנֵי הַצַּדִּיק, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנג), אֲשֶׁר כְּמוֹ הַלְּבָנָה, אִי אֶפְשָׁר לָהּ לְקַבֵּל אֶת אוֹר פְּנֵי הַחַמָּה אֶלָּא אִם הִיא מְלֵאָה, כְּמוֹ־כֵן אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אֶלָּא אִם יֵשׁ לוֹ פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת, אַנְפִּין נְהוֹרִים.

וּצְרִיכִים לִהְיוֹת בָּזֶה חָזָק מְאֹד מְאֹד, אַף שֶׁעוֹבֵר מַה שֶּׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לִהְיוֹת בְּאַנְפִּין נְהוֹרִים, שֶׁזֶּה בְּחִינַת חַיִּים, כִּדְכְתִיב (מִשְׁלֵי טז, טו): ״בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים״, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מַכְנִיעִין תַּאֲוַת מָמוֹן, כַּמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כג).

וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר הָרַב הַקָּדוֹשׁ, בַּעַל הַ״יִשְׂמַח מֹשֶׁה״ זי״ע, כְּשֶׁבָּא בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה אֶל הָרַב הַקָּדוֹשׁ הַחוֹזֶה מִלּוּבְלִין זי״ע, כְּדֵי לְהִתְוַדַּע מַהִי הַחֲסִידוּת וְכוּ׳, וְהָיָה לוֹ קָשֶׁה — לָמָּה עוֹבְרִין עַל דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, שֶׁכְּתִיב בֵּיהּ, שֶׁיִּרְא שָׁמַיִם צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה מֵצֵר עַל חֻרְבַּן

בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְהַחֲסִידִים תָּמִיד שְׂמֵחִים? וְעָנָה לוֹ, דַּע לְךָ, שֶׁלְּבֵנוּ נִשְׁבָּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר בְּאֶלֶף שְׁבָרִים, רַק מְקַיְּמִים מַה שֶּׁכָּתוּב בְּחוֹבוֹת הַלְּבָבוֹת (שַׁעַר הַפְּרִישׁוּת, פֶּרֶק ד׳): כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ קְצָת הַחֲסִידִים, הַפֵּרוּשׁ: צַהֲלָתוֹ בְּפָנָיו וְאֶבְלוֹ בְּלִבּוֹ; וְזֶה כָּל עִנְיַן אַנְפִּין נְהוֹרִים, אַף שֶׁלִּבְּךָ שָׁבוּר וּמְשֻׁבָּר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת תָּמִיד תִּרְאֶה, שֶׁיִּהְיֶה עַל פָּנֶיךָ חִיּוּךְ, פָּנִים שְׂמֵחוֹת, שֶׁאַף אֶחָד לֹא יַרְגִּישׁ שֶׁמַּשֶּׁהוּ כּוֹאֵב לְךָ, וְאַתָּה נִמְצָא בְּלַחַץ גָּדוֹל וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּרְאֵה רַק לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַכֹּל, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַרְגִּישׁוּ עָלֶיךָ כְּלוּם. וְאַדְרַבָּה, עוֹד יַחְשְׁבוּ כְּאִלּוּ אַתָּה בַּעַל גֵּאוּת... וְאַתָּה מָלֵא יֵשׁוּת... אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה עוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳, וְאֵיךְ שֶׁאַתָּה שָׁבֵר כְּלִי, בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמַה בְּכָךְ?! אַתָּה אַל תִּבַלְבֵּל עַצְמְךָ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם. שְׁתֹק, שְׁתֹק, לְמִחֳרְפֵי וְלִמְבַזֵּי נַפְשְׁךָ, וְתָאִיר פָּנֶיךָ לְכֻלָּם, וְאָז (תְּהִלִּים לו, י): ״בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר״ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּירָא וְאַל תֵּחָת, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רָאוּי לְךָ לִשְׁמֹחַ, שֶׁזָּכִיתָ לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, הַמְלַמְּדֵנוּ אֵיךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זוֹהִי הַמַּדְרֵגָה הֲכִי גְּדוֹלָה בָּעוֹלָם, אֲשֶׁר יְלוּד אִשָּׁה טִפָּה סְרוּחָה, שֶׁהַיּוֹם הוּא כָּאן וּלְמָחָר כְּבָר בַּקֶּבֶר, זוֹכֶה לְדַבֵּר עִם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, זוֹהִי זְכוּת הֲכִי גְּדוֹלָה. הָעִקָּר רַק לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לִפְחֹד כְּלָל. כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח): הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא גֶּשֶׁר צַר מְאֹד,

וְהַכְּלָל וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא לְהִתְפַּחֵד כְּלָל, וְזֶה זוֹכִים אִם רַק מַדְבִּיקִים אֶת הַמֹּחַ־מַחֲשָׁבָה בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד רַק חוֹשְׁבִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן שֶׁשָּׁאַלְתָּ — הַאִם לְהִצְטָרֵךְ אֶל לִמּוּד ״דַּף הַיּוֹמִי״ בְּכָל יוֹם? אֵינִי יוֹדֵעַ מַה הַשְּׁאֵלָה, אַדְרַבָּה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּלְמַד בְּכָל יוֹם דַּף גְּמָרָא חָק וְלֹא יַעֲבֹר, אֲשֶׁר אֵין עֵרֶךְ אֵלָיו, כִּי לִמּוּד גְּמָרָא מְבַטֵּל אֶת הַקְּלִפָּה שֶׁל הַטֻּמְאָה לילי״ת, אֲשֶׁר מִסְפַּר שְׁמָהּ כְּמוֹ תַּלְמוּ״ד (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ריד), שֶׁזֶּה מְבַטֵּל אֶת זֶה, הַיְנוּ לִמּוּד גְּמָרָא מְבַטֵּל אֶת הַקְּלִפָּה הַזּוֹ הַמַּחְטֵאת אֶת הָאָדָם בְּפֶגַם הַבְּרִית, וְהַמַּעֲלָה שֶׁל לִמּוּד דַּף הַיּוֹמִי, שֶׁכָּךְ לוֹמְדִים רִבְבוֹת מִנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אוֹתוֹ דַּף, עִם כָּל זֹאת יָכוֹל כָּל אֶחָד לִקְבֹּעַ וְלַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ סֵדֶר בְּדַף גְּמָרָא, בַּבְלִי וִירוּשַׁלְמִי וְכוּ׳, וְזֶה כָּל אֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ וְסִדְרוֹ, וְאָסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לַעֲשׂוֹת סִיּוּם שַׁ״ס בַּבְלִי, יְרוּשַׁלְמִי וְתוֹסֶפְתָּא מִפַּעַם לְפַעַם, וְאִם יְכוֹלִים יוֹתֵר מִדַּף — אַשְׁרֵי לוֹ! הָעִקָּר לֹא לְהִיוֹת בַּטְלָן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ט׳ תתקמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר רַק לַחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תַּעֲנוּג יוֹתֵר מִזֶּה, כִּי הַדְּבֵקוּת הִיא הָאֹשֶׁר הֲכִי גָּדוֹל בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּנַתֵּק אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ מִכָּל הֶבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמַדְבִּיק אֶת מֹחוֹ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

מָה אֹמַר לְךָ! בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין לָאָדָם הַשָּׂגָה מַה זֶּה לַחֲשֹׁב דַּקָּה אַחַת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל הַשִּׁבְעִים שָׁנָה שֶׁל הֶבְלֵי עוֹלָם הַזֶּה, אֵינָן עוֹלוֹת כְּהֶרֶף עַיִן לְגַבֵּי דְּבֵקוּת וּמַחֲשָׁבָה אַחַת שֶׁל דַּקָּה בְּזֶה הָעוֹלָם. וְאִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ דָּבָר זֶה, הָיָה מִתְגַּבֵּר לַחֲשֹׁב עוֹד דַּקָּה וְעוֹד דַּקָּה, כִּי מַה שֶּׁנִּרְאֶה בְּזֶה הָעוֹלָם הַגַּשְׁמִי וְהַחָמְרִי, הַמָּלֵא הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת, כְּאִלּוּ זֶה רַק דַּקָּה, שָׁם בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים זֶה אוֹרוֹת רוּחָנִיּוּת, עוֹלָמוֹת אֱלֹקוּת, וְזֶה לֹא יְכִילֵהוּ הָרַעְיוֹן כְּלָל. וְאִם הָיְתָה לָאָדָם הַרְגָּשָׁה בָּזֶה, הָיָה מְנַתֵּק אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ בְּכָל פַּעַם עוֹד רֶגַע וְעוֹד רֶגַע.

וּמֵחֲמַת שֶׁהָאָדָם אֵינוֹ מַאֲמִין בְּעַצְמוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מִתְרַשֵּׁל מִטּוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא), אֲשֶׁר הָאָדָם צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ אֱמוּנָה בְּעַצְמוֹ, שֶׁגַּם הוּא חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁהוּא בְּעִנְיַן הַדְּבֵקוּת, אֲשֶׁר כָּל דַּקָּה נַעֲשָׂה מִזֶּה לְמַעְלָה מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה, כְּמוֹ־כֵן הַדִּבּוּר וְהַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁאָדָם מֵשִׂיחַ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁאָדָם רַק מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עוֹשֶׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי הַדִּבּוּר הוּא כְּלִי הַשֶּׁפַע, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לד).

וְלָכֵן צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּרִים, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ רִבּוּי שֶׁפַע הַדַּעַת בְּגִלּוּי אֱלֹקוּת, מֹחִין עֶלְיוֹנִים בִּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לָנֶצַח. וּכְמוֹ־כֵן בְּעִנְיַן כָּל בְּרָכָה וּבְרָכָה שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְבָרֵךְ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא פּוֹתֵחַ בְּרָכָה עֶלְיוֹנָה שֶׁל שֶׁפַע, כִּי נִקְרֵאת בְּרָכָ״ה עַל שֵׁם בְּרֵכָ״ה, כְּמוֹ בְּרֵכָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ רִבּוּי מַיִם, כְּמוֹ־כֵן עַל־יְדֵי אֲמִירַת בְּרָכָה, מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ בְּרֵכָה שֶׁל שֶׁפַע אֱלֹקִי.

וּבִידִיעוֹת אֵלּוּ צְרִיכִים לְכַוֵּן בְּכָל בְּרָכָה שֶׁאוֹמְרִים פְּרוּשׁ הַמִּלּוֹת, וּלְדַבֵּק עַצְמוֹ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וּבִפְרָט בְּאָמְרוֹ אֶת שֵׁם הַוָ״ה בָּרוּךְ הוּא, עָלָיו לְכַוֵּן בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה, שֶׁבִּבְרָכָה זוֹ הוּא מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹרוֹת עוֹלָמוֹת אֱלֹקוּת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל. וְעַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים — שֶׁלֹּא יַטְעֶה עַצְמוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לִהְיוֹת סַבְלָן גָּדוֹל, כִּי הַחַיִּים אֵינָם הוֹלְכִים כְּפִי שֶׁרוֹצִים וְכוּ׳, אָדָם צָרִיךְ רַק לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְמַאֲמַר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ (אָבוֹת ב, ד): בַּטֵּל רְצוֹנְךָ לִרְצוֹנוֹ, כְּדֵי שֶׁיְּבַטֵּל רְצוֹן אֲחֵרִים לִרְצוֹנְךָ; וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרָעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא; כִּי אָדָם צָרִיךְ לְקַבֵּל כָּל הַבָּא עָלָיו בְּשִׂמְחָה. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם רָגִיל לוֹמַר, כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד (בְּרָכוֹת ס.); כִּי בֶּאֱמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן. וְלָכֵן אֲפִלּוּ שֶׁסּוֹבֵל מִבַּעַל בְּחִירָה, עָלָיו לָשׁוּב עַד הַמַּכֶּהוּ, וְלָבוֹא וּלְהִתְחַנֵּן וְלִבְכּוֹת לְפָנָיו, שֶׁיָּסִיר מִמֶּנּוּ אֶת הַגְּזַר־דִּין, שֶׁנִּגְזַר עָלָיו לִסְבֹּל מִזֶּה אוֹ מִזֶּה וְכוּ׳, וְדַיְקָא עַל־יְדֵי־זֶה יִרְאֶה נִפְלָאוֹת רַבּוֹת.

כִּי בָּרֵעַ שֶׁאָדָם תּוֹלֶה אֶת צָרוֹתָיו וְסִבּוֹתָיו בְּבָשָׂר וָדָם, אֲזַי חַיָּיו חַיִּים מְרוֹרִים עַד מְאֹד. וְדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר כְּלָל, כִּי בּוֹ בָּרֵעַ שֶׁאָדָם עוֹקֵר עַצְמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעוֹשֶׂה מְצִיאוּת מִבָּשָׂר וָדָם, זֶה

כְּבָר עֲבוֹדָה זָרָה. וּכְמַאֲמַר הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע: ״וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים״, תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁרַק סָרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתוֹלִים בְּבָשָׂר וְדָם — זֶה כְּבָר עֲבוֹדָה זָרָה, אֱלֹהִים אֲחֵרִים (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סב). כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל־כָּךְ בָּטֵל וּמְבֻטָּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר לִפְנֵי שֶׁמְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדִּבּוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ זוֹ הַדְּבֵקוּת. הָעִקָּר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עִם כָּל דִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה עוֹשֶׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל לְמַעְלָה.

מַה שֶּׁאַתָּה כּוֹתֵב, שֶׁאֵין לְךָ דִּבּוּרִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ; יֵשׁ לְךָ, תְּהִלָּה לָאֵל, אָלֶ״ף־בֵּי״ת, אֲזַי מְבַקְּשִׁים עַל־פִּי סֵדֶר הָא״ב: א. אֱמוּנָה, אֱמֶת, אֲכִילָה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳. ב. בְּרִית, בְּטָחוֹן, בּוּשָׁה וְכוּ׳. ג. גַּאֲוָה, גַּדְלוּת, גְּנֵבָה, גְּזֵלָה וְכוּ׳. ד. דְּבֵקוּת, דִּבּוּר, דַּלּוּת וְכוּ׳. וְכָךְ תַּעֲבֹר עַל כָּל סֵדֶר הָאָלֶ״ף־בֵּי״ת, וְאָז יִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה מַה לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה. הָעִקָּר סַבְלָנוּת, כִּי אָסוּר לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה בְּשׁוּם דָּבָר — אֲפִלּוּ בִּתְפִלָּה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כ׳, וְסִימָן קצז) רַק לְבַקֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וְכוּ׳, עַד שֶׁיִּרְאֶה יְשׁוּעָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת מָר לִבְּךָ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳.

מָה אֹמַר לְךָ! הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים עַד מְאֹד, כִּי מְנַסִּים אֶת כָּל אָדָם בְּאֹפֶן אַחֵר, לִרְאוֹת אֵיךְ יַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵיךְ יִתְחַזֵּק יוֹתֵר בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלֹא יְנַתֵּק אֶת עַצְמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי

בֶּאֱמֶת צְרִיכִים לֵידַע, אֲשֶׁר כָּל מַה שֶּׁסּוֹבְלִים אֲפִלּוּ מִבַּעַל בְּחִירָה, גַּם שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּצְרִיכִים לַחֲזֹר וְלִבְרֹחַ עַד הַמַּכֶּהוּ.

רְאֵה גַּם רְאֵה מַה שֶּׁעּוֹבֵר עָלַי מִבַּעֲלֵי בְּחִירָה זֶה יָמִים וְשָׁנִים, אֲנָשִׁים שֶׁמָּסַרְתִּי נַפְשִׁי בַּעֲבוּרָם, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, לַעֲזֹר לָהֶם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, וּלְבַסּוֹף נִתְהַפְּכוּ עָלַי, וְנַעֲשׂוּ לִי שׁוֹנְאִים בִּרְצִיחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל. וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי מַחֲזִיק מַעֲמָד, וַאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁהַכֹּל זֶה לְנִסָּיוֹן מֵהַשָּׁמַיִם, לִרְאוֹת הַאִם נִכָּנֵס בְּלַחַץ אוֹ בְּכַעַס וְכוּ׳. וּזְכֹר גַּם זְכֹר מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנה), אֲשֶׁר אֲרִיכַת אַפַּיִם וְסַבְלָנוּת תָּלוּי בֶּאֱמוּנָה, כִּי הַמַּאֲמִין שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא קוֹנֶה לְעַצְמוֹ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְסוֹבֵל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו, וְאֵינוֹ נִכְנָס בְּשׁוּם לַחַץ. וְיֵשׁ לוֹ כֹּחַ הַגָּדֵל וְהַצּוֹמֵחַ, וְשׁוּם דָּבָר אֵינוֹ יָכוֹל לִשְׁבֹּר אוֹתוֹ.

רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת כָּל זֶה בְּתוֹךְ לִבְּךָ וְדַעְתְּךָ, וְאָז כָּל חַיֶּיךָ וַהֲלָלְךָ מַחֲשַׁבְתְּךָ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה, וּכְבָר תִּסְתַּכֵּל עַל הַכֹּל בְּעֵינַיִם אֲחֵרוֹת. אֲבָל אַל תַּחֲשֹׁב שֶׁלְּהַגִּיעַ אֶל כָּל זֶה — בָּא בְּנָקֵל, אֶלָּא צְרִיכִים לְהִתְיַגֵּעַ וְלַעֲמֹל יָמִים וְשָׁנִים בְּשִׂיחָה וּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, לְהַדְבִּיק עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הַדַּעַת הַזּוֹ — לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַוָּדַע, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן. עִם כָּל זֹאת צָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, שֶׁאַף שֶׁהַכֹּל מֻשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — מִי יְצַעֵר אוֹתְךָ? בַּעַל בְּחִירָה זֶה אוֹ זֶה, אַל תַּחֲשֹׁב כְּרֶגַע, שֶׁלֹּא יִנָּקוּ מֵהַחֵטְא וְהֶעָוֹן שֶׁצִּעֲרוּ אֶת הַזּוֹלֶת, וְגַם הַסּוֹף הַמָּר שֶׁל אֵלּוּ הַמְצַעֲרִים אוֹתְךָ — בּוֹא יָבוֹא בְּאֹפֶן רַע וָמָר מְאֹד, בְּלִי שׁוּם סָפֵק.

רְאֵה, נִכְנַסְתִּי לָגוּר בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, מוֹשָׁבָה קְטַנְטַנָּה, וְשָׁם קָם עָלַי רָשָׁע אָרוּר טָמֵא, וְהוֹלֵךְ עִמָּנוּ בְּעַרְמוּמִיּוּת, כְּאִלּוּ הוּא עוֹזֵר לָנוּ, אֲבָל בְּשֶׁקֶט הוּא מַזִּיק לָנוּ, וּמוֹסֵר וּמַלְשִׁין וּמְאַבֵּד לִבְנֵי־אָדָם אֶת פַּרְנָסָתָן וְכוּ׳. וּמָה אַתָּה חוֹשֵׁב? הוּא לֹא יְקַבֵּל עָנְשׁוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ?! כִּי כַּאֲשֶׁר הוּא רוֹדֵף אוֹתָנוּ עַכְשָׁו, עוֹד יוֹם יָבוֹא, שֶׁכָּל הָרָע

וְהַשְּׁקָרִים יִפְּלוּ עָלָיו. אַךְ נִצְטָרֵךְ לְחַכּוֹת, עַד שֶׁנִּתְפַּטֵּר מִן הַצָּרָה הַזֹּאת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּתַקֶף הַקְּטָנוּת וְהַדַּחֲקוּת וְהַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת שֶׁיֵּשׁ לְךָ. וְצָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, אֲשֶׁר אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כְּלָל, וְהוּא נִמְצָא עִמְּךָ, וְרַק רוֹצֶה שֶׁתְּדַבֵּר אֵלָיו, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַר לִבְּךָ, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד חֲשׁוּבָה תְּפִלָּה, וְלָכֵן הוּא מַכֶּה אֶת הָאָדָם, כְּדֵי שֶׁיָּבוֹא אֵלָיו, וִיבַקֵּשׁ וְיִתְחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ, אֲבָל לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, רֹב רֻבָּם שֶׁל בְּנֵי־אָדָם, מִתְעַקְּשִׁים לִבְלִי יוֹתֵר וְיוֹתֵר מֵרֹב צָרוֹת, בְּעַקְמוּמִיּוּת וּבְקֻשְׁיוֹת וּבִסְפֵקוֹת אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי בִּמְקוֹם שֶׁיִּקְחוּ אֶת הַלֵּב נִשְׁבָּר, וִינַצְּלוּ אֶת זֶה לְטוֹבָה — לִשְׁפֹּךְ שִׂיחַ וּתְפִלָּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְיִגְרְמוּ לוֹ יִתְבָּרֵךְ נַחַת־רוּחַ גָּדוֹל, בִּמְקוֹם זֶה בָּא הַסָּמ״ךְ־מ״ם, יִמַּח שְׁמוֹ, וּמְעַקֵּם אֶת הַלֵּב בְּקֻשְׁיוֹת וּבִסְפֵקוֹת אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאִלּוּ, כִּבְיָכוֹל, אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ לוֹ, וְאֵינוֹ צָרִיךְ אוֹתוֹ.

וְלָכֵן דַּע לְךָ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חָמַל עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְשָׁלַח לָנוּ אֶת נִשְׁמַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, אֲשֶׁר הוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְמוּדִים חֲדָשִׁים, אֵיךְ לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמוֹרִיד אֵלֵינוּ אֶת רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁרַק מַטֶּה אׇזֶן קַשֶּׁבֶת אֶל לִמּוּדָיו הַקְּדוֹשִׁים, אַשְׁרֵי מִי שֶׁלּוֹמֵד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה מ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״, וְאוֹמֵר עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה מ״לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת״, אֲשֶׁר אָז חַיִּים חֲדָשִׁים יִכָּנְסוּ בּוֹ, כִּי מִי שֶׁמַּכְנִיס בְּדַעְתּוֹ תּוֹרַת הַצַּדִּיק, הֲרֵי זֶה נִכְלָל בְּתוֹךְ הַצַּדִּיק, כִּי תּוֹרַת הַצַּדִּיק

זֶהוּ שִׂכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצב), אֲשֶׁר בְּתוֹךְ סֵפֶר וְתוֹרַת הַצַּדִּיק, גְּנוּזִים שָׁם פָּנָיו, שִׂכְלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ.

וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן! אֶלָּא תַּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזֶה — עַל־יְדֵי לִמּוּד ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״ בְּכָל יוֹם, וְלוֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה אֶת הַתְּפִלָּה הַשַּׁיֶּכֶת אֵלֶיהָ, וְכֵן תַּתְמִיד הָרִבּוּי בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁבְּ״שִׂיחוֹת־הָרַ״ן״ וּבְ״חַיֵּי־מוֹהַר״ן״, שֶׁכֵּן כְּתִיב (מִשְׁלֵי ג); אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה, כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר כָּסֶף וּמֵחָרוּץ תְּבוּאָתָהּ, יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל חֲפָצֶיךָ לֹא יִשְׁווּ בָהּ״.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁלְּבַל תִּבְטַח בָּאָדָם, כִּי שָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם, כָּל אֶחָד רַק אֶת טוֹבַת עַצְמוֹ הוּא רוֹצֶה, וְאַל תַּאֲמִין לְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קטז, יא): ״אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל אָדָם כּוֹזֵב״, וְזוֹ לֹא מִלִּיצָה, אֶלָּא כָּךְ הִיא הָאֱמֶת, כִּי אָסוּר לְבָטֵחַ בְּשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי כָּל אֶחָד רַק רוֹצֶה אֶת טוֹבַת עַצְמוֹ, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר אֶת זֶה. רַק הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא כְּבָר מְמֻלָּא נִמְצָא לְמַעְלָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר נִמְצָא לְמַטָּה, כִּי הוּא דָּבוּק תָּמִיד רַק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא יוֹדֵעַ מַה טּוֹב לְמַעְלָה בִּשְׁבִיל כָּל נְשָׁמָה וּנְשָׁמָה. וְלָכֵן עֲצָתוֹ אֱמוּנָה וּפְעֻלָּתוֹ אֱמֶת, וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ז׳), אֲשֶׁר עֲצַת הַצַּדִּיק הִיא כְּלֵה זֶרַע אֱמֶת (יִרְמְיָהוּ ב, כא).

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקנא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשֹׂא, ח׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרוֹצֶה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת, הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ.

וְהִנֵּה לַהֲשִׁיבְךָ — אֵין הַפְּנַאי עַכְשָׁו, מֵרֹב טִרְדוֹתַי הַמְּרֻבּוֹת, אֲבָל אֶכְתֹּב לְךָ כַּמָּה כְּלָלִים בִּקְצָרָה:

רַבִּי חַיִּים וִיטַאל זי״ע מֵבִיא בַּהַקְדָּמָה שֶׁל סְפָרָיו: תְּנַאי הָרִאשׁוֹן לִשְׁתֹּק, כִּי הָעִקָּר הוּא הַדִּבּוּר, שֶׁהוּא כְּלִי הַכִי קָדוֹשׁ, שֶׁבּוֹ מַמְשִׁיכִים הַשֶּׁפַע הָאֱלֹקִי, כַּמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לד), שֶׁהַדִּבּוּר הוּא כְּלִי חַשְׁפַּע, וְלָכֵן תְּנַאי הָרִאשׁוֹן לְהַשָּׂגַת הַחָכְמָה הוּא שְׁמִירַת הַדִּבּוּר, וְכָךְ אַף פַּעַם לֹא תִּסְתַּכְּסֵךְ עִם אַף אֶחָד בָּעוֹלָם, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ (אָבוֹת פֶּרֶק א׳): ״וְלֹא מָצָאתִי לַגּוּף טוֹב מִשְׁתִּיקָה״. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לד): מִי שֶׁהוּא עָצוּר בְּמִלִּין, לֹא יוֹכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם; וְלָכֵן הַרְגֵּל עַצְמְךָ לִשְׁתֹּק הַרְבֵּה, וְלֹא כָּל מַה שֶּׁאַתָּה חוֹשֵׁב אַתָּה צָרִיךְ לוֹמַר, כִּי זֶה רַק יְאַמְלֵל אוֹתְךָ, כִּי כְּבָר אָמַר הֶחָכָם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי י׳, יט): ״בְּרָב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל פֶּשַׁע״, וְלָכֵן מַה וְלָמָּה לְךָ לְדַבֵּר?! שְׁתֹּק, שְׁתֹּק, אֲהוּבִי, אָחִי! וְתִמְסֹר אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁתַּחֲשֹׁב תָּמִיד אֵיךְ שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ זֶה עֶצֶם אֱלֹקוּת: דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — זֶה לְבוּשׁ לְגַבֵּי אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, רַק בַּהִתְלַבְּשׁוּת הַזּוֹ, וּבַמַּחֲשָׁבָה הַזּוֹ לֹא תִּירָא וְלֹא תִּפְחַד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁאַתָּה כְּבָר מֻכְרָח לְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם מֵאֵיזוֹ סִבָּה שֶׁרַק תִּהְיֶה, תְּשַׁלֵּב תָּמִיד בְּתוֹךְ דִּבּוּרֶיךָ אֶת הָרִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַיְנוּ שֶׁתְּכַוֵּן שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר אָז רַק לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ה׳): כְּשֶׁהוּא אַחַר גְּזַר־דִּין, צְרִיכִים לְהַלְבִּישׁ אֶת הַתְּפִלָּה בְּמַאֲמָר

וְכוּ׳, וְזֶה יִהְיֶה אֶצְלְךָ יְסוֹד גָּדוֹל בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם, שֶׁאַתָּה מְעָרֵב בֵּין הַבְּרִיּוֹת.

עָלֶיךָ תָּמִיד לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמְךָ עִם כָּל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה מִנְּקֻדַּת יַהֲדוּתְךָ, וְאַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל, אֲפִלּוּ שֶׁנָּפַלְתָּ וְיָרַדְתָּ בֵּין כָּךְ לְעָמְקָא דִּתְהוֹמָא רַבָּא, וְנִכְשַׁלְתָּ בַּמֶּה שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ, זְכֹר מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עח), אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל! וְאָסוּר לְהִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, הָעִקָּר הוּא ״מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ״ (יוֹנָה ב, ג), אַל תַּפְסִיק מִלְּהִתְפַּלֵּל וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, וַאֲפִלּוּ שֶׁלִּפְעָמִים יִהְיֶה נִדְמֶה לְךָ, כְּאִלּוּ אָבַד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמְּךָ, וְלֹא שׁוֹמְעִים אוֹתְךָ וְכוּ׳, וְלֹא צְרִיכִים אוֹתְךָ וְכוּ׳, הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן, וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וַאֲפִלּוּ שֶׁתִּכָּנֵס בְּךָ מַחֲשָׁבָה כָּזוֹ, שֶׁהוּא אֵינוֹ רוֹצֶה אוֹתְךָ — מַה בְּכָךְ?! אַתָּה רוּץ אַחֲרָיו, אַתָּה אַל תַּעֲזֹב אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְחִיר וְכוּ׳. אֲבָל זְכֹר, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב אוֹתְךָ וְרוֹצֶה אוֹתְךָ, כִּי (שִׁיר הַשִּׁירִים ז, יא): ״אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ״; וְלָכֵן חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד מְאֹד.

הָעִקָּר לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלְּךָ, בְּרַח לְךָ לְתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתַעֲשֶׂה לְעַצְמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, זֹהַר וְתִקּוּנִים, רַמְבַּ״ם טוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, אֲפִלּוּ מְעַט דְּמְעַט, וְאַל תִּשָּׁבֵר אִם אֵינְךָ מֵבִין הַכֹּל, אֶלָּא תַּמְשִׁיךְ לִלְמֹד כְּסִדְרָן דַּיְקָא, וְרָאוּי לְךָ לְעַיֵּן בְּכָל יוֹם בְּשִׂיחוֹת־הָרַ״ן (סִימָן עו), אֶת סֵדֶר הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְשָׁם תְּקַבֵּל הַרְבֵּה חִזּוּק עַל זֶה.

נָא וְנָא לֹא לְהִשָּׁבֵר, שְׁמֹר עַל מַרְאֵה עֵינֶיךָ, וְתִסְתַּכֵּל תָּמִיד רַק עַל רוּחָנִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמְחַיֶּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ, וְתִהְיֶה רָגִיל לְהִסְתַּכֵּל עַל הַצִּיצִית תְּכֵלֶת דּוֹמֶה לְיָם, וְיָם דּוֹמֶה לְרָקִיעַ, וְרָקִיעַ דּוֹמֶה לְכִסֵּא הַכָּבוֹד (עֵין יְרוּשַׁלְמִי בְּרָכוֹת, דַּף ז׳), וְכָךְ תִּזְכֶּה לְקִיּוּם מִצְוַת עֲשֵׂה תְּמִידִית שֶׁל ״וּרְאִיתֶם אֹתוֹ, וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת הַוָי״ה״ (בַּמִּדְבָּר טו, לט).

מָה אֹמַר לְךָ! אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, בְּשָׁעָה שֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל וּמִתְבּוֹדֵד, תְּבַקֵּשׁ גַּם עָלַי, שֶׁאֲנִי זָקוּק לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם מְרֻבִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּנִיק וְחַכִּים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זוֹ אֶצְלִי שִׂמְחָה עֲצוּמָה, כְּשֶׁאֲנִי זוֹכֶה לִשְׁמֹעַ אֶת הַטּוֹב, וְאֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה (אָבוֹת ו, ג). כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְשָׂם לוֹ הַמּוֹן מְנִיעוֹת לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּכָל מִינֵי שְׁקָרִים וּכְזָבִים הָעִקָּר לְהַחְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז וְהַנִּפְלָא, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל רוֹצֶה לְגַלּוֹת לְכָל אֵלּוּ הַמִּקָּרְבִים אֵלָיו. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁמִּקָּרֵב חָדָשׁ כּוֹתֵב לִי, זוֹ אֶצְלִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! צְרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם הִתְחַזְּקוּת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וּבִפְרָטִיּוּת כָּל אֵלּוּ אֲשֶׁר רוֹצִים לֵאָחֵז אֶת עַצְמָם בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, צְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה עַל זֶה כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר מְאֹד מְאֹד אוֹרֵב עַל זֶה לִמְנֹעַ וּלְעַכֵּב אֶת כָּל מְקָרֵב וּמְקָרֵב לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, עַל־כֵּן הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל רַבֵּנוּ זַ״ל וְעַל אֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּיִּים כְּאֵלּוּ מִי וּמַה הֵם, וּבֶאֱמֶת הַכֹּל דִּמְיוֹן. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ, וְהוֹלֵךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי

כָּל יוֹם וָיוֹם הוּא יוֹם אַחֵר, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת מ.): כָּל יוֹם וָיוֹם תֵּן לוֹ מֵעֵין בִּרְכוֹתָיו; וְעַל־כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁבְּכָל יוֹם יַעֲלוּ מִמְּךָ שַׁעֲשׁוּעִים חֲדָשִׁים בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת. וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, הָיוּ עוֹסְקִים בָּזֶה תָּמִיד בְּקִבִיעוּת, וְהָיוּ מוֹצִיאִים מִפִּיהֶם אֶת כְּסוּפָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, אַשְׁרֵי מִי שֶׁנִּשְׁאָר אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמִּתְנַהֵג עַל־פִּי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכְתֹּב לִי, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

ט׳ תתקנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי אַתָּה חָקוּק בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִי מְאֹד בְּהַדְפָּסַת וּבַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה עוֹלֶה אֶצְלִי עַל הַכֹּל.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין בְּפִי מִלִּים לְהַטְבִּיר לְךָ אֶת גֹּדֶל מַעֲלַת הָעוֹסֵק לְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָטִיּוּת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת בְּרוּרָה מֵהַלִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת הַקְּדוֹשִׁים, כִּי סוֹף כָּל סוֹף עוֹבֵר בָּזֶה הָעוֹלָם מַה שֶּׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וְקַטְנוּת, וְלוּלֵא סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אִי אֶפְשָׁר לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ. אִם אָמְנָם שֶׁאָנוּ רוֹאִים, כִּי רַב בְּנֵי־אָדָם חַיִּים, אֲפִלּוּ שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת מִי שֶׁעַיִן אֱמֶת לוֹ, וּכְבָר טָעַם טַעַם

רַבֵּנוּ זַ״ל — יוֹדֶה, כִּי כָּל עִנְיַן הַהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, הוּא כְּבָר עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת כְּבָר מְקֹרָב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, חַיָּיו הוֹלְכִים כְּבָר בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי.

הַהִתְחַזְּקוּת שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל מְחַזֵּק אוֹתָנוּ זֶה עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי, וְהַהִתְעוֹרְרוּת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁמְּעוֹרֵר אוֹתָנוּ, זֶה עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי. אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל! אַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם לִבּוֹ הֵיטֵב אֶל דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה וְאָמַר, שֶׁצְּרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה. הֵן אֱמֶת, שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְקָשֶׁה וְכָבֵד לוֹ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם הָעִקָּר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְזוֹהִי הֲכִי גְּדוֹלָה וַהֲכִי קָשָׁה. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, וְהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אִי אֶפְשָׁר לִזְכּוֹת לְשִׂמְחָה, כִּי אִם עַל־יְדֵי רִבּוּי תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּזְכֶּה לְשִׂמְחָה. עַל־כֵּן רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנִי לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה״, וְהַשִּׂמְחָה תַּכְנִיס בּוֹ תִּקְוָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה וְחִלּוּץ עֲצָמוֹת וְכוּ׳, יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזָּרַח.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעִנְיַן הַבְּרִיאוּת, וְגַם אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁצִּיַּתָּ אוֹתִי, וּבָאתָ לְפֹה לְהִתְרַפֵּא,

וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח אֶת מַלְאָךְ רְפָאֵל, שֶׁיַּעֲמֹד לִימִין הָרוֹפֵא, וְתִזְכֶּה לִרְפוּאָה שְׁלֵמָה בִּרְמַ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂסָ״ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לַכֹּל בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְכָל סִבַּת הַמַּחֲלוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הוּא רַק מִפְּנֵי הָעַצְבוּת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁלּוֹכֵד אֶת הָאָדָם. עַל־כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה יְחַזֵּק אֶת עַצַבֶּיךָ וְאֵיבָרֶיךָ, וְתִזְכֶּה לִרְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ זַ״ל, וּתְבַקֵּשׁ אָז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ לִרְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי זֶה עִקַּר גְּדֻלַּת הָאָדָם — כְּשֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, וְאֵינוֹ מַנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ לִפֹּל. וְאֶת כָּל זֶה קִבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל דָּבָר זֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד — עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל וּבְלִי עֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת?!

רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם — הֵן בְּמִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, וְהֵן בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, כִּי הָעַצְבוּת הִיא הַסִּטְרָא אָחֳרָא,

וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׁוֹנֵא אוֹתָהּ — כָּךְ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל בְּפֵרוּשׁ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח). עַל־כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה הָעִקָּר לִהְיוֹת רָגִיל בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וּמַכְנִיסָה בּוֹ תְּקָוָה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא אַל תִּתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וְאַל תִּפֹּל רוּחֲךָ בְּקִרְבְּךָ כְּלָל.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְאַף שֶׁלְּעֵת עַתָּה אֵינְךָ רוֹאֶה שׁוּם פֶּתַח וְהַצָּלָה, עִם כָּל זֹאת הָיָה טוֹב מְאֹד שֶׁתַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִתֵּן תָּמִיד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה לָצֵאת מִן הַמֵּיצַר, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה שֶׁיִּתְרַחֵב לוֹ, וּכְשֶׁנִּתְרַחֵב לוֹ, רוֹאֶה אֶת הַפְּתָחִים לָצֵאת מִן הַחֹשֶׁךְ שֶׁלּוֹ.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצָּלָה נִצְחִית.

מִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכֶּה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר הָאַרְבָּעָה לְמוּדִים הָאֵלּוּ הֵם תִּקּוּן גָּדוֹל שֶׁל הָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת.

הַהֶכְרֵחַ לִי לְקַצֵּר עַכְשָׁו מֵרֹב טִרְדוֹתַי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

ט׳ תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל הַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לִי מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּהְיֶי בְּרִיאָה בְּתַכְלִית, וְלֹא תֵּדְעִי מִשּׁוּם צַעַר וְכוּ׳ וְכוּ׳.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחִי אֶת הָעַצְבוּת אֶצְלֵךְ כְּרֶגַע, כִּי הָעַצְבוּת הִיא הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׂוֹנֵא אוֹתָהּ — כָּךְ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל.

נָא וְנָא רְאִי לְחַזֵּק אֶת בַּעְלֵךְ שֶׁיִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וּכְשֶׁבַּעְלֵךְ יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה, אָז יִהְיֶה טוֹב לָךְ וְלַיְלָדִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּבָנַי, חַיֵּי, מְזוֹנֵי רְוִיחֵי, וְתִזְכּוּ לִבְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט׳ תתקנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאַתָּה זוֹכֶה גַּם לְהָפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי נֶהֱנֶה, שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בִּכְתִיבַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת. יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיֶה סוֹפֵר יָקָר, וּתְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּשְׁעַת הַכְּתִיבָה, כִּי הָאוֹתִיּוֹת הֵן אוֹרוֹת נִשְׂגָּבִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת בִּשְׁעַת כְּתִיבַת הַפָּרָשִׁיּוֹת שֶׁל הַתְּפִלִּין וְהַמְּזוּזוֹת.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם סוֹפֵר הוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם לַמִּקְוֶה, וְאֵינוֹ

כּוֹתֵב בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁלֹּא הוֹלֵךְ לַמִּקְוֶה, כִּי עֲבוֹדַת הַסּוֹפְרוּת הִיא עֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה מְאֹד מְאֹד, וּצְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר בָּזֶה מְאֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי עִקַּר תִּקּוּן הַבְּרִית הוּא — לְהַחֲזִיר בְּנֵי־אָדָם בִּתְשׁוּבָה, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל עַל פָּסוּק (יִרְמְיָה טו, יט): ״אִם תּוֹצִיא יָקָר׳ מִזּוֹלֵל״, יָקָר׳ אוֹתִיּוֹת קֶר״י׳, הַיְנוּ מִי שֶׁפָּגַם בְּטִפֵּי הַמּוֹחַ, עָלָיו לְהַחֲזִיר אֲחֵרִים בִּתְשׁוּבָה, וּלְהוֹצִיא אוֹתָם מֵהַפַּח יָקוּשׁ שֶׁנָּפְלוּ לְשָׁם. וּבִפְרָטִיּוּת עַכְשָׁו בַּדּוֹר הַזֶּה, שֶׁאָנוּ חַיִּים בְּמַצָּב שֶׁהַכְּפִירוּת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת מְאֹד מִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְּׁטִים, עָלֵינוּ לְאַמֵּץ אֶת עַצְמֵנוּ עַד מְאֹד, וּלְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל. וְהָעִקָּר הוּא אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה — לְהַחְדִּיר בְּכָל לִבּוֹת עַם יִשְׂרָאֵל אֶת הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְמַח הַגְּאֻלָּה, כִּי כְּשֶׁזּוֹרְעִים אֱמוּנָה — צוֹמַחַת הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁעִקַּר הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה בִּזְכוּת הָאֱמוּנָה (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ז׳).

וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם מְגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה בְּלָשׁוֹן קַלָּה, עַד שֶׁהֲמוֹן־עָם גַּם־כֵּן יָבִינוּ וְיַשְׂכִּילוּ בְּהַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְּךָ, וְתֵדַע שֶׁכָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה

נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כָּמוֹהָ, אֲשֶׁר אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׂמֹחַ וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ אַתֶּם מַצְלִיחִים לְהַחְדִּיר אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, כִּי זוֹ כָּל תְּשׁוּקָתִי וְכָל הִתְחַזְּקוּתִי — כְּשֶׁאֲנִי זוֹכֶה לִרְאוֹת אֵיךְ שֶׁמְּגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוּת בְּעֵת צָרָה מָרָה כָּזֹאת, אֲשֶׁר הַכְּפִירוּת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת וְהַלֵּיצָנוּת וְהַבּוּז וְהַלַּעַג עַל הַחֲרֵדִים לִדְבַר ה׳, הוּא נוֹרָא וְאָיֹם מְאֹד, וְעָלֵינוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ לִזְרַע אֱמוּנָה, וּבִזְכוּת זֶה נִזְכֶּה שֶׁתִּצְמַח גְּאֻלָּתֵנוּ, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁזּוֹרְעִים אֱמוּנָה — תִּצְמַח הַגְּאֻלָּה, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר עִקַּר הַגְּאֻלָּה תָּלוּי רַק עַל־יְדֵי אֱמוּנָה (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ז׳).

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, הַמְגַלֶּה לָנוּ עֵצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת כָּאֵלּוּ, וּמִי יִתֵּן שֶׁנְּצַיֵּת אוֹתוֹ, וְנַטֶּה אֶת אָזְנֵינוּ אֵלָיו, וְאָז בְּוַדַּאי לֹא נֵבוֹשׁ — לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא בָּעוֹלָם הַבָּא.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי עֵצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל הֵן אֲפִלּוּ בְּגַשְׁמִיּוּת טוֹבוֹת מְאֹד מְאֹד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּרוּחָנִיּוּת — אַשְׁרֵי מִי שֶׁיַּטֶּה אֶת אָזְנוֹ לִשְׁמֹעַ עֲצוֹתָיו שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן עַכְשָׁו קִבַּלְתִּי, וּכְפִי הַנִּרְאֶה נִתְאַחֵר הַדֹּאַר עַד עַכְשָׁו.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַצַּעַר וְהָעָגְמַת נֶפֶשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁנַּפַלְתָּ בְּחוֹבוֹת, וְגַם בְּעִנְיַן בְּרִיאוּת אִשְׁתְּךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁאֶזְכֶּה עוֹד לִשְׁמֹעַ מִפְּךָ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ אֶצְלְכֶם לְטוֹבָה.

רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם יַחַד, וְלֹא לְהַשְׁלִיךְ אֶת הָאַשְׁמָה אֶחָד עַל הַשֵּׁנִי, כִּי דָּבָר זֶה לֹא יָבִיא אֶל שׁוּם דָּבָר, אַדְרַבָּה יִשְׁבֹּר אֶת הָאָדָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת הֵן כְּשֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאוּ לִשְׁמֹר שַׁבָּת, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר אֶתְכֶם.

גַּם רְאוּ לִשְׁמֹר עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, רְפוּאָה וִישׁוּעָה בְּתוֹךְ הַמַּאֲכָלִים, בְּאֹפֶן שֶׁתִּתְרַפְּאוּ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְאָזְכֶּה לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם.

רְאוּ לִכְתֹּב לִי תֵּכֶף־וּמִיָּד מִכְתָּב אֵיךְ נַעֲשֶׂה אֶצְלְכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְאֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, כִּי זֶה כַּמָּה שֶׁלֹּא זָכִיתִי לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ כְּלָל.

רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָט בַּמַּצָּב שֶׁעַכְשָׁו שׁוֹרֶה בָּאָרֶץ, שֶׁהָעֵרֶב־רַב מְסִיתִים נֶגֶד כָּל הַקָּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּצְרִיכִים תֵּכֶף־וּמִיָּד לְכַבּוֹת אֶת הָאֵשׁ הַמָּרָה הַזֹּאת בַּהֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה, וְהֵם הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּזְכֶּה לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים בְּכָל יוֹם, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִשְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא תִּפֹּל בַּעֲבֵרוֹת, וְתִהְיֶה נִזְהָר בִּטְבִילַת מִקְוֶה בְּכָל יוֹם. כִּי מוֹהַרַנַ״תְּ זַ״ל הִבְטִיחַ, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁיֵּלֵךְ בְּכָל יוֹם לַמִּקְוֶה, יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל, עַל־כֵּן רְאֵה לִהְיוֹת זָהִיר בִּטְבִילַת מִקְוֶה בְּכָל יוֹם, וְאָז בְּוַדַּאי יֵשׁ לְךָ תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל.

וְעַל כֻּלָּם רְאֵה לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, וּלְהַחְדִּיר אֱמוּנָה בֵּין כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

ט׳ תתקסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מִבִּנְכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף בִּרְמַ״ח אֵיבָרָיו וּבְשָׂסָ״ה גִּידָיו, וּבְכָל טִפֵּי דָּמָיו, וְיִתְפַּתְּחוּ כָּל חוּשָׁיו.

נָא וְנָא לֹא לְהִיוֹת עֲצוּבִים, וְלֹא לִזְרֹק אֶת הָאַשְׁמָה אֶחָד עַל הַשֵּׁנִי, כִּי זֶה רַק מַכְנִיס מְתָחִים, וְהַתּוֹצָאוֹת הֵן גְּרוּעוֹת מְאֹד.

רְאוּ לְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי — הַבַּעַל יְחַזֵּק אֶת הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה אֶת הַבַּעַל, וּבֶאֱמֶת שְׁנֵיכֶם אֵינְכֶם אֲשֵׁמִים כְּלָל.

נָא וְנָא רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה מְזוּזָה עַל אֵיזֶה פֶּתַח, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת הֵן כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת פְּסוּלוֹת, אוֹ כְּשֶׁחֲסֵרָה מְזוּזָה.

רְאוּ לְהַדְלִיק חֲמִשָּׁה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל בְּרִיאוּת וְהִתְפַּתְּחוּת בִּנְכֶם, וְאָז תִּרְאוּ אֶת הַנֵּס הַגָּדוֹל שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא אַל תַּמְשִׁיכוּ אֶת עַצְמְכֶם אֶל הַמְּרִיבוֹת, כִּי בְּוַדַּאי תִּוָּשְׁעוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדֶּר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה בָּזֶה שֶׁגָּנְבוּ לְךָ אֶת כָּל כַּסְפְּךָ, סְכוּם עֲנָקִי כָּזֶה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לְמָשְׁךְ אֶת עַצְמוֹ אֶל הַצַּעַר. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת עַצְבוּת, סִימָן לד): כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי כָּתוּב בַּזֹּהַר (תִּקּוּנֵי־זֹהַר קמג:): יֵשׁ מִי שֶׁמְּשַׁלֵּם בְּגוּפוֹ, וְיֵשׁ מִי שֶׁמְּשַׁלֵּם בְּמָמוֹנוֹ וְכוּ׳. תְּתָאֵר לְעַצְמְךָ, שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם תְּאֻנוֹת מַחֲרִידוֹת שֶׁקּוֹרוֹת בַּדְּרָכִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, מַשָּׂאִיּוֹת וּמְכוֹנִיּוֹת מִתְנַגְּשׁוֹת זוֹ בָּזוֹ, אוֹ נִתְהַפְּכוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְהַנּוֹסְעִים נֶהֱרָגִים, לֹא עָלֵינוּ וְכוּ׳. וְעַכְשָׁו אֶשְׁאַל אוֹתְךָ — אִם הָיוּ בָּאִים וְשׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ: מַה אַתָּה רוֹצֶה יוֹתֵר — תְּאוּנָה קַטְלָנִית, אוֹ לְאַבֵּד חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים דוֹלָר? אֶת הַתְּשׁוּבָה אַתָּה בְּעַצְמְךָ תַּעֲנֶה.

הֵן אֱמֶת, שֶׁמְּאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לְךָ וְלִי כָּל הָעִנְיָן, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לַהֲפֹךְ אֶת צָרָתְךָ, וּבְוַדַּאי בֹּא תָּבוֹא יְשׁוּעָתְךָ.

אוֹדוֹת שִׁדּוּכִים, לְדַעְתִּי אַל תִּבְרֹר כָּל־כָּךְ, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (יְבָמוֹת סג.): נְחוֹת דַּרְגָּא וּנְסִיב אִיתְּתָא; צְרִיכִים לֵירֵד מַדְרֵגָה אֶחָת וּלְהִתְחַתֵּן.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ בְּקָרוֹב, וְהוֹרֶיךָ יִרְווּ רֹב נַחַת מִמְּךָ, וְתִזְכֶּה עוֹד לִדְבָרִים יָפִים בְּחַיֶּיךָ, הָעִקָּר אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, ט׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה אֶת שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוּת בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הָיָה אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל יְסוֹד גָּדוֹל עַד מְאֹד. וְרַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה מֵאִתָּנוּ רַק אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁנַּכְנִיס אֶת עַצְמֵנוּ כָּל־כָּךְ בֶּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַד שֶׁנִּזְכֶּה שֶׁיִּפָּתַח פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר זֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה. וּכְשֶׁאָדָם פּוֹתֵחַ אֶת פִּיו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שֶּׁמֵּעִיק לוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, זֶה סִימָן שֶׁהוּא מָלֵא אֱמוּנָה מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ וּבְתוֹךְ תּוֹכוֹ.

נָא וָנָא, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ בַּמַּצָּב הַמָּר וְהַנִּמְהָר שֶׁנִּתְהַוָּה לָאַחֲרוֹנָה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁמְּסִיתִים וּמַדִּיחִים אֶחָד כְּנֶגֶד הַשֵּׁנִי, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי מִדַּעַת הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה עָלֵינוּ לְהִתְבּוֹנֵן וּלְחַפֵּשׂ עַל מַה וְלָמָּה אֵרַע הַמַּצָּב הַמָּר הַזֶּה, שֶׁמְּסִיתִים וּמַדִּיחִים אֶחָד עַל הַשֵּׁנִי, עַד שֶׁכְּבָר הִגִּיעַ לָזֶה, שֶׁשּׁוֹרְפִים בָּתֵּי כְּנֵסִיּוֹת וּבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּמְחָרְפִים וּמְבַזִּים אֶת כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ צֶלֶם אֱלֹקִים עַל פָּנָיו.

לְדַעְתִּי, אִם נַתְחִיל לַחֲקֹר וּלְחַפֵּשׂ, נִמְצָא תֵּכֶף־וּמִיָּד אֶת הַפִּתְרוֹן וְכוּ׳, וְנָשִׁיב לְעַצְמֵנוּ: ״אֲבָל אֲשֶׁמִּים אֲנַחְנוּ״, אָנוּ חַיָּבִים בְּדָבָר זֶה, מֵאַחַר שֶׁאֵין אָנוּ מְכַבְּדִים אֶת זוּלָתֵנוּ, וְאֵין אַהֲבָה שׁוֹרָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁלָּאַחֲרוֹנָה גַּם בְּהֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ נִכְנַס הַנָּחָשׁ הַקַּדְמוֹנִי, וּמִשְׁתַּדֵּל לִנְשׁךְ אֶת כָּל אֶחָד, וּלְהַכְנִיס בּוֹ אֵרֶס, וְכָל אֶחָד מְחַפֵּשׂ מוּמִין בַּחֲבֵרוֹ, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד נֶחֱלֶשֶׁת דַּעְתּוֹ, וּמִזֶּה נִתְהַוּוּ כָּל הַצָּרוֹת בִּכְלָלִיּוּת יִשְׂרָאֵל. וּכְמַאֲמַר הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זי״ע:

כְּשֶׁאִישׁ כָּשֵׁר וְיִרֵא שָׁמַיִם הַדָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ נַעֲשֶׂה, חַס וְשָׁלוֹם, בְּכַעַס, אֲזַי בּוֹ בְּאוֹתוֹ הָרֶגַע בְּסוֹף הָעוֹלָם שׁוֹלֵף אֵיזֶה רָשָׁע חַרְבּוֹ, וְדוֹקֵר בָּהּ אֶת חֲבֵרוֹ, וְכָל זֶה גָּרַם הָאִישׁ כָּשֵׁר הַדָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁשָּׁכַח אֶת עַצְמוֹ וְנִכְנַס בְּכַעַס. כֵּן הַדָּבָר אֶצְלֵנוּ, מֵאַחַר שֶׁאֵין בֵּינֵינוּ אַהֲבָה כְּמוֹ שֶׁרָאוּי לִהְיוֹת, שֶׁאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר חֲזַק, וִידַבְּרוּ רַק דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה, וְיַתְמִידוּ בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עַל־פִּי סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד, וּכְפִי דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְכָל אֶחָד מִסְתַּכֵּל בְּעַיִן רָעָה עַל חֲבֵרוֹ, חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְהַוּוּ כָּל הַצָּרוֹת, עַד שֶׁיֵּשׁ כְּבָר פְּרוּדִים וּפְלוּגִים, וְהָעֵרֶב־רַב שׁוֹרְפִים בָּתֵּי כְּנֵסִיּוֹת וּבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת וִישִׁיבוֹת, וְקוֹרְעִים סְפָרִים, וּמְבַזִּים סִפְרֵי תוֹרָה, תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת.

עַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, תַּלְמִידַי הַיְקָרִים, דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר! רְאוּ לַעֲשׂוֹת הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, וּלְדַבֵּר רַק דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֵידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה, שֶׁם אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין שׁוּם טֶבַע וּמִקְרֶה כְּלָל. וּבִידִיעוֹת אֵלּוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פְּעָלֵי אָוֶן (תְּהִלִּים צב, י), וְתִתְבַּטֵּל כָּל הַסִּטְרָא אָחֳרָא לְגַמְרֵי. כִּי כָּל עִקַּר כֹּחַ הַסִּטְרָא אָחֳרָא הוּא רַק מֵהַסְתָּרַת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁמַּגִּלִים וּמְפָרְסְמִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי נִשְׂרֶפֶת וְנִתְבַּטֶּלֶת לְגַמְרֵי הַסִּטְרָא אָחֳרָא. וְלֹא דַּי שֶׁאַתֶּם בְּעַצְמְכֶם תַּכְנִיסוּ בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וְתַמְשִׁיכוּ עֲלֵיכֶם אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶלָּא עֲלֵיכֶם גַּם לְהִשְׁתַּדֵּל וּלְהִתְאַמֵּץ בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֵכִי גְּדוֹלָה, לְהַכְנִיס אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת בֵּין כְּלָלִיּוּת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַהֲבָה וּבְנֹעַם, וְכֵן לְהַחְדִּיר בּוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד לְדַבֵּר רַק מֵאֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבָזֶה נִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת קִלְקוּלֵנוּ.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל — עָלֵינוּ לְהָפִיץ בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֵכִי גְּדוֹלָה סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָטִיּוּת אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת בְּרוּרָה מֵהַלִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת הַקְּדוֹשִׁים, וְנִכְתְּבוּ בִּישׁוּעַת ה׳. וְכָל מִי

שֶׁמִּסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּעַיִן אֱמֶת, יִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְנִמְשָׁךְ לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאוּ לְקַיֵּם אֶת דִּבְרֵי אֱלֹה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לָדוּן אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אוֹתִי, כִּי רַבּוֹת אֲנִי סוֹבֵל בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת בְּכָלְיוֹת וּבִפְרָטִיּוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֶת אֲשֶׁר יָדוּעַ לָכֶם וְאֶת אֲשֶׁר אֵינוֹ יָדוּעַ לָכֶם. וּבִזְכוּת זֶה שֶׁתִּהְיֶה אַהֲבָה אֲמִתִּית בֵּינֵינוּ, וְנִשְׁתַּדֵּל לְהָבִין אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, וְלָדוּן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, עַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם בָּעוֹלָם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל־יְדֵי־זֶה יְמַהֵר אֶת גְּאֻלָּתֵנוּ וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ לָבוֹא בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְשַׁעֵר וְאֵין לְתָאֵר כְּלָל, כִּי זֶה כַּמָּה אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְלֹא זָכִיתִי עַד עַכְשָׁו.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת כְּרֶגַע כְּלָל, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ בְּפֵרוּשׁ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפט), שֶׁעִקַּר נְשִׁיכַת הַנָּחָשׁ הוּא הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, עַל־כֵּן רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּתְזָרֵז אֶת עַצְמְךָ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרַחֲמָיו לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר עִקַּר הָרְפוּאָה לָאָדָם — בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, הוּא רַק עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה. וּבְפֵרוּשׁ אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כג), שֶׁאֲפִלּוּ חַכְמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ, שֶׁכָּל הַמַּחֲלוֹת שֶׁבָּאוֹת

לָאָדָם, הֵן רַק מִסִּבַּת הַמְּרִירוּת וְהָעַצְבוּת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁתּוֹפֵס אוֹתוֹ. עַל־כֵּן רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֶּר נָשֹׂא, י׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי זֶה עִקַּר גְּדֻלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי — לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִבְרֹחַ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה וּמֵעֲצוֹת נִפְלָאוֹת כָּאֵלּוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעֲדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! הֵן אֱמֶת שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ מַה שֶּׁעוֹבֵר מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאֵין לָנוּ בַּמֶּה לְהִתְנַחֵם מֵרֹב הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, עִם כָּל זֹאת בְּוַדַּאי אִם נְחַפֵּשׂ בַּעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שָׁם נִמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשֵׁנוּ, וְשָׁם נִמְצָא עֵצוֹת לְהַצִּיל אֶת עַצְמֵנוּ, וְלָצֵאת מֵהַשְּׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת שֶׁנִּפַּלְנוּ לְשָׁם.

וְעַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ בִּישׁוּעָה גְּדוֹלָה וְנִפְלָאָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִהְיֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבִתְּךָ ... תִּחְיֶה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נָשׂא, י׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ כֹּחוֹת עֲצוּמִים לִפְעֹל אֱצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַה שֶּׁצָּרִיךְ, כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁהוּא בֵּן יָחִיד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַבֵּן יָחִיד תָּמִיד פּוֹעֵל אֱצֶל אָבִיו. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית כג.) עַל חוֹנִי הַמְּעַגֵּל, שֶׁהָיָה כְּבֵן הַמִּתְחַטֵּא לִפְנֵי אָבִיו, וְעוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ, וְאוֹמֵר לוֹ: אַבָּא, הוֹלִיכֵנִי לְרַחֲצָנוּ בְּחַמִּין, שׁוֹטְפֵנִי בְּצוֹנֵן, תֵּן לִי אֱגוֹזִים, שְׁקֵדִים, אֲפַרְסְקִים וְרִמּוֹנִים, וְנוֹתֵן לוֹ וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם; כִּי מִי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהִתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמְבַקֵּשׁ כָּל מַה שֶּׁצָּרִיךְ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נוֹתֵן לוֹ, הָעִקָּר שֶׁיִּהְיֶה עַקְשָׁן כְּמוֹ חוֹנִי הַמְּעַגֵּל, שֶׁעָג עֻגָּה סְבִיבוֹ וְאָמַר, שֶׁלֹּא יֵצֵא עַד שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לוֹ.

וּבְוַדַּאי צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים לֹא לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה, כַּמּוּבָא (בִּלְקוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כ׳, וּבְסִימָן קצו), שֶׁבַּתְּפִלָּה אָסוּר לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאָדָם עַקְשָׁן, שֶׁהוּא מֻכְרָח לִפְעֹל אֱצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאֵינוֹ דּוֹחֵק אֶת הַשָּׁעָה, אָז סוֹף כָּל סוֹף יִרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת.

עַל־כֵּן רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ בִּתְפִלָּה, וּבְוַדַּאי יִשְׁמַע אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

וְאוֹדוֹת אִשְׁתְּךָ — אַל תִּדְאַג, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, בִּזְכוּת שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכְתֹּב לִי, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

ט׳ תתקסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י׳ סִיָּן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל תָּמִיד, וְעַל יָדוֹ תִּזְכֶּה לְשַׁבֵּר אֶת כָּל הַמִּדּוֹת הָרָעוֹת שֶׁלְּךָ, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל מַכְנִיס אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא בְּמִקְרָבָיו, אֲשֶׁר מִי שֶׁזּוֹכֶה לְצֵאת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, יוֹצֵא מֵהַבֹּץ שֶׁנִּלְכַּד בּוֹ.

אוֹדוֹת הַמִּדָּה רָעָה שֶׁל כַּעַס שֶׁנִּכְנְסָה בְּךָ, עָלֶיךָ לְעַיֵּן הַרְבֵּה בַּקּוּנְטְרֵס ״יָשִׁיב חֲמָה״ וּבַקּוּנְטְרֵס ״מַאֲרִיךְ אַף״ וּבַקּוּנְטְרֵס ״מַשְׁפִּיל אַף״, וְשָׁם תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ.

הָעִקָּר רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּכְשֶׁאָדָם מַאֲמִין שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְציאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, אָז אַף פַּעַם לֹא יִתְעַצְּבֵן וְלֹא יָבוֹא לְכַעַס, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְעַל נְקֻדָּה זוֹ צְרִיכִים לַעֲבֹד יָמִים וְשָׁנִים — לִזְכּוֹת לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נָשׂא, י׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעִנְיַן זִוּוּגִים וְשִׁדּוּכִים. הָיִיתִי מְיַעֵץ לְךָ לְעַיֵּן בַּקוּנְטֶרֶס הַנִּפְלָא: ״מְצִיאַת הַזִּוּוּג״, וְלוֹמַר הַתְּפִלּוֹת שָׁם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ בְּקָרוֹב.

הָעִקָּר זְכֹר מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סג.): נְחוֹת דַּרְגָּא וּנְסִיב אִיתְּתָא, שֶׁצְּרִיכִים לֵירֵד מַדְרֵגָה אַחַת וְלָקַחַת אִשָּׁה. וְהִנֵּה כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, עַל־יְדֵי־זֶה בְּנָקֵל לוֹ לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגוֹ. כִּי עִקַּר קְשִׁי מְצִיאַת הַזִּוּוּג הוּא, כִּי כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁלּוֹ מַגִּיעַ מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד, וּבֶאֱמֶת מַה שֶּׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נוֹתֵן לָאָדָם, זֶה מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד בַּעֲבוּרוֹ.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה בְּקָרוֹב לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ, הָעִקָּר אַל תִּדְאַג כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נָשׂא, י׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, וְיִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרֹמַ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂ״ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ, וְתִהְיֶה בָּרִיא וְשָׁלֵם. וְכֵן

יַמְשִׁיךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרִיאוּת הַשְׁלֵמָה לְבִנְךָ הַיָּקָר, וְתִזְכֶּה לְגַדְּלוֹ וּלְחַנְּכוֹ עַל־פִּי דַּעַת הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, כִּי רֹב הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם, הֵן כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת אֵינָן כְּשֵׁרוֹת, עַל־כֵּן רְאֵה לְבָרְקָן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָבִיא לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה...

ט׳ תתקעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעִנְיַן פַּרְנָסָה.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וּלְכָל אֶחָד נִדְמֶה כְּאִלּוּ לַחֲבֵרוֹ יֵשׁ יוֹתֵר טוֹב מִמֶּנּוּ וְכוּ', וּבֶאֱמֶת מִי שֶׁמְּעַיֵּן הֵיטֵב, וְרוֹאֶה מַה שֶׁעוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם, הַהֶכְרֵחַ שֶׁיּוֹדֶה, אֲשֶׁר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים בְּצוּרָה אַחֶרֶת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד.

אֵין זוֹ עֵצָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ אֶל הַצַּעַר, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלּוּ לָנוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עַיֵּן סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת עַצְבוּת, סִימָן לד): כָּל הַנִּמְשָׁךְ אֶל הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו; עַל־כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּאֹפֶן שֶׁתֵּצֵא מֵהַשְׁכָּרוּת וְכוּ', כִּי הַשְׁכָּרוּת אֵינָהּ עֵצָה כְּלָל, רַק מַעֲלִים אֶת עַצְמוֹ מִן הַמְּצִיאוּת. וּבֶאֱמֶת עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אִם הָיִיתָ לוֹקֵחַ אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְלֹא הָיִיתָ בַּטְלָן וּמִתְרַשֵּׁל כָּל־כָּךְ וְכוּ', כְּבָר מִזְּמַן הָיִיתָ יוֹצֵא מִן הַבְּעָיוֹת שֶׁלְּךָ, אֲשֶׁר עִקָּרָן, שֶׁאַתָּה נוֹפֵל בְּעַצְבוּת וּבְעַצְלוּת, שֶׁזֶּה עִקַּר נְשִׁיכַת הַנָּחָשׁ.

רְאֵה לָקַחַת אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשִּׂמְחָה פּוֹתַחַת אֶת הַמֹּחִין וְהַדַּעַת, וְיוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְשִׂכְחַ אֶת הֶעָבָר, וְתַעֲשֶׂה הַתְחָלָה חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְאָז תִּרְאֶה נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי עִקַּר הַצָּרוֹת בַּבַּיִת נִמְשָׁכוֹת רַק כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת אֵינָן כְּשֵׁרוֹת.

וְכֵן רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְתַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּוַדַּאי הוּא יִתְבָּרַךְ רוֹצֶה אוֹתְךָ, וְרוֹצֶה שֶׁתִּתְקָרֵב אֵלָיו, וּבִשְׁבִיל זֶה עוֹבְרִים עָלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ, כְּדֵי לְעוֹרֵר אוֹתְךָ לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא אַל תָּרִיב עִם אִשְׁתְּךָ וְאַל תָּרִיב עִם הוֹרֶיהָ, כִּי בִּמְקוֹם הַמַּחֲלֹקֶת — שָׁם הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וּבִמְקוֹם הַסִּטְרָא אָחֳרָא — שָׁם הָעֲנִיּוּת שׁוֹרָה. וּלְהִפּוּךְ — בִּמְקוֹם הַשָּׁלוֹם — שָׁם הַפַּרְנָסָה וְהַשֶּׂפַע, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קמז, יד): ״הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ״, כְּשֶׁאַתָּה מַכְנִיס שָׁלוֹם בִּגְבוּלֶךָ, יִהְיֶה לְךָ שֹׂבַע עִם חִטִּים, שֶׁהוּא מְזוּזוֹת וּפַרְנָסָה.

נָא וְנָא אַל תִּהְיֶה בְּדִכָּאוֹן, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וְסוֹף כָּל סוֹף תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

רְאֵה לִכְתֹּב לִי תֵּכֶף־וּמִיָּד, מִכְתָּב וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י׳ סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ״, קְדֵשׁ קָדָשִׁים, דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, לִזְכֹּר תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד יִהְיֶה לִפְנֵי מַרְאֶה עֵינֵיכֶם אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּצְרִיכִים לְהַכְנִיס דָּבָר זֶה הֵיטֵב בְּמֹחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ. וְלִזְכּוֹת לָזֶה אִי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל־יְדֵי קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת דִּבּוּרוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל הַצָּרוֹת בָּאוֹת לָאָדָם עַל־יְדֵי פְּגַם הַדִּבּוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמח, ח): ״רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְּבָרוֹ״, שֶׁהָרוּחַ סְעָרָה הַמִּתְהַוָּה לָאָדָם בָּאָה רַק עַל־יְדֵי דִּבּוּרֵי פִּיו, שֶׁמַּפְקִיר אֶת פִּיו לְדַבֵּר עַל זֶה... וְעַל זֶה... וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לח), וּבְנֵי־אָדָם שֶׁהֵם דָּנִים אֶת כָּל בְּנֵי־הָאָדָם לְכַף חוֹבָה, וְחוֹקְרִים תָּמִיד עַל חוֹבַת בְּנֵי־אָדָם, הֵם מִבְּחִינַת קֵץ כָּל בָּשָׂר, שֶׁזֶּה סוֹד (אִיּוֹב כח, ג): ״קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר״, הַיְנוּ מִי שֶׁהוּא חוֹקֵר תָּמִיד עַל חוֹבַת בְּנֵי־אָדָם, הוּא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת תַּכְלִית וְכִלָּיוֹן בְּכָל דָּבָר, שֶׁהוּא מִסְטְרָא דְּקַיִן (בְּרֵאשִׁית ו, יג): ״קֵץ כָּל בָּשָׂר״, שֶׁעוֹשֶׂה קֵץ וְסוֹף לְכָל בָּשָׂר, כִּי כְּשֶׁאָדָם מַפְקִיר אֶת דִּבּוּרוֹ לְדַבֵּר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל־יְדֵי־זֶה עוֹשֶׂה כִּלָּיוֹן, חַס וְשָׁלוֹם.

וְעָלֵינוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּדִיּוּק הַהִפּוּךְ, רַק לְדַבֵּר תָּמִיד מֵאֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וּלְגַלּוֹת לוֹ אֵיךְ שֶׁעֲדַיִן יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד מֵהָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לִדְבֵקוּת, לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַדִּבֵקוּת, שֶׁהֵם סוֹד הַתְּפִלִּין, שֶׁאָסוּר לְהַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם. וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שָׁם), שֶׁלִּזְכּוֹת לָזֶה הוּא עַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה בְּצַעַר וּבְדַחַק, בְּשָׁעָה שֶׁמָּר וְקָשֶׁה לוֹ, וְיֵשׁ לוֹ צָרוֹת וּבִלְבּוּלִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת הוּא מְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, וְלוֹמֵד אָז הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא זוֹכֶה לְתַקֵּן

אֶת אֲשֶׁר פָּגַם וְחָטָא בְּדִבּוּרָיו, וּמַעֲלֶה אֶת נִשְׁמָתוֹ לְשָׁרְשׁוֹ, וּמַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא לְכָל הָעוֹלָמוֹת הַשַּׁיְכִים לְשֹׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ.

עַל־כֵּן, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּתִמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּדוֹלָה כִּרְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְתַתְמִידוּ בְּסֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּמּוּד, וְלִקְבֹּעַ לְעַצְמְכֶם שִׁעוּר בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאַל יֶחְסַר לָכֶם יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לִמּוּד הַד׳ לִמּוּדִים הָאֵלּוּ, אֲשֶׁר זֶה הָיָה בִּרְכַּת יִצְחָק לְיַעֲקֹב, שֶׁבֵּרְכוֹ (בְּרֵאשִׁית כז, כח): ״וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ״ וְגוֹ׳, וְדָרְשׁוּ עַל זֶה בַּמִּדְרָשׁ (שָׁם בְּמְקוֹמוֹ): ״וְיִתֶּן לְךָ אֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם״ — זֶה מִקְרָא, ״וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ״ — זֶה מִשְׁנָה, ״וְרֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ״ — זֶה אַגָּדָה, עַיֵּן שָׁם; וּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ אִישׁ הָאֱלֹקִי הָאֲרִיזַ״ל, שֶׁהָאַרְבָּעָה לִמּוּדִים הָאֵלּוּ, הֵם כְּנֶגֶד הָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת. וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם אַרְבָּעָה לִמּוּדִים אֵלּוּ, אֲשֶׁר לְרַב טוּב הַצָּפוּן וְהַגָּנוּז יִזְכֶּה עַל־יְדֵי־זֶה.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! הַמִּדְרָשׁ מֵבִיא (שָׁם), שֶׁעַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ בְּהִתְלַהֲבוּת עֲצוּמָה וּבַחֲמִימוּת שֶׁבַּלֵּב, וּמְגַלֶּה כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לוֹ בִּפְנִימִיּוּת לְבָבוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה נוֹפֶלֶת עָלָיו בּוּשָׁה גְּדוֹלָה, וּמִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְהַבּוּשָׁה הַזּוֹ מְכַסָּה אֶת פָּנָיו, וְזֶה מֵבִיא אוֹתוֹ לִידֵי יִרְאַת שָׁמַיִם, שֶׁהוּא מִפַּחַד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וּמִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ; כִּי כְּכָל שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר יוֹתֵר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְגַלֶּה וּמְפָרֵשׁ אֶת כָּל מַה שֶּׁמֵּעִיק לוֹ, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לְהַדְבִּיק נִשְׁמָתוֹ אֶל שָׁרְשׁוֹ, וְנִמְשֶׁכֶת עַל פָּנָיו יִרְאָה וּבוּשָׁה גְּדוֹלָה, שֶׁמִּתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁמִּתְבַּיֵּשׁ מֵחֲבֵרוֹ הַמִּסְתַּכֵּל בּוֹ. וְזֶה עִקַּר הַשְּׁלֵמוּת, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁתָּמִיד תִּשְׁרֶה בּוֹ הַשְּׁכִינָה, וְיִשְׁתּוֹקֵק תָּמִיד אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְעֵינָיו רַק יִסְתַּכְּלוּ עַל רוּחָנִיּוּת אֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, וְאָזְנָיו תִּשְׁמַעְנָה רַק הָרְמָזִים שֶׁמְּרַמְּזִים לוֹ עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט, וּפִיו יִהְיֶה צָנוּר הַמַּמְשִׁיךְ שֶׁפַע לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי תְּפִלּוֹתָיו וּבַקָּשׁוֹתָיו, שֶׁיִּתְפַּלֵּל וְיִבַקֵּשׁ עַל עַם יִשְׂרָאֵל.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לֶאֱכֹל אֶת מַאֲכַלְכֶם בִּסְעֻדָּה קְבוּעָה, הַינוּ לְהַזָּהֵר בְּפַת שַׁחֲרִית וּבְפַת עַרְבִית, וְלִרְחֹץ יָדָיו לֶאֱכֹל פַּת דַּיְקָא, וּבְתוֹךְ הַסְּעֻדָּה לִלְמֹד אֵיזֶה שִׁעוּר, וְלִתֵּן כַּמָּה פְּרוּטוֹת לְצְדָקָה. וּמִי יִתֵּן, שֶׁתּוּכְלוּ גַּם לְהַכְנִיס אֵיזֶה אוֹרֵחַ בְּשָׁעַת הַסְּעֻדָּה, וְעַל־יְדֵי הַסְּעֻדָּה הַקְּבוּעָה הַזּוֹ תִּזְכּוּ לְבַטֵּל אֶת כָּל הַשּׁוֹנְאִים שֶׁלָּכֶם, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ שׁוֹנְאִים בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, הַמְקַטְרְגִים עָלָיו, וּמְחָרְפִין וּמְגַדְּפִין אוֹתוֹ, וְחוֹלְקִים עָלָיו לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְעַל־יְדֵי שֶׁהוּא קוֹבֵעַ אֶת עַצְמוֹ לֶאֱכֹל סְעֻדָּה קְבוּעָה, וְאוֹכֵל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גָּדוֹל, וְגַם לוֹמֵד אֵיזֶה לִמּוּד בְּשָׁעַת הָאֲכִילָה, וּמַכְנִיס אוֹרֵחַ וְנוֹתֵן צְדָקָה, וּמְבָרֵךְ בִּרְכַּת־הַמָּזוֹן בְּנְעִימוּת מִלָּה בְּמִלָּה, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ שָׁלוֹם גָּדוֹל — שָׁלוֹם לְמַעְלָה וְשָׁלוֹם לְמַטָּה (עֵין לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לט).

נָא וְנָא, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לִשְׁמֹחַ עַל נַעַם חֶלְקְכֶם, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלְכֶם, שֶׁאַתֶּם יוֹדְעִים מֵרַבִּי נוֹרָא כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, הַמְלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת, אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם. וְלָכֵן רְאוּ לְהַתְמִיד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּסִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״, וּתְדַבְּרוּ בְּכָל יוֹם עִם חֲבֵרֵיכֶם מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין עֵרֶךְ אֲלֵיהֶן, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ עוֹזֵר עַל־יְדֵי־זֶה, וְנִשְׁפָּע שֶׁפַע בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, וְאֵין צְרִיכִים לְטַלְטֵל אֶת עַצְמוֹ בְּטִלְטוּל הַקָּשֶׁה, וְאֵין צְרִיכִים לְנִסְּעַ שׁוּם נְסִיעוֹת, אֶלָּא אֶחָד מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בֶּאֱמוּנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו שֶׁפַע בְּרוּחָנִי וְשֶׁפַע בְּגַשְׁמִי, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהִטַּלְטֵל בְּשׁוּם מָקוֹם, וּפַרְנָסָתוֹ בָּאָה לוֹ בְּבֵיתוֹ (עֵין לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן מ׳).

נָא וְנָא רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, לְהַאֲמִין שֶׁכָּל דִּבְרֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם אֵינוֹ פָּשׁוּט, וְיֵשׁ בָּהֶם רָזִין, וְרָזֵי דְּרָזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת. כִּי הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים, הֵם דְּבֵקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַלְבִּישִׁים אֶת הַשְּׁכִינָה בִּלְבוּשִׁין נְהוֹרִין, כִּי הֵם בְּטֵלִים לְגַמְרֵי בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְנַעֲשִׂים מֶרְכָּבָה לַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא, כִּי הַצַּדִּיקִים הֵם מֶרְכַּבְתּוֹ שֶׁל מָקוֹם, כִּי תָּמִיד הוֹלְכִים וּמִיַּחֲדִים יִחוּדִים קְדוֹשִׁים בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים, אַשְׁרֵי הַמַּאֲמִין בָּהֶם, אַשְׁרֵי

הַמְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּהִתְקָרְבוּתוֹ אֲלֵיהֶם, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ גַּם עָלָיו מֵהָאָרַת הַצַּדִּיקִים, הָאָרַת הָאָבוֹת, וְיִהְיוּ נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים (עֵין לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן מב).

אֲבָל עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי עַל אֱמוּנַת חֲכָמִים מִתְגַּבֶּרֶת וּמִתְפַּשֶּׁטֶת הַסִּטְרָא אָחֳרָא מְאֹד מְאֹד, וּמְקִימָה מְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר, כְּדֵי לְכַסּוֹת אֶת הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִים, הַדְּבֵקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּדְבֵקוּת אֱמֶת, אֲשֶׁר כָּל נְשִׁימָתָם שֶׁהֵם נוֹשְׁמִים, הִיא רַק מֵהָאָרַת אֵין סוֹף, מֵעַתִּיק דַּיְקָא, כִּי כְּפִי רוֹם גָּבְהֵי הַשָּׂגָתָם, הֵם נִכְלָלִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁאֵין נִרְאֶה מִבַּחוּץ שׁוּם דָּבָר וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעַל־יְדֵי־זֶה מוֹצֵאת הַסִּטְרָא אָחֳרָא פֶּתַח לְהַכָּנֵס וּלְהַסְתִּירָם וּלְכַסּוֹתָם וּלְהַעֲלִימָם מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲבָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ קְצָת שֵׂכֶל, וּמִסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ אֵיךְ שֶׁהָיָה עַד עַכְשָׁו מְטֻנָּף וּמְזֹהָם וּמְגֻשָּׁם בְּכָל מִינֵי לִכְלוּכֵי נְאוּף, שִׁקּוּץ וְתִעוּב וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְגַם עֲדַיִן עוֹבֵר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת בְּתוֹךְ קַטְנוּתוֹ וְלִכְלוּכוֹ גַּם הוּא מְדַבֵּר כְּבָר מֵהָאָרַת אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וּמְגַלּוּי אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. מִכָּל זֶה מִי שֶׁרוֹצֶה לְהָבִין אֶת הָאֱמֶת, וּלְהִסְתַּכֵּל בְּעֵין הָאֱמֶת, יָבִין וְיַשְׂכִּיל אֶת הַדְּרַת הַמַּשְׁפִּיעַ עָלָיו וְאֶת גְּדֻלָּתוֹ, כִּי הוּא כָּל־כָּךְ גָּדוֹל בְּמַדְרֵגָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה מְאֹד, אֲשֶׁר יוּכַל לְהָאִיר גַּם בְּקָטָן וּפָחוּת וּמְגֻשָּׁם כָּמֹהוּ. מִי שֶׁרַק יִתְבּוֹנֵן בָּזֶה, כְּבָר לֹא יִהְיֶה עָלָיו שׁוּם נִסָּיוֹן. עִם כָּל זֹאת עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי הַסִּטְרָא אָחֳרָא עוֹשָׂה כָּל מַה שֶּׁבְּכֹחָהּ לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אֶת הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִים הָאֵלּוּ, וּמַחֲלִיפָה וּמְמִירָה אוֹתָם בְּהֶבְלֵי הֲבָלִים. וְעַל זֶה אָנוּ צְרִיכִים לָקוּם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת, וְלִבְכּוֹת וּלְהִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר אֵצֶל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִים, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תּוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתָנוּ וּלְנַתֵּק אוֹתָנוּ מֵהֶם.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ מַה שֶּׁקּוֹרֶה עַכְשָׁו בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא מוֹצִיאָה כָּל כֹּחַ לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִיא רוֹאָה, אֵיךְ כְּבָר הִגִּיעַ הַסּוֹף שֶׁלָּהּ, וְעַל־כֵּן לִקְרַאת הַסּוֹף הִיא מוֹצִיאָה אֶת כָּל הַחִצִּים שֶׁלָּהּ בְּנָאוּף וּתְמוּנוֹת מְשֻׁקָּצוֹת וְעֵרֹם בְּרֵישׁ גְּלֵי, בְּלִי שׁוּם בּוּשָׁה כְּלָל, אֲשֶׁר זוֹ הָיְתָה עֲצַת בִּלְעָם הָרָשָׁע — לְהַכְשִׁיל אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם נָאוּף, וְעָלֵינוּ

לְלַחֵם אֶת מִלְחֶמֶת ה׳, עַל־יְדֵי הֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָטִיּוּת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, הַמַּחְדִּירִים אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וּמַדְבִּיקִים אוֹתָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

לָכֵן רְאוּ, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם, רְאוּ לִשְׁמֹר אֶת עַצְמְכֶם מְאֹד מְאֹד לֹא לִשְׁמֹעַ שׁוּם דִּבּוּרִים רָעִים שֶׁל רְשָׁעִים נוֹאֲפִים כִּכְלָבִים — הֵן מִבַּחוּץ וְהֵן מִבִּפְנִים, כִּי הֵם מוֹלִידִים אֲוִירִים אַרְסִיִּים שֶׁל נְאוּף בַּשּׂוֹמֵעַ אֶת דִּבְרֵיהֶם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן מג); וְזֶה סוֹבֵב בְּכָלְיוֹת וּבִפְרָטִיּוּת וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, שֶׁצְּרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִכָּנֵס בְּוִכּוּחִים עִם פּוֹרְקֵי עֹל, רַק לְדַבֵּר עִמָּהֶם דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת כַּאֲשֶׁר הוּא, בְּלֹא וְכוּחִים כְּלָל, רַק לְדַבֵּר בְּוַדָּאוּת תָּמִיד. וְכֵן בִּפְרָטִיּוּת אָסוּר לְהִכָּנֵס בְּשׁוּם וְכוּחִים עִם אֵלּוּ אֲשֶׁר קוֹרְאִים אֶת עַצְמָם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַמְחָרְפִים וּמְבַזִּים וּמְגַדְּפִים יִרְאֵי ה׳ אֲמִתִּיִּים, כִּי הֵם מְנַתְּקִים אֶת הַשּׁוֹמְעִים דִּבּוּרֵיהֶם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וּמֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְקָרְרִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. וְעַל־כֵּן שִׁמְרוּ אֶת עַצְמְכֶם מְאֹד מְאֹד מֵהֶם, וַאֲפִלּוּ שֶׁהֵם מַלְבִּישִׁים עַצְמָם בְּמִצְווֹת, צְרִיכִים לֵידַע, אֲשֶׁר הֵם בִּכְלַל מַלְאָךְ מַזִּיק. וְכֵן בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, אָסוּר לְהִכָּנֵס בְּוִכּוּחִים גַּם עִם עַצְמוֹ וְגַם עִם מַחְשְׁבוֹתָיו, רַק צְרִיכִים לְהַאֲמִין בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ וּבַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת כְּלָל.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! כְּלָל זֶה תִּנָּקְטוּ בְּעַצְמְכֶם: בְּמָקוֹם שֶׁאַתֶּם מַצְלִיחִים שָׁם בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת — שָׁם תִּשָּׁאֲרוּ, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תּוּכַל לְהַטְעוֹת אֶתְכֶם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם בָּנָקֵל לְהַטְעוֹת אֶת בְּנֵי־הָאָדָם, וּלְהַשְׁלִיכָם אֶל תּוֹךְ פַּח יָקוּשׁ, אֲשֶׁר אַחַר־כָּךְ כְּבָר יִהְיֶה קָשֶׁה לָצֵאת מִזֶּה.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי זֶה עִקַּר הַלִּמּוּד שֶׁאָנוּ לוֹמְדִים בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, שֶׁלֹּא לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמֵנוּ כְּלָל, יְהִיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, רַק בְּכָל יוֹם נִזְכֶּה לַחֲטֹף טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, אֲשֶׁר רַק זֶה

יִשָּׂאֵר מֵעִמָּנוּ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, וְאָז כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֶרֶת, אַשְׁרֵי לוֹ וַאֲשְׁרֵי חֶלְקוֹ!

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם...

ט׳ תתקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נָשׂא, י״א סִינָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת כְּפִי רִבּוּי הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַהַרְפַּתְקָאוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי־אָדָם, אֵין עֵצָה אַחֶרֶת — רַק לְהִתְחַזֵּק עַד הָרֶגַע הָאַחֲרוֹן, וּבָזֶה נִמְדֶּדֶת גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל.

וְרָאִיתִי בַּסֵּפֶר ״קוֹרוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים״, אֲשֶׁר לִפְנֵי מֵאָה שָׁנָה וְיוֹתֵר, הָיָה עֹנֶשׁ מָוֶת בְּאַרְצוֹת־הַבְּרִית בִּתְלִיָּה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְהָיוּ מוֹלִיכִים אֶת הַנִּדּוֹן לַמָּוֶת בַּעֲגָלָה עִם סוּסִים (זֶה הָיָה עוֹד קֹדֶם שֶׁנִּתְגַּלּוּ הָרְכָבִים), וְהַחֶסֶד הַיְחִידִי שֶׁעָשׂוּ עִם הַנִּדּוֹן לַמָּוֶת הָיָה — שֶׁנָּתְנוּ לוֹ בְּחִנָּם אָרוֹן לְהִקָּבֵר בּוֹ, וּבַדֶּרֶךְ שֶׁהוֹלִיכוּהוּ לְהִתָּלוֹת, הָיָה יוֹשֵׁב בַּאָרוֹן הַמֵּתִים שֶׁהֵכִינוּ לוֹ אַחַר מוֹתוֹ. וּבְדֶרֶךְ כְּלָל הַנִּדּוֹן הָיָה יוֹשֵׁב בְּעַצְבוּת וּבִמְרִירוּת וּבְדָאוֹן עָמֹק, מְמֹרָמָר וּמָלֵא פַּחַד וַעֲצָבוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהַבַּעַל עֲגָלָה שֶׁהוֹלִיכוֹ, הוּא הָיָה הַתַּלְיָן, וּבְדֶרֶךְ כְּלָל הָיָה זֶה אִישׁ אַכְזָרִי מִטִּבְעוֹ, בְּלִי שׁוּם רֶגֶשׁ וְחֶמְלָה וְכוּ׳.

וּפַעַם הָיָה גּוֹי עָנִי, שֶׁהָיָה מְחֻסָּר לֶחֶם מַמָּשׁ, וּבְלִית בְּרֵרָה בָּחַר לוֹ אֶת הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת. וְהוּא הָיָה תָּמִיד שָׂרוּי בְּעַצְבוּת וּבְדָאוֹן — לָמָּה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עָנִי וּמְחֻסָּר לֶחֶם, צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ אֱמָנוּת כָּזוֹ — לִהְיוֹת תַּלְיָן וְלִרְצֹחַ וְכוּ׳?! וּמֵרֹב עַצְבוּת וּמְרִירוּת הָלַךְ בְּמַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְרָעוֹת שֶׁל הִתְאַבְּדוּת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, כִּי כְּבָר לֹא הָיָה יָכוֹל לִסְבֹּל וְלַעֲבֹר אֶת הַסֵּבֶל הַזֶּה. עַד שֶׁיּוֹם אֶחָד הוֹלִיךְ אֶחָד שֶׁהָיָה נִדּוֹן

לַמָּוֶת, וְיָשַׁב הַנִּדּוֹן בָּאָרוֹן כִּדְרָכָם, וְהַבַּעַל עַגָלָה הָיָה אָז מְאֹד מְאֹד מְמֻרְמָר, וְהֶחְלִיט שֶׁאַחַר שֶׁיִּתְלֶה אֶת הַנִּדּוֹן הַזֶּה, הוּא בְּעַצְמוֹ יִתְאַבֵּד.

וְהִנֵּה מַה מְּאֹד הָיָה נִפְלָא בְּעֵינָיו, שֶׁהַנִּדּוֹן יוֹשֵׁב לוֹ בָּאָרוֹן, וְשָׁר לְעַצְמוֹ, וְכָל הַדֶּרֶךְ הָיָה שָׂמֵחַ וְשָׁר לְעַצְמוֹ שִׁירִים שֶׁל שִׂמְחָה. וּכְשֶׁעָבְרוּ דֶּרֶךְ הֶהָרִים הַגְּבוֹהִים, אָמַר לְבַעַל הָעַגָלָה: רְאֵה וְגַם רְאֵה נִפְלְאוֹת הַבּוֹרֵא וְכוּ׳, וְדַבֵּר רַק מִיפִי הַבְּרִיאָה, אֲזַי פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ שֶׁל הַתָּלְיָן בַּעַל הָעַגָלָה, וְאָמַר לְעַצְמוֹ: שִׂמּוּ שָׂמַיִם! אָדָם נִדּוֹן לְמִיתָה, וּמוֹלִיכִים אוֹתוֹ לִתְלִיָּה, וְהוּא בְּמַצָּב רוּחַ שָׂמֵחַ וְעַלִּיז, וַאֲנִי בִּשְׁבִיל הָעֲנִיּוּת שֶׁלִּי חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל הִתְאַבְּדוּת?!

וְאָז הֶחְלִיט שֶׁזֶּהוּ זֶה, אִם אָדָם שֶׁמּוֹלִיכִים אוֹתוֹ לִתְלִיָּה, יוֹשֵׁב לוֹ בִּמְנוּחָה כָּזוֹ וּבְשַׁלְוַת הַנֶּפֶשׁ, וְשָׁר לוֹ שִׁיר שֶׁל שִׂמְחָה, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה עָלַי לְהִתְחַזֵּק, וְזֶה הִכְנִיס בּוֹ תִּקְוָה, וְעָזַב אֶת עֲבוֹדָתוֹ, וְקִבֵּל כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת בְּחַיָּיו, עַד שֶׁיָּצָא מִכְּלַל יֵאוּשׁ וְדַכָּאוֹן, וּלְבַסּוֹף נִכְנַס בּוֹ בִּטָּחוֹן עַצְמִי, עַד שֶׁפָּתַח לְעַצְמוֹ עֵסֶק מְשֻׁלָּו וְהִצְלִיחַ.

וְזֶה הַסִּפּוּר שֶׁרָאִיתִי שָׁם, וַאֲנִי אוֹמֵר לְעַצְמִי — אִם גּוֹי עָרֵל טָמֵא, יָכוֹל לִצְחֹק כָּל־כָּךְ מֵהַחַיִּים, וְעַד הָרֶגַע הָאַחֲרוֹן הוּא מְפַזֵּז לְעַצְמוֹ אֵיזֶה נִגּוּן שֶׁל שִׂמְחָה, וְרַק רוֹאֶה נִפְלְאוֹת הַבּוֹרֵא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֲנַחְנוּ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דִּבְרִים יד, א): ״בָּנִים אַתֶּם לַהֲוָ״ה אֱלֹקֵיכֶם״, וְאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בְּרָכָה ״שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי״, וְאָנוּ זוֹכִים לְקַיֵּם מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ מַמְשִׁיכִים עַל עַצְמֵנוּ אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלָא מְאֹד, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֵרֶךְ כְּלָל, אֵיךְ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִבָּרֵא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וּלְקַבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, אֲשֶׁר בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁכָּל מְאוֹרָעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָה, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא.

וְלָכֵן לְדַעְתִּי, אַף שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים כָּאֵלּוּ וְכוּ׳, אֲשֶׁר קָשֶׁה וְכָבֵד מְאֹד מְאֹד לִסְבֹּל וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לִזְכֹּר,

שֶׁהַחַיִּים הֵם רַק מַעֲבָר וְכוּ׳. הִנֵּה יָרַדְנוּ מֵהָעוֹלָם הָעֶלְיוֹן לַעֲבֹר פֹּה בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַחַר־כָּךְ חוֹזְרִים חֲזָרָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְאֶמְצַע הַדֶּרֶךְ קוֹנִים מְצִוּוֹת, שֶׁהֵן רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלוֹמְדִים תּוֹרָתוֹ שֶׁהִיא חָכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה הָאָדָם מַשְׁלִים עַצְמוֹ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת וְחוֹזֵר חֲזָרָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֹאכַל נַהֲמָא דִּכְסוּפָא.

וּבְוַדַּאי בַּדֶּרֶךְ הָאֲרֻכָּה מְקַבְּלִים מַכּוֹת, וְחוֹזְרִים חֲבוּלִים וּפְצוּעִים, שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת זוֹ גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל — שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מֵרֹאשׁ, אֲשֶׁר זוֹ כָּל תַּכְלִיתֵנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, כָּאן זֶה רַק מַעֲבָר, וּבְדֶרֶךְ כְּלָל בְּמַעֲבָר לֹא מְדַקְדְּקִים כָּל־כָּךְ, אַדְרַבָּה אָדָם כְּבָר רוֹצֶה לְהַגִּיעַ אֶל מְחוֹז חֶפְצוֹ, וּמְוַתֵּר עַל הַרְבֵּה דְּבָרִים, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁכְּשֶׁיַּגִּיעַ לְבֵיתוֹ, תִּהְיֶה לוֹ הַנּוֹחִיוּת שֶׁלּוֹ, אֲבָל פֹּה בְּאֶמְצַע הַדֶּרֶךְ לֹא יְכוֹלִים לְקַבֵּל הַכֹּל, וְגַם יֵשׁ כַּמָּה הַגְבָּלוֹת וְצִמְצוּמִים, וְלָכֵן עַל אִם הַדֶּרֶךְ דַּרְכּוֹ שֶׁל אָדָם לִסְבֹּל עַד שׁוּבוֹ אֶל בֵּיתוֹ.

וּכְמוֹ־כֵן כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, עָלָיו לִזְכֹּר שֶׁהוּא רַק בְּדֶרֶךְ מַעֲבָר, וְלָכֵן רָאוּי לוֹ לִסְבֹּל עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְיֵדַע שֶׁהַכֹּל בְּחֶשְׁבּוֹן צֶדֶק וּבְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִי, אֶלָּא יֶשְׁנָם הַרְבֵּה דְּבָרִים, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהָבִין מַה קּוֹרֶה כָּאן, מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה?! אֲשֶׁר אֵלּוּ הָרְשָׁעִים וְהַקַּלְיֵי עוֹלָם מַצְלִיחִים, וּשְׁמָם נוֹדֵף בְּכָל הָעוֹלָם, וְאֵלּוּ הַצַּדִּיקִים הַדְּבוּקִים בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְאֵינָם יְכוֹלִים לְהִפָּרֵד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרֶגַע, מַרְגִּישִׁים רַק אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵם צְרִיכִים לִהְיוֹת נִבְזִים וּשְׁפֵלִים וְלִסְבֹּל חֵרוּפִין וְגִדּוּפִין מֵאֵינְשֵׁי דְּלָא מְעַלֵּי, וְעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם צָרוֹת וְיִסּוּרִים מְרוֹרִים, עֲנִיּוּת וְדַחֲקוּת עַד פַּת לֶחֶם מַמָּשׁ, שֶׁזֶּה (בְּרָכוֹת ז.): ״צַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ״.

אֲבָל בֶּאֱמֶת מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ דַּעַת הָאֱמֶת, רוֹאֶה וּמֵבִין וּמַשְׂכִּיל תֵּכֶף־וּמִיָּד, שֶׁאַדְרַבָּה, אֵלּוּ הַקַּלְיֵי עוֹלָם הֵם כְּחַיּוֹת הַשָּׂדֶה, מִסְתּוֹבְבִים וְהוֹלְכִים וּמְטַיְּלִים וְאוֹכְלִים וְכוּ׳, וּלְבַסּוֹף מֵתִים כִּפְגָרִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְאֵלּוּ הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, הַדְּבוּקִים בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא בָּזֶה, בְּעַצְמוֹ שֶׁהֵם נִדּוֹשִׁים בֶּעָקֵב, וְסוֹבְלִים חֵרוּפִין וְגִדּוּפִין, וְכֻלָּם

מְבַזִּים אוֹתָם, וּמְדַבְּרִים עֲלֵיהֶם כָּל דָּבָר אָסוּר, וּמַעֲלִילִים עֲלֵיהֶם כָּל מִינֵי עֲלִילוֹת שָׁוְא וָשֶׁקֶר, וְהֵם נִשְׁבָּרִים בְּעֵינֵי עַצְמָם, וְנִתְבַּטְּלִים לְגַמְרֵי, עַד שֶׁנַּעֲשִׂים כְּלֹא מַמָּשׁ, אָז דַּיְקָא מֵאִיר עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ הַכָּבוֹד בְּעַצְמוֹ בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלָא עַד מְאֹד, אֲשֶׁר לֹא יְכִילֵהוּ הָרָעְיוֹן.

חֲזַק, חֲזַק! הַהֶכְרֵחַ לְקַצֵּר מִפְּנֵי הַטִּרְדָּה שֶׁנִּכְנְסָה עַכְשָׁו.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י״א סִינָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֶל הָאַבְרֵךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵינְךָ יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלוֹמַר שָׁם אֶת ה׳תִּקּוּן הַכְּלָלִי׳. אֵין מִלִּים לְהַסְבִּיר אֶת גֹּדֶל הַמַּעֲלָה הַנּוֹרָאָה וְהַנִּפְלָאָה הַזּוֹ, וְעוֹד לֹא הָיָה צַדִּיק בָּעוֹלָם, שֶׁיִּבְטִיחַ הַבְטָחָה כָּזוֹ, עַל־יְדֵי שְׁנֵי עֵדִים צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים, אֲשֶׁר מִי שֶׁיָּבוֹא אֶל צִיּוּנוֹ, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לִצְדָקָה בַּעֲבוּרוֹ, וְיֹאמַר אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים הַנִּקְרָאִים ״תִּקּוּן הַכְּלָלִי״, אֲפִלּוּ אִם עָצְמוּ וְגָבְהוּ עֲוֹונוֹתָיו, יַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה נִצְחִית, וְיוֹצִיאוֹ מֵהַשְׁאוֹל תַּחְתִּית. הַנִּשְׁמַע דָּבָר כָּזֶה?! הַנִכְתָּב עוֹד דָּבָר כָּזֶה בְּאֵיזֶה סֵפֶר מֵאֵיזֶה צַדִּיק?! וְלָכֵן לְדַעְתִּי, כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֲפִלּוּ קְצָת שֵׂכֶל וַהֲבָנָה בְּדַעְתּוֹ, הָיָה צָרִיךְ עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּחַיָּיו לִנְסֹעַ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל אֶל עִיר אוּמַן, רַק בִּשְׁבִיל הַהַבְטָחָה הַזֹּאת.

וְהִנֵּה כָּל מִי שֶׁהוּא לֵץ (מֵחֲמַת עֲוֹונוֹתָיו הַמְרֻבִּים), הוּא מִתְלוֹצֵץ וּמְדַבֵּר שְׁטֻיּוֹת, שֶׁאָדָם יָכוֹל לַעֲבֹר עֲבֵרוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, רַחֲמָנָא לִישֵׁזָבָן, וְלִבְרֹחַ אֶל הַצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ וְכוּ׳, וּבִדְבָרִים אֵלּוּ הַלֵּצִים רוֹצִים לְקָרֵר אֶת בְּנֵי־אָדָם מִלִּנְסֹעַ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבֶאֱמֶת הֶבֶל יִפְצֶה פִּיהֶם, כִּי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת פַּעַם אַחַת אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, רַבֵּנוּ זַ״ל

כְּבָר לֹא יִתֵּן לוֹ מָנוֹחַ, וְהַדָּבָר הַזֶּה יְכַרְסֵם בִּפְנִימִיּוּת לִבּוֹ, עַד שֶׁלְּבַסּוֹף יָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי הַהִתְעוֹרְרוּת שֶׁמְּקַבְּלִים שָׁם, זֶה אִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁהָיוּ רְחוֹקִים לְגַמְרֵי מֵהַיַּהֲדוּת, כַּמָּה דּוֹרוֹת לֹא יָדְעוּ מַה זֶּה לִהְיוֹת יְהוּדִי, וּכְשֶׁבָּאוּ אֶצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, נִפְתְּחוּ עֵינֵיהֶם בִּבְכִיּוֹת כָּאֵלּוּ כְּמוֹ מַעְיָן. וְכָל זֶה רָאִיתִי כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים, וְכֵן אֲנָשִׁים סִפְּרוּ לִי, שֶׁמֵּעוֹלָם אֵינָם מִתְרַגְּשִׁים עַד כְּדֵי בְּכִיָּה. מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁזָּכוּ לִהְיוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל — נִפְתְּחוּ עֵינֵיהֶם, וְהוֹרִידוּ דְּמָעוֹת בְּלִי מַעֲצוֹר, וְהָיָה דָּבָר זֶה פֶּלֶא בְּעֵינֵיהֶם, אֵיךְ זָכוּ לָזֶה.

וְהִנֵּה יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁאוֹמְרִים, שֶׁדַּיְקָא כְּשֶׁבָּאִים אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, דַּיְקָא שָׁם נִסְתָּם פִּיהֶם וּלְבָבָם, וְאֵין לָהֶם שׂוּם הִתְעוֹרְרוּת, וְזֶה גַּם־כֵּן לֹא קָשֶׁה כְּלָל, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל מְתַקֵּן אוֹתָם בְּתִקּוּן כָּזֶה, שֶׁאַחַר־כָּךְ כְּשֶׁבָּאִים לְבֵיתָם, אָז מַתְחִיל לַעֲבֹר הַתִּקּוּן, וְנִתְעוֹרְרִים בַּבַּיִת בְּהִתְעוֹרְרוּת כָּזוֹ, שֶׁהֵם בְּעַצְמָם אֵינָם יוֹדְעִים מֵהֵיכָן זֶה. וְלָכֵן אַל תִּתְרַגֵּשׁ כְּלָל, אֶלָּא תִּהְיֶה שָׂמֵחַ וְעַלִּיז, שֶׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַכְשָׁו תַּעֲשֶׂה הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, לֵילֵךְ עִם עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֶּר נָשֹׂא, י״א סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, שֶׁהַכֹּל מֻשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ כְּלָל, וְזֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר כְּלָל, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (חֻלִּין ז׃): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֶלָּא אִם־כֵּן מַכְרִיזִין

עָלָיו מִלְמַעְלָה; וְאָמְרוּ (יומא לח.): בְּשִׁמְךָ יְקָרָאוּךָ וּבְמִקּוֹמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בַּמֶּה שֶׁמּוּכָן לַחֲבֵרוֹ וְאֵין מַלְכוּת נוֹגַעַת בְּמַלְכוּת חֲבֵרְתָּהּ, אֲפִלּוּ כְּמִלְא נִימָא; וְאִם תַּכְנִיס דָּבָר זֶה תָּמִיד בְּדַעְתְּךָ, אָז תִּשְׁמַע אֵיךְ שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה מְגַלָּה לְךָ נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת. כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן נב): מִכָּל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נד), אֲשֶׁר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְצַמְצֵם עַצְמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תַּכְלִית, לְרַמֵּז לָאָדָם רְמָזִים לְקָרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְגַלֶּה לוֹ נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת.

וְזוֹ הָיְתָה דַּרְכָּם שֶׁל תַּלְמִידֵי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע שֶׁקִּבְּלוּ מֵרַבָּם, שֶׁמִּכָּל דָּבָר שֶׁרוֹאִים וְשׁוֹמְעִים יְכוֹלִים לִלְמֹד הַרְבֵּה, כִּי אֲפִלּוּ גּוֹי שֶׁמְּדַבֵּר סְתָם דִּבּוּרִים וְנִשְׁמָעִים לְאָזְנֶיךָ, תֵּדַע שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְצַמְצֵם עַצְמוֹ, כִּבְיָכוֹל, בְּתוֹךְ הַדִּבּוּרִים הָאֵלּוּ, כְּדֵי שֶׁתִּשְׁמַע דִּבְרֵי נְבוּאָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ (מִלְבַד לֹא לְשַׁטּוֹת עַצְמוֹ), וְאָז אִם תִּהְיֶה דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּקִבְיעוּת, תִּרְאֶה וְתִשְׁמַע נִפְלָאוֹת רַבּוֹת, אֲשֶׁר לֹא יְכִילֻהוּ הָרַעְיוֹן.

אָדָם נִגָּשׁ אֵלֶיךָ וְאוֹמֵר לְךָ: ״עֲזֹר לִי״. וְאַתָּה אוֹמֵר לוֹ בְּתְמִימוּת: ״אֵין בְּכֹחִי״. וְהוּא עוֹנֶה לְךָ כְּפִי עִנְיָנְךָ: ״אַל תֹּאמַר כָּךְ, כִּי יֵשׁ לְךָ כֹּחוֹת עֲצוּמִים, וְאַתָּה כֵּן יָכוֹל — אִם תִּרְצֶה״, הִנֵּה אָמַר לְךָ כְּבָר הַרְבֵּה מְאֹד, וְהוּא שָׁלִיחַ מִן הַשָּׁמַיִם לְגַלּוֹת לְךָ, שֶׁיֵּשׁ לְךָ כֹּחַ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַשִּׂיג מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ לְהַשִּׂיג — אִם רַק תִּרְצֶה.

מָה אֹמַר לְךָ! הָאָדָם יָכוֹל לִחְיוֹת עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדֶגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, אִם רַק יִרְצֶה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן צו), שֶׁרָאוּי לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ עוֹד עַכְשָׁו בְּזֶה הָעוֹלָם לִחְיוֹת כְּדֶגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא; כִּי בֶּאֱמֶת אִם אָדָם מְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ הוֹלְכִים כְּבָר בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, כִּי בַּר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשֵּׂכֶל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן א׳), שֶׁהוּא הַחָכְמָה וְהַחִיּוּת אֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר שֶׁמֵּאִיר לוֹ תָּמִיד, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת

עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ אַחַר הַהֶבֶל וְהָרִיק; כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ הַרְבֵּה דְּמְיוֹנוֹת. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מַטְעֶה מְאֹד. וּבֶאֱמֶת יֵשׁ הַרְבֵּה הֲבָלִים וְהֶבְלֵי הֲבָלִים בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁמַּטְעִים אֶת הָאָדָם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁבּוֹרֵחַ מֵהֶם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י״א סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לִזְכֹּר, אֲשֶׁר מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל אָחַז הַרְבֵּה מִנְּקֻדַּת הֶחָבֵר, וְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִתְוַעֵד הַרְבֵּה וּלְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְיֵשׁ בָּזֶה הַרְבֵּה תּוֹעֶלֶת; כִּי אָדָם בְּעַצְמוֹ לְבַסּוֹף מִתְקָרֵר וְנוֹפֵל בַּחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, וּמַפְסִיק אֶת מְעַט מִקְצָת עֲבוֹדָתוֹ שֶׁהִתְחִיל, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר עַל עַצְמוֹ: אִם הָיָה לוֹ בִּימֵי נְעוּרָיו אֶחָד שֶׁיֹּאמַר לוֹ: ״אָחִי חֲזַק״, הָיָה רָץ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְגַם אֶת זֶה לֹא הָיָה לוֹ [(עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח), וְשָׁמַעְנוּ מִצַּדִּיק אֶחָד וְכוּ׳; וְשָׁמַעְתִּי מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁזֶּה סוֹבֵב עַל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמוֹהַרַנ״תְ זַ״ל כְּתָבוֹ]; וְהַכְּלָל, הִתְחַזְּקוּת כָּל אֶחָד צָרִיךְ. וְלָכֵן מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים לִקְנוֹת לְעַצְמָם חָבֵר, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ (אָבוֹת, פֶּרֶק ב׳): ״וְקְנֵה לְךָ חָבֵר״, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ כָּל יוֹם בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה אֵינוֹ פְּחִיתוּת כָּבוֹד, אַדְרַבָּה, בָּזֶה שֶׁאֵינוֹ מְחַפֵּשׂ חָבֵר טוֹב, זֶה מַרְאֶה שֶׁאָצְלוֹ גַּאוּת טְמוּנָה, כְּאִלּוּ לֹא מַתְאִים לוֹ לְהוֹרִיד עַצְמוֹ, אוֹ לְהִתְחַבֵּר עִם הַזּוֹלֶת, וּבֶאֱמֶת כְּפִי שֶׁיָּדוּעַ, גַּם מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל דִּבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְיוֹם שֶׁלֹּא נִכְנַס אֶצְלוֹ מִישֶׁהוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הָיָה יוֹצֵא לַחוּץ, וּמְחַפֵּשׂ לְדַבֵּר עִם מִישֶׁהוּ, כִּי זֶה יְסוֹד גָּדוֹל בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל ״נְקֻדַּת הֶחָבֵר״, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו

זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לד) מֵעִנְיַן הַשָּׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת, שֶׁמְּבַטְּלִין אֶת הַחֶרְפָּה הַשְּׁרוּיָה עַל הַלֵּב, בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים סט, כא): ״חֶרְפָּה שָׁבְרָה לִבִּי״, הַיְנוּ הַחֲרָפוֹת שֶׁהֵם הָעֲוונוֹת, שׁוֹבְרִים לִבּוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְהוּא תָּמִיד בְּעַצְבוּת וּבְמְרִירוּת וּבְדַכָּאוֹן, וּבָזֶה שֶׁמְּקַבְּלִין אֶת נְקֻדַּת הָרַב, זֶה עֲדַיִן לֹא מַסְפִּיק, אֶלָּא צְרִיכִים גַּם לְקַבֵּל אֶת נְקֻדַּת הֶחָבֵר, וְכָךְ זוֹכִים אַחַר־כָּךְ לִנְקֻדַּת עַצְמוֹ, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל מְסַבִּירוֹ (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, בִּרְכַּת־הַמָּזוֹן, הֲלָכָה ג׳), כִּי קֹדֶם צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת נְקֻדַּת הָרַב, וְאַחַר־כָּךְ חוֹזְרִים הַתַּלְמִידִים בֵּינֵיהֶם מַה שָּׁמְעוּ מֵהָרַב, וּמְחַזְּקִים אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת דִּבְרֵי הָרַב, וְאַחַר־כָּךְ כָּל אֶחָד זוֹכֶה לִנְקֻדַּת עַצְמוֹ, שֶׁיָּכוֹל לְהִתְחַזֵּק בְּעַצְמוֹ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה וּבְקִיּוּם הַמִּצְווֹת בְּשִׂמְחָה, וְיָכוֹל לַעֲבֹר אֶת גַּלֵּי וּמַשְׁבְּרֵי הַחַיִּים. כִּי אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, אֲשֶׁר עַל כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים מַשְׁבְּרִים וְנִסְיונוֹת קָשִׁים וּמָרִים עַד מְאֹד, אֲשֶׁר לֹא נִתַּן לְהַסְבִּיר כְּלָל, כִּי כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב, אֲשֶׁר רַק עָלָיו עוֹבֵר מַה שֶּׁעוֹבֵר וְכוּ׳. וּבֶאֱמֶת אֵין אָדָם שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו אֵיזֶה מַשְׁבֵּר קָשֶׁה בְּחַיָּיו הַפְּרָטִיִּים, וּצְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה לְהִשָּׁאֵר קַיָּם בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַוָּדַע, אֲשֶׁר (בְּרָכוֹת ס.): כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד; אֲשֶׁר הַכֹּל לְטוֹבָה, וְאַף שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים, שֶׁאֵין לָנוּ מֻשָּׂג מַה הַטּוֹבָה שֶׁיּוֹצֵאת מִזֶּה שֶׁעַכְשָׁו עוֹבֵר עָלָיו כָּךְ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שֶׁמַּאֲמִין אֲשֶׁר לֵית אֲתַר דְּפָנֵיהּ מִינֵּהּ, וְאֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְגַם מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו מִבַּעַל בְּחִירָה — זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים, כִּי הוּא יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר מֵאִתּוֹ לֹא תֵּצֵא הָרָעוֹת, וְאַף שֶׁזֶּה רַע גָּמוּר, וְסוֹבֵל צַעַר וְיִסּוּרִים וּמַכְאוֹבִים, עִם כָּל זֹאת כְּבָר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רנ): אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה, אֲזַי אֲפִלּוּ יִסּוּרֵי הַהַרְכָּבָה, הַיְנוּ יִסּוּרֵי הַגּוּף מַמָּשׁ, הָיָה יָכוֹל בְּנָקֵל לְקַבֵּל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁאָר צָרוֹת וְיִסּוּרִים שֶׁהֵם חוּץ לַגּוּף, אִם הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הָיָה מְקַבְּלָם בְּנָקֵל.

וְלָכֵן אַל תִּזָּלְזֵל בְּעִנְיַן שִׂיחַת חֲבֵרִים, אֲשֶׁר זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד

מְאֹד, וְאִם זֶה לֹא יוֹעִיל לַזּוּלַת, זֶה יוֹעִיל לְעַצְמוֹ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפד) מֵעִנְיַן אוֹר יָשָׁר וְאוֹר חוֹזֵר, וְלִפְעָמִים הָאוֹר חוֹזֵר בָּא יוֹתֵר מַהֵר חֲזָרָה אֵלָיו, הַיְנוּ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ נִתְעוֹרֵר מֵהַדִּבּוּרִים, וְזֶה מוֹעִיל לוֹ, כְּגוֹן: אָדָם שֶׁהוּא שָׁבוּר וְעָצוּב, וְשָׂרוּי בְּדִכָּאוֹן פְּנִימִי, הָעֵצָה — לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים בְּעִנְיַן שִׂמְחָה, וּלְחַזֵּק שֶׁיִּהְיוּ בְּשִׂמְחָה, וַאֲפִלּוּ אִם לֹא יִפְעַל אֶצְלָם, לְכָל הַפָּחוֹת הוּא יִתְעוֹרֵר, כִּי יֹאמַר לְעַצְמוֹ: רֶגַע, אֲנִי מְדַבֵּר וּמְחַזֵּק אֶת הַזּוּלַת בְּעִנְיַן שִׂמְחָה, וְאֵיךְ אֲנִי שָׁרוּי בְּעַצְבוּת וּבְדִכָּאוֹן?! וּמִמֵּילָא הַדִּבּוּרִים שֶׁלּוֹ כְּבָר יָבִיאוּ לִידֵי שִׂמְחָה, וְכֵן בְּעִנְיַן לְחַזֵּק אֶת הַזּוּלַת לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — שֶׁזּוֹהִי הִתְבּוֹדְדוּת, אוֹ שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, זֶה יוֹעִיל עַל־כָּל־פָּנִים לְעַצְמוֹ. וְכֵן הוּא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קו) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים מא, א): ״אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל״, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּכְנִיס שֵׂכֶל בַּדָּל, עֵצָה לָבוֹא לְגַדְלוּת הַמֹּחִין — לְחַזֵּק אֲחֵרִים; וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּדָבָר זֶה מְאֹד, רַק לְדַבֵּר תָּמִיד עִם הַזּוּלַת דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּלְחַזְּקוֹ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַאֲפִלּוּ שֶׁהוּא אֵינוֹ אוֹחֵז בָּזֶה — מַה בְּכָךְ?! עַל־כָּל־פָּנִים תְּחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן קט), שֶׁזֶּה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, אַז אֵיךְ הָאלְט נִישְׁט דֶּערְבַּיי זָאל כָּאטְשׁ מַיין חֲבֵר הָאלְטֶן דֶּערְבַּיי (כְּשֶׁאֲנִי לֹא אוֹחֵז בָּזֶה, לְכָל הַפָּחוֹת חֲבֵרִי שֶׁיַּחֲזִיק בָּזֶה).

וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִפְלִיג בְּמַעֲלַת הָאִישׁ הַזֶּה מְאֹד, כִּי טֶבַע שֶׁל אָדָם, כְּשֶׁלֹּא הוֹלֵךְ לוֹ הוּא מַחֲלִישׁ גַּם אֶת אֲחֵרִים, וְזֶה נִקְרָא חָסִיד שֶׁנָּפַל, שֶׁאָמַר עַל זֶה רַבֵּנוּ זַ״ל: ״חָסִיד שֶׁנָּפַל גָּרוּעַ מִמְּשֻׁמָּד״, כִּי מִמְּשֻׁמָּד, רַחֲמָנָא לִצְלָן, יוֹדְעִים אֵיךְ לְהַזָּהֵר וּלְהִשָּׁמֵר, אֲבָל חָסִיד שֶׁנָּפַל, מִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא נָפַל?! וְלָכֵן אִי אֶפְשָׁר לְהִשָּׁמֵר מִמֶּנּוּ. וּפַעַם אָמַר לִי ר׳ לֵוִי יִצְחָק (נֶרוֹ יָאִיר) [זַ״ל]: תִּשְׁמֹר עַצְמְךָ לֹא לְדַבֵּר אֲפִלּוּ עִם אֵלּוּ הַמִּסְתּוֹבְבִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהוּא נָפַל וְנִתְקָרֵר, וְלָכֵן אוֹמֵר לְךָ ״לָאו דַּוְקָא״ — עַל כָּל עֵצָה שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּגוֹן: ״חֲצוֹת״, ״לָצֵאת לַשָּׂדֶה״, ״שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן״, ״הִתְבּוֹדְדוּת״, ״יְשׁוּב הַדַּעַת״ וְכַדּוֹמֶה.

וְזֶה רָאִיתִי בְּחוּשׁ, שֶׁכָּל רֵיק וּפוֹחֵז שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לִלְמֹד, הוּא

מְדַבֵּר נֶגֶד סֵדֶר־הַדֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל: ״אַתָּה לֹא מֵבִין מַה שֶּׁרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר שָׁם״, ״הַפְּשָׁט הוּא לֹא כְּמוֹ שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב״, ״הֲרֵי הָעִקָּר הוּא עִיּוּן״, כָּל אֶחָד נַעֲשֶׂה כְּבָר מֵבִין, וְאֵינוֹ פּוֹתֵחַ — לֹא חֻמָּשׁ וְלֹא מִשְׁנָיוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא גְּמָרָא, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה לֹא יְרוּשַׁלְמִי אוֹ תּוֹסֶפְתָּא אוֹ רַמְבַּ״ם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְזֶה בָּרוּר לְמִי שֶׁרוֹצֶה לְהוֹדוֹת עַל הָאֱמֶת. וַאֲנִי רָגִיל לוֹמַר תָּמִיד לְכָל אֵלּוּ הַחֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם [שֶׁהֵם בְּעֵינַי סְתָם רֵיקִים, שֶׁקּוֹרִין לַיידִיגֶ״יעְרִ״ס, הוֹלְכֵי בָּטֵל] קַח אֶת ״שִׂיחוֹת־הָרַ״ן״, סִימָן עו, וּתְתַרְגֵּם אֶת זֶה לְעַצְמְךָ מִלָּה בְּמִלָּה בְּאִידִישׁ, וְשָׁם תִּרְאֶה מָה רַבֵּנוּ זַ״ל רוֹצֶה מֵאִתָּנוּ. וּפַעַם אָמַר לִי אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵהַחֲשׁוּבִים: רַבֵּנוּ זַ״ל אֵינוֹ רוֹצֶה מֵאִתָּנוּ רַק הִתְבּוֹדְדוּת וַחֲצוֹת וּמִשְׁנָה בְּרוּרָה... וְעָמַדְתִּי מִשְׁתּוֹמֵם. וַאֲמָרוֹ בְּתִמִּימוּת כָּזוֹ כְּאִלּוּ זוֹ הַלָּכָה מִסִּינַי, אָז רָאִיתִי מַה זֶּה נִקְרָא עַם הָאָרֶץ, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת ב, ה): ״וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד״, כִּי אֲפִלּוּ אֶת כָּל שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ.

לֵךְ נָא וּרְאֵה מָה רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר בְּשִׂיחָה כ״ח, שֶׁרָאוּי לַעֲבֹר וְלִהְיוֹת בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁבָּעוֹלָם, עַיֵּן שָׁם.

הַכְּלָל, שֶׁצְּרִיכִים לְדַבֵּר עִם חָבֵר — רַק לְחַזְּקוֹ וּלְשַׂמְּחוֹ וּלְעוֹדְדוֹ, שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּחִיּוּת וּבְדִבֵקוּת מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית, שֶׁיִּתְבּוֹדֵד, שֶׁיֹּאמַר חֲצוֹת, שֶׁיִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, שֶׁיִּלְמַד חֻמָּשׁ וְרַשִׁ״י, שֶׁיִּסַּיֵּם ד׳ חֶלְקֵי שֻׁלְחָן עָרוּךְ עַל־כָּל־פָּנִים מְחַבֵּר רַמַּ״א, שֶׁיִּגְרֹס מִשְׁנָיוֹת, וְשֶׁיַּעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ שִׁעוּר בַּשַׁ״ס כְּסִדְרָן וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְזֶה עִקַּר הַתַּכְלִית שֶׁל שִׂיחַת חֲבֵרִים — לְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי וְלֹא לְהַפִּילוֹ, חַס וְשָׁלוֹם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לִצְדָקָה.

מָה אֹמַר לְךָ! לְדַעְתִּי, אַתָּה בְּעַצְמְךָ אָשֵׁם וְכוּ׳, מִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְהִסְתַּכֵּל בְּזֶבֶל וּבִסְרָטִים וְכוּ׳, הֲלֹא כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ח.): אֵין יֵצֶר הָרָע שׁוֹלֵט, אֶלָּא בַּמֶּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת; וְלָכֵן מִי שֶׁעוֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרַע, לֹא יָבוֹא לִידֵי נִסָּיוֹנוֹת כָּאֵלּוּ וְכוּ׳, מַסְפִּיק שֶׁאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹר כְּבִישׁ, וְצָרִיךְ רַחֲמִים עַל שְׁמִירַת הָעֵינַיִם, אֲשֶׁר פּוֹגֵם בְּמַשֶּׁהוּ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֵרֶךְ, מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְכַתְּחִלָּה לְטַמֵּא אֶת עֵינָיו, וּלְהִסְתַּכֵּל בְּזֶבֶל וּבִסְרָטִים וְכוּ׳, הֲרֵי הוּא מְאַבֵּד עַצְמוֹ לָדַעַת. וּמַה שֶּׁרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רמב), שֶׁעַל־יְדֵי צְדָקָה נִצּוֹלִין מֵאֲרִיךְ אַנְפִּין דִּקְלִפָּה, הוּא רַק כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְתֵמּוֹ בַּדֶּרֶךְ, וּצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, אָז תַּעֲזֹר לוֹ הַצְּדָקָה, אֲבָל סְתָם לְכַתְּחִלָּה לְהִסְתַּכֵּל בְּזֶבֶל וּבִסְרָטִים וְכוּ׳, לֹא תּוֹעִיל לוֹ הַצְּדָקָה כְּלָל. וְלָכֵן שְׁמֹר עֵינֶיךָ, כִּי הָעַיִן רוֹאָה וְהַלֵּב חוֹמֵד, וּכְלֵי הַמַּעֲשֶׂה גּוֹמְרִים לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֲבֵרָה, וְאָז אוֹי לוֹ מִיּוֹצְרוֹ וְאוֹי לוֹ מִיּוֹצְרוֹ. חוּס עַל נַפְשְׁךָ, וּבְרַח לְךָ מִכָּל מִינֵי זֶבֶל וְלִכְלוּךְ, כְּדֵי שֶׁלֹּא תְּאַבֵּד עוֹלָמְךָ כְּרֶגַע.

אוֹדוֹת הַשַּׁעֲמוּם וְכוּ׳, אִיעָצְךָ וִיהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, קַח מִשְׁנָיוֹת, וְתַתְחִיל לִגְרֹס פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק בַּאֲמִירָה וּבְגִרְסָה בְּעַלְמָא, אַפִלּוּ שֶׁאַתָּה אֵינְךָ מֵבִין בִּתְחִלָּה כְּלוּם, וְכֵן בַּשַּׁ״ס תַּתְחִיל מֵהַתְחָלַת בְּרָכוֹת, וּתְסַיֵּם מַסֶּכֶת אַחַר מַסֶּכֶת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַשִּׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָיוֹת וּגְמָרָא פַּעַם אַחַר פַּעַם, וּלְאַט לְאַט יִפָּתַח לִבְּךָ וְדַעְתְּךָ וְתִבְרַח מֵהַהֶבֶל. וּבְפֵרוּשׁ גִּלּוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוֹדָה זָרָה יט.): לְעוֹלָם יִגְרֹס אִינִישׁ אַף עַל גַּב דְּלָא יָדַע מַאי קָאָמַר, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים קיט, יט): ״גָּרְשָׁה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה״; וְהַדְּבָרִים פְּשׁוּטִים. וְרָאִיתִי בְּאַגָּדוֹת מַהָרַ״ל מִפְּרַאג זִי״ע, וְכֵן הוּא בְּאַגָּדוֹת הַחִיד״א, שֶׁבַּאֲמִירָה בְּעַלְמָא מְזַכֶּךְ אֶת נַפְשׁוֹ, וּלְבַסּוֹף תִּכָּנֵס בּוֹ תְּשׁוּקַת הַתּוֹרָה, וּכְבָר לֹא יִרְצֶה לַעֲזֹב אֶת הַתּוֹרָה כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְזֶה סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל — לִהְיוֹת רָגִיל הַרְבֵּה בַּאֲמִירָה (עַיֵּן בַּאֲרִיכוּת בְּשִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן עו; וּבַקּוּנְטְרֵס ״סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד״; וּבַסֵּפֶר ״אָרְחוֹת צַדִּיקִים״, שַׁעַר הַתּוֹרָה), וְשָׁם תִּרְאֶה אֶל מַה יְכוֹלִים לִזְכּוֹת — אִם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ זוֹ.

הוֹי, הוֹי, יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, עֲדַיִן אַתָּה שׁוֹמֵעַ לְקוֹל הַמִּתְנַגְּדִים?! אֲנִי הִמְצֵאתִי אֶת סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּמּוּד הַזֶּה?! רְאֵה אֶל מַה הַבַּטָּלָה מְבִיאָה אוֹתָךְ — אֶל שְׁעָמוּם וְאֶל זְמָה מַמָּשׁ, וְכָל זֶה מִפְּנֵי שֶׁעֲדַיִן אַתָּה חָכָם בְּעֵינֵי עַצְמְךָ, וְאֵינְךָ רוֹצֶה לְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, לֹא אֲנִי אוֹמֵר אֶת זֹאת, אֶלָּא רַבֵּנוּ זַ״ל! כַּמּוּבָא בַּאֲרִיכוּת בְּשִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן ע״ו, כָּל־כָּךְ חֲבָל שֶׁלֹּא מַרְגִּילִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים לִגְרֹס בְּגִרְסָה דַּיְקָא מִשְׁנָיוֹת, וְלִתֵּן לָהֶם פְּרָסִים לְמִי שֶׁזּוֹכֶה לְסַיֵּם שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה אֲפִלּוּ סְתָם בְּגִרְסָה, שֶׁיִּהְיוּ רְגִילִים לוֹמַר הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת, שֶׁזֶּה מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְלֹא נוֹתֵן לַיֵּצֶר הָרָע לָגֶשֶׁת אֵלָיו, וְרַק פֶּרֶק אֶחָד לוֹמְדִים בְּעִיּוּן בְּשָׁבוּעַ, כָּל יוֹם שְׁתֵּי מִשְׁנָיוֹת, וְלַחֲזֹר עַל זֶה הַרְבֵּה, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל אַחַר־כָּךְ לִלְמֹד לְבַד וּלְהָבִין מַה שֶּׁלּוֹמֵד. וְאוֹתוֹ דָּבָר צְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת הַתַּלְמִידִים לִגְרֹס אֶת כָּל הַשַּׁ״ס בַּאֲמִירָה בְּעַלְמָא, עַד שֶׁיְּסַיְּמוּ כָּל הַשַּׁ״ס, וְלִתֵּן פְּרָסִים לְמִי שֶׁזּוֹכֶה לְסַיֵּם שַׁ״ס בַּאֲמִירָה (אוֹ כְּשֶׁמְּסַיֵּם מַסֶּכֶת), וְרַק לִלְמֹד דַּף אֶחָד בְּשָׁבוּעַ בְּעִיּוּן רַב, וְלַחֲזֹר עַל זֶה הַרְבֵּה פְּעָמִים, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לִלְמֹד אַחַר־כָּךְ לְבַד גְּמָרָא וּלְהָבִין. וְאִם הָיוּ עוֹשִׂים אֶת זֶה, אֲזַי לֹא הָיָה פְּנַאי לְיֵלֶד אוֹ לְבָחוּר צָעִיר לֵילֵךְ לְהִסְתַּכֵּל בְּזֶבֶל וּבִסְרָטִים וְכוּ׳, אֲבָל מַה לַּעֲשׂוֹת?! מִי יָכוֹל לְלֹחֶם נֶגֶד כֻּלָּם?!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה לְהוֹצִיא אֶת מִשְׁפָּטֶיךָ לְאוֹר גָּדוֹל, כַּמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־

מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן א׳): עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים יְכוֹלִים לְהוֹצִיא אֶת מִשְׁפָּטֵנוּ לָאוֹר, וְיוֹדְעִים אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דָּבָר.

וְהִנֵּה הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן הוּא בְּעִנְיַן הִתְבּוֹדְדוּת, אִם רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כה), שֶׁהַהִתְבּוֹדְדוּת הִיא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה מֵהַכֹּל, וְעוֹלִים מִזֶּה שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים, שֶׁלֹּא עָלוּ מִימוֹת עוֹלָם, צְרִיכִים לָדַעַת שֶׁזֶּהוּ זֶה, וַאֲפִלּוּ שֶׁלֹּא מְבִינִים, צְרִיכִים לְהַאֲמִין לְרַבֵּנוּ זַ״ל בְּלִי שׁוּם סְפֵקוֹת וּסְפֵק סְפֵקוֹת. אִם רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כד), שֶׁמִּצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּצְרִיכִים לְהַכְרִיחַ עַצְמוֹ לָבוֹא לִידֵי שִׂמְחָה, צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁזֶּהוּ זֶה, אֵין מַה לַּחֲשֹׁב יוֹתֵר כְּרֶגַע, וּצְרִיכִים רַק לִשְׂמֹחַ, וּלְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּתִמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הוֹי, הוֹי! אִם אֶרְצֶה לְנַחֶמְךָ — אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ?! כִּי הֲלֹא זֶהוּ צַעַר וּמַכְאוֹב כָּזֶה, שֶׁלֹּא נִתַּן לְהַסְבִּיר. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סַנְהֶדְרִין כב.): מִי שֶׁמֵּתָה עָלָיו אֵשֶׁת נְעוּרִים, כְּאִלּוּ נֶחֱרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו, דִּכְתִיב (יְחֶזְקֵאל כד, טז): ״הִנְנִי לוֹקֵחַ מַחְמַד עֵינֶיךָ״, וּכְתִיב (שָׁם): ״הִנְנִי מְחַלֵּל מִקְדָּשִׁי גְּאוֹן עֻזְּכֶם, מַחְמַד עֵינֵיכֶם״, וְרָאִיתִי בַּסֵּפֶר ״אַהֲבַת צִיּוֹן״ דְּרוּשֵׁי הַנּוֹדָע בִּיהוּדָה (דְּרוּשׁ ז׳), שֶׁהִסְפִּיד אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁנִּפְטְרָה עָלָיו, אַחַר שֶׁהָיוּ נְשׂוּאִים נ״ח שָׁנִים, וְהוּא מַסְבִּיר, שֶׁגַּם עַל אִשָּׁה צַדֶּקֶת שַׁיָּךְ דָּבָר כָּזֶה, שֶׁנִּתְפְּסָה בַּעֲוֹן הַדּוֹר. וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְנַחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, הַמָּקוֹם יְנַחֵם אוֹתְךָ בְּתוֹךְ שְׁאָר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, וּכְבָר לֹא תֵּדַע מִשּׁוּם צַעַר וְעָגְמַת נֶפֶשׁ, וְהָיָה אַךְ שִׂמְחָה

בְּבֵיתְכֶם, וְתִרְאֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, עַל־יְדֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם כֶּסֶף הַפִּדְיוֹן, יַמְתִּיק מִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּל הַדִּינִים, עַל־יְדֵי פֶּלֶא עֶלְיוֹן.

מָה אֹמַר לְךָ! צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק, אַף שֶׁהַסָּמ״ךְ־מֵ״ם, יִמַּח שְׁמוֹ, מַרְאֶה אֶת טְלָפָיו, וְהוּא עוֹבֵד עָלֵינוּ וְכוּ׳, צְרִיכִים לִזְכֹּר שֶׁהוּא טָמֵא מְטֻמָּא, מַכְשִׁיל אֶת הָרַבִּים בְּאִסּוּרֵי כְּרִיתוּת, הַמִּקְוֶה בִּכְלָל לֹא כְּשֵׁרָה, וּצְרִיכִים לְפַרְסֵם אֶת זֹאת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא יִתְּנוּ וְכוּ׳ לִטְבֹּל שָׁם, כִּי עוֹבְרִים בָּזֶה עַל אִסּוּר כָּרֵת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְהוּא קַל שֶׁבַּקַּלִּים.

תַּאֲמִין לִי, שֶׁלָּנוּ אֵין שׁוּם עֵסֶק בְּשׁוּם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שֶׁקֶר, אֲנַחְנוּ לֹא מְעֻנְיָנִים בְּשׁוּם מִפְלָגָה וּבְשׁוּם תַּפְקִיד, אֲנַחְנוּ רוֹצִים רַק לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִשְׁמֹר אֶת הַשָּׁלוֹם בֵּין הַתּוֹשָׁבִים וְכוּ׳, אֵין אָנוּ מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּשׁוּם מַעֲשֶׂה אֲלִימוּת, כְּמוֹ שֶׁהָרָשָׁע הַסָּמ״ךְ־מֵ״ם, יִמַּח שְׁמוֹ, בְּשֶׁקֶט מְפַרְסֵם, כְּדֵי לְהָגֵן עַל הַגְּנֵבוֹת וְהַשְׁחִיתוּת שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בַּחֲשַׁאי, בַּאֲשֶׁר הוּא גּוֹנֵב מִכַּסְפֵּי הַמְּדִינָה מִיָּמִין וּמִשְּׂמֹאל, וּמְסַכְּנִים הַטַּפְּשִׁים, אֵינָם תּוֹפְסִים אֵיךְ הוּא עוֹבֵד עַל כֻּלָּם בָּעֵינַיִם, וְהוּא בְּכַעַס עָלֵינוּ, כִּי מֵאִתָּנוּ הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַשְׁחִיתֻיּוֹת שֶׁלּוֹ.

נָא וְנָא הַרְגֵּל עַצְמְךָ לְדַבֵּר תָּמִיד רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרֹ׳ אַבְרָהָם בְּרֹ׳ נַחְמָן זַ״ל הָיָה רָגִיל לוֹמַר: הַפֶּה שֶׁל הָאָדָם נִדְמֶה כְּמוֹ תַּחֲנַת קֶמַח, כָּל זְמַן שֶׁטּוֹחֲנֶת — מוֹצִיאָה קֶמַח, כֵּיוָן שֶׁמַּפְסִיקָה, אֲזַי מַפְסִיק לָצֵאת קֶמַח, כְּמוֹ־כֵן אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז

יָאִיר לוֹ בְּכָל פַּעַם מֹחִין חֲדָשִׁים בִּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְכֵיוָן שֶׁמַּפְסִיקִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, נִפְסָקִין הַמֹּחִין וְכוּ׳, וְנוֹפֵל לְקַטְנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד.

גַּם צְרִיכִים לְדַבֵּר עִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל רַק דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה מוֹרִידִים אֶת הַשְׁכִינָה בָּעוֹלָם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁדָּבוּק תָּמִיד רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר אַל תִּכָּנֵס בְּלַחַץ, שׁוּם דָּבָר אָסוּר לִהְיוֹת אֶצְלְךָ ״הֶכְרֵחַ״, רַק דָּבָר אֶחָד צָרִיךְ לִהְיוֹת אֶצְלְךָ ״הֶכְרֵחַ״, אֲפִלּוּ עַד מְסִירוּת נֶפֶשׁ, וְהוּא: מִצְוַת הַשִּׂמְחָה הַכּוֹלֶלֶת אֶת כָּל הַמִּצְוּוֹת, כִּי כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, אָז בְּנָקֵל לָבוֹא לְיִשּׁוּב הַדַּעַת, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן י׳): עַל־יְדֵי שִׂמְחָה זוֹכִים לְיִשּׁוּב הַדַּעַת; וְלָכֵן רְאֵה לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וּתְהִלָּה לָאֵל, יֵשׁ לָנוּ בַּמֶּה לִשְׂמֹחַ שֶׁנִּבְרָאנוּ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשַׂנִי גּוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֲנַחְנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, אֲשֶׁר מְגַלֶּה לָנוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּגִלּוּי רַב כָּזֶה, וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו סְפָרִים קְדוֹשִׁים כָּאֵלּוּ, הַמְחַיִּים וּמְחַזְּקִים אֶת נֶפֶשׁ הַהוֹגֶה בָּהֶם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר זֶה אֱמוּנָה, וּצְרִיכִים לְהַכְנִיס עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה, לֵידַע אֲשֶׁר אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְאֵין מְצִיאוּת שֶׁל עוֹלָם כְּלָל, בִּלְעָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן אָסוּר לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם דָּבָר, כִּי מַה שַּׁיָּךְ לוֹמַר שֶׁהוּא רָחוֹק וְכוּ׳, הֲלֹא גַּם בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּית נִמְצָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְגַם מִשָּׁם יְכוֹלִים לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְרַבֵּנוּ ז״ל אָמַר פַּעַם: ״הָעִקָּר שֶׁיִּהְיֶה ׳מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי׳״, הַיְנוּ אֲפִלּוּ שֶׁאָדָם נָפַל כְּבָר בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּית, וְנִמְצָא בְּבֶטֶן הַסִּטְרָא אָחֳרָא, גַּם מִשָּׁם יִצְעַק וְיִזְעַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלֹא יִתֵּן דֳּמִי לוֹ, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַבְּדִידוּת שֶׁמְּסַבֶּבֶת אוֹתְךָ וְכוּ׳.

מָה אֹמַר לְךָ! אִם הָיִיתָ זוֹכֶה לִהְיוֹת מְקֻרָב אֶל רַבֵּנוּ ז״ל, הָיִיתָ מְהַפֵּךְ אֶת הַבְּדִידוּת שֶׁלְּךָ לְהִתְבּוֹדְדוּת, ״בַּד בְּבַד יִהְיֶה [קֹדֶשׁ]״ (עַיֵּן שְׁמוֹת ל, לד), הָיִיתָ מַרְגִּיל עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתִמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְשׁוֹפֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבְּךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז אַף פַּעַם לֹא הָיִיתָ לְבַד, אֶלָּא תָּמִיד הָיִיתָ מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, וְהָיִיתָ תָּמִיד דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲבָל לְכָל זֶה צְרִיכִים תְּמִימוּת אֲמִתִּית, לְזָרֵק וּלְהַשְׁלִיךְ אֶת הַשֵּׂכֶל לְגַמְרֵי, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא לֹא יְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מַה שֶּׁאֵין כֵּן, כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל לְגַמְרֵי אֶת שִׂכְלוֹ עַצְמוֹ, וְיֵשׁ לוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא יוּכַל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז אַף פַּעַם לֹא יִהְיֶה לְבַד. אֲבָל עַל זֶה צְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה, כִּי בְּכָל פַּעַם נִדְמֶה לָאָדָם כְּאִלּוּ יֵשׁ לוֹ אֵיזֶה שֵׂכֶל וְדַעַת עַצְמִית, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא מִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר. כִּי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה זוֹ מִדַּת "מַלְכוּת", דְּלֵית לָהּ מִגַּרְמָא כְּלוּם, וְזוֹ הַשְׁלֵמוּת הָאֲמִתִּית, לָדַעַת שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם.

הָעִקָּר רַק לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל אַף אֶחָד בָּעוֹלָם, בָּאִים לִפְעָמִים לְמַצָּבִים כָּאֵלּוּ, שֶׁכֻּלָּם עוֹזְבִים אוֹתוֹ, וְהוּא נִשְׁאָר לְבַד, וְהוּא בּוֹדֵד, וּמַה בְּכָךְ?! בִּשְׁבִיל זֶה צְרִיכִים לִהְיוֹת מְמֻרְמָרִים?! הֲלֹא דָּוִד הַמֶּלֶךְ מִתְמַרְמֵר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים קב, ח): "שָׁקַדְתִּי וָאֱהִיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג, כָּל הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי" וְגוֹ', הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ, דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה מֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל, וְהָיָה לוֹ צָבָא גָּדוֹל, שָׂרִים וְנָשִׂים וִילָדִים, וּמַה לֹּא וְכוּ', עִם כָּל זֹאת מִתְמַרְמֵר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא בּוֹדֵד, כְּצִפּוֹר הַמְסִתּוֹבֶבֶת לְבַד עַל הַגַּג בְּלִי אַף אֶחָד, עִם כָּל זֹאת חִבֵּר אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אֲשֶׁר עַד הַיּוֹם כָּל מִי שֶׁנִּמְצָא בְּאֵיזוֹ צָרָה, חַס וְשָׁלוֹם, הוּא לֹא יַקַּח בְּיָדוֹ שׁוּם סֵפֶר, רַק סֵפֶר תְּהִלִּים, כִּי זָכָה לְהַגִּיעַ אֶל דִּבְקוּת כָּזוֹ, עַד שֶׁהָיָה שָׂר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹמָם וְלַיְלָה. וְהָיוּ לוֹ זְמַנִּים, שֶׁכֻּלָּם עָזְבוּ אוֹתוֹ, וְעָלָיו נֶאֱמַר (שְׁמוּאֵל־א׳ ל, ו): "וַיִּתְחַזֵּק דָּוִד בַּהֲוָיָ"ה אֱלֹקָיו", שֶׁהִתְחַזֵּק רַק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלָכֵן אַתָּה לֹא לְבַד, דָּוִד הַמֶּלֶךְ כְּבָר הֻרְאָה לָנוּ מָה עוֹשִׂים בְּמַצָּב כָּזֶה, תַּעֲמֹד חָזָק בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאָז תִּהְיֶה הֲכִי מְאֻשָּׁר.

וְצָרִיךְ שֶׁתַּאֲמִין לִי, אֲשֶׁר כְּכָל שֶׁתִּהְיֶה לְךָ פְּחוֹת שַׂיְכוּת אֶל אֲנָשִׁים, זֶה יִהְיֶה לְךָ יוֹתֵר בָּרִיא, כִּי תִּנָּצֵל מִלְּשׁוֹן הָרָע וּרְכִילוּת וּשְׁקָרִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּנֵי־אָדָם הֵם יוֹתֵר גְּרוּעִים מֵחַיּוֹת טוֹרְפוֹת, כַּמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ז׳), וְלָכֵן מָה אַתָּה צָרִיךְ אוֹתָם?! אִם עָזְבוּ אוֹתְךָ, רוּץ וּבְרַח לְךָ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה,

וּתְחַדֵּשׁ חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה. וְזָכוֹר תִּזְכֹּר, אֲשֶׁר אַתָּה לֹא צָרִיךְ אֶת אַף אֶחָד בָּעוֹלָם רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר כָּל רֶגַע וְרֶגַע שֶׁרַק חוֹשְׁבִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, זוֹכִים לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל דְּבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוֹד שֶׁל כָּל הַיְסוֹדוֹת — לִהְיוֹת תָּמִיד רַק דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אוֹדוֹת הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ וְכוּ׳, עָלֶיךָ לִזְכֹּר, כִּי הַכֹּל בְּיַד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְרַק אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ אַתָּה יָכוֹל לִפְעֹל יְשׁוּעָתְךָ, מַה וְלָמָּה לְךָ לָרוּץ אַחַר בָּשָׂר וָדָם, אֲשֶׁר כְּבָר קִלֵּל יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא, וְאָמַר (יִרְמְיָה יז, ה): ״אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם, וְשָׂם בָּשָׂר זְרוֹעוֹ, וּמִן הַוָּיָ״ה יָסוּר לִבּוֹ״ וְגוֹ׳, וְלָכֵן קוּם בְּרַח לְךָ עַכְשָׁו רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִם אַתָּה רוֹצֶה לְהַצְלִיחַ, שְׁמֹר עַל פִּתְחֵי פִּיךָ, וּלְעוֹלָם תִּזְכֹּר, כִּי אָזְנַיִם יֵשׁ שְׁתַּיִם וּפֶה יֵשׁ רַק אֶחָד, וְאָמַר הֶחָכָם: ״צְרִיכִים יוֹתֵר לִשְׁמֹעַ מֵאֲשֶׁר לְדַבֵּר״, כִּי רִבּוּי הַדִּבּוּר מֵבִיא רַק צָרוֹת, כִּי ״בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל פֶּשַׁע״ (מִשְׁלֵי י׳, יט); וְלָכֵן נִמְדֶּדֶת חָכְמַת הֶחָכָם כְּפִי מִדַּת שְׁתִיקָתוֹ, וְכָל מִי שֶׁשּׁוֹתֵק יוֹתֵר, מַרְאֶה שֶׁהוּא חָכָם יוֹתֵר, וּכְתִיב (מִשְׁלֵי יז, כח): ״גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב״, כִּי כָּךְ אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ שֶׁהוּא אֱוִיל. וְאָמְרוּ (פִּסְחִים צט.): שְׁתִיקָה יָפָה לַחֲכָמִים, קַל וָחֹמֶר לַטִּפְּשִׁים; וְלָכֵן אִם אַתָּה רוֹצֶה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ, הָעִקָּר הוּא שְׁתִיקָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ג, יג): סְיָג לַחָכְמָה שְׁתִיקָה; זֶה הַגָּדֵר לָאָדָם שֶׁיִּקָּנֶה לְעַצְמוֹ חָכְמָה אֲמִתִּית, שֶׁיִּקָּנֶה לְעַצְמוֹ מִדַּת

הַשְׁתִּיקָה. וְצַדִּיק אֱמֶת אֶחָד אָמַר פַּעַם: כַּרְפַּ״ס יַחַ״ץ מַגִּי״ד — זֶה סוֹד הַצְלָחַת הַחַיִּים. כַּרְפַּ״ס רָאשֵׁי תֵּבוֹת: כִּ׳לָל ר׳אשׁוֹן פֶּ׳ה סָ׳תוּם, יַחַ״ץ מַגִּי״ד — וַאֲפִלּוּ מַה שֶּׁכְּבָר צָרִיךְ לְדַבֵּר שֶׁזֶּה מַגִּי״ד, גַּם בָּזֶה יַחַ״ץ — חֲצִ״י יְדַבֵּר מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ, הֵינוּ עָדִיף לִשְׁמֹעַ יוֹתֵר מִלְּדַבֵּר. וְאִם תּוּכַל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּדָבָר זֶה, אֲזַי תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ רְאֵה לִזְכֹּר הַיֵּטֵב, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא, וּבִלְעָדָיו אֵין נִמְצָא. וְלָכֵן תְּדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁמַּעִיק לְךָ, כִּי רַק הוּא יָכוֹל לַעֲזוֹר לְךָ, אֲבָל עַל זֶה צְרִיכִים סַבְלָנוּת, כָּל שֶׁאָדָם יוֹתֵר סַבְלָן, יוֹתֵר יַצְלִיחַ. הַחַיִּים קָשִׁים וּמָרִים עַד מְאֹד לְכָל אֶחָד, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד בְּעַצְמוֹ.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קו): עֵצָה לָבוֹא לְגַדְלוּת הַמֹּחִין — לְהַשְׁכִּיל אֲחֵרִים. כִּי בָּזֶה שֶׁמְּחַזְּקִים אֶת אֲחֵרִים, יִהְיֶה לוֹ בְּעַצְמוֹ חִזּוּק. וְכֵן בִּכְתִיבָה — תִּכְתֹּב לַחֲבֵרְךָ, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַּם אַתָּה תִּתְחַזֵּק, אֲשֶׁר בְּלִי הִתְחַזְּקוּת אֵין הַחַיִּים שָׁוִים מְאוּם.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּלְמַד כָּל יוֹם חֲמֵשׁ וְרַשִׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וּמִי יִתֵּן שֶׁתּוֹסִיף עוֹד סְפָרִים מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, אֲזַי אַף פַּעַם לֹא תִּהְיֶה בּוֹדֵד, כִּי יֵשׁ הֲמוֹן סְפָרִים עַל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וּתְלַקֵּט לְעַצְמְךָ פֵּרוּשִׁים יָפִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשֹׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל הָאַבְרֵךְ ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וְהִנֵּה כְּבָר כָּתַבְתִּי לְךָ כַּמָּה פְּעָמִים, שֶׁכָּל הַצָּרוֹת שֶׁלְּךָ, זֶה רַק מִפְּנֵי שֶׁאַתָּה מַפְקִיר אֶת דִּבּוּר פִּיךָ, וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם מִכָּל הָאָדָם

(מִשְׁלֵי כא, כג): ״שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ, שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ״, כָּל מַה שֶּׁאַתָּה סוֹבֵל, זֶה בִּשְׁבִיל הַלָּשׁוֹן שֶׁלְּךָ, הֲרֵי כְּתִיב (קֹהֶלֶת ט, יז): ״דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִין״, אֵינְךָ צָרִיךְ לְהִתְפָּרֵץ כָּל־כָּךְ, מַה שֶּׁיֵּשׁ לְךָ לְהַגִּיד, אַתָּה יָכוֹל לוֹמַר בְּשֶׁקֶט וּבְנַחַת, וְזֶה פּוֹעֵל הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בִּצְעָקוֹת וּמְרִיבוֹת וְהִתְקַפּוֹת, לְהַתְקִיף אֶת הַזּוּלַת, וְאִם הָיִיתָ מִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ זוֹ, הָיִיתָ מַצְלִיחַ הַרְבֵּה יוֹתֵר.

מַה שֶּׁכָּתַבְתָּ וְכוּ׳, עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אֵלּוּ הֵם הַחַיִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד. כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חַי בְּזֶה הָעוֹלָם, וְיִהְיֶה חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן, זֶה יָבִיא לְךָ סַבְלָנוּת, כִּי סַבְלָנוּת וֶאֱמוּנָה תְּלוּיוֹת זֶה בָּזֶה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנה): אֲרִיכַת אַפַּיִם, שֶׁזּוֹ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת לִסְבֹּל עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, תְּלוּיָה רַק בֶּאֱמוּנָה. וְלָכֵן הַרְגֵּל עַצְמְךָ רַק לְדַבֵּר בְּנַחַת וּבְשֶׁקֶט, וְלֹא לָצֵאת כְּבָר לָרִיב עִם אַף אֶחָד. יֵשׁ פִּתְגָּם מֵהַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע: עוֹלָם, עוֹלָם, אַשְׁרֵי מִי שֶׁנִּמְצָא בְּךָ, וְאֵינוֹ נִמְצָא בְּךָ; וועלְט׳לֶע וועלְט׳לֶע וואוֹיל אִיז דֶעם מֶענְטְש וָואס גֶעפִּינְט זִיךְ אִין דִּיר אוּן גֶעפִּינְט זִיךְ נִישְׁט אִין דִּיר, הַיְנוּ הוּא נִמְצָא בְּגוּפוֹ הַגַּשְׁמִי וְהַחָמְרִי בְּזֶה הָעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת בְּמֹחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ הוּא אֵינוֹ נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, אֶלָּא הוּא דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה ׳לִגְנֹב׳ בְּכָל יוֹם זְמַן לַתּוֹרָה; קְצָת מִקְרָא, קְצָת מִשְׁנָה, קְצָת גְּמָרָא, קְצָת מִדְרָשׁ, כִּי זֶה חֶלְקְךָ לְנֶצַח נְצָחִים, וְזֶה אֲשֶׁר יְלַוֶּה אוֹתְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא.

וּזְכֹר, שֶׁלֹּא יִפָּתֵךְ יִצְרְךָ, אֲשֶׁר כְּבָר כָּל־כָּךְ חָטָאתָ וְכוּ׳ וְכוּ׳. שֶׁלֹּא יוֹעִיל לְךָ כְּלוּם, כִּי כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשַׁלְמִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, דַּף כא.): כֵּיוָן שֶׁקִּבַּלְתֶּם עַל עַצְמְכֶם עֹל תּוֹרָה, מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלּוּ לֹא חֲטָאתֶם מִימֵיכֶם. וְלָכֵן רַק תּוֹרָה וְרַק תּוֹרָה וְרַק תּוֹרָה — זֶה הַפִּתָּרוֹן לְכָל מַה שֶּׁחָטָאתָ, כִּי הַתּוֹרָה מְכַפֶּרֶת עַל הַכֹּל, וְתִרְאֶה לְהַכְנִיס עַצְמְךָ בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

ט׳ תתקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשׂא, י״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַכְנִיס עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, כִּי בֶּאֱמֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאִיר בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קלג), אַךְ הַמַּטְבֵּעַ הַקְּטַנָּה מְכַסָּה אֶת הָעַיִן [הַיְנוּ הַתַּאֲוַת מָמוֹן זֶה מַסְתִּיר לִרְאוֹת אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב], וְכֵן הַיָּד הַקְּטַנָּה מַסְתִּירָה אֶת הָאוֹר [הַיְנוּ יָכוֹל לָבוֹא אֵיזֶה לֵיצָן, וְאַחַר שֶׁדִּבַּרְנוּ מִגְּלוּי אֱלִקוּת, וְרוֹאִים בְּחוּשׁ אֱלִקוּת, וּמַרְגִּישִׁים אֱלִקוּת, פִּתְאֹם אֵיזֶה לֵיצָן עוֹשֶׂה תְּנוּעָה עִם הַיָּד הַקְּטַנָּה שֶׁלּוֹ בְּצוּרַת בִּטּוּל, וְהָאָדָם הַטִּפֵּשׁ הוֹלֵךְ אַחֲרָיו], נִמְצָא, שֶׁכָּל הָעוֹלָם הוּא כֻּלּוֹ אוֹר הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, כִּי דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, זֶה עֶצֶם עַצְמִיּוּת אֱלִקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל אֲנַחְנוּ עִם קְטָנוּת הַמֹּחִין שֶׁלָּנוּ, קָשֶׁה לָנוּ לְהָבִין וּלְהַשִּׂיג אֶת זֶה בְּשִׂכְלֵנוּ הַמְגֻשָּׁם, וְלָכֵן צְרִיכִים אֱמוּנָה שֶׁזֶּה כָּכָה, אֲבָל מִצַּד הָאֱמֶת הַקַּיֶּמֶת זֶה כָּךְ, כִּי דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן.

אוֹדוֹת הָעִנְיָן שֶׁלְּךָ וְכוּ׳, נָא לֹא לִדְאֹג, עַל כָּל אֶחָד נִגְזָרָה גְּזֵרָה כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּכְפִי שֹׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְקֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ (אִיּוֹב כח, ג), הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַקֵּץ שֶׁל הַחֹשֶׁךְ מָתַי זֶה יִגָּמֵר. וְלָכֵן צְרִיכִים רַק לְבַטֵּל עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לִרְצוֹת רָצוֹן אַחֵר מִבִּלְעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז בּוֹ בָּרֶגַע יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הָעִקָּר הִשָּׁמֵר לֹא לִשְׁאֹל שׁוּם קֻשְׁיוֹת עַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: ׳לָמָּה׳, כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל ׳לָמָּה׳ זוֹ קְלִפָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים עט, י): ״לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם״, גּוֹיִים שׁוֹאֲלִים לָמָּה, יְהוּדִים אוֹמְרִים תָּמִיד: כָּכָה רוֹצֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם קמד, טו): ״אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ״, שֶׁתָּמִיד כָּכָה אֶצְלָם, כָּךְ גְּזֵרָה חָכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין לְהַרְהֵר אַחֲרָיו. הַדְּבֵק עַצְמְךָ בְּמִדּוֹת הַצַּדִּיקִים,

שֶׁעוֹבְדִים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ מַמָּשׁ, וּרְאֵה לְגַלּוֹת גַּם לַחֲבֵרְיךָ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הָעִקָּר אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי יֵשׁ עִנְיָן שֶׁיִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר נָשׂא, י״ג סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בְּאֵיבָרֶיךָ וּבְגִידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ, אֵין לְךָ מַה לִּדְאֹג כְּלָל.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי עַל־פִּי־רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת נִמְשָׁכוֹת כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת פְּסוּלוֹת, חַס וְשָׁלוֹם.

רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבָּת, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, וְתַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

בְּעֵת שֶׁתַּדְלִיקִי נֵרוֹת שֶׁל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, תְּבַקְּשִׁי אָז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְתִתְרַפְּאִי לְגַמְרֵי.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תַּדְלִיקִי שִׁשָּׁה נֵרוֹת שֶׁל חֶלֶב, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

אַל תִּדְאֲגִי כְּלָל, כִּי הַכֹּל יַעֲבֹר, זֶה רַק מֵעֲצַבִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נָשׂא, י״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

כְּפִי שֶׁאֲנִי רוֹאֶה, הַבַּעַל־דָּבָר מְאֹד מְאֹד מְפַחֵד מֵאִתָּנוּ מִכָּל הָעֵסֶק הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁל כְּנִיסָתִי לַעֲיָרָה יַבְנְאֵל. וְעַל־כֵּן הוּא עוֹשֶׂה מַה שֶּׁעוֹשֶׂה, עַד שֶׁגַּם בְּתוֹךְ ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ כְּבָר נַעֲשָׂה מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה — מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

וְהִנֵּה יָדַעְתִּי גַּם יָדַעְתִּי, שֶׁלֹּא יִשְׁקֹט הַסָּמ״ךְ־מ״ם עַל עַקְשָׁנוּתִי, שֶׁהִתְעַקַּשְׁתִּי לְהִכָּנֵס לַעֲיָרַת יַבְנְאֵל, וְיַעֲשֶׂה מַה שֶּׁיַּעֲשֶׂה וְכוּ׳, אֲבָל אֶת זֶה לֹא תֵּאַרְתִּי, שֶׁיִּהְיֶה הַבִּלְבּוּל מִבִּפְנִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁעָזַר לִי עַד עַכְשָׁו, יַעֲזֹר לִי גַּם מֵעַכְשָׁו, וְאֶזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וּלְגַלּוֹת אֶת עֲצוּת רַבֵּנוּ זַ״ל לְכֻלָּם.

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּשָּׁאֵר עִמִּי תָּמִיד, וְעוֹד תִּזְכֶּה לִרְאוֹת דְּבָרִים יָפִים בְּחַיֶּיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נָשׂא, י״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְאֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וְעִקַּר מַעֲלַת הָאָדָם — כְּשֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, וְלֹא לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל.

רְאֵה לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּדוֹלָה, וְתֵדַע כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וְתַחֲזֹר עַל זֶה תָּמִיד, כִּי זֶה מֵעִקְרֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהָאָדָם יִזְכֹּר אֶת זֹאת בְּכָל רֶגַע.

נָא וָנָא רְאֵה לְהַדְבִּיק נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז תַּרְגִּישׁ כְּבָר אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, וְלֹא יִהְיֶה לְךָ שׁוּם בִּלְבּוּל וַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נָשֹׂא ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לָדַעַת מַה שְׁלוֹמְךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, אַחֲרֵי שֶׁזָּכִיתָ לַחֲזֹר לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְבַטֵּל אֶת דַּעְתְּךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּשְׁתּוֹקֵק רַק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶּׁמֵּעִיק לְךָ תְּבַקֵּשׁ

וְתִתְפַּלֵּל רַק לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי רִבּוּי תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה תִּזְכֶּה, שֶׁיְּזַכֵּךְ מֹחֲךָ וִיטַהֵר לִבְּךָ, וְלֹא יִקָּשֶׁה לְךָ שׁוּם קֻשְׁיוֹת כְּלָל — לֹא עַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְלֹא עַל צַדִּיקָיו.

מוּבָא בַּסֵּפֶר ״תּוֹלְדוֹת הַדּוֹרוֹת״, שֶׁהָיָה פַּעַם חָכָם וְחוֹקֵר גָּדוֹל, שֶׁיָּצָא מִבֵּיתוֹ בַּלַּיְלָה, וְעֵינָיו נְשׂוּאוֹת לַשָּׁמַיִם לַחֲקֹר הַכּוֹכָבִים, וּבְלֶכְתּוֹ נָפַל בְּמַהֲמֹרֶת תַּחַת רַגְלָיו, וַתַּעֲבֹר עָלָיו אֲמָתוֹ, וַתְּצַחֵק בּוֹ לֵאמֹר: אַתָּה חוֹקֵר אֶת אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל... וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ אֵינְךָ יוֹדֵעַ... וְדָבָר זֶה מְאֹד נָחוּץ לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל אֵלּוּ הַשּׂוֹאֲלִים וְחוֹקְרִים אַחֲרֵי צַדִּיקִים, וּכְאִלּוּ הֵם כְּבָר מְבִינִים, הֵם צְרִיכִים לְהָשִׁיב לְעַצְמָם: ״אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁתַּחַת לְרַגְלֶיךָ ... מַה מְּחַכֶּה עָלֶיךָ... וְאַתָּה כְּבָר חוֹקֵר מִי בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל... וּמִי הַצַּדִּיק״...

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ יוֹתֵר טוֹב בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּזְכֶּה לִחְיוֹת חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יְבַטֵּל אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נָשׂא ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ מֵאָז שֶׁחָזַרְתָּ אֶל אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל יְדִיעָה וִידִיעָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הִיא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ; אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּכְנִיס אֶת כָּל מֹחוֹ וּמַהוּתוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (סִפְרֵי נָשׂא א׳): אֵין מְחַזְּקִים אֶלָּא לְמְחֻזָּקִים, וּפֵרַשְׁנוּ, שֶׁמִּי שֶׁעוֹסֵק לְחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים, הוּא צָרִיךְ בְּעַצְמוֹ חִזּוּק, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר מִי שֶׁרוֹצֶה לִבְנוֹת ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, שֶׁהוּא עִנְיָן שֶׁל קֵרוּב רְחוֹקִים, אֲזַי הַבַּעַל־דָּבָר עוֹשֶׂה מַה שֶּׁעוֹשֶׂה לְשַׁבְּרוֹ וּלְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ. וְעַל־כֵּן אַתָּה דַּיְקָא צָרִיךְ חִזּוּק גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּבְפָרָט אַחֲרֵי שֶׁזָּכִיתָ לְהָפִיץ רִבְבוֹת רִבְבוֹת קוּנְטְרֵסִים מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

רְאֵה לְבַטֵּל אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נָשׂא ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפִּדְיוֹן לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיְּמַתְּקוּ מִמְּךָ כָּל הַדִּינִים בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְתִרְוֶה רֹב נַחַת מִילָדֶיךָ, וְתַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְיִהְיֶה לְךָ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

אַל תְּבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ כְּלָל אוֹדוֹת הַצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ, אַתָּה עֲשֵׂה אֶת שֶׁלְּךָ — לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת שֶׁלּוֹ, וּבְוַדַּאי עַל־יְדֵי תְּפִלָּה תִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל בְּמֵקְדָּם אוֹ בְּמְאֻחָר.

אֲנִי מַכִּיר אֶת אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִתְפַּלֵּל אַרְבָּעִים שָׁנָה רְצוּפוֹת לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהִגִּיעַ לְשָׁם בְּנִסֵּי נִסִּים לְמַעְלָה מִדֶּרֶךְ הַטֶּבַע.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בִּתְפִלָּה וּבַקָּשָׁה, וְסוֹף כָּל סוֹף תּוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל, וְתַגִּיעַ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל עִם יְלָדֶיךָ.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נָשֹׂא ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת כָּל הַשִּׂיחוֹת שֶׁרָשַׁמְתָּ, וְהָרֹב מֵהֶן כְּבָר נִדְפַּס, וְהֵן יָפוֹת מְאֹד. וּבֶאֱמֶת אַתָּה יָכוֹל לְלַקֵּט שִׂיחוֹת כָּאֵלּוּ מִכָּל הַדְּרָשׁוֹת שֶׁיֵּשְׁנָן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, שֶׁשְּׁמוֹ יִתְבָּרַךְ מְשֻׁתָּף עִם שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סז).

שָׁלַחְתִּי לְךָ שְׁמוֹנָה חֲלָקִים מִ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, וְתִקְּנוּ כְּמַעַט אֶת כָּל הַטָּעֲיוֹת שֶׁנָּפְלוּ לָנוּ בַּכֶּרֶךְ הַגָּדוֹל, כִּי שָׁם יָצָא הַסֵּפֶר עִם הַרְבֵּה טָעֲיוֹת, וְיֵשׁ לִי הַרְבֵּה עָגְמַת נֶפֶשׁ מִזֶּה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ בְּקָרוֹב, וְאֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁצָּר וּמָר לְךָ מְאֹד מְאֹד, תַּאֲמִין לִי, שֶׁעִמְּךָ אֲנִי בְּצָרָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ו סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הָאֱמוּנָה הִיא מִדַּת הַמַּלְכוּת, אֲשֶׁר בָּהּ מִתְחַזִּים כָּל הַגְּוָנִים עִלָּאִים, הַיְנוּ כָּל הַסְּפִירוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת צְרִיכוֹת לַעֲבֹר דֶּרֶךְ הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה.

וְעַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה שֶׁמְּאִירִים בּוֹ אוֹרוֹת עִלָּאִים, עַד שֶׁבְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן כְּשֶׁהוּא מַתְמִיד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲזַי זוֹכֶה לְהִתְעַלּוֹת מִדַּרְגָּה לְדַרְגָּה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהָאִיר בְּעַצְמְךָ אֶת אוֹר זִיו הַשְּׁכִינָה, וְתֵדַע שֶׁבְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם.

חֶמְדַּת לִבִּי! עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר מְאֹד מְפַחֵד מֵאִתָּנוּ, שֶׁנִּכְנְסוּ לַעֲיָרַת יַבְנְאֵל, אֲבָל לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דָּבָר, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: ״נִצַּחְתִּי וַאֲנַצֵּחַ״, כֵּן אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, שֶׁבְּוַדַּאי נְנַצַּח אֶת מִלְחַמְתֵּנוּ, וְנִזְכֶּה לִכְבֹּשׁ אֶת הָעֲיָרָה הַנִּפְלָאָה הַזּוֹ, לַהֲפֹךְ אוֹתָהּ לְעִיר בִּרְסֶלֶב.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה פּוֹרֶצֶת גְּדֵר, וּמַרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ו סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ בִּזְכוּת זֶה — בְּפַרְנָסָה וּבְשֶׂפַע, וְתִזְכֶּה לְשַׁלֵּם אֶת כָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וְלֹא תֶּחְסַר לְךָ פַּרְנָסָה לְעוֹלָם.

רְאֵה לְשַׂמֵּשׂ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בַּהֲפָצַת סְפָרָיו בָּעוֹלָם, וּבִזְכוּת זֶה אִשְׁתְּךָ תִּהְיֶה בְּרִיאָה, וְיִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת מֵהַיְלָדִים, וְתִזְכֶּה לְגַדְּלָם וּלְחַנְּכָם לְתוֹרָה וּלְיִרְאַת שָׁמַיִם.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ בְּמִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְתִהְיֶה סַבְלָן גָּדוֹל עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאָז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּתוֹךְ הַנִּסְיוֹנוֹת, וְאָז מַעֲלָתוֹ גְּדוֹלָה מְאֹד בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ו סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ אֵיךְ שֶׁאַתְּ מְחַזֶּקֶת אֶת בַּעְלֵךְ וְעוֹשָׂה רְצוֹנוֹ וְכוּ׳, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט׳): אֵיזוֹהִי אִשָּׁה כְּשֵׁרָה? הָעוֹשָׂה רְצוֹן בַּעְלָהּ; וּבִפְרָט בַּעְלֵךְ צָרִיךְ חִזּוּק מְאֹד מְאֹד וְגַם תִּשּׁוּמֶת־לֵב,

עַל־כֵּן אִם תְּחַזְּקִי אֶת בַּעְלֵךְ, וְתִתְּנִי לוֹ תְּשׁוּמֶת־לֵב רְאוּיָה, יִשְׂרֶה בֵּינֵיכֶם שָׁלוֹם גָּדוֹל וְאַהֲבָה עַזָּה וְכוּ׳ וְכוּ׳.

וְעַל־כֵּן רְאִי לְחַזֵּק אֶת בַּעְלֵךְ, וּלְכַבְּדוֹ וּלְיַקְּרוֹ, וּבְזְכוּת הַשָּׁלוֹם שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם, תִּתְבָּרְכוּ בְּבָנִי, חַיֵּי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי, וְלֹא יֶחְסַר לָכֶם שׁוּם דָּבָר.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ו סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת הַמְשַׂמְּחוֹת, שֶׁגַּם אַתָּה הוֹלֵךְ לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, זֶה עוֹלֶה אֶצְלִי עַל הַכֹּל, כִּי בָּזֶה שֶׁמְּזַכִּים אֶת אֲחֵרִים בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, זֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר לְמַעְלָה. אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל וְאֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ בָּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאִשְׁתְּךָ וְתִהְיֶה בְּרִיאָה, וְתִרְוֶה רֹב נַחַת מִילָדֶיךָ, וְיִגְדְּלוּ לְתוֹרָה וּלְיִרְאָה עַל־פִּי דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֹעַם חֶלְקְךָ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרָלְךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה. תַּאֲמִין לִי, שֶׁרָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל?!

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא

הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ בְּכָל הָעוֹלָם, אַשְׁרֵי הַמְדַבֵּר עִמּוֹ בְּכָל יוֹם!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ו סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. כִּי זֶה עִקַּר שִׂמְחָתִי — כְּשֶׁאֲנִי זוֹכֶה לִשְׁמֹעַ מֵאֶחָד מִתַּלְמִידַי, שֶׁהוּא מְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם הוּא בְּשִׂמְחָה, אֲזַי נִתְרַחֵב לוֹ מֹחוֹ, וּכְשֶׁיֵּשׁ לוֹ הַרְחָבַת הַמֹּחִין, אֲזַי זוֹכֶה לִישׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְאֵינוֹ מְפַחֵד מִשּׁוּם דָּבָר. כִּי עִקַּר הַפַּחַד שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הוּא רַק מֵחֲמַת שֶׁאֵין לוֹ יִשּׁוּב הַדַּעַת. וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְיִשּׁוּב הַדַּעַת, אֵינוֹ מִתְפַּחֵד כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סִלַּת בְּרוּרָה מֵהַ״לִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים, וּבִזְכוּת זֶה תִּזָּכֶה לְתִקּוּן הַבְּרִית אֲמִתִּי וְנִצְחִי. כִּי בָּזֶה שֶׁמְּקָרְבִים עוֹד יְהוּדִי, בָּזֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹונוֹתָיו. וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ אֶת מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְקָרֵב אֲחֵרִים, הָיִיתָ עוֹסֵק בָּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֵכִי גְּדוֹלָה.

נָא וְנָא אַל תִּהְיֶה שָׁבוּר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּבְוַדַּאי עוֹד תִּרְאֶה דְּבָרִים יָפִים בְּחַיֶּיךָ.

רְאֵה לִמְסֹר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים שֶׁמַּגִּיעִים אֶל תֵּבֵת הַדֹּאַר שֶׁלְּךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט׳ תתקצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֶּר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ו סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ שֶׁאַתְּ מְחַזֶּקֶת אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וּבְוַדַּאי תִּהְיֶה מַשְׂכֶּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק תָּמִיד בַּהֲבָאַת שָׁלוֹם, אֲזַי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ אֶצְלוֹ, כִּי אֵין הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׁוֹרֶה אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ שָׁלוֹם, כִּי עִקַּר הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הַבְּרָכוֹת — הוּא שָׁלוֹם.

וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּשְׁרֶה שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, אֲשֶׁר מַעֲלַת הָעִנְיָן הַזֶּה — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וּבִפְרָט בֵּין הַנָּשִׁים, אֲשֶׁר עַל־פִּי־רֹב מְצוּיוֹת בֵּינֵיהֶן מְרִיבוֹת וּקְטָטוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, בִּשְׁבִיל קִנְאָה וְשִׂנְאַת חִנָּם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּכְשֶׁיֵּשׁ אִשָּׁה שֶׁעוֹזֶרֶת שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בֵּין הַנָּשִׁים — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל מַעֲלָתָהּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, בִּזְכוּת הַשָּׁלוֹם שֶׁאַתְּ עוֹשָׂה בֵּין נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, תִּזְכִּי לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים שֶׁלָּךְ בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, בְּרִיאִים וּשְׁלֵמִים, וְכֵלִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְיִהְיוּ נוֹטְרֵי הַבְּרִית וְיִרְאֵי הַשֵּׁם בֶּאֱמֶת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַשְׁפִּיעַ שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה לְבַעְלֵךְ, וְיִזְכֶּה לְהִנָּצֵל כְּבָר מֵהָעֹל הַקָּשֶׁה, עֹל מַלְכוּת שֶׁל הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וְיִהְיֶה בֶּן חוֹרִין לִלְמֹד תָּמִיד תּוֹרָה, וּלְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ אֲלָפִים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ו סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, אֲשֶׁר זֶה הָעִקָּר בָּזֶה הָעוֹלָם.

רְאֵה לְהַדְבִּיק נִשְׁמָתְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תַּמְשִׁיךְ בְּךָ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכָל זֶה תִּזְכֶּה עַל־יְדֵי רִבּוּי הַדִּבּוּרִים שֶׁתְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשָׁכַת אוֹר הַשְּׁכִינָה לְמַטָּה. אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעוֹסֵק בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

רְאֵה, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִלְמֹד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, וְאַל יֶחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד מֵהַלִּמּוּדִים הָאֵלּוּ, כִּי הֵם הַתְּקוּנִים הַתְּלוּיִים בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים, וַאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל.

רְאֵה שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד שְׂרוּיָה אַהֲבָה וְרֵעוּת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בִּפְרָט וּבֵין כְּלָלִיּוּת יִשְׂרָאֵל בִּכְלָל, כִּי בַּדּוֹר הַזֶּה צְרִיכִים לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל וְעַל אַהֲבַת חֲבֵרִים, כַּמּוּבָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר הַגָּלוּת הָאַחֲרוֹנָה הַזּוֹ הִיא מִפְּנֵי שִׂנְאַת חִנָּם. וּבִשְׁבִיל זֶה צְרִיכִים לִרְאוֹת, שֶׁיִּהְיֶה הַתִּקּוּן עַל־יְדֵי אַהֲבַת חִנָּם — לֶאֱהֹב אֶת חֲבֵרוֹ, אֲפִלּוּ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ וְאֵינוֹ מֵבִין לָמָּה צָרִיךְ לֶאֱהֹב אוֹתוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ בְּכָל עִנְיָנֶיךָ, וּתְגַלֶּה וּתְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, עַל־יְדֵי הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת בְּרוּרָה מֵהַ״לִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ א.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַקּוֹרֵעַ לְבָבוֹת לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

עִם כָּל זֹאת, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! עָלֶיךָ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁזָּכִיתָ בִּזְכֻיּוֹת חִנָּם לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר הוּא הָרַחֲמָן הָאֲמִתִּי, וְיוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּרַחֲמָנוּתוֹ עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד; לַגְּדוֹלִים הוּא מַרְאֶה, שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים כְּלָל, וְלַקְּטַנִּים הוּא מַרְאֶה, שֶׁמְּלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, כַּמּוּבָא בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ז׳.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּוַדַּאי צָרָתְךָ הִיא צָרָה, עִם כָּל זֹאת תֵּדַע, שֶׁמִּכָּל צָרָה וְצָרָה יְכוֹלִים לָצֵאת, אִם לוֹקְחִים אֶת עַצְמָם בַּיָּדַיִם.

וּבִפְרָטִיּוּת אַתָּה, שֶׁזָּכִיתָ לְהִתְקָרֵב אֶל ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי עַל־יְדֵי הַלְּמוּדִים שָׁלּוֹמְדִים שָׁם, גַּם אַתָּה יָכוֹל לְהָאִיר עָלֶיךָ אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְגַם אַתָּה יָכוֹל לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

נָא וְנָא אַל תִּיָּאֵשׁ עַצְמְךָ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב.

הֵן אֱמֶת, שֶׁבַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עוֹבְרִים עָלֵינוּ מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, מַחֲלֹקֶת וְזִלְזוּלִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָנוּ חֲזָקִים בֶּאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָנוּ יוֹדְעִים שֶׁאֵין שׂוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֶלְקוּת גָּמוּר הוּא. וּמִי שֶׁבֶּאֱמֶת יִזְכֶּה לִהְיוֹת

בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁיִּזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ — אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ! וְאֵין דַּרְגָּה בָּעוֹלָם, שֶׁלֹּא יָבוֹא אֵלֶיהָ.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִשְׁמֹחַ עִם כְּלֵי זֶמֶר, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁכְּלֵי זֶמֶר מַגְבִּיהִים אֶת הָאָדָם לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂר תָּמִיד עִם כְּלֵי זֶמֶר, וּמְחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל מַה שֶּׁמֵּעִיק עָלֶיךָ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי, אֲשֶׁר מַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, וְיוֹדֵעַ שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, הוּא תָּמִיד יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּבְאֹפֶן הַזֶּה תִּהְיֶה מְקֻשָּׁר אֵלַי, וְסוֹף כָּל סוֹף תִּזְכֶּה לָצֵאת מֵהַבֹּץ שֶׁנִּפַּלְתָּ לְשָׁם...

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ ב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מִשְׁתּוֹקֵק לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלִלְמֹד תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁבֶּאֱמֶת תִּתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְתַתְמִיד בְּלִמּוּד סְפָרוֹ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח.

אוֹדוֹת שֶׁמָּצָאתָ טָעֻיּוֹת בְּמַרְאֶה מְקוֹמוֹת אוֹ כַּמָּה טָעֻיּוֹת אֲחֵרוֹת בַּסְּפָרִים, עָלֶיךָ לִזְכֹּר מַאֲמַר הֶחָכָם: ״כְּשֵׁם שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְחֻבָּן בְּלֹא בַּר, כָּךְ אִי אֶפְשָׁר לִדְפוֹס לִהְיוֹת נָקִי וָבָר״.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, וְתִהְיֶה בָּרִיא וְשָׁלֵם בְּרמַ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂסָ״ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ, וּכְבָר לֹא תֵּדַע מִשּׁוּם צָרוֹת כְּלָל.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, כִּי רֹב הַצָּרוֹת שֶׁאָדָם סוֹבֵל בְּבֵיתוֹ, הֵן רַק כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ וּתְרַחֵק אֶת הַדְּאָגוֹת מִמְּךָ, כִּי הַדְּאָגוֹת מְכַלּוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדַל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

חֶמְדַּת לְבָבִי! רְאֵה לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקְךָ, אֲשֶׁר

בַּנַּחַל שָׂם חֶלְקְךָ וְגוֹרָלְךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע וְתַאֲמִין, שֶׁכָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ.

רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה רְפוּאָה לָאָדָם בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּאֲמִין בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹכֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה, אֲשֶׁר אַתְּ בָּאָה מִמִּשְׁפָּחָה דָּתִית, וְנָפַלְתְּ בְּפַח יָקוּשׁ כָּזֶה. עִם כָּל זֹאת גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי עֲדַיִן יֵשׁ לָכֶם תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל וְלַחֲזֹר לַשָּׁרָשִׁים.

רְאִי לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָאִיר אֶת מַזַּלְכֶם, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם מַזָּל טוֹב תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ דַּרְכֵּךְ, וְתַעֲלִי מַעְלָה מַעְלָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תַּשְׂכִּילִי.

אוֹדוֹת מַה שֶּׁפָּקְדוּ חֲלָאִים רָעִים בְּבֵיתְכֶם וְכוּ׳ וְכוּ׳, עֲלֵיכֶם לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בָּאוֹת, כְּשֶׁיֶּשְׁנָן מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת בַּבַּיִת. גַּם רָאוּ לְדַקְדֵּק בְּכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י״ז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגֵךְ וְתִתְחַתְּנִי בְּקָרוֹב.

הָעִקָּר רְאֵה לֹא לִבְרֹר הַרְבֵּה, רַק הַשִּׁדּוּךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁיַּעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בּוֹ, רְאֵה לִגְמֹר תֵּכֶף־וּמִיָּד בְּכִי טוֹב, וְאָז תִּרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךְ.

תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁתִּזְכֶּה לְהִנָּשֵׂא יַעֲלֶה מַזָּלֵךְ, וְתִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּכָל עֲסָקֶיךְ.

רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךְ.

גַּם רְאֵה לְדַקְדֵּק לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיכִים חַיִּים לָאָדָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

לְדַעְתִּי, יֵשׁ לָךְ מַזָּל טוֹב, אַל תִּדְאַגִי כְּלָל, כִּי בְּוַדַּאי יָבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתֵךְ, וְתִזְכִּי לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ.

נָא וְנָא אַל תִּבְחֲרִי כָּל־כָּךְ, וְאָז תִּרְאִי תְּשׁוּעַת ה׳ כְּהֶרֶף עַיִן.

נָא וְנָא לְרַחֵק מִמֵּךְ אֶת הָעַצְבוּת וְהַדְּכָאוֹן, שֶׁזֶּה רַק הוֹרֵס אֶת חַיֶּיךְ, וְכָל מַה שֶׁתִּזְכִּי לְהַגִּיעַ אֶל שִׂמְחָה אֲמִתִּית, עַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחִי יוֹתֵר בַּחַיִּים.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכִּי לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, וְתִהְיֶה לָךְ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מִלֹּא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין. וְתֵדְעִי, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם טֶבַע וּמִקְרֶה כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְהַקָּדוֹשׁ־

בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית בְּאֹפֶן כָּזֶה, שֶׁלְּאֶחָד הוּא גָּלוּי וְלַשֵּׁנִי הוּא נִסְתָּר.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וּבְוַדַּאי אִם תַּחְזְרִי בִּתְשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הַכֹּל יִמָּחֵל לָךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ חָפֵץ לְהַעֲנִישׁ אֶת הָאָדָם, כִּי אִם לְקָרֵב אוֹתוֹ אֵלָיו.

רְאִי לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ. וְגַם תַּדְלִיקִי אַרְבַּע נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד נֵר לִבְנֵךְ, וְגַם שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת תְּבַקְּשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתְּ צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

תִּשְׁמְרִי מְאֹד עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁמֹר אֶתְכֶם מִכָּל מִינֵי מַחֲלוֹת רָעוֹת, וְתִזְכִּי לְגַדֵּל אֶת בְּנֵכֶם, וְתִרְווּ מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אַתֶּם יְכוֹלִים לִכְתֹּב לִי כָּל אֵימַת שֶׁאַתֶּם רוֹצִים.

י׳ י.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

עָלֶיךָ לִזְכֹּר, כִּי הַתַּלְמִידִים עִם הַצַּדִּיק הֵם בְּשׁוֹרֶשׁ אֶחָד, עַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל צַדִּיק אֲמִתִּי, שֶׁהוּא דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעוֹלֶה בְּכָל פַּעַם מִדַּרְגָּה לְדַרְגָּה, וַאֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה יֵמְשֵׁךְ

גַּם עַל הַתַּלְמִיד הֶאָרָה מִלְמַעְלָה, כַּמּוּבָא (בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סו).

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת סַבְלָן גָּדוֹל, וְאַל תֵּצֵא לִכְעֹס בְּכָל פָּעַם עַל כָּל דָּבָר שֶׁמְּעַצְבֵּן אוֹתְךָ. עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אֲרִיכַת אַפַּיִם, הוּא יְסוֹד גָּדוֹל בַּחַיִּים, וּבְלִי זֶה אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת הַחַיִּים כְּלָל.

עָלֶיךָ לִזְכֹּר, כִּי הַכֹּל לַכֹּל אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהוּא מְחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה. וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל, רַק זוֹכֶה לְטוֹב, וּלְהַשִּׂיג הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים. וּמֵאִיר עָלָיו אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ יא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים אַתָּה נוֹפֵחַ בִּי בְּקָרְאִי אֶת דְּבָרֶיךָ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִמְסֹר אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שׁוּם דָּבָר בָּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לִשְׁבֹּר אוֹתוֹ, וְאַדְרַבָּה, בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, הוּא מְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ וּמַחֲזִיק מַעֲמָד.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַדִּבּוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית כָּזוֹ שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁנְּדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל, רַק מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, שֶׁאָז אֶל רַב טוּב הַצָּפוּן יִזְכֶּה.

עָלֶיךָ לָדַעַת, בְּעֵת כָּזֹאת אֲשֶׁר יֵשׁ מַהְפֵּכָה כָּזוֹ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה,

שֶׁמִּתְפַּשְׁטִים שָׁם הָעֵרֶב־רַב, עָלֵינוּ לָצֵאת בְּמִלְחָמָה, וְלִלְחֹם אֶת מִלְחֶמֶת ה׳ בַּהֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה, לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, עַל־יְדֵי הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת בְּרוּרָה שֶׁל ה״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁבְּוַדַּאי יֵשׁ בָּהֶם כֹּחַ לְהַחֲזִיר אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בִּתְשׁוּבָה.

עַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לַהֲפִיצָם בֵּין כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא.

אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְשׂוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, אַתָּה הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְהַתְחִיל בְּכָל פַּעַם הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, וּבְוַדַּאי תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת מַה שֶּׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת אִשְׁתְּךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת אֶצְלְךָ כְּרֶגַע, כִּי הָעַצְבוּת הִיא הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׂוֹנֵא אוֹתָהּ (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח).

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ יב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדְרַ בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ לִשְׁמֹעַ בְּשׂוֹרָה טוֹבָה, אֵיךְ שֶׁאַתֶּם מְחַזְּקִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, אֲשֶׁר זוֹ אֶצְלִי הַשִּׂמְחָה

הֲכִי גְּדוֹלָה — כְּשֶׁאֲנִי זוֹכֶה לִרְאוֹת אֵיךְ שֶׁדְּבָרֵי פּוֹעֲלִים, וּבִפְרָטִיּוּת בְּשָׁלוֹם־בַּיִת.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב הַשָּׁלוֹם, וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (עֵקִצִין פֶּרֶק ג׳): לֹא מָצָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כְּלִי הַמַּחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא הַשָּׁלוֹם; וּבִפְרָטִיּוּת כְּשֶׁיֵּשׁ שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ. וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: ״אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם יַחְפֹּץ בְּשָׁלוֹם כָּל בְּרִיּוֹתָיו״.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵךְ לְבֵין בַּעְלֵךְ כָּל הַיָּמִים, וְאָז טוֹב לָךְ לָנֶצַח.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ יג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתֵךְ, ט״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי וְגַם הַמָּעוֹת לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת לְהִכָּנֵס בְּךְ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתִזְכֶּה לְטוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, שֶׁהוּא הַקָּרוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה.

נָא וְנָא אַל תְּבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךְ מִשּׁוּם בִּלְבּוּל שֶׁבָּעוֹלָם, מִכָּל שֶׁכֵּן אַל תִּסְתַּכֵּל עַל אֲחֵרִים, וְאַל תֹּאבֶה וְאַל תִּשְׁמַע מַה שֶּׁאֲחֵרִים מְדַבְּרִים וְאוֹמְרִים, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ נְקֻדָּה אֲשֶׁר אֵין בַּחֲבֵרוֹ.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר — מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְלוּלֵא עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל, הָאָדָם נֶאֱבָד לְגַמְרֵי.

וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּיוֹתֵר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר זֶה מְטַהֵר אֶת הָאָדָם מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה בְּיוֹתֵר. וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל אָמַר: אַף שֶׁדִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל מְלֵאִים עֵצוֹת יְקָרוֹת עַד מְאֹד, אֲבָל אִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיאָם מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל, כִּי אִם עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה, לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיְּזַכֶּה לְקַיֵּם אֶת עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל. עַל־כֵּן רְאֵה לַעֲסֹק הַרְבֵּה בִּתְפִלָּה, וּלְבַקֵּשׁ עַל כָּל עֵצָה וְעֵצָה, שֶׁתּוּכַל לְקַיְּמָהּ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ יד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֶרוֹ יָאִיר.

בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֲנִי רוֹצֶה לָבוֹא לְבַקֵּר אוֹתְךָ, אַךְ מֵרֹב טִרְדוֹתַי וְכוּ׳, וּבִפְרָטִיּוּת חֻלְשָׁתִי שֶׁמְּסַבֶּבֶת אוֹתִי עַכְשָׁו, קָשֶׁה עָלַי לָבוֹא בְּפֹעַל.

לָזֹאת אָמַרְתִּי לָבוֹא עַל־כָּל־פָּנִים בִּכְתָב אֵלֶיךָ, וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, אֲשֶׁר פָּנָיו, שִׂכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ, הֵם בְּתוֹךְ הַכְּתָב (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצב).

וּבֶאֱמֶת בָּזֶה הָעוֹלָם, קָשֶׁה וְכָבֵד מְאֹד לְהַכִּיר אֶת הָאָדָם, כִּי הַגּוּף מְכַסֶּה אֶת הַנְּשָׁמָה. יֵשׁ אֶחָד שֶׁיֵּשׁ לוֹ גּוּף נָאֶה וְיָפֶה וּבָרִיא, וּמוֹצֵא חֵן בְּעֵינֵי כֹּל, אַךְ נִשְׁמָתוֹ הִיא דַּלָּה וּקְטַנָּה וּמְלֻכְלֶכֶת וּפְגוּמָה מְאֹד מְאֹד, וּמְנֻאֶלֶת בְּעִמְקֵי עֲמָקִים, בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת וּמִתַּחְתָּיו. וּלְהִפּוּךְ — יֵשׁ אֶחָד שֶׁגּוּפוֹ אֵינוֹ נִרְאֶה יָפֶה, וְהוּא שָׁבוּר וְרָצוּץ, וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא חֵן בְּעֵינֵי הֲמוֹן עָם, כִּי אֵין לוֹ צוּרָה מְיֻחֶדֶת, עִם כָּל זֹאת

נִשְׁמָתוֹ יָפָה עַד מְאֹד, וּמְאִירָה בְּאוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, אֲשֶׁר לֹא נִרְאֶה מִבַּחוּץ כְּלָל.

וּבֶאֱמֶת זֶהוּ מַאֲמַר הֶחָכָם: "חֻרְבַּן הַנֶּפֶשׁ בְּתִקּוּן הַגּוּף, וְתִקּוּן הַנֶּפֶשׁ בְּחֻרְבַּן הַגּוּף"; אֵצֶל מִי שֶׁגּוּפוֹ מְתֻקָּן וְיָפֶה וּמְהֻדָּר בְּצוּרָה יָפָה, זֶה סִימָן שֶׁיֵּשׁ חֻרְבָּן גָּדוֹל בְּנַפְשׁוֹ, וּלְהִפּוּךְ מִי שֶׁחֻרְבָּן בְּגוּפוֹ, וְאֵין לוֹ שׁוּם צוּרָה כְּלָל, נַפְשׁוֹ מְתֻקֶּנֶת עַד מְאֹד.

עִם כָּל זֹאת הָאָדָם צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוּת גּוּפוֹ — לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת דַּיְקָא, וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן פד): תִּקּוּן הַגּוּף קוֹדֶם לְתִקּוּן הַנֶּפֶשׁ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁצְּרִיכִים לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲבָל תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁנֶּחֱלָה, אָז יְבַטֵּל הַכֹּל, וְיִשְׁתַּדֵּל בִּבְרִיאוּת גּוּפוֹ. וּמַאֲמַר הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע יָדוּעַ: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בַּגּוּף, נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בַּנְּשָׁמָה; וּכְשֶׁאָדָם בָּרִיא, אֲזַי הוּא יָכוֹל לִלְמֹד הַרְבֵּה וּלְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁנֶּחֱלָה, אֲזַי מְחַסֵּר מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה, מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, בִּרְמַ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂסָ״ה גִּידֶיךָ, וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ, וְתֵצֵא בְּקָרוֹב בָּרִיא וְשָׁלֵם, וְתוּכַל עוֹד לְהָפִיץ מְלִיּוֹנֵי עֲתָקִים מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ טו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי זֶה עִקַּר גְּדֻלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי — כְּשֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל. וּבְפָרָט אַתָּה, אַחֲרֵי שֶׁכְּבָר עָבַר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעָבַר. עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי צְרִיכִים לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לִרְצוֹת שׁוּם רָצוֹן אַחֵר מִבִּלְעָדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָא עֲלִיַּת הַמַּלְכוּת (עֵץ לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קעז). וּבִפְרָטִיּוּת בַּגִּיל שֶׁלְּךָ, שֶׁאַתָּה כָּל־כָּךְ מְבֻגָּר, לְדַעְתִּי תְּבַטֵּל אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְבָר לֹא תִּבְרֹר כָּל־כָּךְ... רַק הַשִּׁדּוּךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁיְּזַדְּמֵן לְךָ, וְהִיא תִּרְצֶה אוֹתְךָ — תִּגְמֹר תֵּכֶף־וּמִיָּד.

בֶּאֱמֶת כְּשֶׁאָדָם הוּא בָּטֵל לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ אֵינוֹ שָׁוֶה כְּלָל, אָז הוּא מָלֵא שִׂמְחָה, וּמַה שֶּׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נוֹתֵן לוֹ, תֵּכֶף־וּמִיָּד הוּא לוֹקֵחַ. מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאָדָם מַחֲזִיק עַצְמוֹ לְמַשֶּׁהוּ, אָז כָּל מַה שֶּׁנּוֹתְנִים לוֹ מִלְמַעְלָה, הוּא דּוֹחֶה אֶת זֶה. עַל־כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִגְמֹר אֶת הַשִּׁדּוּךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁיְּזַדְּמֵן לְךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר לְךָ, שֶׁתִּצְלַח אוֹתִי, וְלֹא תִּתְחָרֵט בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ טז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי זֶה עִקַּר גְּדֻלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי, שֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת אִשְׁתְּךָ, וְאַל תַּנִּיחוּ אֶת הָאַשְׁמָה אֶצְלְכֶם כְּרֶגַע, כִּי אֵינְכֶם חַיָּבִים בַּדָּבָר, כִּי הַכֹּל מִלְמַעְלָה, וּמִי יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת סִתְרֵי דְּרָכָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ׳, וּמִי יוֹדֵעַ אֵיזוֹ נְשָׁמָה הָיָה וְכוּ׳.

לְדַעְתִּי, הָיִיתָ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לוֹ טוֹבָה בְּעַלְמָא דְּאָתֵי, וְתַדְפִּיס אֶת סֵפֶר "אֶרֶךְ אַפַּיִם" עַל שְׁמוֹ, מֵאַחַר שֶׁנּוֹתְקָרְבְתָּ לְרַבֵּנוּ זַ"ל עַל־יְדֵי סֵפֶר זֶה, וּבְוַדַּאי זֶה יִהְיֶה לוֹ לִזְכוּת גְּדוֹלָה בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ יז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֶרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

אוֹדוֹת הַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת שֶׁיֵּשׁ לְךָ, עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַסָּמ״ךְ־מ״ם יֵשׁ לוֹ הַרְבֵּה שְׁלוּחִים, וְהוּא מַלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, פַּעַם מִבִּפְנִים וּפַעַם מִבַּחוּץ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עַצְמוֹ כְּלָל.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כָּל אֵלּוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ" הַלּוֹמְדִים בְּסֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל, גְּדֹלִים וּמַצְלִיחִים מְאֹד מְאֹד, אַשְׁרֵיהֶם וְאַשְׁרֵי חֶלְקָם!

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל עַצְמְךָ — מַה יֵּשׁ בְּיָדְךָ ... וְאָז לְדַעְתִּי לֹא תִּתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בְּרִיָּה.

תַּאֲמִין לִי, כִּי בְּתְחִלַּת הִתְקָרְבוּתִי גַּם לִי הָיוּ בִּלְבּוּלִים רַבִּים מִכָּל מִינֵי צְבוּעִים הַמִּתְקָרְאִים עַצְמָם בְּשֵׁם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ... וְעִם כָּל זֹאת עֲזָרַנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עֲלֵיהֶם כְּלָל. וּכְבָר

אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן ו׳), שֶׁהַיֵּצֶר הָרָע נִדְמֶה כְּמִי שֶׁרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָל אֶחָד רָץ אַחֲרָיו, וְחוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ מַשֶּׁהוּ, וּלְבַסּוֹף הוּא פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ, וְרוֹאִים שֶׁהַיָּד רֵיקָה. וּבְיוֹתֵר סוֹבֵב דָּבָר זֶה — עַל אֵלּוּ אֲשֶׁר רָצִים אֶל פָּחִים רֵיקִים הַמִּסְתּוֹבְבִים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ... וּלְבַסּוֹף מְאוּמָה אֵין בְּיָדָם... מַה שֶּׁאֵין כֵּן מִי שֶׁמִּקָּרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל דֶּרֶךְ ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, תְּהִלָּה לָאֵל, יֵשׁ לוֹ בַּיָּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הֲלָכוֹת, בְּרֵיתוֹת וְתוֹסֶפְתּוֹת.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתַּתְחִיל לַעֲשׂוֹת לְעַצְמְךָ סֵדֶר בְּלִמּוּד זֹהַר הַקָּדוֹשׁ, וְאַתָּה יָכוֹל לִלְמֹד עִם פֵּרוּשׁ הַסֻּלָּם, וְכֵן תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לוֹמַר בְּכָל יוֹם בְּגִרְסָא כַּמָּה דַּפִּים תִּקּוּנִים, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה לְבַד מְסֻגֶּלֶת מְאֹד מְאֹד לָאָדָם.

וּבְעִנְיַן סִפְרֵי חֲסִידוּת, טוֹב מְאֹד שֶׁתִּלְמַד בְּסֵפֶר ״מָאוֹר וָשֶׁמֶשׁ״, שֶׁהוּא מְאֹד יָפֶה לְמַתְחִילִים, וְכֵן בְּסֵפֶר ״קְדֻשַּׁת לֵוִי״, וְכֵן בְּסֵפֶר ״הַתַּנְיָא״ הַקָּדוֹשׁ, וְאִם יִהְיֶה לְךָ פְּנַאי, תִּלְמַד גַּם בִּ״בְאֵר מַיִם חַיִּים״, וְעַל כֻּלָּם אֶת הַסֵּפֶר ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״ אַל תַּנִּח מִיָּדְךָ, וְתַחֲזֹר בּוֹ הַרְבֵּה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל מַפְתֵּחַ לְכָל חָכְמַת הַקַּבָּלָה וְהַחֲסִידוּת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁשּׁוֹקֵד עַל סִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״, וְאָז יָבִין בְּכָל חָכְמַת הַקַּבָּלָה וְהַחֲסִידוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ יח.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה.

רְאֵה לְשַׁבֵּר אֶת הָעַקְשָׁנוּת שֶׁלְּךָ, וְתַשְׁלִים עִם גּוֹרָלְךָ וְעִם הַיְלָדִים. לְדַעְתִּי, רְאֵה לַחֲזֹר וּלְהִנָּשֵׂא עִמָּהּ בַּשֵּׁנִית, וּתְשַׁנֶּה אֶת מִדּוֹתֶיךָ, וְאָז תַּצְלִיחַ אִתָּהּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל אֶת רְצוֹנְךָ וְחֶשְׁקְךָ, וְתִזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת בְּמַעֲלוֹת הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה, וְיִהְיֶה לְךָ שֶׂפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

נָא וְנָא לִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ יט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֶּךָּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף.

נָא וְנָא לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

גַּם רָאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת הֵן רַק כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תַּרְגִּילִי עַצְמֵךְ וְאֶת אָחִיךְ לוֹמַר בְּכָל יוֹם מִזְמוֹר כ״ט בִּתְהִלִּים, שֶׁהוּא מְסֻגָּל לְגָרֵשׁ אֶת הָרוּחַ רָעָה, רוּחַ שִׁגָּעוֹן, רוּחַ הִכָּאוֹן מֵהָאָדָם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ כ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ.

רְאִי לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהַבְּעָיוֹת בַּבַּיִת הֵן כְּשֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת. וְגַם לִרְאוֹת אִם לֹא חָסְרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה.

רְאִי לְהַדְלִיק שִׁשָּׁה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

רְאִי שֶׁבְּנֵךְ יִתְחַתֵּן בַּמְּהִירוּת הָאֶפְשָׁרִית, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁיִּהְיֶה לָךְ שָׁלוֹם־בַּיִת וְשָׁלוֹם בֵּין הַיְלָדִים, וְתִזְכִּי לְנַדְּלָם וּלְחַנְּכָם עַל־פִּי דַּעַת הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה, וְתִרְוֹוּ רֹב נַחַת מֵהֶם.

נָא וְנָא לִבְרֹחַ מִמַּחֲלֹקֶת, כִּי כָּל הַצָּרוֹת בַּבַּיִת — כְּשֶׁמִּדְרְדְּרִים לְמַחֲלֹקֶת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֲשֶׁר שְׁמוֹ שָׁלוֹם, יָשִׂים שָׁלוֹם בֵּינֵיכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ כא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְסִימָן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֶת מִכְתַּבְכֶם עִם הַהַזְמָנָה לַחֲתֻנָּה לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וַהֲגַם שֶׁמִּפְנֵי סִבּוֹת שׁוֹנוֹת שֶׁמִּסְּבִּב הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אִי אֶפְשָׁר לִי לִהְיוֹת עַכְשָׁו בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְלִהְיוֹת בְּפֹעַל בַּחֲתֻנָּה שֶׁלָּכֶם, עִם כָּל זֹאת אֲנִי שָׁם בְּרוּחִי, וּמְאֹד שָׂמֵחַ בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכְּכֶם, וְתִזְכּוּ לְהִתְעַלּוֹת בְּמַעֲלוֹת הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה, וְתִבְנוּ בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב תָּמִיד.

רְאוּ לִשְׂמֹחַ בְּיַחַד, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַמְשָׁכַת הַשְּׁכִינָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ בֵּינֵיכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ כב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִינָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ לְהִתְרַפֵּא לְגַמְרֵי, וְתִפָּקְדִי בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

נָא וְנָא אַל תִּהְיִי מִיֹּאֶשֶׁת כְּלָל, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְצַדִּיק ה׳ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו, וְקָרוֹב ה׳ לְכָל קוֹרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ בֶּאֱמֶת (תְּהִלִּים קמה, יח).

רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חָסֵר בְּאֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה.

גַּם קְנִי תַּכְשִׁיט שֶׁל כֶּסֶף, וְהוּא הָאוֹת ה״א מִכֶּסֶף טָהוֹר דַּיְקָא (יְכוֹלִים לִקְנוֹת דָּבָר זֶה בְּכָל חֲנוּת תַּכְשִׁיטִים), כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ, שֶׁה״א הַנַּעֲשֶׂה מִכֶּסֶף מְסֻגָּל לְהוֹלָדָה, וְנוֹהֲגוֹת הַנָּשִׁים לִתְלוֹת עַל צַוָּארָן ה״א זוֹ.

רְאִי לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתְּ צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת נֵרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

אֶקָּוֶה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁתְּצַיְּתִי, וְאָז תִּרְאִי אֶת הַנֵּס שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמָּךְ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ כג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתֵךְ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה עַל הָעֵינַיִם, וְתִתְרַפְּאִי לְגַמְרֵי.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּבְדְּקִי אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתֵכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת בַּבַּיִת הֵן כְּשֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאִי לְהַדְלִיק שִׁבְעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתְּ צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד מְקֻבֶּלֶת וּרְצוּיָה בַּשָּׁמַיִם.

אוֹדוֹת בַּקָּשָׁתֵךְ, נִשְׁתַּדֵּל לִיצֹר עִמּוֹ קֶשֶׁר, וַאֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יָבוֹא עַל תִּקּוּנוֹ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ כד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתֵךְ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתַּצְלִיחַ בְּכָל דַּרְכֵּךְ, וּבְכָל אֲשֶׁר

תִּפְנֶה תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ, וְשׂוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם לֹא תּוּכַל לַעֲשׂוֹת לְךָ מִטּוֹב וְעַד רַע.

רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם מִזְמוֹר צ״א בִּתְהִלִּים, שֶׁהוּא ״יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר״, וּלְבַקֵּשׁ אָז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּשְׁמָרְךָ מֵהַמַּזִּיקִים, וְאָז תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

רְאֵה לָלֶכֶת בְּכָל יוֹם עִם צִיצִית, כִּי מִלְּבַד שֶׁהִיא מִצְוַת עֲשֵׂה, הַשְׁקוּלָה כְּכָל הַמִּצְוֹות שֶׁבַּתּוֹרָה, גַּם שׁוֹמֶרֶת אֶת הָאָדָם מֵהַמַּזִּיקִים.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּתְגַלֶּה לוֹ אֶת פְּנִימִיּוּת לִבְּךָ, וְסוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ כה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיֶּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ אֶת בֶּן זוּגֶךָ, וְתִזְכֵּי לְהִנָּשֵׂא בְּקָרוֹב.

רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבָּת, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ.

תְּבַקְּשִׁי מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם עַל שִׁדּוּךְ טוֹב, וְאֶת הַשִּׁדּוּךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁיַּצִּיעוּ לָךְ — תִּקְחִי וְתַצְלִיחִי.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ כו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְנַחֵם, כִּי אִם עַל־יְדֵי עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַתְמִיד בָּהֶן בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הִכְרִיז וְאָמַר: ״אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל״! אַתָּה צָרִיךְ לְהָבִין הֵיטֵב, שֶׁאֵין זוֹ סְתָם מִלִּיצָה, אֶלָּא נָתַן לָנוּ עֵצוֹת וְהַנְהָגוֹת וּדְרָכִים יְשָׁרוֹת — אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק וְאֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה וְיִהְיֶה מַה שֶּׁיִּהְיֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא גַּם בִּשְׁבִילוֹ.

וְעַל־כֵּן נָא וְנָא אַל תִּיָּאֵשׁ עַצְמְךָ, וְאָז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין לְמַעְלָה הֵימֶנָּה, וְכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא כְּלִי לְהַמְשָׁכַת הַשְּׁכִינָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ כז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ז סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ מִבַּעְלֵךְ וְכוּ׳.

וּבֶאֱמֶת אֵין לִי מַה לְהוֹסִיף יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁעוֹרַרְתִּיךְ עַל תְּפִלָּה

וּבַקָּשָׁה, לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוּת בִּשְׁעַת הַדְּלָקַת הַנֵּרוֹת, שֶׁאָז הַתְּפִלָּה מְאֹד מְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם לָאִשָּׁה.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי כָּל טִפָּה וְטִפָּה שֶׁל דְּמָעוֹת שֶׁאַתְּ שׁוֹפֶכֶת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵינָהּ הוֹלֶכֶת לְבַטָּלָה, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שָׂם אֶת הַדְּמָעוֹת בְּנֹאדוֹ, וְהַתְּפִלָּה עִם דְּמָעוֹת קוֹרַעַת אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים הַנְּעוּלִים.

יוֹתֵר מִזֶּה אֵין לִי מָה לְהוֹסִיף, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, דִּבְרֵי רִיבוֹת בִּשְׁעָרֵינוּ, וְנִתְהַפֵּךְ הַגַּלְגַּל, עַד שֶׁלְּבֶן הַמֶּלֶךְ קוֹרְאִים בֶּן שִׁפְחָה, וּלְבֶן הַשִּׁפְחָה קוֹרְאִים בֶּן מֶלֶךְ, כִּי שָׂמִים אוֹר לְחֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ לְאוֹר (יְשַׁעְיָה ה, כ), לְמִשֶּׁגַּע קוֹרְאִים עוֹבֵד ה׳, וּלְעוֹבֵד ה׳ קוֹרְאִים מְשֻׁגָּע וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַל־כֵּן אֵין לִי מָה לְהוֹסִיף כַּאֲשֶׁר תָּבִינִי מֵעַצְמֵךְ.

רְאִי לַעֲסֹק רַק בִּתְפִלָּה וּבְבַקָּשָׁה וּבִפְרָט עִם דְּמָעוֹת, וְאָז תִּרְאִי סוֹף כָּל סוֹף הַנִּפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ כח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנְכוֹן קִבַּלְתִּי, וַאֲנִי מִצְטַעֵר מְאֹד בְּצַעֲרֵךְ.

לְדַעְתִּי, רְאִי לְהִתְחַזֵּק כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר מַהֵר, וְזֶה יִהְיֶה טוֹב לִשְׁנֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאִי שֶׁלֹּא לְהַעֲמִיס עָלָיו כָּל־כָּךְ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אָסוּר לָךְ לִלְחֹץ אוֹתוֹ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הוּא הַגֶּבֶר וְכוּ׳, וְטֶבַע הַגֶּבֶר שֶׁאֵינוֹ אוֹהֵב שֶׁיִּלְחֲצוּ עָלָיו כְּלָל. עַל־כֵּן אַל תִּדְחֲקִי אוֹתוֹ, אַדְרַבָּה, תִּשְׁתַּדְּלִי רַק לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי נֹעַם וְאַהֲבָה, וְלֹא בְּדֶרֶךְ עֲקֵיצוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתַּשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְתִתְחַתְּנוּ כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר מַהֵר, וּתְבַשְּׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ כט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו.

לְדַעְתִּי, בְּמַצָּב כֹּה מְסֻבָּךְ לְאָבִיךָ וּלְאִמְּךָ וְכוּ׳, לֹא כְּדַאי לְךָ לְהִתְעָרֵב, רַק רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וּתְלַמֵּד לְעַצְמְךָ מוּסַר הַשְׂכֵּל, אֵיךְ הָאָדָם יָכוֹל לְבַלּוֹת אֶת יָמָיו וְאֶת שְׁנוֹתָיו הַטּוֹבִים בִּמְרִיבוֹת, וְיַחֲזִיק שֶׁהוּא צוֹדֵק, וּבֵין כָּךְ רָחוֹק הוּא לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְרַחֲמָיו יִמְחַל לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה, שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ בַּאֲמִירַת הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעַלְמָא מְסַגֶּלֶת לַהֲרֹג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע הַבּוֹעֵר בָּאָדָם.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹחַ מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקְךָ, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לָדַעַת מֵרִבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, אַשְׁרֵי הַמְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ וְאַשְׁרֵי הַבּוֹרֵחַ אֵלָיו, הֵינוּ לְתוֹךְ סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וּמוֹצֵא שָׁם מַרְגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ. הַחֲזֵק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לְךָ לָנֶצַח.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ ל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי עִם הַמָּעוֹת לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיְּמַתְּקוּ מִמְּךָ כָּל הַדִּינִים, וְאִשְׁתְּךָ תַּהֲפֹךְ רְצוֹנָהּ אֵלֶיךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים מְאֹד. וּכְלָל זֶה תַּכְנִיס בְּלִבְּךָ, אֲשֶׁר לֹא כָּל מַה שֶּׁרוֹצִים מְקַבְּלִים, וְלֹא כָּל מַה שֶּׁמְּקַבְּלִים רוֹצִים.

רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְתָדוּן אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, כַּאֲשֶׁר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁצְּרִיכִים לָדוּן אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת, וְכֵן צְרִיכִים לָדוּן אֶת אֲחֵרִים לְכַף זְכוּת, וּבִזְכוּת זֶה יוֹצְאִים בֶּאֱמֶת מִכַּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת. וּבִפְרָטִיּוּת אַתָּה, שֶׁאַתָּה סוֹבֵל כְּבָר כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה, וַעֲדַיִן אַתָּה מַחֲזִיק מַעֲמָד, בְּוַדַּאי עוֹד תִּזְכֶּה לִרְאוֹת דְּבָרִים יָפִים בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת אֶצְלְךָ כְּרֶגַע, כִּי הָעַצְבוּת הִיא הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׂוֹנֵא אוֹתָהּ.

רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהַסִּיחַ דַּעַת מֵהַכֹּל, וְתַדְבִּיק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל.

וְכָל מַה שֶּׁמַּכְנִיסִים בְּדַעְתּוֹ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ־כֵן מֵאִיר לוֹ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפְּרִים לְפָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר מֵעִיק לוֹ, וְכָל מַה שֶּׁכּוֹאֵב לוֹ, זוֹ הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ — שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ לא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי רֹב הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת בַּבַּיִת, הֵן מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

אִם אֶפְשָׁר לָכֶם לְשַׁנּוֹת אֶת מִטּוֹת הַשֵּׁנָה — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, כִּי כֵן גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר יֵשׁ עֵצִים שֶׁעוֹשִׂים מֵהֶם מִטָּה, וְהֵם גּוֹרְמִים שֶׁלֹּא לֵילֵד, וְעַל־כֵּן מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם תִּקְנוּ מִטּוֹת חֲדָשׁוֹת.

רְאוּ לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

תַּדְלִיקוּ שִׁבְעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל פַּרְנָסָה, שֶׁיִּתֵּן לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פַּרְנָסָה בְּרֶוַח, וְתִזְכּוּ לִבְרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה, וְתִפָּקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

נָא וְנָא אַל תִּדְאַג כְּלָל, כִּי כָּל הַכְּאֵב רֹאשׁ שֶׁלְּךָ בָּא מֵעַצְבָנוּת, כִּי מֵרֹב הַצָּרוֹת וְהַהַרְפַּתְקָאוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, אַתָּה עַצְבָנִי מְאֹד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לָצֵאת מֵהַחוֹבוֹת, וְיִשְׁפַּע עָלֶיךָ שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

וַאֲנִי מִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁיַּעֲזֹר לְךָ בְּכָל הָעִנְיָנִים בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִזְכֶּה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּבְזכוּת זֶה יְמַלֵּא לְךָ אֶת מִשְׁאֲלוֹת לִבְּךָ לְטוֹבָה, אָמֵן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ לב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לַיֶּלֶד ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְתִרְווּ מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת. וְכֵן יַעֲזֹר, שֶׁיִּמָּלְאוּ מִשְׁאֲלוֹת לִבְּכֶם לְטוֹבָה, וְיִתֵּן לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּבֵיתְכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ תַּשְׂכִּילוּ.

נָא וְנָא לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת שֶׁקּוֹרוֹת לָאָדָם, הֵן רַק כְּשֶׁאֵין מְזוּזוֹתָיו כְּשֵׁרוֹת.

רְאוּ לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

גַּם רְאוּ לְדַקְדֵּק מְאֹד עַל כַּשְׁרוּת הָאֲכִילָה, וְתִזְכּוּ לִבְרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ לג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ...תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדְעוּ אֲשֶׁר מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וּכְפִי שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה זוֹ, כֵּן מֵאִיר בּוֹ מֹחוֹ, כִּי עִקַּר כָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, זֶה מֵחֲמַת פְּגַם הָאֱמוּנָה, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה, כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיוֹת בְּיָדוֹ. עַל־כֵּן רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בֶּאֱמוּנָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת, וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבְּכֶם לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ לד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי בְּצֵרוּף הַמֵּאָה דּוֹלָר לְהַדְפָּסָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, וְיִפְתַּח לְךָ אֶת כָּל הַפְּתָחִים וְהַשְׁעָרִים הָעֶלְיוֹנִים, כְּמַאֲמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ד׳) עַל הַפָּסוּק (דְּבָרִים טו, ח): ״פָּתוֹחַ תִּפְתַּח״ — שֶׁעַל־יְדֵי צְדָקָה נִפְתָּחִים לָאָדָם שְׁעָרִים עֶלְיוֹנִים, וְנִתְרַחֵב לוֹ תָּמִיד.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם. וְהָעִקָּר — עַל־יְדֵי חִדּוּשִׁים דְּאוֹרַיְתָא, וְתַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ

לְחַדֵּשׁ תָּמִיד בַּתּוֹרָה, כִּי בְּפֵרוּשׁ מוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סה): כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהָבִין לְגַמְרֵי בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְסוֹתֵם אֶת עֵינָיו מֵחֵיזוּ דְּהַאי עָלְמָא, וְנִכְלָל בְּמָקוֹם שֶׁנִּכְלָל, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִתְקָרְרִים לוֹ הַיִּסּוּרִים, וְחוֹזְרִים אָז וּמִתְפַּשְׁטִים הַיִּסּוּרִים בְּהִתְגַּבְּרוּת גְּדוֹלָה, עַל־כֵּן צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה, בְּשָׁעָה שֶׁחוֹזְרִים מֵהַבִּטּוּל. עַל־כֵּן רְאֵה לְחַדֵּשׁ תָּמִיד בַּתּוֹרָה, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁיֵּשׁ לְךָ כֹּחַ גָּדוֹל לְחַדֵּשׁ חִדּוּשֵׁי דְּאוֹרַיְתָא, וְתִהְיֶה רָגִיל בָּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵם, תְּהִלָּה לָאֵל, יָפִים עַד מְאֹד.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים בְּכָל יוֹם מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ בְּעֵסֶק הַיִּחוּדִים, וּתְיַחֵד בְּכָל יוֹם יִחוּדֵי שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוּת הַיִּחוּדִים שֶׁל הָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת: ע״ב, ס״ג, מ״ה, ב״ן, מַמַּטָּה לְמַעְלָה וּמִמַּעְלָה לְמַטָּה, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה תַּמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה בְּכָל יוֹם וָיוֹם.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְּךָ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה שֶׁאֵין כָּמוֹהָ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל, וּמְקַיֵּם זֹאת בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ לה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

שִׁמְעוּ אֵלַי, וְיִשְׁמַע אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא; בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר יב, א): ״וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה, עַל אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית אֲשֶׁר לָקָח וגו׳, וַיֹּאמֶר הֲרַק אַךְ בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר יְהוָ״ה, הֲלֹא גַּם בָּנוּ דִּבֶּר״ וגו׳; מִרְיָם הַנְּבִיאָה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן דִּבְּרוּ לְשׁוֹן־הָרָע עַל אֲחִיהֶם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, אֲשֶׁר מְעִידָה עָלָיו הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה (שָׁם יב, ג): ״וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה״, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ זָכָה לְהִכָּלֵל לְגַמְרֵי בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, הוּא הֶחֱזִיק עַצְמוֹ לְלֹא כְלוּם. וְאַף־עַל־פִּי־כֵן מִרְיָם וְאַהֲרֹן, שֶׁשְּׁנֵיהֶם הָיוּ גְּדוֹלֵי עוֹלָם, עַד שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תּוֹסֶפְתָּא סוֹטָה יא, ד), שֶׁהַבְּאֵר בָּאָה בִּזְכוּת מִרְיָם, וְהֶעָנָנִים בָּאוּ בִּזְכוּת אַהֲרֹן, וְהִנֵּה דִּבְּרוּ לְשׁוֹן־הָרָע עַל מֹשֶׁה, עַד שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הֶצְרַךְ לוֹמַר לָהֶם: אַתֶּם יוֹדְעִים מִיהוּ מֹשֶׁה? (בַּמִּדְבָּר יב, ז־ח) ״בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא, פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֶּר בּוֹ, וּמַרְאֶה וְלֹא בְּחִידוֹת, וּתְמֻנַת יְהוָ״ה יַבִּיט, וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדִּי בְמֹשֶׁה״, אֵיךְ לֹא פְּחַדְתֶּם לְדַבֵּר עַל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ?! וְתֵכֶף כְּשֶׁגָּמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְדַבֵּר עִמָּהֶם, נֶעֶשְׂתָה מִרְיָם מְצֹרַעַת.

אַחַת מֵהַזְּכִירוֹת שֶׁאָנוּ צְרִיכִים לִזְכֹּר בְּכָל יוֹם, מַה שֶּׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְמִרְיָם, כְּשֶׁדִּבְּרָה עִם אָחִיהָ אַהֲרֹן נֶגֶד מֹשֶׁה, שֶׁנֶּעֶשְׂתָה מְצֹרַעַת. וְאִם בָּאַרְזִים נָפְלָה שַׁלְהֶבֶת, מַה יֹּאמְרוּ אֲזוֹבֵי הַקִּיר (מוֹעֵד קָטָן כה:)?! אֵיךְ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִשְׁמֹר בִּמְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר רַע אֶחָד עַל הַשֵּׁנִי. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (יוֹמָא ט: סט:): מְקֻדָּשׁ רִאשׁוֹן לָמְדוּ הַרְבֵּה תּוֹרָה, אֲבָל הָיָה עֲבוֹדָה זָרָה, גִּלּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, וּבְשִׁבְיל זֶה חָרַב. מִקְדָּשׁ שֵׁנִי לָמְדוּ הַרְבֵּה תּוֹרָה, וְלֹא הָיָה לֹא עֲבוֹדָה זָרָה, לֹא גִּלּוּי עֲרָיוֹת וְלֹא שְׁפִיכוּת דָּמִים, וּמַדּוּעַ חָרַב? אֶלָּא מִפְּנֵי שִׂנְאַת חִנָּם. כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר רַע עַל הַזּוּלַת, זֶה בָּא רַק מֵחֲמַת שִׂנְאַת חִנָּם. כִּי מַה יֵּשׁ לְךָ לְדַבֵּר עַל הַשֵּׁנִי רַע?! מִמַּה נַּפְשְׁךָ, אִם גָּרַם לְךָ אֵיזֶה רַע, לֵךְ אֱמֹר לוֹ בְּפִרוּשׁ: ״מַדּוּעַ הֲרֵעוֹתָ לִי״, שֶׁהֲרֵי כְּתִיב (וַיִּקְרָא יט, יז): ״לֹא תִשְׂנָא אֶת אָחִיךָ בִּלְבָבֶךָ, הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עֲמִיתֶךָ״, אָסוּר לִשְׂנֹא שׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאִם עָשָׂה לְךָ אֵיזֶה רַע, תּוֹכִיחֵנוּ עַל מַעֲשֵׂהוּ, וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְךָ בַּלֵּב עָלָיו. אִם פְּלוֹנִי גָּזַל מִמְּךָ, רְאֵה לְשַׁדְּלוֹ לְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה.

וּכְלַפֵּי הַגַּזְלָן — אוֹי לוֹ אִם לֹא יְשַׁלֵּם, כִּי אֵין הָעוֹלָם הֶפְקֵר, מִי שֶׁגּוֹנֵב וְגוֹזֵל מֵהַזּוֹלֵת, לֹא יֶאֱרַךְ זְמַן הַרְבֵּה וְיִגְזְלוּ גַּם מִמֶּנּוּ, אוֹ שֶׁיִּצְטָרֵךְ בַּכֶּסֶף הַגָּזוּל לְשַׁלֵּם לְרוֹפְאִים. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מִדְרָשׁ אַגָּדָה): בַּיִת שֶׁלֹּא מַכְנִיסִים בּוֹ עָנִי, יְפֻתַּח לְרוֹפֵא. בַּיִת שֶׁבּוֹ גּוֹנְבִים וְגוֹזְלִים — יֶחֱרַב. אֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים שֶׁהָעוֹלָם הֶפְקֵר, וְיכוֹלִים לַעֲשׂוֹת כַּאֲוַת נַפְשָׁם, אַךְ יֵשׁ דִּין וְיֵשׁ דַּיָּן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְחַכֶּה לָאָדָם, עַד שֶׁלְּבַסּוֹף הוּא מְשַׁלֵּם בַּחֲזָרָה. בְּנֵי־אָדָם שׁוֹכְחִים שֶׁיֵּשׁ בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, וְלָכֵן פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם לְדַבֵּר כָּל דָּבָר אָסוּר, הֲלֹא לְדַבֵּר עַל הַזּוּלַת — זֶהוּ אִסּוּר חָמוּר מְאֹד, אִם פְּלוֹנִי חַיָּב לְךָ כֶּסֶף, לָמָּה תְּעָרֵב שְׁכֵנִים וַחֲבֵרִים?! לֵךְ אֶל בֵּית־דִּין, וּתְבַקֵּשׁ שָׁם שֶׁיָּשִׁיב לְךָ הַגְּזֵלָה.

[וּבֶאֱמֶת, צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּמְצְאוּ הַיּוֹם בֵּית־דִּין יִרְאֵי ה׳ וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, בֵּית דִּין שֶׁאֵינֶנּוּ מְשֻׁחָד, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת קלט.): תַּנְיָא ר׳ יוֹסֵי בֶּן אֱלִישָׁע, אִם רָאִיתָ צָרוֹת רָעוֹת בָּאוֹת לָעוֹלָם, צֵא וּבְדֹק בְּדַיָּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְכֵן כָּתוּב בַּזֹּהַר נָשׂא קכו. שֶׁכָּל הָעֵרֶב־רַב הֵם אֵלּוּ הַדַּיָּנִים לוֹקְחֵי שֹׁחַד, שֶׁהֵם גּוֹזְלִים אֶת הָאֲבִיוֹנִים, וַעֲלֵיהֶם כָּתוּב (אֵיכָה א, ה): ״הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ״. וְלָכֵן בְּוַדַּאי צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה, שֶׁיִּזְכּוּ לִמְצֹא בֵּית־דִּין יִרְאֵי ה׳].

אַךְ הַטּוֹב בְּיוֹתֵר — לִבְרֹחַ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לַעֲזֹר לָאָדָם. לְדַאֲבוֹנֵנוּ הָרַב, אָנוּ נִמְצָאִים בְּמַצָּב כָּזֶה, שֶׁאִישׁ כָּל הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה (דְּבָרִים יב, ח). כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב, שֶׁהַכֹּל הֶפְקֵר, וְיָכוֹל לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹנוֹ. וְיֵשׁ לוֹ הַגְּבוּי מֵ׳הָרַע־בָּנִים׳, אֲשֶׁר זֶה מָר מְאֹד מְאֹד, אֲבָל לֹא צְרִיכִים לִפְחֹד מֵאַף אֶחָד בָּעוֹלָם, בָּרֵגַע שֶׁאָדָם מְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא בָּא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וּמִתְפַּלֵּל אֵלָיו, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְבַסּוֹף יַעֲזֹר לוֹ.

אֶחָד מֵהַי״ג עִקָּרִים בֶּאֱמוּנָה הוּא: ״אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁרַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְלֹא לְאַף אֶחָד זוּלָתוֹ״; אִם יֵשׁ לָאָדָם צָרָה וּבְעָיָה, שֶׁלֹּא יִסְמֹךְ עַל בָּשָׂר וָדָם, אֶלָּא יָבוֹא וִיבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה. וְלָכֵן צְרִיכִים מְאֹד

לִשְׁמֹר שֶׁלֹּא לְדַבֵּר רַע זֶה עַל זֶה, כִּי לְבַסּוֹף זֶה יִקְפֹּץ אֵלָיו בַּחֲזָרָה. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאָדָם לֹא יַעֲשֶׂה רַע לַזּוּלַת, כִּי יִשַּׁלֵּם עַל כָּךְ מְחִיר כָּבֵד מְאֹד.

הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶ׳ענְסְק זי״ע זָכָה לְהַגִּיעַ אֶל דְּבֵקוּת כָּזוֹ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁבִּשַּׁבָּת כְּשֶׁאָמַר תּוֹרָה, הוּא לֹא הָיָה כְּלָל בְּזֶה הָעוֹלָם. וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּנוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר כָּתַב אֶת הַתּוֹרָה. פַּעַם עָבַר אָבִיו הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע, וְרָאָה אֶת כְּתְבֵי הַיָּד, וְעַיֵּן בָּהֶם, וְשָׁאַל אֶת בְּנוֹ: מִי אָמַר אֶת זֹאת? וְאָמַר הַבֵּן: אַבָּא, אַתָּה אָמַרְתָּ אֶת הַדְּבָרִים בְּשַׁבָּת. וְעָנָה וְאָמַר הַצַּדִּיק: לֹא יִתָּכֵן שֶׁבֶּן אָדָם יְלוּד אִשָּׁה דִּבֵּר וְגִלָּה דְּבָרִים כְּאֵלּוּ, גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּתַכְלִית מַדְרֵגָה עֶלְיוֹנָה, בָּשָׂר וָדָם אֵינוֹ יָכוֹל לְגַלּוֹת דְּבָרִים כָּאֵלּוּ. וּבְנוֹ בְּאַחַת: אַבָּא, אַתָּה דִּבַּרְתָּ דִּבּוּרִים אֵלּוּ!

וּמְסַפְּרִים, שֶׁהַרְבֵּה פְּעָמִים בִּסְעֻדָּה שְׁלִישִׁית, הָיָה כָּל־כָּךְ דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּכְשֶׁגָּמַר לוֹמַר תּוֹרָה, הִתְלַהֵב כָּל־כָּךְ, וְהִנֵּה הִסְתּוֹבֵב לִבְנוֹ וְשָׁאַל: אָמַרְתִּי כְּבָר תּוֹרָה אִם לָאו?! וְעָנָה הַבֵּן: אַבָּא, עַכְשָׁו גָּמַרְתָּ לְאָמְרָהּ. וַאֲנָשִׁים לֹא הֵבִינוּ דָּבָר זֶה. מִי יֵשׁ לוֹ הַשָּׂגָה בְּרוּחָנִיּוּת?! מִי יֵשׁ לוֹ הַשָּׂגָה בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא?!

וְזֶה מַה שֶּׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְמִרְיָם וְאַהֲרֹן, כְּשֶׁדִּבְּרוּ רַע עַל מֹשֶׁה: ״פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֶּר בּוֹ, וּמַרְאֶה וְלֹא בְּחִידֹת, וּתְמֻנַת יְהוָ״ה יַבִּיט, וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדִּי בְמֹשֶׁה״ (בַּמִּדְבָּר יב, ח); אֲנִי מְדַבֵּר מִתּוֹךְ הַפֶּה שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הוּא מְסִתַּכֵּל רַק עָלַי, הוּא רוֹאֶה רַק תְּמוּנַת יְהוָ״ה לְפָנֵי עֵינָיו — זֶה הַצַּדִּיק!

שָׁאֲלוּ פַּעַם אֶת הַבֵּן רַבִּי אֶלְעָזָר זי״ע: תֹּאמַר אֵיזוֹ צַוָּאָה שֶׁשָּׁמַעְתָּ מֵהָאַבָּא. וְעָנָה וְאָמַר: עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמַר הָאַבָּא תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁהוּא מוּכָן לְהִסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאֵלּוּ הַתּוֹרוֹת הַמּוּבָאוֹת בַּסֵּפֶר ״נֹעַם אֱלִימֶלֶךְ״, אֲשֶׁר אָמַרְן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, וְהֵן הֵן הַצַּוָּאָה שֶׁלּוֹ, כִּי הָיָה כָּל־כָּךְ בָּטוּחַ בְּעֵת שֶׁאָמַר תּוֹרָה בִּסְעֻדָּה שְׁלִישִׁית — שֶׁהַנְּשָׁמָה שֶׁלּוֹ עוֹמֶדֶת לִפְרֹחַ, עַד שֶׁהָיוּ כָּל דְּבָרָיו כְּצַוָּאָה.

וְעַל־כֵּן אִם אָסוּר לְדַבֵּר מִיהוּדִי עַל יְהוּדִי, אִם אָסוּר לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרָע עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁצָּרִיךְ לְהִשָּׁמֵר לֹא לְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק הַדָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר (יְשַׁעְיָה נג, ה): "וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵינוּ". וּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קיח), שֶׁכָּתוּב בַּזֹּהַר (תֵּצֵא רפ) עַל הַפָּסוּק הַזֶּה: "וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵינוּ" — הוּא סוֹבֵל מַרְעִין בִּישִׁין בַּעֲבוּר כָּלַל יִשְׂרָאֵל, וְאִתְעֲבִיד חֹל בְּגִינָם, הוּא נַעֲשֶׂה זוֹל בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת.

הִנֵּה הַצַּדִּיק קֵרְבָנוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הִנֵּה הַצַּדִּיק מְקָרֵב אוֹתָנוּ וּמַרְאֶה לָנוּ פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת, עוֹזֵר לָנוּ בְּכָל הַתְּחוּמִים, מְעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אוֹתָנוּ, מוֹצִיאָנוּ מֵהַבּוֹץ, מַלְבִּישׁ אוֹתָנוּ בִּלְבוּשִׁים נְהוֹרִים, מְזַכֶּה אוֹתָנוּ בְּלִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הֲלָכָה, מְזַכֶּה אוֹתָנוּ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי מֵרֹב גִּלּוּי אֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, הוּא מְעוֹרֵר גַּם אֶת אֲחֵרִים, הָאוֹר שֶׁל נִשְׁמָתוֹ יָכוֹל לְהַדְלִיק מֵאוֹת וַאֲלָפִים וְרִבְבוֹת רִבְבוֹת נְשָׁמוֹת. וְהִנֵּה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, הוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵינוּ, שֶׁנַּעֲשֶׂה חֹל — זוֹל בְּעֵינֵינוּ, הֲיִתָּכֵן?! אִם־כֵּן זוֹ הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר.

אֵיךְ לֹא נַחְדִּיר בְּעַצְמֵנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים טְהוֹרָה?! הֲלֹא כְּשֶׁהָיִינוּ מְלֻכְלָכִים בַּעֲוֹנוֹת חֲמוּרִים, [שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יָזְכִּיר לְעַצְמוֹ אֶת הַזֶּבֶל וְהַלְכְלוּךְ שֶׁהָיָה בּוֹ, וַעֲדַיִן תּוֹלֶה בּוֹ, עֲדַיִן עֵינָיו מְלֻכְלָכוֹת, עֲדַיִן לִבּוֹ מְעֻקָּם, עֲדַיִן הוּא מְהַרְהֵר הִרְהוּרִים רָעִים, עֲדַיִן יֵשׁ לוֹ סְפֵקוֹת עַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, רַחֲמָנָא לִצְלָן], הַצַּדִּיק רָחַץ אוֹתָנוּ, וְהִלְבִּישָׁנוּ לְבוּשִׁין נְהוֹרִין, הֲיִתָּכֵן, אִם־כֵּן, שֶׁיֶּשְׁנָן קֻשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיק?! וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאָדָם מָלֵא צוֹאָה, מֹחוֹ מָלֵא זֶבֶל, אֵיךְ יָכוֹל לְהָבִין אֶת הַצַּדִּיק?! וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לו): זֶה כְּלָל גָּדוֹל, שְׁאִי אֶפְשָׁר לְהָבִין דִּבְרֵי הַצַּדִּיק, אֶלָּא כְּשֶׁתִּקֵּן בְּרִיתוֹ קֹדֶם. אֵיךְ אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לִתֵּן שֶׁיִּטְעוּ אוֹתָנוּ?! צַדִּיק שֶׁעָזַר לָנוּ וְעוֹזֵר לָנוּ, מְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אוֹתָנוּ בְּכָל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, אֵיךְ אָנוּ מוּכָנִים אֲפִלּוּ לִשְׁמֹעַ שֶׁמְּדַבְּרִים עָלָיו רַע?!

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן נז), שֶׁכְּנֶגֶד מֹשֶׁה רַבֵּנוּ יֵשׁ בִּלְעָם הָרָשָׁע, בִּלְעָם הָרָשָׁע מַלְבִּישׁ עַצְמוֹ בִּלְבוּשֵׁי מֹשִׁי, וְגַם־כֵּן אוֹמֵר תּוֹרָה עַל פָּסוּק, וְהַכֹּל — כְּדֵי לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אֶת מֹשֶׁה. וּבְוַדַּאי הַבְּחִירָה חָפְשִׁית בְּיַד הָאָדָם.

הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶענְסְק זי״ע, הָלַךְ עִם אָחִיו הָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא מֵאַנִיפּוֹלִי זי״ע בְּגָלוּת, לִפְנֵי שֶׁנִּתְגַּלּוּ וְנוֹדַע מִי הֵם. הָיָה לָהֶם עִנְיָן לֵילֵךְ בְּגָלוּת, כִּי כָּךְ הָיוּ דַּרְכֵי הַצַּדִּיקִים, לֵילֵךְ בְּגָלוּת עִם שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהִנֵּה לַיְלָה אֶחָד הִגִּיעוּ לְאֵיזֶה כְּפָר, וְהִתְאַכְסְנוּ אֵצֶל מֵכְסָן, שֶׁנָּתַן לָהֶם מָקוֹם לִינָה. וּבְתוֹךְ כָּךְ נִגְנַב לַמֵּכְסָן בְּאוֹתוֹ לַיְלָה סוּס. הָיָה זֶה סוּס מְיֻחָד, בָּרִיא וְחָסוֹן, שֶׁשִּׁמְּשׁוֹ לְפַרְנָסָתוֹ. וּשְׁנֵי הָאַחִים הַקְּדוֹשִׁים עָזְבוּ לְמָחֳרַת אֶת הַמָּקוֹם וְהָלְכוּ לָהֶם, וְהִמְשִׁיכוּ לִנְדֹּד מִכְּפָר לִכְפָר. הַמֵּכְסָן קָם בַּבֹּקֶר וְרָאָה שֶׁהַסּוּס אֵינוֹ נִמְצָא, וְשָׁאַל לַעֲבָדָיו וְלֹא יָדְעוּ. אָמַר אֶחָד: ״אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁשְּׁנֵי הָעֲנִיִּים שֶׁלָּנוּ פֹּה, הֵם אֲשֶׁר גָּנְבוּ אוֹתוֹ״. בְּכַעַס וּבְרִצְיָחָה הָלַךְ הַמֵּכְסָן לַשָּׁכֵן, לָוָה מִמֶּנּוּ סוּס, וְהֵחֵל לִדְהֹר בַּיַּעַר וּלְחַפֵּשׂ אֶת שְׁנֵי הָעֲנִיִּים, הֲלֹא הֵם שְׁנֵי הָאַחִים הַקְּדוֹשִׁים. וּפְגָשָׁם וּשְׁאָלָם: ״הֵיכָן הַסּוּס שֶׁלִּי שֶׁגְּנַבְתֶּם?״ וְעָנוּ וְאָמְרוּ: ״אֵינֶנּוּ יוֹדְעִים מָה אַתָּה מְדַבֵּר, אָנוּ יְהוּדִים יְשָׁרִים״. וְהוּא בְּאַחַת: ״גַּנָּבִים אַתֶּם, הֵיכָן הֶחְבֵּאתֶם אֶת הַסּוּס?״ וְלֹא נִתְקָרְרָה דַּעְתּוֹ, עַד שֶׁהֵסִיר חֲגוֹרָתוֹ, וְהִכָּה בָּהֶם מַכּוֹת נִמְרָצוֹת, וּשְׁנֵיהֶם בָּכוּ בְּכִיּוֹת גְּדוֹלוֹת, וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנָיו: ״עֲזֹב אוֹתָנוּ, לֹא גָּנַבְנוּ אֶת הַסּוּס, אֵינֶנּוּ יוֹדְעִים מָה אַתָּה מְדַבֵּר״. וְהוּא הִמְשִׁיךְ לְהַפְלִיא בָּהֶם מַכּוֹתָיו. וּלְבַסּוֹף אַחַר שֶׁרָאָה שֶׁאֵינָם מִשְׁתַּפִּים פְּעֻלָּה עִמּוֹ, עֲזָבָם לְנַפְשָׁם. וְהִמְשִׁיכוּ בְּדַרְכָּם בִּצְלִיעָה וּבְגִנְיָחָה נוֹרָאָה מִתּוֹךְ כְּאֵבִים. עָנָה וְאָמַר הָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא זי״ע, מָה אִם כְּשֶׁאָדָם לֹא חָטָא כְּלָל, אֶלָּא רַק לֹא חָשַׁב רֶגַע מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתִרְאֶה אֵילּוּ מַכּוֹת קִבֵּל?! עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בֵּר מִינָן, אֵילּוּ מַכּוֹת יְקַבֵּל?!

פֶּלֶא עַל גַּבֵּי פֶּלֶא, צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים כָּאֵלּוּ, קִבְּלוּ מַכּוֹת נִמְרָצוֹת עַל לֹא דָּבָר, עַל לֹא עָוֶל בְּכַפָּם, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן מִתְחַזְּקִים וְאוֹמְרִים: מֻחְלֶטֶת שֶׁלֹּא הָיִינוּ דְּבוּקִים מַסְפִּיק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַל־כֵּן הִגִּיעוּ לָנוּ הַמַּכּוֹת הַלָּלוּ.

הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע פֵּרֵשׁ אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים לב, ב): ״אַשְׁרֵי אָדָם לֹא יַחְשֹׁב ה׳ לוֹ עָוֹן״, אַשְׁרֵי אָדָם שֶׁהִגִּיעַ לְמַדְרֵגָה כָּזוֹ, אֲשֶׁר אִם אֵינוֹ חוֹשֵׁב רַק רֶגַע אֶחָד מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, זֶהוּ הֶעָוֹן הֲכִי גָּדוֹל שֶׁלּוֹ. תְּתָאֲרוּ לְעַצְמְכֶם מַדְרֵגַת הַצַּדִּיקִים, שֶׁאִם אֵינָם חוֹשְׁבִים רֶגַע מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, זֶה כְּבָר הֶעָוֹן הֲכִי גָּדוֹל בַּעֲבוּרָם. אָנוּ יְכוֹלִים לְהִסְתּוֹבֵב כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, וְלֹא רַק שֶׁאֵינֵנוּ חוֹשְׁבִים מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֶלָּא מְדַבְּרִים רַע זֶה עַל זֶה, וּמְזַלְזְלִים זֶה בָּזֶה. זוֹ עֲבוֹדַת הַסָּמ״ךְ־מ״ם — לְהַפְרִיד בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. לָמָּה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּל־כָּךְ שׂוֹנֵא אֶת הַסָּמ״ךְ־מ״ם, עַד שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יַלְקוּט יְשַׁעְיָה תכה), שֶׁבְּכָל יוֹם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִתְחָרֵט לָמָּה בְּרָאוֹ; הֵן אֱמֶת שֶׁבְּרָאוֹ כְּדֵי לְנַסּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל אֶל מִי יִפְנוּ בְּעֵת צָרָה, אֲבָל הוּא מַגְדִּישׁ אֶת הַסְּאָה, וְגוֹרֵם פֵּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן זֹאת תִּדְרְשׁוּ, בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ פֵּרוּד — שָׁם הַסִּטְרָא אָחֳרָא.

וְזֹאת עָלֵינוּ לְהַחְדִּיר עָמֹק בְּלִבֵּנוּ, אִם אַהֲרֹן וּמִרְיָם דִּבְּרוּ בְּמֹשֶׁה, וְקִבְּלוּ עֹנֶשׁ כָּל־כָּךְ גָּדוֹל, שֶׁמִּרְיָם נֶעֶשְׂתָה מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג, וְגַם אַהֲרֹן קִבֵּל אַחַר־כָּךְ אֶת הָעֹנֶשׁ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֵיךְ אָנוּ צְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר. אִם צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים כָּאֵלּוּ — מִרְיָם וְאַהֲרֹן, שֶׁדִּבְּרוּ בְּמֹשֶׁה, שֶׁהָיָה נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, רַק דִּבְּרוּ דְּבַר גְּנַאי אֶחָד עַל מֹשֶׁה, כְּבָר קִבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, מַה יִּהְיֶה אִתָּנוּ?! וְלָכֵן עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ לֹא לְדַבֵּר רַע זֶה עַל זֶה, וְלָדוּן אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ לְכַף זְכוּת, רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן סו): בְּמָקוֹם מְרִיבָה — שָׁם הַשָּׂטָן; עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ, שֶׁיִּהְיֶה שְׁלוֹם־בַּיִת, לֹא לִשְׁמֹעַ רַע זֶה עַל זֶה, וּלְהַחְדִּיר בַּיְלָדִים, שֶׁבַּבַּיִת הַזֶּה לֹא מְדַבְּרִים לְשׁוֹן־הָרָע, וּלְהַרְבּוֹת בְּסִפּוּרֵי צַדִּיקִים, אֲשֶׁר זֶה מַחְדִּיר יִרְאַת שָׁמַיִם. וּבִפְרָט בְּשַׁבָּת, שֶׁאָז יֵשׁ פְּנַאי.

יָדוּעַ, שֶׁהַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ מִצַּאנְז, בַּעַל ה״דִּבְרֵי חַיִּים״ זי״ע, שָׁאַל פַּעַם אֶת הַמְלַמֵּד שֶׁל יְלָדָיו: הַאִם אַתָּה לוֹמֵד מוּסָר עִם יְלָדַי? וְהֵשִׁיב בְּחִיּוּב, וְהִזְכִּיר אֵיזֶה סֵפֶר, וְעָנָה הַצַּדִּיק וְאָמַר: לֹא לָזֶה כִּוַּנְתִּי, אֶלָּא שֶׁתְּסַפֵּר לָהֶם מֵהָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע וְהָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא זי״ע. הַיְנוּ

שֶׁתְּסַפֵּר לָהֶם סִפּוּרֵי צַדִּיקִים. וְיָדוּעַ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁכָּל הִתְלַהֲבוּתוֹ לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הָיְתָה רַק מִפְּאַת שֶׁשָּׁמַע הַרְבֵּה סִפּוּרֵי צַדִּיקִים. וְלָכֵן כָּל אָב צָרִיךְ לְסַפֵּר לְבָנָיו וְלִבְנוֹתָיו סִפּוּרֵי צַדִּיקִים, אֲשֶׁר זֶה יִמְשֹׁךְ לְבָבָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאוּ לְדַבֵּר הַרְבֵּה מֵחֹמֶר הֶעָוֹן שֶׁל רְכִילוּת וְלֵיצָנוּת, כִּי הָעֵרֶב־רַב הָרַע־בָּנִים, מִתְפַּשְׁטִים מְאֹד בְּכָל עִיר וָעִיר, בְּכָל מוֹשָׁב וּמוֹשָׁב, וְעוֹשִׂים פֵּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִתְגַּבְּרִים כָּל אֵלּוּ הַמִּפְרָסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סז): כְּשֶׁהַמִּפְרָסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר מִתְגַּבְּרִים בָּעוֹלָם, הֵם מַגְבִּירִים אֶת הַמְאוֹרֵי אֵשׁ, שֶׁבָּאָדָם יִבְעַר, רַחֲמָנָא לִצְלָן, אֵשׁ הַתַּאֲוֹת, אֵשׁ הַיֵּצֶר הָרָע, לֹא־כֵן כְּשֶׁיִּתְגַּלֶּה הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא הַחֵן וְהַיֹּפִי שֶׁל הַדּוֹר, אָז יִתְגַּלֶּה מְאוֹרֵי אוֹר, שֶׁיַּעֲשֶׂה לָנוּ אוֹר, וְיַגֶּלֶה לָנוּ אֶת הָאוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְיָאִיר לָנוּ בַּמֹּחַ אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁלֹּא נַסִּיחַ דַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרֶגַע. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְגַלּוֹת לְכֻלָּם אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַזֶּה, וְאַף שֶׁהַסָּמ״ךְ־מֵ״ם לוֹחֲמִים נֶגְדּוֹ בְּכָל הַכֹּחוֹת, וּמוֹצִיא אֶת כָּל הַטֻּמְאוֹת נֶגְדּוֹ, עָלֵינוּ לְהִשְׁתַּדֵּל לְגַלּוֹתוֹ וּלְפַרְסְמוֹ כְּכָל יְכָלְתֵּנוּ.

לְרַבֵּנוּ זַ״ל הָיָה תַּלְמִיד אֶחָד שֶׁהָיָה סוֹחֵר, וְהִסְתַּבֵּךְ בְּתִסְבֹּכֶת עִם הַמֶּמְשָׁלָה, וְהָיָה עָלָיו מִשְׁפָּט גָּדוֹל. אֲזַי בָּא בִּשְׁבִרּוֹן לֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְרָצָה לְסַפֵּר לוֹ כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו. וּכְשֶׁבָּא, רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כט: אִם אָדָם מְדַבֵּר רַק מִשְׁבַּח הַצַּדִּיקִים, עַל־יְדֵי־זֶה הַדִּבּוּר שֶׁלּוֹ נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל. תֵּכֶף כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת אוֹתוֹ תַּלְמִיד, כְּבָר לֹא נִכְנַס לְרַבֵּנוּ זַ״ל לְסַפֵּר מָה עוֹבֵר עָלָיו, אֶלָּא הֵחֵל לְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַצַּדִּיקִים, וְאֶת מִי שֶׁפָּגַשׁ סִפֵּר לוֹ מוֹפְתִים וְסִפּוּרֵי נִפְלָאוֹת מֵהַצַּדִּיק, עַד שֶׁבָּא לְבֵית־מִשְׁפָּט, וְסִפֵּר שָׁם שְׁבָחִים מֵהַצַּדִּיק, עַד שֶׁבִּטֵּל הַשּׁוֹפֵט אֶת כָּל הָעֲלִילוֹת שֶׁהֶעֱלִילוּ עָלָיו, עֲלִילוֹת שָׁוְא וְרֶשַׁע, וְיָצָא זַכַּאי. נִמְצָא מִכָּל זֶה, גְּדֻלַּת מַעֲלַת הָעִנְיָן לְדַבֵּר בְּשֶׁבַח הַצַּדִּיק, וְאוֹי לוֹ לְמִי שֶׁמְּדַבֵּר רַע עַל הַצַּדִּיק, שֶׁיִּסְבֹּל לְבַסּוֹף מִיתָה מְשֻׁנָּה, מִיתָה אַכְזָרִית, שֶׁנִּגְדָּע בְּאִבּוֹ, וְנֶעֱקָר מִן הָעוֹלָם. וְאַף אִם אַתֶּם רוֹאִים עַזֵּי פָּנִים הַמְדַבְּרִים עַל הַצַּדִּיק, וְאֵין

קוֹרֶה לָהֶם מְאוּמָה, זֹאת זִכְרוּ הֵיטֵב, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא סַבְלָן, וּמַמְתִּין וּמַמְתִּין, עַד שֶׁמְּשַׁלֵּם בַּחֲזָרָה, וְלָכֵן אָסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִדְּבָרִים כָּאֵלּוּ.

הָעִקָּר רְאוּ לָדוּן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, וְלַעֲזֹר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, וּלְהָפִיץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכָל הָעוֹלָם, וּלְקָרֵב אֲנָשִׁים לְצוּר מַחֲצַבְתָּם, וּלְהִתְרַחֵק מִלְּשׁוֹן הָרָע וּרְכִילוּת, אִם מִרְיָם וְאַהֲרֹן דִּבְּרוּ לְשׁוֹן־הָרָע וְקִבְּלוּ עֹנֶשׁ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה פְּשׁוּטֵי עָם. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר הָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא זי״ע לְאָחִיו הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע: הֵן רַק לֹא חָשַׁבְנוּ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּכְבָר קִבַּלְנוּ מַכּוֹת נוֹרָאוֹת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה מִי שֶׁחוֹטֵא וְכוּ׳.

עִם כָּל זֹאת לִמְּדָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל אֶת הָעִנְיָן שֶׁל לְמוּד זְכוּת, וְכַמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רפב), שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָדוּן הֵן אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת, וַאֲפִלּוּ עָשָׂה מַה שֶּׁעָשָׂה, עֲדַיִן יָכוֹל לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה. וְהֵן אֶת זוּלָתוֹ יָדוּן לְכַף זְכוּת, כָּל יְהוּדִי בַּאֲשֶׁר הוּא, אֲפִלּוּ רָשָׁע גָּמוּר, יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה. עִם כָּל זֹאת אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן פח): אֵין מְלַמְּדִים זְכוּת עַל מֵסִית; מִי שֶׁמֵּסִית נֶגֶד הַצַּדִּיק, עָלָיו אֵין שׁוּם לְמוּד זְכוּת, וְסוֹפוֹ יִהְיֶה מָר מְאֹד.

עַל־כֵּן רְאוּ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁהָיָה עַד כֹּה, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לִזְכּוֹת לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים תְּמִימָה, וּלְדַבֵּר עִם חֲבֵרֵינוּ בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לד), שֶׁיֵּשׁ נְקֻדַּת הַצַּדִּיק, אֲשֶׁר כֻּלָּם צְרִיכִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, אַחַר־כָּךְ יֵשׁ נְקֻדַּת הֶחָבֵר, שֶׁאֶחָד צָרִיךְ לְקַבֵּל מֵהַשֵּׁנִי, וְאַחַר־כָּךְ יֵשׁ נְקֻדַּת עַצְמוֹ, שֶׁמַּסְבִּיר מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, בִּרְכַּת־הַמָּזוֹן, הֲלָכָה ג׳), שֶׁקֹּדֶם צְרִיכִים לְקַבֵּל נְקֻדַּת הַצַּדִּיק, וְאַחַר־כָּךְ יַחֲזֹר כָּל אֶחָד עַל מַה שֶּׁהוּא קִבֵּל מֵהַצַּדִּיק, כִּי כָּל אֶחָד מְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק בְּאֹפֶן אַחֵר, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הֲבָנָה אַחֶרֶת בַּצַּדִּיק, וְצָרִיךְ לְהַחֲלִיף אֶת הַנְּקֻדּוֹת שֶׁהֵבִין עִם חֲבֵרוֹ, וְאַחַר־כָּךְ יִהְיֶה לוֹ כֹּחַ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּלְבַקְּשׁוֹ כָּל מַה שֶּׁצָּרִיךְ, אֲשֶׁר זוֹ

הַמַּתָּנָה הַיָּפָה בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁאֵין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּכְשֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵיזֶה מַשְׁבֵּר אוֹ אֵיזוֹ צָרָה, אֵיזוֹ מְרִירוּת אוֹ אֵיזֶה סֵבֶל, אֶל מִי הוּא בּוֹרֵחַ? רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא! וּלְבַסּוֹף יְוַשַּׁע. וְזֶה מַה שֶּׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּי״ג עִקָּרִיִּים בְּכָל יוֹם וָיוֹם: ״אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לוֹ לְבַדּוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְאֵין לְזוּלָתוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל״.

מְסַפְּרִים עַל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְוִיז׳נִיץ זי״ע, בַּעַל מְחַבֵּר סֵפֶר ״אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל״, שֶׁפַּעַם בָּאָה אֵלָיו אִשָּׁה, וְלָהּ צָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבָכְתָה מְאֹד עַל הַמַּשְׁבֵּר שֶׁפָּקַד אֶת בֵּיתָם, וּבִקְּשָׁה: ״רַבִּי, אֲנִי זְקוּקָה לִישׁוּעָה״. וְאָמַר לָהּ הַצַּדִּיק: ״הַנִּיחִי עַל שֻׁלְחָנִי מֵאָה זְהוּבִים, וְתִהְיֶה לָךְ יְשׁוּעָה״. עָנְתָה וְאָמְרָה: ״רַבִּי, אֵין לִי כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה כֶּסֶף, (כִּי הָיְתָה עֲנִיָּה מְרוּדָה), עִם כָּל זֹאת אֵלֶּה מֵאָחֳרִים, וְאַשִּׁיג חֲמִשִּׁים זְהוּבִים״, וּבֵינְתַיִם הִנִּיחָה עֲשָׂרָה זְהוּבִים. וְהַצַּדִּיק בְּשֶׁלּוֹ: ״לָאו, הָבִיאִי מֵאָה זְהוּבִים״, וְעָנְתָה וְאָמְרָה: ״טוֹב, אַשִּׁיג שִׁשִּׁים זְהוּבִים״. וְהַצַּדִּיק בְּשֶׁלּוֹ: ״לָאו, הָבִיאִי מֵאָה זְהוּבִים״. וְאָמְרָה: ״טוֹב, אַשִּׁיג שִׁבְעִים זְהוּבִים״ וְכוּ׳, וְהָרַבִּי בְּשֶׁלּוֹ. אֲזַי נָטְלָה הָאִשָּׁה אֶת הַכֶּסֶף שֶׁהִנִּיחָה קֹדֶם לָכֵן, וְאָמְרָה: ״רַבִּי, אֵלֶיךָ הַיְשֵׁר אֶל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וַאֲבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָה״, וְיָצְאָה לְדַרְכָּהּ. אֲזַי עָנָה וְאָמַר הָרַבִּי לַגַּבַּאי: ״הִנֵּה יֵשׁ כְּבָר לְאִשָּׁה זוֹ יְשׁוּעָה״, כִּי כָּל זְמַן שֶׁשָּׁמָּה בְּטָחוֹנָהּ בִּי, חָשַׁשְׁתִּי מְאֹד שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לָהּ יְשׁוּעָה, אַךְ בּוֹ בָּרֶגַע שֶׁהֶחֱלִיטָה, שֶׁיְּשׁוּעָתָהּ תְּלוּיָה רַק בִּידֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּבָר הָיְתָה לָהּ יְשׁוּעָה.

אֶת זֹאת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מְגַלֶּה לָנוּ, שֶׁאֵין לָנוּ אַף אֶחָד בָּעוֹלָם רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְזֹאת מְעִידָה הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: ״וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה״; רוֹאִים שֶׁאֵלּוּ הָרְשָׁעִים עוֹשִׂים חַיִל, וְיֵשׁ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת — לָמָּה הַצַּדִּיק צָרִיךְ לִסְבֹּל כָּל־כָּךְ, וְאֵלּוּ הָרְשָׁעִים חוֹגְגִים וְגוֹנְבִים וְגוֹזְלִים?! אַךְ גַּם סוֹפָם בּוֹא יָבוֹא, אַל נָא נִתְבַּלְבֵּל. עָלֵינוּ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי הַצַּדִּיק, לָדוּן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, לָבוֹא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וּלְבַקְּשׁוֹ כָּל צְרָכֵינוּ — בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְאָז נִרְאֶה יְשׁוּעָה.

וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד נִזְכֶּה לִהְיוֹת מְקֹרָבִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְנִלְמַד תָּמִיד סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, עַד שֶׁיִּהְיוּ שְׁגוּרִים עַל פִּינוּ, וְנִתְחַזֵּק בְּכָל הָעוֹבֵר עָלֵינוּ, וְאָז נִהְיֶה בְּטוּחִים, שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ יְשׁוּעָה.

נָא וְנָא רְאוּ לִקְנוֹת לְעַצְמְכֶם מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה סַבְלָנוּת, וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קמה), שֶׁסַּבְלָנוּת תְּלוּיָה בֶּאֱמוּנָה, וּבִזְכוּת הָאֱמוּנָה נִזְכֶּה לִגְאֻלָּה. וְכַמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ז׳): עִקַּר הַגָּלוּת זֶה רַק מֵחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יַלְקוּט שְׁמוֹת, רֶמֶז רמ): אֵין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִים אֶלָּא בֶּאֱמוּנָה; עַל־כֵּן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִימָן לג): עַל־יְדֵי אֱמוּנָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִסְלַח לְךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ; עַל־יְדֵי אֱמוּנָה תִּרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר הֶחָכָם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כח, כ): ״אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת״, רַק לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאַל תִּתְיָאֲשׁוּ כְּלָל, ׳תִּגְנְבוּ׳ חֲמֵשׁ דַּקּוֹת בְּכָל יוֹם, וּתְדַבְּרוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּתְבַקְּשׁוּ מִמֶּנּוּ כָּל צָרְכֵיכֶם, וְאַף שֶׁאֵינְכֶם רוֹאִים עֲדַיִן יְשׁוּעָה, תֵּדְעוּ לָכֶם, שֶׁכָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל. רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ אֶת הָעִנְיָן הַנִּפְלָא הַזֶּה (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פד), שֶׁהַשַּׂעַר וְהַפֶּתַח לְהִכָּנֵס אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — זֶה הַפֶּה, אָז בִּמְקוֹם לְדַבֵּר רַע זֶה עַל זֶה, תְּדַבְּרוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר זֶה הַשַּׂעַר לַה׳, צַדִּיקִים יָבוֹאוּ בוֹ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ, הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים הֵיכָן הַדֶּלֶת וְהַפֶּתַח לְהִכָּנֵס אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזֶּה הַפֶּה שֶׁלָּנוּ. אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה וּמְנַצֵּל אֶת פִּיו לְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא כָּל הַיָּמִים וּלְנֵצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ לו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעִנְיַן וְכוּ׳, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ רוּחַ טָהֳרָה לְאִשְׁתְּךָ, וְתִתְרַפֵּא בִּרְפוּאָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

לְדַעְתִּי, רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וְאַף שֶׁקָּשֶׁה לְךָ מְאֹד מְאֹד וּבִכְּרָטִיּוּת בְּעִנְיַן כָּזֶה וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁעַל־יְדֵי שֶׁתִּתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם, יֵמָשֵׁךְ עָלֶיךָ רוּחַ טָהֳרָה, כִּי מַה שֶּׁתְּפִלָּה פּוֹעֶלֶת, שׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִפְעֹל.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תְּבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם עִנְיַן זֶה בִּבְרָכַת "רְפָאֵנוּ", וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַמְרַפֵּא אֶת חוֹלֵי עַם יִשְׂרָאֵל, יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְתִנָּצֵל מִכָּל דָּבָר רָע.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ לז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

חֶמְדַּת לִבִּי ! רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּדְבֵקוּת אֲמִתִּית, וְתַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ תָּמִיד אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְכָל מַה שֶּׁתַּכְנִיס בְּעַצְמְךָ יוֹתֵר מַחֲשָׁבָה זוֹ, יוֹתֵר תִּטָּהֵר מִבַּיִת וּמִבְּפָנִים, כִּי

בָּזֶה שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, זוֹכֶה לִקְדֻשָּׁה עֲצוּמָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְיַחֵד יִחוּדִים קְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, וּבִפְרָטִיּוּת הַיִּחוּדִים שֶׁל הַד׳ עוֹלָמוֹת: ע״ב, ס״ג, מ״ה, ב״ן, מִלְמַטָּה לְמַעְלָה וּמִלְמַעְלָה לְמַטָּה, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְאֹד מְזַכֵּךְ אֶת הָאָדָם, וּמַעֲלֵהוּ עַד רוֹם הַמַּעֲלוֹת.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! רְאֵה לִגְרֹס הַרְבֵּה בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וּבַתִּקּוּנִים, וְאַל יֶחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי גְּרָסָא בִּלְמוּד זֶה, וְזֶה יָבִיא אוֹתְךָ אֶל הַשָּׂגָה גְּדוֹלָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְפָרֵשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, כִּי הַדִּבּוּר הוּא כְּלִי הַשֶּׁפַע, שֶׁבּוֹ נִשְׁפָּעוֹת כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת, כִּי הַדִּבּוּר הוּא בְּסוֹד הַמַּלְכוּת, שֶׁבָּהּ מְאִירוֹת כָּל הַסְּפִירוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ לח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י״ח סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת הוּא עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, וּבְוַדַּאי יֵשׁ עִנְיָן שֶׁיִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, הָעִקָּר אַל תִּדְאַג כְּלָל.

אוֹדוֹת הַצִּיּוּן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, מִי יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת דְּרָכָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְוַדַּאי אִם תַּרְבֶּה בִּתְפִלָּה, סוֹף כָּל סוֹף תִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל. אֲבָל נָא וְנָא לֹא לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה וְלֹא לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּמַצָּב רוּחַ טוֹב, וְתִבְרַח מֵהָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, וְתָדוּן אֶת עַצְמְךָ לְכַף זְכוּת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכֶּה לְהֵעָשׂוֹת מֶרְכָּבָה לַשְּׁכִינָה.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הַמִּשְׁתּוֹקֵק לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹכֶה לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפָיו, עַל־יְדֵי־זֶה גּוֹרֵם שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּלְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת מִשְׁתַּעְשְׁעִים מְאֹד מְאֹד עִם אָדָם הַמּוּכָן לִהְיוֹת כְּלִי לְהַמְשָׁכַת אוֹר הַשְּׁכִינָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ לט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ב סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בַּהֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה, וְאַתָּה מְגַלֶּה וּמְפַרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד! אֵין דִּבּוּרִים בַּפֶּה לְגַלּוֹת מַעֲלַת הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי הֵם הֲכָנָה לִגְאֻלָּתֵנוּ הַנִּצְחִית, כִּי כָּל הַקּוּנְטְרֵסִים מְגַלִּים וּמְפַרְסְמִים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בַּהֲפָצָתָם, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻפָנִים

שֶׁבָּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוּת בָּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵיהוּ מְמַלֵּא כָל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וּצְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד, "וּכְפִי שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בַּאֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה כָּל הֲלָךְ מַחֲשַׁבְתּוֹ כְּבָר בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי".

חֶמְדַּת לִבִּי! עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי יְכוֹלִים לִחְיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים נִצְחִיִּים, וּלְהַרְגִּישׁ אֶת הַגַּן־עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי גַּם הַלֵּב הוּא אֱלֹקוּת וּמַשִּׂיג אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצא).

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בִּדְרָכְךָ, וְאַל תִּתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה וְיִהְיֶה מַה שֶּׁיִּהְיֶה, אַתָּה עֲשֵׂה אֶת שֶׁלְּךָ לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, וְיִהְיֶה לְךָ חֵלֶק גָּדוֹל בַּגְּאֻלָּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תְּקַבֵּל כַּמָּה מִכְתָּבִים דְּחוּפִים מְאֹד, וְנָא לִמְסֹר אוֹתָם לְכָל אֶחָד.

י׳ מ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ג סִיוָן ה׳תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְךָ קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ וְכוּ׳.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת שֶׁיֹּאכְלוּ אוֹתְךָ, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל, אֲשֶׁר עִקַּר נְשִׁיכַת הַנָּחָשׁ הוּא הָעַצְבוּת

וְהָעַצְלוּת. וּמִנָּחָשׁ צְרִיכִים מְאֹד לְהִזָּהֵר, כִּי אַרְסוֹ הוּא אֶרֶס מֵמִית, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁמְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ נְשִׁיכָה, אַרְסוֹ מִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַגּוּף, הַיְנוּ תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מַנִּיחַ שֶׁתִּכָּנֵס בּוֹ עַצְבוּת וְעַצְלוּת, אֲזַי כְּבָר מִתְבַּלְבֵּל לְגַמְרֵי.

אֲנִי מַאֲמִין וְיוֹדֵעַ, שֶׁכָּל הַבִּלְבּוּלִים וְהַסְּפֵקוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, הֵם רַק מֵחֲמַת שֶׁטִּבְעֲךָ נִמְשָׁךְ אֶל הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, עַל־כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעָלֶיךָ לִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ אֶל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה — תִּתְרַחֵב דַּעְתְּךָ, וְתַתְחִיל לְהַשִּׂיג אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר שָׁם הוּא כֻּלּוֹ טוֹב. כִּי לְמַעְלָה בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים — אֵין שָׁם לֹא תַּחֲרוּת, וְלֹא כָּבוֹד, וְלֹא קַנְאוֹת, וְלֹא סְפֵקוֹת, וְלֹא מַחֲלֹקֶת וְכוּ׳ וְכוּ׳. עַל־כֵּן צְרִיכִים לְטַפֵּס וּלְהַגִּיעַ לְשָׁם, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח.

נָא וָנָא רְאֵה לְהַתְחִיל הַתְחָלָה חֲדָשָׁה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רְאֵה לִכְתֹּב לִי כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ בִּלְבָבְךָ, וְאֶשְׁתַּדֵּל לְפָרֵשׁ וּלְתָרֵץ לְךָ הַכֹּל. וַאֲנִי לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁלְּבַל תָּשִׁיב אֶת פָּנֵי רֵיקָם, רַק תִּכְתֹּב לִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ מא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר מִכָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ, וּמִי יוֹדֵעַ דַּרְכֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ

עָלֵינוּ, רַק לְהִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, וְתִהְיִי בְּרִיאָה וַחֲזָקָה, וְיִשְׁפַּע עֲלֵיכֶם פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וּכְבָר לֹא תֵּדְעִי מִשּׁוּם צָרָה.

נָא וְנָא רְאִי לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם אַפְלוּ כַּמָּה דַּקּוֹת, כִּי הַדִּבּוּר וְהַתְּפִלָּה שֶׁמִּתְפַּלְּלִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מְאֹד מְקֻבָּלֶת וּמְרֻצָּה בַּשָּׁמַיִם, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד יְקָרָה תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל, רַק מְטַיֵּל בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה.

רְאִי לְאַחֵד וּלְחַזֵּק אֶת כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, כִּי הַשָּׁלוֹם בֵּין הַנָּשִׁים הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כַּאֲשֶׁר גִּלָּה הָאֲרִיזַ״ל לְתַלְמִידָיו.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ מב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ, שֶׁאַתְּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ וְאֶת אֲחֵרִים, כֵּן רָאוּי לָנוּ, מֵאַחַר שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵאוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, עָלֵינוּ לְגַלּוֹתוֹ וּלְפַרְסְמוֹ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁיָּפִיץ בְּכָל יוֹם אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בִּגְאֻלָּתֵנוּ, כִּי הַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ מְגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ

כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, אֲשֶׁר כְּפִי שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס דָּבָר זֶה בְּדַעְתּוֹ, כֵּן זוֹכֶה לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כָּמוֹהָ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְחַסֵּר יוֹם אֶחָד מִתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, אֲשֶׁר מֵאֹד מְאֹד הִקְפִּיד רַבֵּנוּ זַ״ל עַל זֶה, וְרָצָה שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְבּוֹדֵד וְיִפָּרֵשׁ שִׂיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּל מְיֻדָּעֶיךָ רַק דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, כִּי אֵין לָנוּ דִּבּוּרִים אֲחֵרִים, רַק גִּלּוּי הָאֱלֹקוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ מג.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוּב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תְּבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאִשְׁתְּךָ, וְיִתֵּן לָהּ כֹּחַ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יִשְׁבֹּר אוֹתָהּ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְכֵן תְּשַׂמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי כְּשֶׁהַשִּׂמְחָה בַּבַּיִת הוּא הַצְלָחָה בַּבַּיִת, וְכָל הַצְלָחַת הָאָדָם תְּלוּיָה אַךְ וְרַק כְּפִי מִדַּת הַשִּׂמְחָה שֶׁזּוֹכֶה לָהּ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְלָחָה, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳): מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד — הוּא מַצְלִיחַ.

נָא וְנָא רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל שִׂמְחָה, וְאָז בֶּאֱמֶת תִּזְכֶּה

לְשִׂמְחָה, כִּי כְּשֶׁמְּבַקְּשִׁים עַל אֵיזֶה דָּבָר, וְחוֹזְרִים וּמְבַקְּשִׁים — מְקַבְּלִים אֶת זֶה, כִּי הַתְּפִלָּה הִוא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, הַמֵּאִיר לָנוּ אוֹרוֹת צַחְצָחוֹת כָּאֵלּוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלֵנוּ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בָּזֶה שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, יֵצְאוּ לְךָ מִזֶּה סוֹף כָּל סוֹף רַק טוֹבוֹת בָּזֶה וּבַבָּא, וְהַבַּעַל־דָּבָר יוֹדֵעַ מִזֶּה, וְעַל־כֵּן מִתְפַּשֵּׁט עָלֶיךָ כָּל־כָּךְ. לָכֵן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֳפָנִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ מד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנוּ קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ, אֵיךְ שֶׁבְּתֹקֶף הַקְּטָנוּת וְהַדַּחֲקוּת וְהַמְּרִירוּת שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ מֵיצָרְךָ הַבּוֹעֵר בְּךָ וְכוּ׳, אַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וְחוֹטֵף אֵילּוּ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, אֲשֶׁר זֶה הָעִקָּר, כִּי מִתּוֹךְ הַהַשְׁכּוֹת רָאוּי לוֹ לָאָדָם לַחֲטֹף נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת.

וְהָעִקָּר לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם אֵיזֶה שִׂמְחָה וְרִקּוּד, שֶׁרָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם שֶׁאַתָּה יְהוּדִי, וְיֵשׁ לְךָ צֶלֶם אֱלֹקִים עַל פָּנֶיךָ, שֶׁהוּא הַזָּקָן וְהַפֵּאוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲפִלּוּ מְעַט דְּמְעַט, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׁאֵר לְךָ רַק אֵלּוּ הַדִּבּוּרִים שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,

וְהַכְּסוּפִים טוֹבִים שֶׁתּוֹצִיא מִפִּיךָ, וְהֵם יַמְלִיצוּ טוֹב בַּעַדְךָ, וְהֵם יְלַוּוּ אוֹתְךָ עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד, וּבְיוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא יַמְלִיצוּ כָּל הַדִּבּוּרִים שֶׁדִּבַּרְתָּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בַּעַדְךָ לְטוֹבָה וְתֵצֵא זַכַּאי.

עַל־כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְּךָ בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת וְכָל הַמַּחֲשָׁבוֹת וְהַמַּעֲשִׂים רָעִים שֶׁלְּךָ, הַכֹּל לַכֹּל תְּסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּתָמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְתִתְוַדֶּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז יֵצְאוּ הַצְּרוּפִים רָעִים מֵעַצְמוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהַשִּׂיג אֶת אוֹרוֹ הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ מה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קַטְנוּת וְהַשְׁלָכוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְדַעְתִּי, רְאֵה תֵּכֶף־וּמִיָּד לְהִתְחַתֵּן אִם הִיא רוֹצָה, וְאַל תִּשְׁאַל שׁוּם שְׁאֵלוֹת, רַק תֵּיכֶף־וּמִיָּד תִּקְבַּע זְמַן הַחֲתֻנָּה וְתִתְחַתְּנוּ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בָּחוּר יְרֵא הַשֵּׁם הַמִּשְׁתַּדֵּל לְהַדְבִּיק אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא מַרְגִּישׁ שֶׁאֵינוֹ שָׁוֶה כְּלָל, וּכְכָל שֶׁמַּרְגִּישׁ אֶת עַצְמוֹ יוֹתֵר נָמֹךְ וְשָׁפֵל, זֶה סִימָן שֶׁנִּכְלָל יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי זֶה הַסִּימָן שֶׁל אִישׁ כָּשֵׁר וְיָרֵא הַשֵּׁם, כְּכָל שֶׁבָּא יוֹתֵר קָרוֹב אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, יוֹדֵעַ שֶׁהוּא רָחוֹק בְּתַכְלִית הָרִחוּק, וְאֵינוֹ שָׁוֶה שׁוּם דָּבָר כְּלָל. וְהִנֵּה כְּשֶׁבָּחוּר מַחֲזִיק אֶת עַצְמוֹ לְלֹא כְּלוּם, וּכְאֵינוֹ שָׁוֶה שֶׁיַּעַזְרוּהוּ מִן

הַשָּׁמַיִם, אֲזַי כְּשֶׁמַּצִּיעִים לוֹ שִׁדּוּךְ, זֶה יָקָר לוֹ מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר אֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם חֶסְרוֹנוֹת, אַדְרַבָּה, כִּי הוּא מַחֲזִיק אֶת עַצְמוֹ לְבַעַל חִסָּרוֹן הֲכִי גָּדוֹל וְכוּ׳ וְכוּ׳.

וְתַאֲמִין לִי, אִם הָיָה כָּל בָּחוּר מַחֲזִיק אֶת עַצְמוֹ בְּאֹפֶן כָּזֶה, אֲזַי בְּנָקֵל הָיָה לוֹ לְהִתְחַתֵּן. כִּי הָעִקָּר מַה שֶּׁצְּרִיכִים לְהִתְחַתֵּן הוּא, כְּדֵי לְהִנָּצֵל מֵעֲבֵרוֹת, וּלְקַיֵּם מִצְוַת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ — לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת, וְלֹא לְשֵׁם יִפְי וְכוּ׳, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לְשֵׁם מָמוֹן וְכוּ׳.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְזָכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבִּי רַחֲמָן כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, שֶׁאַף שֶׁיֵּשׁ לוֹ צַעַר גָּדוֹל מֵאִתָּנוּ, עִם כָּל זֹאת הוּא מְרַחֵם עָלֵינוּ וּמְנַחֵם אוֹתָנוּ. וְרָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" שָׁם גּוֹרָלֵנוּ.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת תְּסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ מו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמָּעוֹת לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִים מִמְּךָ וּמֵעַל בְּנֵי בֵּיתְךָ וִילָדֶיךָ, וְתִזְכֶּה לִישׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת וַחֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ

יִתְבָּרַךְ, וְלֵידַע וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, "וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה", אֲפִלּוּ קוֹמַת עַתִּיק וְאָרִיךְ מִשְׁתַּחֲוִים וּמִתְבַּטְּלִים לְגַבֵּי אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, כִּי כֻּלְּתָר אוֹכְמָא אִיהוּ לְגַבֵּי אֵין סוֹף וְכוּ' (עֵץ חַיִּים שַׁעַר זֹהַר דַּף קל.), וְכֵן לְמַעְלָה לְמַעְלָה.

עַל־כֵּן בִּידִיעוֹת אֵלּוּ תִּזְכֶּה לְבַטֵּל אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, וְתָמִיד תַּרְגִּישׁ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל פָּנֶיךָ, וּתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשָׁכַת הָאוֹר הָאֵין סוֹף לְמַטָּה, כִּי בָּזֶה שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, מַשְׁרִים שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַטָּה לָדוּר בַּתַּחְתּוֹנִים, אַשְׁרֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בָּזֶה.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדָתְךָ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְלָשִׁיר וּלְזַמֵּר שִׁירֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל־פִּי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ מֵ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, וּתְחַזֵּק וּתְעוֹרֵר וּתְלַהֵב אֶת לִבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ מז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִיוָן ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם, אַחֲרֵי שֶׁזֶּה זְמַן רַב לֹא זָכִיתִי לִשְׁמֹעַ מִכֶּם שׁוּם דָּבָר.

רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם לְהִתְנַהֵג עַל־פִּי הֲלָכָה. וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם תִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה לָכֶם אֵיזוֹ מְזוּזָה.

אוֹדוֹת אֲמִירַת תְּהִלִּים, הִיא מַעֲלָה גְּדוֹלָה וְנִפְלָאָה מְאֹד, וּפוֹתַחַת אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים הַנְּעוּלִים, וּמְקַשֶּׁרֶת וּמְדַבֶּקֶת אֶל הָאוֹת

הַשַּׂיֶּכֶת אֵלָיו (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עג); וְיכוֹלִים לוֹמַר תְּהִלִּים גַּם בַּלַּיְלָה, כִּי תְּהִלִּים אֵינוֹ בִּכְלַל מִקְרָא, אֶלָּא בִּכְלַל תְּפִלָּה, כֵּן מוּבָא בְּכַמָּה פּוֹסְקִים, אַף שֶׁיֵּשׁ חוֹלְקִים עַל זֶה, עִם כָּל זֹאת מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים יְכוֹלִים לוֹמַר בְּדֶרֶךְ תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה גַּם בַּלַּיְלָה. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלַּתְכֶם.

תְּקַבְּלוּ עַל עַצְמְכֶם, אִם יִוָּלֵד לָכֶם בֵּן, לְקָרוֹתוֹ וְכוּ׳, אָז תִּזְכּוּ לְבֵן זָכָר, וּתְגַדְּלוּ אוֹתוֹ לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְנַחַת מִבִּתְּכֶם וּגְדוּל בְּנָקֵל.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ מח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לְךָ גַּם־כֵּן חִזּוּק, כִּי כֵן גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל: כְּשֶׁמְּחַזְּקִים אֲחֵרִים, גַּם הוּא נִתְחַזֵּק.

אוֹדוֹת הָרַעְיוֹן, שֶׁאַתֶּם מִתְכּוֹנְנִים לָצֵאת לְכָל הַמְּקוֹמוֹת, מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים הַדָּבָר, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּזְכּוּ לְקָרֵב אֲלָפִים וְרִבְבוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְהַחְדִּיר בָּהֶם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַכְנִיס בָּהֶם הַשִּׂמְחָה הָאֲמִתִּית, אֲשֶׁר הַשִּׂמְחָה הִיא גְּאֻלָּתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כִּי ״עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ״.

וּמִי יִתֵּן, שֶׁאֶזְכֶּה כְּבָר לָבוֹא וּלְהִתְיַשֵּׁב בְּאַרְצֵנוּ, וְנָדוּר יַחַד, וְאָז הַשִּׂמְחָה תִּהְיֶה בִּשְׁלֵמוּת.

רְאֵה לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת בְּרוּרָה מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר בָּזֶה תִּהְיֶה צְמִיחַת גְּאֻלָּתֵנוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ מט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְתִהְיֶה קָבוּעַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אַפִלּוּ מְעַט דְּמְעַט, כִּי כָּל לִמּוּד וְלִמּוּד הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, וְכָל יְדִיעָה וִידִיעָה בִּידִיעוֹת הַתּוֹרָה, הוּא הַצְלָחָה לַנְּשָׁמָה.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בְּכָל לַיְלָה, כְּשֶׁהַנְּשָׁמָה שֶׁל הָאָדָם עוֹלָה לְמַעְלָה, מְלַמְּדִים אוֹתָהּ נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת עַל הַפְּסוּקִים שֶׁלָּמַד בְּמִקְרָא, וְעַל הַמִּשְׁנָיוֹת שֶׁלָּמַד בְּמִשְׁנָה, וְעַל הַמִּימְרוֹת שֶׁלָּמַד בִּגְמָרָא, וְעַל הַדְּרָשׁוֹת שֶׁלָּמַד בְּמִדְרָשׁ, וּמְגַלִּים לוֹ נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת עַל כָּל מַה שֶׁלָּמַד, וְאִם הוּא בַּעַל נֶפֶשׁ, אֲזַי כְּשֶׁקָּם נִשְׁאָר בְּזִכְרוֹנוֹ, וְרוֹשְׁמוֹ עַל הַכְּתָב. וְאִם לֹא, אֲזַי נִשְׁכָּח מִמֶּנּוּ, וְיִזְכִּירוּ לוֹ בְּשָׁעָה שֶׁיִּסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם.

עַל־כֵּן רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל יוֹם, וְאֶל רַב טוּב הַצָּפוּן תִּזְכֶּה.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל — רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וּתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה, שֶׁאֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ נ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מַחֲזִיק מַעֲמָד, וְזוֹכֶה לְהָפִיץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בָּזֶה שֶׁמְּקָרְבִים אֲחֵרִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל גַּם לוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְיִהְיֶה לְךָ שֶׁפַע בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתָמִיד תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד מְאֹד שָׂם אֶת הַדָּגֶשׁ עַל שִׂמְחָה, וְאָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְלָחָה, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳): מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד — הוּא מַצְלִיחַ; וְכֵן רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי בַּיִת אֲשֶׁר הַשִּׂמְחָה שְׁרוּיָה בּוֹ — הַשְּׁכִינָה שְׁרוּיָה בּוֹ, כִּי ״עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ״ (דִּבְרֵי־הַיָּמִים־א׳ טז, כז), כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ יֵשׁ רַק שִׂמְחָה, וְעַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא בְּשִׂמְחָה, הוּא תָּמִיד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תַּם וְנִשְׁלַם, שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שֶׁזִּכָּנוּ לְסַיֵּם אֶת כָּל הַחִבּוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כֶּרֶךְ **נב**, יְזַכֵּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסַדֵּר עַכְשָׁו לְדַפּוֹס אֶת כֶּרֶךְ נג לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאְדִּירָהּ.

אָנָּא ה׳ הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה׳ הַצְלִיחָה נָא.

❖ ❖ ❖

תִּכֶּן הָעִנְיָנִים

חֵלֶק נב

פְּתַח דָּבָר . . . . . ג
הַקְדָּמָה . . . . . ה
ט׳ תשסז . . . . . יא
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרָם מְאֹד לִקְרַאת יְמֵי הַסְּפִירָה הַקְּדוֹשִׁים, וְיגַלֶּה מַהוּת הַיָּמִים הָאֵלּוּ וְעִמֶּק הַגְּנוּז בָּהֶם, וְסוֹד הֶעֱבוֹדָה שֶׁלָּנוּ בַּיָּמִים הָהֵם, וְאַגַּב אוֹרְחֵיהּ יָבֹאר בְּאֹפֶן נִפְלָא אֶת עִנְיַן יְחוּדָא עִלָּאָה וְיִחוּדָא תַּתָּאָה, וְיחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַהֲבַת כָּל יִשְׂרָאֵל, וְעֵסֶק הַפָּצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

ט׳ תשסח . . . . . כב
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן ״הַכֹּל לְטוֹבָה״ וְהַמְּשָׁכַת יְשׁוּעָה עַל־יְדֵי־זֶה.

ט׳ תשסט . . . . . כב
יְדַבֵּר מִדִּינִים שֶׁל לְמַעְלָה, שֶׁבְּוַדַּאי אֵינָם בְּחִנָּם, וְצָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל הַמַּצָּבִים הֲכִי קָשִׁים.

ט׳ תשע . . . . . כג
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מִדּוֹת הַסַּבְלָנוּת וְהַבִּטָּחוֹן וְכוּ׳, וֶאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תשעא . . . . . כד
יְגַלֶּה שֶׁאֵין אֲבֵדָה כַּאֲבֵדַת הַזְּמַן, וְיגַלֶּה נִפְלָאוֹת מִמַּה שֶּׁאֶפְשָׁר לִזְכּוֹת בְּכָל רֶגַע וָרֶגַע, וּמַה זּוֹכִים עַל־יְדֵי כָּל אָמֵן וּבְרָכָה שֶׁאוֹמְרִים, אוֹ שֶׁשּׁוֹתְקִים מִדִּבּוּרֵי חֹל, וְיַזְהִיר שֶׁלֹּא לְסַגֵּף עַצְמוֹ בְּשֵׁנָה, רַק לֵילֵךְ לִישֹׁן מֻקְדָּם וְלָקוּם קֹדֶם אוֹר בֹּקֶר.

ט׳ תשעב . . . . . כה
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן טֶבַע וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.

ט׳ תשעג . . . . . כו
יְדַבֵּר מֵהַנְהָגָה עֶלְיוֹנָה בְּחֶסֶד, וּמִדִּין שֶׁאָדָם שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ, וְאָז נִמְחָק הַדִּין לְמַעְלָה.

ט׳ תשעד . . . . . כו
יְדַבֵּר מֵעִמֶּק הַנְּסִיוֹנוֹת שֶׁמְּסַבְּבִים אֶת הָאָדָם, וְיָבֹאר מַהוּתָם עַל־פִּי פְּסוּקֵי לֶךְ־לְךָ בַּנְּסִיוֹנוֹת שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְעִנְיַן עֲצָתוֹ עַל ׳חָמֵשׁ דַּקּוֹת׳ הִתְבּוֹדְדוּת.

ט׳ תשעה . . . . . כח
יְדַבֵּר בְּעִנְיַן הַמְּסִירוֹת שֶׁמָּסְרוּ אֶת הָרַב ׳בַּעַל־הַתַּנְיָא׳ זי״ע, וּמִי שֶׁמָּסַר אוֹתוֹ הָיָה מְכֻנֶּה ׳רַב׳ וְכוּ׳, וְיִדַבֵּר מֵעוֹד מְסִירוֹת שֶׁמָּסְרוּ אֶת מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל, וּמִדְּבְקוּת הַמַּחֲשָׁבָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִדַבֵּר מֵעִנְיַן סִפְרֵי ׳בַּעַל־הַתַּנְיָא׳, שֶׁהֵם גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּדַרְגָּה עֶלְיוֹנָה, וְיִסַּפֵּר מֵעִצָּם נוֹרְאוֹת גְּדֻלָּתוֹ, וְיַזְהִיר מִלְּהִתְעָרֵב בְּמַחֲלֹקֶת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים, וְיַגִּיעַ מְאֹד אֵלּוּ הַמְדַבְּרִים נֶגֶד סְפָרִים קְדוֹשִׁים וְכוּ׳, וְיִסַּפֵּר מֵעִנְיַן הַמְּסִירוֹת שֶׁמְּסָרוּהוּ בְּעִנְיַן יַבְנְאֵל וְכוּ׳.

ט׳ תשעו . . . . . ל
יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת מִגְּנוּת הַכְּלִי שׁוֹפְכִין הַנִּקְרָא טֶלֶוִיזְיָה, וְיַזְהִיר בְּאַזְהָרָה נוֹרָאָה אוֹדוֹת הַקִּלְקוּל הָאָיֹם הַנּוֹבֵעַ מֵהַצְּפִיָּה בּוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהַחֲזִיקוֹ בַּבַּיִת.

ט׳ תשעז . . . . . לא
יְדַבֵּר מִזֶּה הָרוֹצֶה לְהַכָּלֵל בָּאֵין סוֹף, שֶׁצָּרִיךְ לְבַטֵּל אֶת הַיֵּשׁוּת שֶׁלּוֹ וְכוּ׳, וְיגַלֶּה לְמָה זּוֹכֶה עַל־יְדֵי־זֶה.

ט׳ תשעח . . . . . לב
יְדַבֵּר מֵהַלְמוּדִים הָעֲמֻקִים שֶׁל לְמוּד זְכוּת, כְּפִי שֶׁלִּמֵּד רַבֵּנוּ זַ״ל, וְכָל אֵלּוּ שֶׁדִּבְּרוּ וְהִתְוַכְּחוּ עִם הַמִּתְנַגְּדִים לְבַסּוֹף נִתְבַּטְּלוּ, וְיִדַבֵּר מֵהַמַּאֲמָר ״אֲזַמְּרָה״ וּמֵהַמַּאֲמָר ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְיעוֹרֵר עַל כָּךְ מְאֹד.

ט׳ תשעט . . . . . לג
יְגַלֶּה דֶּרֶךְ וְעֵצָה נִפְלָאָה, אֵיךְ אָדָם יְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ מִתּוֹךְ הַלַּחַץ זֶה הַדּוֹחֵק, שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וּמְמָרֵר אֶת חַיָּיו, וְיגַלֶּה לְמוּדֵי אֱמוּנָה נִפְלָאִים, אֲשֶׁר יְכוֹלִים עַל יָדָם לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מַצָּב.

ט׳ תשפ . . . . . לה
יְבָאֵר דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאֱמוּנָה, תְּפִלָּה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְנִסִּים — קְשׁוּרִים זֶה בָּזֶה בְּדֶרֶךְ חֲדָשָׁה וְנִפְלָאָה.

ט׳ תשפא . . . . . לז
יְבָאֵר מַהוּ עִנְיַן לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, וְיחַזֵּק עַל כָּךְ מְאֹד.

ט׳ תשפב . . . . . לז
יְדַבֵּר אוֹדוֹת הַהַצְלָחָה שֶׁיֵּשׁ עַל־יְדֵי מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וּמַעֲלַת הַזּוֹכֶה לֵילֵךְ אַחַר צְדָקוֹת.

ט׳ תשפג . . . . . לח
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשִּׂמְחָה הַמְבַטֶּלֶת דִּמְיוֹנוֹת, וְיַגִּיעַ עִנְיַן הַוּוִכּוּחִים הָעוֹקְרִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

ט׳ תשפד . . . . . לט
יְעוֹרֵר לִזְכֹּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וּלְדַבֵּר אֵלָיו, וְהַתְחָלָה בְּ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, וְעִנְיַן שִׂמְחָה, וּשְׁמִירָה מִכַּעַס.

ט׳ תשפה . . . . . מ
יְשַׁבַּח הַנִּמְצָן, שֶׁמַּתְמִיד מְאֹד בְּעִסָּק לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

ט׳ תשפו . . . . . מא
יַרְחִיק מֵעַצְבוּת וְעַצְלוּת, וְיַחֲזֵק הַחֵשֶׁק לְקַיֵּם מִצְוֹות, וְיִשַּׁבַּח הַנִּמְצָן עַל עִסְקוֹ בְּהַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

ט׳ תשפז . . . . . מא
יְשַׁבַּח הַנִּמְצָן אוֹדוֹת עִסְקוֹ בַּהַפָּצָה, וְיִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרוֹ הַקָּשֶׁה, וְיִזָּרְזוֹ לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה.

ט׳ תשפח . . . . . מב
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַנְּקֻדָּה שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד שֶׁאֵין בַּחֲבֵרוֹ, וְיַזְהִיר לְהַכְנִיס בֵּן לִישִׁיבָה שֶׁבָּהּ יִרְאֶה הַצְלָחָה.

ט׳ תשפט . . . . . מג
יְבָרֵר זְמַן שֶׁקִּבְּעוּ לַחֲתֻנָּה.

ט׳ תשצ . . . . . מג
יַזְהִיר עַל שְׁמִירַת שֵׁם טוֹב שֶׁל הַצַּדִּיק, וְלֹא לִגְרֹם לְמַחֲלֹקֶת, רַק לַעֲסֹק בַּהַפָּצָה.

ט׳ תשצא . . . . . מד
יְדַבֵּר אוֹדוֹת שְׁכִירוּת דִּירָה, וְלִמּוּד מִשְׁנָיוֹת וּמַעֲלָתוֹ.

ט׳ תשצב . . . . . מד
יְשַׁבַּח הַנִּמְצָן עַל שֶׁבִּשְׁרוֹ שֶׁחָדַל לְצַעֵר אֶת זוּגָתוֹ, עַל־יְדֵי דְּקִירַת חֶרֶב לְשׁוֹנוֹ, וְיעוֹרֵר עַל תִּקּוּן מִדָּה זוֹ.

ט׳ תשצג . . . . . מה
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַנִּמְצָן בְּבִנְיַן "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", וּמֵעִנְיַן לְכַבֵּד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּלָּשׁוֹן.

ט׳ תשצד . . . . . מו
יְגַלֶּה בְּקָצָרָה הֵיאַךְ זוֹכִים לְמִדַּת הַיִּרְאָה.

ט׳ תשצה . . . . . מז
יְדַבֵּר מִנֹּעַם עֲצוּתָיו שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיעוֹרֵר לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם וְכוּ׳, וִיבַקֵּשׁ לְהַזְכִּירוֹ בִּתְפִלּוֹתָיו.

ט׳ תשצו . . . . . מח
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יְעוֹרָם בְּהִתְעוֹרְרוּת נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה עַל הַתְמָדַת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בִּכְלָלִיּוּת וּבִפְרָטִיּוּת וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְיגַלֶּה שֶׁאֵין שׁוּם עֵצָה וְשׁוּם טוֹב בָּעוֹלָם, אֶלָּא רַק לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

ט׳ תשצז . . . . . נ
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרָם שֶׁיִּבְנוּ אֲתַר בְּכָל מָקוֹם עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל לְתוֹרָה וְלִתְפִלָּה — כְּהַשְׁתּוֹקְקוּת מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל, וִידַבֵּר אוֹדוֹת הָאַהֲבָה הַנִּחוֹצָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִבְרֹחַ מִמַּחֲלֹקֶת עַד קָצֶה הָאַחֲרוֹן.

ט׳ תשצח . . . . . נב
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת אֲמִירַת תִּקּוּן חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה, וּמֵעִנְיַן רְשָׁעִים מְלֵאִים חֲרָטוֹת, וּמֵעִנְיַן גֵּרְסָא בִּגְמָרָא.

ט׳ תשצט . . . . . נג
יְחַזֵּק לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת בָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה.

ט׳ תת . . . . . נג
יַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ, אֵיךְ שֶׁסִּפְּרָיו מְחַיִּים אֶת הַנִּמְצָן, וְאַשְׁרֵנוּ שֶׁאָנוּ מְקֻרָבִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַזְהִיר עַל מַצָּב רוּחַ טוֹב, וְעִיּוּן יוֹמְיוֹמִי בַּקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים.

ט׳ תתא . . . . . נד
יְדַבֵּר מֵהִתְחַדְּשׁוּת בְּעִנְיַן הַדִּבּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנִּשְׁמְעוּ בַּסִּפָּרִים הַקְּדוֹשִׁים, וּלְהִתְחַדֵּשׁ בָּהֶם כְּאִלּוּ הַיּוֹם נִתְּנוּ וְכוּ׳.

ט׳ תתב . . . . . **נה**
יְדַבֵּר מִזְּכוּת הָאִשָּׁה הַכְּשֵׁרָה, הָעוֹשָׂה רְצוֹן בַּעְלָהּ, שֶׁזּוֹהִי טוֹבָה בִּשְׁבִילָהּ.

ט׳ תתג . . . . . **נו**
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת מֵעִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִמַּה שֶּׁעוֹשֶׂה עִם מְקָרָבָיו, שֶׁפּוֹתֵחַ לָהֶם אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי שֶׁמְּעוֹרָרָם מִשָּׁנָתָם, וְיוֹגֵלֶה מַעֲלַת שִׂמְחַת הַמִּצְוֹות וְכוּ׳, וְיַעֲתִיק מַעֲשֶׂה מִרַבִּי עֲקִיבָא אַיֶּיגֶר, שֶׁשָּׁמַע מַעֲשֶׂה מֵהַגְרָ״א, וְיִדַבֵּר מֵאֱמוּנַת חֲכָמִים וּמִשְׂמְחָתֵנוּ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיעוֹרֵר מְאֹד עַל הָעֵסֶק הַתָּמִידִי בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהִשְׁתַּמְּשׁוּת בְּמִרְשָׁם רְפוּאוֹתָיו, וְיִדַבֵּר מִמִּדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְיִסַּפֵּר עֲבָדָה מֵהַפְלָאָה מֵהַ׳חָזוֹן־אִישׁ׳, אֵיךְ הָיָה שָׁלֵם בְּמִדּוֹתָיו בְּעִנְיַן זֶה. וְיוֹגֵלֶה מַעֲלַת הַמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמִמַּעֲלַת שִׂמְחָה בְּכָלָל וּבִפְרָט, וּמֵעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְעִנְיַן צְדָקָה בְּכָלָל, וּבִפְרָט עַל עֵסֶק הַדְּפָסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

ט׳ תתד . . . . . **סח**
יְחַזֵּק אֶחָד שֶׁנָּפַל בִּשְׁטוּת תַּאֲוַת נְאוּף, וְיִתֵּן לוֹ עֵצָה נְכוֹנָה וּמִפֹּרֶטֶת אֵיךְ לָצֵאת מִזֶּה.

ט׳ תתה . . . . . **סט**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן קַבָּלָה עַצְמִית בְּתִחִלַּת הַשָּׁבוּעַ — לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וְכוּ׳, וּכְשֶׁהַשִּׂמְחָה עוֹלָה עַל גְּדוֹתֶיהָ וְנִשְׁפַּעַת עַל הַסּוֹבְבִים — זוֹ שְׁלֵמוּתָהּ, וִידַבֵּר מִשִּׂמְחָה בַּבַּיִת, וּתְפִלּוֹת קְבוּעוֹת בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת בַּזְּמַן וּבִמְכֻבָּד.

ט׳ תתו . . . . . **ע**
יְחַזֵּק אֶת הָעוֹזְרִים לוֹ לְהָפִיץ, וּלְגַלּוֹת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתז . . . . . **עא**
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַזּוֹכֶה לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ כָּרָאוּי.

ט׳ תתח . . . . . **עא**
יְחַזֵּק אֶחָד מְאֹד עַל־פִּי דְּרָשַׁת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל הַפָּסוּק ׳כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים׳, עַל קֹטֶב חִזּוּק עַל כָּל מְעִיקֶיהָ שֶׁל הַנְּשָׁמָה הַטְּהוֹרָה.

ט׳ תתט . . . . . **עב**
יְדַבֵּר אוֹדוֹת שְׁכִירוּת דִּירָה אוֹ קְנִיַּת בַּיִת, וְיעוֹרֵר עַל תְּפִלָּה בְּמִנְיָן, וּמִדַּת בִּטָּחוֹן עַצְמִי.

ט׳ תתי . . . . . עג
יְגַלֶּה מַעֲלַת הֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעִנְיַן חָסִיד שׁוֹטֶה, שֶׁאֵינוֹ מְנַצֵּל כֹּחוֹתָיו לְהַצְלִיל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַטּוֹבְעוֹת בְּיַם הַתַּאֲוֹות, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן ׳חֵן מָקוֹם עַל יוֹשְׁבָיו׳, וּמֵרְצוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁיִּהְיֶה לְכָל אֶחָד רֶכֶב.

ט׳ תתיא . . . . . עד
יַחֲזֹר עַל שִׂיחַת מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל בְּעִנְיַן ׳לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ׳ וְכוּ׳, וְיעוֹרֵר עַל חַ״י פְּרָקִים מִשְּׁנָיוֹת, וְיַרְחִיק מִדְּמְיוֹנוֹת שֶׁל מַזָּלוֹת וְכוֹכָבִים, וְעִנְיָנוֹ הוּא רַק אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתיב . . . . . עה
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן שֶׁאֵין לְהִתְעַקֵּשׁ אוֹדוֹת נְסִיעָה.

ט׳ תתיג . . . . . עו
יְחַזֵּק מְאֹד מְחַנֶּכֶת לִבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיעוֹרְרָהּ עַל גֹּדֶל אַחֲרָיוּתָהּ, וְינַחֲמָהּ וְיעוֹדְדָהּ עַל נוֹרָאוֹת גֹּדֶל שְׂכָרָהּ בָּזֶה וּבַבָּא, שֶׁאֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוֹלָה לְהַעֲרִיךְ וְרַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ.

ט׳ תתיד . . . . . עז
יְדַבֵּר מֵהֲעֲצָה שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת בְּמֶשֶׁךְ ׳חָמֵשׁ דַּקּוֹת׳, וּמִמְּצָוַת הַתְּשׁוּבָה הַשַּׁיֶּכֶת לְוִדּוּי, וְיעוֹרֵר מְאֹד הַנִּמְצָן עַל כֹּחוֹ הֶעָצוּם לְחַזֵּק בַּחוּרִים אֲחֵרִים, וְהָעִקָּר לְהַחְדִּיר בָּהֶם אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיאַחֵל עַל עֲלִיָּתוֹ וְהַצָּלָחָתוֹ וְכוּ׳, וְיבָאֵר פָּסוּק ״וַיַּקְנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה״ — עַל קֹטֶב הַהֶסְבֵּר בְּעִנְיַן הַקְּשָׁיוֹת שֶׁהָיוּ עַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, אֵיךְ הָיוּ מְסֻגָּלִים לִהְיוֹת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים — מֵחַד, וְעִם כָּל זֹאת לָרֶדֶת בֵּין שְׁכִבוֹת הַחֶבְרָה הַנִּמּוֹכָה — מֵאִידָךְ, וְיעוֹרֵר עַל זֶה.

ט׳ תתטו . . . . . פ
יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת הַמְקֻרָב רְחוֹקִים, וְיַמְשִׁיל זֹאת לְמֶלֶךְ שֶׁמַּחֲזִירִים לוֹ בְּנוֹ הָאוֹבֵד, וִידַבֵּר אוֹדוֹת שְׂכָרָם הַנִּצְחִי שֶׁל הַמַּלְמְדִים, וְיַזְכִּיר עִנְיַן תְּפִלָּה עַל הַפַּרְנָסָה וְכוּ׳, וּתְפִלָּה מְשַׁנָּה הַטֶּבַע וְכוּ׳.

ט׳ תתטז . . . . . פב
יִתֵּן כַּמָּה הַדְרָכוֹת מְפֹרָטוֹת בְּדֶרֶךְ עֲבוֹדַת ה׳ לְמִקְרָב חָדָשׁ, וְיאַמְּצוֹ וְיחַזְּקוֹ עַל כַּמָּה עִקָּרִים.

ט׳ תתיז . . . . . פג
יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת הַהֲפָצָה, אַף שֶׁסּוֹפְגִים עֶלְבּוֹנוֹת בַּעֲבוּר זֶה.

ט׳ תתיח . . . . . **פג**
יְחַזֵּק קְבוּצָה הָעוֹסֶקֶת בְּהַצָּלַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרוּחָנִיּוּת, וּבִפְרָט אֵלּוּ שֶׁמְּגוּרָם הוּא מְקוֹם סַכָּנָה גַּם בְּגַשְׁמִיּוּת, וְיַחֲזֵק וְיעוֹדֵד עַל כָּךְ מְאֹד.

ט׳ תתיט . . . . . **פה**
יְחַזֵּק בְּנֵי זוּג עַל שְׁלוֹם־בַּיִת שֶׁנִּתְעָרְעֵר עֵקֶב לֵידַת יֶלֶד שֶׁאֵינֶנּוּ בָּרִיא, וְיעוֹרָם לְהַשְׁלִים זֶה עִם זֶה, וּלְהַבִּיט בְּגִישָׁה נְכוֹנָה עַל הָאָסוֹן, וְיַחֲזֵק עַל־פִּי מַעֲשִׂיָּה מֵהַ׳חָזוֹן־אִישׁ׳ זְצַ״ל.

ט׳ תתכ . . . . . **פו**
יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת וּנְחִיצוּת מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוּת וְהַמְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד, וְלָתֵת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתּוֹךְ שִׂמְחָה.

ט׳ תתכא . . . . . **פז**
יִתֵּן עֵצָה בְּעִנְיַן שִׁדּוּךְ, וְיאַחֵל וִיבָרֵךְ.

ט׳ תתכב . . . . . **פז**
יְאַחֵל נַחַת, וְיַזְהִיר עַל שְׁמִירַת שַׁבָּת.

ט׳ תתכג . . . . . **פח**
יְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהַרְחִיק מֵעַצְמוֹ כָּל הַדְּאָגוֹת, וּמַעֲלַת הָעוֹסֵק בַּהֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים.

ט׳ תתכד . . . . . **פח**
יְחַזֵּק לַעֲמֹד עַל עָמְדּוֹ, וְלִשְׂמֹחַ עַל זְכוּת הַהִשְׁתַּטְּחוּת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיעוֹרֵר עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה.

ט׳ תתכה . . . . . **פט**
יְעוֹרֵר מְאֹד עַל סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד, וְיִשַּׁבַּח לִמּוּד סֵדֶר הָרַמְבַּ״ם הַיּוֹמִי, וְלִמּוּד רַמְבַּ״ם בִּכְלָל.

ט׳ תתכו . . . . . **צ**
יְחַזֵּק לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת הִתְקָרְבוּתֵנוּ לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְחִדּוּשׁ עֲצוּתָיו בְּכָל יוֹם.

ט׳ תתכז . . . . . **צא**
יְגַלֶּה מַעֲלַת לִמּוּד הַ״לִּקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְיִשַּׁבַּח יְשׁוּב הַדַּעַת שֶׁהוּא כְּתוֹצָאָה מֵהִתְבּוֹדְדוּת.

ט׳ תתכח . . . . . **צב**
יְדַבֵּר מִמִּשְׁלוֹחַ ״תּוֹךְ הַנַּחַל״ וְקַבְּצֵי ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ חֲדָשִׁים, וְיגַלֶּה שֶׁעִקַּר גְּדֻלַּת הָאָדָם, שֶׁמִּתְחַזֵּק בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו.

ט׳ תתכט . . . . . צב
יְדַבֵּר מִקְרִיאָתוֹ אִישִׁית אֶת הַמִּכְתָּבִים, וְיַגֶּלֶה כֵּיצַד אָדָם זוֹכֶה לְזַכֵּךְ אֶת עַצְמוֹ עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְיַדְבֵּר מִמִּדַּת אַהֲבָה דִּקְדֻשָּׁה.

ט׳ תתל . . . . . צג
יְגַלֶּה גַּעְגּוּעָיו אֶל קֶשֶׁר עִם הַנִּמְעָן, וְיִשַּׁבַּח עִנְיַן הִתְקַבְּצוּתָם לִלְמֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיִחַזֵּק מְאֹד עַל הִתְבּוֹדְדוּת הַמַּחְדִּירָה אֶת הָאֱמוּנָה, וְיעוֹרֵר עַל לִמּוּד הַתּוֹרָה.

ט׳ תתלא . . . . . צד
יְשַׁבַּח אֶת הָעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה וּמְקָרֵב רְחוֹקִים וְכוּ׳.

ט׳ תתלב . . . . . צה
יַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ עַל בְּשׂוֹרָה טוֹבָה, וְיאַחֵל וִיבָרֵךְ וְיחַזֵּק.

ט׳ תתלג . . . . . צה
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל קְשֵׁי מְצִיאַת זִוּוּגָהּ, וְיַיְעֵץ וְיעוֹדֵד.

ט׳ תתלד . . . . . צו
יִתֵּן עֵצָה וְהַדְרָכָה לְאִשָּׁה אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם בַּעְלָהּ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה לֹא יִצְטָרֵךְ לִבְרֹחַ מֵהַבַּיִת. וְיַדְבֵּר מִנְּרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ט׳ תתלה . . . . . צז
יְדַבֵּר מִשְּׁמוּשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל וְתַלְמִידָיו, וְיַזְהִיר לִשְׁמֹר עַל הַדִּבּוּר, וְיסַפֵּר מִתָּכְנִית נְסִיעָתוֹ לְאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ.

ט׳ תתלו . . . . . צז
יְעוֹרֵר עַל הַנָּחַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת בְּדוּקוֹת.

ט׳ תתלז . . . . . צח
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג, וְיקַשֵּׁר לְעִנְיַן פֶּסַח שֵׁנִי, וְהָרַעְיוֹן הַטָּמוּן בּוֹ.

ט׳ תתלח . . . . . צט
יְדַבֵּר מִשִּׂמְחָה וְסַבְלָנוּת וּשְׁקִידָה עַל דַּלְתוֹת הַתּוֹרָה, וְיבָאֵר שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא בָּרָא דָּבָר אֶחָד לְבַטָּלָה.

ט׳ תתלט . . . . . ק
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁמֹּרֶב יְגוֹנָהּ נִכְנְסוּ בָּהּ מַחְשָׁבוֹת הֶבֶל.

ט׳ תתמ . . . . . קא
יְשַׁבַּח לִמּוּד הַיְשִׁיבוֹת חוּץ לָעִיר בְּחָדְשֵׁי הַקַּיִץ, וְיַיְעֵץ לְבָחוּר הֶחָפֵץ

לִלְמֹד קַבָּלָה, שֶׁיַּקְדִּים קֹדֶם שְׁקִידָה בְּלִמּוּד סִפְרֵי פּוֹסְקִים וְכוּ', וְיִשַּׁבַּח אֶת הַמְשַׁנֶּה טִבְעוֹ בְּגִיל צָעִיר, וְיִסַּפֵּר מִימֵי נְעוּרָיו וְכוּ', וְיַדַּבֵּר אוֹדוֹת הַקַּבָּלָה הַטּוֹבָה שֶׁל לִמּוּד חַ"י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וּמֵחוֹבַת הַהִתְחַזְּקוּת בִּפְרָט בָּעִתִּים הַלָּלוּ.

ט' תתמא . . . . . **קג**

יְחַזֵּק בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְלִשְׁמֹחַ בָּהֶם, וְיעוֹרֵר מְאֹד עַל אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ט' תתמב . . . . . **קג**

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַחַי עִם זוּגָתוֹ מִתּוֹךְ אַהֲבָה וְשָׁלוֹם, וְיַיְעֵץ בְּעִנְיַן גִּדּוּל הַיְלָדִים.

ט' תתמג . . . . . **קד**

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַדָּן אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת, וְיחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּכְבוֹד הָאִשָּׁה, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

ט' תתמד . . . . . **קה**

יְשַׁבַּח הַנִּמְעָן הַזּוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת אֲחֵרִים, וְלוֹמֵד שַׁ"ס עִם רַשׁ"י וְכוּ', וְיָבֵאר דִּבְרֵי הָאֲרִיזַ"ל עַל הַפָּסוּק בַּנָּבִיא עָמוֹס בְּעִנְיַן הַמּחִין הַמִּתְחַלְּפִין בִּימֵי הַסְּפִירָה, וְיחַזֵּק עַל־פִּי זֶה מְאֹד.

ט' תתמה . . . . . **קו**

יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מֵאָשְׁרוֹ שֶׁל הָאִישׁ הַמְחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים בַּתּוֹרָה, וּמֵהֲכָנַת שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל לְשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְיַפְלִיא נוֹרָאוֹת קְדֻשַּׁת שְׁמִירַת שַׁבָּת, אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה.

ט' תתמו . . . . . **קח**

יְדַבֵּר מֵעֲבוֹדַת הָאִשָּׁה בְּעִנְיַן קֵרוּב בַּעְלָהּ, וְיעוֹרֵר וְיחַזֵּק עַל זֶה.

ט' תתמז . . . . . **קח**

יְחַזֵּק אֶת הַמַּשְׁפִּיעַ בְּבַחוּרִים צְעִירִים אֱמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבַחֲכָמִים.

ט' תתמח . . . . . **קט**

יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת בְּדִבּוּרִים חוֹצְבֵי לַהֲבוֹת־אֵשׁ דִּקְדֻשָּׁה לְקַנֵּא קִנְאַת ה' צְבָאוֹת, אוֹדוֹת מַה שֶּׁגָּרְמוּ כַּת הָעֲרֶב־רַב שֶׁבְּדוֹרֵנוּ, לְהַכְרִית הָאֱמוּנָה מִכְּלָלִיּוּת שְׁאֵרִית פְּלֵטַת עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵין פּוֹצֶה פֶּה וּמְצַפְצֵף עַל רִבּוּי קָרְחֵיהֶם הָרָעִים, וְרַק עַל סְפָרִים הַמְפַרְסְמִים גִּלּוּי אֱלִקוּת יֵשׁ מִתְנַגְּדִים וְכוּ'.

ט׳ תתמט . . . . . **קיא**
יְתַנֶּה רָעַת הַמַּצָּב עַל הַלֵּיצָנוּת מֵעִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁגּוֹרְמִים בַּמָּה הַמִּתְלַבְּשִׁים בְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַעֲלֵיהֶם אֵין חוֹלְקִים בְּעֹז כְּמוֹ עַל הַסְּפָרִים הַמְגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהָאֲנָשִׁים הָעוֹסְקִים לְגַלּוֹת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וְיַגֶּלֶה כְּיצַד נִתָּן לִמְצֹא הָאֱמֶת וְכוּ׳.

ט׳ תתנ . . . . . **קיג**
יִתֵּן עֵצָה לְבַיִת, אֲשֶׁר הַחֻרְבָּן קָרֵב אֵלָיו אַחַר אָסוֹן, וְיחַזֵּק וְיאַמֵּץ וְיִתֵּן עֵצָה כַּדַּת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּעִנְיָנָם הַפְּרָטִי.

ט׳ תתנא . . . . . **קיד**
יְדַבֵּר מִגְּנוּת הָעַצְבוּת וְהַצְטָעֲרוּת הַשִּׂמְחָה, וְאוֹדוֹת מְצִיאַת הַזִּווּג וּשְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ט׳ תתנב . . . . . **קטו**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן דֵּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת בְּקֶשֶׁר לְחַיֵּי בְּנֵי זוּג, וּזְכוּת אֱמִירַת תְּהִלִּים שֶׁל הָאִשָּׁה.

ט׳ תתנג . . . . . **קטז**
יְשַׁבַּח הַנִּמְעָן הַזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט לְשַׂמְּחָם בִּכְלֵי זֶמֶר, וְיחַזֵּק עַל קְדֻשַּׁת הַמַּחֲשָׁבָה.

ט׳ תתנד . . . . . **קיז**
יְעוֹרֵר עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת וְכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

ט׳ תתנה . . . . . **קיז**
יְחַזֵּק אֶת הַנִּמְעָן, שֶׁכָּל־כָּךְ מָסַר נַפְשׁוֹ לְהַדְפָּסָה וַהֲפָצָה, וְעַתָּה עוֹבֵר עָלָיו הַרְבֵּה, וְיגַלֶּה לוֹ מַעֲלַת הָעִנְיָן.

ט׳ תתנו . . . . . **קיח**
יְגַלֶּה מַעֲלַת הָעוֹבֵד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה לַמְרוֹת הַקֹּשִׁי שֶׁבַּדָּבָר, וּמַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְקָרֵב עוֹד יְהוּדִי אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֵין לְשַׁעֵר מַעֲלָתוֹ.

ט׳ תתנז . . . . . **קיט**
יַרְחִיק עִנְיַן הַתַּעֲנִיּוֹת, שֶׁהֵן נֶגֶד דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיבָאֵר עִנְיַן שֶׁמַּנִּיחִים יְרֵא שָׁמַיִם עַל הַפֶּתַח וְכוּ׳, וְעִנְיַן שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר תָּמִיד מִתְלַבֵּשׁ בְּמִצְווֹת, עַל־יְדֵי שֶׁמַּכְנִיס בָּאָדָם כְּאִלּוּ צָרִיךְ לְהַכָּנֵס בְּמַחֲלֹקֶת וְכוּ׳, וְידַבֵּר אוֹדוֹת מַחֲלֹקֶת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים.

ט׳ תתנח . . . . . **קכ**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה בַּבַּיִת, עַל־יְדֵי שָׁלוֹם וַהֲבָנָה הֲדָדִית, וְיָבֹאוּ בְּאֹפֶן נִפְלָא מִקְרָא בַּחֻמָּשׁ, וְאוֹדוֹת קְרֻשַּׁת וּדְבֵקוּת הַמַּחֲשָׁבָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתנט . . . . . **קכא**
יְחַזֵּק מְאֹד זוּג בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עַל שְׁלוֹם בֵּיתָם, וְיעוֹרֵר מְאֹד אֶת הָאִשָּׁה עַל זֶה.

ט׳ תתס . . . . . **קכב**
יְחַזֵּק מִשְׁפָּחָה מִתְקָרֶבֶת עַל כַּמָּה עִקְרֵי יַהֲדוּת, וְיעוֹרֵר מְאֹד.

ט׳ תתסא . . . . . **קכב**
יְחַזֵּק מְקֹרָב בִּתְחִלַּת הַהִתְקָרְבוּת מִכָּל מִינֵי מְנִיעוֹת שֶׁעֲתִידוֹת לָבוֹא עָלָיו.

ט׳ תתסב . . . . . **קכג**
יְגַלֶּה נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת הַזּוֹכֶה לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ ז״ל, אֵיךְ שֶׁבָּזֶה מֵאִיר אֶת נִשְׁמָתוֹ.

ט׳ תתסג . . . . . **קכד**
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרֵר עַל נְקֻדּוֹת רַבּוֹת בַּאֲרִיכוּת נִפְלָאָה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן פַּרְנָסָה וְזִוּוּג, שֶׁאָסוּר לָאָדָם לְבָרֵר בְּעִנְיָנִים אֵלּוּ, וְיַאֲרִיךְ לְדַבֵּר מֵעִנְיַן פָּרָשִׁיּוֹת הַתּוֹכֵחָה עַל־פִּי סִפּוּרֵי צַדִּיקִים, שֶׁזֶּהוּ חֶסֶד נִפְלָא וְכוּ׳, וּמִגְּנוּת מִדָּה רָעָה שֶׁל לָשׁוֹן־הָרָע, וְעִנְיַן לִמּוּד זְכוּת וִירִידַת הַצַּדִּיק לַהֲמוֹן־הָעָם, וְיחַזֵּק עִנְיְנֵי אַחְדוּת הַקְּהִלָּה.

ט׳ תתסד . . . . . **קלה**
יְבָאֵר, שֶׁעִקַּר הַגְּבוּרָה הִיא בַּלֵּב, וּגְבוּרַת ה׳ נְחוּצָה לַחוֹגֵר מָתְנָיו לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק וְכוּ׳.

ט׳ תתסה . . . . . **קלו**
יַזְהִיר מְאֹד עַל הַחֵטְא הֶחָמוּר שֶׁל הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה, וְיעוֹרֵר מְאֹד לִבְרֹחַ מֵהַפַּח יָקוּשׁ הַזֶּה וּלְהִתְפַּלֵּל עַל כָּךְ, וְיחַזֵּק עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה, וְיסַפֵּר מֵאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֵיךְ זָצַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּנָּצֵל מֵהָרָע הַגָּמוּר הַזֶּה.

ט׳ תתסו . . . . . **קלז**
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַאֲרִיךְ לְדַבֵּר מֵעִנְיַן יוֹם הַלֵּדֶת לְעֵמַת יוֹמָא דְּהִלּוּלָא, וְיגַלֶּה הַטַּעַם שֶׁלֹּא נָהֲגוּ כָּל־כָּךְ בְּיוֹם הַלֵּדֶת, וְהַחִלּוּק בְּעִנְיָן זֶה בֵּין סְתָם אָדָם לְבֵין צַדִּיק, שֶׁרָאָה עִנְיָנוֹ פָּרֶה וְרָבֶה

בָּעוֹלָם, וְיִגְלֶה מַעֲלַת סְפָרָיו "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", הַמְחַיִּים הֲמוֹן אֲנָשִׁים, וְאַשְׁרֵי הַמַּתְמִיד בָּהֶם, וְאַשְׁרֵי הַמַּדְפִּיסָם וּמְפִיצָם.

ט׳ תתסז . . . . . קמב
יְחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְיַרְחִיק מִדְּמְיוֹנוֹת וּמַחֲלַת הָרְדִיפָה, וְיַפְלִיג בְּמַעֲלַת הַזּוֹכֶה לַעֲסֹק בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צַדִּיקִים.

ט׳ תתסח . . . . . קמג
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל אוֹדוֹת מִדַּת הַסַּבְלָנוּת בְּבֵיתָהּ, וּמַעֲלַת הָאִשָּׁה הַמַּרְגִּילָה אֶת עַצְמָהּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתסט . . . . . קמד
יַרְחִיק מִגְּרוּשִׁין, וְיעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בְּדֶרֶךְ שֶׁל וַתְּרָנוּת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מַרְוִיחַ מִמָּקוֹם אַחֵר.

ט׳ תתע . . . . . קמה
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל אוֹדוֹת שָׁלוֹם בֵּיתָהּ, וּלְהַחֲזִיק בְּמִדַּת הַוַּתְּרָנוּת.

ט׳ תתעא . . . . . קמו
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן רְפוּאָה פְּרָטִית, וּמֵהַנָּחַת תְּפִלִּין.

ט׳ תתעב . . . . . קמז
יְגַלֶּה מַעֲלַת וּקְדֻשַּׁת שַׁבָּת וְהַסְּגֻלּוֹת הַיְקָרוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּהּ.

ט׳ תתעג . . . . . קמז
יְאַחֵל מַזָּל טוֹב לְהֻלֶּדֶת הַבֵּן, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן שִׁנּוּי מְקוֹם מְגוּרִים, וְיחַזֵּק בְּעִנְיַן שְׁלוֹם־בַּיִת.

ט׳ תתעד . . . . . קמח
יְחַזֵּק וְיאַמֵּץ מְאֹד בְּעִנְיַן הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה הַבְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיגַלֶּה עַד הֵיכָן צָרִיךְ לִהְיוֹת חָזָק בָּזֶה.

ט׳ תתעה . . . . . קמט
יְחַזֵּק לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי צִיּוּר שֶׁנִּמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר וְכוּ׳, וְיעוֹרֵר עַל־פִּי זֶה מְאֹד.

ט׳ תתעו . . . . . קנ
יְחַזֵּק בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהָפִיץ בְּכָל מָקוֹם וְכוּ׳, וְתִהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה.

ט׳ תתעז . . . . . **קנא**
יְבָאֵר, שֶׁבְּעִנְיַן חִנּוּךְ הַבָּנִים אֵין לְעָרֵב שׁוּם שִׁקּוּל שֶׁל פָּאלִיטִיק וְכוּ׳, רַק לְהַבִּיט עַל טוֹבַת הַיֶּלֶד בִּלְבָד.

ט׳ תתעח . . . . . **קנב**
יְחַזֵּק נַעַר רַךְ בְּקָצָרָה אוֹדוֹת הַמִּצְוָה שֶׁל כִּבּוּד אָב וָאֵם.

ט׳ תתעט . . . . . **קנב**
יְחַזֵּק אֶת מַדְפִּיס הַקוּנְטְרֵסִים בַּמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וַיַּפְלִיג לְתָאֵר גֹּדֶל הַזְּכוּת בִּפְעֻלָּתוֹ הַקְּדוֹשָׁה.

ט׳ תתפ . . . . . **קנג**
יְחַזֵּק נַעַר רַךְ בְּעִנְיַן הַרְחָקַת הַוִּכּוּחִים, וְיעוֹדְדוֹ לֹא לְהִשָּׁבֵר.

ט׳ תתפא . . . . . **קנד**
יְחַזֵּק לַחֲטֹף נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ׳, וִידַבֵּר מִשִּׁמְחַת הַהִשְׁתַּטְּחוּת עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וַיַּחְדִּיר עִנְיַן הַדִּבּוּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּאֶל אָב אוֹהֵב.

ט׳ תתפב . . . . . **קנה**
יְחַזֵּק אִשָּׁה כְּשֵׁרָה הַמְחַזֶּקֶת וּמְעוֹדֶדֶת אֶת כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל־יְדֵי אַחְדּוּת יֶמְשַׁךְ טוֹב.

ט׳ תתפג . . . . . **קנה**
יְשַׁבַּח הַנִּמְצָן אוֹדוֹת הִתְחַזְּקוּתוֹ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיעוֹרֵר מֵעְנְיַן לְמוּדִים קְבוּעִים בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה, וְיָבֹאר הַתּוֹעֶלֶת לְנִשְׁמַת הַנִּפְטָר כְּשֶׁמַּזְכִּיר שְׁמוֹ עַל הַלְמוּדִים הַקְּדוֹשִׁים.

ט׳ תתפד . . . . . **קנו**
יַדְרִיךְ אִשָּׁה כְּשֵׁרָה כֵּיצַד לְהִתְיַחֵס לְרִיב מִשְׁפַּחְתִּי פְּנִימִי, שֶׁלֹּא שַׁיָּךְ לָהֶם, וְיעוֹרְרָהּ עַל צַעַד נָבוֹן הַנּוֹבֵעַ מֵחָכְמַת חַיִּים.

ט׳ תתפה . . . . . **קנז**
יְחַזֵּק עַל אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ לְמוּד עָמֹק מְאֹד, שֶׁיֵּשׁ לַחֲזֹר עָלָיו פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר.

ט׳ תתפו . . . . . **קנח**
יְחַזֵּק אִשָּׁה כְּשֵׁרָה אוֹדוֹת בְּעָיוֹת שֶׁל רְפוּאָה וּפַרְנָסָה, וְיוֹרֶנָּה דֶּרֶךְ כֵּיצַד לְקָרֵב אֶת בַּעְלָהּ, בְּאֹפֶן שֶׁיֹּאהַב לִהְיוֹת בַּבַּיִת וְכוּ׳.

ט׳ תתפז . . . . . **קנט**
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה וְחוֹבוֹת וְיַרְחִיק מֵהַיֵּאוּשׁ וּלְהַאֲמִין בִּישׁוּעָה.

ט׳ תתפח . . . . . קנט
יְחַזֵּק מְאֹד אֶת מִי שֶׁנָּפַל לַחֵטְא הַנּוֹרָא שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית, וְיִתֵּן עֵצוֹת וְהַדְרָכוֹת כֵּיצַד לָצֵאת מִזֶּה וּלְתַקֵּן הַכֹּל.

ט׳ תפט . . . . . קס
יְאַחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְיעוֹרֵר עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וְיַדַּבֵּר מֵהַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ט׳ תתצ . . . . . קסא
יְעוֹרֵר לְהַרְחִיק אֶת הַמִּשְׁפָּחָה הַמְּרֻחֶבֶת מִתּוֹךְ פְּרָטִיּוּת הַבַּיִת, וּבִפְרָט כְּשֶׁהִגִּיעַ לְמַצָּב בִּלְתִּי נִסְבָּל, וְיחַזֵּק אֶת שְׁלוֹם־הַבַּיִת.

ט׳ תתצא . . . . . קסב
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל אוֹדוֹת הַתְּפִלָּה הָרְצוּיָה בְּעֵת הַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ וּשְׁלוֹם בֵּיתָהּ, וְיגַלֶּה מַעֲלַת מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, אֲשֶׁר מַמְשִׁיכָה הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה.

ט׳ תתצב . . . . . קסג
יִתֵּן סְגֻלָּה נִפְלָאָה מֵעִנְיַן שֶׁמֶן זַיִת הַבּוֹעֵר בְּציּוּן רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס, וְיעוֹרֵר אֶת הַנִּמְצָן לִהְיוֹת רָגִיל בְּציּוּן הַתַּנָּא רַבָּן גַּמְלִיאֵל הַטָּמוּן שָׁם, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הַמְתַחְזֵק מְקוֹם קְבוּרַת צַדִּיק.

ט׳ תתצג . . . . . קסג
יְחַזֵּק אֶת הַהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת בְּרִיאוּת הַגּוּף וּנְקִיּוּתוֹ, וְכָל דִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית.

ט׳ תתצד . . . . . קסד
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּלְהִתְחַזֵּק לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּלְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתצה . . . . . קסה
יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר מִשְׁפָּחָה, וְיאַחֵל וְיָבֵרֵךְ וְיזָרֵז אֶת עֲקֶרֶת הַבַּיִת לִהְיוֹת רְגוּעָה, וְיַדַּבֵּר מִגְּמִגּוּם שֶׁל יֶלֶד, וְיגַלֶּה מַעֲלַת תְּפִלַּת הַנָּשִׁים בְּשָׁעַת הַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבָּת, וּמִבְּדִיקַת הַמְּזוּזוֹת.

ט׳ תתצו . . . . . קסו
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן מְצִיאַת־הַזְּוּוּג וְכִשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, וְיַבְרִיחַ מֵעַצְבוּת וְדָכָאוֹן.

ט׳ תתצז . . . . . קסז
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל אוֹדוֹת הַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ כְּמִנְיַן בְּנֵי הַבַּיִת,

וְהַתְּפִלָּה זַכָּה אָז, וְרִבּוּי הַמַּחֲשָׁבוֹת אֲשֶׁר מְבַלְבְּלוֹת אֶת הָאָדָם וְכוּ׳, וְצָרִיךְ לַהֲפֹךְ הַכֹּל אֶל שִׂמְחָה.

ט׳ תתצח . . . . . **קסז**
מִכְתָּב כְּלָלִי לְתַלְמִידוֹת בּוֹגְרוֹת מוֹסְדוֹתֵינוּ, בּוֹ יְעוֹרָרָן עַל יְמֵי הַסְּפִירָה בְּעִנְיַן מִדּוֹת טוֹבוֹת, קִיּוּם הַמִּצְוֹות וְעִנְיַן מוּסָר שֶׁהוּא סְפּוּרֵי צַדִּיקִים, וּבִפְרָט מֵהַנִּסִּים שֶׁאֵרְעוּ עִמָּהֶן בְּעַצְמָן עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק שֶׁשָּׁם נַפְשָׁן בַּחַיִּים.

ט׳ תתצט . . . . . **קעג**
יְדַבֵּר מִבְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמִשְּׂמְחָה, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתק . . . . . **קעד**
יְגַלֶּה מֵהַהַצְלָחָה שֶׁבָּאָה עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, וְהַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתקא . . . . . **קעה**
יְנַחֵם וְיעוֹדֵד מִי שֶׁהֻכְרַח לְהִתְאַשְּׁפֵּז בְּבֵית רְפוּאָה, וְיַדְרִיכֶנּוּ בִּבְרִיאוּתוֹ הַשְּׁלֵמָה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן הַקּוּנְטְרֵסִים הַמּוּפָנִים אֶל הַחוֹלִים, וְיאַחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

ט׳ תתקב . . . . . **קעו**
יְדַבֵּר מִנִּסְיוֹנוֹת הַחַיִּים, וּמִגֹּדֶל הַזְּכוּת שֶׁל הַזּוֹכֶה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֶל תּוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁאָז אֶבֶן גְּדוֹלָה נָגוֹלָה מֵעַל לִבּוֹ.

ט׳ תתקג . . . . . **קעז**
יְעוֹרֵר עַל כַּשְׁרוּת הַמְּזוּזוֹת וְכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

ט׳ תתקד . . . . . **קעז**
יְחַזֵּק מִשְׁפָּחַת מְקָרָבִים, וְיעוֹרָם עַל כַּמָּה עִקְרֵי יַהֲדוּת, וְיִתֵּן סְגֻלָּה וְיאַחֵל וִיבָרֵךְ בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

ט׳ תתקה . . . . . **קעח**
יְדַבֵּר מִשִּׂמְחָה וֶאֱמוּנָה וְכַשְׁרוּת הַמְּזוּזוֹת.

ט׳ תתקו . . . . . **קעט**
יְאַחֵל מְצִיאַת־הַזִּוּוּג עִם הִתְעוֹרְרוּת לְקִיּוּם כַּמָּה מִצְוֹות מַעֲשִׂיּוֹת.

ט׳ תתקז . . . . . **קעט**
יַמְלִיץ עַל שְׁלִיחַת בֵּן לְמוֹסָד, וְיגַלֶּה שֶׁאֵין אֶחָד בָּעוֹלָם אֲשֶׁר נָקִי מִן הַיִּסּוּרִים וְכוּ׳, וִידַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּמִתְּפִלָּה בְּעֵת הַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ט׳ תתקח . . . . . קפ
יוֹכִיחַ הַנִּמְצָן לִבְרֹחַ מֵעֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת שֶׁל סִגּוּפִים, וְיַרְחִיק מִדְּמְיוֹנוֹת שָׁוְא, וְיַדְבִּיק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיְבָרֵיחַ מִלְּצִים, וְיִגָּלֶה אֲשֶׁר גַּאֲוָה וְהִפּוּכָהּ הֵמָּה יְדִיעוֹת רַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּלְבָד.

ט׳ תתקט . . . . . קפב
יִתֵּן כַּמָּה עֵצוֹת פְּרָטִיּוֹת לְמִשְׁפָּחָה בִּמְצוּקָה.

ט׳ תתקי . . . . . קפג
יְחַזֵּק אוֹדוֹת הַצָּעַת שִׁדּוּךְ, וּבִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

ט׳ תתקיא . . . . . קפג
יְחַזֵּק מִשְׁפָּחָה אוֹדוֹת צַעֲרָם, וִידַבֵּר מִתְּפִלָּה בְּעֵת הַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְיחַזֵּק שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה וְכוּ׳.

ט׳ תתקיב . . . . . קפד
יְדַבֵּר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת וְכַשְׁרוּת.

ט׳ תתקיג . . . . . קפד
יִתֵּן עֵצָה כְּנֶגֶד אַחַד הַיְלָדִים, שֶׁזָּקוּק לְתִשּׁוּמֶת לֵב, וְיעוֹרֵר עַל מְזוּזָה, כַּשְׁרוּת וְנֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ט׳ תתקיד . . . . . קפה
יְדַבֵּר מִכְּבוֹד הָאִשָּׁה הַמַּמְשִׁיךְ פַּרְנָסָה וְכוּ׳, וּמֵהַנָּחַת תְּפִלִּין.

ט׳ תתקטו . . . . . קפו
יְחַזֵּק הַנִּפְשׁוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ בִּפְגַם־הַבְּרִית וְכוּ׳, וּמֵעִנְיַן הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, וּמַעֲלַת הַזּוֹכֶה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה דַּוְקָא מִתּוֹךְ הַחשֶׁךְ, וְעִנְיַן רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ — וְדוּי דְּבָרִים לְפָנָיו.

ט׳ תתקטז . . . . . קפו
יְעוֹרֵר מְאֹד עַל אַחְדוּת גְּמוּרָה בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְשֶׁלֹּא יִתְּנוּ לְלָשׁוֹן־הָרָע לַעֲשׂוֹת פֵּרוּד בֵּין הַחֲבְרַיָּא קַדִּישָׁא שֶׁהֵקִים.

ט׳ תתקיז . . . . . קפז
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן תְּפִלָּה שֶׁפּוֹעֶלֶת מְאֹד וְכוּ׳, וְיחַזֵּק מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד עַל כָּל הָעוֹבֵר.

ט׳ תתקיח . . . . . קפח
יְדַבֵּר מִצִּיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִכָּל הַמַּשְׁבְּרִים וְהַגַּלִּים הָעוֹבְרִים, וְהָעֵצָה — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיחַזֵּק עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים.

ט׳ תתקיט . . . . . קפט
יְחַזֵּק חוֹלֶה בְּעֵת מַחֲלָתוֹ, עַל שֶׁהַכֹּל לְמַעַן נִסּוֹתוֹ וְכוּ׳, וְיוֹרֵנוּ דֶּרֶךְ תְּפִלָּה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

ט׳ תתקכ . . . . . קפט
יְחַזֵּק אֶת מִי שֶׁנִּתְעַכְּבָה יְשׁוּעָתוֹ מְאֹד וְכוּ׳, וְיגַלֶּה לוֹ עֹמֶק הַנִּסָּיוֹן שֶׁמְּנַסִּים אוֹתוֹ, וְיַשְׁבְּחֵנוּ בַּמֶּה שֶׁמְּזַכֶּה הָרַבִּים בְּהַדְפָּסַת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים.

ט׳ תתקכא . . . . . קצ
יְדַבֵּר עִם מְקָרֵב חָדָשׁ נִכְבָּדוֹת בְּעִנְיַן הִתְקָרְבוּתֵנוּ לְאוֹר בָּהִיר כָּזֶה, וְיַרְגִּיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתקכב . . . . . קצא
יְסַפֵּר מִשִּׁמְחַת הַלֵּדֶת נֶכְדָּתוֹ, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן קַבָּלַת הַתּוֹרָה בְּפֹעַל מַמָּשׁ.

ט׳ תתקכג . . . . . קצב
יַדְרִיךְ אֶת הָעוֹמֵד בְּמִפְעַל הַהַדְפָּסָה, אֵיךְ לְהַדְפִּיס מִחָדָשׁ אֶת הַקְּרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה, וְיאַחֵל מְצִיאַת הַזִּוּוּג בַּעֲבוּר זֶה.

ט׳ תתקכד . . . . . קצב
יְגַלֶּה שֶׁעַל הָרוֹצֶה לִבְנוֹת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל מִתְגַּבְּרוֹת הַמְּנִיעוֹת בְּלִי שִׁעוּר, כִּי כָּל הַגָּדוֹל מֵחֲבֵרוֹ וְכוּ׳, וְיחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעִקַּר הַחַיִּים הִיא הָאֱמוּנָה.

ט׳ תתקכה . . . . . קצג
יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מִנְּחִיצוּת הַמְּזוּזוֹת הַכְּשֵׁרוֹת וּבְדִיקָתָן, וּמֵעִנְיַן כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים וּשְׁמִירַת שַׁבָּת.

ט׳ תתקכו . . . . . קצד
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרָם עַל הַהִתְקַבְּצוּת יַחַד, וְיַעְתִּיק מִדִּבְרֵי מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל עַל זֶה וּמִשִּׁיחַת הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִטְשֶׁעְרְנִיאוֹסְטְרָא קֹדֶם הִסְתַּלְקוּתוֹ וְכוּ׳, וְיַרְחִיק מְאֹד מִלֵּיצָנוּת.

ט׳ תתקכז . . . . . קצו
יְעוֹרֵר מְאֹד אִשָּׁה שֶׁתְּחַזֵּק אֶת בַּעְלָהּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב לָהֶם בְּבֵיתָם.

ט׳ תתקכח . . . . . קצו
יוֹכִיחַ מְאֹד אַבְרֵךְ שֶׁשָּׁקוּעַ בְּתַאֲוַת נְאוּף, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְיעוֹרְרוֹ וְיחַזְּקֵנוּ לְהִנָּצֵל מִזֶּה.

ט׳ תתקכט . . . . . קצח
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַהֲפָצָה, שֶׁבָּזֶה מַחְדִּירִים אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶצֶל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ עַל הַהֲפָצָה שֶׁמִּתְרַבָּה.

ט׳ תתקל . . . . . קצט
יוֹכִיחַ וְיעוֹרֵר בְּנֵי זוּג עַל שְׁמִירַת אֲוִירַת הַשָּׁלוָה בַּבַּיִת, עַל־יְדֵי רַעְיוֹן הַהַמְתָּקָה, לַהֲפֹךְ אֶת הַלִּימוּן לְלִימוּנָדָה, וְיַגֵּלֶה רָעַת הָאֶחָד אֲשֶׁר אֵינוֹ מַרְאֶה פָּנִים יָפוֹת לְזוּלָתוֹ, שֶׁזֶּה כְּדֶרֶגְמַת רְאִי.

ט׳ תתקלא . . . . . ר
יוֹכִיחַ בְּתוֹכֵחָה מְגֻלָּה וְאַהֲבָה מְסֻתֶּרֶת אוֹדוֹת כְּבוֹד הָאִשָּׁה, וּבַקָּשַׁת סְלִיחָה עַל הִתְנַהֲגוּת בִּלְתִּי נְאוֹתָה כְּלַפֶּיהָ, וְיַזְהִיר עַל תּוֹצָאוֹת בִּלְתִּי רְצוּיוֹת מֵהִתְנַהֲלוּת שׁוֹנָה מִכָּךְ, כִּי אָז רָע וָמָר יִהְיֶה עִמָּם כָּל הַיָּמִים, וְיִזָּרֵז לְכַבְּדָהּ וּלְעָזְרָהּ.

ט׳ תתקלב . . . . . רב
יְדַבֵּר אוֹדוֹת הַשֵּׁם שֶׁל הַנִּמְצָן, וְיַגֶּלֶה לוֹ חֶסְרוֹנוֹ בַּעֲבוּר זֶה, וְיִתֵּן לוֹ שֵׁם אַחֵר.

ט׳ תתקלג . . . . . קג
יְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּלְהִתְבּוֹדֵד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּמֶשֶׁךְ חָמֵשׁ דַּקּוֹת בְּכָל יוֹם, וְאָז יִרְאֶה נִסִּים.

ט׳ תתקלד . . . . . רג
יְחַזֵּק מְאֹד אֶת הַנִּשְׁבָּר בְּעֵת סִבְלוֹ, שֶׁרָאוּי לוֹ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְחָיוֹת כְּמוֹ בָּעוֹלָם הַבָּא, וְאָז עוֹלָמוֹ יִרְאֶה בְּחַיָּיו בְּשֶׁפַע הִתְחַזְּקוּת נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה.

ט׳ תתקלה . . . . . רה
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַמָּרָה שְׁחוֹרָה הַפּוֹקֶדֶת אֶת הָאָדָם וּמְשַׁבַּרְתּוֹ, וְיַגֶּלֶה דִּבּוּר מִמּוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, וְיעוֹרֵר אַבְרֵךְ שֶׁנָּפַל מְאֹד עַל הַנְּסִיעָה לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל.

ט׳ תתקלו . . . . . רה
יַבִּיעַ נְחוּמָיו עַל צָרוֹת הַנִּמְצָן, וְיחַזֵּק מְאֹד לְתַפֵּס נִשְׁקֵנוּ הַיָּחִיד — שֶׁהוּא אֱמוּנָה.

ט׳ תתקלז . . . . . רו
יְדַבֵּר מֵהַשֶּׁקֶר שֶׁנִּתְרַבֶּה בָּעוֹלָם, וְאֵיךְ שֶׁמִּתְפָּרְסְמִים בְּכָל פַּעַם אֵינָם

רְאוּיִים וְכֵן הָ׳רַבָּנִים מְטַעֲם׳ וְכוּ׳, וְיעוֹרֵר לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ מְאֹד אֶל הַשְׂגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִית.

ט׳ תתקלח . . . . . **רז**
יְחַזֵּק בַּעַל תְּשׁוּבָה, שֶׁלֹּא יִתְבַּלְבֵּל מִקְּרִיאוֹת גְּנַאי, וְיַגֶּלֶה סִבַּת הַלְּבוּשׁ הַחֲרֵדִי, שֶׁהוּא בְּצֶבַע שָׁחוֹר דַּיְקָא.

ט׳ תתקלט . . . . . **רח**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן שִׁנּוּי מִבְטָא בֵּין אַשְׁכְּנַזִּים לִסְפָרַדִּים וְהַהֵפֶךְ, וּמֵעִנְיַן הַשָּׂפָה עִבְרִית שֶׁאֵינָהּ לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ הַטְּהוֹרָה.

ט׳ תתקמ . . . . . **רט**
יְדַבֵּר מֵהַהַשָּׂגָה הַנִּפְלָאָה שֶׁל ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״, וְיַדְגִּישׁ עִמֶּק הָרַעְיוֹן הַנִּשְׂגָּב הַזֶּה, וְעַד הֵיכָן הַדְּבָרִים מַגִּיעִים.

ט׳ תתקמא . . . . . **רי**
יְגַלֶּה, שֶׁעִקַּר הַתְּרוּפָה כְּנֶגֶד כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר, הוּא מִדַּת הַסַּבְלָנוּת וּשְׁמִירָה מִכַּעַס וְכוּ׳, וּלְהַחֲזִיק בֶּאֱמוּנָה וְכוּ׳, וְיַגֶּלֶה מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו מֵאָז שֶׁבָּא לִבְנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וּכְשֶׁיּוֹדְעִים מֵהַשְׂגָּחָה, אֲזַי בְּנָקֵל לְקַבֵּל כָּל הַיִּסּוּרִים מִבַּחוּץ וּמִבִּפְנִים.

ט׳ תתקמב . . . . . **רבי**
יַרְחִיק מְאֹד מִדְּמְיוֹנוֹת, אֲשֶׁר תּוֹלִים מִתְחַזִּים לְמְקֻבָּלִים, וְיוֹרֶה גֹּדֶל הַגִּחוּךְ בָּעִנְיָן, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן הַדְּבֵקוּת הַנִּרְצֵית בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁלּוֹמְדִים אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאֵיךְ כְּשֶׁמִּתְגַּלֶּה אוֹרוֹ, זוֹכִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁזּוֹ הַמַּדְרֵגָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר.

ט׳ תתקמג . . . . . **רטו**
יְדַבֵּר מִבְּחִינַת אַנְפִּין נְהוֹרִים וְשִׂמְחָה הַנִּסּוּכָה עַל פְּנֵי הָאָדָם, וִיסַפֵּר מַעֲשִׂיָּה נָאָה מֵהָרַב הַקָּדוֹשׁ ה׳יִשְׂמַח מֹשֶׁה׳ זי״ע, מַה שֶּׁאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ מִלּוּבְּלִין זי״ע בְּעִנְיַן שִׂמְחַת הַחֲסִידִים, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הָעִנְיָן לְעֲבֹדָה וּלְמַעֲשֶׂה.

ט׳ תתקמד . . . . . **רטז**
יְבָאֵר, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל מְלַמְּדֵנוּ לְהַגִּיעַ אֶל הַמַּדְרֵגָה הַגְּבוֹהָה בְּיוֹתֵר שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ׳.

ט׳ תתקמה . . . . . **ריז**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן לְמוּד הַדַּף יוֹמִי, וּמַעֲלַת הַקּוֹבֵעַ עִתִּים לְמוּד הַגְּמָרָא, כִּי נוֹרָא הוּא.

ט׳ תתקמו . . . . . **ריז**
יְגַלֶּה מִמַּעֲלַת הַמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לַחֲשֹׁב תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁבָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים נַעֲשֶׂה מִזֶּה אוֹרוֹת וּמֹחִין רוּחָנִיִּים, וְיַגֶּלֶה מַעֲלַת הַדְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַעֲלַת כַּוָּנַת הַבְּרָכוֹת, שֶׁמַּמְשִׁיךְ בָּזֶה שֶׁפַע מֵהַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה.

ט׳ תתקמז . . . . . **ריט**
יְדַבֵּר מִסַּבְלָנוּת הַנְּחוּצָה בַּחַיִּים, וְעִנְיַן ׳כָּל מְאֹרָעוֹתָיו הֵמָּה לְטוֹבָתוֹ׳, וְעִנְיַן ׳וְסַרְתֶּם׳ — תֵּכֶף ׳וַעֲבַדְתֶּם׳, וִידַבֵּר מֵהַבִּטּוּל וְהַדְּבֵקוּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיַעֲנֶה אוֹדוֹת הַשְּׁאֵלָה מָה עוֹשִׂים כְּשֶׁאֵין דִּבּוּרִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתקמח . . . . . **רכ**
יְגַלֶּה שֶׁגַּם מַה שֶּׁסּוֹבְלִים מִבַּעַל בְּחִירָה, הוּא לְמַעַן הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן, וְיַגֶּלֶה אֵיךְ שֶׁנִּתְהַפְּכוּ אֵלּוּ שֶׁעָזָרָם — לְרָדְפוֹ נֶפֶשׁ מְאֹד, וְהוּא מְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, וְיָבֹאר שֶׁעַל־יְדֵי אֱמוּנָה נִשְׁתַּנִּית כָּל תְּפִיסַת מַבָּטוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְהַמְצַעֲרִים יָבוֹאוּ עַל עָנְשָׁם, וְיִסַּפֵּר מִמַּה שֶּׁאֵרַע עִמּוֹ בְּעִנְיַן חֻפְצוֹ לֵישֵׁב בְּיַבְנְאֵל.

ט׳ תתקמט . . . . . **רכב**
יְחַזֵּק לְבָרֵחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ תֹּקֶף הִתְגַּבְּרוּת הַצָּרוֹת וְכוּ׳, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן נִשְׁמַת רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁנִּשְׁלְחָה לָעוֹלָם לְגַלּוֹת רַחֲמָנוּתוֹ וְכוּ׳, וְיִזָּרֵז לִלְמֹד הַרְבֵּה אֶת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים.

ט׳ תתקנ . . . . . **רכד**
יַרְחִיק הַבִּטָּחוֹן דְּסִטְרָא אָחֳרָא בִּבְנֵי־אָדָם, וְרַק הַדָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ מֵבִין דָּבָר זֶה, כִּי כְּבָר מֻפְשָׁט לְגַמְרֵי וְכוּ׳.

ט׳ תתקנא . . . . . **רכד**
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת וּנְחִיצוּת מִדַּת הַשְׁתִּיקָה דִּקְדֻשָּׁה, וְלִמְסֹר אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַכְנִיס בְּכָל דִּבּוּר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְהַחֲיוֹת עַצְמוֹ עִם כָּל נְקֻדָּה טוֹבָה וְכוּ׳, וִידַבֵּר מֵאַהֲבַת ה׳ לְעַמּוֹ, וּמִשְׁעוּרִין כְּסִדְרָן, וּלְהִסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל רוּחָנִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

ט׳ תתקנב . . . . . **רכו**
יְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד מִקֹּרֶב חָדָשׁ בְּדֶרֶךְ הִתְקָרְבוּתוֹ הַחֲדָשָׁה לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיִזָּרֵז עַל זְהִירוּת, שֶׁלֹּא יַחֲשִׁיךְ מִמֶּנּוּ הָאוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה שֶׁנִּתְגַּלָּה לְפָנָיו בְּסִיעְתָּא דִּשְׁמַיָּא.

ט׳ תתקנג . . . . . **רכז**
יְשַׁבַּח מְאֹד הַנִּמְצָן, אֲשֶׁר עוֹזֵר בְּהַדְפָּסָה וַהֲפָצָה, וְיַגֵּלֶה מַעֲלַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וְהַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, וּמַעֲלַת הַהִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת מִדַּת הַשִּׂמְחָה דְּקְדֻשָּׁה.

ט׳ תתקנד . . . . . **רכח**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן רְפוּאוֹת, וִיחַזֵּק מְאֹד בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה שֶׁמַּצֶּלֶת מִכָּל מִינֵי מַחֲלוֹת.

ט׳ תתקנה . . . . . **רכט**
יַבְהִיר, שֶׁעִקַּר גְּדֻלַּת הָאָדָם — כְּשֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, וִיחַזֵּק בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְעִנְיַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה.

ט׳ תתקנו . . . . . **רל**
יְגַנֶּה אֶת הָעַצְבוּת, וִיחַזֵּק עַל שִׂמְחָה.

ט׳ תתקנז . . . . . **רלא**
יְעוֹרֵר עַל הֲפָצָה, וִיחַזֵּק סוֹפֵר עַל אֱמָנוּתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וְיַדְרִיכֵנוּ לִשְׁמֹר עָלֶיהָ כָּרָאוּי.

ט׳ תתקנח . . . . . **רלב**
יְגַלֶּה, שֶׁעִקַּר תִּקּוּן הַבְּרִית הוּא לְהַחֲזִיר אֲנָשִׁים בִּתְשׁוּבָה, וְהָעִקָּר הוּא אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וִידַבֵּר מֵהֲפָצָה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

ט׳ תתקנט . . . . . **רלג**
יַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ עַל הַהַצְלָחָה לְהַחְדִּיר דְּבַר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וְעַל־יְדֵי זְרִיעַת אֱמוּנָה — תִּצְמַח הַגְּאֻלָּה, וְיַגֶּלֶה גְּדֻלַּת עֲצוּת רַבֵּנוּ זַ״ל.

ט׳ תתקס . . . . . **רלד**
יִשְׁתַּדֵּל בְּצַעַר הַנִּמְצָן, וִיחַזְּקוֹ שֶׁלֹּא לְהַשְׁלִיךְ הָאַשְׁמָה אֶחָד עַל זוּלָתוֹ, וִידַבֵּר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת, שְׁמִירַת שַׁבָּת וְכַשְׁרוּת.

ט׳ תתקסא . . . . . **רלה**
יְדַבֵּר מֵחוֹבַת וּנְחִיצוּת הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים בֵּין שִׁכְבוֹת הָעָם, וִיחַזֵּק עַל טְבִילַת מִקְוֶה וְכוּ׳.

ט׳ תתקסב . . . . . **רלו**
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּבֵינְתַיִם לֹא לְהַשְׁלִיךְ אַשְׁמָה, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת וְהַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ט׳ תתקסג . . . . . **רלז**
יְחַזֵּק אֶחָד עַל אָבְדַן כַּסְפּוֹ, כִּי ׳אִית מַאן דְּפָרַע בְּמָמוֹנֵיהּ׳ וְכוּ׳, וִידַבֵּר בְּעִנְיַן שְׁדּוּכִים.

ט׳ תתקסד . . . . . **רלח**
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרָם עַל גְּנוּת הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁפָּרְצָה אָז בֵּין שִׁכְבוֹת צִבּוּר הַיְרֵאִים, וְיַגֵּלֶה שֶׁכָּל זֶה אַשְׁמָתֵנוּ, שֶׁגַּם בֵּינֵינוּ אֵין אַחְדוּת שְׁלֵמָה, וִידַבֵּר אוֹדוֹת תַּפְקִידֵנוּ לְהִתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.

ט׳ תתקסה . . . . . **רמ**
יְגַנֶּה מִדַּת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, וְעִקַּר הָרְפוּאָה לָאָדָם הוּא עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה.

ט׳ תתקסו . . . . . **רמא**
יְחַזֵּק אֶת הָאָדָם בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִשְׁמֹחַ בְּהִתְקָרְבוּתֵנוּ לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל־יְדֵי עֲצוֹתָיו נִנָּחֵם בְּכָל הָעוֹבֵר.

ט׳ תתקסז . . . . . **רמב**
יְגַלֶּה הַכֹּחוֹת הָעֲצוּמִים שֶׁיֵּשׁ לְכָל יְהוּדִי לִפְעֹל מַה שֶּׁרוֹצֶה אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן דְּחִיקַת הַשָּׁעָה בִּתְפִלָּה.

ט׳ תתקסח . . . . . **רמג**
יְחַזֵּק הַנִּמְעָן עַל הִתְקָרְבוּתוֹ לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַיְעֵץ לוֹ בַּמֶּה לְעַיֵּן כְּדֵי לְשַׁבֵּר מִדַּת הַכַּעַס, וּלְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

ט׳ תתקסט . . . . . **רמד**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּווּג, וְיחַזֵּק עַל כָּךְ מְאֹד.

ט׳ תתקע . . . . . **רמד**
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה לַבֵּן הַחוֹלֶה, וְיעוֹרֵר עַל בְּדִיקַת הַמְּזוּזוֹת.

ט׳ תתקעא . . . . . **רמה**
יְגַלֶּה, שֶׁעַל כָּל אֶחָד בָּעוֹלָם עוֹבְרִים מַשְׁבְּרִים בְּצוּרָה אַחֶרֶת, וְיעוֹרֵר שֶׁלֹּא לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ אֶל הַצַּעַר וְכוּ׳, וְיחַזֵּק מְאֹד בִּנְקֻדּוֹת הַיַּהֲדוּת וְהַשִּׂמְחָה וְשָׁלוֹם בַּמִּשְׁפָּחָה, וְשֶׁלֹּא יַנִּיחַ עַצְמוֹ לִפֹּל לְדַכָּאוֹן.

ט׳ תתקעב . . . . . **רמו**
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְחַזְּקֵם עַל נְקֻדַּת הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה, וְעַל־יְדֵי שֶׁלּוֹמְדִים כְּשֶׁצָּר וּמָר לָאָדָם — זוֹכִים לְתַקֵּן

הַדִּבּוּר הַפָּגוּם, וְיִחַזֵּק מְאֹד עַל הָאַרְבָּעַת לְמוּדִים הַקְּדוֹשִׁים, וִידַבֵּר מִירְאָה וּבוּשָׁה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְהִשְׁתּוֹקְקוּת אַחֲרָיו וְכוּ', וּמֵעְנְיַן הַסְּעֻדּוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ כָּרָאוּי, וַיְבִיעַ שִׂמְחַת הִתְקָרְבוּתֵנוּ לְרַבֵּנוּ זַ"ל, וְעִנְיַן הַשְׁפָּעַת שֶׁפַע זֶה לָזֶה בְּלִי טִלְטוּל הַדְּרָכִים, וִידַבֵּר מֵאֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁעַל זֶה מִתְפַּשֵּׁט הַסִּטְרָא אָחֳרָא מְאֹד, וּמַה שֶּׁקּוֹרֶה בְּאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ בְּעִנְיַן הִתְפַּשְׁטוּת הַטֻּמְאָה, וַיַּרְחִיק מִוּכוּחִים, וְהֵיכָן שֶׁמַּצְלִיחִים לֹא מִתְרַחֲקִים, וַיַּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַלִּמּוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ".

ט' תתקעג . . . . . רנב

יְסַפֵּר סִפּוּר נִפְלָא הַמּוּבָא בְּסֵפֶר עַתִּיק, אוֹדוֹת הִתְחַזְּקוּת בְּשִׂיא הַחֹשֶׁךְ וְהַשִּׁפְלוּת, וְיוֹרֶה לְהָפִיק לֶקַח עָצוּם, אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מַצָּב, וְלֵידַע שֶׁאָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם נִמְצָאִים בַּדֶּרֶךְ וְכוּ'.

ט' תתקעד . . . . . רנה

יְגַלֶּה מַעֲלַת אֲמִירַת 'תִּקּוּן הַכְּלָלִי' בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל, וְיַגְּנֶה הַמִּתְלוֹצְצִים מֵעִנְיָן זֶה, בְּאָמְרָם שֶׁזֶּה יְעוֹרֵר לַחֲטֹא, וְיָבֵאר שֶׁאַדְרַבָּה, זוֹ תַּכְלִית הַהִפּוּךְ וְכוּ' וְכוּ', שֶׁשָּׁם מִתְעוֹרְרִים.

ט' תתקעה . . . . . רנו

יְחַזֵּק מְאֹד בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְיָזֵרז לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי תַּלְמִידֵי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וְיַגֶּלֶה אֵיךְ צָרִיךְ לִלְמֹד רְמָזִים מִכָּל דָּבָר, וְעִנְיַן לְקַשֵּׁר הָעוֹלָם הַזֶּה לָעוֹלָם הַבָּא, וְשֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם.

ט' תתקעו . . . . . רנח

יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת שְׁלֹשׁ הַנְּקֻדּוֹת הַנִּצְרָכוֹת לְקַבֵּל אוֹר קְדֻשַּׁת דַּעַת הַצַּדִּיק, וְיַאֲרִיךְ בְּמַעֲלַת נְקֻדַּת הֶחָבֵר, וְיָבֵאר אֵיךְ מְחַזְּקִים אֶת הַזּוֹלַת בֶּאֱמוּנַת הַהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן חָסִיד שֶׁנָּפַל הַגָּרוּעַ מִמְּשֻׁמָּד, וּמֵרִיקִים וּפוֹחֲזִים הַמַּגְבִּילִים בְּקַטְנוּת מֹחָם עִנְיַן רַבֵּנוּ זַ"ל.

ט' תתקעז . . . . . רסא

יְגַלֶּה גְּנוּת הָאָדָם הַמִּסְתַּכֵּל בִּסְפָרִים וּבְדִבָּרִים הַמְבִיאִים לִידֵי עֲבֵרָה וְכוּ', וִידַבֵּר מֵעִנְיַן שֶׁעֲמוּם, שֶׁצָּרִיךְ לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּסֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד וְכוּ', וְיעוֹרֵר מְאֹד לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ.

ט' תתקעח . . . . . רסג

יְחַזֵּק בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, בְּהִתְבּוֹדְדוּת וּבְשִׂמְחָה.

ט׳ תתקעט . . . . . רסד
יְנַחֵם בַּעַל אִשָּׁה צַדֶּקֶת עַל מוֹת אֵשֶׁת נְעוּרָיו, עַל־פִּי דְּרוּשֵׁי הַ׳נּוֹדַע בִּיהוּדָה׳.

ט׳ תתקפ . . . . . רסה
יְדַבֵּר מִמְּקוֹר שֶׁאֵינוֹ כָּשֵׁר, וְהַזְּהִירוּת מִמֶּנּוּ וּמִמַּפְעִילוֹ, וְיַגֵּלֶה שֶׁאֵין עִנְיָנוֹ שׁוּם פּוֹלִיטִיקָה, וְרַק מִי שֶׁנִּתְפָּס בִּשְׁחִיתֻיּוֹת יָרֵא מִבִּקֹּרֶת. וְיַחֲזֹר עַל שִׂיחַת ר׳ אַבְרָהָם בְּר׳ נַחְמָן זַ״ל, אוֹדוֹת הַפֶּה שֶׁדּוֹמֶה לְטַחֲנַת קֶמַח, שֶׁאָסוּר בִּשְׁבִיתָה.

ט׳ תתקפא . . . . . רסו
יְדַבֵּר מֵהַהֶכְרֵחַ הַגָּמוּר לִהְיוֹת שָׂרוּי בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

ט׳ תתקפב . . . . . רסז
יְעוֹרֵר וְיַחֲזֵק לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאָז לְעוֹלָם לֹא יַרְגִּישׁ כְּאִלּוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רָחוֹק מִמֶּנּוּ.

ט׳ תתקפג . . . . . רסז
יְדַבֵּר נְחוּמִים בְּדִבְרֵי הִתְחַזְּקוּת נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים לְמִי שֶׁמַּרְגִּישׁ עַצְמוֹ בּוֹדֵד בְּעוֹלָמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיוֹרֵהוּ דֶּרֶךְ הַהִתְחַזְּקוּת בְּחַיָּיו, כְּדֶרֶךְ דָּוִד, שֶׁאַף שֶׁחָשׁ עַצְמוֹ בּוֹדֵד, אַף־עַל־פִּי־כֵן חִזֵּק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

ט׳ תתקפד . . . . . רסט
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת וּנְחִיצוּת מִדַּת הַשְּׁתִיקָה — לִשְׁמֹר מְאֹד עַל פִּתְחֵי פִּיו, וְכֵן מִמִּדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְעִנְיַן חִזּוּק אֲחֵרִים, וְלִמּוּד חֻמָּשׁ רַשׁ״י, וּסְפָרִים הַקְּדוֹשִׁים.

ט׳ תתקפה . . . . . ער
יְדַבֵּר מֵהִתְיַחֲסוּת לַזּוּלַת בְּמְנוּחָה וּרְגִיעָה, וְיעוֹרֵר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד עַל־יְדֵי אֱמוּנָה וְסַבְלָנוּת, וְלִגְנֹב עִתִּים לַתּוֹרָה, וְהַמְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עֹל תּוֹרָה, נִמְחָל לוֹ עַל הַכֹּל.

ט׳ תתקפו . . . . . ערב
יְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְנֶגֶד הַמַּטְבֵּעַ קְטַנָּה הַמַּסְתִּירָה אֶת הָאוֹר הָאֱלֹקִי, וּלְכָל אֶחָד נִגְזָרָה גְּזֵרָה לְפִי בְּחִינָתוֹ, וְיַזְהִיר שֶׁלֹּא לְהַקְשׁוֹת שׁוּם קֻשְׁיוֹת עַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

ט׳ תתקפז . . . . . **רעג**
יְאַחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְיִתֵּן עֵצוֹת כֵּיצַד לִזְכּוֹת לָזֶה.

ט׳ תתקפח . . . . . **רעד**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן כְּנִיסָתוֹ לְעִיר יַבְנְאֵל, וְיַבִּיעַ תִּקְוָתוֹ לְפַרְסֵם אֱמִתַּת מְצִיאוּת ה׳ לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ.

ט׳ תתקפט . . . . . **רעד**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וּמֵעִקְרֵי הָאֱמוּנָה לְהַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ׳, שֶׁאָז אֵין מִתְפַּעֲלִים מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם.

ט׳ תתקצ . . . . . **ערה**
יְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְתָמִיד לְהִשְׁתּוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְיָבִיא מָשָׁל אוֹדוֹת חוֹקֵר אֲשֶׁר רֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם, וּמִתְעַלֵּם מִמַּה שֶּׁעַל הָאָרֶץ, כְּנֶגֶד אֵלּוּ אֲשֶׁר חוֹקְרִים עַל הַצַּדִּיקִים.

ט׳ תתקצא . . . . . **רעו**
יְגַלֶּה, אֲשֶׁר כָּל יְדִיעָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ הִיא הַצְטָלְחָה נִצְחִית, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הַהֲפָצָה.

ט׳ תתקצב . . . . . **רעז**
יְדַבֵּר מֵהַמְתָּקַת הַדִּינִים, וּמֵעִנְיַן הַצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ, אֵיךְ שֶׁעַל־יְדֵי רִבּוּי הִשְׁתּוֹקְקוּת זוֹכִים לָזֶה.

ט׳ תתקצג . . . . . **רעח**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן שִׂיחוֹת לְהַדְפָּסָה, וּמִמִּשְׁלוֹחַ ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ לְהַדְפָּסָה, וּמִתְּקוּנֵי טָעֲיוֹת וְכוּ׳.

ט׳ תתקצד . . . . . **רעט**
יְחַזֵּק לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ מְאֹד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִיא סוֹד סְפִירַת הַמַּלְכוּת, וְיגַלֶּה נִפְלָאוֹת בְּעִנְיָן זֶה, וּמֵעִנְיַן ׳נִצַּחְתִּי וַאֲנַצֵּחַ׳.

ט׳ תתקצה . . . . . **רפ**
יְדַבֵּר בְּעִנְיַן פַּרְנָסָה וַהֲפָצָה, סַבְלָנוּת וְנִסְיוֹנוֹת.

ט׳ תתקצו . . . . . **רפ**
יְחַזֵּק אִשָּׁה עַל כְּבוֹד בַּעְלָהּ.

ט׳ תתקצז . . . . . **רפא**
יְחַזֵּק וְיַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ עַל עִנְיַן הַהֲפָצָה וֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וִידַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה וְנַחַת, וִידִיעָתֵנוּ מֵרַבֵּנוּ ז״ל, וְדִבּוּר לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

ט׳ תתקצח . . . . . **רפב**
יְחַזֵּק לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וּבְשִׂמְחָה הַמַּצֶּלֶת מִפַּחַד הֶבֶל, וְיַגֶּלֶה מַעֲלַת הַמֵּפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים.

ט׳ תתקצט . . . . . **רפג**
יְחַזֵּק אִשָּׁה כְּשֶׁרָה הָעוֹסֶקֶת לְהַשְׁכִּין שָׁלוֹם בֵּין נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְיַגֶּלֶה מַעֲלַת הַשָּׁלוֹם בִּפְרָט, וְיָרְכֶנָּה בַּעֲבוּר זֶה בִּבְרָכוֹת וִישׁוּעוֹת רַבּוֹת.

י׳ אֲלָפִים . . . . . **רפד**
יְגַלֶּה שֶׁהַדִּבּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁמְּדַבְּרִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֵם כֵּלִים לְהַמְשָׁכַת אוֹר הַשְׁכִינָה, וְיחַזֵּק עַל אַרְבַּעַת הַלְּמוּדִים וְאַהֲבַת חִנָּם מַמָּשׁ שֶׁזֶּה זֵרוּז הַגְּאֻלָּה, וְיחַזֵּק עַל הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים.

י׳ א . . . . . **רפה**
יַבִּיעַ הִשְׁתַּתְּפוּתוֹ בְּצַעַר הַנִּמְצָן אוֹדוֹת הָעוֹבֵר עָלָיו, וְיגַלֶּה רַחֲמָנוּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַדַּבֵּר מֵהַלְּמוּדִים שֶׁל ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְעַל־יְדֵי גִּלּוּי אֱמוּנָה זוֹכִים לִהְיוֹת חֲזָקִים, ו״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ מְבִיאָה לִדַּרְגּוֹת גְּבוֹהוֹת, וְהָעִקָּר לְסַפֵּר הַכֹּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

י׳ ב . . . . . **רפו**
יְחַזֵּק בִּלְמוּד תּוֹרַת רַבֵּנוּ זַ״ל וְהִתְקָרְבוּת אֵלָיו, וִידַבֵּר אוֹדוֹת טָעֲיוֹת בַּסְּפָרִים, וְיחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה.

י׳ ג׳ . . . . . **רפז**
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת, וְשִׂמְחָה, וְהֵפֶךְ הַדְּאָגוֹת.

י׳ ד . . . . . **רפז**
יַבִּיעַ שִׂמְחַת יְדִיעָתֵנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר מֵרִבּוּי דִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמֵאֱמוּנָה וּרְפוּאָה.

י׳ ה . . . . . **רפח**
יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר בַּת יִשְׂרָאֵל, וְיוֹרֶה פֶּתַח תִּקְוָה, וְיחַזֵּק עַל גֵּרוֹת שַׁבָּת.

י׳ ו . . . . . **רפט**
יְדַבֵּר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת וְכַשְׁרוּת.

י׳ ז . . . . . **רפט**
יְעוֹרֵר לְמַהֵר שִׁדּוּךְ וְיחַזֵּק עַל יְסוֹדוֹת הַדָּת.

י׳ ח . . . . . **רצ**
יַרְחִיק מִבַּת יִשְׂרָאֵל בָּרָנוֹת בְּשִׁדּוּכִים וְעַצְבוּת וַעֲצָלוּת.

י׳ ט . . . . . רצ
יְדַבֵּר מֵאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בִּמְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְכוּ׳ וּבְהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְעִנְיַן חֲנָנָה בִּתְשׁוּבָה, וּשְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

י׳ י . . . . . רצא
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן צַדִּיק עִם תַּלְמִידָיו שֶׁהֵם מִשֹּׁרֶשׁ אֶחָד, וְזוֹכִים עַל יָדוֹ, וּמֵעִנְיַן סַבְלָנוּת, וְיִזְכִּיר הַמְצִיאוּת הַיְחִידָה שֶׁהִיא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַשִּׂיג זֹאת.

י׳ יא . . . . . רצב
יְדַבֵּר מִכֹּחַ הַמַּאֲמִין הָאֱמִתִּי לְהַחֲזִיק מַעֲמָד וְכוּ׳, וְעִנְיַן רְצוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁנְּדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיָזֹרז עַל הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים, וְלַעֲשׂוֹת הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, וְיַרְחִיק מֵעַצְבוּת וְעַצְלוּת.

י׳ יב . . . . . רצג
יְחַזֵּק אִשָּׁה עַל שְׁלוֹם בֵּיתָהּ, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הָעִנְיָן.

י׳ יג . . . . . רצד
יַרְחִיק מְאֹד מִן הָעַצְבוּת וּמִן הָעַצְלוּת, וְאֵין לְהִתְבַּלְבֵּל מִנְּקֻדַּת חֲבֵרוֹ, וְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל כִּתְרִיס בִּפְנֵי בִּלְבּוּלֵי הָעוֹלָם, וְהָעִקָּר — אִם מִשְׁתַּמְּשִׁים בַּעֲצַת הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא עִקַּר כָּל הָעֵצוֹת.

י׳ יד . . . . . רצה
יְקַיֵּם בִּקּוּר חוֹלִים עַל־יְדֵי הַכְּתָב, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן פְּנִימִיּוּת וְחִיצוֹנִיּוּת בְּנֵי־אָדָם, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַכִּיר הַיְפֵי הָאֲמִתִּי שֶׁל הָאָדָם, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן חֲרָטָן הַגּוּף לְעֻמַּת תִּקּוּן הַנֶּפֶשׁ, וְהִשְׁתַּדְּלוּת בִּבְרִיאוּת הַגּוּף כְּמַאֲמַר הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע וְרַבֵּנוּ זַ״ל.

י׳ טו . . . . . רצו
יְעוֹרֵר וְיוֹכִיחַ בָּחוּר מְבֻגָּר הַנּוֹתָר עֲדַיִן בִּרְוָקוּתוֹ — עַל עִנְיַן הַבְּטוּל הָאֲמִתִּי לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמְמֵילָא כְּשֶׁיִּזְכֶּה לָזֶה — לֹא יִבְרֹר כָּל־כָּךְ, אֶלָּא יִהְיֶה מְרֻצֶּה בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִנָּשֵׂא לְשֵׁם שָׁמַיִם.

י׳ טז . . . . . רצז
יְעוֹדֵד וִיחַזֵּק אַחֲרֵי מַשְׁבֵּר שֶׁפָּקַד מִשְׁפָּחָה.

י׳ יז . . . . . רחצ
יְדַבֵּר מֵהַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת שֶׁהָיְתָה לַנִּמְצָן מֵאֵלּוּ הַמִּסְתּוֹבְבִים בִּפְנִים, וְיגַלֶּה לוֹ אֵיךְ שֶׁאֵין מַה לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאֵלּוּ הַפָּחִים רֵיקִים, וְיעוֹרֵר לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ

זַ״ל עַל־פִּי דֶּרֶךְ הַיכַל־הַקֹּדֶשׁ וְלַחֲטֹף הוֹן נִצְחִי שֶׁנִּשְׁאָר בְּיָדָיו וְכוּ׳, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן פֵּרוּשׁ הַסֵּלָם וְלִמּוּד סִפְרֵי חֲסִידוּת.

י׳ יח . . . . . רצט
יְעוֹרֵר לְקַיֵּם מִצְוַת הַמַּחֲזִיר גְּרוּשָׁתוֹ, וְיאַחֵל הַצְלָחָה בְּרוּחָנִיּוּת, וִידַבֵּר מִבְּדִיקַת תְּפִלִּין.

י׳ יט . . . . . ש
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה עַל רוּחַ שִׁגָּעוֹן וְדִכָּאוֹן, וְיִתֵּן עֵצוֹת לָזֶה.

י׳ כ . . . . . ש
יְשַׁבַּח תְּפִלַּת הַדְּלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְיָזֵרז נְשׁוּאֵי הַבֵּן, וְלִבְרֹחַ מִמַּחֲלֹקֶת.

י׳ כא . . . . . שא
יַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ וְהִשְׁתַּתְּפוּתוֹ מֵרָחוֹק בְּנִשּׂוּאֵי הַזּוּג, וְיאַחֵל וְיחַזֵּק.

י׳ כב . . . . . שב
יִתֵּן עֵצָה וְהִתְחַזְּקוּת לְהִפָּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

י׳ כג . . . . . שג
יְדַבֵּר מֵרְפוּאַת הָעֵינַיִם, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת, וְהַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְיִתְיַחֵס לְעִנְיַן בַּקָּשָׁה פְּרָטִית.

י׳ כד . . . . . שג
יְאַחֵל הַצְלָחָה, וְיִתֵּן הַדְרָכָה כֵּיצַד לְהִנָּצֵל מִן הַמַּזִּיקִין — מִזְמוֹר תְּהִלִּים וּלְבִישַׁת צִיצִית.

י׳ כה . . . . . דש
יְדַבֵּר אוֹדוֹת מְצִיאַת הַזִּוּוּג וּשְׁמִירַת שַׁבָּת.

י׳ כו . . . . . דש
יְחַזֵּק כְּנֶגֶד נִסְיוֹנוֹת הָעוֹלָם, עַל־יְדֵי יְדִיעָה שֶׁחִזּוּק רַבֵּנוּ זַ״ל נֶגֶד הַיֵּאוּשׁ אֵינוֹ סְתָם מְלִיצָה, אֶלָּא דֶּרֶךְ בְּחַיֵּי הָאָדָם אֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

י׳ כז . . . . . שה
יְחַזֵּק מְאֹד בַּת יִשְׂרָאֵל בְּתֹקֶף צַעֲרָהּ, וְיגַלֶּה לָהּ מַעֲלַת תְּפִלּוֹתֶיהָ, כְּשֶׁהֵן מִתּוֹךְ דְּמָעוֹת, שֶׁקּוֹרְעוֹת שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם הַנְּעוּלִים, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן הִפּוּךְ הַגַּלְגַּל בְּדוֹרֵנוּ.

י׳ כח . . . . . שו
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל לְהִנָּשֵׂא עִם פְּלוֹנִי לְמַעַן טוֹבַת שְׁנֵיהֶם בְּנַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת.

י׳ כט . . . . . שז
יְעוֹרֵר לְהָפִיק לֶקַח מוּסָר מִדְּמוּתָם שֶׁל בַּעֲלֵי מַחֲלֹקֶת, אֵיךְ שֶׁיָּכוֹל אָדָם כָּךְ לְבַלּוֹת יְמֵי חַיָּיו וְכוּ׳, וְיעוֹרֵר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִלְמֹד מִשְׁנָיוֹת, וְיַבִּיעַ שִׂמְחָתֵנוּ שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי כָּזֶה.

י׳ ל . . . . . שח
יְעוֹרֵר לָדוּן אֲחֵרִים וְאֶת עַצְמָם לְכַף זְכוּת, וּלְהַסְיחַ דַּעַת מֵהַכֹּל, וּלְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ לא . . . . . שט
יִתֵּן כַּמָּה הַדְרָכוֹת וְעֵצוֹת לְחִזּוּק בִּיסוֹדוֹת הַדָּת, כְּדֵי לִזְכּוֹת לְהִפָּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

י׳ לב . . . . . שי
יְאַחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לַיֶּלֶד, וִיבָרֵךְ וְיאַחֵל, וְיִתֵּן כַּמָּה עֵצוֹת וְהַדְרָכוֹת בְּעִקְרֵי הַתּוֹרָה, כְּדֵי לִזְכּוֹת לִישׁוּעָה.

י׳ לג . . . . . שיא
יְחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִתְבָּרֵךְ בְּכָל הַבְּרָכוֹת.

י׳ לד . . . . . שיא
יְגַלֶּה, שֶׁעַל־יְדֵי צְדָקָה נִפְתָּחִים כָּל הַשְּׁעָרִים, וְיעוֹרֵר לְהִתְעַסֵּק בְּחִדּוּשֵׁי דְּאוֹרַיְתָא וּבְעֵסֶק הַיְּחוּדִים, וְכָל דִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית.

י׳ לה . . . . . שיב
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְחַזְּקֵם מְאֹד אוֹדוֹת פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְהַנִּלְמָד מִמֶּנָּה בְּעִנְיַן מַה שֶּׁדִּבְּרוּ אַהֲרֹן וּמשֶׁה בְּמִרְיָם, וְיעוֹרֵם מְאֹד לְהָפִיק הַלֶּקַח הַטּוֹב בְּזִהִירוּת מִדִּבּוּר גְּנַאי עַל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְכָל שֶׁכֵּן עַל הַצַּדִּיק, וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים וּשְׁבַח הַצַּדִּיקִים, וְעִנְיַן הַדְּבֵקוּת הַנִּרְצֵית בּוֹ יִתְבָּרַךְ, תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה וּמִדְרְשֵׁי חַז״ל וְסִפּוּרֵי עֲבָדוֹת מִצַּדִּיקֵי הַדּוֹרוֹת, אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק תָּמִיד.

י׳ לו . . . . . שכג
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן רוּחַ טָהֳרָה הַמַּמְשֶׁכֶת רְפוּאָה לְאֵיזֶה חֹלִי מְסֻיָּם.

י׳ לז . . . . . שכג
יְדַבֵּק הָאָדָם בִּדְבֵקוּת אֲמִתִּית בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְכָל שֶׁמַּכְנִיס בּוֹ מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל אֱמוּנָה, יוֹתֵר נִטְהָר, וִידַבֵּר מִיִּחוּד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים בְּכָל עֵת, וְגַרְסָא רַבָּה בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ הַמֵּבִיא הַשָּׁגָה, וְיעוֹרֵר עַל נְקֻדַּת הַהִתְבּוֹדְדוּת.

י׳ לח . . . . . שכד
יְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וּבְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְכוּ׳, וְעִנְיַן צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמֶרְכָּבָה לַשְּׁכִינָה, וְנַעֲשִׂים מִזֶּה שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעְלָה.

י׳ לט . . . . . שכה
יְגַלֶּה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת מִסְּפִקְידָם שֶׁל הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים בְּקֶרוּב גְּאֻלָּתֵנוּ, וְאַשְׁרֵי הָעוֹסֵק בַּהֶם, וְיַחֵזֵק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן הַחַיִּים נִצְחִיִּים, שֶׁאֶפְשָׁר לִחְיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם.

י׳ מ . . . . . שכו
יְדַבֵּר מֵעִקַּר נְשִׁיכַת הַנָּחָשׁ שֶׁהִיא עֲצָבוּת וַעֲצָלוּת, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִים כָּל מִינֵי מַחֲלֹקֶת וּסְפֵקוֹת, וְיעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת הִתְחָלָה חֲדָשָׁה בְּהִתְבּוֹדְדוּת.

י׳ מא . . . . . שכז
יַבִּיעַ אֶת הִשְׁתַּתְּפוּתוֹ בְּצַעֲרָהּ שֶׁל בַּת יִשְׂרָאֵל, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן רְפוּאָתָהּ, וְיַרְגִּילָהּ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲשׂוֹת אַחְדוּת בֵּין נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

י׳ מב . . . . . שכח
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַפָּצָה, וְיעוֹרֵר עַל זֶה וְעַל הִתְבּוֹדְדוּת יוֹם יוֹם.

י׳ מג . . . . . שכט
יְדַבֵּר מִבְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמִשְׂמְחָה בַּבַּיִת, וְיעוֹרֵר לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל שִׂמְחָה, וְעִקַּר כְּלִי הַהַשְׁפָּעוֹת הוּא הַתְּפִלָּה, וִידַבֵּר מִגּוֹרָלֵנוּ הַטּוֹב — רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיגַלֶּה הַטּוֹבוֹת שֶׁיִּזְכֶּה לָהֶן הַנִּמְצָן עַל־יְדֵי הַהֲפָצָה.

י׳ מד . . . . . של
יְשַׁבַּח הַנִּמְצָן אֲשֶׁר חוֹטֵף טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי מִתּוֹךְ הַחשֶׁךְ, וְיוֹרֵנוּ לִרְקֹד, וִידַבֵּר מֵהַצְלָחַת כָּל דִּבּוּר, וַיַּדְרִיכֵנוּ בָּזֶה בִּפְרָטִיּוּת.

י׳ מה . . . . . שלא
יְגַלֶּה נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת הַבָּחוּר אֲשֶׁר זוֹכֶה לְהַדְבִּיק נַפְשׁוֹ בַּה׳, וּמַרְגִּישׁ

עַצְמוֹ בָּטֵל כְּנֶגֶד אוֹרוֹ הָאֵין סוֹף, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֵין לִבּוֹ גֶּאֶה בְּשִׂדּוּכִים, וְנוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְיחַזֵּק עַל יְדֵי עֲתָנוּ מֵרַבִּי כָּזֶה, וְעָלֵינוּ לְהַרְגִּיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ מו . . . . . שלב

יְדַבֵּר מֵהַמְתָּקַת הַדִּינִים וּמֵהִתְחַזְּקוּת בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, עַל־פִּי ״וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה״, וּמֵהַבְטוּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמֵעֲבוֹדַת קָדְשׁוֹ שֶׁל הַנִּמְעָן לָשִׁיר שִׁירֵי אֱמוּנָה.

י׳ מז . . . . . שלג

יְדַבֵּר מֵעִנְיַן בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וּמֵאֲמִירַת תְּהִלִּים בִּפְרָט בַּלַּיְלָה — הַאִם מֻתָּר.

י׳ מח . . . . . שלד

יְגַלֶּה, שֶׁכְּשֶׁמְּחַזְּקִים אֲחֵרִים גַּם הוּא מִתְחַזֵּק, וְיעוֹרֵר לָצֵאת לְקָרֵב אֲלָפִים רַבִּים לְתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְיַבִּיעַ תִּקְוָתוֹ לִמְגוּרֵי אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ.

י׳ מט . . . . . שלה

יְחַזֵּק בְּאַרְבָּעַת הַלְּמוּדִים הַקְּדוֹשִׁים, וְעִנְיַן שְׁעוֹלָה הַנְּשָׁמָה לְמַעְלָה, וּמְלַמְּדִים הָאָדָם מַה שֶּׁלָּמַד, וְיחַזֵּק עַל תּוֹרָה וְשִׂמְחָה.

י׳ נ . . . . . שלו

יְדַבֵּר מֵהֲפָצָה, וְיחַזֵּק לְשַׂמֵּחַ וּלְשַׂמֵּחַ.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

חנה בת חיה

הקב"ה ישלח לה ברכה והצלחה בכל

מעשי ידיה ויחזירה בתשובה שלמה

מתוך שמחה בב"א

הספר הקדוש והנורא הזה הודפס
לעילוי נשמתם של

רבנו הקדוש "רבי נחמן" בן פייגא זי"ע

רבי אליעזר שלמה בן מלכה מוהרא"ש הקדוש

ולהצלחת

מורנו ורבנו עט"ר הרב יצחק שמואל אהרן בן רעכיל

ולזכות

אישתי היקרה מרת **אורית בת בטי ביאה**
לזכות ילדי **ינון ו אליה**
הרב **אברהם בן רבקה שושן**
הרבנית **ורד בת רחל** וכל יוצאי חלציהם
הרב **בנימין בן אסתר מנו**
הרבנית **חגית בת רבקה** וכל יוצאי חלציהם
הרב **ניסים בן אסתר** בוגנים
והרבנית **חנה חיה בת מרים** וכל יוצאי חלציהם
הרב **יחזקאל ששון**
הרבנית **יפה בת גוליה**
לזכות כל הרבנים שעוסקים במסירות נפש אדירה למען הצלחת
"היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצליה
ולזכות כל תלמידי "היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצליה
להצלחת הרב **נפתלי הירץ** ואישתו החשובה וכל יוצאי חלציהם
הרב **ישראל דוד באך** ואישתו וכל יוצאי חלציהם
לרפואת הרב מאיר בן עדה שלמה
ולהבדיל לעילוי נשמת הרבנית **אסתר בת אסתריה שלמה**

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן ציפורה

אודל לואיזה בת זיוה

יהי רצון שזכות התרומה תעמוד להם ויזכו לבנים ובנות , זרע קודש של קיימא ודור ישרים מבורך של גדולי תורה ויראת השם טהורה לגאון ולתפארת השם בכל אשר יפנו יצליחו וישכילו, ברוב אושר ועושר בכבוד . ושיזכו לדירה משלהם ביבנאל עיר ברסלב ובריאות איתנה לאורך ימים ושנים בטוב ובנעימים. חיים מלאים בשמחות, כל טוב ושפע ברכות, אמן סלה.

הספר הקדוש הזה יהיה לזכות

אברהם אליהו בן אסתר

וזוגתו שרה הענטשא בת חנה לאה

ובניהם

ישראל

יוסף

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת

אלון אהרן בן גילה

נורית בת נעמי

שלום בית ונחת מהילדים

אדל בת נורית

פעריל בת נורית

יואל בן נורית

ואליעזר שלמה בן נורית

ולהצלחת

מרדכי בן זלדה

גילה בת מרגלית

יעקב עששכר בן רחל

נעמי בת תמרה

מרגלית בת פרידה

ולהצלחת משפחת מזרחי

ומשפחת דזאשוילי

ספר קדוש זה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן חדווה

ואדל בת חגית

שיזכו לכל הישועות, ויתמלאו כל משאלות ליבם לטובה, ושתמיד יהיו מקורבים לצדיק האמת.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם אביחי בן שמחה

חנה נחמה בת אסתר

לרפואה שלמה, לרפואת הנפש ולרפואת הגוף.
לנחת מכל יוצאי חלציהם, שמחה והצלחה בכל העניינים
ברוחניות וגשמיות ושלא תצא תקלה תחת ידינו.
ולילדיהם:

מלכה, אליעזר שלמה, יאיר נחמן, מאיר

שמעון בני חנה נחמה

שיגדלו ויתפתחו כראוי ושיהיו בריאים ושמחים

**

ולהצלחת משפחות **פרץ ואמדדי** בכל העניינים
ולרפואה שלמה במהרה:

מאיר בן רחל

שמחה בת זוהרה

יאיר בן שרה

אסתר בת מורברי

לזיווג הגון:

נתנאל אשר בן אסתר

מוריה אורה בת מלכה

ולהבדיל לע"נ

לוי יצחק בן הרב הלל וחנה הי"ו

שרה בת רחל

סוֹד ה׳ לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם
זֶה שְׁמוֹ נָאֶה לוֹ

תִּקּוּן הַכְּלָלִי

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לִכְלָלִיּוּת הַחֲטָאִים
וְהוּא פְּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלָן

*

וּמְסֻגָּל מְאֹד גַּם לְפַרְנָסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכָל הָעִנְיָנִים בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת
אַשְׁרֵי מִי שֶׁיֹּאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יִסְּדוּ, תִּקְנוּ, גִּלּוּ וְצִוָּה לְפַרְסְמוֹ לְכָל יִשְׂרָאֵל.
רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוּצִינָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ

*

הוּבָא לְדְפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב

עִיה״ק יְרוּשָׁלַיִם תּוּבַב״א

תִּקּוּן הַכְּלָלִי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הֲרֵינִי מְקַשֵּׁר עַצְמִי בַּאֲמִירַת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים אֵלּוּ לְכָל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּדוֹרֵנוּ, וּלְכָל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עָפָר, קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הֵמָּה, וּבִפְרָט לְרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, **רַבֵּנוּ נַחְמָן בֶּן פֵּיגָא**, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, שֶׁגִּלָּה תִּקּוּן זֶה.

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִירוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת בּוֹרְאִי לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בְּדָחִילוּ וּרְחִימוּ עַל־יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעֱלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז א **מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ:**
ב **אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ:**
ג **לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם:** ד **יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי:**
ה **יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי:**
ו **חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי:**
ז **אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי:** ח **שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט:** ט **לָכֵן | שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח:** י **כִּי | לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת:** יא **תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:**

לב א לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חַטָּאָה:
ב אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֹן וְאֵין
בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עַצְמַי בְּשַׁאֲגָתִי
כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ
לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה: ה חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֹנִי
לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עַלֵּי פְשָׁעַי לַיהוָה וְאַתָּה
נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
כָּל־חָסִיד | אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים
אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֵתֶר לִי *) מִצַּר תִּצְּרֵנִי
רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: ח אַשְׂכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵּלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי: ט אַל־תִּהְיוּ |
כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם
בַּל קְרֹב אֵלֶיךָ: י רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ: יא שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ
צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב:

מא א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־
דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
וִיחַיֵּהוּ וְאָשֻׁר בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו:
ד יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ
בְחָלְיוֹ: ה אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי
כִּי־חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת
וְאָבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לִרְאוֹת | שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ

---

*) אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו״מ ח״א סי׳ ריג)

יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי | יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר־בְּלִיַּעַל
יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם־אִישׁ
שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי
עָקֵב: יא וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם:
יב בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי
עָלָי: יג וַאֲנִי בְתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם
וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב א לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח: ב כְּאַיָּל תַּעֲרֹג
עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג צָמְאָה נַפְשִׁי | לֵאלֹהִים לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא
וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם
וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה
אֶזְכְּרָה | וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר | בַּסָּךְ
אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן
חוֹגֵג: ו מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי
לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: ז אֱלֹהַי עָלַי
נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן
וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר: ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא
לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ:
ט יוֹמָם | יְצַוֶּה יְהוָה | חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי
תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: י אוֹמְרָה | לְאֵל סַלְעִי לָמָּה

שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֶר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: יא בְּרֶצַח |
בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרַי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי
עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי
וֵאלֹהָי:

נט א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּשָׁלַח
שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
מֵאֹיְבַי | אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי: ג הַצִּילֵנִי
מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־
חַטָּאתִי יְהוָה: ה בְּלִי־עָוֹן יְרֻצוּן וְיִכּוֹנָנוּ עוּרָה
לִקְרָאתִי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן
כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה: ז יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכֶּלֶב
וְיסוֹבְבוּ עִיר: ח הִנֵּה | יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שֹׁמֵעַ: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־
לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי: יא אֱלֹהֵי חַסְדִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים
יַרְאֵנִי בְשׁוּרָרָי: יב אַל־תַּהַרְגֵם | פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי
הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי: יג חַטַּאת־
פִּימוֹ דְּבַר־שִׂפְתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בְגֵאוֹנָם וּמֵאָלָה
וּמִכַּחַשׁ יְסֻפָּרוּ: יד כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה:

טו וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וְיסוֹבְבוּ עִיר: טז הֵמָּה
יְנִיעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ: יז וַאֲנִי |
אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי
וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי: יח עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים
מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי:

עז א לַמְנַצֵּחַ עַל־ יְדוּתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *)
אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין
אֵלָי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי יָדִי | לַיְלָה נִגְּרָה
וְלֹא תָפוּג מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים
וְאֶהֱמָיָה אָשִׂיחָה | וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה: ה אָחַזְתָּ
שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חִשַּׁבְתִּי יָמִים
מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַלָּיְלָה
עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הַלְעוֹלָמִים
יִזְנַח | אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף לִרְצוֹת עוֹד: ט הֶאָפֵס לָנֶצַח
חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר: י הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל
אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה: יא וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא
שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן: יב אֶזְכּוֹר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה
מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ: יג וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
אָשִׂיחָה: יד אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל
כֵּאלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים
עֻזֶּךָ: טז גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה:
יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יָחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ

---

*) באמרך אל אלהים תכוין המילוי כזה אל״ף למ״ד אל״ף למ״ד ה״י יו״ד מ״ם

תְּהֹמוֹת: יח זֹרְמוּ מַיִם | עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
אַף־חֲצָצֶיךָ יִתְהַלָּכוּ: יט קוֹל רַעַמְךָ | בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ
בְרָקִים תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם דַּרְכֶּךָ
וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נֹדָעוּ:
כא נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ א תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה
הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר: ב בְּטֶרֶם | הָרִים יֻלָּדוּ
וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל:
ג תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: ה זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר
כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: ו בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל
וְיָבֵשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ:
ח שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: ט כִּי
כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגֶה:
י יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת |
שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה:
יא מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: יב לִמְנוֹת
יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: יד שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר
חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שַׂמְּחֵנוּ
כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יֵרָאֶה אֶל־
עֲבָדֶיךָ פָּעָלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וִיהִי | נֹעַם

אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

קה א הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־
נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מְבַקְשֵׁי יְהוָה: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו
תָּמִיד: ה זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹפְתָיו
וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו: ו זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
מִשְׁפָּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף
דּוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק:
י וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנַעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
יב בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ:
יג וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר:
יד לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אַל־תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר:
יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף: יח עִנּוּ
בַכֶּבֶל רַגְלוֹ בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ: יט עַד־עֵת
בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיַּתִּירֵהוּ מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ: כא שָׂמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ: כב לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ

וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר
בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמֵהוּ
מִצָּרָיו: כה הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ: כז שָׂמוּ־
בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הָפַךְ אֶת־
מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם: ל שָׁרַץ אַרְצָם
צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב
כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ
לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם: לג וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם:
לו וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה: מ שָׁאַל
וַיָּבֵא שְׂלָו וְלֶחֶם שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר
וַיָּזוּבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת
גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז א עַל־נַהֲרוֹת | בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ
בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ
כִּנֹּרוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר
וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אֵיךְ נָשִׁיר
אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר: ה אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ
יְרוּשָׁלָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי | לְחִכִּי
אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
רֹאשׁ שִׂמְחָתִי: ז זְכֹר יְהוָה | לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם
יְרוּשָׁלַם הָאֹמְרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ:
ח בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־
גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: ט אַשְׁרֵי | שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־
עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע:

קנ א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ
עֻזּוֹ: ב הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ:
ג הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר:
ד הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב:
ה הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל:
וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם
מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ: